

اسلام کی تفاسیر

بہارِ حیات اور بہشتِ ابد
کی خوشخبری

پروفیسر ڈاکٹر محمد رفیع
محمد رفیق صاحب مدظلہ العالی

ایران پس از انقلاب اسلامی

جلد اول

رخدادهای بهمن ۱۳۵۷ تا خرداد ۱۳۵۸

سید روح‌الله امین آبادی

معاونت پژوهش و آموزش
اداره کل همکاری‌های علمی و پژوهشی

سرشناسه: امین‌آبادی، روح‌الله، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور: ایران پس از انقلاب/روح‌الله امین‌آبادی؛ [برای] خبرگزاری فارس. معاونت پژوهش و آموزش، اداره کل پژوهش،
ترجمه گروه بین‌الملل خبرگزاری فارس.
مشخصات نشر: تهران: خبرگزاری فارس، ۱۳۹۲ -
مشخصات ظاهری: ج:
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۷۶۰-۶-۳۰۱. ریال، ج. ۱-۳۰۱-۹۳۷۶۰-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
مندرجات: ج. ۱. رخدادهای بهمن ۱۳۵۷ تا خرداد ۱۳۵۸
موضوع: ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- پوشش مطبوعاتی
موضوع: ایران -- تاریخ -- جمهوری اسلامی، ۱۳۵۸ -- پوشش مطبوعاتی
شناسه افزوده: خبرگزاری فارس، اداره کل پژوهش
شناسه افزوده: خبرگزاری فارس، گروه بین‌الملل
شناسه افزوده: خبرگزاری فارس
رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۸الف۶/م ۱۵۴ DSR
رده بندی دیویی: ۹۵۱۰۸۳
شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۲۸۹۲۷

ایران پس از انقلاب اسلامی

جلد ۱

رخدادهای بهمن ۱۳۵۷ تا خرداد ۱۳۵۸

پژوهش و تدوین: سید روح‌الله امین‌آبادی

ویراستار: عباس حق خواه

طراح جلد: محمد جواد مرآتی

صفحه‌آرایی: مصطفی خسروآبادی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: پیام آوران نشر روز

نویت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۲

تلفن: ۸۸۹۱۳۲۷۷-۰۲۱-۸۸۹۱۳۲۷۹

وب سایت انتشارات: www.Farsnews.ir

ایمیل: Publications@Farsnews.ir

آدرس: تهران، میدان فردوسی، بن‌بست شاهرود، پلاک ۳،

معاونت آموزش و پژوهش

کلیه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری اعم از زیراکس، بازنویسی، ذخیره کامپیوتری و اقتباس کلی و جزئی بدون مجوز کتبی ناشر و مؤلف ممنوع و از طریق قانونی قابل پیگیری است.

تقدیم به

پدرم

حجت الاسلام والمسلمین سید غفور امین آبادی

برای مجاهدت ۵۰ ساله‌ی او در تبلیغ اسلام ناب محمدی

پدری که «قال الباقر» و «قال الصادق» زمزمه‌ی روز و شب اوست

مقدمه

تاکنون کتاب‌های بسیاری در مورد تاریخ انقلاب از آغازین روزهای نهضت عظیم اسلامی در خرداد ۴۲ و یا پیش از آن تحولات مرداد ۳۲ و حتی پیش‌تر انقلاب مشروطه، به رشته تحریر درآمده است، مؤسسات زیادی نیز به این امر همت گماشته‌اند که رویدادهای تاریخ انقلاب را به تفصیل و یا اختصار و به صورت روزانه، پیش از پیروزی انقلاب در اختیار مخاطبان قرار دهند، اما کاری برای ایران پس از انقلاب به این صورت خاص نشده است. جز اقدامات معدودی که نیمه‌کاره رها شده‌اند و یا هنوز به زیور طبع، آراسته نشده‌اند.

کوتاه سخن آنکه با بررسی پژوهش‌ها و تحقیقات موجود در زمینه تاریخ‌نگاری پس از انقلاب اسلامی، اگرچه منابعی در دست هستند که وقایع انقلاب را به صورت موضوعی و یا در دوره‌های زمانی خاص، مورد کنکاش قرار داده‌اند، اما منبعی که به صورت مستقل و منسجم از آغاز پیروزی انقلاب رخدادها و وقایع را دقیقاً ثبت و ضبط نموده و در یک مجموعه ارائه کرده باشد، وجود ندارد. از این‌رو، تلاش کردیم که از ۲۲ بهمن ۱۳۹۰ به صورت روزانه، نقی به ۳۳ سال پیش زده و با استناد به اخبار

معتبر و منتشر شده در رسانه‌ها، تاریخ پس از پیروزی انقلاب اسلامی را روایت کنیم. حقیقت آن است که این انقلاب و این ملت، آنچنان درگیر جهاد همه جانبه و روز به روز با دشمنان بی‌رحم بوده‌اند که بعضاً فراموش می‌شود که از چه نقطه‌ای آغاز کردند؟ نسل جدید نمی‌داند وضعیت این کشور در آغاز حرکتش، در زمینه‌های سیاسی، علمی، اجتماعی، بین‌المللی و... چه بود؟ چه رخدادها و وقایع کوچک و بزرگی برایشان گذشت؟ مواضع کشورها در قبل تحولات داخلی و خارجی این انقلاب چه بود؟ دوست و دشمن این ملت در این ۳۳ سال چه کسانی بودند؟ نقاط ضعف حرکت پرشتاب نظام که از آن ناحیه، دشمن توانست به آن ضربه بزند، کدام بود؟ بدیهی است نگارش دقیق رخدادها و حوادثی که از آغاز انقلاب بر آن گذشته است، می‌تواند گذشته پرافتخار و نیز عبرت‌آموز تاریخ پر فراز و نشیب انقلاب را همواره مدنظر مردم و مسئولین قرار داده تا هم با مقایسه وضعیت غرورآفرین کنونی انقلاب با مراحل اولیه آن، چشم‌انداز آینده را امیدوارانه نگریسته و آینده را استوارتر از گذشته طی نمایند و هم با یادآوری شیوه‌ها و ترفندهای دشمنان در ۳۳ سال گذشته با هوشیاری بیش‌تر، از تکرار حوادث تلخ جلوگیری نمایند.

پیش از مطالعه تاریخ انقلاب، تذکر نکاتی ضروری است؛

۱- در نگارش این کتاب، از منابع دست اول که همان روزنامه‌ها و مجلات آن دوره می‌باشد، استفاده شده است، روزنامه‌هایی چون کیهان، اطلاعات، انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی و بامداد و... از این رو طبیعی است که هر روزنامه‌ای در بیان یک رویداد، نظرات خاص سیاسی خود را نیز چاشنی خبر می‌سازد و از این رو تلاش شده است که این زواید از اخبار، زدوده شده و خبر خالص که یک حادثه را تنها روایت می‌کند، مورد استفاده قرار گیرد.

۲- در برخی رویدادها، اسمی از افراد و شخصیت‌ها برده شده که نگارنده، ضروری دیده است، درباره آن توضیح دهد، این توضیحات را دوستان می‌توانند در پاورقی بخوانند.

۳- دقت در محتوای روزنامه‌ها، نشان می‌دهد که برخی شایعات غیرواقعی نیز در این مطبوعات منتشر شده‌اند، تشخیص صحت و یا عدم صحت این رویدادها و با نگاه صرف به مطبوعات آن زمان، گاهی میسر نیست. از این رو نمی‌توان مدعی شد که

آنچه در این کتاب آمده، گلچین شده‌ای از اخبار قطعی و درست تاریخ انقلاب است و طبیعی است که برخی اخبار چون از منابع روزنامه‌ای جمع‌آوری شده‌اند، مشمول قاعدهٔ پیش‌گفته می‌شوند، ولی این اطمینان را می‌توانیم به خوانندگان بدهیم که در این مختصر، تلاش شده است که از اخبار غیر مستند دوری شود و در برخی موارد نیز که اطمینان به صحت خبری نبود، قید «برخی گزارش‌ها حاکی است» فراموش نشده است.

۴- از آن‌جا که با محدودیت زمان برای نگارش این کتاب روبرو بودیم و از سویی دیگر روزشمار، به صورت روزانه در خبرگزاری فارس منتشر می‌شد، نمی‌توان ادعا کرد که این کتاب که جمع‌آوری و ویرایشی از آنچه در خبرگزاری فارس منتشر شده می‌باشد، تمامی آن چیزی است که ۳۳ سال پیش رخ داده و جز این نیست! به علت آن که منابع مورد استفاده در نگارش این مجموعه محدود بود، برخی رویدادها از قلم افتاده‌اند که با پذیرش این نقص، تلاش خواهیم کرد نقایص را در چاپ‌های بعدی مرتفع سازیم.

۵- تاریخ حوادث، یکی از مواردی است که در نگارش مجموعه‌هایی این چنینی از اهمیت فراوان برخوردار است، این که یک حادثه در چه روزی روی داده است. با این که آن حادثه در شمارهٔ کدام روز، مثلاً روزنامهٔ اطلاعات یا کیهان منتشر شده، کاملاً متفاوت است. در برخی از اخبار روزنامه‌ها تاریخ رویداد ذکر شده است و اصولاً یکی از مواردی که در خبرنگاری باید رعایت شود، ذکر عنصر زمان در کنار باقی عناصر خبری از جمله مکان و... است. با این وجود برخی روزنامه‌ها و یا لااقل در پاره‌ای از اخبار، این ضرورت را رعایت نمی‌کنند و در نتیجه، محققین را با ابهام مواجه می‌سازند. از این رو شایسته است که در این مجال، به این نکته اشاره کنم که در نوشتهٔ پیش‌رو حوادثی که عنصر زمان در وقوع آن حوادث از اهمیت ذاتی برخوردار است، چون نماز جمعه، ترور یک شخصیت، نصب و یا عزل یک شخصیت، اشغال یک سفارتخانه و... زمان از میانهٔ حوادث مندرج در مطبوعات و یا منابع دیگر از جمله اینترنت و... کشف و حادثهٔ مورد نظر در همان روزی که روی داده ذکر شده است ولی مصاحبه‌ها، سخنرانی‌ها، حوادثی که وقوع آنها امروز یا دیروز و یا هر روز دیگر اهمیت زمانی نداشته و یا ندارد، تاریخ روزنامه‌ای خبر درج شده‌اند.

۶- در نگارش تاریخ انقلاب از صحیفه امام خمینی (ره) استفاده شایانی شده است. به حق می‌توان فرمایشات امام را روزشمار تحلیلی تاریخ انقلاب خواند. ولی عطف به آن محدودیت پیش گفته و اضافه بر آن، چون در نگارش کتاب با محدودیت مضاعف تعداد صفحات نیز روبرو هستیم، مجبور شدیم در این مجموعه از بیانات امام جز در ضرورت استفاده نکنیم و نگارنده، خود از این امر متاسف است. با این وجود در نسخه‌ای که به صورت روزانه در خبرگزاری فارس منتشر شده است، این محدودیت وجود نداشته و سخنان امام به‌عنوان یک روزشمار تحلیلی گزارش شده و در اختیار مخاطبان علاقمند به تاریخ انقلاب قرار دارد.

و در پایان، عطف به همه نکات پیش گفته و به صورتی مضاعف، نقائص موجود در این مجموعه را پذیرفته و پیشاپیش انتقادات دوستان بزرگوار را بر دیده‌می‌نهمیم، تلاش خواهد شد که در چاپ‌های بعدی این کتاب، ان‌شاءالله اگر عمری باقی بود، نقائص را برطرف کنیم.

طبیعی و ضروری است که از دوستان عزیز خبرگزاری فارس؛ به‌خصوص استاد و برادر خوش فکر، سید یاسر جبرائیلی، معاون پژوهش و آموزش خبرگزاری، که ایده اصلی این اثر از ایشان بوده و برای ارائه هرچه دقیق‌تر روزنگار تاریخ انقلاب اسلامی به‌طور مستمر توصیه‌هایی را یادآور می‌شدند و نیز استاد گرانقدر، حسین سهرابی که هر روز و با حوصله نگاشته‌های عجولانه بنده را تصحیح محتوایی کرده و ایرادها را به بنده خاطر نشان می‌کردند و نیز یادآوری‌های ویژه‌ایشان که حادثه‌ای از قلم نیفتد و همچنین تعصب خاص به انتشار روزشمار به صورت روزانه و بدون تاخیر تشکر کنم. ناگفته هویداست که تمامی محسنات این اثر، علاوه بر لطف دوستان، حاصل زحمات بزرگوارانی است که بر نگارش و انتشار روزانه آن نظارت داشته‌اند. به امید آنکه مجلدات بعدی «ایران پس از انقلاب» نیز به‌زودی منتشر شود و در اختیار پژوهشگران ارجمند قرار گیرد.

سید روح الله امین آبادی

قم - فروردین ۱۳۹۲

رخدادهای بهمن ماه ۱۳۵۷

بهمن ماه سال ۱۳۵۷ مبارزات ملت ایران نتیجه داد و رژیم ۲۵۰۰ ساله طاغوت به زباله‌دان تاریخ پیوست، انقلابی که از خرداد ۴۲ شعله‌های آن زبانه کشیده بود و با تبعید امام امت، تبدیل به آتش زیر خاکستر شده بود، از اواخر سال ۵۶ دوباره و با قدرت هرچه تمام شعله‌ور شد و دیگر مثل زر و زور و تزویر نتوانست ملت را از راهی که پیش گرفته بود، بازدارد...

دیو چو بیرون رود فرشته درآید؛ شاه ۲۶ دی ماه این سال، از ایران رفت و امام امت ۱۲ بهمن همین سال، پای در وطن گذاشت و با استقبال میلیونی مردمی مواجه شد که سال‌ها چشم به راهش بودند...
در ادامه به حوادث مهم بهمن ماه ۵۷ اشاره می‌کنیم.

استعفای رئیس شورای سلطنت

در نخستین روز بهمن ماه سال ۱۳۵۷ سید جلال‌الدین تهرانی از ریاست شورای سلطنت استعفا داد و در استعفای خود متذکر شد که شورای سلطنت غیرقانونی است.

وی پس از استعفا توانست با امام خمینی دیدار و گفت‌وگو کند.

تلاش‌ها برای ممانعت از ورود امام به وطن

شاپور بختیار در این روز، شاه را به شدت مورد انتقاد قرار داد و گفت: وی در طول سلطنت خود، قانون اساسی را نقض کرده است و اینک باید در معنای دموکراتیک، چیزی را دوباره پایه نهیم که طی سالیان گذشته آنرا از دست داده بودیم. با این حال، وی در مصاحبه دیگری اعلام کرد: در صورت ورود امام خمینی به کشور موضع نخست‌وزیری را رها نخواهد کرد.

با نزدیک شدن به سفر تاریخی امام امت، کشور، شور و حال دیگری پیدا کرده است. در سومین روز بهمن ماه، برای تدارک مراسم استقبال از امام خمینی، ستاد ویژه‌ای توسط روحانیت مبارز تهران تشکیل شد. با این حال، بختیار در روز چهارم بهمن دستور داد تا از پرواز هواپیمای امام خمینی از پاریس به سمت تهران جلوگیری شود. تانک‌ها در این روز مهرآباد را محاصره کرده و به کلیه شرکت‌های هواپیمایی بین‌المللی اعلام شد: که به تهران پرواز نکنند. به دنبال انتشار این خبر بود که ده‌ها هزار نفر در اطراف مهرآباد تجمع کردند.

یک روز پس از این بود که دولت، بار دیگر اعلام کرد کلیه فرودگاه‌ها سه روز بسته است و به این ترتیب، بازگشت امام خمینی به وطن، سه روز دیگر نیز به تعویق افتاد. آسوشیتدپرس در این روز از نامه بختیار به امام خمینی خبر داد. بختیار در این نامه از رهبر انقلاب خواسته بود سفر خود را به ایران سه هفته به تعویق اندازند تا او بتواند بدون نقض قانون اساسی امنیت امام را تضمین کرده و ارتش را آرام سازد. خبرگزاری فرانسه نیز گزارش داد: بختیار حاضر است در چارچوب قانون اساسی شاهنشاهی، هرگونه امتیازی را به امام خمینی اعطا کند! با وجود همه تلاش‌های بختیار، امام خمینی قصد جدی داشتند که به وطن بازگردند. آیت‌الله دکتر مفتاح در این زمینه گفت: امام قصد حرکت به سمت تهران را دارند و به هیچ‌وجه حاضر به تعویق آن نیستند. امام نیز با انتشار پیامی خطاب به ملت ایران، این سخن آیت‌الله مفتاح را تأیید کرده و فرمودند: از اینکه ایادی اجانب، فرودگاه‌های سراسر کشور را به روی من بسته‌اند،

به ناچار تصمیم گرفتیم تا روز یکشنبه ۲۹ صفر - ۸ بهمن - به کشور بازگشته و چون سربازی در کنار شما به مبارزه علیه استعمار و استبداد تا پیروزی نهایی، ادامه دهم.

شاپور بختیار همچنان امیدوار است که امام از تصمیم خود صرف نظر کنند. وی در روز ۶ بهمن در گفت‌وگویی با رادیو فرانسه گفت: بازگشت آیت‌الله خمینی به ایران هنوز خیلی زود است. آیت‌الله باید به من فرصت دهد تا برای ورود او و تضمین امنیت این کار، برنامه‌ریزی کنم. وی ادامه داد: ما برای فراهم آوردن امکانات بازگشت آیت‌الله، با وی در حال مذاکره هستیم.

این ادعا بلافاصله با تکذیب امام مواجه شد. رهبر انقلاب درباره پذیرفتن بختیار تأکید کرد: آنچه ذکر شده است که شاپور بختیار را با سمت نخست‌وزیری، من می‌پذیرم، دروغ است، بلکه تا استعفا ندهد او را نمی‌پذیرم، چون او را قانونی نمی‌دانم. من با بختیار تفاهمی نکرده‌ام و آنچه سابق گفته است که گفت‌وگو بین من و او بوده دروغ محض است. بختیار با وجودی که ادعایش توسط امام تکذیب شد، تلاش دارد با امام دیدار کند. وی روز ۷ بهمن اعلام کرد قصد دارد به پاریس رفته و با امام ملاقات کند. حرکت امام به سمت تهران بار دیگر به تعویق افتاد و این بار حدود ۴۰ نفر از روحانیون مبارز تهران برای اعتراض به جلوگیری از بازگشت رهبر انقلاب به ایران، در مسجد دانشگاه تهران دست به یک تحصن نامحدود زدند. در این تحصن، بزرگانی چون آیت‌الله مطهری و بهشتی شرکت داشتند. دامنه این تحصن به تدریج به ۴۰۰ نفر رسید. بختیار تسلیم شد و روز ۹ بهمن اعلام کرد: فرودگاه‌ها باز است و آیت‌الله خمینی می‌تواند به ایران بازگردد. امام خمینی نیز در این روز اعلام کرد: من در اولین فرصتی که پیدا کنم به ایران می‌روم و در اولین قدم، دولتی مبتنی بر رأی مردم اعلام می‌کنم. روز ۱۰ بهمن با باز شدن فرودگاه‌های کشور، سه هواپیمای نظامی آمریکایی ۲۰۰ تبعه این کشور را از تهران خارج کردند. آمریکا از آینده اتباع خود در ایران به شدت نگران است.

سرانجام روز ۱۱ بهمن اعلام شد: امام خمینی ساعت ۳/۵ بعد از نیمه شب به وقت تهران با یک جموجت به سمت تهران پرواز می‌کند و بین ساعت ۹ تا ۹/۵ صبح به تهران می‌رسند.

دیو چو بیرون رود فرشته درآید

از نخستین ساعات بامداد دوازدهمین روز بهمن، مردم به سوی مسیر اعلام شده توسط کمیته استقبال، حرکت کردند. شب پیش، هزارن نفر بدون اعتنا به حکومت نظامی، در اطراف میدان آزادی و بهشت‌زهرها خوابیده بودند تا از نزدیک‌ترین محل بتوانند امام خمینی را پس از سال‌ها تبعید زیارت کنند.

در این روز هزاران جوان، مسئول برقراری نظم جمعیت بودند و خط سفید وسط خیابان‌های شسته شده و بی‌غبار، تا کیلومترها پوشیده از گل‌های رنگین بود. و سرانجام طبق برنامه پیش‌بینی شده، هواپیمای ایرفرانس حامل امام خمینی در ساعت ۹ و ۲۷ دقیقه صبح روز ۱۲ بهمن در حالیکه سه هواپیمای جنگی فانتوم، آن را از ابتدای مرز هوایی کشور همراهی می‌کردند، وارد ایران شد. رهبر انقلاب بعد از ورود به کشور ضمن سخنرانی کوتاهی در فرودگاه از مردم تشکر کرد و آنان را به وحدت کلمه فراخواندند^۱ و سپس به سوی بهشت‌زهرها حرکت کردند.

گزارش مستقیم ورود امام که از تلویزیون در حال پخش بود، به محض آنکه گوینده شروع به خواندن شعارهای فرودگاه کرد، قطع شد و جای آن را سرود شاهنشاهی و تصویری از شاه گرفت. در این لحظه کسانی که به امید دیدن این گزارش، پای گیرنده‌های خودنشسته بودند نیز، به خیابان‌ها ریختند. در تهران جمعیتی بیش از روز تاسوعا و عاشورا و عید فطر به خیابان آمده بودند. خودرو حامل امام خمینی که به سبب ازدحام جمعیت عملاً بی‌حرکت مانده بود، تا مسافتی طولانی روی دست‌های مردم حمل شد، مردم مسیر ۳۳ کیلومتری فرودگاه تا بهشت‌زهرها را پر کرده بودند، ساعت‌ها طول کشید تا این کاروان میلیونی به مقصد برسد.

سرانجام امام خمینی سخنرانی تاریخی خود را در حضور میلیون‌ها شنونده مشتاق، ایراد فرمودند. اهم بیانات امام در این گردهمایی تاریخی عبارت است از:

۱- این سلطنت پهلوی از اول که پایه‌گذاری شد برخلاف قوانین بود... این سلطنت از اول یک امر باطلی بود؛ بلکه اصل رژیم سلطنتی از اول، خلاف قانون و خلاف قواعد عقلی است و خلاف حقوق بشر است.

۲- اما دولتی که ناشی می‌شود از یک شاهی که خودش و پدرش غیرقانونی است، خودش علاوه بر او غیرقانونی است. وکلایی که تعیین کرده است، غیرقانونی است. دولتی که از همچو مجلسی و همچو سلطانی انشا بشود، این دولت غیرقانونی است. این ملت حرفی را که داشتند در زمان محمدرضاخان می‌گفتند که این سلطنت را ما نمی‌خواهیم و سرنوشت ما با خود ماست، حالا هم می‌گویند که ما این وکلا را غیرقانونی می‌دانیم. این مجلس سنا را غیرقانونی می‌دانیم. این دولت را غیرقانونی می‌دانیم.

۳- من باید عرض کنم که محمدرضای پهلوی، این خائن خبیث... رفت. فرار کرد و همه چیز ما را به باد داد. مملکت ما را خراب کرد. قبرستان‌های ما را آباد کرد. مملکت ما را از ناحیه اقتصاد خراب کرد.

۴- من دولت تعیین می‌کنم! من تو دهن این دولت می‌زنم! من دولت تعیین می‌کنم! من به پشتیبانی این ملت دولت تعیین می‌کنم! من به واسطه اینکه ملت مرا قبول دارد...
 ۵- [بختیار] می‌گوید: در یک مملکت که دو تا دولت نمی‌شود! خوب، واضح است این؛ یک مملکت دو تا دولت ندارد، لکن دولت غیرقانونی باید برود. تو غیر قانونی هستی! دولتی که ما می‌گوییم، دولتی است که متکی به آراء ملت است. متکی به حکم خداست. تو باید یا خدا را انکار کنی یا ملت را! باید سر جایش بنشیند این آدم!

۶- ما تا هستیم نمی‌گذاریم این‌ها سلطه پیدا کنند. ما نمی‌گذاریم دوباره اعاده بشود آن حیثیت سابق و آن ظلم‌های سابق. ما نخواهیم گذاشت که محمدرضا برگردد. این‌ها می‌خواهند او را برگردانند. بیدار باشید! ای مردم، بیدار باشید! نقشه دارند می‌کشند.^۱
 کوتاه سخن اینکه سخنرانی امام در بهشت‌زهرا مشخص کرد که شورای انقلاب به زودی دولت موقت را تعیین خواهد کرد و این دولت، عهده‌دار تشکیل مجلس موسسان و ریاست جمهوری است.

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۰

تشکیل دولت موقت با فرمان امام /

مهندس بازرگان نخست‌وزیر ایران

روز یکشنبه ۱۵ بهمن سال ۱۳۵۷ امام خمینی طی حکمی، مهندس مهدی بازرگان را به‌عنوان نخست‌وزیر دولت تعیین کرد. شامگاه ۱۴ بهمن جلسه مهمی با حضور اعضای شورای انقلاب اسلامی در اقامتگاه امام در دبستان علوی شماره ۲ در خیابان عین‌الدوله ایران برگزار شد و تا ساعت ۱۱ شب ادامه داشت. در این جلسه، مهندس بازرگان به‌عنوان نخست‌وزیر تعیین شد و حکم وی که تاریخ ۶ ربیع‌الاول ۱۳۹۹ [۱۵ بهمن ۵۷] را بر پیشانی داشت، صادر شد. روز ۱۶ بهمن مراسمی در آمفی تئاتر مدرسه علوی برگزار شد و حکم نخست‌وزیری به او اعطا شد.^۱

صبح روز شانزدهم بهمن، در حالیکه ده‌ها خبرنگار داخلی و خارجی و گروه‌های مختلفی از مردم و نزدیکان امام در سالن مدرسه علوی اجتماع کرده بودند، در حضور امام خمینی حجت‌السلام هاشمی رفسنجانی حکم نخست‌وزیری مهندس مهدی بازرگان را قرائت کرد.

در بخشی از متن حکم نخست‌وزیری بازرگان آمده بود: «بنا به پیشنهاد شورای انقلاب، بر حسب حق شرعی و حق قانونی ناشی از آرای اکثریت قاطع قریب به اتفاق ملت ایران که طی اجتماعات عظیم و تظاهرات وسیع و متعدد در سراسر ایران نسبت به رهبری جنبش ابراز شده است، و به موجب اعتمادی که به ایمان راسخ شما به مکتب مقدس اسلام و اطلاعی که از سوابقتان در مبارزات اسلامی و ملی دارم، جنابعالی را بدون در نظر گرفتن روابط حزبی و بستگی به گروهی خاص، مأمور تشکیل دولت موقت می‌نمایم»

وظایف دولت موقت در ادامه حکم امام، این‌گونه تبیین شده است «[شما را مأمور تشکیل دولت موقت می‌نمایم] تا ترتیب اداره امور مملکت و خصوصاً انجام فراندم و رجوع به آرای عمومی ملت درباره تغییر نظام سیاسی کشور به جمهوری اسلامی و تشکیل مجلس مؤسسان از منتخبین مردم جهت تصویب قانون اساسی نظام جدید و

۱- انتصاب مهندس بازرگان به نخست‌وزیری دولت موقت، مرکز اسناد انقلاب اسلامی

طراحی یک کودتا

در حالی که مردم هر لحظه به پیروزی امیدوارتر می‌شدند، هشت تن از تیمساران ارتش پس از ساعت‌ها مذاکره در مورد طرح یک کودتا به نام «کورتاژ» متحد شدند. در پادگان لویزان، مرکز این افسران نیروی ویژه و گارد جاویدان، ستاد عملیات مخفی تدارک دیده شده بود. اصول این طرح، بمباران مراکز انقلاب در تهران، کنترل شهرها توسط نظامیان، دستگیری و اعدام افراد مشهور به مخالفت با شاه، اشغال رادیو و تلویزیون و... بود. این گروه که موفق نشده بودند طرح خود را به طور مستقیم با شاه مطرح کنند، از طریق اردشیر زاهدی - سفیر ایران در آمریکا و داماد شاه - مطمئن شده بودند که شاه، از آنها دفاع خواهد کرد و آمریکا نیز پشتیبان آنها خواهد بود.

آنها موفق شده بودند پنج پست ضد هوایی را که از یک سال پیش برای حفاظت از کاخ‌های سلطنتی بر بلندی‌های شمال تهران برپا شده بود، فعال کنند و در هر یک از آنها توپ‌های قوی و حساسی مستقر کنند که با دقت بسیار زیاد می‌توانست نقاط حساس را هدف‌گیری کند. از جمله اهداف مشخص شده در این طرح، مدرسه علوی، اقامتگاه رهبر انقلاب بود.

فهرستی از اسامی، محل اقامت و مشخصات بیش از دو هزار نفر تهیه شده بود که می‌بایست با یک اقدام ناگهانی ربوده و به یکی از جزایر دورافتاده خلیج فارس فرستاده شوند. یک هلیکوپتر توپ‌دار نیز پیش‌بینی شده بود تا در صورت شورش و مقاومت مردم، از آن استفاده شود.

یکی از افسران ارشد کودتا نیز مسئولیت یافتن فرمانده‌هایی مطمئن در شهرستان‌ها و هماهنگی‌های لازم را برعهده گرفته بود. اما اعضای شورای انقلاب، آیت‌الله شهید دکتر بهشتی، شهید استاد مطهری و مهندس بازرگان با تماس‌های مداوم با فرماندهان ارتش سعی می‌کردند به آنها نزدیک شده و ارتش را بدون خونریزی متحد ملت کنند.^۲

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۵۴

۲- رک طرح عملیات نجات یا کورتاژ در ۲۱ بهمن ۱۳۵۷، خبرآنلاین، ۲۵ بهمن ۱۳۸۹،

همافران در مقابل امام رژه رفتند

از اولین ساعات روز ۱۹ بهمن در تمام ایران به طور هم‌زمان، راهپیمایی بزرگی برای تایید دولت مهندس مهدی بازرگان برپا شد. مردم یکپارچه در شعارهایی مختلف، همبستگی و اطاعت خود را از دولت موقت ابراز داشتند. به دستور بختیار، سربازان فرمانداری نظامی جلوی مردم را نگرفتند، اما در بعضی نقاط به سوی مردم تیراندازی شد. در این روز، عده زیادی از همافران و افراد نیروی هوایی، در حالی که لباس‌های نظامی بر تن داشتند و بر پلاکاردهای متعددی نوشته بودند: «لطفاً عکس نگیرید» در میان شادی و حیرت مردمی که از این رژه نظامی غافل‌گیر شده بودند، به اقامتگاه امام رفتند. آنان درحالی که شعارهایی درباره اتحادشان با مردم و اطاعتشان از رهبر انقلاب بر لب داشتند، در حضور امام صف کشیدند و به سخنان کوتاه ایشان گوش دادند. امام در این دیدار فرمودند: «همان طور که گفتید تا حالا در اطاعت طاغوت بودید، حالا به قرآن پیوستید. قرآن حافظ شماست. امیدوارم با کمک شما بتوانیم در این جا حکومت عدل اسلامی را برقرار کنیم».^۱

خبر این دیدار، عصر همین روز در روزنامه کیهان همراه با عکسی که همافران را از پشت سر و امام را از روبرو نشان می‌داد، به چاپ رسید.^۲ سپهبد بدره‌ای فرمانده نیروی زمینی، از بختیار خواست تا دستور دهد تمام افسرانی که احتمال داشت در رژه صبح آن روز مدرسه علوی حاضر شده باشند، دستگیر شوند، اما مأموران امنیتی که بلافاصله برای بازداشت آنها اعزام شده بودند، دست خالی بازگشتند. هیچ یک از آنان در محل کار و زندگی خود نبودند، همگی به گونه‌ای حساب شده، توسط نزدیکان امام در محل‌های امن پنهان شده بودند. تنها تعداد کمی چهار افسر و دوازده درجه‌دار - به چنگ مأموران امنیتی گرفتار شدند.

خبرگزاری‌ها، عکس و خبر مربوط به این واقعه را به سراسر جهان مخابره کردند. بختیار که در موضع ضعف قرار گرفته بود، بیعت همافران را با امام تکذیب کرده و عکس را مونتاژ شده دانست. با این حال دو روز بعد از انتشار تصویر بیعت همافران با امام در

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۰۱

۲- کیهان، ۱۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱

صفحه نخست روزنامه کیهان این روزنامه به نقل از رهبر انقلاب صحت و اصالت تصویر^۱ را تأیید کرد

و سرانجام ۲۲ بهمن فرا رسید ...

۲۲ بهمن ۵۷

حکومت نظامی و هشدار امام

۲۲ بهمن ماه در حالی شروع شد که فرمانداری نظامی تهران از ساعت ۴ بعدازظهر روز ۲۱ بهمن با اعلام مقررات منع آمد و شد، فضای رعب و وحشت را به وجود آورده بود. در ساعت ۲ بعدازظهر ۲۱ بهمن، از رادیو اعلامیه فرمانداری نظامی تهران پخش شد. فرمانداری نظامی با ریاست سپهبد رحیمی در این اعلامیه، ساعات منع عبور و مرور را از ساعت ۱۶/۳۰ تا ۵ بامداد اعلام کرد و در اعلامیه، بعداز این زمان تا ۱۲ ظهر ۲۲ بهمن تمدید گردید.^۲

با این وجود، امام خمینی در یک اطلاعیه، اعلامیه حکومت نظامی را خدعه و خلاف شرع خوانده و تأکید می‌کنند که مردم به مقررات منع عبور و مرور توجه نکنند. امام در این اطلاعیه به مسئولان کشتارهای اخیر هشدار می‌دهند که اگر جلوی تعدیات و وحشیگری‌ها گرفته نشود، دستور جهاد خواهند داد.^۳ این اعلامیه سرنوشت روز ۲۲ بهمن را رقم می‌زند.

بی طرفی ارتش و بیانیه امام

صبح ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ فرماندهان ارتش آماده می‌شوند تا در جلسه شورای عالی ارتش در ستاد کل بزرگ ارتشداران حاضر شوند. در ساعت ۱/۳۰ تعدادی از فرماندهان، معاونین، رؤسا و مسئولان سازمان‌های ارتش در این جلسه حضور پیدا کردند. مهم‌ترین این افراد عبارت بودند از: عباس قره‌باغی، جعفر شفقت، حسین فردوست، هوشنگ حاتم، ناصر مقدم، احمدعلی محقق، امیرحسین ربیعی، کمال حبیب‌اللهی و عبدالعلی بدره‌ای.

۱- کیهان، ۲۱ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱

۲- روزنامه اطلاعات، ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- صحیفه نور، جلد ۶، صفحه ۱۲۲

جلسه با سخنان ارتشبد قره‌باغی آغاز شد که طی آن به تشریح وضعیت نیروهای ارتش و مشکلات آنها پرداخت. عبدالعلی بدره‌ای فرمانده نیروی زمینی، از کمبود نیروهای تحت امرش برای کمک به فرمانداری نظامی و جلوگیری از ورود گردان پیاده لشگر قزوین پرده برداشت. آنچه در این جلسه گفته شد، همه حکایت از ناتوانی ارتش در برابر انقلاب داشت. سپهبد حاتم خطاب به فرماندهان ارتش گفت: «به طوری که تیمساران ملاحظه می‌کنند، با توجه به آخرین وضعیت خصوصی یگان‌ها که فرماندهان نیرو تشریح کردند، به عللی که همه می‌دانیم، ارتش در موقعیت خاصی قرار گرفته است که نیروها بنا به اظهار فرماندهانشان قادر به انجام عملی نمی‌باشند. از طرف دیگر اعلی‌حضرت رفته‌اند و بنا به اظهار نخست‌وزیر، مراجعه نمی‌کنند. ماه‌ها است که امور کشور تعطیل است. آیت‌الله خمینی خواهان جمهوری اسلامی است. تمام ملت ایران هم عملاً در این مدت نشان داده‌اند که پشتیبان و خواستار جمهوری اسلامی هستند. بختیار هم با توجه به اظهاراتش در مجلس و همچنین در مصاحبه‌هایش می‌خواهد جمهوری اعلان کند، ولی طرفدار در بین مردم ندارد. پیشنهاد من این است که در این مناقشه سیاسی، ارتش خود را کنار کشیده و مداخله ننماید.»

در ساعت یک بعدازظهر اعلامیه ارتش مبنی بر بی‌طرفی از رادیو پخش شد. شورای عالی ارتش در این اعلامیه از سربازان خواست تا به پادگان‌ها باز گردند.^۱ فرماندهان نظامی نیز بعد از گزارش وضعیت، به این نتیجه می‌رسند که استقامت بیهوده است و ارتش باید اعلام بی‌طرفی کند. متن اعلامیه، بی‌طرفی ارتش به این شرح از اخبار ساعت ۱۳ و سپس ۱۴ رادیو^۲ منتشر می‌شود: «ارتش ایران وظیفه دفاع از استقلال و تمامیت کشور عزیز ایران را داشته و تاکنون در آشوب‌های داخلی سعی نموده است با پشتیبانی از دولت‌های قانونی، این وظیفه را به نحو احسن انجام دهد. با توجه به تحولات اخیر کشور، شورای عالی ارتش در ساعت ۱۰/۳۰ تشکیل و به اتفاق آراء تصمیم گرفته شد که برای جلوگیری از هرج و مرج و خون‌ریزی بیشتر، بی‌طرفی خود را در مناقشات سیاسی فعلی اعلام و به یگان‌های نظامی دستور داده

۱- غلامرضا نجاتی، تاریخ سیاسی بیست و پنج ساله ایران، رسا، تهران ۱۳۷۳، ج ۲، ص ۳۹۲-۳۸۷.

۲- آخرین تصمیم سران ارتش شاهنشاهی در صبح ۲۲ بهمن ۵۷، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۲۱ بهمن ۱۳۸۶

شده که به پادگان‌های خود مراجعه نمایند. ارتش ایران همیشه پشتیبان ملت شریف و نجیب و وطن‌پرست ایران بود و خواهد بود و از خواسته‌های ملت شریف با تمام قدرت پشتیبانی می‌نماید»^۱.

فرمانداری نظامی تهران نیز طی اعلامیه شماره ۴۳ از نظامیان می‌خواهد به پادگان‌ها برگردند. در این اعلامیه آتش‌سوزی‌ها، تخریب‌ها و نیز تیراندازی‌های صورت گرفته به سوی مردم، به عوامل خارجی آموزش دیده نسبت داده شد.^۲ امام خمینی نیز با اطلاع از عقب‌نشینی ارتش، بیانیه بسیار مهمی صادر کرده و نکاتی را به ارتش و ملت تذکر می‌دهند:

۱- ملت عزیز و شجاع با کمال مراقبت از اوضاع و در عین حفظ آمادگی برای دفاع احتمالی، در صورتی که نیروی ارتش به پادگان‌های خود رفته‌اند، آرامش و نظم را حفظ نمایند.

۲- اگر اخلاص‌گران بخوانند با آتش‌سوزی و خرابکاری فاجعه به بار آورند، آنان را به وظیفه شرعی و انسانی‌شان آگاه گردانند و نگذارند این قبیل کارها موجب هتک حرمت ملت شود.

۳- به سفارتخانه‌ها حمله نکنند و اگر خدای نخواست ارتش، باز به میدان آمد، واجب است آنان را با شدیدترین وجه، دفع کرده با تمام نیرو و قدرت از خود دفاع نمایند.

۴- به امرای ارتش اعلام می‌کنم که در صورت جلوگیری از تجاوز ارتش و پیوستن آنان به ملت و دولت قانونی ملی اسلامی، ما آنان را از ملت و ملت را از آنان می‌دانیم و مانند برادران با آنان رفتار می‌نماییم.^۳

هشدار امام به مردم مبنی بر اینکه به سفارتخانه‌ها حمله نکنند، نشان از نگرانی ایشان داشت. عصر امروز تعدادی با هجوم به سفارت انگلیس و خلع سلاح مأموران محافظ وارد محل سفارت شدند.^۴ رهبر انقلاب تلاش دارد با کمک مردم از ایجاد جو هرج و مرج جلوگیری کند.

۱- روزنامه اطلاعات، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- صحیفه نور، جلد ۶، صفحه ۱۲۴

۴- کیهان به نقل از رادیو لندن، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

استفتاء از امام

امام در این روز به استفتاء تعدادی از ارتشیان، نیروهای نظامی و انتظامی پاسخ می‌دهند. آنها از امام پرسیده‌اند: همهٔ افراد ارتش در موقع اخذ سردوشی یا اخذ درجه، در مورد حفظ تاج و تخت رژیم سلطنتی، به خداوند و قرآن کریم قسم یاد می‌کنند؛ مستدعی است نظر و فتوای خودتان را در مسئلهٔ عدول از این قسم و پیوستن به نهضت عظیم اسلامی بیان فرمایید.

و امام اینگونه پاسخ می‌دهند: قسم برای حفظ قدرت طاغوتی صحیح نیست و مخالفت با آن واجب است؛ و کسانی که این نحو قسم خورده‌اند، باید بر خلاف آن عمل کنند. والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته.^۱

استعفای فرماندهان نیروهای سه‌گانهٔ ارتش

فرماندهان نیروهای سه‌گانهٔ ارتش با حضور در خدمت امام خمینی، استعفای خود را تقدیم کرده و گروه‌های مسلح نیز با مراجعه به منزل امام پشتیبانی خود را از انقلاب اعلام می‌کنند.^۲

سقوط پادگان‌ها و آزادی زندان‌ها

در این روز به ترتیب، زندان‌های اوین، ساواک، سلطنت‌آباد، مجلسین سنا و شورای ملی، شهربانی، ژاندارمری و ساختمان زندان کمیتهٔ مشترک به تصرف مردم درآمد. در تسخیر شهربانی، سپهبد رحیمی فرماندار نظامی تهران، توسط مردم دستگیر شد. پادگان باغشاه و دانشکدهٔ افسری، دبیرستان نظام، زندان جمشیدیه، پادگان عشرت‌آباد و پادگان عباس‌آباد، یکی پس از دیگری تسلیم شدند و آخرین مرکزی که به تصرف درآمد رادیو و تلویزیون بود.

از ساعت ۳ بعدازظهر، هجوم مردم برای تصرف پادگان جمشیدیه آغاز می‌شود و سرانجام پس از چندین ساعت نبرد مسلحانهٔ این پادگان، به تصرف مردم در می‌آید. در جریان تصرف پادگان جمشیدیه، نعمت‌الله نصیری رئیس سابق ساواک دستگیر

۱- صحیفهٔ نور، جلد ۶، صفحهٔ ۱۲۷

۲- روزنامهٔ اطلاعات، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحهٔ ۲

می‌شود. مردم او را به کمیته امام خمینی منتقل می‌کنند.^۱ در جریان حمله به این پادگان، گروهی از وزرا و مقامات رژیم سابق نیز که زندانی بودند، به مجرد حمله مردم، در صدد فرار بودند که توسط مردم دستگیر و به کمیته امام خمینی تسلیم می‌شوند.^۲

مقارن ساعت ۴:۳۰، نیز مردم با حمله به باشگاه افسران، پس از چند ساعت درگیری، آن‌جا را نیز به تصرف در می‌آورند. پس از تصرف باشگاه افسران، مردم به ستاد ارتش در نزدیکی این باشگاه هجوم برده و آن‌جا را نیز تصرف می‌کنند. مردم، سربازان داخل ستاد ارتش را به بیمارستان شرکت نفت منتقل کرده و پس از دادن لباس شخصی و مبالغی پول، آنان را راهی شهرهایشان کردند.

مردم همچنین با هجوم به زندان قصر، آن‌جا را نیز تصرف و زندانیان را آزاد کردند. ۳۵۰۰ زندانی قزلحصار کرج نیز بعد از ظهر امروز، با شکستن درهای زندان، خود را آزاد کردند. ساختمان کمیته مرکز عملیاتی ساواک و مرکز شهربانی نیز به دنبال یک نبرد ۴ ساعته به تصرف مردم درآمد و گروهی از کارکنان آن دستگیر شدند. پادگان عباس آباد نیز بعد از ظهر امروز بدون مقاومت، تسلیم انقلابیون می‌شود و مردم صدها قبضه اسلحه موجود در این پادگان را به غنیمت می‌گیرند. مقبره رضاشاه، در شهر ری نیز به دنبال ۶ ساعت زد و خورد مسلحانه و بهای ۲۶ کشته و ۵۰ مجروح، تحویل کمیته انقلاب می‌شود.^۳

استعفای نمایندگان و تصرف مجلس توسط مردم

لایحه انحلال سازمان اطلاعات و امنیت کشور ساواک و لایحه نحوه تعقیب نخست‌وزیر و وزیران و طرز تشکیل هیئت منصفه از تصویب نهایی مجلسین گذشت و برای اجرا به دولت ابلاغ شد. این دو لایحه از سوی بختیار تقدیم مجلس شورای ملی شده بود. بختیار هنگام طرح لوایح مذکور، در جلسه حضور داشت^۴

۱- در روز ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ هم‌زمان با پیروزی انقلاب، در جریان حمله مردم به زندان‌ها و پادگان‌ها، ارتشبد نصیری که به همراه گروه دیگری از رجال و کارگزاران رژیم پهلوی در پادگان جمشیدیه زندانی بود، همراه دیگر زندانیان آزاد و تلاش می‌کرد، خود را در میان جمعیت انبوهی که اطراف پادگان درآمد و شد، و فعالیت بودند، گم کرده و از دستگیری مجدد توسط انقلابیون، جان سالم به در برد، اما به سرعت، مورد شناسایی قرار گرفته و دستگیر و پس از ضرب و جراحاتی که بر او وارد شده بود، در مدرسه رفاه، تحویل نیروهای انقلاب شد. (رک کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴)

۲- کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- همان

۴- کیهان، ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۳

شاید این آخرین مصوبه مجلس شورای ملی بود، چرا که پس از این مصوبه، دکتر جواد سعید، رئیس مجلس شورای ملی اعلام کرد: اکثریت قاطع نمایندگان مجلس شورای ملی، همبستگی خود را با انقلاب عظیم ایران به رهبری امام خمینی ابراز داشته‌اند. از سوی دیگر در این روز نمایندگان مجلس شورای ملی، به سفارش جواد سعید رئیس مجلس به طور دسته‌جمعی استعفا دادند^۱

گروهی از رزمندگان که برای در اختیار گرفتن مجلس شورای ملی به طرف بهارستان حرکت کرده بودند، با مقاومت شدید گارد مجلس روبرو شدند، ولی این مقاومت نیز پس از یک ساعت تیراندازی از سوی طرفین شکسته شد، عده‌ای از مهاجمان که قصد داشتند کتابخانه مجلس را به آتش بکشند، با هوشیاری مردم و تعدادی از خبرنگاران و نویسندگان که در محل حضور داشتند، در این کار خود ناکام ماندند.^۲

بختیار: اوضاع از دست آیت‌الله خمینی خارج شده است

در حالی که اوضاع برای حکومت، اصلاً مناسب نیست و نیروهای نظامی از روزهای گذشته به انقلاب پیوسته‌اند و ارتش نیز روز ۲۲ بهمن اعلام بی‌طرفی می‌کند، بختیار می‌گوید: اوضاع از دست آیت‌الله خمینی خارج شده^۳ و در صورتی که وی استعفا دهد، در کشور کودتا خواهد شد.^۴

با این وجود، تلاش برخی از دوستان بختیار و نیز نزدیکان مهندس بازرگان نتیجه می‌دهد و بنا می‌شود جلسه‌ای با حضور بازرگان، بختیار و قره‌باغی تشکیل گردد. عباس امیر انتظام درباره این جلسه می‌گوید: قبل از جلسه، بختیار به من تلفن زد و گفت استعفای خود را در جلسه تسلیم خواهد کرد. ولی وی در این جلسه حاضر نشده و تنها استعفانامه خود را می‌فرستد. رادیو، عصر امروز اعلام می‌کند: بختیار بعد از اعلام استعفا، خود کشی کرده است ولی این شایعه توسط مهندس بازرگان تکذیب می‌شود.^۵

۱- روزنامه اطلاعات، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، شماره ۱۵۷۸۳، ص ۱

۲- کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۵

۳- همان، ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- همان، صفحه ۸

۵- همان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

اینجا تهران است، صدای انقلاب

انقلاب به لحظات حساس خود می‌رسد. با تصرف رادیو و تلویزیون دیگر امیدی به بقای رژیم ۲۵۰۰ ساله نیست. بالاخره ساعت موعود فرا می‌رسد. رادیو تهران که از ساعت ۱۱ ظهر ۲۲ بهمن در محاصره نیروهای مردمی قرار داشت، در ساعت ۲ بعدازظهر کاملاً در اختیار آنان قرار گرفت.^۱ آیت‌الله محلاتی نخستین بیانیه انقلاب را قرائت می‌کند. «توجه بفرمائید، توجه بفرمایید. اینجا تهران صدای راستین ملت ایران، صدای انقلاب است»^۲

امام: مردم با دولت موقت همکاری کنند / آرامش خود را حفظ کنید

با سقوط رژیم شاهنشاهی هر آن احتمال می‌رود که عده‌ای با سوءاستفاده از اوضاع به وجود آمده، به خرابکاری بپردازند، امام که هنوز پیروزی را کامل نمی‌داند و احتمال می‌دهد عده‌ای با نفوذ در صفوف ملت دست به خرابکاری بزنند، بیانیه دیگری را صادر می‌کند.

در بخشی از این بیانیه که در ساعت ۵:۴۵ از رادیو پخش می‌شود،^۳ آمده است: «شما در جریان مبارزات گذشته، رشد اسلامی و انقلابی خود را آشکار کرده‌اید؛ و اکنون بیش از پیش لازم است این رشد را به جهانیان نشان دهید تا جهانیان بدانند مردم مسلمان ایران می‌توانند بدون قیومت این و آن، راه سعادت خود را انتخاب نمایند. لهذا از شما می‌خواهم که اولاً مانع آشوب و هرج و مرج بشوید و نگذارید آشوب‌گران مغرض، به عملیاتی از قبیل غارت، آتش‌سوزی، مجازات متهمان و از بین بردن آثار علمی و فنی و صنعتی و هنری و ائتلاف اموال عمومی و خصوصی دست بزنند. دشمن برای خراب کردن چهره نهضت از طریق نفوذ دادن افراد مفسد و مغرض در میان توده مسلمان دست به چنین کارها می‌زند تا نهضت ما را ارتجاعی و وحشیانه

۱- اطلاعات، ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، ص ۸

۲- شهید محلاتی که گوینده این جملات بود، می‌گوید:

« بعدازظهر ۲۱ بهمن، تقریباً مرکز نظامی سقوط کرده بود، ولی در بالای شهر، هنوز تیراندازی بود. تصمیم گرفتیم برویم رادیو را تصرف کنیم. چند نفر مسلح با خود برداشتم و در میان رگبار گلوله رفتیم و ایستگاه رادیو را به تصرف در آوردیم. و من اعلام کردم: این صدای انقلاب اسلامی ایران است، و ساعتی را با پیام امام و صحبت‌های خود اداره کردم. تا جام‌جم به دست نیروهای انقلابی افتاد. بدین ترتیب، این انقلاب پیروز شد» رک معراج شهادت، یادنامه شهید محلاتی و همراهان شهیدش، در سانحه هوایی، دفتر نمایندگی حضرت امام، صفحه ۸۱

۳- روزنامه اطلاعات، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۸

قلمداد نماید. من اکیداً اعلام می‌کنم که هرکس دست به چنین عملیاتی بزند، از جامعه انقلابی ملت مطرود و در پیشگاه خداوند متعال مسئول است.»

امام در بخش دیگری از بیانیه خود اطاعت از دستورات رهبری و دولت موقت را رمز پیروزی دانسته و از مردم می‌خواهند: «دشمنانی را که اسیر گرفته شده‌اند، مورد خشونت و آزار قرار ندهند. رهبر انقلاب در پایان بیانیه خود از مردم می‌خواهند که با دولت موقت انقلاب اسلامی که وارث یک سلسله خرابی‌های دولت‌های فاسد گذشته است، همکاری کنند.»^۱

مهندس بازرگان طی یک نطق تلویزیونی، ضمن تشکر از آحاد مختلف مردم و خصوصاً از اعلام بی‌طرفی ارتش در مسائل سیاسی گفت: تیمسار قره‌باغی^۲ در ملاقات حضوری، همکاری خود را با دولت موقت اینجانب، اظهار نموده است.^۳

بازار داغ شایعات

ساعت ۹:۳۰ بعد از ظهر شایعه‌ای منتشر می‌شود که قسمتی از آب لوله‌کشی تهران، بخصوص مناطق تهرانپارس و نارمک آلوده شده است. تعدادی از مردم نیز با تلقین این موضوع به خود که از آب آلوده مصرف کرده‌اند، با اورژانس تماس می‌گیرند، ولی مشخص می‌شود که آب آلوده نیست.^۴

پیام‌های تبریک از دور و نزدیک...

از سوی حضرات آیات مرعشی نجفی و شیرازی، اعلامیه‌های جداگانه‌ای خطاب به ملت ایران منتشر گردید و پیروزی انقلاب اسلامی تبریک گفته شد. آیت‌الله شریعتمداری نیز با انتشار بیانیه‌ای، پیروزی انقلاب را تبریک گفته و از امرای ارتش که به خواست مراجع تقلید گوش کرده و به ملت پیوسته‌اند، تشکر می‌کند.^۵ یاسر عرفات نیز به مناسبت پیروزی انقلاب اسلامی، طی تماس تلفنی با امام خمینی این

۱- صحیفه نور، جلد ۶، صفحه ۱۲۵

۲- پس از پیروزی انقلاب اسلامی، قره‌باغی در روز ۲۳ بهمن ۱۳۵۷ در منزل یکی از دوستانش مخفی شد و پس از ۱۴ ماه اختفا و تغییر محل خود، در نهایت از فرودگاه مهرآباد با گذرنامه جعلی خارج شد. وی در مهر ۱۳۷۹ در پی ابتلا به بیماری سرطان، در بیمارستانی در پاریس درگذشت. رک و یکی پدیا

۳- کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- همان، صفحه ۲

۵- همان، صفحه ۴

پیروزی را به امام و ملت ایران تبریک گفت.^۱

طبق آنچه که در روزنامه‌ها اعلام شد: در حوادث روزهای ۲۱ و ۲۲ بهمن ۶۵۴ نفر شهید و هزاران نفر مجروح شدند.^۲

۲۳ بهمن ۱۳۵۷

تکلیف ملت در بیان امام

با سقوط نظام ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی رهبر انقلاب پیامی را خطاب به ملت ایران صادر و با تأکید بر این که پیروزی نهایی ملت ایران نزدیک است، تذکراتی را به‌عنوان تکلیف شرعی، الهی و تعهد ملی به مردم خاطرنشان می‌کند.

امام در ابتدای بیانیه بسیار مهم خود، تأکید می‌کند کسانی که به مفاد آن عمل نکنند، مخالفان خداوند تعالی و خائن به کشور و نهضت اسلامی هستند.

در این بیانیه نکاتی را به ملت از جمله: احتراز از هر نوع خرابکاری و چپاول و آتش‌سوزی و ظلم؛ نظارت مردم در حفظ مراکز عمومی از قبیل وزارتخانه‌ها و بانک‌ها و دیگر مراکز دولتی و ملی؛ همکاری با مأمورین دولت موقت؛ اجتماع مردم در مساجد و گوش فرادادن به هشدارهای علما؛ عدم تعرض به قوای انتظامی گوشزد کردند.^۳

هشدار امام: حساس‌ترین روزهای اسلام و مسلمین

با پیروزی انقلاب، سیر حوادث به سرعت پیش می‌رود و امام بیانیه دوم خود را صادر کرده و اعلام می‌کند: ملت ایران وارث یک کشور زلزله‌زده و ویران است. در بخشی از این بیانیه، امام با تأکید بر تذکرات بیانیه قبلی خود می‌گویند: «ممکن است خیانت‌کارها بخواهند بین شما تشمت بیندازند. باید جداً از خرابکاری اجتناب و مراقبت کنید که اگر کسانی خواستند خرابکاری و آدمکشی کنند یا به مراکز دولتی و ارتشی و کاخ‌ها و دیگر جاها حمله نمایند، باید مانع بشوید.»

۱- همان

۲- همان، صفحه ۲

۳- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۲۸

رهبر انقلاب با بیان اینکه این ایام حساس‌ترین روزهایی است که بر اسلام و مسلمین می‌گذرد، از مردم می‌خواهند اسلحه‌هایی را که در دست دارند، به مساجد تحویل دهند و خرید و فروش اسلحه را حرام اعلام کردند.

رهبر انقلاب به یکی از مهم‌ترین مسائل روز نیز اشاره‌ای می‌کنند و آن، خطر ایجاد تفرقه بین شیعه، سنی و اقلیت‌های مذهبی است. این قسمت از بیانیه امام از آن‌جا اهمیت پیدا می‌کند که زمزمه‌هایی از شورش در مناطق سنی‌نشین کشور به ویژه ترکمن صحرا بلند شده است.^۱ عده‌ای به این بهانه که نظام جدید شیعی بوده و اهل سنت را به رسمیت نمی‌شناسد، به ایجاد اختلاف بین برادران مسلمان پرداخته‌اند. امام در این بیانیه، همه مسلمانان را برادر خوانده و می‌گویند: «ما با مسلمین اهل تسنن یکی هستیم؛ واحد هستیم که مسلمان و برادر هستیم. اگر کسی کلامی بگوید که باعث تفرقه بین ما مسلمان‌ها بشود، بدانید که یا جاهل هستند یا از کسانی هستند که می‌خواهند بین مسلمانان اختلاف بیندازند. قضیه شیعه و سنی اصلاً در کار نیست، ما همه با هم برادریم.» ایشان خطاب به اقلیت‌های مذهبی نیز می‌گویند: «اقلیت‌های مذهبی هم خاطر جمع باشند که ما اطمینان می‌دهیم به آنها که در این مملکت، زندگی عادلانه و مرفهی خواهند داشت و مورد پشتیبانی ما هستند. اسلام از اهل ذمه پشتیبانی می‌کند. اگر کسانی چیز دیگری می‌گویند برای تفرقه‌انداختن است.»^۲

قدرت‌های بزرگ، انقلاب ایران را به رسمیت می‌شناسند

با پیروزی انقلاب اسلامی، مردم ایران قدرت‌های بزرگ با رصد کردن اوضاع کشور، پیروزی انقلاب را به رهبران و مسئولان جدید تبریک می‌گویند. شوروی و چهار کشور مسلمان پاکستان، سوریه، موریتانی و لیبی امروز از اولین کشورهایی بودند که نظام جدید را به رسمیت شناختند.

۱- یک روز پس از پیروزی انقلاب اسلامی شایعاتی در مناطق ترکمن‌نشین کشور دهان به دهان منتشر شد مبنی بر این که نظام جدید به انتقام چماق به دستان ترکمنی که در نظام سابق به آزار و اذیت انقلابیون پرداخته بودند، شیعیان را مسلح کرده است، این شایعات و ایجاد کمیته ستاد مرکزی خلق ترکمن صحرا باعث به وجود آمدن فجایع زیادی در این مناطق شد تا آن‌جا که به دستور امام و با هم‌یاری سپاه و ارتش غائله ترکمن صحرا فرو نشست. بیانیه امام در این شرایط که هنوز دو روز از پیروزی انقلاب اسلامی نمی‌گذرد و اشاره به توطئه ایجاد تفرقه بین اقلیت‌های دینی و مذهبی ناظر بر این ماجرا است. از ابتدای انقلاب تاکنون توطئه ایجاد تفرقه یکی از سیاست‌های اصلی دشمنان اسلام در کشورهای مسلمان بوده است.

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۳۰

رئیس‌جمهوری آمریکا نیز اعلام کرد که آمریکا با دولت جدید ایران در تماس است و تلاش خواهد کرد با آن همکاری نزدیکی داشته باشد. جیمی کارتر گفت: سفارت آمریکا در تهران گزارش داده است: آقای بازرگان برای تامین‌ایمنی افراد آمریکایی تلاش فراوان کرده است.^۱ کارتر همچنین گفت: اراده ملت ایران، رژیم را سرنگون کرد.^۲ یک سخنگوی وزارت خارجه آمریکا نیز گفت: واشنگتن و تهران در جهت برقراری روابط عادی دیپلماتیک تلاش می‌کنند، اما افزود: این کار تا استقرار کامل دولت جدید میسر نخواهد شد.^۳ چند ساعت پس از بیانیه مطبوعاتی کارتر، شوروی نیز رسماً اعلام کرد که دولت موقت بازرگان را به رسمیت شناخته و آماده است روابط حسنه‌ای با این دولت برقرار کند.^۴

فرانسوا می‌تران، رهبر حزب سوسیالیست فرانسه نیز، امروز گفت: انقلاب ایران اثر مستقیمی بر کشورهای خاورمیانه خواهد داشت. وی پیش‌بینی کرد، انقلابی از نوع انقلاب ایران در کشورهای اسلامی همسایه نیز روی خواهد داد. وی اضافه کرد: انقلاب ایران رژیم‌های مرتجع منطقه را زیر و رو خواهد کرد.^۵

خوشحالی مسلمانان از پیروزی انقلاب ایران

چنانچه گفته شد، کشورهای مسلمان، جزو اولین دولت‌هایی بودند که انقلاب ایران را به رسمیت شناختند. از دولت‌ها که بگذریم به ملل مسلمان می‌رسیم که انقلاب ایران به رهبری امام خمینی را امیدی برای مردم دیگر کشورهای اسلامی می‌دانند. امروز در بیروت مردم با شلیک تیرهای هوایی، پیروزی انقلاب ایران را جشن گرفتند و روزنامه‌های لبنان با تیترهایی نظیر: «تهران در دست انقلابیون» و «پیروزی انقلاب ایران» گزارش‌های انقلاب ایران را به اطلاع مردم رساندند.

در شهر صیدا، هزاران مسلمان شیعه، به حمایت از امام خمینی رژه رفتند. آنها عکس‌های بزرگی از آیت‌الله خمینی و امام موسی صدر با خود داشتند.^۶ امام موسی

۱- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴

۲- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴

۳- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴

۴- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۵

۵- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴

۶- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۵

صدر رهبر شیعیان لبنان، سوم شهریور ماه امسال بنا به دعوت معمر قذافی وارد لیبی شد و نهم شهریور ربوده شد. امشب مردم صور نیز همراه و همگام با شیعیان صیدا پیروزی انقلاب ایران را با شلیک توپ و گلوله جشن گرفتند. همچنین امروز بسیاری از مدارس محله‌های غربی بیروت و صیدا به‌عنوان پشتیبانی از انقلاب و امام خمینی تعطیل بود. برگزاری تظاهرات گسترده در شهرها و روستاهای لبنان و در حمایت از انقلاب ایران از دیگر رویدادهای این کشور بود.^۱

سفارت اسرائیل تحویل فلسطینی‌ها شد

امروز سفارت اسرائیل در خیابان کاخ، توسط مردم اشغال و به مردم فلسطین هدیه شد. بر سر در نمای ساختمان سفارت بر روی یک تخته‌چوب نام دفتر آزادی‌بخش فلسطین نوشته شده و روی یک پارچه سفید نیز شعار «مرگ بر بختیار» دیده می‌شود.^۲

تصرف کاخ نیاوران به دست مردم

در پی خروج مأموران گارد سلطنتی از کاخ نیاوران، این کاخ به دست سربازان انقلاب افتاد و در اختیار مردم قرار گرفت. گفته می‌شود محوطه کاخ و احتمالاً داخل آن مین‌گذاری شده است. به همین جهت به شدت از آن مراقبت می‌شود.^۳

امروز مقر فرماندهی ساواک نیز به تصرف مردم درآمد. با آنکه ساواک در تهران ساختمان‌های مختلفی در اختیار داشت، اما مقر اصلی آن در خیابان سلطنت آباد و در ۳ کیلومتری پادگان سلطنت آباد قرار دارد. این مقر، حدود ساعت ۹ پس از ساعتی زد و خورد، به دست مردم افتاد. با آن که اعلام شده بود: محوطه وسیع و چمن‌کاری شده سازمان، مین‌گذاری شده است، پس از آن که مردم بی‌محابا از در و دیوار وارد ساختمان شدند، ۹ نفر در اثر انفجار مین مجروح و یک نفر نیز شهید شد.^۴

استعفای وزیر دربار و آغاز به کار نخست‌وزیر در کاخ

امروز علیقلی اردلان وزیر دربار، از حضور در محل کار خودداری کرد و طی

۱- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- همان، صفحه ۲

پیامی خطاب به کارکنان وزارت دربار اعلام کرد: از امروز در آن جا سمتی ندارد. وی به هوشنگ دیده‌بان نماینده کارمندان دربار، مأموریت داد تا مراتب همبستگی کارکنان دربار را به کمیته امام خمینی اعلام کند.^۱

ساعت ۱۰:۳۰ امروز، هیئتی از طرف مهندس بازرگان به مقر نخست‌وزیری در خیابان کاخ مراجعه کرد و کاخ نخست‌وزیری را تحویل گرفت. بازرگان از بعدازظهر امروز کار خود را در این مکان شروع کرد. مهندس بازرگان در جمع کوچکی از کارکنان نخست‌وزیری، مهندس هاشم صباغیان را به‌عنوان معاون نخست‌وزیر در امور انتقال قدرت و دکتر ابراهیم یزدی را به‌عنوان معاون نخست‌وزیر در امور انقلاب و مهندس عباس امیرانتظام را به‌عنوان سرپرست نخست‌وزیری به آنان معرفی کرد.^۲ امروز قرار بود مهندس بازرگان در محل نخست‌وزیری با خبرنگاران مصاحبه کند که به‌علت تیراندازی شدید در اطراف کاخ، از ورود خبرنگاران به محل نخست‌وزیری جلوگیری شد و بازرگان فقط در جلسه معارفه کارکنان کاخ شرکت کرد.^۳

تحویل ستاد ارتش به نمایندگان بازرگان

فرماندهان نیروهای سه‌گانه زمینی، هوایی و دریایی ارتش، امروز استعفای خود را به امام خمینی تسلیم کردند.^۴ ستاد ارتش نیز یک روز پس از پیروزی انقلاب، رسماً تحویل نمایندگان دولت جدید شد. یک سخن‌گوی دفتر نخست‌وزیر در این مورد اظهار داشت: هیئتی به این منظور به ستاد ارتش رفت و مراسم تحویل ستاد را انجام داد. وی اضافه کرد: به دستور مهندس بازرگان نخست‌وزیر موقت، تا انتخاب فرماندهان نیروها و یگان‌های ارتشی، معاونان آنان کارها را برعهده خواهند گرفت. امروز همچنین گفته شد تا تعیین وزرای دولت موقت، معاونان فعلی وزارتخانه‌ها کارها را انجام خواهند داد.^۵

۱- همان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲
۲- کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲
۳- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲
۴- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲
۵- همان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲
۶- کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

قرنی رئیس ستاد ارتش شد

امروز گفته شد از طرف مهندس بازرگان، تیمسار سرلشگر ولی‌الله قرنی، به سمت ریاست ستاد ارتش منصوب شده است. ^۱ سپهبد محمد علی نوروزی از امروز به سمت کفالت شهربانی دولت موقت منصوب شد. وی تا قبل از احراز این سمت، معاونت شهربانی را بر عهده داشت. ^۲ در ضمن باندهای فرودگاه مهرآباد از دیشب تا اطلاع ثانوی بسته شده است. افراد نیروی هوایی در حال حاضر عهده‌دار نگهبانی از قسمت‌های مربوط به هواپیماهای شکاری در فرودگاه مهرآباد می‌باشند. ^۳

خلع سلاح مردم به نام کمیته

امروز در چند مورد افرادی که خود را وابسته به کمیته انقلاب معرفی می‌کردند، در صدد برآمدند نیروهای مسلح مردمی را خلع سلاح کنند. به دنبال تماس گروه‌ها و نیروهای مسلح با کمیته انقلاب و نظرخواهی از امام خمینی اعلام شد: هیچکس حق ندارد به نام کمیته انقلاب، افراد مسلح را خلع سلاح کند. ^۴

جانشین فرمانده گارد جاویدان ترور شد. صبح امروز محمد امین بیگلری جانشین فرمانده گارد جاویدان، به ضرب ۳ گلوله کشته شد. گفته می‌شود وی به دست راننده‌اش کشته شده است. تیمسار بیگلری از کسانی بود که شب ۲۲ بهمن اعلام کرده بود گارد به ملت پیوسته است. ^۵

احزاب از راه می‌رسند

حزب توده با انتشار بیانیه‌ای خواستار لغو محدودیت‌هایی شد که رژیم سابق برای حضور آنان وضع کرده بود. در این بیانیه که از پاریس منتشر شد، آمده است: حزب توده، آماده همکاری صادقانه با دولت مهندس بازرگان است. ^۶

سازمان مجاهدین خلق ایران نیز با انتشار اولین اطلاعیه خود رسماً با نام «جنبش

۱- همان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان

۳- اطلاعات، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- همان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۵- کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲، راننده جانشین فرمانده گارد جاویدان بعد از انتشار این خبر، آن را تکذیب کرده و گفت: وی نقشی در ترور محمد امین بیگلری نداشته است. کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۶

۶- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

ملی مجاهدین» اعلام موجودیت کرد. اطلاعیه مجاهدین که با آیه «فضل الله المجاهدین علی القاعدین اجراً عظیماً» شروع شده است، از هواداران می خواهد از دستاوردهای انقلاب حفاظت کرده و به استمرار اهداف ضد امپریالیستی آن پردازند.^۱

آخرین آمار شهدا

آمار رسیده تا ساعت ۱۰:۳۰ صبح روز ۲۳ بهمن حاکی از این بود که بر اثر حوادث ۴۸ ساعت اخیر، تنها در ۳۸ بیمارستان تهران، تعداد ۶۵۴ نفر به شهادت رسیده و تعداد ۲۷۰۳ نفر نیز مجروح شده اند. در شهرستانها نیز تا این ساعت ۳۱۰ نفر کشته شده اند. در تهران و شهرستانها جمعاً ۱۴ مأمور ساواک کشته شده اند. تا این ساعت، انقلاب مردم در دو روز گذشته بیش از ۹۵۰ شهید داشته است.^۲

قطب زاده رئیس رادیو و تلویزیون شد

مهندس بازرگان در اولین اقدام بعد از پیروزی انقلاب، صادق قطب زاده را به سمت سرپرست رادیو و تلویزیون ملی ایران منصوب کرد.^۳

۲۴ بهمن ۱۳۵۷

شایعه دستگیری بختیار

امروز روزنامه ها خبر از دستگیری بختیار دادند.^۴ اطلاعات به نقل از منابع مطلع مدعی شد، بختیار و خسرو داد به دست چریک های مسلح افتاده اند. خبرگزاری پارس نیز این خبر را به نقل از مقر ستاد امام تأیید کرد.^۵

۱- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۶

۲- کیهان، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۳

۴- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲ و ۱

۵- بختیار، خود درباره روزهای منتهی به پیروزی انقلاب و فرار خود از نخست وزیری می نویسد: «وقتی قهرباغی درباره اعلامیه بی طرفی ارتش با من صحبت کرد و گوشی را گذاشتم، دانستم که همه چیز از دست رفته است. از فرستنده رادیو خواستم تا یک ساعت دیگر هیچ اعلامیه ای پخش نکند تا کارهایی را که روی میزم بود، تمام کنم. ناگهان دیدم صدای اصابت فشنگ ها بر دیوار اتاقی که در آن نشسته بودم به گوش می رسد...» بختیار لحظات اوج قیام و حمله قاطعانه مردم برای

تسخیر کاخ نخست وزیری و دربار را اینگونه توصیف می کند:

«... در خیابان سروصدا... بلند بود. صدای محافظینی که آنها را دور می کردند تا به نخست وزیری حمله نکنند، می شنیدم. صدای اصابت فشنگ مسلسل ها بر دیوار اتاقی [که] در آن نشسته بودم، به گوش می رسید. کسی در دفتر مرا زد و بی آنکه من جوابی داده باشم، دو نفر وارد شدند؛ یک افسر پلیس و یک افسر ساواک. [گفتند] آقای نخست وزیر اوضاع آشفته است. [در

امروز سرلشکر باقری فرمانده پدافند، تیمسار اردلان از نیروی هوایی به اتفاق ستوان فیادی و سروان فیاض که جلوی پرواز انقلاب را گرفتند، دستگیر شدند. همچنین از ستاد کل ارتش اطلاع رسید: خسرو داد فرمانده هوانیروز به ستاد احضار شده است. وی هم‌اکنون منتظر ملاقات با رئیس ستاد است و گفته شده ممکن است خسرو داد بازداشت شود. همچنین امروز پرویز نیکخواه، مدیر گروه تحقیق و دفتر مرکزی خبر رادیو تلویزیون ملی ایران، توسط کارکنان مسلح تلویزیون دستگیر و به محل کارش منتقل شد.^۲

جوابشان گفتم [می‌دانم، هر وقت موقع رفتن بود، می‌روم. دستگاه دولت با سرعت متلاشی می‌شد... تمام وزراء، و زارخانه‌ها را ترک کرده بودند و تصمیم‌ها در خیابان گرفته می‌شد... خواستم که هلیکوپتری برای بردن من به دانشکده افسری بیاید، چون راه دیگری برای خروج نداشتم... هلیکوپتر مرا به مقصدی که معین کرده بودم برد...]

بختیار با درک اوضاع آشفته دستور می‌دهد هلیکوپتری را که در محوطه دانشکده افسری قرار داشت، آماده کنند. دقایقی بعد شاپور بختیار به همراهی چند تن از محافظانش دفتر کار نخست‌وزیری را ترک کرد و از طریق راهروی مخفی و زیرزمینی، خود را به دانشکده افسری رساند و با هلیکوپتری که در زمین چمن این دانشکده آماده بود، از صحنه گریخت. در یکی دو روز بعد از انقلاب، اخبار متعددی درباره بختیار و خودکشی و یا قتل وی در رسانه‌ها منتشر شد. وی همه این اخبار را رد می‌کند: «... تنها رابطه من با دنیای خارج یک رادیوی ترانزیستوری بود... گوینده رادیو گفت شاپور بختیار به قتل رسیده است. کمی بعد خبر تکذیب شد که من به قتل نرسیدم، بلکه خودکشی کرده‌ام. فردای آن روز، مطلع شدم که دستگیر شدم و با هویدا... زندانی هستم...»

هر چند بختیار بازداشت خود را تکذیب می‌کند، ولی آیت‌الله خلخالی نظر دیگری دارد، وی می‌گوید: «بختیار در روزهای [اوج گیری] انقلاب دستگیر شده بود و در طبقه پایین مدرسه رفاه اسیر بود.» وی ادامه می‌دهد: «اکنون قضاوت با ملت ایران است که حدس بزنند بختیار چگونه از طبقه پایین مدرسه رفاه بیرون برده شده است...»

به هر حال بختیار توانست فرار کند، چه او را دستگیر کرده باشند و چه این خبر شایعه‌ای بیش نباشد. آخرین نخست‌وزیر شاه توانست خود را به سلامت از مهلکه نجات داده و پس از چند ماه در به دری به پاریس برساند. رک فرار مشکوک، روزنامه جوان، ۲۳ بهمن ۱۳۹۰

۱- همان

۲- اطلاعات، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲ و ۱، نیکخواه زمانی از فعالان دانشجویی با گرایش مارکسیسم لنینیسم بود و در ماجرای ترور شاه در روز ۲۱ فروردین سال ۴۴ نیز نقش داشت بعد از دستگیری اظهار ندامت کرد و در سال ۱۳۴۶ مراتب آمادگی و تمایل خود را برای همکاری با ساواک اعلام کرد. وی با نوشتن چند نامه و انجام چند مصاحبه مورد عفو قرار گرفت و سپس در ۱۹ خرداد ۱۳۴۹ در مصاحبه مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی که با حضور خبرنگاران داخلی و خارجی ترتیب یافت، اسرار فعالیت‌های کمونیستی سازمان دانشجویی خارج از کشور را فاش کرد. او در ۲۲ مرداد همان سال، جزئیات حادثه کاخ مرمر را نیز در مصاحبه مطبوعاتی دیگری تشریح کرد.

نیکخواه مقالات متعددی علیه گروه‌های چپ و در دفاع از انقلاب سفید شاه در مطبوعات نوشت. این رفتار در ترغیب بسیاری از عناصر چپ و سوق دادن آنها به همکاری با ساواک و رژیم پهلوی نقش بسزایی داشت. وی به تدریج به رادیو و تلویزیون، وزارت اطلاعات و جهانگردی، مطبوعات، مدیریت خبرگزاری دولتی و حزب رستاخیز راه یافت. نیکخواه جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی را در مقالات و اظهارات خود تحسین کرد.

روند حضور وی تا روی کار آمدن دولت شریف امامی بسیار فعال بود. او به ویژه در سانسور مطبوعات دوره پهلوی نقش عمده‌ای داشت. گفته شده که وی در تهیه متن مقاله معروف «ایران و استعمار سرخ و سیاه» به قلم مستعار احمد رشیدی مطلق، همراه با محمود جعفریان و شجاع‌الدین شفا دست داشت. آنها متنهای جداگانه‌ای را تهیه کردند که شاه در نهایت، متن کامل شده آن را جهت درج در روزنامه تأیید کرد. رک حزب رستاخیز اشتباه بزرگ، مظفر شادبی، مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی و پرویز نیکخواه به روایت اسناد ساواک، مرکز بررسی اسناد تاریخی.

معرفی کابینه بازرگان به امام خمینی

کابینه بازرگان امروز ساعت ۵۰:۳۰ بعد از ظهر به حضور امام خمینی معرفی شد. اسامی وزیران دولت موقت به شرح زیر است: دکتر کریم سنجابی وزیر امور خارجه، سید احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور، مهندس مصطفی کتیرایی وزیر مسکن و شهرسازی، مهندس یوسف طاهری قزوینی وزیر راه و ترابری، علی اکبر معین فر وزیر مشاور و رییس سازمان برنامه و بودجه، دکتر کاظم سامی وزیر بهداری و بهزیستی، داریوش فروهر وزیر کار و امور اجتماعی، دکتر ابراهیم یزدی معاون نخست وزیر در امور انقلاب، عباس امیر انتظام معاون نخست وزیر در امور روابط عمومی، هاشم صباغیان معاون نخست وزیر در امور انتقال حکومت. ترکیب افراد کابینه از نظر حزبی نشان می دهد که نهضت آزادی و جبهه ملی بیشترین سهم را در دولت موقت دارند.^۲

رئیس نیروی هوایی تعیین شد

امروز گروهی از افسران، همافران و درجه داران نیروی هوایی با انتصاب سپهبد مهدیون به عنوان فرمانده نیروی هوایی مخالفت کردند. به این دلیل، گروهی از افسران، همافران و درجه داران و دیگر افراد پرسنل نیروی هوایی به محل کمیته رفته و خواستار تجدید نظر در انتخاب فرمانده نیروی هوایی شدند. معترضین گفتند: سپهبد مهدیون درجه سپهبدی خود را در دوران رژیم سابق، اخذ کرده و نمی تواند قابل اعتماد باشد.^۳ همچنین بیش از ۵ هزار افسر و درجه دار و همافر پدافند هوایی بابلسر، در اعتراض به انتصاب تیمسار مهدیون به سمت فرماندهی نیروی هوایی اعتصاب و اعلام کردند تا تعویض فرمانده نیروی هوایی در محل کار خود حاضر نخواهند شد.^۴ متعاقب این اعتراضات، عصر امروز سرلشکر قونی رئیس ستاد کل ارتش ملی ایران سپهبد شاهپور آذربرزین جانشین نیروی هوایی را به سمت رئیس ستاد نیروی هوایی

۱- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- امام خمینی ۱۵ بهمن ۵۷ مهندس بازرگان را بدون در نظر گرفتن روابط حزبی و بستگی به گروهی خاص، مأمور تشکیل دولت موقت کرد. ولی با این وجود، اکثریت قریب به اتفاق اعضای کابینه بازرگان را اعضای جبهه ملی و یا نهضت آزادی تشکیل می داد.

۳- کیهان، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- همان

ملی ایران منصوب کرد.^۱ گفتنی است از ۲۲ بهمن و در دو روز گذشته این سومین فرمانده نیروی هوایی است که در این سمت فعالیت می‌کند. پیش از سپهبد آذربزین، سرتیپ ثقفی و سپهبد سعید مهدیون هر کدام به مدت یک روز مسئولیت نیروی هوایی ارتش را بر عهده داشته‌اند.^۲

کاخ‌های ستمشاهی را حفظ کنید

ساعت ۱۱ امروز رادیو اعلام کرد: ضد اطلاعات و ساواک نیروی هوایی به وسیله پرسنل نیروی هوایی سقوط کرده و این دو محل اکنون در اختیار رزمندگان انقلاب است.^۳ روابط عمومی نیروی هوایی نیز با انتشار اطلاعیه‌ای از مردم خواست به هلیکوپترها تیراندازی نکنند. همچنین خانه مجلل مادر شاه در زعفرانیه شمیران، صبح امروز به تصرف مردم درآمد. جوانان شمیران پس از آن که این خانه را در اختیار گرفتند، آن را به کمیته تحویل دادند.^۴ همچنین بعد از ظهر امروز، کاخ مهرشهر که متعلق به شمس پهلوی بود، بدون خونریزی به دست مردم افتاد.^۵ امروز اطلاعیه‌ای از منزل آیت‌الله طالقانی صادر و از مردم خواسته شد، کاخ‌های ستم شاهنشاهی را حفظ کنند، تا به معرض نمایش گذاشته شود.^۶

حمله به مقر نخست‌وزیری

ساعت ۱۰ صبح امروز، گروهی مسلح و ناشناس مقر نخست‌وزیری را به گلوله بستند. به دنبال این حمله چریک‌های مسلح به مهاجمان با شلیک گلوله متقابلاً پاسخ داده و به دفاع از مقر بازرگان پرداختند. به دنبال این برخورد مهندس بازرگان، دکتر سنجابی و امیر انتظام مقر نخست‌وزیری را ترک کرده و رهسپار محل کمیته امام شدند.^۷

مرزها بسته شد

دولت بازرگان برای جلوگیری از خروج عوامل رژیم سابق و دولت‌های پیشین

۱- اطلاعات، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- ویکی پدیا، فهرست فرماندهان ارتش ایران، تاریخ مراجعه ۲۰ بهمن ۱۳۹۰

۳- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- همان

۵- اطلاعات، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۶- کیهان، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۷- همان

تصمیم گرفت تا اطلاع ثانوی همهٔ مرزهای هوایی و زمینی و دریایی بسته شود.^۱

وقایع خونین تبریز

نیروهای رژیم سابق از جمله ساواک در تبریز به سوی مردم آتش گشوده‌اند و وضعیت فوق‌العاده‌ای در این شهر حکم فرماست. ساعت ۹:۳۰ امشب در حالیکه مقررات حکومت نظامی با توجه به پیوستن ارتش به مردم، ملغی شده است، آیت‌الله قاضی طباطبایی طی پیامی با توجه به وضعیت فوق‌العاده تبریز از مردم عادی خواست برای برقراری نظم و دادن امکان به نیروهای انقلابی جهت سرکوب نیروهای ضد انقلاب همچنان مقررات منع رفت و آمد را از ساعت ۱۰ شب تا عبادمداد روز بعد مراعات کنند.^۲

اعلام وجود احزاب و گروه‌ها

امروز دانشجویان دمکرات ایران از برلن بیانیه داده و اعلام کردند این پیروزی را که به‌بهای خون عزیزان خلق به‌دست آمده است، به قیمت جان پاس خواهیم داشت.^۳ حزب جمهوری‌خواه ایران نیز با انتشار بیانیه‌ای اعلام موجودیت کرد. این حزب، مرام خود را آزادی و امنیت برای همه اعلام کرد.^۴

پیام‌های تبریک همچنان ادامه دارد

حافظ اسد رئیس‌جمهور سوریه، طی تلگرافی پیروزی انقلاب ایران را به امام خمینی تبریک گفت. حافظ اسد اولین رهبر یک کشور عربی است که پیروزی انقلاب ایران را تبریک می‌گوید.^۵ روزنامهٔ البعث چاپ دمشق نیز نوشت که تمامی جهان تحت تاثیر رویدادهای ایران قرار گرفته است. این روزنامه ادامه داد: در ایران تاریخ با خون ملت و با خواست ملت نوشته شده است. روزنامه‌های الجزایری هم پیروزی ملت ایران را تبریک گفتند و آنرا پیروزی عظیم نیروهای آزادی‌بخش و ترقی‌خواه جهان خواندند. مطبوعات کشورهای حاشیهٔ خلیج فارس نیز، واکنش مثبت در برابر پیروزی

۱- همان

۲- اطلاعات، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحهٔ ۲

۳- کیهان، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحهٔ ۲

۴- همان

۵- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحهٔ ۴

انقلاب ایران نشان دادند. همه روزنامه‌های کویته پیروزی ایران را تبریک گفته، آنرا پایانی بر حکومت اختناق نامیدند. الوطن نوشت: ملت ایران موفق شد شرافت خود را که سال‌ها توسط استبدادگران و امپریالیست‌ها زیر پا گذاشته شده بود، احیا کند. این روزنامه نوشت: پیروزی کامل خلق ایران حمایتی واقعی برای آرمان عرب خواهد بود. برزیل نیز اعلام کرد: دولت جدید ایران را به رسمیت می‌شناسد.^۱

بزرگ‌ترین ضربه به غرب پس از جنگ دوم جهانی

در کنار شادی کشورهای عرب منطقه، استثناءهایی نیز دیده می‌شود. نگرانی مطبوعات و نیز مقامات کشور عربستان سعودی در این میان قابل تامل است. از سوی دیگر نگرانی اسرائیل که انقلاب ایران را یکی از دشمنان خود در جهان می‌داند نیز، طبیعی است. اسحاق رابین نخست‌وزیر پیشین اسرائیل، امروز گفت: از دست دادن ایران برای غرب، بزرگ‌ترین ضربه پس از جنگ جهانی دوم به شمار می‌رود. رابین در یک مصاحبه تلویزیونی پیش‌بینی کرد: موجی از تندروی‌های مذهبی عربستان سعودی دومین تامین کننده عمده نفت غرب در خاورمیانه را تهدید خواهد کرد.^۲

مطبوعات سعودی نیز از رویدادهایی که ممکن است در آینده در انتظار ایران و منطقه باشد، اظهار نگرانی کردند. روزنامه دیولت چاپ بن نیز از این که دیگر ایران یک قدرت ثبات بخش در منطقه نیست، اظهار نگرانی کرد.^۳

۲۵ بهمن ۱۳۵۷

حوادث خونین تبریز ادامه دارد

به رغم این که تهران دیشب آرام بود، ولی تبریز شاهد درگیری‌های خونینی است. تبریز از اوایل شب گذشته صحنه خونین زد و خورد ساواکی‌ها و عناصر ضد انقلاب با نیروهای انقلابی است. صبح امروز اطلاع رسید که مأموران ساواک، بیمارستان‌های خمینی، دانشگاه تبریز، شیر و خورشید سرخ و خانه‌های سازمانی ماشین‌سازی در

۱- کیهان، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- همان

۳- همان

قراملک را در محاصره گرفته‌اند و تیراندازی شدید ادامه دارد. به درخواست آیت‌الله طباطبایی و موافقت فرمانده پادگان تبریز از دیشب چندین تانک در نقاط مختلف شهر مستقر شده است. سحرگاه امروز یک هواپیمای جنگنده شکاری اف - ۵ نیز برای کمک به نیروهای انقلابی در آسمان تبریز به پرواز درآمد.^۱

ساعت ۱۰ امروز، دژ مستحکم ضد انقلاب در کوچه باغ تبریز که ۱۶ ساعت در مقابل نیروهای انقلابی مقاومت می‌کرد، سقوط کرد. در این ناحیه گروهی از عناصر ضد انقلاب سنگر گرفته بودند.^۲

امروز همچنین خبر رسید به دنبال گفت‌وگوی تلفنی بین آیت‌الله قاضی طباطبایی نماینده امام خمینی در تبریز با مهندس بازرگان نخست‌وزیر و تیمسار قرنی رئیس ستاد ارتش ستاد مرکزی ارتش خلق در تبریز تشکیل شد. این ستاد مقدمات توزیع اسلحه بین جوانان مبارز را فراهم می‌کند.^۳

پیام مهم امام به مردم تبریز

امام خمینی درباره وقایع دیشب و امروز تبریز پیام مهمی خطاب به مردم تبریز صادر می‌کنند. در بخشی از بیانیه امام می‌خوانیم «از قرار مسموع، در تبریز بعضی وابستگان به رژیم فاسد دست به اخلال نظم زده‌اند. بر اهالی محترم آذربایجان و خصوصاً تبریز است که با تمام قوا برای سرکوبی آنان قیام کنند و همانند تهران به این حرکات مذبحخانه خاتمه دهند. البته ارتش و سایر نیروهای انتظامی با ملت است و بر همه است که دست به دست داده این زباله‌ها را که پس مانده رژیم پهلوی است، دفع نمایند.»^۴

امام پایان اعتصاب‌ها را اعلام کرد

امام خمینی امروز با انتشار بیانیه‌ای، پایان تمامی اعتصابات را اعلام کرد. امام در این بیانیه از عموم مردم خواست تا از روز شنبه ۲۸ بهمن به اعتصابات خود پایان داده

۱- اطلاعات ، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷ ، صفحه ۲

۲- کیهان ، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷ ، صفحه ۲

۳- کیهان ، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷ ، صفحه ۲

۴- صحیفه امام ، جلد ۶ ، صفحه ۱۳۹

و فعالیت‌ها و کارهای خود را آغاز کنند.

در بخشی از بیانیه امام خمینی می‌خوانیم: «مملکت باید از دوران اعتصاب و سرسختی و محرومیت‌هایی که به منظور سرنگونی نظام استبدادی بر خود تحمیل کرده بود، بیرون آمده، چرخ‌های حیاتی و اقتصادی و انتظامی خود را با قدرت و سرعت و بازدهی چندین برابر در جهت تولید و اصلاح به راه‌اندازد و به ترمیم خرابی‌ها و احیای برکات و تولیدات بپردازد.»^۱

پسر بختیار: پدرم و بازرگانان از دوستان نزدیک یکدیگرند

پسر بختیار بامداد امروز ضمن یک مصاحبه با رادیو فرانسوی اروپا اعلام کرد که پدرش زنده است و در امنیت به سر می‌برد. وی خاطر نشان کرد شب گذشته با پدرش یک گفت‌وگوی تلفنی انجام داده است. پسر بختیار گفت: پدرم و بازرگانان از دوستان نزدیک یکدیگرند و نزدیک ۳۰ سال است که با هم آشنایی دارند و امیدوارم بازرگان پدرم را حفظ کند.^۲

دستگیری محمود جعفریان

محمود جعفریان معاون سابق رادیو و تلویزیون ایران که دیروز توانسته بود از چنگ مأموران فرار کند،^۳ امروز دستگیر شد. ناصر یگانه رئیس سابق دیوانعالی کشور نیز در میان بازداشتی‌های امروز است.^۴ سپهد بیوک امینی افشار رئیس ستاد ژاندارمری کل کشور که دیروز اعلام شده بود به کمیته انقلاب احضار و بازداشت شده است، امروز اطلاع داد چنین خبری صحت نداشته و وی کماکان در دولت اسلامی مهندس بازرگانان به رهبری امام خمینی در پست خود مشغول انجام وظیفه است.^۵ امروز ایرج داورپناه فرمانده گارد محافظ دولت دکتر مصدق نیز به سمت فرمانده گارد ملی نخست‌وزیری منصوب شد.^۶

۱- همان، صفحه ۱۴۱

۲- کیهان، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۴ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱ و ۲

۴- کیهان، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۵- کیهان، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۶- همان

رامسی کلارک سفیر آمریکا در ایران می‌شود

خبرگزاری فرانسه به نقل از روزنامه کویته القبس گزارش داد که آمریکا، رامسی کلارک دادستان پیشین این کشور را به سمت سفیر آمریکا در ایران برخواهد گزید. کلارک که اخیراً از ایران بازدید کرده، به جیمی کارتر پیشنهاد کرده است حکومت ایران به رهبری آیت‌الله خمینی را به رسمیت بشناسد.^۱

تصرف اول سفارت آمریکا

ساعت ۱۰:۳۰ امروز یک گروه به سفارت آمریکا حمله کرده و بعد از مدت کوتاهی زد و خورد با تفنگداران حاضر در محل، سفارت آمریکا در ساعت ۱۰:۴۵ به تسخیر افراد مسلح درآمد. کلیه کارکنان و افراد مستقر در سفارت آمریکا در ساعت ۱۲ امروز در ساختمان مرکزی سفارت اجتماع کرده و اعلام نمودند با نمایندگان مذاکره می‌کنند. در پی این تقاضا، نمایندگان کمیته انقلاب به ساختمان مرکزی سفارت رفتند. این نمایندگان، به مردم اطلاع دادند که حمله به سفارت آمریکا، توطئه عمال پس مانده ساواک و دست نشاندهان فاسد رژیم پهلوی است.^۲

۲۶ بهمن ۱۳۵۷

ژنرال‌ها به زانو درآمدند

نیمه شب امروز به حکم دادگاه انقلاب اسلامی، ۴ ژنرال رژیم سابق اعدام شدند. ارتشبد نعمت‌الله نصیری، سپهبد مهدی رحیمی، سرلشکر رضا ناجی و منوچهر خسرو داد، ساعت ۱۱:۴۵ امشب تیرباران شدند. بعد از اجرای حکم دادگاه، انقلاب اسلامی اطلاعیه‌ای به این شرح صادر کرد: «روز پنجشنبه ۲۶ بهمن دادگاه فوق‌العاده انقلاب، تشکیل جلسه داده و اولین گروه از جنایتکاران، مرکب از: نصیری رئیس سابق ساواک، مهدی رحیمی فرمانده نظامی تهران، رضا ناجی فرمانده نظامی اصفهان و خسرو داد فرمانده هوانیروز را که همه آنها توسط نیروهای مسلح انقلاب اسلامی دستگیر شده بودند، محاکمه نمود و آنان را به جرم شکنجه، کشتار مردم و خیانت

۱- اطلاعات، ۲۵ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان، صفحه ۲

به کشور و همچنین به عنوان مفسدان فی الارض، مجرم شناخته و بر اساس موازین و مقررات اسلامی به مرگ و مصادرهٔ اموال محکوم نمود و حکم دادگاه انقلاب بلافاصله توسط نیروهای مسلح انقلاب اسلامی به مرحلهٔ اجرا گذاشته شد.^۱

حکم اعدام این ۴ نفر پیش از اجرا، به تأیید امام خمینی رهبر انقلاب رسید. جلسهٔ دادگاه از صبح امروز در محل دبیرستان شمارهٔ ۲ علوی تشکیل شد و حدود ۱۰ ساعت به طول انجامید. حکم اعدام نیز به اتفاق آراء صادر شد و اعضای دادگاه به حضور امام خمینی رفتند و امام حکم صادره از دادگاه اسلامی را به حکم آیهٔ «مفسدین فی الارض» تأیید کرد. هنگام اجرای احکام، خانوادهٔ چند تن از شهدای انقلاب حضور داشتند. گفته می‌شود ۲۰ نفر دیگر نیز به تدریج اعدام خواهند شد.^۲

کنترل اوضاع تبریز

اوضاع تبریز امروز نیز به شدت نابسامان بود ولی بالاخره نیروهای انقلاب توانستند بر شهر تسلط پیدا کنند. به علت بی‌نظمی شهر سرلشکر بیدآبادی فرماندهٔ لشکر تبریز از کار برکنار^۳ و سرتیپ ارزیلی به جای وی منصوب شد. سرلشکر بیدآبادی و افسران

۱- کیهان، ۲۷ بهمن ۱۳۵۷، صفحهٔ ۲

۲- همان

۳- حجت الاسلام والمسلمین شیخ عبدالحمید بنایی دربارهٔ برکناری و سپس دستگیری سرلشکر بیدآبادی می‌گوید: یکی دو روز بعد از پیروزی انقلاب با دوستان انقلابی صحبت کردیم و قرار گذاشتیم که فرماندار نظامی تبریز، سرلشکر احمد بیدآبادی را دستگیر کنیم. چون به موافقت رسیدیم، بلند شدیم و به محضر آیت‌الله قاضی رفتیم. بنده موضوع را از طرف جمع، به ایشان گفتم و پیشنهاد کردم که «سرتیپ ارزیلی» را به جای بیدآبادی بگذاریم که معاون او و از اهالی سردرود تبریز بود. شهید قاضی فرمود: «هر چه صلاح است، انجام بدهید». وقتی تأیید ایشان را دیدیم، برخاستیم و یک‌راست به پادگان ارتش رفتیم. ... وقتی وارد ستاد ارتش شدیم، ابتدا بنده با سرتیپ ارزیلی صحبت کردم و به او گفتم که بناست بیدآبادی پرود و شما به جای او منصوب شوید. او هم گرچه تعارف و تواضع به خرج داد، ولی معلوم شد که بی‌میل نیست!

بعد من به تنهایی وارد اتاق سرلشکر بیدآبادی شدم... سرلشکر بیدآبادی از پشت میزش به طرف من آمد و دست داد. در این حال بنده رقم پشت میز به جای او نشستم! او هم روبرویم نشست، در واقع همه چیز را تا ته قضیه خواند. با کمال آرامش به او گفتم: «جناب سرلشکر، وضع شهر را خودتان بهتر می‌دانید و می‌بینید که چقدر درهم و برهم و غیرعادی است. الآن هم فریادهای مردم خشمگین را از پنجره می‌شنوید که در بیرون تجمع کرده‌اند، همه چیز تمام شده است. به نظر ما، بهتر است شما کنار بروید، تا کسی را به جای شما بیاوریم، اگر تأخیر کنید، من احتمال می‌دهم مردم و نیروهای انقلابی تا ساعتی دیگر به پادگان بریزند و کار به جاهای باریکی بکشند!»

سرلشکر بیدآبادی که چند ماه با کمال خشونت برای حفظ تاج و تخت محمدرضا پهلوی، مردم تبریز را در خیابان‌ها سرکوب، انقلابیون را دستگیر کرده و جوانان را به خاک و خون کشیده بود، بعد از شنیدن سخنان من، چنان منفعل و مستأصل شد که به گریه افتاد!...

در این حال از اتاق او با مرکز رادیو تبریز تماس گرفتم و گفتم: «بیدآبادی توسط نیروهای انقلابی دستگیر شد، این خبر را اعلام کنید مردم مطلع شوند». گرچه رادیو هنوز صددرصد در دست انقلابیون و طرفداران آیت‌الله قاضی نبود، ولی وضع عمومی طوری پیش میرفت که همه چیز در مسیر سیل انقلاب افتاده بود و... بالاخره رادیو خبر دستگیری فرماندار نظامی را اعلام کرد. از بیرون پادگان هم فریادهای خشمگین مردم فضا را پر کرده بود. سرلشکر بیدآبادی که از اوج تفرعن و قساوت، به حسیض

تحت فرماندهی وی نیز بازداشت شدند. تیمسار سرتیپ ارزیلی فرمانده جدید طی پیامی از مردم شهر تبریز خواست که برای نبرد با خائنین به کاخ جوانان و مدرسه سنائی تبریز مراجعه کنند و اسلحه بگیرند.

امروز مردم شهر تبریز به پادگان این شهر حمله کرده و اسلحه‌های موجود در این پادگان را به دست گرفتند. تعداد اسلحه‌های تصاحب شده توسط مردم بین ۲ هزار تا ۲۵۰۰ گزارش شده است. امروز هلیکوپترهای نیروی هوایی در آسمان تبریز اوضاع را

ذلت و بدبختی افتاده بود، با گریه گفت: «پس خانواده من چه می شود؟!».

گفتم: «تو ناراحت آنها نباش، آنها را با کمال احترام به هر جا که مایل باشید، میفرستیم، مطمئن باش که هیچ آسیبی به آنها نخواهد رسید.»

ما او را در اتاقش دستگیر کردیم و بعد با هماهنگی آیت‌الله قاضی، به تهران فرستاده شد و در دادگاه انقلاب اسلامی محاکمه و اعدام گردید. مرحوم شیخ صادق خلخالی می‌گفت: «بیدآبادی در دادگاه تا حدی رفتار و روحیه طبیعی داشت و می‌گفت ما مردم را کشته‌ایم، باید به‌سزای اعمال خود برسیم و اعدام شویم، راه دیگری نداریم!». (رک نقش دانشگاه تبریز در انقلاب اسلامی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۸ بهمن ۱۳۸۹)

۱- عبدالحمید بنای در خاطرات خود در تشریح این ماجرا نیز می‌گوید: بعد از دستگیری سرلشکر بیدآبادی، از پادگان بیرون آمدیم. ناگهان چشم‌مان افتاد به انبوه بی‌شمار مردمی که تمام خیابان ارتش را پر کرده بودند و شعار می‌دادند. ساعتی قبل که ما آمدیم، این همه جمعیت نبود. در بین مردم دسته‌های سیاسی و گروه‌های مخالف رژیم هم بودند مثل فدائیان خلق، مجاهدین خلق و... این گروه‌ها از بین مردم شعار می‌دادند: «ارتش باید منحل شود!...».

وقتی وضع را چنین دیدم، به یقین دانستم که اینها به پادگان تعرض خواهند کرد و نیروهای نظامی و محافظان پادگان هم در این حالت مقاومت نخواهند کرد؛ چرا که هر کس به فکر خود بود که به دست مردم نیفتد. از آن جایی که احتمال تصرف پادگان را بسیار قوی دیدم، یکی دو نفر از همراهانم را به دنبال آیت‌الله قاضی فرستادم تا تشریف بیاورند، شاید به خاطر ایشان از آشفتگی اوضاع کاسته شود. آن بزرگوار هم بدون معطلی آمد. بنده خطرناک بودن وضع پادگان و شعارهای گروه‌های کمونیست را به استحضار ایشان رساندم، فرمود: «چاره‌ای جز این نیست که با این جماعت حاضر صحبت کنیم، شاید آرام شوند». آنگاه به اینجانب گفت: «شما با این مردم حرف بزنید، سعی کنید آرام شوند و این فتنه بخوابد!».

من با صدایی بلند شروع به سخنرانی کردم و گفتم:

«ای مردم، ای برادران و خواهران، ما انقلاب کرده‌ایم و باید از این پس خود حافظ نظم و انضباط جامعه باشیم. مملکت ما باید همه چیز داشته باشد تا آباد گردد. در دنیا کدام کشوری است که ارتش منظم و قانونمند ندارد، پشتوانه دفاعی ملت، ارتش مردمی و وفادار و مجهز است. این شعار خیلی خطرناک و برضد امنیت ملی است که می‌گویند: «ارتش باید منحل شود!» اگر ارتش منحل شود، اسلحه و مهمات و تجهیزات نظامی به دست ناهلان و دشمنان ملت می‌افتد، آن وقت نظم و آرامش شهرها و امنیت کشور در معرض خوف و خطر و تعدی اشخاص فرصت طلب و ناباب قرار می‌گیرد و سنگ روی سنگ بند نمی‌شود، و این مسئله عواقب وخیمی برای ملت ما دربر خواهد داشت. بهتر است به هوش باشیم، فریب دشمنان و فرصت طلبان را نخوریم. ما امروز به پیروزی رسیده‌ایم، به حفظ و آرامش و امنیت و وحدت ملی نیاز مبرم داریم، و گرنه همه زحمات، مبارزات و خون شهیدان هدر خواهد رفت...».

خلاصه، سخنرانی پرشوری با الهام از اوضاع جاری به این مضمون ایراد کردم و مردم آرام شدند؛ اما گروه‌های کمونیستی، مجاهدین، فدایی‌ها و افراد فرصت طلب دیگری که بعدها سر از حزب خلق مسلمان درآوردند، شروع به سروصدا کردند و وضع آرام شده را به هرج و مرج کشاندند. آنگاه زنی جوان، جسور و زبان‌آوری را که ظاهراً از چریک‌های فدائی خلق بود، بالای سر خود بلند کردند! آن زن شروع کرد به داد و بیداد و تحریک مردم و گروه‌های کمونیستی خودشان؛ با تمام برویی و با صدای بلندی گفت:

«ای رفقا، دوستان و مردم عزیز! حرف‌های این آقا همه بیجاست! اینها می‌خواهند وضع را به نفع رژیم شاه حفظ کنند، گول این حرف‌ها را نخورید! ما باید خودمان ارتش را در اختیار بگیریم و آن جنایتکاران آدم کش و ضدخلق را از پادگان بیرون بیندازیم. اسلحه مال مردم است، باید در دست مردم و فرزندان شجاع مردم و دست خودمان باشد تا دشمنان از آن در کشتن خلق و فرزندان قهرمان خلق سوءاستفاده نکنند!...».

آن زن سخنانی قریب به این مضمون و با الفاظ بسیار تحریک آمیز گفت و وضع به هم خورد، به طوری که دیگر قابل کنترل

تحت کنترل قرار دادند.^۱

حمله به منزل آیت‌الله قاضی

نیمه شب ۲۶ بهمن همچنین گروهی ناشناس از پشت خانه آیت‌الله قاضی طباطبایی نماینده امام خمینی در تبریز به منزل ایشان حمله ور شدند ولی با مقاومت نیروهای انقلابی عقب نشستند.^۲

تأکید امام بر پایان اعتصابات

امام خمینی امروز بار دیگر بر ضرورت پایان اعتصاب‌ها از روز شنبه تأکید کردند. ایشان کسانی را که بر ادامه اعتصابات دامن می‌زنند، خائن دانسته و ادامه دادند: اگر کسی وسوسه کرد و گفت که اعتصاب فلان باید باقی باشد خائن است، تودهنی باید بخورد. از روز شنبه تمام اعتصابات سرتاسر کشور باید شکسته بشود.^۳

۲۷ بهمن ۱۳۵۷

بدون اجازه وارد منازل مردم نشوید

با پیروزی انقلاب عده‌ای فرصت را غنیمت دیده و با این استدلال که باید سران نظام طاغوت را دستگیر و محاکمه کنیم، خود به خانه‌های مردم ریخته و عده‌ای را دستگیر می‌کنند. در این میان افراد بی‌گناهی نیز دستگیر، کشته و یا مجروح می‌شوند که رهبر انقلاب با توجه به اوضاع آشفته‌ای که ایجاد شده؛ بیانیه مهمی را صادر و مردم را از انجام کارهای خودسرانه باز میدارند.

ایشان در بخشی از بیانیه اینگونه تذکر می‌دهند: گرچه بسیاری از اینگونه افراد به خاطر سوابق سوء خود، مستحق تنبیه و مجازاتند، اما برای اینکه افراد بی‌گناه خانواده‌ها به زحمت نیفتند، لازم دانستم که از شما فرزندان عزیز بخواهم از این به بعد بدون

نیود... گروه‌های مزبور از در و دیوار به داخل پادگان ریختند. بسیاری از جوانان و مردم عادی و انقلابی و ضدانقلاب هم در بین آنها بودند و من بعضی‌ها را می‌شناختم و الآن هم می‌شناسم. بعضی‌ها الآن هم در برخی از ادارات مشغول به کارند! بدین گونه اسلحه به دست مردم افتاد! همان سلاح‌ها بعدها در اختیار مجاهدین خلق، فدائی‌ها و حزب خلق مسلمان قرار گرفت. (رک نقش دانشگاه تبریز در انقلاب اسلامی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۸ بهمن ۱۳۸۹)

۱- کیهان، ۲۷ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۴۴

کسب اجازه از دولت قانونی به خانه هیچ کس حمله نکنید و کسی را از پیش خود توقیف ننمایید. رهبر انقلاب در پایان، مفاد این بیانیه را حکم اسلامی اعلام کرده و تخلف از آن را جایز ندانستند.^۱

روحانیون مراکز نظامی و انتظامی را افتتاح کنند

در اوضاع آشفته پس از پیروزی انقلاب واحدهای ارتش، پلیس، ژاندارمری و ادارات دیگر تعطیل شده‌اند ولی قرار است از فردا کار خود را شروع کنند. رهبر انقلاب با پیش‌بینی این نکته که نهادهای فوق ممکن است برای تجدید فعالیت خود با مشکلاتی روبرو شوند؛ از روحانیون و علما می‌خواهند: «در مراسم افتتاح مجدد این مراکز شرکت کنند»^۲

پایان اعتصاب در صنعت نفت

امام امروز کارگران صنعت نفت را خطاب قرار داده و از آنان می‌خواهند به اعتصاب پایان دهند: اکنون که بحمدالله پیروزی حاصل است، مقتضی است اعتصاب خود را بشکنند و به سر کار خود بروند. اکنون اعتصاب برخلاف مسیر انقلاب است و شکستن آن موافق صلاح ملت است.^۳

امام خمینی: دولت موقت را من به ولایت شرعی تعیین کردم

امام خمینی امروز با تعدادی از دانشجویان به مناسبت بازگشایی دانشگاه‌ها بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به گفت‌وگو نشستند. دانشجویان با اشاره به این نکته که دولت جدید بر اساس ائتلاف ملی [جبهه ملی] شکل گرفته است نه با رویکرد انقلاب اسلامی؛ از رهبر انقلاب پرسیدند آیا این دولت اسلامی است؟

رهبر انقلاب با اشاره به این موضوع که دولت بازرگان یک دولت موقت است، اظهار داشتند: عرض می‌کنم که این دولت یک دولت موقت است برای اینکه رفرا ندیم بکنند و مثلاً مجلس مؤسسانی [تشکیل بدهد] مسئله رژیم را تحکیم بکنند، بعد دست مردم است همه چیز. اختیار دست خود مردم است؛ و کلایشان را خودشان تعیین

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۴۷

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۴۸

۳- همان، صفحه ۱۴۹

می‌کنند، و کلاً هم خودشان تعیین می‌کنند دولت را؛... مسئله‌ای نیست که کسی بخواهد تحمیل بکند... تحمیل در کار نیست.

رهبر انقلاب در پاسخ به سوال دانشجویان که از ایشان پرسیدند، آیا این دولت اسلامی است، با اشاره به «ولایت شرعی» تأکید کردند: نخست‌وزیر را من تعیین کرده‌ام؛ من به ولایت شرعی تعیین کردم. وقتی یک [کسی] به ولایت شرعی تعیین شد، یک حکومت شرعی است این. و این‌طور هم نیست که ما بخواهیم تا آخر این‌طوری رفتار کنیم. این موقت است که اصول اولیه درست بشود، و از ناچاری است. هر چند امام دولت موقت را حکومتی شرعی می‌دانند، ولی باب انتقاد را نیز بسته ندانسته و در پاسخ به اظهار نگرانی دانشجویان که آیا می‌شود از دولت جدید انتقاد نیز کرد، می‌گویند مردم حق انتقاد دارند.

مشکلات، یک شبه حل نمی‌شود

دانشجویان در ادامه با همان شور انقلابی که شاه را سرنگون کرده‌اند از امام می‌خواهند ارتش را نیز به دلیل فساد که در بدنه و راس آن مشاهده می‌شود، منحل کرده و ارتش جدیدی تأسیس کنند، ولی رهبر انقلاب با این نظر به شدت مخالفت می‌کنند. رهبر انقلاب می‌گویند: ما باید این طبقه اول، امرا و - نمی‌دانم - این‌هایی که با فساد آمده‌اند روی کار و خودشان هم اکثراً - البته همه نه، اما اکثراً - فاسدند، این‌ها را درجاتشان را کنار بگذاریم، بازنشسته‌شان بکنیم. و بعد بیاییم سراغ این پایینی‌ها؛ پایینی‌ها را یک سر و صورتی بدهیم. تا بعد برویم سراغ افراد بینیم افراد چطوری‌اند. دانشجویان که فساد مقامات نظام سابق را قطعی دانسته و نیازی به برگزاری هیچ محکمه‌ای نمی‌بینند به امام می‌گویند: مقامات نظام سابق فقط در صورت فاسد بودن منصوب می‌شدند و در نتیجه گناهشان محرز است ولی رهبر انقلاب اینگونه به مسائل نگاه نکرده و می‌گویند: مسائل قضایی یک مسائل شرعی است. مسائل قضایی یک مسائلی است که با - مثلاً - عصبانیت، با دشمنی، با بدبینی، با این‌ها نمی‌شود. یک مسائل قضایی است که انشاءالله یک دادگاه قضایی، همین امشب شاید یا فردا تأیید بشود برای محاکمه این‌ها. اینها باید روی موازین درست بشود. من فرض کنید با یک کسی بد هستیم، قاضی نمی‌تواند به اینکه شما با او بد هستید، ترتیب اثر بدهد. آن روی

موازین شرعی است که هر کس ثابت شد آدم کشته، می‌کشندش؛ هر که ثابت شد که دزدی کرده [مال] دزدی را از او می‌گیرند.

امام با اشاره به این که "همهٔ مسائل نمی‌تواند یک شبه حل شود،" ادامه می‌دهند: من خودم هم جوان بودم! یک توقعاتی جوان‌ها دارند که این توقعات از باب آن انرژی که در آنها هست، از باب آن قدرتی که در آنها هست، می‌خواهند همهٔ مسائل یک شبه حل بشود. اینطور نیست مسائل.^۱

عمال آمریکا در پوشش کمونیست‌ها

رهبر انقلاب در ملاقات با اساتید دانشگاه نیز به سخنان بسیار مهمی اشاره می‌کنند. ایشان با اشاره به اوضاع آشفته‌ای که عده‌ای با بهانهٔ برادری و نیز توده‌ای بودن ایجاد کرده‌اند، می‌گویند: این‌ها یک مردمی هستند که اینطور نیست که منطق سرشان بشود. شما بگویید بیاید بنشینیم با هم مباحثه بکنیم؛ منطق ندارند. این‌ها حمله می‌کنند به این طرف و آن طرف. منزل‌های مردم را دارند غارت می‌کنند. این برای این است که می‌خواهند شلوغی بپا کنند. این‌ها می‌خواهند الآن وضع را شلوغ کنند، و از این شلوغی استفاده کنند برای ارباب‌ها. و من احتمال می‌دهم که امریکا باشد نه شوروی. چون این‌ها در دربار هم بودند. همین کسانی که - عرض می‌کنم - طبل کمونیست را می‌زدند، سران بزرگشان توی دربار خدمتگزار بود!^۲

کسی شاه را راه نمی‌دهد

با گذشت نزدیک به یک ماه از خروج اجباری شاه از کشور و سقوط رژیم پهلوی دیگر کسی تمایلی برای پذیرش یک شاه بی تاج و تخت ندارد. خبرگزاری آسوشیتدپرس از مغرب گزارش داد: شاه مخلوع ایران و همسرش امروز تبعیدگاه موقت خود را در جنوب مغرب ترک کردند و راهی محل اقامت تازهٔ خود در رباط پایتخت مراکش شدند. کشورهای انگلیس، اسپانیا، فرانسه و سوئیس اعلام کرده‌اند که

۱- همان، صفحهٔ ۱۵۱

۲- همان، صفحهٔ ۱۵۸ امام در این بخش از سخنان خود به سران سابق حزب توده و دیگر مارکسیستها مانند پرویز نیکخواه، کورش لاشایی، منوچهر آزمون، نورالدین الموتی و... اشاره میکنند که در کابینه، دربار و دستگاه‌های تبلیغی شاه نقش کلیدی داشتند. شاه در خاطرات خود نوشته است: «... کمونیستهای سابق که صمیمانه به انقلاب شاه و مردم پیوسته بودند و در تلویزیون کار می‌کردند، تا پایان کار وفادار ماندند». پاسخ به تاریخ، ص ۴۰۷.

نمی‌توانند درباره اقدامات امنیتی کافی برای حفظ جان شاه مطمئن باشند.^۱

اخباری در حد شایعات

امروز نیز مثل روزهای گذشته دستگیری سران نظام سابق ادامه داشت. علاقه مردم به دستگیری اعضای خانواده سلطنتی و سران رژیم سابق که هنوز در ایران به سر می‌برند، باعث می‌شود که برخی شایعات به‌عنوان خبر در سطح جامعه منتشر شود. دستگیری شه‌ریار شفیق خواهرزاده شاه^۲، ارتشبد حسن طوفانیان جانشین وزیر جنگ و رئیس خریدهای وسائل و تجهیزات ارتش توسط نیروهای انقلاب در ویلائی در شمال کشور^۳ و دست آخر شعبان جعفری معروف به شعبان بی‌مخ^۴ از جمله این شایعات محسوب می‌شوند.

آیت‌الله طالقانی: در عزل و نصب‌ها دخالت نمی‌کنم

آیت‌الله طالقانی امروز با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد در عزل و نصب مقامات دولتی دخالتی نخواهد داشت. در پی انتصابات چند روز گذشته و نیز مراجعه افراد و گروه‌ها به منزل آیت‌الله طالقانی اطلاعیه‌ای از سوی ایشان صادر شد. آیت‌الله طالقانی در این اطلاعیه از مردم خواست از هرگونه مراجعه در این زمینه به ایشان خودداری شود. در این اطلاعیه خاطر نشان شده است، باید دست دولت موقت و شورای انقلاب از هر جهت باز باشد.^۵

۱- کیهان، ۲۷ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۶

۳- همان، صفحه ۸، طوفانیان با پیروزی انقلاب به مخفیگاه مطمئنی در تهران رفت و بعد از چند روز تصمیم گرفت از کشور خارج شود. او خود را از راه کوهستان به ترکیه رساند و از آن‌جا با فرزندان خود در آمریکا تماس گرفت. آنها نیز با چند مقام آمریکایی که با طوفانیان آشنایی نزدیک داشتند - مذاکره کردند و از طریق سفارت ایالات متحده در ترکیه، کمک‌های لازم شد تا طوفانیان توانست خود را به آمریکا برساند.

شایعات مربوط به دستگیری طوفانیان در روزهای اول انقلاب از آن‌جا ناشی میشد که در آن ایام، پاسداران انقلاب، منزل یکی از برادران او به نام هادی را در ولنجک زیر نظر داشتند و شبی به تصور آنکه حسن طوفانیان را به دام خواهند انداخت، خانه را محاصره کردند و به اشتباه، هادی را به جای حسن دستگیر و روانه زندان کردند. گزارشهای خیلی محرمانه اول تیر ۵۸ از مجموعه اسناد لانه جاسوسی نیز مؤید همین روایت است. در آنها به صراحت تأکید شده است که نیروهای انقلابی، هادی طوفانیان را بازداشت کرده‌اند. (رک اسناد لانه جاسوسی جلد ۴۹، صفحه ۶)

۴- کیهان، ۲۷ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۳

۵- اطلاعات، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

دیدار عرفات با امام خمینی

یاسر عرفات رهبر سازمان آزادی‌بخش فلسطین، به‌عنوان اولین رهبر عرب و همچنین اولین مقام سیاسی جهان به ایران آمد و با امام خمینی ملاقات کرد. در این دیدار که یک ساعت و نیم به طول انجامید، علاوه بر عرفات، هانی‌الحسن یکی دیگر از مقامات فلسطینی، سید احمد خمینی و ابراهیم یزدی نیز حضور داشتند. عرفات در این دیدار از امام به‌عنوان رهبر و معلم اول فلسطین و مسلمانان جهان نام برد و پاک‌ترین احساسات فلسطینیان را تقدیم رهبر انقلاب کرد.^۱

عرفات: من جز خون برای آزادی قدس چیزی ندارم

در این دیدار عرفات با تبریک پیروزی انقلاب گفت: من از بدبختی آن‌جا متولد شدم یا از خوشبختی آن‌جا متولد شدم، و آن‌جا وطن من است. این حکم تقدیر بوده که در آن‌جا متولد شدم. این معنایش این نیست که من مسئول بیت‌المقدس هستم؛ مسئول آزاد کردنش همه شما هستید. مسئولیت شما بعد از این پیروزی بزرگ در ایران بیش‌تر از مسئولیت من است که در بیت‌المقدس متولد شدم. من غیر از خونم چیزی ندارم که در راه آزادی قدس بدهم ولی شما با این پیروزی بزرگ، همچو امکانات عظیمی را در اختیار دارید. و شما باید کاری کنید تا همه در قدس نماز بخوانید.

انقلاب شما انفجار نور بود

عرفات در ادامه سخنان خود گفت: آنها می‌گویند زلزله‌ای رخ داده؛ ما می‌گوییم که انفجار نور روی داده. ما می‌گوییم دورانی که امت ما و منطقه ما آزاد و مستقل باشد فرا رسیده. مشکلات زیادی هست در پیش ولی در عین حال خوشبین هستم به آینده.

امام خطاب به عرفات:

خدا را در نظر داشته باشید و بر قدرت‌ها تکیه نکنید

امام خمینی نیز در پاسخ اظهارات عرفات گفت: خدا تکیه‌گاه است. و من به‌ایشان

۱- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱۰

۲- جمله "انقلاب شما انفجار نور بود" یکی از سخنان مشهور عرفات در دیدار با امام خمینی بود که از ابتدای انقلاب تا کنون به اشتباه به امام خمینی منتسب شده است

[یاسر عرفات] و به ملت خودم و به ملت ایشان، این توصیه را می‌کنم همیشه، به اینکه همیشه خدا را در نظر داشته باشند و نظر به این قدرت‌ها نداشته باشند؛ اعتماد بر مادیات نکنند بلکه اعتماد بر معنویات بکنند. قدرت خدا فوق همه قدرت‌هاست.^۱

امام حکم اعدام شاه را صادر کرد

امام خمینی امروز نیز روز پرکاری داشت. ایشان در دیدار با گروه پژوهش‌های ملی و اجتماعی با اشاره به این نکته که هیچ کشوری حاضر به پذیرش شاه نیست فرمودند: ما خودمان راهش می‌دهیم! بگذار بیاید و در یک محکمه عدلی محاکمه بشود و اموال مردم را بدهد. اول هم که آمد نباید بکشند او را، باید اموال را از او بگیرند؛ اموال مردم را بدهد. بعد هم اگر مجازات قتل است، مجازاتش کنید. و هست حتماً^۲

تشکر پاپ از امام خمینی

پاپ ژان پل دوم از امام خمینی به مناسبت حمایت ایشان از اقلیت‌های مذهبی تشکر کرد. این پیام به وسیله سفیر واتیکان به رهبر انقلاب ابلاغ شد. سفیر واتیکان در این دیدار گفت: پاپ از ما خواسته است که آرزوهای قلبی خود را برای سلامت شما و موفقیت ملت ایران خدمتتان تقدیم کنیم. امام نیز در پاسخ گفت: اقلیت‌های مذهبی همیشه در اسلام محترم بوده‌اند.^۳

انحلال گارد جاویدان

گارد شاهنشاهی و گارد جاویدان^۴ به دستور رئیس ستاد کل ارتش ملی ایران امروز منحل و عده‌ای از امرای ارتش نیز بازنشسته و از کار برکنار شدند. به گفته سرلشگر قره‌نی: «لشگر گارد سابق به صورت یک لشگر پیاده تجدید سازمان خواهد شد و افسران و درجه‌داران و سربازان لشکر یک پیاده باید به یگان‌های مربوطه مراجعه کنند.» ارتش برای کاهش دوره‌های نظام وظیفه عمومی و دوره‌های آموزشی نظام

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۷۸

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۷۲

۳- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱۰

۴- گارد جاویدان نام گارد مخصوص شاهنشاهی در دوران سلطنت پهلوی بود که مسئولیت نگهبانی از دربار و خاندان پادشاهی ایران را بر عهده داشت. سپهبد عبدالعلی بدره ای آخرین فرمانده گارد جاویدان بود

وظیفه، مطالعات وسیعی را آغاز کرده است.^۱

امروز از سوی رئیس ستاد کل ارتش ملی ایران دریادار احمد مدنی به سمت فرماندهی نیروی دریایی ملی ایران منصوب شد. ستاد کل ارتش ملی ایران امروز گروهی از امرا و افسران ارشد نیروی هوایی را بازنشسته کرد: یزدانبخش، مهدیون، جهانبانی، برنجیان، محقی و شعاعی در لیست بازنشسته‌ها هستند.

امروز همچنین گروهی از خانواده‌های چریک‌های فدائی خلق به همراه سه تن از وکلا و با حضور در روزنامه کیهان نسبت به اقدامات دولت موقت بازرگان و انتصابات ارتش اعتراض کردند. مادر یکی از این چریک‌ها با اعتراض به انتصاب سرلشکر قره‌نی وی را یکی از کودتاگران و همکاران سابق رژیم و ساواک دانست.^۲

اعدام قریب الوقوع ۲۱ سرکرده رژیم شاه

روزنامه کیهان امروز گزارشی از اعدام چهار ژنرال ارتش منتشر کرده و از اعدام قریب الوقوع ۲۱ نفر دیگر از سران رژیم سابق خبر می‌دهد. در این گزارش آمده است دادگاه حکم اعدام ۲۵ تن از دست‌اندرکاران رژیم پهلوی را صادر کرده بود که امام خمینی در مرحله اول، حکم اعدام ۴ تن از ژنرال‌ها را تأیید کرده است. خبرهای تأیید نشده‌ای حاکی است سالار جاف و عبدالعظیم ولیان نیز اعدام شده‌اند.^۳

آخرین رئیس ساواک دستگیر شد

کمیته تبلیغات امام در تماسی با خبرگزاری پارس از دستگیری سپهبد ناصر مقدم آخرین رئیس ساواک خبر داد.^۴ امروز همچنین سپهبد ایرج مقدم رئیس مهمات سازی صنایع نظامی و وزیر نیرو در کابینه از هاری در اتاق آجودان ارتشبد طوفانیان با شلیک یک گلوله به شقیقه خودکشی کرد. وی علت خودکشی‌اش را در یادداشتی که به جا گذاشته غیرقابل تحمل بودن زندگی برای خود در این زمان ذکر کرده است.^۵

۱- کیهان، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- همان، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۵- همان، صفحه ۹

تکذیب همکاری با ارتش برای سرکوب ضد انقلاب

مجاهدین خلق، امروز با انتشار اطلاعیه‌ای عجیب اظهارات رادیو تبریز مبنی بر همکاری این سازمان با ارتش برای مبارزه با ضد انقلاب را تکذیب کرد. مجاهدین خلق اعلام کرده است کلیه اقدامات این سازمان مستقل بوده است.^۱

نظارت ۲۰ نفر بر سازمان صدا و سیما

شورای موسس اتحادیه کارکنان رادیو و تلویزیون ملی ایران امروز با صادق قطب‌زاده سرپرست این سازمان توافق کردند که یک شورای ۲۰ نفره طرح، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های سازمان رادیو و تلویزیون را برعهده گیرد.^۲

اعتراض آمریکا به شوروی

امروز دولت آمریکا رسماً به شوروی درباره تحلیل برخی از روزنامه‌های این کشور از ماجرای حمله به سفارت آمریکا اعتراضی کند. روزنامه‌های شوروی حمله عده‌ای به سفارت آمریکا را برنامه‌ریزی شده از سوی ساواک اعلام کرده بودند تا بهانه لازم برای مداخله نظامی آمریکا در ایران به دست آید.^۳

حساب دربار، ساواک و ارتش مسدود شد

امروز معاون نخست‌وزیر در امور انتقال قدرت با انتشار اطلاعیه‌ای از بانک‌ها خواست کلیه دارایی‌های دربار، ساواک و ارتش شاهنشاهی در بانک‌ها را مسدود کرده و از پرداخت هرگونه وجه و یا نقل و انتقال از این حساب‌ها خودداری کند.^۴

حاج سید جوادی با حفظ سمت سرپرست دادگستری شد

احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور از طرف مهندس بازرگان و با حفظ سمت به‌عنوان سرپرست دادگستری انتخاب شد. وی که از سال ۳۸ تا ۴۰ دادستان تهران نیز بوده است، اظهار داشت که وظیفه سرپرستی دادگستری به صورت موقت به وی محول شده و تا انتخاب وزیر دادگستری در این سمت ایفای وظیفه خواهد کرد.^۵

۱- کیهان، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۶

۲- همان، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴

۵- همان، صفحه ۹

موج حمایت‌های جهانی از انقلاب ادامه دارد

دولت عراق طی نامه‌ای به مهندس بازرگان نخست‌وزیر موضع خود را در برابر حوادث جاری ایران روشن ساخت. در این اطلاعیه اعلام شده است: دولت عراق از پیروزی انقلاب ایران خرسند است. رئیس شورای انقلاب و صدراعظم افغانستان نیز در پیامی به مهندس بازرگان پیروزی انقلاب ایران را تبریک گفته است.^۱

سخنگوی وزارت خارجه فرانسه نیز اعلام کرد، دولت این کشور حکومت مهدی بازرگان در ایران را به رسمیت می‌شناسد و آماده همکاری با نظام جدید است. همچنین مقامات هندی با ارسال پیامی به مهندس بازرگان انتخاب وی را به نخست‌وزیری تبریک گفته و آرزو کردند روابط دوستانه هند و ایران در جهت همکاری ثمربخش هر چه بیشتر ادامه یابد.

آلمان غربی هم اعلام کرد: رویدادهای ایران امر داخلی این کشور است. یمن جنوبی نیز با ارسال پیامی برای امام خمینی حکومت ایران را به رسمیت شناخت. ژاپن، جمهوری خلق کره، لهستان و ترکیه از دیگر کشورهایی بودند که با ارسال پیام‌هایی نظام جدید را به رسمیت شناختند. در این میان نخست‌وزیر مصر شناسایی دولت موقت ایران را به بعد از همه‌پرسی که بازرگان وعده‌اش را داده است، موکول کرد.^۲

۲۹ بهمن ۱۳۵۷

پاسخ امام به سیاست قدم به قدم

امروز تعدادی از نویسندگان و روشنفکران^۳ به حضور امام رسیدند و رهبر انقلاب در این دیدار با اشاره به پیشنهاد بعضی‌ها به ایشان در پاریس که می‌خواستند شاه سلطنت کند نه حکومت، گفتند: پیش‌تر که به من پیشنهاد می‌کردند، در پاریس بودم

۱- اطلاعات، ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان، صفحه ۳

۳- حضار عبارت بودند از آقایان: اسفندیار فرد، باقر پرهام، بزرگ پورجعفر، فریدون تنکابنی، اسماعیل خوبی، مصطفی رهنما، غلامحسین ساعدی، محمدعلی سپانلو، جلال سرفراز، فریدون فریاد، محمد قاضی، سیاوش کسرای، جواد مجابی، محمد مختاری، نعمت میرزا زاده آزر، جمال میر صادقی، منوچهر هزارخانی، محسن یلفانی و خانم سیمین دانشور. در آغاز باقر پرهام از سوی حضار متنی را خطاب به امام قرائت کرد.

بعضی آمدند و پیشنهاد می کردند به اینکه خوب است قدم قدم جلو برویم؛ حالا شاه را نگاهش داریم و سلطنت بکند و حکومت نکند، بعدش ما مجلس درست کنیم، بعدش چه کنیم و بعدش اینها را از بین ببریم.

امام خمینی افزودند: من به آن آقا که آدم صحیحی بود، ولیکن فکرش اشتباه بود - به آن آقا گفتم شما تضمین می کنید این معنا را که این نهضتی که الآن حاصل شده بعد از خوابیدن دوباره روشنش کنید؟ گفت نه. گفتم شما تضمین می کنید که اگر ما مهلت به شاه دادیم یک قدم به جلو برود، فردا همه ما را از بین نبرد؟ گفت نه. گفتم الآن این آتشی که روشن شده است، از این آتش ما باید استفاده کنیم. اگر الآن ما تمام مقاصد ما را حاصل نکنیم، در شکست خواهیم بود بلاشکال. الآن ما باید همان مطلب نهایی ما را عرضه بکنیم.^۱

امام خواستار تخفیف مجازات بوتو شد

روزنامه اردو زبان آفتاب به نقل از روزنامه مساوات گزارش داد که آیت الله خمینی از ضیاءالحق رئیس جمهور پاکستان خواسته است که محکومیت اعدام ذوالفقار علی بوتو نخست وزیر پیشین پاکستان را تخفیف دهد. این روزنامه مدعی شد امام در تماس تلفنی با ضیاءالحق این خواسته را مطرح کرده است. این خبر از سوی منابع مطلع داخلی هنوز تأیید نشده است.

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۱۸۷، بازرگان در مصاحبه با اورینا فالاجی می گوید: اولین مشکل وقتی بروز کرد که برای ملاقات ایشان [امام خمینی] به پاریس رفتم، و می خواستم استراتژی صحیحی جهت مبارزه با رژیم را مطالعه کنم. همه می دانند که من معتقد به سیاست قدم به قدم بودم، معتقد بودم که برای رهایی از دست شاه فقط یک راه بود و آن این که آمریکا را مجبور کنیم که کم کم شاه را ول کند و کاری کنیم که او هر چه بیش تر ضعیف شود و ملت روز به روز قوی تر شود و معتقد بودم که چون ایشان [مردم] همیشه تحت سلطه یک مستبد بوده اند، بنابر این عادت به اطاعت کرده اند و هر دفعه هم که ناگهانی و بی مقدمه قیام کرده اند، عاقبت بدی داشته اند. و می گفتم: ملت آمادگی مواجه شدن با آزادی را ندارند و می بایست عادت شان داد، تعلیمشان داد تا این که سیاسی شوند، با قدم های کوتاه و آهسته باید قدرت را به دست بگیریم... امام خمینی بر عکس این را می گفتند. همه چیز را سریعاً می خواستند: «که قدم به قدم یعنی چه؟ انتظار یعنی چه؟ حتی نباید یک روز هم فرصت را از دست داد. نه حتی یک دقیقه. ملت انقلاب را می خواهد، بلافاصله حالا یا هرگز» تقریباً یک بحث و جدلی شد. ولی ایشان چنان مطمئن بودند که پیروزی با ملت است و چنان ایمانشان قوی و چنان محکم که مجبور به قبول شدم و گفتم: «بسیار خوب بفرمائید. انقلاب را انجام دهیم»

بازرگان در پاسخ به سوال فالاجی که از وی عکس العمل امام را می پرسد می گوید: مژه هم نزدیکند، به من فرمان دادند که نخست وزیر باشم... با وجود این که مسائل و وقایع همان طور پیش می رفتند که ایشان می گفتند درست نقطه به نقطه، با دقتی عجیب، ولی هنوز هم معتقدم که شاید استراتژی من صحیح تر بود. (رک گفت و گوها اورینا فالاجی، انتخاب و ترجمه غلامرضا امامی، نشر افق، چاپ پنجم: ۱۳۸۷، صفحه ۳۳)

۲- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

سوال فراندوم: جمهوری دموکراتیک اسلامی؛ آری یا نه؟

بازرگان امروز در مصاحبه‌ای که نیویورک تایمز آن را منتشر کرد، سوال اساسی فراندوم برای تعیین رژیم آینده را اعلام کرد. وی گفت: در فراندوم آینده یک سوال فقط از مردم پرسیده خواهد شد و آن اینکه به جای رژیم سلطنتی، جمهوری اسلامی می‌خواهند یا نه؟ نیویورک تایمز به نقل از بازرگان نوشت: با اینکه در فراندوم انتخاب مردم به گزینش جمهوری اسلامی و سلطنت مشروطه محفوظ خواهد بود، ولی در این فراندوم راجع به دولت آینده نیز نظرخواهی خواهد شد.

کیهان در تیتیر یک صفحه اول خود از کلمه «جمهوری دموکراتیک اسلامی» استفاده کرده ولی در متن خبر تنها جمهوری اسلامی موضوع فراندوم آینده اعلام شده است.^۱

کمونیست‌ها می‌توانند حزب تشکیل دهند

بازرگان در مورد فعالیت‌های گروه‌های چپ‌گرا نیز گفت: آنها اجازه دارند نقشی را در سیاست‌های ایران ایفا کنند و حتی می‌توانند حزب کمونیست تشکیل دهند اما اگر به جنگ و ایجاد ناآرامی ادامه دهند، ما آنها را سرکوب می‌کنیم.

وی ادامه داد: کمیته‌ای که متشکل از یاران آیت‌الله خمینی است و نقش عمده‌ای را در تصمیمات تازه ایفا کرده است، طی یکی دو هفته آینده منحل خواهد شد. بازرگان در ادامه از حمله به سفارت آمریکا عمیقاً اظهار تأسف کرده و گفت: طی دو بار تماس با سفیر آمریکا در تهران تأسف خود را در مورد این حمله به آگاهی وی رسانده است. وی همچنین امروز با انتشار بیانیه‌ای از همه کسانی که انتخاب او را به نخست‌وزیری تبریک گفته و مورد لطفش قرار داده بودند، تشکر کرد.^۲

مذاکره عرفات با بازرگان

یاسر عرفات رهبر جبهه آزادی‌بخش فلسطین ساعت ۳:۳۰ بعد از ظهر امروز با مهندس بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت انقلاب اسلامی ایران، در دفتر کار وی دیدار و گفت‌وگو کرد. عرفات را در این دیدار دکتر ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر در

۱- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱ و ۲

۲- همان، صفحه ۲

۳- همان

امور انقلاب و ۷ نفر از چریک‌های فلسطینی و گروهی از چریک‌های ایرانی همراهی می‌کردند. عرفات پیش از ظهر امروز همچنین با حضور در بهشت‌زهرا در جمع مردم به سخنرانی پرداخت. سید احمد خمینی فرزند امام نیز وی را در این مراسم همراهی می‌کرد.^۱

آیت‌الله طالقانی: اسلام با سلطه فردی و گروهی مخالف است

آیت‌الله طالقانی عصر امروز در یک مصاحبه مطبوعاتی با شرکت خبرنگاران مطبوعات داخلی و تعدادی از رسانه‌های خارجی از جمله روزنامه پراودا و هفته‌نامه الوطن العربی به سوالات خبرنگاران درباره خطوط کلی جمهوری اسلامی و مسائل اخیر پاسخ داد. وی تفاوت اساسی جمهوری اسلامی با سایر نظام‌ها را اینگونه توضیح داد: در نظام اسلامی یک حزب خاص لازم نیست که همه یا اکثریت، اصول مدون آن را بپذیرند، هر کس چه به‌عنوان رسمی و چه به صورت آزاد عضو اجتماع بوده و حقوقش هم محرز است.

یک پاسبان باید در راس شهربانی باشد

آیت‌الله طالقانی در این مصاحبه در پاسخ به سوالی در رابطه با ایجاد ارتش ملی گفت: اگر کسی در ارتش نصب می‌شود، برای آن است که بتواند سلاح‌هایی را که سرمایه‌اش با گرفتن لقمه از گلوی ملت تامین شده است، حفظ کند. وی ادامه داد: حالا باید دو کار کرد، همه آنهایی را که خیانت کرده‌اند، باید محاکمه و مجازات کرد و آنها را هم که در حواشی هستند، باید بروند توی خانه‌هایشان. آیت‌الله طالقانی گفت: اگر میل من باشد یک پاسبان را در راس شهربانی می‌گذارم و ستوان یک را در راس ستاد.

به همهٔ مظلومان جدای از دین و مذهبشان کمک می‌کنیم

آیت‌الله طالقانی در پاسخ به نحوه روابط آینده ایران با فلسطین نیز گفت: طبق حدیثی که شیعه و سنی هر دو آن را نقل کرده‌اند، هر کسی ورای آن که چه دینی دارد، در هر کجای دنیا مورد ظلم قرارگیرد و از مسلمان‌ها کمک بخواهد، اگر مسلمانی بشنود و امکاناتش را در اختیار آن مظلوم قرار ندهد، در واقع مسلمان نیست. وی ادامه

داد: ما در برابر همهٔ مظلومان مسئولیم چه برسد به فلسطینی‌ها که از نظر فرهنگی و دینی با آنها مشترکیم.

شوروی با استعمار مخالف است

آیت‌الله طالقانی در پاسخ به سوال خبرنگاری که پرسید روابط ایران با شوروی چگونه خواهد بود، ضمن گلایه از شوروی که از ملت ما در مقابل شاه حمایت نکرد، گفت: ما می‌دانیم که شوروی یک کشور استعمارطلب نیست و با استعمار نیز مخالف است.^۱

بازنشستگی ۶۵ فرمانده ارتش

سرلشکر قرنی رئیس ستاد ارتش ملی ایران امروز ۶۱ تن از امرای ارتش اعم از نیروی دریایی، هوایی و زمینی را به استناد مادهٔ واحده قانون بازنشستگی افسران و هم‌ردیف افسران مصوب شانزدهم مهرماه ۱۳۴۳ بازنشسته اعلام کرد. براین اساس ۵ ارتشبد، ۴۴ سپهبد، ۳ سرلشکر و ۱۳ سرتیپ امروز بازنشسته شدند.^۲

قطب‌زاده: تلویزیون ایران در خدمت پابره‌ها خواهد بود

صادق قطب‌زاده سرپرست رادیو و تلویزیون ملی ایران در مصاحبه با کیهان اعلام کرد: از این پس این سازمان اخبار مربوط به گروه‌های مختلف سیاسی را نخواهد خواند و به جای آن پیام‌های امام خمینی، مشکلات دولت و اخبار ستاد فرماندهی را پخش خواهد کرد. وی در مورد سرودای ایران و این که چرا از تلویزیون پخش نمی‌شود، گفت: به نظر من این سرود یک سرود فاشیستی است که زمان رضا خان تهیه شده و رضا خانی است.

قطب‌زاده در مورد مطبوعات نیز گفت: روزنامه‌ها تحریک اعصاب می‌کنند، اگر چه دروغ گفتن حرام است ولی در شرایط اضطراری راست گفتن هم واجب نیست.^۳

تشکیل حزب جمهوری اسلامی

امروز و با گذشت یک هفته از پیروزی انقلاب حزب جمهوری اسلامی با انتشار

۱- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحهٔ ۴

۲- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحهٔ ۱

بیانیه‌ای رسماً اعلام موجودیت کرد. در مرام‌نامه و اساس‌نامه این حزب آمده است: تجربه جنبش‌های صد سال اخیر ایران باید همه را قانع کرده باشد که ما همواره ضربه بزرگ را از سوی فقدان یک تشکیلات نیرومند و همه‌گیر خورده‌ایم. ایجاد تشکیلاتی نیرومند و سامان دادن به نیروهای فعال و ایجاد انسجام و انضباطی آهنین است که می‌تواند حرکت انقلابی ملت را به درستی تداوم بخشد و جنبش را از خطر انهدام و دستاوردهای آن را از خطر غارت دشمن مصون بدارد. امضاکنندگان بیانیه حزب جمهوری اسلامی عبارتند از: حضرات آیات محمد جواد باهنر، سید محمد بهشتی، سید علی خامنه‌ای، سید عبدالکریم موسوی و اکبرهاشمی رفسنجانی.^۱

اقدام ایران برای استرداد شاه

امروز اعلام شد: که دولت ایران ترتیب استرداد شاه و ضبط اموال وی را خواهد داد. یک مقام مسئول در این زمینه اظهار داشت: عده‌ای در وزارت خارجه مشغول مطالعه هستند تا ترتیب استرداد شاه به ایران داده شود. این مقام مسئول ادامه داد: به همه کشورهای هشدار خواهیم داد که پذیرفتن شاه در خاکشان به منزله انجام یک عمل خصمانه علیه دولت و ملت ایران تلقی خواهد شد.

در حالی که مراکش با ایران قرار داد استرداد مجرمین را امضا کرده و در روزهای نخستین پیروزی انقلاب نیز دولت جدید را به رسمیت شناخته است، ملک حسن شاه این کشور درخواست آیت‌الله خمینی برای استرداد شاه سابق ایران را غیرقابل قبول دانسته است. گفته می‌شود در صورت اصرار ایران برای استرداد شاه ملک حسن از دوست دیرینه خود خواهد خواست این کشور را به مقصد دیگری ترک کند.^۲

خارجی‌ها ایران را ترک کردند

بیش از هزار خارجی که اکثر آنها آمریکایی بودند، کشورمان را در چهار پرواز جداگانه ترک کردند. یک سخنگوی سفارت آمریکا در این زمینه گفت: حدود ۸۰۰ آمریکایی با دو هواپیمای پان آمریکن تهران را به مقصد فرانکفورت ترک کردند. سخنگوی سفارت انگلیس نیز گفت: ۲۳۵ تبعه انگلیس با یک هواپیمای نیروی هوایی

۱- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۵

۲- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- همان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۹

سلطنتی این کشور به قبرس رفتند.^۱

تکذیب دستگیری بختیار

رادیو صدای انقلاب ایران امروز خبر دستگیری شاپور بختیار را که قبلاً از سوی دولت اعلام شده بود، تکذیب کرد. به این ترتیب این مسئله که آخرین نخست‌وزیر پیشین ایران کجا است و چه می‌کند، در حاله‌ای از ابهام قرار گرفته است. رادیو صدای انقلاب تنها خبر دستگیری بختیار را تکذیب کرد و در مورد فرار وی و یا دستگیری قبلی‌اش توضیحی نداد.^۲ امروز رئیس مجلس منحل‌ه شورای ملی توسط گروهی از پاسداران انقلاب دستگیر و تحویل ستاد امام خمینی شد. تاکنون دکتر سعید مورد بازجویی قرار نگرفته و اطلاعاتی در مورد محاکمه وی در دست نیست.^۳

اسماعیلیه خواستار عفو هویدا شد

آقاخان، رهبر فرقه اسماعیلیه امروز خواستار عفو امیرعباس هویدا نخست‌وزیر سابق ایران شد. کریم آقاخان و عمویش شاهزاده صدرالدین آقاخان کمیسر عالی پیشین سازمان ملل متحد برای پناهندگان تلگرافی را برای امام خمینی فرستاده و از او تقاضا کرده‌اند از اعدام قریب‌الوقوع هویدا که در تهران شایع است، خودداری شود.^۴

جعفریان: غلط کردم!

این روزها که سرکردگان رژیم پهلوی یکی پس از دیگری دستگیر می‌شوند، انتشار مصاحبه با آنها در روزنامه‌ها مخاطبان و طرفداران زیادی دارد. از جمله افرادی که ۲۸ بهمن دستگیر شد، محمود جعفریان است. روزنامه کیهان امروز مصاحبه‌ای را منتشر کرد که نشان میداد جعفریان تا چه اندازه پس از دستگیری دچار ترس شده است؛ به ویژه آنکه جعفریان اجرای حکم اعدام^۴ تن از ژنرال‌های نظام سابق را شنیده و هر روز منتظر آن است که وی را نیز اعدام کنند.

جعفریان در پاسخ به سوال خبرنگار کیهان که از وی می‌پرسد شما تئوریسین رژیم بوده‌اید؟ به این جواب اکتفا می‌کند که من غلط کردم. جعفریان که احتمال داده می‌شود

۱- همان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴

۲- همان، صفحه ۳

۳- همان، صفحه ۲

۴- همان، صفحه ۱۲

یکی از کسانی باشد که مقاله توهین آمیز «ارتجاع سرخ و سیاه» منتشره در روزنامه اطلاعات کار او باشد، امروز و در پاسخ به این سوال که چرا از پشت تلویزیون به انقلاب ملت توهین کرده‌اید، می‌گوید: [توهین] به این انقلاب؟ من غلط کردم به این انقلاب اهانت کرده باشم. انقلاب دینی را می‌شود بهش اهانت کرد؟ انقلاب اسلامی را می‌شود بهش اهانت کرد؟^۱

زلزله‌ای با تکان‌های شدید برای اسرائیل

موشه دایان وزیر خارجه اسرائیل رویدادهای ایران را به‌عنوان زلزله‌ای با آثار عمده برای اسرائیل توصیف کرد که شدیدترین تکان‌های آن طی مدت کوتاهی به اسرائیل خواهد رسید. ناظران سیاسی در بیت‌المقدس می‌گویند که تحولات ایران ممکن است باعث شود که اسرائیل با توجه به تقویت روحی فلسطینی‌ها در جنوب لبنان در کوتاه‌مدت خواهان صلح فوری با مصر باشد. اسرائیل که ۶۰ درصد مواد نفتی خود را از ایران وارد می‌کرد، با یک دوران سخت همراه با محدودیت مصرف در سوخت مواجه است.^۲

سادات در تلاش برای جانشینی شاه در منطقه

روزنامه‌الرای العام چاپ کویت امروز سیاست سادات را که میکوشد به مصر همان نقشی را بدهد که ایران در رژیم شاه داشت انتقاد کرد و نوشت که هدف از این سیاست تسهیل تسلط بر خلیج فارس توسط آمریکا است. این روزنامه ادامه می‌دهد: اقدام مصر برای اعزام نیروهایش به منطقه به سود که خواهد بود، حال آنکه منافع مصر و کشورهای عرب در این است که روابط نزدیکی با رژیم جدید ایران برقرار کنند. الرأی العام در پایان این سوال را مطرح می‌کند که: مصر چگونه خواهد توانست از خلیج فارس دفاع کند در حالی که از نظر سیاسی یا نظامی نتوانسته است اسرائیل را از یک وجب از سرزمین‌های اشغالی به عقب براند.^۳

روزنامه‌الندوه (چاپ سعودی) نیز به تأثیرات پیروزی انقلاب اسلامی در منطقه اشاره کرده و به انتقاد از کشورهای پراخت که نسبت به انقلاب ملت ایران روش

۱- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۳

۲- کیهان، ۲۹ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۹

۳- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱۲

خصمانه در پیش گرفته‌اند. این روزنامه نوشت: امروز ایران به مایه اسلامی اصیل خود بازگشته و از این به بعد همان سرنوشتی را خواهد داشت که ملت عرب دارد و از مبارزه قانونی با خصم مشترک پشتیبانی خواهد کرد^۱

۳۰ بهمن ۱۳۵۷

ملک حسن: شاه باید سکوت کند

اطرافیان شاه سابق امروز گفتند او در نظر دارد تا چند روز آینده مراکش را ترک کند و ممکن است به سوئیس برود. این منابع گفتند: چون شاه سابق ایران مایل است آشکارا درباره وضع ایران اظهار نظر کند ولی شاه مراکش از او تقاضا کرده است از هرگونه فعالیت سیاسی و از هرگونه موضع‌گیری تا زمان اقامت در مراکش خودداری کند، به این دلیل است که وی به فکر خروج از مراکش افتاده است.

اردشیر زاهدی سفیر پیشین ایران در آمریکا نیز با دولت سوئیس درباره اقامت شاه در این کشور دست‌اندرکار گفت‌وگوهای سری است. مقامات سوئیس به دلایل امنیتی تقاضا کرده بودند تعداد اطرافیان شاه به مقدار زیادی کاهش یابد و از ۳۰ نفر تجاوز نکند ولی شاه سابق به نوبه خود مایل است که یک گروه پنجاه نفری او را همراهی کنند.^۲

اعدام ۵ نفر قطعی شد

ساعت ۱۱ صبح امروز دادگاه انقلاب اسلامی پس از بررسی مجدد روی پرونده‌های وابستگان و عوامل رژیم سابق حکم اعدام سرتیپ معتمدی فرمانده لشکر زرهی و فرماندار نظامی قزوین و سرتیپ ملک فرمانده تیپ قزوین را به صورت قطعی اعلام کرد. در رسیدگی امروز همچنین حکم اعدام تیمسار سپهبد ربیعی فرمانده نیروی هوایی، سپهبد عبدالله خواجه نوری رئیس سابق دادگاه‌های نظامی و سالار جاف تأیید شد.^۳

آیت‌الله شریعتمداری: انشاءالله با ما هم مشورت می‌کند

آیت‌الله شریعتمداری طی مصاحبه‌ای گفت: مردم باید حداکثر سعی و دقت را به

۱- همان

۲- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

عمل آورند و افراد ملت بایدایمان و رشد اجتماعی خود را ثابت کرده و از فرمان مراجع اطاعت کامل کنند. وی در پاسخ به این سوال که آیا بایشان و سایر مراجع دربارهٔ امور جاری مملکت مشورت شده است، گفت: چون تاکنون اوضاع ناآرام بوده مشورت به صورتی که باید باشد صورت نگرفته است ولی اکنون که شرایط تا حدی آرام شده است دربارهٔ مقدمات مجالس گفت‌وگوهایی شده است و انشاءالله انجام خواهد گرفت.

خود مختاری بر خلاف مسیر ملت است

آیت‌الله شریعتمداری دربارهٔ تمایلات خودمختاری بعضی تشکل‌ها و قومیت‌ها نیز گفت: روحانیت با همکاری مردم سعی در حفظ یکپارچگی و وحدت کلی و تمامیت ارضی خواهد کرد و چون حقوق و مزایای تمامی شهرها و استان‌ها بر مبنای عدالت و انصاف استوار خواهد گشت، هیچ دلیل منطقی برای جدایی‌خواهی و یا خودمختاری نخواهد بود و قطعاً بر خلاف مسیر اکثریت ملت ایران بوده و از بین خواهد رفت. وی در پایان مصاحبه ضمن تکذیب مراجعه به تبریز گفت: قصد ترک حوزه علمیه قم را نداشته‌ام.^۱

طرح جبهه ملی برای انتقال قدرت

به دنبال انتشار مطلبی تحت عنوان طرح جبهه ملی ایران برای انتقال قدرت، اطلاعیه‌ای از سوی این جبهه صادر شد. در این اطلاعیه آمده است آنچه به نام جبهه ملی ایران نشر یافته است، در هیچ یک از ارگان‌های رهبری این جبهه و به ویژه شورای مرکزی و هیئت اجرایی آن طرح و تصویب نشده و نمی‌تواند نظر رسمی جبهه ملی ایران تلقی گردد. این در حالی است که طرح فوق توسط کمیته تعلیمات تهیه شده و در اختیار دکتر کریم سنجابی وزیر امور خارجه قرار گرفته تا در جلسه هیئت وزیران مطرح شود.

دفتر جبهه آزادی‌بخش فلسطین افتتاح شد

یاسر عرفات رهبر جبهه آزادی‌بخش فلسطین امروز به همراه سید احمد خمینی

و دکتر یزدی معاون نخست‌وزیر در امور انقلاب در حالیکه گروهی از چریک‌های فلسطینی و عده‌ای از مجاهدین و فدائیان از آنها محافظت می‌کردند، در محل سفارت سابق اسرائیل در خیابان کاخ [فلسطین] حضور یافته و دفتر جبهه آزادی‌بخش فلسطین را در این محل افتتاح کردند.

سید احمد خمینی به نمایندگی از رهبر انقلاب در این مراسم با تبریک پیروزی انقلاب اسلامی گفت: این پیروزی به ایران منحصر نخواهد ماند و ما تا آزادی تمام سرزمین‌های اسلامی به مبارزات خود ادامه خواهیم داد. ابراهیم یزدی طی سخنانی در این مراسم با بیان اینکه امروز یک روز تاریخی و حماسی است گفت: از روزی که اشغال‌گران انگلیسی و صهیونیست‌ها سرزمین مقدس ما مسلمانان را اشغال کردند و برادران فلسطینی ما را از سر زمینشان اخراج کردند، آن روز قلب میلیون‌ها مسلمان جهان در دل‌هایشان لرزید.^۱

عرفات رابط شوروی با ایران؟!۱

الکفاح العربی هفته‌نامه هوادار لیبی، چاپ لبنان امروز گزارش داد که یاسر عرفات رئیس کمیته اجرائی سازمان آزادی‌بخش فلسطین بین انقلاب ایران و شوروی نقش رابط را بازی کرده است. این هفته‌نامه با بیان این که شوروی از پیروزی انقلاب ایران در هراس است، مدعی می‌شود عرفات در تلاش است تا این نگرانی را از بین ببرد.^۲ سخن مرد شماره ۲ سازمان آزادی‌بخش فلسطین مبنی بر این که ایران باید به اردوگاه سوسیالیست روی آورد نیز بر این تحلیل صحنه می‌گذارد. ابویاد^۳ در جمع

۱- کیهان، ۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- همان، صفحه ۸

۳- صلاح خلف معروف به ابویاد مرد شماره ۲ سازمان آزادی‌بخش فلسطین پس از یاسر عرفات، عضو کمیته مرکزی و مسئول امنیتی جنبش فتح، در سال ۱۹۳۳م در شهر یافا به دنیا آمد. وی در سال ۱۹۴۸م هم‌زمان با اولین جنگ اعراب و اسرائیل همراه با خانواده به غزه رفت.

ابویاد، تحصیلات خود را در قاهره به پایان برد و پس از آشنایی با یاسر عرفات، هم‌دوش او در چندین عملیات ضد صهیونیستی شرکت کرد. او از ابتدای امر، از تشکیل یک سازمان چریکی برای مبارزه با اشغال‌گران صهیونیستی در فلسطین جانب‌داری می‌کرد.

پس از جنگ ۶ روزه، وی مسئول روابط فتح با دولت‌های عربی شد و توانست حمایت جمال عبدالناصر در مصر و عبدالسلام عارف در عراق را جلب کند. او همواره از سیاست‌های محافظه‌کارانه و نرمش‌های سیاسی یاسر عرفات انتقاد می‌کرد و خواهان جدیت در کار بود. او از اولین طراحان حکومت سکولار و غیرمذهبی در فلسطین بود؛ در حالی که رویکرد ایدئولوژی شخصی او، بلکه چهره بارز عقیدتی او چپ بود.

سرانجام مأموران موساد، ابویاد را به‌همراه دو مقام دیگر سازمان آزادی‌بخش فلسطین در تاریخ چهاردهم ژانویه سال ۱۹۹۱ میلادی در سن پنجاه و هشت سالگی در تونس به قتل رساندند.

تظاهرات کنندگان لبنانی در بیروت گفت: ایران باید به سوی دوستان واقعی خود یعنی سازمان آزادی‌بخش فلسطین، شوروی و اردوگاه سوسیالیستی روی آورد.^۱

دفتر سیاسی مجاهدین عضوگیری را آغاز کرد

دفتر سیاسی جنبش ملی مجاهدین [منافقین] از امروز کار خود را با عضوگیری آغاز کرد. این دفتر که در ساختمان سابق بازرسی شاهنشاهی مستقر است با پخش پرسش‌نامه‌هایی در میان هواداران سازمان مجاهدین خلق رسماً به عضوگیری پرداخت.^۲

اوپک تاثیر قطع نفت ایران را بررسی می‌کند

وزیر نفت امارات متحده عربی امروز اعلام کرد وزیران نفت اوپک در تاریخ ۶ فروردین ماه آینده جلسه‌ای مشورتی در ژنو تشکیل خواهد داد. منابع نفتی معتقدند در این گردهمایی تاثیر قطع نفت ایران بر روی قیمت‌های جهانی نفت مورد بحث قرار خواهد گرفت. هنوز روشن نیست که آیا کلیه اعضای کشورهای صادرکننده نفت اوپک که ۱۳ کشور می‌باشند با تشکیل جلسه این سازمان موافقت کرده‌اند یا نه.^۳

قطع کامل روابط ایران با اسرائیل

امروز وزارت خارجه با اعلام قطع کامل روابط پنهان و آشکار و نیز غیرقانونی رژیم سابق با اسرائیل از اخراج ۳۲ نفر از کارکنان دفتر آژانس یهود و هوپیمایی اسرائیلی «ال-هال» و دیگر کارشناسان اسرائیلی از ایران خبر داده شده‌است. در جهت اجرای دقیق این سیاست دولت موقت به کلیه کارمندان ایرانی نمایندگی رژیم سابق در اسرائیل دستور داد هر چه زودتر فلسطین اشغالی را ترک کنند.^۴

انقلاب ایران و ضرورت صلح با مصر

مقامات اسرائیلی امروز اظهار اطمینان کردند که می‌توانند با مشکلات اقتصادی ناشی از قطع روابط با ایران مقابله کنند، ولی از تاثیرات نظامی بلندمدت این امر به شدت اظهار نگرانی کردند. همچنین موشه دایان وزیر خارجه اسرائیل در مصاحبه‌ای

۱- اطلاعات، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۱۲

۲- کیهان، ۱۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- همان

۴- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۳

با مجله اشپیگل گفت: رویدادهای ایران انعقاد هرچه زودتر قرارداد صلح بین اسرائیل و مصر را ضروری می‌سازد. روزنامه معاریو چاپ تل‌آویو نیز درباره استقبال ایران از هیئت فلسطینی اظهار امیدواری کرد: مشکلات ایران در ماه‌های آینده تا اندازه‌ای برسد که فرصت پرداختن به اسرائیل را نداشته باشد.^۱

سید مهدی هاشمی آزاد شد

سید مهدی هاشمی که به اتهام دخالت در قتل آیت‌الله شمس‌آبادی^۲ و رهبری گروه مشهور به هدفی‌ها محاکمه و زندانی شده بود، توسط نیروهای انقلاب آزاد شد و به نجف آباد بازگشت. وی پس از یک سخنرانی در نجف آباد این شهر را به مقصد محل سکونت خود (قهدریجان) ترک کرد.^۳

احضار مأموران ساواک خارج از کشور

از آن‌جا که گروهی از کارمندان شناخته شده سازمان منحل ساواک که تعداد آنها بالغ بر ۱۱۴ نفر است و در پوشش مأموران دیپلماتیک در مأموریت‌های ایران در خارج مشغول به کار بوده‌اند، امروز وزارت خارجه از نمایندگی‌های ایران در خارج خواست تا فوراً به خدمت آنان خاتمه داده شود و ضمن اخذ گذرنامه و صدور برگ عبور آنها

۱- کیهان، ۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- نام سید مهدی هاشمی برادر داماد آیت‌الله منتظری برای اولین بار در سال‌های قبل از انقلاب و در جریان قتل آیت‌الله شمس‌آبادی شنیده شد. با انتشار کتاب شهید جاوید، تالیف آیت‌الله صالحی نجف‌آبادی و جنجال‌های پیرامون این کتاب گروهی به نام هدفی‌ها توسط سید مهدی هاشمی شکل گرفت. بنابر آنچه در مطبوعات رژیم شاه منتشر شد، گروه هدفی‌ها به خاطر مخالفت شمس‌آبادی با محتوای کتاب «شهید جاوید» وی را به قتل رساند. این کتاب درباره قیام امام حسین (ع) نگاشته شده بود. صالحی نجف‌آبادی در کتاب شهید جاوید، بدون در نظر گرفتن علم امامت سیدالشهدا، رسیدن به حکومت را تنها دلیل قیام آن حضرت معرفی کرده بود.

در زمان انتشار این کتاب، برخی از علما نظیر آیت‌الله منتظری و آیت‌الله مشکینی از آن تقدیر کردند و بر آن، تقریظ نوشتند اما عده زیادی نیز آن را انحرافی دانسته و با آن مخالفت کردند.

ظاهراً یکی از علمای مخالف کتاب مذکور در اصفهان، آیت‌الله شمس‌آبادی بود. وی از علمای با نفوذ اصفهان به حساب می‌آمد و به‌عنوان طرفدار مرجعیت آیت‌الله خویی، شناخته می‌شد، اما در جریان مبارزات سال ۴۲ امام خمینی، وی نیز به همراه دیگر علمای اصفهان به حمایت از امام، اعلامیه داد و حتی در سال ۴۷ به همراه عده‌ای از علما، علیه محکومیت آیت‌الله منتظری و آیت‌الله ربانی شیرازی، به وسیله دادگاه‌های شاه تلگراف‌هایی به مراجع قم و تهران مخابره کرد.

مطبوعات رژیم شاه، علت اصلی کشته شدن وی توسط گروه «شهید جاوید» به رهبری سید مهدی هاشمی را مخالفت وی با کتاب معرفی کردند، اما به خاطر ماهیت رژیم شاه و نیز طرفداری این افراد از نهضت امام خمینی، باور این تبلیغات دشوار بود، به گونه‌ای که اکثر مردم تصور میکردند که آیت‌الله شمس‌آبادی را ساواک به قتل رسانده و به بهانه آن، جمعی از انقلابیون را بازداشت کرده است و از این ماجرای خود ساخته، علیه مبارزات امام خمینی بهره‌گیری میکند.

با پیروزی انقلاب و افشای اسناد و مدارک این ماجرا مشخص شد، باند سید مهدی هاشمی تاکنون مرتکب قتل‌های متعددی شده است. (رک خاطرات سیاسی آیت‌الله ری شهری، رنجنامه سید احمد خمینی و ...)

۳- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۴

آنان را به ایران بازگشت دهند.^۱

راه‌پیمایی هواداران چریک‌های فدائی در تبریز

حدود ۱۵ هزار تن از هواداران سازمان چریک‌های فدائی خلق ایران به مناسبت سالگرد انقلاب مردم تبریز و اعدام خسرو گل‌سرخ‌ی در یک برنامه راهپیمایی و سخنرانی شرکت کردند. ضمناً ستاد عملیاتی سازمان چریک‌های فدائی خلق در محل گارد دانشگاه تبریز مستقر شد.^۲

جبهه ملی خواستار حضور مجاهدین و فدائیان خلق در دولت شد

کمیته تعلیمات جبهه ملی ایران، نامه سرگشاده‌ای به دکتر کریم سنجابی دبیر جبهه ملی ایران و وزیر خارجه دولت موقت انقلاب نوشت و خواستار این شد که مجاهدین خلق و فدائیان در دولت وحدت ملی سهم داشته باشند.^۳

حمایت مطبوعات شوروی از جناح چپ ایران

مطبوعات شوروی به طور فزاینده‌ای آشکارا از جناح چپ ایران در مقابل آن چه بورژوازی میانه‌رو می‌خوانند حمایت می‌کنند. گزارش این روزنامه‌ها بر اساس اخبار و تحلیل‌های اتخاذ شده از سوی حزب توده منتشر می‌شود.

داریوش فروهر به کردستان رفت

امروز داریوش فروهر (وزیر کار و امور اجتماعی) در رأس هیئتی به کردستان رفت. فروهر برای بررسی اوضاع منطقه؛ از جمله ادامه محاصره پادگان مهاباد، حمله و خلع سلاح پاسگاه‌های مرزی و مسأله خودمختاری به کردستان رفته است.^۴

ساعت ۱۵ امروز داریوش فروهر به اتفاق اردلان، کامیاب، مکرری و ابراهیم یونسی وارد مهاباد شد. جمعی از مردم مهاباد در مراسم استقبال از فروهر شعار می‌دادند: زنده‌باد خمینی، زنده‌باد آزادی، ما تجزیه‌طلب نیستیم اما آزادی‌خواه هستیم و در چارچوب ایران خودمختاری می‌خواهیم، دموکراسی برای ایران، خودمختاری برای

۱- همان، صفحه ۴

۲- همان، صفحه ۸

۳- همان، صفحه ۱۰

۴- همان، صفحه ۳

کردها.

گفته می‌شود هیئت اعزامی از تهران حامل نامه بسیار مهمی از سوی مهندس بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت برای امام جمعه مهاباد می‌باشد، اما هنوز متن نامه مشخص نشده است.^۱

همه آزادند هر چه می‌خواهند بگویند و هر چه می‌خواهند بنویسند

امیر انتظام در مصاحبه‌ای درباره آزادی احزاب گفت: دولت هیچ‌گونه محدودیتی برای بیان و قلم قائل نیست. وی ادامه داد: هر کس با هر ایدئولوژی حق دارد در این مملکت آنچه را فکر می‌کند به صلاح ملت خودش است هم بیان کند و هم بنویسد، اما اگر گروهی تحت هر عنوان و هر ایدئولوژی بخواهد علیه حاکمیت ملت و آرامش مملکت اقدامی بکند، با کمال قدرت آنها را متوقف خواهیم کرد.^۲

تصفیه رادیو و تلویزیون همانند ارتش و ساواک

صبح امروز سرپرست رادیو و تلویزیون در محوطه این سازمان برای بیش از ۵ هزار نفر از کارکنان رادیو و تلویزیون درباره خط‌مشی جدید سازمان سخنرانی کرد. صادق قطب‌زاده با بیان این که رژیم سابق سه پایه داشت که عبارت بودند از ارتش، ساواک و رادیو و تلویزیون گفت: همان‌گونه که تصفیه اساسی در ارگان‌های اساسی دیگر دولتی از قبیل ارتش و ساواک لازم بود، در این سازمان نیز لزوم تصفیه افراد ناباب قطعی است. وی ادامه داد: این انقلاب اسلامی بود، اسلامی هست و به فضل الهی و با کمک مردم محروم این مملکت اسلامی نیز خواهد ماند.^۳

۱- اطلاعات، اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

۲- کیهان، ۳۰ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- روزنامه اطلاعات، اسفند ۱۳۵۷، صفحه

رخدادهای اسفند ماه ۱۳۵۲

---

۱ اسفند ۱۳۵۷

اعلام رئوس قانون اساسی احتمالی

امروز روزنامه کیهان رئوس قانون اساسی جمهوری دموکراتیک اسلامی را منتشر کرد. بر اساس این گزارش پیش‌نویس قانون اساسی، آخرین مراحل تهیه و تدوین را میگذرانند. خلاصه اصول و نهادهای این قانون تا چند روز دیگر برای عموم ملت منتشر خواهد شد تا همگان پس از آگاهی از محتوای جمهوری اسلامی و اظهار نظر درباره آن در فرآیند راجع به تغییر رژیم شرکت کنند.

براساس گزارش کیهان در قانون اساسی همه آزادی‌های ذکر شده در اعلامیه جهانی حقوق بشر و سایر میثاق‌ها و عهدنامه‌های بین‌المللی لحاظ شده و هیچ نوع محدودیتی برای هیچ گروه فکری و عقیدتی قائل نشده است. در جزئیات منتشر شده فقط به دو منصب ریاست جمهوری و نخست‌وزیری اشاره شده است.^۱

چنانچه در جزئیات قانون اساسی منتشره در روزنامه کیهان مشاهده می‌شود،

نویسندگان این قانون تمایلات شدید سوسیالیستی داشته و میزان ترقی و یا عقب ماندگی یک قانون را به نزدیکی یا دوری آن از اندیشه‌های سوسیالیستی می‌دانند. باید منتظر ماند و دید قانون اساسی جمهوری اسلامی و نویسندگان آن چه می‌گویند و آیا این قانون بر اساس آنچه در کشورهای سوسیالیستی اجرا می‌شود، تدوین خواهد شد و یا تمایزی اساسی با نظام‌های منتسب به شرق و غرب خواهد داشت.

زمینه‌های اغتشاش و جدایی‌طلبی در کردستان

در نزاعی که بین قبائل رخ داد، هفته گذشته در نزدیکی رضائیه ۱۴ نفر کشته و ۵ نفر زخمی شدند. در سندج نیز رئیس پلیس توسط جوانان مسلح ربوده شد. در همین حین اعضای جامعه دفاع از آزادی و انقلاب که در سندج تشکیل شده است، هشدار داد که سازمان امنیت ترکیه با همکاری سازمان جاسوسی آمریکا در حال توطئه برای بوجود آوردن اغتشاش هستند. این کمیته ادامه می‌دهد حوادثی که فعلاً در کردستان رخ می‌دهد، معلول یک توطئه بین‌المللی است که ریشه‌های گسترده‌ای دارد و اگر در کردستان به نتیجه برسد، در چهار گوشه ایران زمزمه تجزیه‌طلبی را بلند خواهند کرد. رادیو کردستان آزاد امشب چند بیانیه از سوی حزب دموکراتیک کردستان پخش کرد و در آن یکی دوبار به هدف خود که به استقلال رساندن کردستان است اشاره کرد.

عزالدین حسینی: اداره کردستان به صورت فدراتیو

ظهر امروز هیئت اعزامی دولت با نمایندگان تمام مناطق کردنشین به گفت‌وگو نشست. در خواسته‌های نمایندگان مناطق کردنشین آمده است:

- خلق کرد خواهان تأمین حق تعیین سرنوشت خود به صورت فدراتیو در چارچوب کشور ایران می‌باشد، هرگونه اتهام تجزیه‌طلبی را رد می‌کند و از دولت وقت آقای مهندس بازرگان می‌خواهد که موضع خود را در مقابل این خواسته‌ها اعلام دارد.

- همه پادگان‌ها در کردستان باید تحت نظر شورای انقلابی اداره شود، بدین منظور

کمیته مشترک نظامی از افسران میهن پرست و نمایندگان شوراهای انقلابی تشکیل گردد.^۱

اعدام ۴ فرمانده ارتش

رادیوی صدای انقلاب ایران در ساعت ۵:۲۰ امروز خبر اعدام چهار تن از امرای ارتش را صادر کرد. بنا به اطلاع رسیده از کمیته انقلاب اسلامی سرتیپ نعمت‌الله معتمدی فرماندار نظامی و فرمانده لشکر قزوین، سرلشکر پرویز امین افشار رئیس لشکر گارد، سرتیپ منوچهر ملک فرمانده تیپ زرهی قزوین، سرتیپ حسین همدانیان رئیس ساواک کرمانشاهان در ساعت ۳:۴۵ بامداد امروز اعدام شدند.^۲

تصفیه ارتش در سطوح مختلف ادامه می‌یابد

دستور پرداخت حقوق ارتش‌بانانی که پس از اطلاعیه ستاد کل ارتش به سرکار حاضر شدند، صادر گردید ولی از فوق‌العاده‌های کلان و بی حساب خبری نخواهد بود. سرلشکر قرنی ضمن اعلام مطلب فوق افزود: تجمع ضد انقلابیون هیچ خطری برای کشور ندارد ولی تضعیف ارتش به تمامیت مملکت لطمه خواهد زد. رئیس ستاد کل ارتش ملی ایران گفت برنامه تصفیه در سطوح مختلف ادامه خواهد داشت و صرفه‌جویی لازم نیز صورت خواهد گرفت و از ریخت و پاش‌های گذشته جلوگیری می‌شود.^۳

منافقین آئین‌نامه حمل سلاح منتشر کردند!

در حالی که امام خمینی پس از پیروزی انقلاب با انتشار بیانیه‌ای از مردم خواست تا سلاح‌های در دست خود را به مساجد و کمیته‌ها تحویل دهند و نیز با وجودی که بارها از سوی مقامات اعلام شده است، افراد فاقد صلاحیت حق داشتن سلاح را ندارند، سازمان مجاهدین خلق ایران (منافقین) امروز آئین‌نامه حمل و نگهداری سلاح را که از طرف این سازمان تهیه شده است، اعلام کرد. سازمان مجاهدین هدف از

۱- اطلاعات، ۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۲- کیهان، ۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۴

۳- اطلاعات، ۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

برداشتن اسلحه را برقراری صلح در جهان اعلام کرد.^۱

بازگشایی مدارس با پیام امام خمینی

با پیام رهبر انقلاب مدارس کشور امروز فعالیت خود را آغاز کردند. بر اساس تصمیمی که در بازگشایی مدارس اتخاذ شد، نمایندگان منتخب امام و روسای آموزش و پرورش نواحی ۱۶ گانه و شهرستان‌های تابع در جلسه‌ای با حضور جعفر فاضل فولادی مدیرکل آموزش و پرورش تهران مشکلات مدارس و خط‌مشی بازگشایی آن را مورد بررسی قرار دادند.

دکتر باهنر نیز امروز طی سخنانی گفت: ما برای ۸ تا ۹ میلیون دانش آموز باید حدود ۶۰ میلیون کتاب چاپ کنیم که این کار با حداکثر سرعت ۸ ماه طول می‌کشد و تا مهر آینده ان‌شاءالله اینکار انجام خواهد شد. اما در حال حاضر بعضی از قسمت‌های کتاب‌های موجود که ضد انقلابی هستند با کمک صاحب نظران و دبیران برجسته معین و حذف خواهند شد. این کار ظرف یک هفته تا ۱۰ روز انجام می‌گیرد و قسمت‌های حذف شده را از طریق رادیو و تلویزیون با سرعت به اطلاع معلمان سراسر کشور خواهیم رساند. دکتر باهنر عضو کمیته آموزش و پرورش همچنین گفت: امتحانات دانش آموزان امسال فقط یکبار انجام می‌شود.^۳

شاهین بدون شاه بازگشت

ساعت ۱۰ صبح امروز هواپیمای جت اختصاصی شاه سابق بنام شاهین در فرودگاه مهرآباد بر زمین نشست. این هواپیما از مراکش به سمت تهران پرواز کرده و ۱۵ نفر سرنشین داشته است. هواپیمای آبی رنگ شاهین ساعت ۶ صبح از فرودگاه رباط به قصد آزمایش به پرواز درآمد و ناگهان با تغییر مسیر به سوی تهران روانه شد. گفته می‌شود علاوه بر خلبان معزی و کمک خلبان حدود ۳۰ نفر از اعضای گارد محافظ و

خدمه هواپیما نیز جزو سرنشینان هواپیما هستند.^۴

۱- کیهان، ۱۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

۲- پیام امام خمینی به مناسبت بازگشایی مدارس ۳۰ بهمن ۱۳۵۷ منتشر شد.

۳- کیهان، ۱۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- همان، صفحه ۲

معرفی نزیه به کارکنان شرکت ملی نفت

صبح امروز نخست‌وزیر به اتفاق حسن نزیه رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت ملی نفت به این شرکت رفته و وی را به کارکنان و مدیران معرفی کرد. نزیه صبح امروز طی مذاکره‌ای با نمایندگان کارکنان شرکت ملی نفت کار خود را آغاز کرد.^۵

امسال کارمندان عیدی و پاداش ندارند

وزیر دارایی اعلام کرد حقوق اسفند ماه پیش از ۱۵ اسفند قابل پرداخت خواهد بود. به همین منظور به خزانه‌داری کل دستور داده شده است ترتیب پرداخت اعتبارات هریک از وزارتخانه‌ها داده شود تا این وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها به‌موقع حقوق اسفند ماه کارکنان خود را پرداخت کنند. در حالی که مدیر کل خزانه امروز گفت پرداخت پاداش کارمندان از حیث تامین اعتبار مشکلی ندارد.^۶ دولت طی بخش‌نامه‌ای که امروز صادر کرد به کلیه وزارتخانه‌ها اعلام کرد: امسال به علت مشکلات مالی به کارمندان عیدی و پاداش پرداخت نخواهد شد. در این اطلاعیه آمده است با توجه به وضع مالی دولت و گذشت و فداکاری که از کارکنان دولت انتظار می‌رود در جلسه هیئت دولت تصویب گردید که در سال جاری از پرداخت هرگونه عیدی و پاداش خودداری شود.^۷

عرفات فاش کرد: توطئه نظامی کارتر علیه انقلاب ایران

یاسر عرفات امروز وارد مشهد مقدس شد و ساعت ۲۱ با خبرنگاران به گفت‌وگو نشست. وی گفت: این موضوع قابل تأمل است که کارتر رئیس جمهوری آمریکا اوامر خود مبنی بر بسیج عمومی فرقه ۸۲ صادر کرده است و همه می‌دانیم که این دسته افرادی هستند که تعلیمات عالی نظامی را دیده‌اند و فقط برای دخالت‌های نظامی در مواقع بسیار حساس آماده شده‌اند و بسیج این فرقه دلیل بر این است که آمریکا انقلاب

۱- اطلاعات، اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

ایران را بسیار جدی تلقی می‌کند.^۱

مطبوعات عرب و سفر عرفات به ایران

مطبوعات کشورهای خارجی و مخصوصاً عرب درباره حضور عرفات در تهران و گشایش دفتر نمایندگی سازمان آزادی‌بخش فلسطین در پایتخت ایران مطالبی انتشار داده‌اند. روزنامه‌های کویتی ضمن تبریک تصمیم ایران به اخراج هیئت دیپلماتیک اسرائیل از تهران، نوشته‌اند که این امر سبب تحکیم و تقویت روابط عرب و ایران خواهد شد و اکنون زمان آن است که توازن رابطه میان دو طرف برقرار شده و به تشنج پایان داده شود.

مطبوعات کویت از کشورهای عرب خواسته‌اند که سیاست واحدی نسبت به ایران در پیش گیرند. روزنامه کویتی الرای العام از یاسر عرفات درخواست کرد که روش امام خمینی در مبارزه علیه شاه را برای پیروزی انقلاب فلسطین در پیش گیرد. روزنامه الجزایری الشعب به گرمی از ملاقاتی که امام خمینی با یاسر عرفات داشت و نیز از استقبال باشکوه مردم تهران از عرفات یاد کرده است.^۲

انقلاب ایران به تجارت انگلیس ضربه زد

وزیر خارجه انگلیس امروز در پارلمان این کشور گفت: نا آرامی‌های جاری در ایران به تجارت انگلیس با این کشور آسیب رسانده است، ولی معاملات تجاری انگلیس با ایران از بحران‌های کنونی جان سالم به در خواهد برد. دولت انگلیس از فاش شدن قرار دادهایی که لغو شده است، خودداری کرده ولی دیوید اوتن گفت: وجه کلیه قراردادهایی که فسخ شده از سوی دولت ایران پرداخت شده است.^۳ وی گفت: مسائل ایران دستیابی به توافق در خاورمیانه را بیش از پیش ضروری کرده است.^۴

۱- همان ، صفحه ۲

۲- کیهان ، ۱۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- ۱۴ بهمن ۵۷ روزنامه‌ها به نقل از یک منبع آگاه در لندن نوشتند: مقامات ایران به دولت انگلیس اطلاع داده‌اند که در نظر دارند از ماه فوریه به بعد قرارداد ۵۰۰ میلیون لیره‌ای خرید اسلحه به ویژه تانک‌های چیفتین را لغو کنند. «ایران در زمان رژیم سابق قرار دادهای کلان خرید اسلحه با انگلیس امضا کرده بود که این قرارداد از جانب بختیار و به صورت یک طرفه فسخ شد. (رک الموتی، مصطفی؛ بازیگران سیاسی از مشروطیت تا سال ۱۳۵۷، لندن، ۱۳۷۵، ج ۳، ص ۲۶۶

۴- کیهان ، ۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۴

هشدار کارتر به برژنف درباره ایران

رئیس‌جمهور آمریکا ظهر امروز به وقت تهران فاش کرد که در یک مکالمه تلفنی به برژنف رهبر شوروی هشدار داده است که در حوادث و اوضاع ایران مداخله نکند. کارتر گفت برژنف و دیگران باید به این مسئله توجه کنند که مداخله مستقیم و یا غیرمستقیم در ناآرامی‌های ایران وضع وخیمی به وجود می‌آورد و در روابط آمریکا با این کشورها تاثیر نامطلوب می‌گذارد.^۱

مذاکره دیپلمات‌های ژاپنی درباره اوضاع ایران

دیپلمات‌های ژاپنی در منطقه خاورمیانه، امروز در قاهره تجمع کردند تا اوضاع ایران را در منطقه بررسی کنند. دولت ژاپن با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: این اجتماع از دیپلمات‌های مأمور امور سیاسی در سفارتخانه‌های ژاپن در ایران، عراق، عربستان سعودی، کویت، اسرائیل، مصر، پاکستان و آمریکا تشکیل شده است.^۲

۱۳۵۷ اسفند

شرکت در راهپیمایی کمونیست‌ها جایز نیست

در حالی که چریک‌های فدایی خلق اعلام کرده بودند روز پنج‌شنبه به سمت مقر امام راهپیمایی خواهند کرد، دفتر تبلیغات امام با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد راهپیمایی سوم اسفند از طرف کمونیست‌ها بوده و شرکت خواهران و برادران مسلمان در راهپیمایی روز پنج‌شنبه و هر روز دیگر جایز نیست. با انتشار این بیانیه، فدائیان خلق راهپیمایی سوم اسفند خود را لغو کرده و از مردم خواستند در میتینگ روز جمعه در دانشگاه تهران شرکت نکنند.^۳

دولت با راهپیمایی چریک‌های فدایی خلق مخالف نیست

امیر انتظام معاون نخست‌وزیر امروز ضمن مصاحبه‌ای در پاسخ به این سوال که امام خمینی دستور داده‌اند دیگر لازم به انجام راهپیمایی نیست، در مورد راهپیمایی

۱- اطلاعات، اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان

۳- اطلاعات، اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱ و ۲

فردا از طرف چریک‌های فدایی خلق چه خواهد کرد، اظهار داشت: دولت از بیان مطالب یا اظهارات هر دسته از مردم جلوگیری نخواهد کرد و در مورد راهپیمایی فردا نیز از قوه قهریه استفاده نخواهد شد.^۱

تأسیس سپاه توسط دولت موقت

امیر انتظام اعلام کرد که به تصمیم هیئت دولت سپاه پاسداران انقلاب تشکیل می‌شود. آئین‌نامه سپاه مزبور در دست تهیه است که بزودی اعلام خواهد شد. با تشکیل این سپاه برادرانی که در انقلاب شرکت داشته‌اند، در گارد ملی تحت انضباط و با لباس مخصوصی به پاسداری از انقلاب ادامه خواهند داد.

امیر انتظام در پاسخ به این سوال که چرا دولت فقط از اعضای جبهه ملی و نهضت آزادی تشکیل شده است گفت: ان شاء الله جاهای خالی را با احزاب دیگر پر می‌کنیم.^۲

افشاگری بزرگ

رالف شانمن^۳ عضو هیئت اجرایی کمیته آمریکایی حقوق بشر و رئیس دادگاه رسیدگی به جرائم آمریکا در هند و چین امروز بعدازظهر در یک مصاحبه مدعی شد، سرهنگ نصرالله توکلی رئیس ستاد عملیاتی ارتش طی مذاکرات مفصلی با ارائه طرحی به وی گفته است: «اگر آمریکا و انگلیس از او و دیگر افسران پیشین قابل اطمینان و واقع‌بین حمایت کنند، در آینده منافع غرب و به‌ویژه این دو کشور را حفظ خواهند کرد و در دراز مدت کلیه عناصر چپ‌رو و حتی مسلمان هیجان‌زده را از میان خواهد برد. وی به موجب یادداشت‌ها و نوارهای ضبط شده از مذاکرات خود با سرهنگ توکلی در دو نوبت قبل از پیروزی انقلاب و بعد از پیروزی ادعا کرد، توطئه‌ای علیه انقلاب ایران در شرف وقوع است.

درباره اظهارات شانمن دو شبهه اساسی مطرح شد: ۱- شانمن عضو هیئت اجرایی

۱- همان، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان

۳- بعدها «رالف شانمن» به جرم جاسوسی برای سازمان سیا از ایران اخراج شد. «شانمن» مجری طرح استراتژی جهانی، طرح حلزونی «دهه توسعه» و طرح «ترمایت» یا پیشرفت موربانه‌ای برای نفوذ در عمق نهضت‌های استقلال طلبانه است. «شانمن» این طرح را در آمریکای لاتین و اندونزی نیز تجربه کرده است. وی با این آگاهی وارد تهران شد و تاکتیکی شناخته شده را برای نفوذ و برقراری ارتباط با گروه‌های مخالف در پیش گرفت و ایجاد و توسعه شکاف از درون و عمل در جهت مخالف وحدت را با درگیری دنبال کرد.

کمیته آمریکایی حقوق بشر و رئیس دادگاه رسیدگی به جرائم آمریکا در هند و چین می‌باشد. ۲- شانمن با مخالفان شاه سابق در تماس بوده است. با وجود موارد فوق سوالی که در اذهان عمومی مطرح شده این است که چرا سرهنگ توکلی با شانمن تماس گرفته و از او خواسته است حمایت آمریکا و انگلیس را برای وی جلب کند. سوالی که شانمن جواب درست و قانع کننده‌ای برای آن ندارد. وی می‌گوید: شاید سرهنگ توکلی با توجه به روابط من با مخالفان رژیم سابق اینگونه گمان کرده که با مقامات دولتی و رسمی آمریکا نیز در تماس هستیم و به این وسیله می‌تواند نظرات خود را به دولت آمریکا القا کند.^۱

استعفای سرهنگ توکلی از مسئولیت ریاست ستاد عملیاتی ارتش

پس از افشای این مذاکرات، سرهنگ توکلی از مسئولیت ریاست ستاد عملیاتی ارتش کناره‌گیری کرد. وی در مصاحبه‌ای با مطبوعات دلیل استعفای خود را مرتبط با این افشاگری‌ها ندانست و گفت: به هیچ‌وجه این موضوع که استعفای من با این افشاگری‌ها مرتبط است صحت ندارد، من وقتی دیدم که اختیاری ندارم کنار رفتم چون برای اداره ارتش و خاصه این ارتش از هم‌پاشیده باید دارای اختیارات بود و چون سرلشکر قرنی به من اختیارات نمیداد کنار رفتم.

هر چند ادعاهای شانمن مشکوک به نظر می‌رسد، ولی از سوی دیگر سرهنگ توکلی به این سوال نیز پاسخ نمی‌دهد که چرا یک مقام سیاسی با وی بارها تماس گرفته و از او وقت ملاقات خواسته است، با توجه به این که سرهنگ توکلی مدعی است این تماس بارها برقرار شده و فقط در آخرین بار وی پاسخ منفی به شانمن داده است این سوال مطرح می‌شود که در این ملاقات‌ها چه سخنانی بین سرهنگ توکلی و شانمن رد و بدل شده است؟

انتشار اسرار یک کودتا

رئیس ستاد پلیس تهران برنامه کودتایی را که قرار بود شب یکشنبه ۲۲ بهمن ماه در تهران انجام شود، فاش کرد. سرهنگ کیخسرو نصرتی رئیس ستاد پلیس تهران

که پس از فتح این شهر به وسیله نیروهای انقلابی مردم خود را به کمیته امام معرفی کرده و پس از تحقیقات آزاد شده است، گفت: بعد از ظهر روز شنبه ۲۱ بهمن ماه سپهبد رحیمی فرماندار نظامی و رئیس شهربانی به پلیس تهران دستور داد که در کلیه ساختمان‌های مشرف به میدان‌ها و مراکز عمومی شهر سنگ‌گیری نمایند و آماده باشند تا نیروهای ارتشی به آن‌ها ملحق گردند. نصرتی گفت: دستور رحیمی به پلیس تهران آن بود که نیروهای پلیس و ارتش هر جنبنده‌ای را که در روز ۲۲ بهمن در خیابان‌ها مشاهده کردند به گلوله ببندند.

سرهنگ نصرتی در ادامه با بیان این که او و دوستانش از این فرمان تمرد کردند، گفت: به تمام روسای کلانتری‌ها که تماس گرفته و کسب تکلیف می‌کردند گفتیم کلانتری‌ها را تخلیه کنید و این‌گونه شد که مردم توانستند این اماکن را تصرف کرده و به سلاح‌ها دست یابند.

بنی صدر: اگر قاطعیت آقا [امام] نبود کودتا می‌شد

ابوالحسن بنی صدر درباره این کودتا گفت: یک روز پیش از آن که قضیه تسلیم ارتش پیش بیاید؛ یعنی عصر روز جمعه در یک جایی البته نه در حضور آقا بحث بود و عده‌ای به ما اطلاع دادند که روز شنبه قرار است نظامی‌ها کودتا بکنند و یک لیست سیاه ده هزار نفری هم از سران انقلاب و افراد فعال آماده کرده‌اند و نام عملیات را هم گذاشته‌اند، عملیات کورتاژ که طی آن یک ضربه ناگهانی وارد کنند و با قتل عام تمام رهبران انقلاب، دنیا را در مقابل یک عمل انجام شده قرار بدهند. بنی صدر ادامه داد: من به قدری از عدم توانایی ارتش برای این عملیات مطمئن بودم که آن شب را با وجود اعلام تهدید در منزل خودم به سر بردم.

وی گفت: روز شنبه با اعلام ساعت منع آمد و شد دیگر سخن این‌جا نبود که ارتش چه کار خواهد کرد. سوال این بود که آقا چه می‌کنند و ایشان با تصمیم قاطعانه به مردم دستور دادند به خیابان‌ها بریزند و مردم رفتند و دهن آن دسته از قشون زدند که تصور می‌کردند هم می‌توانند بر خود مسلط شوند و هم بر مردم.^۱

ستاد فراماسونری ایران به دست انقلاب افتاد

امشب در برنامه اخبار تلویزیون در سری افشاگری‌هایی که به وسیله انقلابیون انجام می‌گیرد، یک فیلم مستند کوتاه از مرکز یک سازمان سری به نام فراماسونری که به دست انقلابیون افتاده است، نمایش داده شد. گفته می‌شود در طول دوران رژیم سابق اکثر وزرا عضو فراماسونری بوده‌اند. به دلیل محرمانه بودن کار این سازمان شایعات بسیاری درباره آن وجود دارد ولی آنچه که مسلم است این سازمان‌ها بدون توجه به مذهب در روابط بین‌المللی خود از همه گروهی استفاده کرده‌اند.^۱

آدم انقلابی ریاکار نمی‌شود

ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر در امور انقلاب با بیان این که شعار همه مردم در انقلاب، حکومت اسلامی بود، گفت: کمونیست‌ها هم به تبعیت از همه مردم شعار حکومت اسلامی دادند، حال اگر این افراد آن موقع ریا می‌کردند، ضد انقلابی هستند چرا که انسان انقلابی ریاکار نمی‌شود. وی ادامه داد: هرکس می‌تواند حرف خود را بزند، ولی نمی‌تواند این سخنان را تحت عنوان امام و زیرپرچم رهبر انقلاب بزند چرا که زیر این پرچم جز حکومت اسلامی نمی‌توان شعار داد. ابراهیم یزدی گفت: آنها حرف خودشان را بزنند تا فرق مسلمان با غیرمسلمان روشن شود، ما مشکلی با سخن گفتن آنها نداریم، ولی باید اول هویت سیاسی خود را اعلام کنند.^۲

پیام فیدل کاسترو به امام خمینی

فیدل کاسترو رهبر انقلاب کوبا، پیام تبریکی خطاب به امام خمینی و مهدی بازرگان نخست‌وزیر صادر کرد. در پیام کاسترو آمده است: مبارزه قهرمانانه ملت ایران، یک نمونه و سرمشق برای خلق‌های سراسر جهان و به ویژه برای کشورهای در حال رشد و جهان سوم است. وی در این پیام پشتیبانی خود را از دولت بازرگان اعلام کرده است. ایران و کوبا روابط دیپلماتیک ندارند و رژیم شاه از سال ۱۹۷۵ روابط خود را با کوبا قطع کرده است.^۳

۱- همان، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

تعطیلی کنسولگری آمریکا در ۳ شهر

هادینگ کارتر سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا اعلام کرد به خاطر اوضاع خطرناکی که در تبریز، شیراز و اصفهان حکم فرما است، کنسولگری‌های خود را در این سه شهر تعطیل کرده است. به موجب گزارش‌های رسیده کنسولگری آمریکا در تبریز به آتش کشیده شده است. سخنگوی وزارت خارجه نیز اعلام کرد در چند روز گذشته دیپلمات‌های آمریکایی در تهران چندین بار با دولت ایران تماس گرفته‌اند.^۱

شاه، آواره در میان مغرب، سوئیس و واشنگتن

ایران امروز از سوئیس خواست تا به شاه پناهندگی ندهد. خبرگزاری فرانسه از یک منبع ایرانی در ژنو کسب اطلاع کرد که وزارت دادگستری دولت ایران ضمن پیامی که برای مقام‌های سوئیس فرستاد در خواست کرده است از دادن پناهندگی به شاه و اطرافیانش که گذرنامه‌های سیاسی آنها دیگر فاقد اعتبار است، خودداری کنند. وزارت خارجه سوئیس در عین حال اطمینان داد که شاه از آن کشور درخواست پناهندگی نکرده و هیچ‌گونه مذاکره‌ای نیز در این باره جریان ندارد.

ولی در عین حال در واشنگتن هادینگ کارتر سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اظهار داشت که اگر شاه به آمریکا برود، مورد استقبال قرار خواهد گرفت و توضیح داد که موضع ایالات متحده نسبت به شاه تغییری نکرده است. دولت ایران امروز از مغرب درخواست کرده است تا شاه را به ایران مسترد کند تا به خاطر جنایاتی که مرتکب شده محاکمه شود.^۲

فرار ۳۳ اسرائیلی از ایران

امروز اعلام شد: آمریکا ۳۳ اسرائیلی را از ایران فراری داده است. مناخیم بگین نخست‌وزیر اسرائیل از دولت آمریکا به مناسبت کمکی که به ۳۳ اسرائیلی برای فرار از ایران کرده است، سپاسگزاری کرد. یکی از این ۳۳ تن مردخای بن پور نماینده پیشین پارلمان اسرائیل و عضو حزب کارگر این کشور است که او را به ایران فرستاده بودند

۱- همان، صفحه ۲

۲- همان، صفحه ۸

تا یهودیان ایران را به مهاجرت به اسرائیل ترغیب کند.^۱

دولت موقت از فلسطینی‌ها در صنعت نفت استفاده می‌کند

روزنامه کویته الانبا گزارش داد: طبق موافقتنامه‌ای که به امضای مهدی بازرگان و یاسر عرفات رسیده است مقامات دولت ایران از فلسطینی‌ها تقاضا کرده و می‌خواهند از کشورهای مختلف عرب به ایران بیایند و به جای پرسنل آمریکایی و کارشناسان سایر کشورهای خارجی در صنعت نفت ایران مشغول به کار شوند.^۲

صادق زیبا کلام: قطب‌زاده مورد تأیید است

امروز صادق زیباکلام عضو جامعه اسلامی و رابط این جامعه طی بیانیه‌ای انقلاب پرشکوه خلق مستضعف ایران را ستایش کرد. در قسمتی از این بیانیه می‌خوانیم: تنها راهی که وجود دارد این است که این دستگاه عظیم تبلیغاتی در خدمت توده‌های محروم و خلق مستضعف ایران قرارگیرد و سهم خود را با عدالت کامل به این نهضت عظیم ادا کند که همانا گزینش مسئول این سازمان به وسیله رهبر عالیقدر انقلاب ایران است، لذا انتخاب آقای قطب‌زاده به‌عنوان سرپرست این سازمان مورد تأیید کامل ما است.^۳

ممنوعیت مسافرت مردها به خارج از کشور تا اطلاع بعدی

اداره گذرنامه، امروز اعلام کرد از روز شنبه صدور گذرنامه مسافران خارج کشور آغاز می‌شود. امروز مقامات هواپیمایی کشوری اطلاع دادند که مرزهای هوایی از روز شنبه باز می‌شود و تقدم خروج نیز برای دانشجویانی است که باید در تاریخ مقرر در محل تحصیل خود حاضر شوند. تا اطلاع ثانوی نیز از مسافرت مردان با هواپیماهای شرکت‌های هوایی جلوگیری خواهد شد و تنها خانم‌ها و پسرهای کم‌تر از ۱۸ سال می‌توانند برای سفر به خارج بلیت تهیه کنند.^۴

۱- همان

۲- همان

۳- کیهان، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

رفراندوم ۱۵ روز دیگر انجام خواهد شد

کار بررسی و گزینش مواد ضروری برای تدوین قانون اساسی جدید در شرف پایان است. یک حقوقدان برجسته عضو شورای تدوین قانون اساسی که نخواست نامش فاش شود اظهار داشت: کمیسیون تدوین قانون اساسی از یک هفته پیش از پیروزی کامل انقلاب تشکیل شد. در این کمیسیون گروهی از برجسته‌ترین حقوقدانان، روحانیون و کارشناسان حقوق بین‌الملل خصوصی و عمومی شرکت دارند. گزینش این افراد بر اساس سابقه آنها زیر نظر کمیته‌ای که از سوی امام خمینی مأمور این کار بوده صورت گرفته است.

وی ادامه داد: در حال حاضر قانون اساسی فعلی ایران، قانون اساسی ۱۹۰۶، قوانین اساسی فرانسه، انگلستان و آمریکا، چند کشور اسلامی و از همه مهم‌تر کتب فقهی اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است. قانون اساسی جدید آمیزه‌ای خواهد بود از همه این منابع بر اساس احکام قرآن که در آن برای همیشه دموکراسی را در جامعه ما تضمین خواهد کرد. وی در پایان گفت: قانون اساسی جدید پس از تدوین بلافاصله پس از آنکه شورای انقلاب و امام بر آن صحنه گذاشتند، به مجلس مؤسسان احاله خواهد شد.^۱

وکلا دادگستری: راهپیمایی‌های گسترده رفراندوم بود

قضات و وکلای دادگستری طی جلسه‌ای در باشگاه وکلا به بررسی مسائل کشوری پرداخته و اعلام کردند که در روز برگزاری رفراندوم، مسئله سلطنت نباید مطرح شود و دولت باید نوع جمهوری را به همه‌پرسی بگذارد. وکلای دادگستری ادامه دادند: راهپیمایی‌هایی که انجام شد رفراندوم بود، انقلاب منحصر به هیچ طبقه‌ای نیست و مارکسیست‌ها هم حق دارند آزاد باشند.^۲

قاسملو: ما پشت سر امام خمینی قرار داریم

عبدالرحمن قاسملو رهبر حزب دموکراتیک کردستان امروز هرگونه اتهام جدایی‌طلبی را رد کرد و پشتیبانی کامل خود را از آیت‌الله خمینی و دولت بازرگان

۱- همان، صفحه ۴

۲- کیهان، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

اعلام داشت. قاسملو گفت: حزب او و مردم کرد، جملگی پشت سر امام خمینی قرار دارند و اخیراً هم همبستگی خود را با دولت اعلام کرده‌اند.^۱

۳ اسفند ۱۳۵۷

کابینه بازرگان تکمیل شد

امروز نخست‌وزیر ۵ وزیر جدید را خدمت امام معرفی کرد. وزیران جدید کابینه عبارتند از: دکتر علی شریعتمداری وزیر علوم، فرهنگ و هنر، دکتر غلامحسین شکوهی وزیر آموزش و پرورش، ناصر میناچی وزیر اطلاعات، تبلیغات و خیرات، تیمسار سرلشکر مدنی وزیر دفاع ملی، مهندس حسن اسلامی وزیر پست، تلگراف و تلفن.^۲ اسامی وزرای جدید نشان دهنده آن است که به‌رغم گذشته بازرگان تلاش کرده است آنها را از میان سایر احزاب و گروه‌ها انتخاب کند.^۳ امام خمینی امروز در پاسخ به نامه رسمی مهندس بازرگان با تائید وزرای جدید برای آنان آرزوی موفقیت کرد.^۴

اظهار تاسف بازرگان از حمله به سفارت آمریکا

مهندس مهدی بازرگان در مصاحبه‌ای با هفته‌نامه نیوزویک مسائل مهمی را که دولت با آن رو برو است مطرح کرد. وی در این مصاحبه با اظهار تاسف از حمله به سفارت آمریکا گفت: ما امیدواریم بتوانیم همه چیز را تحت کنترل درآوریم تا اینگونه حملات بار دیگر رخ ندهد.

بازرگان ادامه داد: در این مورد اقدام فوری به عمل آمد و ویلیام سالیوان سفیر آمریکا در ایران شخصاً به خاطر اقدام سریعی که صورت گرفت از ما تشکر کرد. نخست‌وزیر درباره روابط ایران با آمریکا و نیز آینده این روابط گفت: ما روابط دوستانه‌ای با ایالات متحده داشته‌ایم و میل داریم روابط دوستانه‌مان را با ایالات متحده و تمامی کشورهای جهان حفظ کنیم.

۱- اطلاعات، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۲۱۳

۳- اطلاعات، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۲۱۳

تشکیل گارد ملی برای برقراری نظم

بازرگان در پاسخ به این سوال که برای برقراری نظم چه تدابیری اندیشیده خواهد شد گفت: امشب ما تشکیل یک گارد ملی را اعلام خواهیم کرد تا بتوانیم کنترل بیش تری بر اوضاع داشته باشیم، ما سرگرم استخدام و سازمان دادن چندین هزار نفر هستیم.

نخست وزیر ادامه داد: مسئله این است که مردم از ارتش و پلیس تنفر داشته‌اند و اگر ما آنها را بار دیگر به خیابان‌ها گسیل داریم مردم عکس‌العمل نشان خواهند داد. وی گفت: به همین دلیل است که ما سرگرم ایجاد یک گارد ملی هستیم و بعداً ارتش و پلیس را تجدید سازمان خواهیم داد.

حزب توده غیر قانونی است

نخست وزیر درباره حزب توده نیز گفت: این حزب طبق قوانین غیر قانونی است و ما باید از این قوانین اطاعت کنیم. گفتنی است امروز حزب توده با انتشار بیانیه‌ای به مناسبت سالگرد غیرقانونی اعلام شدن فعالیت این حزب، اعلام کرده است فعالیت آزادانه حزب توده جزو لاینفک دموکراسی است.^۲

جدول زمانی تأسیس دولت جدید

نخست وزیر درباره جدول زمانی تأسیس دولت جدید گفت: استانداران و سازمان پلیس قبل از فراندوم باید سازمان یابند، فراندوم در کم‌تر از دو ماه انجام خواهد گرفت.

وی ادامه داد: پس از فراندوم نوبت انتخابات مجلس مؤسسان است که قانون اساسی جدید را تصویب خواهد کرد، پس از آن انتخابات پارلمان و انتصاب دولت جدید صورت خواهد گرفت تا این مرحله من به کار ادامه خواهم داد، مشروط بر این که پیش از آن برکنار نشوم. بازرگان در باره سوال فراندوم بار دیگر تأکید کرد: مردم در فراندوم آینده به این سوال پاسخ خواهند داد، جمهوری دموکراتیک اسلامی؛ آری یا نه؟^۳

۱- اطلاعات، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱ و ۲

۲- کیهان، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱ و ۲

دادگاه‌های نظامی دیگر به اتهامات غیرنظامی رسیدگی نمی‌کنند

امیرانتظام معاون نخست‌وزیر و سخنگوی دولت امروز اعلام کرد بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری و تصویب هیئت دولت ماده واحده‌ای در مورد اعاده صلاحیت مراجع قضایی دادگستری از تصویب هیئت وزیران گذشت و به شورای انقلاب پیشنهاد شد. از تاریخ تصویب این قانون دادگاه‌های نظامی منحصرأً به جرائم نظامی رسیدگی می‌کنند و رسیدگی به سایر جرایمی که در صلاحیت دادگاه‌های مزبور قرار گرفته به مراجع قضایی دادگستری محول می‌گردد.

امیر انتظام درباره سرهنگ توکلی و افشاگری‌های شانمن نیز گفت: توکلی مرد میهن‌پرستی است و در مورد استعفای وی نیز باید بگویم که توکلی انتظاراتی داشته که برآورده نشده و در نتیجه استعفا داده است. امیر انتظام درباره تحت‌الحفظ بودن توکلی نیز گفت: تا آن‌جا که من می‌دانم، وی تحت‌الحفظ نیست.^۱

سهم ما چه شد؟!

در اعلامیه‌ای که امروز از طرف سازمان چریک‌های فدایی خلق تحت عنوان با شرکت در میتینگ روز جمعه در دانشگاه تهران خواست زحمتکشان را منعکس کنیم آمده است: ما با حفظ استقلال و هویت انقلابی خویش معتقدیم آن دسته از نیروهای انحصارطلب که به دور از هرگونه موازین دموکراتیک سهم سایر نیروها را در انقلاب انکار می‌نمایند، چهره‌ای غیر واقعی از سایر نیروهای مبارز و انقلابی در اذهان مردم ترسیم می‌کنند. آنها با حائل شدن میان خلق مبارز و امام خمینی و با تکیه بر پاره‌ای از بقایای رژیم پوسیده گذشته به صورت انتصابی و ابقاء آنها در مشاغل پیشین به وحدت نیروها و خلق‌های رزمنده و انقلابی ضربات جبران‌ناپذیری وارد می‌کنند.

بیانیه جبهه ملی ایران درباره تظاهرات

بعد از آن که دفتر تبلیغات امام خمینی حضور مسلمانان را در راهپیمایی چریک‌های فدایی خلق جایز ندانست، احزاب و گروه‌ها نظرات خود را در این زمینه از طریق بیانیه، مصاحبه و... منتشر می‌کنند.

در این راستا، جبهه ملی نیز حضور در راهپیمایی را به تبعیت از امام جایز ندانست. در بیانیه جبهه ملی آمده است: بنا به پیروی از فرمان رهبری عالی انقلاب آیت‌الله العظمی خمینی در این روزهای حساس و بحرانی که کشور احتیاج به برنامه‌ریزی و اتحاد و همبستگی و اتفاق دارد و به منظور جلوگیری از هرگونه تفرقه، تشتت و تکروی جبهه ملی ایران اعلام می‌دارد که هیچ‌گونه برنامه‌ای برای تظاهرات ندارد و چنانچه اعلامیه و بیانیه‌ای مبنی بر دعوت هم‌میهنان جهت تظاهرات و گردهمایی دیده شود، به هیچ وجه از سوی جبهه ملی ایران نخواهد بود.^۱

جبهه ملی: شایگان قطعاً رئیس جمهور می‌شود

دکتر شایگان همکار نزدیک مصدق و یکی از بنیان‌گذاران جبهه ملی امروز ساعت ۹:۳۰ از پاریس وارد کشور شد. علی شایگان که از وی به‌عنوان یکی از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری یاد می‌شود، پیش از این در پاریس با امام خمینی دیدار و گفت‌وگو کرده بود. شایگان در سال ۱۹۵۹ و پس از ۴ سال زندان ایران راترک گفت و در خارج از کشور به‌ایجاد کنفدراسیون دانشجویان ایرانی و حفظ حیات جبهه ملی کمک کرد. امروز منابع نزدیک به جبهه ملی اعلام کردند: شایگان به صورت قطعی رئیس جمهور خواهد شد. آنها گفتند: شایگان صالح‌ترین فرد برای ریاست جمهوری است که در سال‌های گذشته هرگز با شاه سازش نکرده است.^۲

جلال طالبانی وارد مریوان شد

براساس یک گزارش تأیید نشده جلال طالبانی رهبر کردهای عراق به همراه ۶۰ تن از چریک‌های خود وارد مریوان شده و در یکی از مدارس این شهر اقامت کرده است. کمیته نظامی اتحادیه میهنی کردستان عراق طی تلگرافی خطاب به آیت‌الله خمینی ضمن تکذیب ایجاد ناراحتی طرفداران جلال طالبانی در مرزهای ایران اعلام کرد: بارها اعلام داشته‌ایم ما افرادی شرافتمند و معتقد به آزادی همه ملت‌ها هستیم. ضمن عدم دخالت و نیز ایجاد مشکل در امور داخلی ایران پشتیبان واقعی نهضت بزرگ

۱- اطلاعات، ۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان

ملت ایران به رهبری آن زعیم عالیقدر می‌باشیم.^۱

۲ هزار مأمور ساواک خود را معرفی کردند

در چند روز گذشته ۲ هزار مأمور زن و مرد ساواک خود را به کمیته انقلاب معرفی کرده‌اند. یک مقام کمیته انقلاب در این زمینه گفت: این عده با در دست داشتن کارت شناسایی و اعلام محل خدمت خود در ساواک به کمیته مراجعه و خود را معرفی کرده‌اند. این مقام مطلع ادامه داد: کمیته پس از گرفتن آدرس و تضمین از این عده آنان را آزاد کرده تا درباره سوابق یک یک آنها به آرشیو ساواک و گزارش‌های رسیده به کمیته انقلاب مراجعه شود.^۲

به آمریکا اجازه نمی‌دهیم از خاک ما مراقب شوروی باشد

سرلشگر ولی الله قره‌نی امروز در یک کنفرانس مطبوعات گفت: دیگر به آمریکا این اجازه داده نخواهد شد که از طریق پایگاه‌های نظامی پیچیده خود در شمال ایران، مراقب مخابرات نظامی شوروی باشد. وی ادامه داد: دیگر اوضاع گذشته که حدود یک هزار تکنسین آمریکایی روی تجهیزات آمریکایی نیروهای مسلح ایران کار می‌کردند، تکرار نخواهد شد. رئیس ستاد کل ارتش گفت: هیچ یک از سلاح‌ها و تجهیزات پیچیده ارتش ایران در جریان انقلاب از کشور خارج نشده و آمریکا در مورد امنیت این تجهیزات شکایتی نکرده است.

فراخوان نیروهای ایران از ظفار

وی افزود: نیروهای ایران که در زمان رژیم سابق برای جنگ علیه چریک‌های ظفار به عمان رفته بودند، به ایران فراخوانده شدند. قره‌نی ادامه داد: دولت ایران برای کمک نظامی به سازمان آزادی‌بخش فلسطین برنامه‌ای ندارد.^۳

تصفیه ارتش همچنان ادامه دارد

با بازنشسته شدن ۲۵ تن دیگر از سرلشکرهای ارتش جمع ژنرال‌ها و افسرانی که ظرف یک هفته اخیر در اجرای طرح تصفیه وسیع و اساسی نیروهای مسلح در ارتش،

۱- همان، صفحه ۳

۲- همان، صفحه ۷

۳- کیهان، ۳ بهمن ۱۳۵۷، صفحه ۲

نیروی هوایی، دریایی، ژاندارمری و شهربانی تاکنون بازنشسته شده‌اند به ۲۱۵ تن رسید. کسانی که در این مدت در نیروهای دریایی، هوایی، زمینی، ژاندارمری و شهربانی بازنشسته شده‌اند از بالاترین درجه ارتش ایران یعنی ارتشبد تا درجه سرهنگی بوده‌اند. رئیس جدید شهربانی نیز امروز گفت: ۲ سپهبد، ۷ سرلشکر، ۱۰ سرتیپ و ۶ سرهنگ از اول اسفندماه در شهربانی کشور بازنشسته شده‌اند. سرهنگ ناصرالدین مجللی با اعلام این خبر ادامه داد: گروه دیگری هم از امرای شهربانی مشمول این قانون هستند و به زودی اسامی آنان اعلام خواهد شد.^۱

بازگرداندن آرامش به ایران ماه‌ها طول می‌کشد

سرمقاله روزنامه فاینانشل تایمز به مشکلاتی که آیت‌الله خمینی در برقراری نظم در ایران با آنها روبرو است، اشاره کرده و نوشت: تنظیم ساختمان یک دولت جدید بسیار مشکل‌تر از بین بردن دولت قبل از آن است.

تحلیل‌گر این روزنامه مدعی شد: دو موضوع حتی قبل از رفتن شاه هویدا شده بود، یکی آنکه هیچ یک از گروه‌های درگیر چه هواداران مذهبی آیت‌الله خمینی و چه چپ‌گرایان و چه جبهه ملی و غیره به آن اندازه که ادعا می‌کردند، کنترل هواداران خود را در دست ندارند، نمونه آن مشکلاتی است که بازرگان داشته و هنوز هم دارد تا کارگران صنعت نفت را راضی کند تا سرکار برگردند.

دوم اینکه کلیه گروه‌هایی که تقاضاهای مخصوصی دارند مانند کردها، آذری‌ها و مجاهدین و فدائیان که اکنون پیروزی حاصل شده است، انتظار دارند کلیه تقاضاهای آنها به طور کامل قبول بشود. این روزنامه در ادامه تحلیل خود می‌نویسد: آیت‌الله خمینی اختراهای شدیدی به چپ‌گرایان داده است ولی باید پرسید که آیا می‌تواند تهدیدهای خود را عملی کند؟^۲

دعوت شاه به مصر

خبرگزاری مصری خاورمیانه گزارش داد که سادات در یک تماس تلفنی که روز چهارشنبه با شاه گرفت، مجدداً از وی دعوت کرد به مصر برود. این سومین

۱- همان

۲- همان، صفحه ۸

دعوت سادات از شاه در یک ماه گذشته به شمار می‌رود. در پی اعلام این خبر هزاران دانشجوی سودانی در خرطوم به هواداری از رژیم اسلامی ایران و علیه سادات شعار دادند آنان به سفارت مصر در خرطوم رفتند و طی نامه‌ای که به سفیر مصر دادند سادات را به خاطر دوستی با شاه و صلح با اسرائیل خیانت‌کار نامیدند. سودان نزدیک‌ترین دوست مصر در دنیای عرب و یکی از حامیان طرح صلح مصر با اسرائیل است.^۱

سادات به دنبال راهی که شاه رفت

آسوشیتد پرس امروز گزارش داد طبق گزارش‌های رسیده سادات به آمریکا گفته است که مصر اگر با سلاح‌های مدرن‌تر آمریکایی به نحو بهتری تجهیز شود، حاضر است نقش امنیتی مهم‌تری در خاورمیانه و آفریقا ایفا کند. گفته شده است مصر به شیخ‌نشین عمان نیرو فرستاده است تا جایگزین نیروهای ایرانی که از سوی نظام جدید فراخوانده شده‌اند، شوند.^۲

شاه به فکر اقامت دائم در انگلیس نباشد

رویترز امروز به نقل از دیلی تلگراف گزارش داد وزارت خارجه انگلیس اعلام کرده است که هیچ درخواستی از شاه سابق ایران جهت اقامت در انگلیس دریافت نکرده است. انگلیس از طریق مجاری غیر رسمی به شاه سابق ایران اطلاع داده است که باید برنامه‌اش را برای اقامت دائم در انگلیس کنار بگذارد. دیلی تلگراف نوشته است که لندن باید این حقیقت را بپذیرد که شاه دیگر به ایران باز نخواهد گشت و انگلیس تا آنجا که ممکن است باید به روابط بازرگانی خود با رژیم جدید ایران ادامه دهد.^۳

اسرائیل هم شاه را ناامید کرد

روزنامه اسرائیلی معاریو امروز فاش کرد که شاه ایران از اسرائیل تقاضای کمک کرده بود، اما این تقاضا را موشه دایان وزیر خارجه این رژیم رد کرده است. یک منبع موثق در وزارت خارجه اسرائیل در این زمینه گفت: موشه دایان از شش هفته پیش از کناره‌گیری اجباری شاه دریافته بود که پاسخ دادن به چنین تقاضایی بیهوده است و

۱- همان، صفحه ۷

۲- همان، صفحه ۸

۳- کیهان، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

شاه روزهای آخرش را می‌گذراند.^۱

۲۸۵ مقام کویته به ایران می‌آیند

کمیته امام خمینی امروز اعلام کرد ۲۸۵ مقام کویته به منظور دیدار و مذاکره با رهبرانقلاب به ایران خواهند آمد. این افراد با هواپیمای اختصاصی، اوایل هفته آینده به تهران آمده و به ملاقات امام خواهند رفت.^۲

۴ اسفند

انحلال ارتش اصلی‌ترین خواسته چریک‌های فدایی خلق

به دعوت سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران صبح امروز حدود ۱۵۰ هزار نفر در زمین چمن و خیابان‌های اطراف دانشگاه تهران تجمع کردند. این اجتماع برای تعیین خط‌مشی سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران در جهت آن‌چه خواست واقعی مردم عنوان می‌شد و نیز به پشتیبانی از دولت موقت بازرگان ترتیب یافته بود.

شرکت کنندگان در اجتماع امروز با دادن شعارهای اتحاد، اتحاد، ضرورت انقلاب خواستار وحدت همه نیروهای انقلابی شدند. پس از سخنرانی چند نفر از چریک‌های فدایی در این مراسم پیام پرسنل وظیفه مهاباد، پیام کارگران پالایشگاه نفت آبادان و پیام خلق کرد مبنی بر این که تجزیه طلب نیستند و همچنین پیام سازمان مجاهدین خلق برای جمعیت قرائت شد. در این تجمع مجموعاً ۲۷ پیام قرائت شد.^۳

با پایان یافتن تجمع چریک‌های فدایی خلق در محل دانشگاه تهران قطعنامه‌ای قرائت شد. شاید اولین و اصلی‌ترین خواسته چریک‌های فدایی خلق انحلال ارتش باشد. از این‌رو در بخشی از قطعنامه پایانی تجمع امروز با اشاره به این موضوع که تصفیه ارتش و نیز جایگزینی امرای قبلی با فرماندهان جدید چاره کار نیست آمده است: ارتش و دستگاه‌های عریض و طویل اداری که ستون‌های رژیم وابسته به امپریالیسم به شمار می‌روند، باید هر چه زودتر منحل شوند و ارتش نوین خلق و

۱- همان

۲- همان، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۳۵۷، اسفند ۷، صفحه ۷

ارگان‌های اداری نوین که پاسخ‌گوی شرایط نوین هستند، به وجود آیند. در این بیانیه آنان اعلام کردند که همه چیز را بر اساس ضدیت گروه‌ها و جریان‌ها با امپریالیسم می‌سنجند و در ادامه، خواستار برابری کامل زنان با مردان در تمامی شئون اجتماعی و بخشیده شدن بدهی کلیه دیون دهقانان گردیدند.^۱

پایان سفر عرفات به ایران

یاسر عرفات رهبر سازمان آزادی‌بخش فلسطین امروز به دیدار خود از ایران پایان داد و برای دیدار یک روزه وارد ابوظبی شد. وی پس از ورود به ابوظبی با رئیس امارات متحده عربی در زمینه اتحاد سازمان آزادی‌بخش با دولت انقلابی ایران و روابط این سازمان با امارات متحده عربی به گفت‌وگو نشست. عرفات در دیدار خود با شیخ زائد از قول رهبران ایران وعده داد که دولت جدید آماده است تا درباره کلیه قراردادهای دو جانبه با امارات متحده عربی و شاه سابق مذاکرات مجددی به عمل آورد.^۲

برگزاری اولین اجتماع کارگری بعد از پیروزی انقلاب

سالن کنفرانس وزارت کار ساعت ۱۰ صبح امروز برای اولین بار بعد از پیروزی انقلاب محل یک اجتماع کارگری بود. در این جلسه سه شعار از سوی کارگران سر داده شد؛ ۱- ما خواهان نظارت بر تولید و توزیع هستیم. ۲- ما کارگران خواهان حق اعتصاب، آزادی بیان و نشر عقاید هستیم. ۳- ما خواهان تهیه قانون کار جدید تحت نظارت نمایندگان واقعی کارگران هستیم. داریوش فروهر وزیر کار و امور اجتماعی در این مراسم نسبت به عدم دخالت نیروی انتظامی، ایجاد یک جنبش سالم سندیکاهای کارگری، تنظیم قانون جدید کار با مشارکت نمایندگان کارگران مطالبی را بیان کرد.^۳

تلاش استوار گارد برای حمله به خانه بازرگان

چهار استوار گارد منحل‌ه جاویدان که تلاش داشتند به خانه مهندس بازرگان حمله کنند، توسط پاسداران انقلاب شمیران دستگیر و تحویل کمیته انقلاب شدند. این چهار نفر نیمه‌های شب با اتومبیل بنز مدل بالا از خیابان نیاوران عبور کرده و به خیابان

۱- همان، صفحه ۳

۲- کیهان، ۱۳۵۷، اسفند، صفحه ۳

۳- کیهان، ۱۳۵۷، اسفند، صفحه ۲

منظریه وارد شدند. جوانان پاسدار که به آنها ظنین شده بودند، تعقیبشان کردند و هنگامی که قصد حمله به خانه نخست‌وزیر داشتند، آنها را دستگیر کردند.^۱

اتهامات تازه علیه سرهنگ توکلی

یکی از طرفداران سازمان مجاهدین خلق امروز طی یک نامه، ادعاهای تازه‌ای را درباره سرهنگ توکلی رئیس سابق ستاد مطرح کرد. در این نامه که این سازمان آن را در اختیار روزنامه‌های کیهان، اطلاعات و آیندگان قرار داد، سرهنگ توکلی را متهم به داشتن سابقه جاسوسی و ندامت و همکاری با رژیم سابق کرده است.^۲

مصر خواستار تقویت رابطه با ایران است

روزنامه الاهرام چاپ قاهره بامداد امروز نوشت مصر در نظر دارد روابط خود را با مردم و دولت ایران به سود ثبات خاورمیانه تقویت کند. این روزنامه که یک صفحه کامل را به تحلیل اوضاع ایران بعد از پیروزی انقلاب اختصاص داده است، می‌نویسد: انقلاب ایران انقلابی است که شاید از چشم تاریخ‌نویسان مهم‌تر از انقلاب فرانسه باشد. این نخستین باری است که یک روزنامه مصری با این لحن درباره انقلاب ایران سخن گفته و از علاقه و درک نمایندگان پارلمان مصر از نهضت اسلامی ایران و آیت‌الله خمینی سخن به میان می‌آورد.^۳

۱۳۵۷ اسفند

حکم امام به آیت‌الله خلخالی

امروز امام خمینی طی حکمی به آیت‌الله خلخالی مأموریت داد تا «در دادگاهی که برای محاکمه متهمین و زندانیان تشکیل می‌شود، حضور به هم رسانده و پس از تمامیت مقدمات محاکمه، با موازین شرعیه حکم شرعی صادر کند».^۴

۱- کیهان، ۱۳۵۷ اسفند، صفحه ۲

۲- کیهان، ۱۳۵۷ اسفند، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۳۵۷ اسفند، صفحه ۸

۴- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۲۱۵

ظلم را از هر که باشد نمی‌پذیریم

امروز امام، ولادیمیر وینوگرادف (سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی سابق) و همراهان را به حضور پذیرفته و ضمن تشکر از پیام محبت‌آمیز رهبران شوروی فرمودند: ما با دولت همجوار خودمان - که در سابق ایام روابط حسنه داشته‌اند و اخیراً به واسطه این قدرت شیطانی پهلوی، قدری بین ملت ما و دولت‌های ابرقدرت تیرگی حاصل شده است، برای خاطر اینکه این جنایاتی که او کرده است، مردم عقیده دارند که به واسطه پشتیبانی‌ای که اجانب به [او] کرده است واقع شده است - ما با شما که همجوار ما هستید و فرسخ‌ها بین دو کشور مرز مشترک است، مایلیم که به طور مسالمت‌آمیز، به طور انسانی رفتار کنیم. و البته دولت ما هر طور که مصلحت بداند، در روابط اقتصادی، روابط تجاری و سایر اموری که مربوط به دولت است، عمل خواهد کرد. رهبر انقلاب ادامه دادند: این دولت، دولت اسلامی و تحت رهبری رهبران اسلام است و هرگز ظلم به غیر، ولو هرچه ضعیف باشد، روا نمی‌دارد و ظلم از غیر، هرچه قوی باشد، تحمل نمی‌کند.^۱

اعتراض چریک‌های فدایی به بی‌بی‌سی

رسانه‌های خارجی از جمله بی‌بی‌سی، رادیو آلمان و رادیو اسرائیل با انتشار اخبار و تحلیل‌هایی تجمع دیروز چریک‌های فدایی خلق را پوشش دادند. ترجیع‌بند تحلیل‌های این رسانه‌ها مخالفت تجمع کنندگان با رهبر انقلاب بود. در حالی که رهبر انقلاب چند روز پیش از مسلمانان خواسته بودند تا در تجمع کمونیست‌ها شرکت نکنند فدائیان خلق در بیانیه امروز، خود بار دیگر گردهمایی جمعه را در حمایت از آیت‌الله خمینی خواندند.^۲

تغییرات وسیع در کادر رهبری جبهه ملی

امروز اعلام شد: که به دنبال وضع جدیدی که برای جبهه ملی ایران پیش آمده است، به زودی در کادر رهبری این جبهه تغییرات وسیعی داده خواهد شد. لزوم تجدید نظر در کادر رهبری جبهه ملی ایران از مدت‌ها پیش مطرح شده بود اما این

۱- همان، جلد ۶، صفحه ۲۱۹

۲- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۸

مسئله هنگامی جنبه فوری به خود گرفت که اولاً دو تن از اعضای این جبهه یعنی دکتر کریم سنجابی و داریوش فروهر به کابینه رفتند و ثانیاً گروه جدیدی که گفته می‌شود قصد دارند تحرک جدیدی به جبهه ملی بدهند، وارد میدان عمل شدند. داریوش فروهر با تشکیل جلسه و فعالیت این عده به نام جبهه ملی ایران مخالفت کرده و گفته است: این گروه نباید به اسم جبهه ملی ایران دست به تشکیل جلساتی بزنند که در ارگان‌های رسمی جبهه بررسی نشده است. آنچه روشن است دو جریان متفاوت در جبهه ملی ایران وجود دارد و همین مسئله لزوم تغییر در کادر رهبری جبهه ملی ایران را مطرح می‌کند.^۱

افسران جوان جایگزین ژنرال‌ها شدند

از انتصاب‌های جدیدی که امروز از سوی ستاد کل ارتش اعلام شده چنین برمی‌آید که سران ارتش، کوشش دارند برای اشغال پست‌های مختلف ارتش افسران جوان را بگمارند، به همین جهت ۲۳ افسری که امروز اسامی‌شان به‌عنوان فرماندهان جدید برخی از قسمت‌های ارتش اعلام شده است، دارای درجه سرهنگی هستند که به جای ژنرال‌های بازنشسته، برکنار شده و در برخی موارد اعدام شده منصوب گردیده‌اند.^۲

تحریک پرسنل نظامی به ترمرد

ستاد کل ارتش امروز طی بخشنامه‌ای مراجعت پرسنل و بازسازی ارتش ملی اسلامی ایران را مورد تأکید قرار داد. در بخشنامه ارتش می‌خوانیم: اخیراً تعدادی از افراد ناآگاه و غیرمسئول و احتمالاً از روی سوءنیت، مبادرت به تحریک پرسنل نظامی در جهت بی‌انضباطی و عدم اطاعت از فرماندهان انتخابی کرده و مانع شروع فعالیت مجدد یگان‌ها می‌گردند.

ستاد کل ارتش ادامه داده است: با توجه به اینکه فرماندهان و رؤسای که از سوی ستاد کل ارتش ملی تعیین می‌شوند، با رعایت معیارها و ضوابطی است که از انقلاب اصیل ملت ایران الهام گرفته است، صددرصد مورد تأیید کمیته امام خمینی است. بنابراین دستور داده می‌شود که کلیه پرسنل ارتش بدون توجه به وسوسه‌ها و دسیسه‌ها

۱- کیهان، ۱۳۵۷، اسفند ۲، صفحه ۲

۲- کیهان، ۱۳۵۷، اسفند ۱، صفحه ۱

فرماندهان و رؤسای منتخب را پذیرفته و با همکاری صادقانه با آنان هر چه زودتر سربازخانه‌ها را برای فعالیت مجدد آماده سازند.

انحلال ارتش، ترجیع‌بند خواسته‌چپ‌ها

خواستۀ انحلال ارتش ترجیع‌بند، خواسته‌های چریک‌ها و مجاهدین خلق در روزهای اخیر است. مجاهدین با این ادعا که ارتش به رژیم گذشته تعلق دارد و با تصفیه‌های گسترده نیز نمی‌توان غبار وابستگی را از چهرۀ آن زدود، از رهبر انقلاب می‌خواهند تا ارتش را منحل کند. خواسته‌ای که امام پیش از این آن را به شدت نفی کرده بود. سازمان مجاهدین خلق ایران امروز با انتشار اطلاعیه‌ای خواستار انحلال ارتش شد.

خواسته‌های دیگر؛ انحلال ضد اطلاعات و دادرسی ارتش

گروهی از پرسنل نیروی دریایی نیز در بیانیه‌ای ضمن اشاره به خیانت امرای نیروی دریایی و اقدامات آنها علیه اعتصابیون و مبارزان این نیرو خواسته‌های دیگری را مطرح کرده‌اند. برکناری امرای نیروی دریایی و محاکمۀ خائنین به ملت، انحلال ضد اطلاعات نیرو، تعادل بین مزایای درجه‌داران و کارمندان با افسران، شرکت در احزاب سیاسی و انتخابات، اخراج کلیۀ مستشاران نظامی نیروی دریایی و انحلال دادرسی ارتش از جمله این خواسته‌ها است.^۲

اگر ارتش منحل نشود، بازرگان مسئول است

امروز در مراسم تشییع جنازۀ رضا طلوع شریفی‌نیا از کشته‌های مجاهدین خلق، مسعود رجوی یکی از اعضای کادر رهبری، سازمان دولت موقت را مورد شدیدترین هجمه‌ها و انتقادات قرار داد.

رجوی گفت: اگر مسئلۀ ارتش امروز حل نشود، شما [بازرگان] به‌عنوان رئیس دولت فردا مسئول تمام کشتارهایی هستید که از این پس لاجرم اتفاق خواهد افتاد، تمام آثار شوم سلطۀ امپریالیسم در کشور باید محو و نابود شود و برای تکمیل انقلاب باید نظام ارتش مزدور و پس مانده شاه منحل و تجدید سازمان شود. رجوی با بیان

۱- صحیفۀ امام، جلد ۶، صفحۀ ۱۵۱

۲- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحۀ ۸

این که ما از سابقه‌دارهای انقلاب هستیم گفت: ما السابقونی هستیم که مقرب رهبر نیستیم، انقلابیون پیش‌تاز به رهبرشان نزدیک نیستند.^۱

از شما چنین کاری ساخته نیست!

ساعت ۱۰:۳۰ امروز دکتر شایگان به همراه مبشری وزیر دادگستری، وارد اقامتگاه امام شدند. شایگان در این دیدار خطاب به امام گفت: شایعه‌ای در مورد ریاست جمهوری بنده در روزنامه‌ها مطرح شده که از طرف من نبوده و من تکذیب می‌کنم، امام خمینی نیز در پاسخ شایگان گفت: می‌دانم که از شما چنین کاری ساخته نیست!^۲

شایگان: اگر امام بفرمایند رئیس جمهور می‌شوم

دکتر شایگان پس از این دیدار در مصاحبه با خبرنگاران گفت: این دیدار، یک دیدار کاملاً معمولی است و من خبری پیرامون کاندیداتوری ریاست جمهوری ندارم. وی در پاسخ به این سوال که آیا مایل است نخستین رئیس جمهور ایران شود گفت: هر چه امام بفرمایند من انجام می‌دهم چه این دستور انجام یک کار ساده باشد، چه یک کار عظیم.^۳

درخواست توقیف حساب‌های شاه در سوئیس

وزارت امور خارجه سوئیس، امروز اعلام کرد که زمامداران ایران از دولت سوئیس خواسته‌اند که همه حساب‌های بانکی و دارایی شاه و اعضای خانواده‌اش در آن کشور مسدود شود. زمامداران ایران توضیح داده‌اند که دارایی شاه و خانواده‌اش ملی شده است. سخنگوی وزارت خارجه سوئیس در پاسخ به پرسش‌های روزنامه‌نگاران همین قدر گفت که در خواست ایران برای رسیدگی به مقام‌های صلاحیت‌دار ارجاع شده است. سخنگوی انجمن بانکداران سوئیس، نیز در پاسخ این سوال که آیا شاه سابق ایران می‌تواند سپرده‌های خود را از بانک سوئیس پس بگیرد؟ گفت مؤسسات بانکی منتظر نتیجه تحقیقات مقام‌های فدرال خواهند بود.

۱- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۷ و کیهان، ۱۳۵۷، صفحه ۳

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۲۱۷

۳- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۲

سوئیس ارتباط با شاه را تکذیب کرد

سفیر سوئیس در تهران نیز طی یک بیانیه رسمی که امروز منتشر شد، هرگونه ارتباطی را با شاه جهت دادن پناهندگی به وی تکذیب کرد. ۳۰ بهمن ماه سال جاری خبری در رسانه‌ها منتشر شده بود مبنی بر این که اردشیر زاهدی سفیر پیشین ایران در آمریکا با دولت سوئیس درباره اقامت شاه در این کشور دست‌اندرکار گفت‌وگوهای سری است.

در این خبر اشاره شده بود که مقامات سوئیس به دلایل امنیتی تقاضا کرده‌اند تعداد اطرافیان شاه به مقدار زیادی کاهش یابد و از ۳۰ نفر تجاوز نکند ولی شاه سابق به نوبه خود مایل است که یک گروه پنجاه نفری او را همراهی کنند.^۱ سفیر سوئیس در تهران امروز با رد این خبرها گفت: مقامات ذیصلاح سوئیس این موضوع را که از جانب شاه درخواستی مبنی بر ورود با هواپیما به این کشور صورت گرفته است، صریحاً تکذیب می‌کنند.

ثروت ملی که به خارج منتقل شده است

در همین حال بیانیه‌ای از قول وزیر دادگستری بین خبرنگاران خارجی توزیع شده و در آن آمده است که دولت انقلابی در نظر دارد کلیه اقدامات قانونی برای بازگشت ثروت ملی ایران را که به خارج منتقل شده است، به عمل بیاورد. در همین بیانیه آمده است که شاه سابق، چند ماه قبل از سقوط خود مبلغی معادل ۱۵ میلیارد دلار به خارج فرستاده است و همچنین اشرف، خواهر شاه و عده‌ای دیگر از نزدیکانش هر کدام سه میلیارد دلار به خارج منتقل کرده‌اند. بیانیه می‌افزاید مبلغ کل ۲۱ میلیارد دلار که به وسیله این خائنین به خارج فرستاده شده است، معادل با درآمد ناخالص ملی ۲۱ کشور فقیر است. در این بیانیه ذکر شده است که دولت، مدارک غیر قابل انکاری دارد که نشان می‌دهد ثروت شاه و همدستانش از طریق دزدی و جنایت به دست آمده است.

شاه همچنان در شوک به سر می‌برد

شاه ایران پس از شنیدن خبر اعدام هشت ژنرال که از دوستان نزدیک و قدیمی او بودند، در یک حالت شوک و گیجی به سر می‌برد. نزدیکان شاه می‌گویند: وی در نظر دارد طی اعلامیه‌ای کناره‌گیری خود را از سلطنت اعلام کند. اما این کار را در خاک مغرب انجام نخواهد داد. مقام‌های دولت مغرب ضمن آن که گفته‌اند شاه می‌تواند تا هر وقت که بخواهد با همراهانش در قصر دارالسلام بماند، اما در عین حال رژیم جدید ایران را به رسمیت شناخته‌اند و به‌طور خصوصی گفته‌اند که از رفتن شاه به یک کشور دیگر بسیار شادمان خواهند شد.

ملک حسن: محمد رضا پهلوی را شاه ایران نمی‌دانم

ملک حسن پادشاه مغرب با بیان اینکه محمدرضا پهلوی آزاد است تا هر زمانی که می‌خواهد در مغرب بماند گفت: دیگر او را شاه ایران نمی‌داند؛ چرا که او مقام سلطنت ندارد و یک فرد عادی به‌شمار می‌رود. وی ادامه داد: انقلاب ایران موازنه قدرت را به‌زیان اسرائیل تغییر داده است. بنا به بعضی گزارش‌ها، شاه سابق هفته گذشته از یک توطئه ربوده شدن، نجات یافته است؛ زیرا قبلاً بنا بود با هواپیمای شخصی خود از شهر مراکش به رباط برود اما شاه بعداً ترجیح داد با اتومبیل این فاصله را طی کند.^۱

محاکمه هویدا در دادگاه انقلابی

امروز گفته شد کمیته بین‌المللی حقوقدانان درباره محاکمه امیرعباس هویدا نخست‌وزیر اسبق، با دولت ایران تماس گرفته است. دکتر ابراهیم یزدی در این زمینه گفت: محاکمه امیرعباس هویدا طولانی خواهد بود اما در دادگاه‌های عادی محاکمه نخواهد شد، بلکه در دادگاه انقلابی محاکمه می‌شود. هویدا ۱۳ سال نخست‌وزیر ایران بود. سازمان عفو بین‌الملل نیز از امام خمینی و بازرگان خواسته است که همه اعدام‌ها در ایران متوقف و محاکمه‌ها به‌صورت علنی برگزار شوند.^۲

۱- همان

۲- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

آیت‌الله شریعتمداری: از حکومت اسلامی نترسید

آیت‌الله شریعتمداری در یک مصاحبه از مردم خواست از حکومت اسلامی نترسند. وی در پاسخ به سوالی در زمینهٔ رفتاراندوم آیندهٔ تعیین نوع حکومت گفت: از مردم سوال کنند چه نوع حکومتی را می‌خواهند و پاسخ را به عهدهٔ مردم بگذارند، پاسخ به رفتاراندوم لازم نیست به ۲ شکل محدود شود. آیت‌الله شریعتمداری در ادامه، کار مراجع را فقط ارشاد و راهنمایی دانست و گفت: مراجع در دولت شرکت نمی‌کنند، ولایت فقیه هم جائی که لازم است محفوظ است.

سرمایه‌گذاری‌های کلان را ما عهده‌دار می‌شویم

آیت‌الله شریعتمداری دربارهٔ نظام اقتصادی اسلامی نیز گفت: نظام اقتصادی اسلام شامل همهٔ محسنات سرمایه‌داری و کمونیسم است بدون اینکه زیان آنها را داشته باشد. وی در پاسخ به این سوال که چون اسلام با تجمع سرمایه مخالف است، تکلیف صنایع سنگین که نیاز به سرمایه‌گذاری‌های وسیع دارد چه خواهد شد، گفت: در اسلام روش گردآوری سرمایه برای صنایع و کارهایی که از عهدهٔ بضاعت افراد خارج است، وجود دارد. شما حکومت اسلامی را پیاده کنید، این مسائل را ما عهده‌دار می‌شویم.^۱

دولت: بر اوضاع کردستان تسلط کامل داریم

اخبار کردستان همچنان از داغ‌ترین خبرهایی است که دولت موقت انقلاب را سخت به خود مشغول داشته است. بر اساس خبرهای رسمی، در حال حاضر ارتش، کاملاً بر اوضاع کردستان مسلط است و مشکلات و تقاضاهای کردها در چارچوب هیئت اعزامی از سوی امام خمینی و دولت موقت انقلاب، حل و فصل می‌شود. خبرگزاری پارس در این زمینه با انتشار اخبار سفر هیئت اعزامی و ملاقات‌های هیئت با سرشناسان مجلس بار دیگر تسلط دولت را بر کلیهٔ نقاط استان تأکید کرد. در این خبرها آمده است: هیئت اعزامی دولت انقلابی به ریاست داریوش فروهر و عضویت «دکتر محمد مکرری» و «دکتر ابراهیم یونسی» که هر دو از اکراد هستند، همچنین علامه

نوری به نمایندگی امام خمینی با پیام‌هایی برای مردم کردستان وارد سنندج شدند. هیئت مذکور در آغاز ورود خود به سنندج، مورد استقبال احمد مفتی زاده یکی از روحانیون اهل سنت شهر قرار گرفت. مفتی زاده ضمن خیر مقدم، مشکلات سیاسی و اجتماعی مردم این منطقه را برشمرد، سپس علامه نوری پیام امام خمینی را برای مردم کردستان قرائت کرد که با شور و هیجان فوق‌العاده مردم روبرو شد.

تصرف پادگان‌های نظامی در مهاباد توسط ضد انقلاب

از سوی دیگر ارتش ملی ایران نیز طی اعلامیه‌هایی به حوادث کردستان اشاره کرده است. در اعلامیه‌ای که در کردستان از سوی ارتش ملی صادر شد، آمده است که تنها در مهاباد مشکلاتی وجود دارد و عده‌ای با هجوم به پادگانهای نظامی، این اماکن را اشغال کرده‌اند. سخنگوی دولت نیز در یک بیانیه جداگانه اعلام داشت که مذاکراتی در جریان است تا این افراد به‌طور صلح‌آمیز محل را تخلیه نمایند. در عین حال یک اعلامیه دیگر نظامی حاکی از آن است که ضد انقلاب با پخش بیانیه‌هایی در شهرهای سقز، بانه و مریوان از مردم خواسته‌اند به پایگاه‌های نظامی حمله کنند.^۱

امام جمعه مهاباد: ما تجزیه طلب نیستیم

امام جمعه مهاباد امروز طی مصاحبه‌ای اعلام کرد: توطئه تجزیه طلبی، نیرنگ جدید امپریالیزم است. شیخ عزالدین حسینی گفت: در هیچ یک از شهرهای کردنشین، گرایش تجزیه طلبی وجود ندارد و ما هرگونه دسته‌بندی سیاسی را در منطقه کردنشین به شدت محکوم می‌کنیم. وی ادامه داد: ما در مذاکراتمان با هیئت اعزامی به ریاست داریوش فروهر تفاهم کامل داشته‌ایم و خواست‌های هشت‌گانه ما از دولت مرکزی باید به طور جدی مورد مذاکره قرار گیرد. عزالدین حسینی گفت: فروهر قول داده است خواست‌های ما را در هیئت دولت مطرح کند.

مکری: کردها فقط خود مختاری می‌خواهند

دکتر مکری که همراه داریوش فروهر به کردستان رفته بود، امروز و پس از بازگشت به تهران گفت: باید به کردها آزادی فرهنگی و امکان برقراری نظم داخلی

توسط خودشان داده شود.

وی ادامه داد: در کردستان به خوبی از ما استقبال شد، و ما در نقاط مختلف برای مردم سخنرانی کردیم. آنها همواره در شعارهایشان رهبری امام خمینی را مورد تایید قرار می‌دادند و ضمناً تجزیه‌طلبی را محکوم می‌کردند، اما البته شعری داشتند با این مضمون که «دمکراسی برای ایران و خودمختاری برای کردستان». مگری گفت: در هر حال باید ارتش قوی که از مرکز فرمان بگیرد، تشکیل شود. این ارتش ملی باید حافظ مرزهای کشور باشد. وی در پایان گفت: جلال طالبانی به ایران و حزب دمکرات سمپاتی دارد.^۱

خبرهایی دربارهٔ یک کودتا

امروز خبری در رسانه‌ها منتشر شد مبنی بر این که غرب می‌خواهد با استفاده از تفرقه حاکم بین چپ‌ها و نیروهای مذهبی، یک کودتای نظامی را به انجام برساند.^۲ به نظر می‌رسد این خبر و نیز تحلیل‌های مشابه در چند روز گذشته که دفتر تبلیغات امام با راهپیمایی کمونیست‌ها مخالفت کرده است، توسط خود چریک‌های مسلح منتشر می‌شود تا نظام جدید به رهبری امام خمینی آنان را نادیده نگیرد.

در مورد بهرهٔ بانکی مانند بقیهٔ کشورها عمل می‌کنیم

اردلان وزیر جدید امور اقتصادی و دارایی در پاسخ به این پرسش که برنامهٔ شما در ارتباط با بهرهٔ بانکی چگونه خواهد بود گفت: در مورد بهرهٔ بانکی ما ناچاریم با توجه به سیاست بانکی در دنیا عمل کنیم. در حال حاضر مسئلهٔ ملی شدن بانک‌ها مطرح نیست، البته ممکن است ضرورت‌های آتی مسایلی را ایجاد کند، ولی در حال حاضر مطرح نیست. وی در مورد تصفیه در سطوح مختلف وزارت اقتصاد نیز گفت: کلیهٔ کسانی که از ادوات مختلف به این وزارتخانه منتقل شده‌اند، به محل‌های سابق خود باز خواهند گشت.^۳

۱- کیهان، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۱

۲- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۲

۳- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۷

امیر انتظام: مردم باید دستورات دولت را انجام دهند

امیر انتظام معاون نخست‌وزیر و سخنگوی دولت، صبح امروز در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: هنوز اکثریت مردم فکر می‌کنند در حال انقلاب هستند و کارهای انقلابی باید بکنند. به همین جهت عکس‌العمل‌هایی در مقابل تصمیمات دولت انجام می‌دهند که مشکلاتی را بوجود می‌آورد. وی ادامه داد: مردم حضرت آیت‌الله العظمی خمینی را پذیرفته‌اند و ایشان نیز نخست‌وزیر را منصوب کرده‌اند. از این‌رو مردم باید تصمیمات و دستورات دولت را انجام دهند و هر روز که مخالفت می‌کنند و دستورات انجام نشود، لطمه‌ای به انقلاب ما خواهد بود.^۱

ملکی سرپرست دانشگاه تهران شد

از جانب مهندس بازرگان به محمد ملکی مأموریت داده شد که به اتفاق دکتر ترابعلی براتعلی، دکتر حسین صباغیان، دکتر کاظم ابهری و همکاران دیگری که لازم می‌داند، سرپرستی و اداره دانشگاه تهران را به طور موقت به عهده بگیرد. این سرپرستی برای اداره دانشگاه تهران تا زمانی است که وزیر علوم مستقر شود و مقررات استقلال دانشگاه‌ها نیز تدوین گردد.^۲

تظاهرات مردم بحرین در حمایت از انقلاب ایران

امروز تعداد زیادی از مردم بحرین در حمایت از انقلاب اسلامی و امام خمینی راهپیمایی کرده و به سفارت ایران رفتند.^۳

یکی از شدیدترین ضربه‌ها به اسرائیل

روزنامه هآرتس چاپ بیت‌المقدس از قول یک منبع دولتی نوشته است که قطع روابط اسرائیل با ایران یکی از شدیدترین ضربه‌هایی است که اسرائیل در سال‌های اخیر تحمل کرده است. این منبع، گزارش داد: صادرات اسرائیل به ایران در سال ۱۹۷۸ بالغ بر ۲۲۵ میلیون دلار بود و پیش‌بینی می‌شد که در سال ۱۹۷۹ نیز میزان صادرات حداقل در همین حدود باشد. هآرتس پیش‌بینی کرد به دنبال قطع روابط بین

۱- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۳۵۷، صفحه ۸

ایران و اسرائیل اگر به سرعت بازارهای دیگری برای محصولات اسرائیل پیدا نشود، تعدادی از کارخانه‌های اسرائیلی دچار مشکلاتی خواهند شد.^۱

۶ اسفند ۱۳۵۷

امام خمینی پنج‌شنبه به قم می‌روند

به‌دنبال سخنان امیر انتظام معاون نخست‌وزی درباره سفر قریب‌الوقوع امام خمینی به قم امروز یکی از نزدیکان رهبر انقلاب گفت: امام بنا به تمایل خود قرار بود صبح سه‌شنبه به قم بازگردند ولی ظاهراً این سفر به پنج‌شنبه موکول شده است. این مقام ادامه داد: رهبر انقلاب تمایل دارند در حوزه علمیه قم اقامت کرده و از آن‌جا نظارت عالی خود را بر انقلاب اسلامی داشته باشند. گروه‌های مختلف از دو روز پیش خود را آماده می‌کنند تا از رهبر انقلاب در قم استقبال کنند. بیش از ۳۰ هزار نفر از دانش‌آموزان و دانشجویان برای حفظ انتظامات در روز ورود امام تعیین شده‌اند.^۳

قذافی تلاش دارد به ایران بیاید

امروز محافل نزدیک به شورای انقلاب و دولت موقت اعلام کردند که احتمال بسیار وجود دارد که معمر القذافی رهبر لیبی، به‌زودی از ایران دیدار کند. گفته می‌شود عرفات در سفر اخیر خود به ایران با مسئولان ایرانی در زمینه تجدید رابطه کامل ایران و لیبی به گفت‌وگو نشست است، گفتنی است این موضوع از سوی وزارت خارجه نیز تأیید شده است.

از سوی دیگر امروز گفته شد، یک هیئت مهم با شرکت رهبران شیعیان لبنان و اهل تسنن این کشور به رهبری مصطفی چمران و نماینده شیخ حسن خالد مفتی اعظم لبنان به ایران آمده است.^۴ شیخ محمد مهدی شمس‌الدین نائب رئیس شورای عالی شیعیان لبنان، در رأس یک هیئت برای تبریک پیروزی انقلاب ایران به امام خمینی وارد کشور شد. گفته می‌شود قرار است موضوع امام موسی صدر در دیدار این هیئت

۱- همان

۲- اطلاعات، ۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- کیهان، ۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

با امام خمینی مطرح شود.^۱

بازرگان: کشورهای همسایه باید نگران انقلاب ایران باشند

مهندس بازرگان در مصاحبه‌ای که تلویزیون فرانسه آن را منتشر کرد، در پاسخ به سوالی در زمینه صدور انقلاب ایران به کشورهای همسایه گفت: دولت‌های همسایه باید از انقلاب ایران نگران باشند. نخست‌وزیر ادامه داد: انقلاب ایران یک حرکت ضد استبدادی بود و شرایط کشورهای همسایه کم و بیش شبیه آن چیزی است که زمان شاه در ایران روی می‌داد.

بازرگان در مورد اعدام ژنرال‌ها نیز گفت: هیچ نقشی در اعدام ژنرال‌ها نداشتیم، نه در مورد این اعدام‌ها تصمیم گرفته‌ام و نه برای اجرای آنها. وی در مورد حزب توده و فدائیان نیز گفت: این گروه‌ها فراموش شده‌های انقلاب نخواهند بود و مثل دیگران جای خود را خواهند داشت.^۲

حمایت ایران از مبارزات اعراب

دکتر کریم سنجابی وزیر خارجه امروز گفت: انقلاب در ایران قسمتی از انقلاب در کشورهای عربی است، وی قول داد از مبارزات اعراب علیه رژیم صهیونیستی حمایت و پشتیبانی کند. وی انقلاب ایران را به دنبال تحقق وحدت اسلامی و استقرار روابط برادرانه با جهان عرب دانست و گفت: با عرب‌ها در کلیه زمینه‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی روابط برادرانه خواهیم داشت.^۳

تشکیل حزب خلق مسلمان

به دنبال تشکیل حزب جمهوری اسلامی امروز حزب جمهوری خلق مسلمان ایران نیز اعلام موجودیت کرد. گفته می‌شود یکی از روحانیون عالی رتبه قم در رأس این حزب قرار دارد. یک مقام نزدیک به حوزه علمیه قم امروز در مورد تشکیل این حزب گفت: تداوم انقلاب اسلامی نیاز به سازماندهی تشکیلات دارد، همچنین لازمه استقرار دموکراسی اسلامی از بین رفتن نظام تک‌حزبی و پیدایش گروه‌های سیاسی - مذهبی

۱- کیهان، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۵

۳- کیهان، ۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

اسدالله مبشری: دادگستری نیاز به وزیر ندارد

وزیر جدید دادگستری هم‌زمان با اعلام موجودیت جامعه قضات، ضمن شرکت در جلسه آنان گفت: ۲ بار در طول رژیم گذشته در وزارت دادگستری مدیر کل شدم و در هر دو بار از شاه فرمان نگرفتم. وی ادامه داد: از خیلی وقت پیش معتقد بودم که وزارت دادگستری نیاز به وزیر ندارد، بلکه باید این وزارتخانه توسط قضات اداره شود.^۲

انتصابات جدید در شهربانی

امروز از طرف شورای افسران شهربانی و با تأیید سرهنگ ناصر مجللی رئیس شهربانی کل کشور، سرتیپ حمیدی به معاونت اداری شهربانی، سرتیپ کوهرنگی به معاونت اطلاعاتی شهربانی و نیز سرتیپ مصطفایی به معاونت انتظامی و سرپرستی پلیس تهران منصوب شد. گفتنی است تاکنون ۱۳ کلاتری در نقاط مختلف تهران فعالیت خود را آغاز کرده است.^۳

شایگان: ایران به صدر اسلام باز نمی‌گردد

دکتر علی شایگان در مصاحبه با آسوشیتد پرس گفت: ایران نمی‌تواند به قرن اول اسلام بازگردد، باید در این کشور یک دولت مورد قبول از نقطه نظر بین‌الملل روی کار بیاید. وی در این مصاحبه خواستار ایجاد دادگاه‌های علنی برای محاکمه جنایتکاران رژیم گذشته شد و گفت: در ایران باید دولتی سر کار بیاید که قدرت خود را از یک مجلس ملی گرفته است.

شایگان با بیان این که ایران هیچ‌گونه تعهدی برای فروش نفت به سایر کشورها ندارد گفت: باید نفت به میزانی فروخته شود که احتیاجات ملی را برطرف کند. وی اسرائیل و آفریقای جنوبی را استثنا کرده و گفت: به جز این دو ما به بقیه نقاط جهان می‌توانیم نفت صادر کنیم. شایگان درباره نقش آینده آیت‌الله خمینی در کشور نیز گفت: ایشان هیچ مقام رسمی را عهده‌دار نخواهند شد و فقط به ارشاد ملت خواهند پرداخت.

۱- کیهان، ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۲

وی در مورد نظام سیاسی آینده ایران نیز این گونه اظهار نظر کرد: سیستم حکومتی آینده ایران باید شبیه آلمان فدرال باشد که رئیس جمهور در آن، یک مقام تشریفاتی بوده و صدراعظم و یا نخست وزیر رهبری سیاسی کشور را بر عهده دارد. شایگان در مورد ارتش نیز گفت: ارتش رژیم شاه باید به صورت کامل برجیده شود و با یک نیروی جدید جابه جا گردد.^۱

هشدار جناح نظامی انقلاب به قره‌نی

جناح نظامی انقلاب در نامه‌ای به ولی الله قره‌نی رئیس ستاد کل ارتش، که خود در آن عضویت دارد، از تصمیم‌گیری‌های فردی وی و اعمال قدرت به وسیله تعدادی از امرای ارتش سابق اظهار نگرانی کرد. جناح نظامی تصمیم گرفت از این پس تمام امور مربوط به ارتش را بررسی و تصویب نماید.^۲

معرفی استانداران ۴ استان

از سوی احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور، امروز استانداران ۴ استان کشور معرفی شدند. با حکم وزیر کشور مهندس رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای استاندار آذربایجان شرقی، دکتر حمید بهرامی استاندار کرمان، عبدالحمید ایرانزاد استاندار قهرمانشهر و اسماعیل اردلان استاندار آذربایجان غربی شدند.^۳

تائید استانداری مقدم مراغه‌ای توسط آیت‌الله شریعتمداری

آیت‌الله شریعتمداری از استانداری رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای در آذربایجان شرقی

حمایت کرد.^۴ یک مقام موثق در تائید این خبر گفت: رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای که

۱- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- دولت موقت و خصوصاً شخص مهندس بازرگان، به دلیل رابطه نزدیکی که با آیت‌الله شریعتمداری داشت، کسی را که برای استانداری آذربایجان تعیین کرده بود، کاملاً در مسیر آیت‌الله شریعتمداری بود. رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای از سوی دولت موقت برای استانداری آذربایجان در نظر گرفته شد. این امر با مخالفت آیت‌الله قاضی مواجه شد. آیت‌الله قاضی می‌گفت: «رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای نوه شجاع نظام مراغه‌ای است که با انقلاب مشروطیت دشمنی کرده است و چنین فردی نمی‌تواند استاندار مهد مشروطیت باشد.» به همین منظور، سید محمد الهی را به قم نزد امام فرستاد که جریان چنین است و مقدم صلاحیت ندارد. امام فرموده بود: شما بروید. من دعا می‌کنم. با مخالفت ایشان مقدم مراغه‌ای نتوانست در این استان پا بگیرد و در چند روزی که در این سمت فعالیت کرد، در غائله حزب خلق مسلمان نقش فعال ایفا کرد.

آیت‌الله قاضی با شناختی که روی منطقه و افراد داشت، به همراه آیت‌الله سید اسدالله مدنی، نامه‌ای به امام در خصوص مسایل و مشکلات آذربایجان نوشت، نخست آن که استاندار آذربایجان شرقی بایستی شخص مسلمان متدین و سیاستمدار، نماز خوان، آشنا به حساسیت منطقه و در مسیر امام بوده و از جهت سن کم‌تر از چهل سال نداشته باشد. در تأیید جمهوری اسلامی

به سمت استاندار آذربایجان شرقی تعیین شده است، به حضور آیت الله شریعتمداری رسیده و از وی کسب تکلیف کرده است.^۱

تلاش برای قطع تولید نفت ناکام ماند

اقدام عوامل ضد انقلاب که شبانه به تأسیسات نفت جنوب رخنه کرده و با بستن شیرانتقال نفت، قصد قطع تولید فراورده‌های نفتی را داشتند، خنثی شد. چند ناشناس با استفاده از تاریکی به تأسیسات تلمبه خانه «الباجی» در ۲۲ کیلومتری اهواز رخنه کرده و شیر ۱۶ اینچی خط لوله سراسری را که فراورده‌های نفتی را برای مصارف شهرهای شمالی کشور از اهواز به تهران انتقال می‌داد، بستند. در صورتی که به موقع اقدام نمی‌شد، بر اثر فشار به تأسیسات صنعت نفت خسارت شدیدی وارد می‌شد و تا مدت‌ها جریان نفت داخلی از جنوب به شمال کشور قطع می‌شد. گفته می‌شود کسانی که اقدام به این کار کرده‌اند، به خوبی از مسایل فنی صنعت نفت آگاهی داشتند.

آذربایجانی‌ها مناطق کردنشین را ترک کردند

در حالی که با پیروزی انقلاب اسلامی عده‌ای در کردستان شعار خود مختاری سر داده‌اند، امروز خبر رسید: ترک‌های مقیم مناطق کردنشین، به سرعت این مناطق را ترک کرده و به سوی تبریز و رضائیه حرکت کرده‌اند. پرواز مداوم جت‌های شکاری بر فراز مهاباد و شهرهای اطراف، این شایعه را قوت بخشیده که چنانچه رزمندگان کرد، بر خود مختاری اصرار کنند، دولت مرکزی با ضد انقلاب برخورد خواهد کرد.^۲

امروز کانون معلمان مهاباد با صدور اعلامیه‌ای شایعه تجزیه طلبی کردها را یک توطئه ارتجاعی و امپریالیستی دانسته و آن را به شدت محکوم کرد.^۳ گروهی از کردهای مقیم مرکز نیز طی نامه‌ای که به امضای صدها نفر رسیده است، از رهبر انقلاب خواستند افرادی را که تا دیروز در خدمت دربار پهلوی و امپریالیسم انگلستان بوده‌اند،

و ترویج مبانی و اجرای احکام شرع کوشا باشد. از گروه رادیکال و نظایر آنها نباشد و با شور و مصلحت کمسیون، متشکل از افراد عاقل و متدین قدم بردارد.

دوم، تا وقتی که پرونده‌های افراد در ساواک کاملاً بررسی نشده، شوراهای شهرستان‌ها فعلاً متوقف شود. چون اگر بدون بررسی صورت گیرد، چه بسا افرادی در آن نفوذ کرده، مشکلات جدیدی ایجاد خواهند کرد. سوم، دولت اهتمام جدی در ایجاد کار و اشتغال در آذربایجان کند تا فرصت به ضد انقلاب داده نشود. رک مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۴ آبان ۱۳۸۶

۱- کیهان، ۱۳۵۷ ریال صفحه ۵

۲- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- کیهان، ۱۳۵۷، صفحه ۲

به‌عنوان نمایندگان کردها به حضور نپذیرند.^۱

پیشنهاد امام خمینی: کنگره اسلامی تهران برای مسئله بیت المقدس

هفته‌نامه الوطن العربی که در پاریس منتشر می‌شود، نوشت: که امام خمینی در نظر دارد یک کنگره بین‌المللی برای بررسی مسئله فلسطین در تهران تشکیل دهد. بازرگان در دیدار اخیر خود با عرفات به وی گفته است: در نظر دارد با کشورهای عربی و مسلمان در این زمینه تماس بگیرد.

محکومیت حمله به اجتماع مخالفان

در پی حمله به اجتماع، سخنرانی طرفداران فدائیان خلق در سالن تربیت بدنی دانشگاه جندی‌شاپور اهواز، کمیته انقلاب امام خمینی این شهر، ضمن محکوم کردن این حمله، آن را اقدام مشکوکی دانست که توسط عناصر ضد انقلابی صورت گرفته است. در اطلاعیه کمیته انقلاب آمده است: ما به پیروی از دستورات امام خمینی مبنی بر حفظ نظم و آزادی بیان و قلم این قبیل اقدامات جاهلانه و نیز ایجاد هرگونه تشنج و نابسامانی در جامعه را محکوم می‌کنیم.^۲

امسال مشمولان اعزام نمی‌شوند

اعزام مشمولان که قرار بود امسال به خدمت اعزام شوند، به سال آینده موکول شد. گفته می‌شود قرار است مدت خدمت نظام وظیفه که اینک برای تمامی مشمولان دو سال است به یک سال کاهش یابد.^۳

۱۷ اسفند ۱۳۵۷

روز پرکار امام

امروز امام خمینی برنامه سنگینی داشتند. دیدار و گفت‌وگو با آیت‌الله طالقانی، وکلای دادگستری، علمای کردستان، جامعه معلولین ایران، روحانیون غرب تهران و عبدالسلام جلود معاون معمر قذافی، از جمله برنامه‌های امروز رهبر انقلاب بود.

۱- کیهان، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۴

۲- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

دیدار دو ساعته با آیت‌الله طالقانی

امروز بعد از ظهر آیت‌الله طالقانی به دیدار امام خمینی رفت و دو ساعت با رهبر انقلاب مذاکره کرد. آیت‌الله طالقانی زمانی به منزل امام رسید که نمایندگان آرامنه، اسقف‌ها و کشیشان اعظم این طایفه، رهبران پولیساریو، سفیر الجزایر و گروهی از روحانیون در منزل رهبر انقلاب بودند. آیت‌الله طالقانی پس از سخنرانی در این جمع به دیدار امام رفت و با ایشان دیدار کرد.

به گفته رادیوهای خارجی امام خمینی و آیت‌الله طالقانی در مذاکرات خود، کلیه مسائل مهم مملکتی از جمله: تشکیل نیروهای پاسدار انقلاب، آینده نظام سیاسی ایران، نقطه‌نظرهای گروه‌های سیاسی از جمله چپ‌ها، موقعیت ایران در منطقه و جهان و باز شدن دانشگاه‌ها را مورد بررسی قرار دادند.

رادیو مونت کارلو در گزارشی که امشب پیرامون این ملاقات پخش کرد، از قول محافل آگاه در تهران گفت: از آن‌جا که آیت‌الله طالقانی با نیروهای رزمنده، مجاهد و فدایی در تماس هستند، مذاکرات رهبر انقلاب و آیت‌الله طالقانی بسیار با اهمیت بوده است.^۱

برای ملاقات با قذافی وقت ندارم

امروز امام خمینی با عبدالسلام جلود نخست‌وزیر لیبی، دیدار و گفت‌وگو کرد. رهبر انقلاب در ملاقات کوتاه خود با نماینده دولت لیبی، موضوع امام موسی صدر را مطرح کرده و خطاب به جلود گفتند: ما نگران سرنوشت امام موسی صدر هستیم و می‌خواهیم به محض بازگشت به لیبی به سرهنگ قذافی بگویید هر چه زودتر در مورد سرنوشت امام موسی صدر رسیدگی کند. رهبر انقلاب در پاسخ به اصرار نخست‌وزیر لیبی برای دیدار قذافی با امام فرمودند: من فعلاً به قم می‌روم و این دیدار را به زمان دیگری موکول کنید.^۲

۱- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۲۵۷، قذافی بعد از انقلاب نامه‌های متعددی را به مناسبت‌های مختلف (پیروزی انقلاب، سالگرد پیروزی انقلاب، شهادت شهیدان مطهری، رجایی، باهنر، صدوقی، فرماندهان نظامی، زلزله بخت کرمان و...) به امام نوشت. وی چند روز پس از انقلاب با فرستادن نخست‌وزیرش به ایران حتی خواستار سفر خود به ایران جهت دیدار با امام خمینی شد که البته موفق نشد. اظهارات امام در پاسخ به هیئت لیبیایی، نارضایتی قذافی را در پی داشت. قذافی دو ماه بعد دوباره جلود را به همراه نامه‌ای به ایران فرستاد و به صراحت از عدم تحقق دیدارش با امام گلایه کرد که نشان می‌دهد، این مسئله تا چه اندازه برای او اهمیت داشته است. چهارم اردیبهشت ۵۸ عبدالسلام جلود مجدداً با امام خمینی ملاقات کرد. امام در این دیدار گفت: «قضیه‌ای که برای ما و علمای ایران و سایر اقشار به طور معما درآمده است، این فاجعه آقای صدر

آقا تو از اسلام چه اطلاعی داری؟!

امام خمینی در جمع وکلای دادگستری با اشاره به سخنان برخی که تازه وارد کشور شده و می‌گویند نمی‌توان کشور را به صدر اسلام بازگرداند، گفتند: شنیدم که یکی از این‌هایی که تازه آمده است، برای این که دلش می‌خواهد یک چیزی بشود، گفته است که نمی‌شود اسلام را درست کرد! آقا تو از اسلام چه اطلاعی داری که می‌گویی نمی‌شود؟ چه می‌دانی اسلام چه هست و نمی‌شود. همین حرف است که من می‌گویم که اسلام را مخفی کردند نگذاشتند به مردم برسد. اسلام همین طور در بسته. خیال کردند همین است که بروند صبح نماز بخوانند! خوب ما ببینیم که رؤسای اسلام ما چه بودند.^۱

گفتنی است دکتر علی شایگان که چند روز پیش وارد کشور شد، در مصاحبه با

است. من و علمای ایران برای این فاجعه بسیار متأثر هستیم، و این برای ما یک معیاری است که این معما حل نمی‌شود، الّا به دست دولت لیبی. ما این معما را می‌خواهیم که برادر ما «معمّر» و دولت حل کنند و ناراحتی‌های ما را به اتمام برسانند. من کراراً به وسایطی این معنا را تذکر دادم، لکن الآن نیز اکیداً تذکر می‌دهم که این معنا در شُعَب ما و در بین علمای ما انعکاس سوئی دارد؛ و من میل ندارم که بین ملت ما و دولت شما یک سوء تفاهمی باشد. من از شما می‌خواهم که این معما را حل کنید و موجب راحتی ما را فراهم کنید. پس از سخنان امام، جلود ادعا کرد که امام موسی صدر از لیبی به ایتالیا رفته است. وی اظهار داشت که امام خمینی آخرین کسی است که مسئلهٔ ربودن موسی صدر را به لیبی نسبت می‌دهد! جلود همچنین از امام خواست که برای رفع اتهامات از لیبی به آنها کمک کند که امام در پاسخ گفت: «بگویند مقصود من این نبود که به شما یا به دولت شما تهمت بزنم. مقصود من این بود که شما قدرت دارید که در این ممالک که نزدیک شماست و ایشان رفته‌اند در آن‌جا - به قول شما (ایتالیا) - در آن‌جا فعالیت بکنید و این معما را برای ما حل کنید»

امام خمینی همچنین در پاسخ به نامهٔ قذافی بدون اشاره به درخواست ملاقات او، رهنمودهایی را ارائه کردند که نشان از تفاوت دیدگاه و عقیدهٔ امام و قذافی دارد. امام ابتدا ادعای قذافی را مبنی بر نقش لیبی در پیروزی انقلاب اسلامی ایران اینطور پاسخ داد: «ملت شریف ایران همچون برادران اسلامی صدر اسلام و عصر وحی با فقدان ساز و برگ جنگی و با دست تهی، لکن با قدرت ایمان و ایثار خون و فداکاری در راه اسلام و سبقت به شهادت در راه هدف به پیروزی رسید و دشمنان مستبد و مستعمر و مستثمر را از صحنه خارج و در زباله‌دانی تاریخ دفن کرد. این اسلام و عقیده بود که ما را پیروز کرد»

ایشان در ادامه، نکته‌ای را به قذافی گوشزد کردند که در حقیقت سرنوشت خفت‌بار قذافی هم نتیجهٔ عمل نکردن به همین نکته است: «پشت کردن به تعلیم عالیّهٔ اسلام و روی آوردن به غرب و شرق، مسلمین را با قریب یک میلیارد جمعیت و مخازن بسیار غنی تحت سیطرهٔ اجانب درآورده و شعائر و مخازن آنها را به باد داده است. شما دیدید و ما هم شاهد بودیم که وحدت کلمه یک ملت شجاع، ولی ضعیف، با اعتماد به اسلام و خدای تعالی موجب غلبه بر غول‌های بین‌المللی شد و دست همهٔ استعمارگران را قطع نمود. پس مسلمین باید برای به دست آوردن استقلال و آزادی این کلید پیروزی را به دست آورند و برای وحدت کلمه کوشش کنند. این شما سران دولت‌ها هستید که باید این فکر اسلامی را تعقیب کنید و دست از دشمنی و مخالفت با برادران خود بردارید. مسئولیت‌های دولت‌های اسلامی در پیشگاه خدای توانا و در پیشگاه ملت‌ها بسیار بزرگ است. دولت‌های اسلامی باید دولت مصر را در این خیانت بزرگ که به اسلام و مسلمین نموده است، به‌جای خود بنشانند و با آن قطع رابطه کنند. ملت مصر باید دست این خیانتکار را از کشور خود قطع کند و ننگ سرسپردگی به امریکا و صهیونیسم را از ملت بزدایند. من به دولت دستور دادم که با مصر قطع رابطه نماید. ما دست برادری به تمام ملت‌های اسلامی می‌دهیم و از تمام آنان برای رسیدن به هدف‌های اسلامی استمداد می‌کنیم.»

البته قذافی یک بار هم به بهانهٔ موشکباران شهرهای ایران و عراق، به امام نامه نوشت و خواستار عدم مقابله به مثل ایران شد!

(صحیفهٔ امام، جلد ۱۸ ص ۵۲۲)

۱- صحیفهٔ امام، جلد ۶، صفحهٔ ۲۳۵

مطبوعات گفته است نمی‌توان ایران را به صدر اسلام بازگرداند، روزنامه‌ها از وی به‌عنوان رئیس‌جمهور آینده یاد می‌کنند، رهبر انقلاب طی دیدار اخیر خود با شایگان ضمن اشاره به این موضوع گفتند: این کار [ریاست جمهوری] از شما بر نمی‌آید.

توقف اجرای قانون حمایت از خانواده

بر اساس نامه‌ای که از دفتر امام خمینی به دادگاه حمایت از خانواده ارسال شد، فعالیت این دادگاه متوقف ماند تا به‌زودی از طرف وزارت دادگستری لغو آن اعلام شود. در این نامه به رئیس دادگاه حمایت از خانواده نوشته شده است: چون قانون حمایت از خانواده مخالف شرع اسلام است از اجرای آن خودداری شود.

پس از تسلیم این نامه به رئیس دادگاه حمایت از خانواده کلیه پرونده‌هایی که در این دادگاه و شعبات آن در دست بررسی است و طی آن به شکایات زن و شوهرها رسیدگی می‌شد، بلاثر می‌ماند. وزیر دادگستری نیز در این زمینه گفت: در ملاقاتی که با امام داشتم، امام به طور شفاهی خواستند تا قانون حمایت از خانواده مورد تجدید نظر قرار گیرد و کلیه مواردی که از این قانون با موازین اسلامی مغایرت دارد، ملغی شود.

دیدار هیئت لبنانی با آیت‌الله طالقانی

بعد از ظهر امروز، نمایندگان هیئت نظامی، سیاسی و مذهبی لبنان که به دیدار امام خمینی آمده‌اند، در گفت‌وگوی کوتاهی با آیت‌الله طالقانی، گفتند: فقدان امام موسی صدر، کمبود بزرگی برای شیعیان جهان محسوب می‌شود، زیرا در این شرایط امام موسی صدر می‌توانست در انعکاس انقلاب اسلامی ایران در کشورهای عربی سهم بزرگی داشته باشد. آیت‌الله طالقانی نیز گفت: ما هر قدرتی که داریم برای پیدا کردن امام موسی صدر به کار می‌اندازیم. آیت‌الله طالقانی اضافه کرد: من امام موسی صدر را می‌شناسم، با او دوست هستم و از مبارزات او آگاهی کامل دارم.^۲

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۱۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

شریف‌امامی، بزرگ معمار فراماسونری ایران

حدود ۸ روز پیش، نیروهای انقلاب مسجد جامع محمدی واقع در خیابان دولت چهار راه رستم‌آباد، به سرپرستی موحدی ساوجی امام جماعت مسجد مزبور موفق شدند پس از شناسایی منزل شریف‌امامی واقع در خیابان احتشامیه و گرفتن اجازه از کمیته مرکزی انقلاب به منزل وی رفته و اسناد و مدارکی را که مربوط به سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۵۷ بود، در کتابخانه منزل شریف‌امامی به دست آورند، قسمت اعظم این مدارک مربوط به فراماسونری در ایران بوده است.

موحدی ساوجی درباره اسناد به دست آمده از منزل شریف‌امامی گفت: تقریباً بیش‌ترین قسمت پرونده‌ها در ردیفی قرار گرفت که مربوط به به تشکیلات فراماسونری در ایران می‌باشد و نام و نشان مقامات ایرانی که در این سازمان عضویت داشتند، در آنها ثبت بود. به گفته موحدی ساوجی شریف‌امامی طبق محتویات پرونده با عنوان بزرگ معمار ایران «گرانلد لژیونر» در رأس آن قرار داشته است. امام جمعه سابق تهران، امیرعباس هویدا، محمد ساعد، عباسعلی گلشائیان، مصطفی تجدد و دکتر سعید مالک و بیش از ۶۰ نفر دیگر در این لژ عضویت دارند.^۲

ولیعهد عربستان به ایران می‌آید

فرانس پرس به نقل از روزنامه‌السیاسه چاپ کویت گزارش داد که امیر فهد بن عبدالعزیز ولیعهد و معاون نخست‌وزیر عربستان سعودی به‌زودی عازم ایران خواهد شد تا از نزدیک از جهت‌گیری دولت تازه این کشور مطلع شود. السیاسه از سوی دیگر تصریح می‌کند که دلیل لغو سفر ولیعهد عربستان به ایالات متحده این است که وی سیاست آمریکا در رفع بحران اسرائیل و اعراب به ویژه سرنوشت بیت‌المقدس و همچنین سرنوشت دولت فلسطین را مورد سرزنش قرار داده است.^۳

فدائیان خلق دیگر مبارزه مسلحانه نمی‌کنند

سخنگوی چریک‌های فدایی خلق در مصاحبه‌ای با اعلام اینکه چون دولت‌های

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- کیهان، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

بعد از رژیم سابق، ریشه ملی دارند، ما دیگر مبارزه مسلحانه نخواهیم داشت. سخنگوی چریک‌های فدایی خلق با محدود کردن مبارزه به مبارزه سیاسی گفت: تا زمانی که امپریالیزم در ایران ریشه دارد، نباید انقلابیون خلع سلاح شوند.^۱

یکی از اعضای کادر مرکزی سازمان مجاهدین خلق نیز ضمن تأکید مجدد بر لزوم انحلال ارتش گفت: از ما می‌خواهند به سرکارهای خود بازگردیم تا آرامش برقرار شود، چه کسی می‌تواند تضمین دهد که اگر ما به سرکارهای خود برگردیم اتفاقی نخواهد افتاد؟ مهدی تقوایی حوادث کردستان و مسئله جدایی‌طلبی را شایعه‌ای خواند که می‌خواهند با تمسک به آن ارتش را تقویت کنند.^۲

رشوه شاه به مقامات آمریکایی

مایکل بارنر نماینده کنگره آمریکا، امروز اعلام کرد که از وزارت دادگستری و کمیته اخلاقیات مجلس نمایندگان خواسته است تا به این اتهامات که دولت سابق ایران ممکن است به مقامات دولت آمریکا رشوه داده و از آنها باج خواهی کرده باشند، رسیدگی کند.

این اتهامات برای اولین بار، هفته گذشته توسط خود بارنر در کنفرانس مطبوعاتی عنوان شد. بارنر به خبرنگاران گفت: شهریار روحانی یک مقام سفارت ایران در واشنگتن، به وی گفته است که اعضای جدید سفارت مدارک مبسوطی کشف کرده‌اند که نشان می‌دهد دولت سابق ایران به بعضی از مقامات آمریکایی رشوه داده و از آنها باج خواهی کرده‌اند.^۳

تصمیم آمریکا برای اعزام نیروی نظامی به خاورمیانه

دولت آمریکا سرگرم بررسی طرحی است که به این دولت اجازه می‌دهد برای تامین منافع حیاتی خود در منطقه خاورمیانه به این منطقه نیروی نظامی گسیل دارد. شلزی‌نگر وزیر انرژی آمریکا با اعلام این خبر ادامه داد: آمریکا منافع حیاتی در منطقه خلیج فارس دارد، لذا این کشور باید طوری عمل کند که این منافع را حفظ کند؛ حتی

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه

۲- همان

۳- کیهان، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

اگر به قیمت حضور نظامی تمام شود.

هارولد براون وزیر دفاع آمریکا نیز، گفت: حفظ جریان نفتی از خاورمیانه به روشنی جزو منافع ملی ما محسوب می‌شود. گفتنی است با پیروزی انقلاب اسلامی جریان صدور نفت از خاورمیانه و بخصوص ایران، دچار وقفه شده است.

امور کردستان به شورای ایالتی سپرده می‌شود

صبح امروز رادیو تلویزیون مهاباد، سکوت خود را شکست و در گزارش کوتاهی که به تهران فرستاد، ضمن اعلام همبستگی اکراد و به ویژه مردم مهاباد با انقلاب اسلامی ایران خواسته‌های آنان را مطرح کرد. گزارشگر رادیو تلویزیون مهاباد، در گزارش خود گفت: عزالدین حسینی، مردم را دعوت به آرامش کرده و از اکراد خواسته به تحریکات عوامل بیگانه توجه نکنند. گفته می‌شود دولت موقت انقلاب در برابر خواسته‌های اکراد نرمش فوق‌العاده‌ای نشان داده است.

طرحی شبیه مارس عراق

گفته می‌شود طرحی شبیه به طرح «مارس عراق» بین هیئت‌های اعزامی به کردستان و رهبران روحانی منطقه تهیه شده که هیئت اعزامی، آن را به دولت تقدیم نموده است. هزینه کلیه درآمد این استان در همان‌جا، خرید توتون کردستان با قیمت بین‌المللی توسط دولت، تدریس زبان و خط کردی در کنار زبان فارسی در مدارس کردستان، اداره امور استان توسط شورای ایالتی و شهری، تمدید قسط‌های عقب افتاده کشاورزان کرد به بانک‌ها در یک مهلت معقول، انتخاب استانداران، فرمانداران، بخشداران، فرماندهان نظامی و رؤسای ادارات از افراد بومی استان و جبران همه عقب‌ماندگی‌های کردستان از مفاد این طرح است. محافل نزدیک به نخست‌وزیر گفته‌اند: تلاش مهندس بازرگان بر این است که تا پایان هفته با نمایندگان و سرشناسان کرد، به توافق برسد.^۲

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- همان، صفحه ۲

زمینه حضور نظامیان در احزاب سیاسی فراهم می‌شود

دریادار احمد مدنی وزیر دفاع ملی، در یک مصاحبه تلویزیونی سیاست آینده ارتش ملی ایران را تبیین کرد. وی در این مصاحبه گفت: به نظامیان، حق شرکت در احزاب و انتخابات داده خواهد شد. مدنی افزود: در نظام مترقی جمهوری اسلامی، کلیه افراد نیروهای مسلح ملی در کنار مردم و با مردم خواهند بود و به همین جهت درخواست شده است که به کلیه ارتشیان و نیروهای انتظامی اجازه شرکت در سرنوشت سیاسی و اقتصادی خود داده شود.^۱

کارمزد به جای بهره در بانک‌های ایران

بانک‌ها مشغول تعیین هزینه برای وصول کارمزد هستند. ابوالفضل مرتاضی رئیس جدید بانک رفاه کارگران گفت: بررسی برای حذف بهره بانکی در واحدهای بانکی ایران شروع شده است و گفته می‌شود بانک‌ها به جای بهره که مخالف شرع اسلام است، از مشتریان خود کارمزد دریافت خواهند کرد.^۲

شاه دارد دیوانه می‌شود

هفته‌نامه نیوزویک در شماره این هفته خود نوشته است: شاه ایران که به حالت تبعید در مراکش حضور دارد، در حالت عصبی شدیدی به سر می‌برد و در خطر اختلال مشاعر جدی قرار گرفته است. نیوزویک نوشته است: از محافل دیپلماتیک پاریس، گزارش‌هایی رسیده است مبنی بر این که شاه سابق که ۵۹ سال دارد، از دوران کودکی دچار نارسایی گردش خون بوده است و پزشکان اروپایی که سال پیش، وی را معالجه کردند، به این نتیجه رسیده‌اند که خون به اندازه کافی به مغز وی نمی‌رسد.^۳

بختیار به مغرب فرار کرده است

روزنامه کویتی الوطن نوشته است که شاهپور بختیار نخست‌وزیر سابق، سالم بوده و در مغرب به سر می‌برد. این روزنامه مدعی شده است که بختیار به وسیله یکی از بلند پایگان دولت کنونی ایران و کسی که سال‌ها با وی همکار بوده، فراری داده شده

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

۲- کیهان، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

است و هم‌اکنون نیز در مغرب به سر می‌برد. هنوز مقامات مغرب این خبر را تأیید و یا تکذیب نکرده‌اند.^۱

۸ اسفند ۱۳۵۷

پیام شاه اردن به امام خمینی

ملک حسین پادشاه اردن^۲، در پیامی به امام خمینی پس از تبریک پیروزی انقلاب اسلامی نوشته است: خداوند قدم‌های شما را در هدایت و رهبری کاروان ملت ایران در راه خدمت به امت اسلام و میراث‌های با ارزش آن تثبیت کند.^۳

حقوق ۳۰ میلیونی فرح از محل صادرات نفت

حسن نزیه مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، در محل کارگاه مرکزی پالایشگاه نفت آبادان، ضمن اعلام این خبر که صادرات نفت از هفته آینده آغاز خواهد شد، گفت: چند صد نفر از کارکنان شرکت نفت با حقوق‌های کلان از محل دسترنج شما استخدام شده بودند که تصفیه خواهند شد.

وی ادامه داد: گفته می‌شود ۹۰ میلیون دلار از بودجه شرکت نفت، خرج جشن‌های شاهنشاهی شده است و از این بودجه، ماهیانه ۳۰ میلیون تومان هم به فرح پهلوی داده می‌شده است. نزیه گفت: در سیاست جدید ما ۴۰۰ نفر از کسانی که راه می‌روند و حقوق می‌گیرند، باید کنار گذاشته شوند.

۱- همان

۲- سخنان ریاکارانه ملک حسین در حالی است که وی در طول ۸ سال دفاع مقدس از هیچ کمکی به صدام دریغ نکرد. جریده عربی «المجله» در سال ۱۳۶۰ شمسی در مقاله‌ای با عنوان «چگونه و چرا ملک حسین تصمیم اعزام داوطلبان اردنی را به عراق اتخاذ کرد» می‌نویسد: هفته گذشته گذشته ملک حسین تصمیم خود را مبنی بر اعزام داوطلبان اردنی به عراق برای شرکت در جنگ، علیه ایران اعلام کرد. این تصمیم به دنبال مذاکرات میان پادشاه اردن و صدام در بغداد اتخاذ شد. مصادر خبری تأکید کرده‌اند که بحث اعزام داوطلبان عرب به عراق، از چند هفته پیش بین بغداد و بعضی طرف‌های عربی جریان دارد اما در جریان بازدید اخیر ملک حسین از عراق، مذاکرات مفصلی درباره جنگ با ایران با تمام اتفاقات، ابعاد و احتمالات سیاسی و نظامی اقتصادی انجام گرفت و با تفاهم برای ارسال داوطلبان عرب به عراق پایان گرفت. در بخش دیگری از این نوشته آمده است: ملک حسین پیش از این در یک سخنرانی اعلام کرده بود که قصد دارد واحدی نظامی مانند «یگان یرموک» را از داوطلبان اردنی تشکیل دهد تا در جنگ علیه ایران مشارکت نمایند. او تأکید کرد که خودش اولین داوطلب حضور در این واحد خواهد بود. (رک پادشاه اردن: من اولین داوطلب جنگ با ایران هستم، خبرگزاری فارس، ۱۳۸۹/۰۸/۰۱)

۳- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

می‌خواستند با پول نفت جزیره کیش را بخرند

نزیه ادامه داد: می‌خواستند با پول شرکت نفت، جزیره کیش را بخرند، اما این نیت پلید با سقوط شاه انجام نشد، ما بر خلاف شاه سابق که در خالی کردن چاه‌های نفت شتاب داشت، به‌خاطر این کار، تن به قراردادهای استعماری نخواهیم داد. وی گفت: در آخر امسال به همه کارکنان نفت پاداش خواهیم داد و صدور نفت نیز از ۱۴ اسفند شروع خواهد شد.^۱

مقدم مراغه‌ای: برنامه‌ای برای اداره آذربایجان شرقی ندارم

استاندار جدید آذربایجان شرقی که با موافقت آیت‌الله شریعتمداری منصوب شده است گفت: هیچ برنامه‌ی تنظیم شده‌ای برای مردم آذربایجان شرقی ندارم. مهندس رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای گفت: من برای تحمیل دستورات دولت به آذربایجان نمی‌روم بلکه ابتدا در محل خواسته‌های مردم را به‌دست می‌آورم و بر اساس این نظرات برنامه‌ای را تدوین می‌کنم.^۲

یزدی به پاکستان می‌رود

طفیل محمد رهبر جماعت اسلامی پاکستان امروز اعلام کرد: دکتر ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر ایران برای پاسخ به احساسات دوستانه و برادرانه ملت و دولت پاکستان به زودی به این کشور سفر خواهد کرد. وی که در پایان سفر سه روزه خود در فرودگاه کراچی با خبرنگاران سخن می‌گفت، ضمن اعلام این خبر گفت: روح اسلام سراسر ایران را فرا گرفته است.^۳

واکنش‌ها درباره گزارش بی‌بی‌سی درباره رادیو و تلویزیون

بی‌بی‌سی طی گزارشی مدعی شد که کارمندان رادیو و تلویزیون تهدید کرده‌اند در صورتی که قطب‌زاده از سانسور، خودداری نکنند، اعتصاب خواهند کرد. صادق قطب‌زاده سرپرست رادیو و تلویزیون نیز در این باره گفت: تا به حال کسی از اعتصاب سخنی نگفته است و گزارش بی‌بی‌سی دروغ محض است. وی درباره شایعه استعفای

۱- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۳- همان، صفحه ۲

خود نیز گفت: من تاکنون استعفا نداده‌ام و خیال استعفا نیز ندارم.^۱

اعضای حزب خلق مسلمان تعیین شدند

حزب جمهوری خلق مسلمان ایران، طی اطلاعیه‌ای اعضای مؤسس این حزب را معرفی کرد. در اطلاعیه خلق مسلمان آمده است: در آخرین جلسه مشورتی شخصیت‌های سرشناس اسلامی و ملی زیر به‌عنوان مؤسسین اصلی معرفی شدند، سید صدرالدین بلاغی، سید غلامرضا سعیدی، رضا گل‌سرخ، سیدهادی خسروشاهی، شهاب فردوس، امیر تیمور کلولی، علی اشرف مهاجر، دکتر احمد علیزاده، هاشم شبستری زاده، موسی شیخ زادگان^۲

معرفی ۵ استاندار جدید

امروز با حکم احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور، ۵ استاندار دیگر نیز معرفی و سرپرست سازمان ثبت احوال کشور، مشاور مخصوص وزیر کشور و فرماندار آمل نیز منصوب شدند. استانداران نصب شده عبارتند از: دکتر نصرالله گرجی استاندار هرمزگان، مهندس اصغر معنوی سرپرست استانداری سیستان و بلوچستان، دکتر اسماعیل اردلان سرپرست استانداری آذربایجان غربی، دکتر حمید بهرامی سرپرست استانداری کرمان، عبدالحمید ایرانی نژاد سرپرست استانداری قهرمانشهر (کرمانشاهان).^۳

رئیس جدید بانک مرکزی منصوب شد

امروز دکتر محمد علی مولوی به سمت رئیس کل بانک مرکزی ایران منصوب شد. دکتر مولوی سال‌ها در مقام ریاست هیئت نمایندگی اقتصادی ایران در بازار مشترک در بروکسل، انجام وظیفه کرده و قبل از آن مشاغل دولتی را تا مقام معاونت وزارتخانه احراز کرده است.^۴

۱- کیهان، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- همان، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- همان

موسوی گرمارودی مدیر انتشارات فرانکلین شد

سید علی موسوی گرمارودی از سوی نخست‌وزیر دولت موقت، به سرپرستی انتشارات فرانکلین منصوب شد. بر اساس تصویب‌نامه هیئت وزیران اموال مؤسسه انتشارات فرانکلین متعلق به دولت شده است.^۱

۱۸ زندانی عالی‌رتبه متواری شدند

امروز روزنامه‌ها از فرار ۱۸ تن از مقامات سابق که زندانی بوده‌اند، خبر دادند. هفت تن از وزرای دولت‌های گذشته از جمله دکتر نهاوندی، دکتر مجیدی، دکتر تسلیمی، دکتر مهدوی، داریوش همایون^۲، رضا صدقیانی، رحیم علی خرم و همچنین مقامات دیگری چون حسن رسولی، قاسم ساربان‌ها، رسول رحیمی، حسین فولادی، بهائی، منوچهر پیروز، دکتر نیلی آرام، دکتر نقابت، دکتر عاقلی و هژبر یزدانی از فراری‌ها هستند. گفته می‌شود این عده، بعد از پیروزی انقلاب و زمانی که مردم درب زندان‌ها

۱- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- بامداد دوشنبه ۱۵ آبان ماه سال ۵۷ هم‌زمان با روی کار آمدن دولت نظامی، روزنامه‌های اطلاعات، کیهان، و آیندگان با یورش مأموران فرمانداری نظامی تهران به اشغال درآمد و از ورود و خروج کارکنان مطبوعاتی، همچنین چاپ و انتشار آنها جلوگیری شد. همان شب به دستور ارتشبد از هاری، با استفاده از ماده ۵ قانون فرمانداری نظامی، شماری از رجال کشوری و لشکری بازداشت شدند. در صورت دستگیرشدگان مقامات گوناگونی اعم از نخست‌وزیر، وزیر، معاون وزیر، استاندار، شهردار، مدیر سازمان و شرکت و... دیده می‌شدند. داریوش همایون پس از ۷۱ روز که از سقوط کابینه آموزگار می‌گذشت، در زمره دستگیرشدگان بود. مأموران فرمانداری نظامی تهران در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان، وی را تحویل زندان دژبان مرکز واقع در پادگان جمشیدیه، انتهای خیابان ایران نوین [ضلع غربی خیابان دکتر فاطمی فعلی] می‌دهند.

بدون تردید نقش همایون در چاپ مقاله ۱۷ دی ۱۳۵۶ روزنامه اطلاعات، تهیه بخش‌نامه محرمانه، تشدید سانسور، درگیری‌اش با سندیکای نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات، اعمال فشار و تضيیقات بر روزنامه‌نگاران و ممنوع‌القول ساختن شماری از آنان و اعلام جرم سندیکا علیه او، توجه کارکرد دولت آموزگار در مقام سخنگویی آن، همچنین حضور خط‌دهنده وی در حزب رستاخیز، و سرانجام مشی و رویه روزنامه متبوع او در حمایت از سیاست‌های آمریکا و اسرائیل در منطقه، سبب متمرکز شدن افکار عمومی جامعه بر روی او به مثابه عنصری نفرت‌انگیز شد. با اوج‌گیری انقلاب اسلامی، بسیاری از اعضای خانواده سلطنتی از کشور خارج شدند. در این میان بدنه نیروهای مسلح نیز به مردم انقلابی پیوست. در روز شنبه ۲۱ بهمن دور تازه و نهایی درگیری قشرهای مختلف مردم با باقیمانده مأموران در حال مقاومت حاکمیت شاهنشاهی آغاز شد و در این زمان، مراکز نظامی یکی پس از دیگری به سرعت سقوط می‌کرد و به تصرف مردم درمی‌آمد. از جمله مکان‌هایی که آن روز پس از نیمه‌شب مورد حمله مردم به پیشگامی افراد مسلح واقع شد، پادگان جمشیدیه بود.

هنگام آغاز زد و خورد، به دستور فرمانده پادگان، درهای بازداشتگاه‌ها گشوده شد و به تمامی زندانیان اعلام گردید در ماندن یا گریختن مخیر هستند، چراکه نیروهای درون پادگان صرفاً برای ساعاتی قادر به مقاومت کردن می‌باشند. واقعیت این است که همایون و سایر بازداشت‌شدگان به بهترین نحو از تاریکی هوا سود جستند. به زعم همایون «وقتی این چریک‌ها و مجاهدین ریختند آن‌جا و به زندان حمله کردند، من باید دستگیر و کشته شده باشم. اگر این چریک‌ها دو ساعت زودتر حمله کرده بودند، هوا تاریک نمی‌شد، مرا می‌شناختند و می‌گرفتند و کارم تمام بود.»

همایون در زمره افرادی است که پس از فرار از جمشیدیه، مدت قابل ملاحظه‌ای تن به زندگی مخفی داد. همایون از بیم دستگیری توسط نیروهای انقلاب ۱۵ ماه در اماکن مختلف، همچنین زیرزمین پنهان شد. همایون پس از تحمل ۱۵ ماه درگیری و زندگی مخفی از ایران گریخت. وی در اردیبهشت ۱۳۵۹ از مرز غربی کشور به ترکیه و سپس به فرانسه گریخت.

رک مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۶ اسفند ۱۳۸۹

را برای آزادی زندانیان سیاسی بازکرده بودند موفق به فرار شده‌اند.^۱

مصلحت مردم کردستان در استفاده از اسلحه نیست

دکتر مکرری که به اتفاق چند نفر دیگر به کردستان رفته بود در یک مصاحبه گفت: در حال حاضر هیچ دولتی در کردستان نه سودی دارد و نه نیرویی، ولی مردم ستم کشیده خواست‌های برحق دارند که باید مورد توجه قرار گیرد. وی گفت: دولت، اکثر خواست‌های مردم کردستان را تأیید کرده است، مسئله کردستان یکی از مسائل حاد و قابل توجه کشور است. مکرری ادامه داد: مردم کردستان با شعار «تجزیه طلبی محکوم است» در مهاباد و سنندج طرح‌های دشمنان ایران را نقش بر آب کردند.

مکرری گفت: این روزها اسلحه پرستی مانند پول پرستی و شاه پرستی در گذشته مد شده است، اسلحه در دست کسانی باید باشد که مسئولیت داشته باشند. نقشبندی، یکی از کسانی که در مصاحبه شرکت کرده بود گفت: تجزیه طلبان، نوکران استثمار هستند و عده‌شان هم خیلی کم است، به زودی این عده سر خجالت به زیر می‌اندازند و فرار می‌کنند و یا به نهضت برحق اسلام می‌پیوندند.^۲

اعتراض کردها به قطب‌زاده

گروهی از کردهای مقیم تهران به سخنان قطب‌زاده که در یک مصاحبه تلویزیونی گفته بود: بسیاری از افراد نقشبندی‌ها وابستگان سالارچاف هستند که در وقایع پاره و خونریزی‌های سنندج و مریوان دخالت مستقیم داشتند، اعتراض کردند. این گروه از کردها گفتند: بهتر بود آقای قطب‌زاده قبل از چنین اظهار نظری با جامعه کردهای مقیم تهران تماس می‌گرفت و واقعیت حوادث را از زبان آنها می‌شنید.^۳

دانشجویان و معلمان کرد تجزیه طلبی را محکوم کردند

در تظاهرات و راهپیمایی بزرگی که از سوی دانشجویان و معلمان دانشسرای راهنمای تحصیلی سنندج ترتیب یافته بود اعلام شد: وجود اختلافات مذهبی در منطقه و شایعه تجزیه طلبی، توطئه امپریالیسم است و ما این دسیسه‌ها را محکوم

۱- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

می‌کنیم. در این راهپیمایی که بیش از ۱۰ هزار نفر از مردم کردستان حضور داشتند، ضمن محکومیت شایعاتی نظیر تجزیه‌طلبی بر حقوق کردها تأکید شد.^۱

رئیس ساواک رضائیه به‌دنبال تجزیه‌طلبی

به‌دنبال دستگیری تیمسار صیادیان رئیس سابق ساواک آذربایجان غربی، به همراه امیرعشایری نماینده سابق پیرانشهر و سردشت، در مجلس رستاخیزی در قریه سیلوه پیرانشهر گروهی از اعضای انجمن کردهای رضائیه اعلام کردند: وی قصد داشته است گروهی را تحت عنوان تجزیه‌طلبان مناطق کردنشین سازمان دهد.^۲

حمله هوایی عراق به دهکده‌های مرزی ایران

به‌دنبال حمله هلیکوپترهای عراقی به یک منطقه مرزی در کردستان ۱۵ نفر کشته شدند. گزارش‌های رسیده حاکی است هلیکوپترهای مسلح و هواپیماهای عراقی، منطقه مرزی سیرین را که بین شهر مرزی بانه در ایران و آبادی شورطه واقع شده است، بمباران کرده‌اند.^۳

این منطقه در ۱۵ کیلومتری مرز ایران قرار دارد. در این حمله یک موشک نیز به سوی پاسگاه مرزی ایران شلیک شد که به این پاسگاه صدمه‌ای وارد نشد. ایرانیانی که از منطقه بازگشته‌اند، می‌گویند: سیرین پیش از این نیز توسط نیروهای عراقی بمباران شده بود و اخیراً روستائیان مناطق مرزی ایران و عراق برای مبادله کالا در آن گرد می‌آمدند. گفته می‌شود در بمباران سیرین ۷ هلیکوپتر و هواپیمای عراقی شرکت داشتند.^۴

تمام راه‌های مرزی خرمشهر بسته شد

بنا به تصویب شورای انقلاب موقت خرمشهر و به منظور جلوگیری از فرار اشخاصی که در گذشته به نحوی با رژیم همکاری داشته و تحت تعقیب هستند، کلیه سرحدات مرزی خرمشهر اعم از زمینی و دریایی تا دستور بعدی بسته شد. کار کنترل

۱- کیهان، ۱۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- همان

۳- اطلاعات، ۱۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- کیهان، ۱۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

مرزها به وسیلهٔ عشایر ساکن نوار مرزی خرمشهر انجام می‌شود.^۱

تحصن سربازان لشکر ۲۸ کردستان در مسجد

گزارش دیگری از سنندج حاکی است گروهی از سربازان لشکر ۲۸ سنندج که در ناحیهٔ مرزی استان مستقر هستند و در میان آنها افسران نیز دیده می‌شوند، از ساعت یک بعد از ظهر در مسجد جامع این شهر متحصن شده و خواستار تشکیل شورای انقلاب در پادگان و تصفیة عناصر ضد خلقی وابسته به رژیم سابق در پادگان سنندج هستند. آفرماندهٔ پیشین لشکر با این تقاضا موافقت کرده بود، اما فرماندهٔ جدید آن را ملغی ساخته است. رئیس ستاد ارتش ملی تاکنون با برپایی چنین کمیته‌هایی در ارتش موافقت نکرده است.^۲

تقاضا برای الحاق مناطقی از دیگر استان‌ها به کردستان

به دنبال اخباری که دیروز از توافقات هیئت اعزامی به کردستان با نمایندگان کرد مخبره شد، یکی از رهبران کرد گفت: علاوه بر رسمی شدن زبان کردی باید منطقه‌ای که قرن‌ها به عنوان کردستان در چهارچوب کشور ایران شناخته می‌شد، احیا شود. این مقام کرد ادامه داد: به اعتقاد ما مناطقی از استان‌های مجاور که از پیکر کردستان جدا شده است، باید به استان کردستان متصل شود. این مناطق شامل بخش‌هایی از استان‌های آذربایجان غربی، ایلام و کرمانشاه است.^۳

نصب رئیس جدید ستاد نیروی هوایی

سرتیپ خلبان اصغرایمانیان به سمت ریاست ستاد نیروی هوایی ارتش ملی اسلامی ایران منصوب شد. به دنبال اعتراض‌های جمعی از پرسنل نیروی هوایی نسبت به انتصاب‌های پیشین این سازمان از طرف ستاد کل ارتش ملی ایران، سرتیپ اصغر ایمانیان به سمت رئیس ستاد نیروی هوایی ملی منصوب شد.

این سومین انتصابی است که ظرف دو هفتهٔ گذشته در پست ریاست ستاد نیروی

۱- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۷

۲- کیهان، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۸

۳- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۲

۴- همان

هوایی ملی صورت می‌گیرد. در پی دگرگونی در ارتش ملی اسلامی ایران، سپهبد مهدیون به‌عنوان رئیس ستاد نیروی هوایی منصوب شد که این انتصاب با مخالفت شدید پرسنل نیروی هوایی به‌ویژه همافران روبرو شد. یکی دو روز بعد سپهبد آذربرزین به این سمت منصوب شد که این انتصاب نیز با مخالفت و اعتراض مواجه گردید.^۱

تعیین فرماندهان نواحی ژاندارمری

فرماندهان نواحی ژاندارمری ملی ایران برگزیده شدند. امروز اعلام شد: در پی بازنشسته شدن گروهی از ژنرال‌های ژاندارمری که پست‌های حساس این سازمان را در تهران و سراسر کشور عهده‌دار بوده‌اند، در نخستین انتصابات ژاندارمری چهره‌های جوانی به کار گرفته شده‌اند.

در گذشته فرماندهان نواحی ژاندارمری که یکی از پست‌های حساس است، در اختیار ژنرال‌ها قرار داشت و عموماً این پست‌ها را سرتیپ‌ها و سرلشکرهای ژاندارمری در اختیار داشتند ولی در انتصاب‌های جدید سرهنگ‌های جوان ژاندارمری به سمت فرماندهی گمارده شده‌اند.^۲

معافیت دخترها از خدمت نظام وظیفه

تیمسار دکتر مدنی وزیر دفاع ملی که قبلاً از طرف کادر آموزشی دانشگاه کرمان به سمت ریاست این دانشگاه انتخاب شده بود، به منظور رفع اختلاف و سامان دادن به وضع دانشگاه به کرمان رفته است. وی در اجتماع استادان دانشگاه کرمان گفت: دستور داده‌ام دخترها از خدمت نظام وظیفه معاف شوند.^۳

اخطار الجزایر به کشورهای نفتی

خبرگزاری الجزایر نوشت: کشورهای عربی صادرکننده نفت باید از دست زدن به هرگونه اقدام برای استفاده از توقف صدور نفت ایران و اشغال بازار نفتی این کشور در جهان خودداری کنند. این خبرگزاری ادامه داد: این کشورها باید نسبت به رژیم جدید ایران همبستگی قاطع و بدون ابهام نشان دهند؛ زیرا به کمک ایران

۱- کیهان، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۲- همان، صفحه ۳

۳- همان، صفحه ۲

بود که کشورهای عضو اوپک به قدرت واقعی خویش واقف شدند. این خبرگزاری خاطر نشان کرد: توقف صدور نفت ایران، مبین ناپایداری تعادل ظاهری عرضه و تقاضای نفت در سطح جهانی بود.^۱

تحویلی اف ۱۶های ایران به اسرائیل

یک مقام وابسته به وزارت امور خارجه آمریکا گفت: دولت کارتر احتمال تحویل جنگنده‌های اف - ۱۶ را که شاه به ایالات متحده سفارش داده بود، به اسرائیل مورد بررسی قرار داده است. به سفارش شاه قرار بود از سال ۱۹۸۰ تحویل ۱۶ جنگنده اف - ۱۶ به ایران آغاز شود، اما این سفارش از سوی دولت موقت بازرگان لغو شد.^۲

گرومیکو: در امور داخلی ایران دخالت نمی‌کنیم

اندره گرومیکو وزیر خارجه شوروی تأکید کرد که کشورش در امور داخلی ایران مداخله نکرده و نمی‌کند و هیچ کس هم به هر بهانه و دستاویزی که باشد، نباید در امور این کشور مداخله کند. وی مدعی شد: شوروی چیزی جز خیر و صلاح ملت ایران نمی‌خواهد.^۳

جاسوس‌های آمریکایی در ایران فعالند

سناتور گاری هارت گفت: هنوز یک پست جاسوسی در ایران مشغول کار است و راجع به فعالیت‌های موشکی شوروی اطلاعاتی را جمع‌آوری می‌کند. سناتور گاری هارت عضو کمیته نظامی سنای آمریکا، ضمن اعلام این خبر می‌گوید: آمریکا اینک با توجه به اوضاع ایران در بررسی فعالیت‌های مخفی نظامی شوروی به دردمرغ افتاده است. سناتور هارت معتقد است جمع‌آوری اطلاعات و استراق سمع از شوروی اکنون باید با هواپیما و پایگاه‌های زمینی در کشورهای دیگر انجام شود، وی از این کشورها نام نبرد.^۴

۱- همان

۲- همان

۳- همان

۴- همان

ملک حسن شاه را تحویل نمی‌دهد

ملک حسن دوم پادشاه مغرب، ضمن مصاحبه‌ای که از تلویزیون رباط پخش شد گفت: شاه به‌عنوان میهمان ساده و نه به‌عنوان میهمان سیاسی در مغرب اقامت دارد. وی گفت: شاه میهمان خصوصی او است ولی این باعث آن نمی‌شود که وی دولت جدید ایران را به رسمیت نشناسد. دلیلی اکسپرس نیز امروز خبر داد شاه سابق ایران از ترس ربوده شدن توسط کماندوهای فلسطینی قصد دارد به زودی به آمریکا پناهنده شود.

۹ اسفند ۱۳۵۷

حکم به شورای انقلاب برای مصادرهٔ اموال رژیم پهلوی

رهبر انقلاب، امروز طی پیامی به شورای انقلاب اسلامی تأمیریت دارد که «تمام اموال منقول و غیرمنقول سلسلهٔ پهلوی و شاخه‌ها و عمال و مربوطین به این سلسله را که در طول مدت سلطهٔ غیرقانونی از بیت‌المال مسلمین اختلاس نموده‌اند، به نفع مستمندان و کارگران و کارمندان ضعیف مصادره نمایند و منقولات آن در بانک‌ها با شماره‌ای به اسم شورای انقلاب یا اسم اینجانب سپرده شود و غیرمنقول - از قبیل مستغلات و اراضی - ثبت و مضبوط شود تا به نفع مستمندان از هر طبقه صرف گردد، در ایجاد مسکن و کار و غیر ذلک».

امام خمینی در این پیام به جمیع کمیته‌های انقلاب اسلامی در سراسر کشور دستور دادند که: «[کمیته‌ها] آنچه از این غنائم به دست آورده‌اند، در بانک با شمارهٔ معلوم بسپرنند. و به دولت ابلاغ نمایند که این غنائم، مربوط به دولت نیست و امرش با شورای انقلاب است، و آنچه مأمورین دولت به دست آورده‌اند یا می‌آورند، باید به همین شماره به بانک تحویل دهند. و کسانی که از این اموال چیزی به دست آورده‌اند، باید فوراً به کمیته‌ها یا بانک تحویل دهند و متخلفین مورد مؤاخذه خواهند بود.»^۱

انتصاب دادستان کل

رهبر انقلاب امروز طی پیامی، مهدی هادوی را به سمت دادستان کل انقلاب جمهوری اسلامی منصوب کردند.^۱

تاریخ قطعی رفراندوم مشخص شد

امروز اعلام شد: که رفراندوم به طور قطع در روز جمعه ۱۰ فروردین ماه سال آینده انجام خواهد شد. در ورقه رفراندوم سوال شده است: با تغییر رژیم سابق به جمهوری اسلامی که قانون اساسی آن از تصویب ملت خواهد گذشت، موافقت یا نه؟ جواب: آری یا نه؟^۲

وعده آب و برق مجانی از سوی دولت بود

مهندس هاشم صباغیان معاون نخست وزیر در مورد وعده آب و برق مجانی به مستمندان که چندی پیش از سوی دولت موقت مطرح شده بود نیز، اعلام کرد: ما برای کمک به مستمندان و خانواده‌های کم درآمد، طرحی تصویب کرده‌ایم که به موجب آن از شهریور گذشته به بعد و در آینده، مصرف برق تا صد کیلووات در ماه رایگان است و از ۱۰۰ تا ۱۵۰ کیلو وات فقط برای ۵۰ کیلووات هزینه دریافت خواهد شد. صباغیان ادامه داد: در مورد آب استفاده از ۱۰ متر مکعب در ماه رایگان و از ده تا ۱۵ متر مکعب هزینه ۵ متر مکعب دریافت خواهد شد.^۳

آغاز صادرات نفت از دوشنبه آینده

صادرات نفت به خارج کشور از دوشنبه آینده آغاز خواهد شد. حسن نزیه رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران، در اجتماع کارگران صنعت نفت در اهواز ضمن اعلام خبر فوق گفت: روز چهاردهم اسفند اولین کشتی نفت کش، نفت ایران را از جزیره خارک به خارج می‌برد. وی گفت: شرکت نفت در حقیقت صندوق شاه سابق بود و افراد مشخص داخلی ماهانه از محل فروش نفت، مبالغ کلانی دریافت می‌کردند.^۴

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۲۶۸

۲- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۱۳۵۷، صفحه ۱

۴- همان، صفحه ۲

وی ادامه داد: کنسرسیومی که از ۱۴ شرکت نفتی غربی تشکیل می‌شود و در ۲۵ سال گذشته بیش تر نفت ایران از طریق آنها به فروش می‌رفته است، از قاموس نفت حذف خواهد شد. گفتنی است کمپانی بریتیش پترولیوم ۴۰ درصد سهام کنسرسیوم را دارد.^۱

۱۶ هزار نفر ممنوع‌الخروج هستند

لیست افراد ممنوع‌الخروج از کشور در دست بررسی نهایی است و گفته می‌شود تاکنون نام قریب به ۱۶ هزار نفر در این لیست گنجانده شده است. نام کلیه وزراء، معاونان، وزارتخانه‌ها، مدیران کل، سفرا و وزرای مختار، رؤسای سازمان‌ها، رؤسای کل، مدیران عامل و اعضای هیئت مدیره شرکت‌های دولتی، نمایندگان مجلسین، مقامات مهم بخش خصوصی، شهرداران شهرهای مهم، استانداران و فرمانداران کل و دلالات بین‌المللی، امرای ارتش و مقامات امنیتی که در طول ۲۵ سال گذشته در مصدر امور بوده‌اند، در این لیست منظور شده است.^۲

برکناری ۵۰ مدیر و چهره معروف تلویزیونی

گروهی از مسئولان پیشین سازمان رادیو و تلویزیون که چهره‌های شناخته شده‌ای نیز در میان آنان به چشم می‌خورد، به دستور صادق قطب‌زاده سرپرست جدید این سازمان برکنار شدند. برکناری این افراد امروز صبح طی بخشنامه‌ای به اطلاع کلیه کارکنان سازمان رسید. در این بخشنامه تأکید شده است این افراد از امروز دیگر هیچ سمتی در سازمان ندارند.^۳ آن‌چنان که از اعلامیه قطب‌زاده مشخص می‌شود، این گروه مرکب از ۵۰ مسئول سابق سازمان رادیو و تلویزیون اولین کسانی هستند که اخراج شده‌اند و در آینده افراد بیش‌تری تصفیه خواهند شد.^۴

محاکمه هویدا به زودی آغاز می‌شود

به دنبال جمع‌آوری یک سلسله مدارک و دلایل کافی در مورد اتهامات وزیران و مقامات رژیم گذشته که هم اکنون در بازداشت به سر می‌برند، کار تحقیق از آنان از هفته آینده آغاز می‌شود. این کار توسط چند تن از قضات و افراد واجد صلاحیت و

۱- کیهان، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

زیر نظر مستقیم شورای انقلاب انجام خواهد شد و پس از تکمیل پرونده‌ها محاکمه علنی گروه اول مقامات رژیم سابق اوایل سال جدید آغاز خواهد شد. گفته می‌شود در سری اول محاکمات علنی شورای انقلاب علاوه بر هویدا چند تن از یاران نزدیک وی نیز محاکمه خواهند شد.^۱

بهره بانکی حذف نمی‌شود

دکتر محمد علی مولوی رئیس کل تازه بانک مرکزی، امروز صبح در این بانک شروع به کار کرد و طی گفت‌وگوی کوتاهی اظهار داشت: تمام تصمیم‌های مربوط به سیاست‌های پولی و اعتباری باید از سوی بانک مرکزی اتخاذ شود و به همین جهت صبح شنبه آینده سیاست‌های پولی کشور رسماً اعلام خواهد شد. مولوی در این باره که یکی از مدیران بانک‌ها از حذف بهره بانکی به دلیل مخالفت آن با شرع اسلام خبر داده است گفت: این موضوع به هیچ وجه جنبه رسمی ندارد و در مورد آن مطالعه‌ای نیز نشده است.^۲

انتصاب‌ها را نمی‌پذیریم

گروهی از نظامیان لشکر ۲۸ سنندج با اجتماع در مسجد جامع، تحصن کرده‌اند. این گروه که خواست‌های خود را به صورت قطعنامه‌ای به کمیته امام خمینی در سنندج داده‌اند، به انتصابات ارتش اعتراض کرده‌اند. در میان متحصنین، اکثریت با سربازان، درجه‌داران و افسران جزء است. آنها از دولت موقت انقلاب خواسته‌اند با تشکیل شوراهای موقت موافقت کرده و گزینش فرماندهان را به این شوراها واگذار کنند. نظامیان اعتصابی می‌گویند: هیچ نوع انتصاب را از بالا نمی‌پذیرند.

نماینده کمیته امام خمینی که زیر نظر مفتی زاده انجام وظیفه می‌کند، در محل تحصن نظامیان معترض حاضر شد و با آنها به گفت‌وگو پرداخت. از سوی دیگر مفتی زاده گزارش مشروحی از حوادث کردستان را برای رهبری انقلاب و دولت فرستاده است. وی که به دفعات تجزیه‌طلبی و جدایی از ایران را محکوم کرده و در گزارش خود فشرده‌ای از خواست‌های اهالی کردستان را بازگو نموده است.

۱- کیهان، ۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

ما هرگز از ایران جدا نبوده‌ایم

گروه کثیری از اکراد مقیم مرکز که به تازگی جمعیتی تأسیس کرده‌اند، ضمن ارسال تلگرامی برای کمیته امام خمینی در کردستان، مطالب مغرضانه‌ای را که پیرامون شورش کردها برای به‌دست آوردن استقلال منتشر شده است، محکوم کردند. سخنگوی این گروه در تهران گفت: ما هرگز از ایران جدا نبوده‌ایم، حتی سایر برادران کرد ما در آن سوی مرزهای ایران بارها ایرانی بودن خود را به اثبات رسانده‌اند.

وی ضمن اعتراض به برنامه‌ای که در تلویزیون به‌عنوان دیدار با نمایندگان اکراد پخش شد گفت: این روزها همه خود را سخنگوی خلق کرد می‌دانند. این گروه‌ها باید بدانند مردم کردستان در بطن انقلابی ایران به رهبری امام خمینی همیشه حضور داشته‌اند ولی ظلم‌هایی که به ما مردم غرب ایران در طول سلطنت شاه و پدرش شده آن‌قدر زیاد است که امروز اگر واکنش‌های انفرادی نامطلوبی ظهور می‌کند، چندان نباید براین افراد خرده گرفت.

بارزانی خود را از انقلاب ایران جدا نمی‌داند

در ژنو یکی از سخنگویان رزمندگان بارزانی، خبر دخالت نیروهای بارزانی را در حرکت تجزیه‌طلبی کردستان بی‌اساس دانست و گفت: ما خود را از انقلاب ایران جدا نمی‌دانیم و همان‌طور که رهبر ما در تلگرام به امام خمینی متذکر شده، همواره در خدمت انقلاب مردم ایران خواهیم بود. شبیه به این گفته به نقل از سخنگوی حزب دموکرات پارت که رهبر آن جلال طالبانی است در جراید بیروت به چاپ رسیده است. سخنگوی طالبانی گفت: ما هرگز به ایران که تحت اداره یک نظام اسلامی است، حمله نمی‌کنیم و مطابق خواست برادران کرد خود در ایران، از این انقلاب دفاع می‌کنیم.^۱

تجزیه‌طلبی سرکوب خواهد شد

از پایه نیز خبر می‌رسد اعلامیه‌ای در ۴ ماده توسط هلیکوپتر کمیته نظامی اسلامی «قهرمانشهر» در منطقه «اورامانات» پخش شد و نارضایتی مردم این منطقه را برانگیخت.

در این اعلامیه آمده است: مردم اورامانات! هر نوع زمزمه تجزیه طلبی، توسط ارتش ملی ایران با کمال قدرت سرکوب خواهد شد. کمیته انقلاب اسلامی پاره نیز خبر روزنامه‌ها مبنی بر زد و خورد در پاره را تکذیب کرد و متذکر شد که مردم پاره از ۶ ماه پیش با انقلاب ایران به رهبری امام خمینی، اعلام همبستگی کرده‌اند.^۱

خودمختاری کردها رابطه‌ای با تجزیه طلبی ندارد

داریوش فروهر وزیر کار و امور اجتماعی، امروز ضمن یک مصاحبه مطبوعاتی تاکید کرد که در گفت‌وگوهای خود با مردم کردستان به این نتیجه رسیده است که خود مختاری مورد نظر آنها دقیقاً ناظر بر مجموعه اختیارات، امکانات و آزادی‌هایی است که می‌توان به ایالت‌ها و ولایات ایران داد و این مسئله به هیچ وجه ربطی با تجزیه طلبی ندارد. فروهر ادامه داد: انکار نمی‌کنم که من نیروهای ضعیف و مخربی هم در کردستان دیدم که به هیچ‌وجه مورد تائید مردم نیستند و متشابه این نیروها، در زمان کنونی، در سراسر مناطق ایران - و حتی در خود تهران هم - وجود دارد.^۲

نتوانستیم جلوی سقوط شاه را بگیریم

جیمی کارتر رئیس‌جمهور امریکا اعلام کرد: از دست ما برای جلوگیری از سقوط شاه کاری ساخته نبود؛ چرا که نمی‌توانستیم در مقابل نیروهای پیچیده اجتماعی، سیاسی و مذهبی که منجر به سقوط شاه شد، مقاومت کنیم. کارتر ادامه داد: دولت جدید ایران تلاش دارد روابط حسنه‌ای با آمریکا برقرار کند و ما نیز می‌خواهیم به بهترین وجه با تغییرات در ایران مواجه شویم.

وی گفت: ارزیابی شخصی من این است که دولت جدید تصمیم جدی دارد تا در مورد دوستی با آمریکا و صدور نفت اقدام کند. کارتر گفت: آمریکا نمی‌توانست، یعنی قادر نبود وضع سابق را در کشوری که مردم آن خواهان تغییر بودند، حفظ کند.^۳

زیان میلیاردی آمریکا از انقلاب ایران

یکی از بانک‌های مهم آمریکایی پیش‌بینی کرده است که نا آرامی‌های ایران احتمالاً

۱- اطلاعات، ۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

۲- کیهان، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

۳- اطلاعات، ۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

در سال جاری به قیمت ۲ تا ۳ میلیارد دلار (۲۱ میلیارد تومان) جهت پرداخت بهای بیش تر نفت و از دست دادن صادرات برای آمریکا تمام خواهد شد. گفته می شود کسری موازنه پرداخت های آمریکا در سال جاری به ۱۰ میلیارد دلار خواهد رسید. کسری موازنه پرداخت های آمریکا به کاهش صادرات و واردات و درآمدهای نامرئی از قبیل حمل و نقل مربوط می شود.^۱

سادات: ما رهبر جهان اسلام هستیم

سادات رئیس جمهور مصر در پاسخ به درخواست دولت انقلاب اسلامی مبنی بر خودداری از پذیرفتن شاه گفت: شاه در صورت ورود به مصر، حق فعالیت سیاسی نخواهد داشت.^۲ وی در پاسخ به وزیر خارجه ایران که خواستار توضیح مصر در این باره شده بود گفت: اگر ایران مصر را رهبر جهان اسلام می داند، کمک به برادرانمان در دوران سختی و بدبختی از ابتدایی ترین تعالیم دین مبین اسلام است، شاه در زمان قدرت کنار ما بود و ما اینک در روزگار بدبختی کنار او خواهیم ماند.^۳

۱۰ اسفند ۱۳۵۷

پس از ۱۵ سال دوری، امام وارد قم شد

ظهر امروز رهبر انقلاب پس از ۱۵ سال تبعید و دوری از وطن با استقبال میلیونی مردم که شعار می دادند، «صلی علی محمد، رهبر ما خوش آمد» وارد شهر مقدس قم شد، مراجع عظام تقلید و علمای اعلام نیز هم دوش مردم برای استقبال از امام خمینی به ۲۰ کیلومتری شهر قم رفته و از رهبر انقلاب استقبال کردند.

رهبر انقلاب ابتدا به حرم رفته و حضرت معصومه (سلام الله علیها) را زیارت کردند و سپس ساعتی با مراجع عظام تقلید به صورت خصوصی به گفت و گو نشستند. سخنرانی امام خمینی در جمع مردم قم اصلی ترین مراسم امروز بود که با شکوه خاصی برگزار شد و رهبر انقلاب با ملتی که ۱۵ سال پیش از میانشان رفته بود به گفت و گو نشست.^۴

۱- کیهان، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- کیهان، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- اطلاعات و کیهان، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲ او

فقط جمهوری اسلامی

رهبر انقلاب در سخنان امروز خود در مدرسه فیضیه، با اشاره به آرمان‌های آینده انقلاب فرمودند: «ما تا آخر نفس ایستاده‌ایم. من این یک سال، دو سال آخر عمر را وقف شما کرده‌ام. از شما می‌خواهم، از ملت می‌خواهم که این نهضت را نگه دارند تا تأسیس حکومت عدل اسلامی. از آن وقت تا حالا می‌گفتید تا مرگ این کذا نهضت ادامه دارد، حالا باید بگویید تا اقامه حکومت اسلامی نهضت ادامه دارد. آنکه ملت ما می‌خواهد جمهوری اسلامی است نه جمهوری فقط، نه جمهوری دمکراتیک، نه جمهوری دمکراتیک اسلامی؛ «جمهوری اسلامی»^۱.

پایگاه جاسوسی آمریکا در دست رزمندگان انقلاب

یک ایستگاه جاسوسی آمریکا در شمال شرق ایران به دست چریک‌های مسلح افتاد، هر چند این پایگاه پس از سه روز توسط نیروهای رسمی دولتی پس گرفته شد ولی یک مقام آمریکایی تأکید کرد که در زمینه تجهیزات اسناد و یا اشیای موجود در ایستگاه جاسوسی آمریکایی هیچ‌گونه مصالحه‌ای صورت نگرفته است. این ایستگاه آخرین پست از تأسیسات کاملاً سری آمریکا در خاک ایران است که به منظور استراق سمع از جریانات آزمایش‌های موشکی شوروی تعیین شده است. ایستگاه دیگر در اوج ناآرامی‌های سیاسی برای برانداختن رژیم شاه برچیده شده بود. بعد از تعطیل شدن این ایستگاه حدود ۲۰ تکنسین به تهران منتقل شدند و در جریان این نقل و انتقال به هیچ یک از آنها آسیبی نرسیده است.

شبکه تلویزیونی ان‌بی‌سی گزارش داد: به دنبال اشغال این پایگاه جاسوسی، دیگر کنترلی بر فعالیت‌های جاسوسی شوروی وجود ندارد و این کشور می‌تواند مأموران اطلاعاتی خود را وارد منطقه کند. هنوز مشخص نیست دولت ایران دوباره به آمریکا این اجازه را خواهد داد که از این ایستگاه جاسوسی علیه شوروی استفاده کند یا نه، به هر حال ایالات متحده اجازه استفاده از ایستگاه‌های استراق سمع را در کشور همسایه ایران یعنی ترکیه به دست آورده است، این ایستگاه‌ها سه سال پیش و به دنبال مناقشه

میان ترکیه و آمریکا بر سر فروش سلاح به ترکیه تعطیل شده بود.^۱

حمله شدید آیت‌الله شریعتمداری به دکتر شایگان

آیت‌الله شریعتمداری طی یک مصاحبه مطبوعاتی و در واکنش به سخنان دکتر شایگان که در مخالفت با ریشه گرفتن جریان مرتجع در میان روحانیت سخت گفته بود اظهار داشت: شایگان باید از روحانیت عذرخواهی کند، وی به دنبال تفرقه‌افکنی میان علما است.

وی در این زمینه گفت: عنوان ملاحضات مرتجع، عنوانی است که رژیم فاسد و خودکامه سابق به روحانیت مترقی و مبارز ایران داده بود، ما مرتجع نیستیم بلکه آنهایی مرتجع هستند که می‌خواستند با روش‌های دیکتاتوری و قرون وسطایی بر این مملکت حکومت کنند. وی ادامه داد: شایگان باید هر چه زودتر به این اشتباه بزرگ خود پی ببرد و رسماً از طریق وسایل ارتباط جمعی از جامعه روحانیت عذرخواهی کند.^۲

عرفات فاش کرد: اسناد جاسوسی شاه به نفع اسرائیل

یاسر عرفات رهبر سازمان آزادی‌بخش فلسطین امروز فاش کرد: از ساختمان سفارت اسرائیل در تهران اسنادی کشف شده است که برای شاه و دولت وی بسیار رسوا کننده است. وی که در اجتماعی از فلسطینی‌های مقیم کویت سخن می‌گفت ادامه داد: این اسناد به صورت غیر قابل انکاری ثابت می‌کند که شاه در کشورهای خلیج فارس به فعالیت‌های جاسوسی به نفع رژیم اسرائیل دست می‌زده است. عرفات گفت: اسناد کشف شده جزئیات تحریکات و توطئه‌های اسرائیلی‌ها را در کشورهای این منطقه روشن می‌کند.^۳

بازرگان تهدید به استعفا کرد

مهندس بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت در پیامی خطاب به مردم از یک اقلیت تند رو و افراطی و کمیته‌های امام گله کرد و آنها را مزاحم کار دولت دانست.

۱- اطلاعات، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۴

۳- اطلاعات، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

بازرگان با بیان اینکه بعد از سقوط شاه و با از هم پاشیده شدن نیروهای نظامی پشتیبانی برای وی و دولتش جز خدا، مردم و رهبر انقلاب وجود ندارد گفت: بعضی‌ها با دست‌پاچگی، کارهایی می‌کنند که جلوی دولت را می‌گیرند، یکی کمیته‌های مختلف امام، دوم گروه‌های تندرو و افراطی... از این کمیته‌ها در تهران و شهرستان‌ها زیاد است که حتی امام حساب و کتاب آنها را ندارد.^۱

یک حزب کمونیستی به جمهوری اسلامی رأی می‌دهد

خبرگزاری فرانسه امروز گزارش داد: حزب کمونیست لنینیست ایران تصمیم گرفته است در فراندوم آینده به جمهوری اسلامی رأی دهد. مهدی آذریون دبیرکل حزب کمونیست ایران به خبرگزاری فرانسه گفته است: از تمامی اعضای خود خواسته‌ایم به جمهوری اسلامی تحت رهبری آیت‌الله خمینی رأی دهند.

وی با اعلام این‌که با حزب توده تفاوت داریم گفت: ما به افکار مائو تسه تونگ وفادار هستیم. آسرخنان آذریون در حالی است که چپ‌ها از ابتدای پیروزی انقلاب با تأکید بر انحلال ارتش و نیز ادامه اعتصاب‌ها بر خلاف مشی کلی نظام جدید و سخنان امام خمینی عملاً در مقابل انقلاب قرار گرفته‌اند.

کارت‌تر: ما نمی‌توانیم مانع افزایش قیمت نفت شویم

امروز کارت‌تر رئیس‌جمهور آمریکا با اشاره به مشکلات ناشی از قطع صدور نفت ایران گفت: ایالات متحده آمریکا قادر نیست کشورهای تولیدکننده نفت را که می‌خواهند از قطع صدور نفت ایران به دنیای غرب استفاده کنند و قیمت‌ها را افزایش دهند، از این کار بازدارد اگر چه آمریکا این کار را نکوهش می‌کند.

کارت‌تر ادامه داد: تنها کاری که ما می‌توانیم انجام دهیم، صرفه‌جویی در مصرف انرژی و کوشش برای تثبیت قیمت نفت از طریق فشارهای دیپلماتیک می‌باشد. وی گفت: افزایش قیمت نفت باعث بالارفتن میزان تورم مالی و نیز افزایش بهای بنزین در آمریکا شده است. گفتنی است قطع صدور نفت ایران دنیای غرب را از روزی ۵ میلیون بشکه نفت خام که در حدود ده درصد مصرف روزانه جهان است، محروم کرده و

۱- کیهان، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

آمریکا را با کمبودی برابر ۵۰۰ هزار بشکه در روز مواجه کرده است.^۱

ترکیه باید با اسرائیل قطع رابطه کند

روزنامه کویته القبس در آخرین شماره خود نوشته است: دولت جدید انقلابی ایران می‌خواهد ترکیه، کلیه روابط خود را با اسرائیل قطع کند و در عوض، سازمان آزادی‌بخش فلسطین را به رسمیت بشناسد. القبس به نقل از نزدیکان رهبر انقلاب مدعی شده است: ایران مایل به صدور انقلاب به کشورهای همسایه نیست با این حال این روزنامه ماهیت و شکل فشار دولت ایران به ترکیه در مورد قطع روابط خود با اسرائیل را فاش نکرده است.^۲

جرالد فورد: سیاست کارتر باعث سقوط شاه شد

مقامات آمریکا هر یک به نوبه خود سقوط شاه سابق را بر گردن نهادی از نهادهای این کشور می‌اندازند. جerald فورد رئیس‌جمهور پیشین آمریکا امروز گفت: وجود ناهماهنگی در سیاست دولت کارتر نقش عمده‌ای در سقوط شاه سابق ایران داشته است.

وی گفت: دولت کارتر در سال ۱۹۷۷ از رژیم شاه به صورت رسمی حمایت کرد ولی کمک‌های خود را در برخی موارد از رژیم سابق ایران دریغ کرد. جerald فورد البته به این مسئله نیز اعتراف کرد که هماهنگی در دولت کارتر نیز نمی‌توانست شاه را از سقوط نجات دهد ولی این ناهماهنگی سقوط رژیم سابق ایران را سرعت بخشید.^۳ ویلیام کلبی رئیس پیشین سیا نیز بی‌نظمی این سازمان را عامل سقوط شاه دانست. وی گفت: سیا نتوانست سقوط شاه را پیش‌بینی کند و در نتیجه این بی‌نظمی به سقوط رژیم سابق منجر شد.^۴

کانادا حافظ منافع اسرائیل

بلافاصله پس از پیروزی انقلاب و با تسخیر سفارت رژیم صهیونیستی در تهران

۱- اطلاعات، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸
 ۲- اطلاعات، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸
 ۳- اطلاعات، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸
 ۴- اطلاعات، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

و اعطای مقر این سفارت به فلسطین روابط ایران با این رژیم قطع شد. دولت کانادا بعد از این تحولات، اعلام آمادگی کرده است به عنوان حافظ منافع اسرائیل در ایران فعالیت کند.^۱

۱۱ اسفند ۱۳۵۷

روز پرکار امام در دومین روز ورود به قم

رهبر انقلاب روز جمعه و در دومین روز ورود به شهر مقدس قم، روز پرکاری را پشت سر گذاشتند. دیدار با علما و روحانیون، هیئت پاکستانی، ایرانیان مقیم امارات و آیت الله شریعتمداری از جمله برنامه‌های رهبر انقلاب در این روز بود.

دیدار با ابوالاعلی مودودی / حزب فقط حزب الله

امام خمینی امروز ابوالاعلی مودودی^۲ یکی از متفکران بزرگ پاکستان را به حضور پذیرفت. رهبر انقلاب در این دیدار با تأکید بر این نکته که در اسلام تنها یک حزب وجود دارد و آن حزب الله فرمودند: «ما مسلمین بر همه مان واجب است که اسلام را به آنطور که هست در دنیا عرضه کنیم. همه ما تحت یک حزب و آن «حزب الله» است، باشیم؛ احزاب مختلفی در کار نباشد؛ جناح‌های مختلف در کار نباشد. علمای هر ملتی، ملت خودشان را آگاه کنند به نقشه‌هایی که اجانب و مستعمرین کشیده‌اند برای تفرقه‌اندازی؛ این تکلیفی است که بر همه رهبران مذهبی لازم است که انجام دهند.»^۳

انقلابی‌ها از قشر فقیر جامعه بودند

ساعت ۷:۳۰ بعد از ظهر امروز آیت الله شریعتمداری برای دومین بار به دیدار رهبر

۱- کیهان، ۱۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- سید ابوالاعلی مودودی (۱۹۰۳-۱۹۷۹ م. ۱۲۸۲-۱۳۵۸ ش). از متفکران و دانشمندان بلند آوازه معاصر جهان اسلام بود که اندیشه و آثار وی، محک اسلام گرایان در مبارزه علیه ناسیونالیسم، نفوذ غرب، رهبران کشورهای اسلامی امروزی و تحجرگرایی مذهبی و رهبانیت می‌باشد. مودودی در اندیشه و عمل مبانی حکومت‌های اسلامی امروزی را که بر مبنای حکومت‌های غربی با نوعی گرایش ناسیونالیستی شکل گرفته بودند، به چالش کشاند. به همین جهت رهبران کشورهای اسلامی که به نظر او غرب زده بودند را مورد نقد قرار داد. و چون هیچ یک از حکومت‌های کشورهای اسلامی امروزی را حکومت اسلامی واقعی نمی‌دانست، تلاش خود را برای تشکیل حکومت اسلامی آغاز کرد. او در ابتدا در سال ۱۹۳۸ م. ۱۳۵۷ ق. مؤسسه دارالسلام و سپس در سال ۱۹۴۱ م. ۱۳۶۰ ق. جماعت اسلامی را برای این کار تأسیس کرد و به حق تأثیر فراوانی در این راه بر پاکستان گذاشت

۳- صحیفه امام، جلد ۰۶ - صفحه ۲۹۴

انقلاب رفته و با امام به گفت‌وگو نشست. در این ملاقات که نیم ساعت طول کشید، رهبر انقلاب خطاب به آیت‌الله شریعتمداری فرمودند: به نظر من بیش‌تر انقلابیون واقعی یعنی آنهایی که نیروی عظیم و کوبنده این انقلاب بودند، مردم غیر مرفه بودند. کسانی که بیش‌ترین کشته‌ها را دادند و با نیروی ایمان واقعی و اعتقاد راسخ باعث پیروزی انقلاب شدند، همان کسانی بودند که به هیچ‌وجه اشرافی و مرفه نبودند. رهبر انقلاب سپس به دستور دو روز پیش خود مبنی بر مصادره اموال رژیم پهلوی اشاره کرده و ادامه دادند: «من دستور دادم که اموال شاه چه آنها که در داخل ایران است و چه آنها که در خارج فقط و فقط بین بی‌بضاعت‌ها و مستمندان تقسیم شود.»

آیت‌الله شریعتمداری: اگر اختلافی پیش آمد با گفت‌وگو حل می‌کنیم

آیت‌الله شریعتمداری پس از این دیدار، طی گفت‌وگویی با خبرنگار روزنامه اطلاعات درباره اختلافات احتمالی خود با رهبر انقلاب گفتند: گمان نمی‌کنم در مسائل اساسی اختلافی داشته باشیم ولی اگر در جزئیات و یا نحوه اجرا و تطبیق برخی مسائل اختلافی پیش‌آید، قطعاً با تبادل نظر و مشورت قابل رفع خواهد بود.^۱

رشوه زاهدی به آمریکا

مقام‌های دولتی آمریکا امروز اعلام کردند که وزارت دادگستری این کشور گزارش‌هایی را مورد بررسی قرار داده مبنی بر این که سفیر شاه سابق ایران به قانون‌گذاران و خبرنگاران آمریکایی به‌عنوان رشوه پول نقد، خاویار و قالی ایرانی می‌داده است. معاون دادستان کل آمریکا و چارلز بنت نماینده کنگره این کشور، بررسی‌های مقدماتی خود را در این زمینه آغاز کرده‌اند.^۲

برژنف از انقلاب ایران ستایش کرد

رهبر شوروی امروز از انقلاب ایران ستایش و رژیم سرنگون شده را رژیم ظلم و دیکتاتوری توصیف کرد. وی گفت: شوروی از انقلاب ملی و ضد امپریالیستی و آزادی‌خواهانه خلق ایران ستایش می‌کند.^۳ ستایش برژنف از انقلاب ایران در حالی

۱- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

است که شوروی در جریان انقلاب ملت ایران از جنبش مردم در مقابل شاه حمایت نکرده بود.

آگاهان سیاسی معتقدند شوروی امیدوار است به کمک جریان چپ در ایران منافع خود را تامین کند، از این رو حمایت برژنف از انقلاب ایران می‌تواند از تحلیل وی در مورد آینده سیاسی ایران ناشی شده باشد، باید منتظر ماند و دید مردم در رفتارندوم آینده به چه رأی خواهند داد، انتخاب مردم می‌تواند در جهت‌گیری قدرت‌های بزرگ تاثیر به سزایی داشته باشد.

بارزانی فوت کرد

امروز ملامصطفی بارزانی رهبر پیشین جنبش کردستان عراق، در یکی از بیمارستان‌های واشنگتن بر اثر حمله قلبی درگذشت. وی که حدود ۷۵ سال سن داشت از سال‌ها پیش با بیماری سرطان ریه دست و پنجه نرم می‌کرد. وی در نامه‌ای که در ۹ فوریه ۱۹۷۷ به جیمی کارتر رئیس‌جمهور آمریکا نوشت، از قطع کمک‌های آمریکا و ایران که یاران او در این نبرد بودند، سخت گله کرده و تقاضای کمک نمود.^۲

۱۲ اسفند ۱۳۵۷

آیت‌الله طالقانی: اختلاف با امام خمینی یک شایعه است

آیت‌الله طالقانی در یک مصاحبه یک ساعت و بیست دقیقه‌ای با صدا و سیما در مورد شایعاتی مبنی بر اختلاف با رهبر انقلاب و ملاقاتی که با ایشان داشته است گفت: نهضتی که در ایران پیش آمد یک جهش فوق‌العاده و ناگهانی و غافل‌گیرکننده بود، رهبری حضرت آیت‌الله خمینی مورد اذعان و تأیید همگان است. ایشان از جهت وارسستگی و تواضع و روح توحید و توکل در مقام والایی قرار دارند و دیده‌ایم که همیشه فروتنی کرده‌اند و خودشان را یک طلبه خوانده‌اند. قاطعیتی که ایشان از خودشان نشان داده‌اند، در خورتحسین و ستایش است. هر گاه نظرانی منطقی و اصولی از سوی هر کس به ایشان ابراز شود به راحتی می‌پذیرند و این در شرایطی است که

۱- کیهان، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

خودشان در اوج آگاهی و احاطه به کلیه امور قرار دارند. بروز اختلاف بین من و ایشان فقط یک شایعه است.

آیت‌الله طالقانی ادامه داد: اصولاً اختلاف در صورتی ممکن است پدید آید که منشأ هواپرستی، خودخواهی و جاه‌طلبی در بین باشد. بحمدالله نه در من این حس وجود دارد و نه در حضرت آیت‌الله خمینی. اساساً وقتی ایشان داعیه‌ای برای احراز پست و مقامی نداشته باشند و من نیز هرگز چنین خواسته‌ای نداشته و ندارم بنابراین وجود اختلاف صرفاً یک شایعه می‌تواند باشد.^۱

حق حیات در جمهوری اسلامی

آیت‌الله طالقانی درباره آزادی فعالیت مکاتب و ایدئولوژی‌های مختلف نیز گفت: تا آن جایی که این مکاتب نخواهند به‌عنوان مکتب و ایدئولوژی در مسیر حرکت توده‌های مردم مانع ایجاد کنند، هیچ اشکال و محدودیتی برای آنها نیست.

وی ادامه داد: همه می‌دانند، همه صاحبان مکتب‌هایی که فعالیت دارند، می‌دانند که این نهضت و این حرکت و این انقلاب باشکوه که در ایران رخ داده از همین توده مسلمان‌ها بوده است، از روی ایمان و عقیده به رهبری اسلام و به اصول اسلام با دست خالی در مقابل تانک و توپ ایستاده‌اند و بالاخره این رژیم را منهدم کردند بنا بر این حق اولی مال این‌ها است.

آیت‌الله طالقانی افزود: همان‌طوری که این‌ها حق حیات در مسائل زندگی و اقتصادی و اجتماعی دارند، در مسائل مکتبی هم حق اول حیات با این‌ها است. وی ادامه داد: من این سخنان را به‌عنوان یک رهبر دینی نمی‌گویم و به فرض اینکه اگر یک رهبر دینی هم نبودم اگر می‌خواستم منصفانه قضاوت کنم، می‌گفتم حق حیات برای آنهاست که با کلمه تکبیر لاله‌الاله و الله اکبر سینه‌هایشان را در مقابل گلوله سپر کردند و نه آنهایی که در حاشیه نشستند و وقتی کار تمام شد، گفتند: ما هم شریک هستیم.^۲

افشای طرح خودمختاری کردستان

طرحی که چگونگی خودمختاری کردستان در آن پیش‌بینی شده است فاش شد.

۱- کیهان، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- همان

به موجب این طرح، امور مربوط به سیاست خارجی، دفاع، وزارت دارایی، بانک مرکزی و نشر اسکناس به عهده دولت مرکزی است و در سایر زمینه‌ها صلاحیت اداره سازمان‌های دولتی در کردستان در اختیار حکومت خودمختار کردستان خواهد بود.^۱

حمله مسلحانه به مراکز مجاهدین خلق

امروز به مراکز مجاهدین خلق در کاشان، یزد و تربت حیدریه حمله شد و مجاهدین خلق سلاح شده و مورد ضرب و شتم قرار گرفتند. مجاهدین خلق در بیانیه‌ای این حمله را به گروه‌های راست‌گرا که به نظام شاهنشاهی وابسته هستند، نسبت داد.^۲

انتشار روزنامه جبهه ملی ایران

جبهه ملی ایران اولین نشریه ارگان خود را که قبلاً به صورت خبرنامه جبهه ملی انتشار می‌یافت و تاکنون ۱۰۰ شماره از دوره جدید آن انتشار یافته است، امروز در ۴ صفحه و به قطع بزرگ روزنامه‌ای منتشر کرد. در شماره امروز -جبهه ملی ایران- علاوه بر خبرهای داخلی حزب عکس‌ها و خبرهایی از وقایع روز کشور چاپ شده است.^۳

خدمت وظیفه یک سال شد

خدمت وظیفه عمومی یک سال شد و دختران به‌طور کلی از خدمت وظیفه معاف شدند. تیمسار دکتر مدنی وزیر دفاع ملی که به سیستان و بلوچستان رفته است، با اعلام این خبر ادامه داد: لایحه لغو وظیفه عمومی خانم‌ها و کاهش دوره نظام وظیفه به یکسال، از تصویب هیئت دولت گذشت و برای تصویب نهایی به شورای انقلاب تقدیم شد.^۴

قذافی: سادات هم به سرنوشت شاه دچار می‌شود

سرهنگ معمر قذافی رهبر لیبی ضمن مصاحبه‌ای با مجله آفریقایی آفریک آزی پیش‌بینی کرد: سادات و دیگر رهبران مخالف پیشرفت به سرنوشت شاه ایران دچار

۱- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۵

۲- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- همان، صفحه ۳

خواهند شد. قذافی گفت: آمریکا که نتوانست شاه را نجات دهد، بی شک در نجات دادن رژیم سادات نیز شکست خواهد خورد. قذافی از مردم ایران خواست از او تقلید کنند.^۱

ایران تقاضای سفر قذافی را رد کرد

ایران تقاضای معمر قذافی را در مورد دیدار از آن کشور رد کرده است. به نوشته روزنامه القبس دولت ایران به قذافی اطلاع داده است: در صورتی که همراه با امام موسی صدر به ایران بیاید، مقدمش گرامی است.^۲

۱۳ اسفند ۱۳۵۷

تعهد بر تخصص مقدم است

ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر، با طرح این سوال که در نظام آینده چه رابطه‌ای بین تخصص یک فرد با مناصبی که وی باید عهده‌دار شود وجود دارد گفت: به‌عنوان مثال، ما می‌خواهیم یک سرهنگ مسلمان و متقی داشته باشیم حالا اگر سرهنگی با این خصوصیات نداشتیم، ترجیح می‌دهیم یک سروان را به جای او بگماریم، برای این که معتقد هستیم که یک غیرنظامی نیز می‌تواند این کار را بکند، آنچه ایجاد کار و تحرک و فعالیت می‌کند، درجات نظامی نیست، تخصص نیست، آنچه که در یک انقلاب مهم و موثر است، درجه تقوا و تزکیه افراد است، از این مرحله که گذشتیم بین دو نفر مسلمان و متقی متعهد کسی را که تجربه کاری بیش‌تری دارد، بر دیگری ارجحیت دارد.^۳

گفت‌وگوی ۵ ساعته برژینسکی با شاه

وی ادامه داد: در اوائل نوامبر در جلسه مشترک شورای امنیت ملی آمریکا که درباره مسئله ایران تشکیل شده بود، این‌ها دو راه را بررسی کردند، اول تأسیس یک دولت ائتلافی غیرنظامی و دیگر یک راه حل نظامی. در این جلسه گروه برژینسکی

۱- همان، صفحه ۸

۲- همان

۳- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

برنده شدند، بنابراین در دوم نوامبر برژینسکی به شاه تلفن کرده و طی ۴ الی ۵ ساعت صحبت تصمیمات خود را به شاه اطلاع می‌دهد و در ششم نوامبر ازهاری روی کار می‌آید. اما چون در صحنه گردان تحولات سیاسی ایران تنها آمریکایی‌ها نبودند با حضور مردم در خیابان‌ها برنامه‌های آمریکا به هم ریخت.

گزینه‌های روی میز آمریکا برای مقابله با انقلاب

معاون نخست‌وزیر به گزارش جرج بال در مورد اوضاع ایران اشاره کرده و می‌گوید آمریکایی‌ها ۵ گزینه را روی میز داشتند. یزدی این گزینه‌ها را به نقل از گزارش جرج بال این‌گونه تشریح می‌کند:

۱- شاه بماند و دموکراسی در چارچوب وجود شاه عملی شود، جرج بال می‌گوید این عملی نیست.

۲- استعفای شاه و روی کار آمدن شورای سلطنت و یک حکومت ائتلافی غیر نظامی که جرج بال این گزینه را نیز رد می‌کند، فراماسون‌ها و صهیونیست‌ها بر این راه تأکید داشتند، تا اجرایی شود.

۳- یک جمهوری به ریاست افرادی مانند: علی امینی و افرادی دیگر با شرط اینکه ارتش از او پشتیبانی کرده و رؤسای مذهبی مسلمان نیز پشتیبانی خود را از رئیس‌جمهور اعلام کنند.

۴- جمهوری اسلامی به رهبری امام خمینی که آمریکا این را غیرممکن و ارتجاعی می‌دانست.

۵- یک کودتای نظامی به دست افسران جوان

یزدی ادامه می‌دهد: از مجموع این برنامه‌ها ۲ برنامه در پیش گرفته شد، اول این که انسجام ارتش را حفظ کنند تا بتواند اگر لازم شد با یک کودتای نظامی مدل شیلی را پیاده کند. بختیار نیز انتقال نظام سلطنتی به جمهوری مورد نظر آنها را عملی بکند تا رشته کار در دستشان باشد. به این جهت بختیار بارها پیغام داد: هر چه امام خمینی بخواهد انجام می‌دهم، ولی به من سه ماه مهلت بدهید.

وی گفت: پیش‌بینی آنها این بود که با رفتن شاه یک جلسه مشترک از مجلس

شورای ملی و سنا به عنوان مجلس مؤسسان تشکیل داده و این مجلس قانون اساسی را لغو کرده و اعلام جمهوری بکند. اگر بختیار موفق می شد و تمام شبه روشنفکران غربی از او پشتیبانی می کردند، به احتمال زیاد نیروهای چپ‌گرا نیز پشتیبانی خود را اعلام می کردند. یزدی، پایان بخش همه برنامه‌های آمریکا و دشمنان انقلاب ملت ایران را تصمیم امام برای بازگشت به کشور دانست و گفت این تصمیم همه نقشه‌های دشمنان را نقش بر آب کرد.^۱

قاسملو: امیدواریم کار به نبرد مسلحانه نکشد

دکتر عبدالرحمان قاسملو دبیرکل حزب دموکرات کردستان ایران که با برگزاری یک میتینگ ۲۰۰ هزار نفری دست به یک مانور سیاسی در مقابل دولت مرکزی زده است اعلام کرد: عکس‌العمل کردها در قبال خودداری دولت مرکزی از دادن خودمختاری به کردستان با توجه به موضعی است که دولت انتخاب خواهد کرد.

وی ادامه داد: خواست ما روشن است، دموکراسی برای ایران، خودمختاری برای کردستان، مبارزه مسلحانه را رژیم سابق به ما تحمیل کرد، امیدواریم در این دوران کار به مبارزه مسلحانه نکشد. قاسملو گفت: تاریخ نشان داده است که شکل مبارزه را همواره هیئت حاکمه انتخاب می کند.^۲

برنامه‌های دولت برای سالگرد مصدق

فردا سال‌مرگ مصدق در احمدآباد برگزار می شود. دولت موقت تدارک وسیعی را برای این روز در نظر گرفته است، تعطیلی دانشگاه‌ها و برگزاری مراسم ویژه در مدارس از جمله این برنامه‌ها است.^۳

امروز دولت با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: کلیه ادارات و سازمان‌های دولتی از فردا ساعت ۱۱ تعطیل خواهد بود تا علاقمندان شرکت در مراسم بزرگداشت مصدق بتوانند در این مراسم شرکت کنند. دولت موقت خود در این مراسم شرکت خواهد کرد تا از مصدق تجلیل کند^۴

۱- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- کیهان، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

آیت‌الله طالقانی نیز تصمیم دارد در این مراسم شرکت کند، ستاد ارتش ملی اسلامی ایران نیز امروز اعلام کرد: کلیه پرسنل ارتش اعم از رسته‌های زمینی، هوایی و دریایی مقیم پادگان‌های مرکز که تمایل برای شرکت در مجلس یادبود مصدق را دارند، می‌توانند با استفاده از اتوبوس‌های سرویس پادگان‌ها که به این موضوع اختصاص پیدا کرده در این مراسم با خانواده‌های خود حضور پیدا کنند.^۱

از گروه‌های چپ در تشکیل سپاه استفاده نمی‌شود

آیت‌الله لاهوتی رئیس پاسداران انقلاب که از سوی رهبر انقلاب مأمور تشکیل نیروی رزمنده حافظ انقلاب شده است، چگونگی تشکیل این نیرو را تشریح کرد. آیت‌الله لاهوتی در این زمینه گفت: برای حفظ انقلاب از حملات ضد انقلابی‌ها و عوامل مخربی که نمی‌توانند پیروزی انقلاب شکوهمند و بزرگ ما را ببینند، ما به فکر تشکیل نیرویی از رزمندگان مومن به انقلاب افتادیم که در واقع ستون و حافظ انقلاب باشند.

وی ادامه داد: همه نیروهای باایمان و مسلمانی که به نهضت مقدس اسلامی به رهبری امام خمینی معتقد هستند، همه آن نیروهایی که در مقابله با طاغوت الله اکبر گویان صف دشمن را شکافتند... در پاسداران انقلاب پذیرفته خواهند شد. لاهوتی ادامه داد: از مارکسیست‌ها و فدائیان در این نیرو استفاده نخواهد شد، بر اساس اصولی که پایه‌ریزی شده، مسئله ایمان به اسلام برای یک پاسدار انقلاب مهم‌ترین مسئله است. چگونه شما می‌توانید پاسدار انقلاب باشید در حالی که به اسلام مومن نیستید؟^۲

تحریم صادرات نفت به کشورهای پناه دهنده به شاه

عباس امیر انتظام معاون نخست‌وزیر گفت: از فردا شیرهای نفت باز خواهد شد و برای آنکه به دنیا ثابت کنیم که توان کار داریم فقط برای یک روز ۶ میلیون بشکه تولید خواهیم کرد و بعد بر مبنای احتیاجات تولید کاهش خواهد یافت. گفتنی است پیش از این تنها آفریقای جنوبی و اسرائیل در لیست تحریم‌های ایران قرار داشتند و دولت

۱- کیهان، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

تصمیم گرفته است این تحریم را به کشورهای که شاه را پناه دهند نیز، تسری دهد.^۱

قره‌نی: ایران در وضع رویارویی با اسرائیل است

ژنرال ولی الله قره‌نی رئیس ستاد ارتش ملی ایران در مصاحبه‌ای با روزنامه الوطن چاپ کویت گفت که به نظر وی کشور در وضع رویارویی و مقابله با اسرائیل قرار گرفته است. ژنرال قره‌نی ادامه داد: ایران طی سه یا چهار روز آینده، باقیمانده نیروهای خود در عمان را از این کشور خارج خواهد کرد و دیگر هرگز نقش ژاندارم خلیج فارس را ایفا نخواهد کرد. قره‌نی شمار نیروهای ایرانی در عمان را فاش نکرد ولی برآوردهای به عمل آمده در سال ۱۹۷۷ تعداد این نیروها را ۴ هزار نفر نشان می‌داد.^۲

گردان ایرانی مستقر در جولان فراخوانده شد

وزارت امور خارجه ایران امروز اعلام کرد: از طرف دولت موقت انقلاب اسلامی به دبیرکل سازمان ملل متحد اطلاع داده شد که گردان ایرانی مستقر در نیروهای جداسازی ملل متحد در جولان که مرکب از ۳۹۰ نفر از افراد ارتش ملی ایران است باید هرچه زودتر به ایران بازگردند این عده که مأموریتشان به صورت عادی در اواسط خردادماه سال آینده خاتمه می‌پذیرد، در آینده نزدیک طبق برنامه‌ای که با دبیرخانه ملل متحد ترتیب آن داده خواهد شد، به ایران بازخواهند گشت. وزارت امور خارجه همچنین اعلام کرد: با توجه به اینکه یگان ایرانی در نیروی پاسداری صلح ملل متحد در جنوب لبنان نیز قبلاً فراخوانده شده بودند. به این ترتیب دیگر ایران در نیروهای پاسدار صلح ملل متحد در خاورمیانه هیچ مشارکتی نخواهند داشت.^۳

محتوای نظام آینده، دموکراتیک است

دکتر کریم سنجابی رهبر جبهه ملی ایران مدعی شد: آیت‌الله خمینی مکرر گفته است که قصد ندارد امر حکومت را به صورت مستقیم بر عهده بگیرد و حکومت روحانی تشکیل بدهد. وی ادامه داد: آیت‌الله خمینی می‌خواهد بر حکومت نظارت داشته باشد که این نظارت هم باید به صورت قانونی، منظم و مرتب صورت گیرد.

۱- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- همان

سنجایی در مورد شکل و محتوای آینده نظام سیاسی ایران نیز گفت: جمهوری که بر اساس آرای عمومی و آزاد مردم ایران شکل بگیرد دموکراتیک است، توهم در مورد کلمه اسلامی بی جا است، من اطمینان دارم که محتوای جمهوری اسلامی دموکراتیک خواهد بود و آنچه مهم است محتوای نظام است. وی ادامه داد: اگر شکل نظام آینده، دینی باشد ولی با محتوای استبدادی ما دچار اشتباه شده ایم.^۱

سادات هم مثل شاه سرنگون خواهد شد

ژنرال سعدالدین شازلی رئیس پیشین ستاد نیروهای مسلح مصر، از مردم خواست که علیه انور سادات که نتوانسته است صلح مصر و پیشرفت اقتصادی این کشور را تامین کند قیام کنند. ژنرال شازلی گفته است که انور سادات هم مانند شاه سابق ایران سقوط خواهد کرد.^۲

۱۴ اسفند ۱۳۵۷

سالگرد مصدق در احمدآباد با حضور چپ و راست

امروز اولین سالگرد مصدق بعد از پیروزی انقلاب برگزار شد، از چند روز گذشته برنامه‌های وسیعی از سوی نیروهای ملی مذهبی و به ویژه دولت موقت برای هرچه با شکوه برگزار شدن این مراسم ترتیب داده شده بود. جریان‌های چپ از جمله چریک‌های فدایی و مجاهدین خلق با تابلوی خود و نیز جریان‌های لیبرال با محوریت جبهه ملی و دولت موقت در این همایش شرکت کرده‌اند.

روزنامه اطلاعات در شماره امروز خود از حضور یک میلیون نفر در احمدآباد خبر داد، به گزارش این روزنامه، امروز هواداران مصدق با استفاده از اتوبوس‌هایی که نهادهای مختلف دولتی آن را تدارک دیده‌اند، به سمت احمدآباد حرکت کرده و در مراسم حاضر شدند. صدها اتوبوس از مؤسسات مختلف از جانب گروه‌های مختلف سیاسی و اجتماعی و صنفی باشعارها و پلاکاردهای گوناگون از محل دانشگاه تهران

۱- کیهان، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

به سمت زادگاه مصدق حرکت کردند.^۱

آیت‌الله طالقانی^۲ هم در این مراسم به مدت نزدیک به یک ساعت سخنرانی کرده و به تعریف و تمجید از مقام مصدق پرداخت. وی همه گروه‌های سیاسی را صرف نظر از نوع ایدئولوژی به وحدت و یکپارچگی دعوت کرد و به ملت ایران هشدار داد که در شرایطی بدتر از ۲۸ مرداد هستیم و دشمن در کمین است.^۳

تشکیل جبهه دموکراتیک ملی توسط نوه مصدق

هدایت متین دفتری فرزند وزیر رضا شاه^۴ و نوه دختری مصدق در مراسم امروز از تشکیل جبهه دموکراتیک ملی خبر داد و گفت: گسستن وابستگی همه‌جانبه کشور به امپریالیسم در گرو مبارزه‌ای طولانی و انقلابی است و این مبارزه تشکل توده‌های مردم را در سازمان‌های سیاسی طلب می‌کند.

بنابراین ایجاد جبهه‌ای دموکراتیک که بتواند حداکثر نیروهای مردمی را در تحقق نهایی حاکمیت مردم، استقلال و دموکراسی سازمان دهد، ضرورتی آشکار و انکار ناپذیر است.

انهدام سیستم ارتش به جای نفرات آن

چریک‌های فدایی خلق در این مراسم بیانیه‌ای قرائت کردند. در بخشی از بیانیه چریک‌ها آمده است: مصدق می‌خواست ارتش را تصاحب کند، مسعود رجوی از

۱- روزنامه اطلاعات، ۱۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اسفندماه جریان‌های راست‌گرا، چپ‌گرا و التقاطی با اجتماع مشترکی در کنار مزار مصدق از طریق کشاندن پای آیت‌الله طالقانی به آن اجتماع سعی کردند تا جبهه جدیدی را در مقابل امام بکشایند. البته آیت‌الله طالقانی با هدف دیگری از این امر استقبال کرده بود. ایشان، به نزدیکانش گفته بود که برای جلوگیری از میدان‌داری این گروه‌های فرصت‌طلب، در مراسم آن روز شرکت و سخنرانی خود را طولانی کرده است. از مسعود رجوی که هواداران گروه خود را برای اولین بار پس از پیروزی انقلاب به یک اجتماع بزرگ دعوت می‌کرد، تا هدایت‌الله متین دفتری که این تجمع را وسیله‌ای برای اعلام موجودیت جبهه دموکراتیک ملی قرار داد، در این اجتماع حضور یافتند. آنان در کنار جبهه ملی، کمونیست‌های افراطی و... هدف گشودن یک جبهه جدید در برابر امام خمینی را تعقیب می‌کردند. متین دفتری عضو فعال کانون وکلای دادگستری و از رابطان سفارت آمریکا در ماه‌های آخر سلطنت پهلوی بود. وی با تشکیل یک جبهه سیاسی از چپ‌های مارکسیست تا راست‌های جبهه ملی می‌خواست خود را به‌عنوان یک شخصیت سیاسی محوری مطرح کند.

متین دفتری در ۲۹ اسفند ۱۳۵۷ نیز برای مخالفت رسمی با اسلامیت نظام آینده، مردم را به اجتماع در میدان آزادی دعوت کرد. (رک کیهان، ۱۸ بهمن ۱۳۹۰، صفحه ۸)

۳- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- هدایت‌الله متین دفتری به روایت اسناد لانه جاسوسی خیرچین سازمان سیا، و شریک تجاری ارتشید نصیری- رئیس ساواک- بود و بعد از انقلاب عضو منافقین شد. او فرزند احمدمتین دفتری، وزیر رضاخان و ضمناً نوه دختری مصدق بود. وقتی از هدایت‌الله متین دفتری درباره خانواده اش سوال می‌کردند، به جای آن که بگوید پدرم وزیر رضاخان بوده است، می‌گفت: من نوه مصدق هستم

رهبران سازمان مجاهدین خلق نیز طی سخنانی گفت: ما به دنبال انهدام سیستم ارتش هستیم نه نفرت آن.^۱

اعدام ۷ تن دیگر از عاملان کشتار

هفت تن از نظامیان و مقامات حکومت سابق ایران سحرگاه امروز اعدام شدند. دادگاه انقلاب پس از نه ساعت رسیدگی حکم اعدام این هفت تن را صادر کرد. اعدام شدگان عبارتند از: سرتیپ فخر مدرس رئیس اسبق دادرسی ارتش، سرلشگر خواجه نوری رئیس سابق دادگاه‌های ارتش، سرلشگر بیدآبادی فرماندار نظامی سابق تبریز، سرتیپ یزدجردی فرماندار سابق مشهد، سرهنگ زمانی رئیس زندان سیاسی قصر، سالار جاف نماینده آخرین مجلس نظام سابق و جهانگیر تارخ معروف به جهانگیری از بازجویان و شکنجه‌گران ساواک. سرتیپ یزدجردی قبل از اعدام به یک پاسدار حمله کرد تا با گرفتن اسلحه او و کشتن افراد، بگریزد ولی موفق نشد.^۲

احمد شاملو به کشور بازگشت

احمد شاملو شاعر و پژوهشگر و نویسنده معروف به کشور بازگشت. وی دو سال پیش و هم‌زمان با اوج‌گیری انقلاب ملت ایران کشور را ترک کرده و امروز و بعد از پیروزی به ایران بازگشته است.

دستور امام در مورد مؤسسه اطلاعات

روزنامه اطلاعات امروز خبر داد رهبر انقلاب از مدیریت این مؤسسه خواسته است «آنان را که در کار انتشار روزنامه و هدف‌های انقلاب اسلامی خلل وارد می‌سازند، به روزنامه خود راه ندهید.»

بیانیه روزنامه اطلاعات که به امضای «شورای عالی نظارت بر امور مؤسسه اطلاعات» رسیده است، با اعلام این خبر ادامه داد: از زمان شروع اعتصاب مطبوعات که آغاز یک حرکت جدی به سوی سرنگونی رژیم سابق در رسانه‌های گروهی بود، عده‌ای از کارکنان مؤسسه اطلاعات، علی‌رغم خواست یکپارچه کارگران، کارمندان

۱- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

و اعضای تحریری نشریه‌های مؤسسه اطلاعات، تلاش مذبوحانه‌ای را در جهت شکستن اعتصاب و انتشار روزنامه و مجلات این مؤسسه در طول مدت دولت نظامی آغاز کردند.

شورای عالی نظارت بر امور مؤسسه اطلاعات با اعلام نکات پیش گفته ادامه داد: امام [بعد از اطلاع از این مسائل] فرمودند: «آنان را که در کار انتشار روزنامه و هدف‌های انقلاب اسلامی خلل وارد می‌سازند، به روزنامه خود راه ندهید.» گفتنی است به توصیه سید احمد خمینی، حاج مهدی عراقی دستور استقرار نیروهای انقلاب به سرپرستی رسول صدرعاملی را در ساختمان مؤسسه اطلاعات دادند.^۱

صدور نفت ایران به جهان آغاز شد

پس از ۷۰ روز قطع نفت، از امروز صدور نفت ایران به خارج آغاز شد. اولین کشتی که حامل نفت ایران به خارج بود کشتی ورلدامباسادور ژاپنی [سفیر جهان] است که ۲۳۰ هزار تن نفت سبک و سنگین متعلق به حوزه‌های نفتی آقاجاری، گچساران و مارون اهواز را از جزیره خارک بارگیری کرده بود.

حسن نزیه مدیرعامل شرکت نفت ایران که صبح امروز وارد جزیره خارک شده بود، در جمع کارگران شرکت ملی نفت ایران حضور یافت و پیام بازرگان نخست‌وزیر را به مناسبت آغاز صدور نفت قرائت کرد. وی گفت: با موافقت هیئت وزیران، درآمد اولین سری محموله صادراتی نفت که بالغ بر ۱۰ میلیارد ریال می‌شود، به صندوق تعاون مسکن کارگران صنعت نفت واریز می‌شود. ایران نفت خود را هر بشکه ۱۸ تا ۲۰ دلار به فروش می‌رساند، در حالی که بهای نفت قبلاً ۱۲ دلار بود.^۲

شایگان: در تمام عمر شعار اسلام داده‌ام

به دنبال اعتراض آیت‌الله شریعتمداری به سخنان اخیر شایگان، وی با انتشار مقاله‌ای به اظهارات آیت‌الله شریعتمداری^۳ پاسخ گفت. وی در پاسخ به این که چرا به عنوان

۱- اطلاعات، ۱۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- روزنامه کیهان ۱۰ اسفند ۱۳۵۷: آیت‌الله شریعتمداری طی یک مصاحبه مطبوعاتی و در واکنش به سخنان دکتر شایگان که در مخالفت با ریشه‌گرفتن جریان مرتجع در میان روحانیت سخت گفته بود اظهار داشت: شایگان باید از روحانیت عذرخواهی کند، وی به دنبال تفرقه افکنی میان علما است.

کسی که فقه نمی‌داند ولی دربارهٔ دین اظهار نظر کرده است، از سوابق دینی خود سخن گفت و نوشت: در تمام عمر، اسلام شعار من بوده است. شایگان با برشمردن سوابق دینی به سیادت خود اشاره کرده و ادامه داد: افتخار دارم که سید موسوی هستم و شجره‌نامهٔ خانواده من (خانواده مولی) تا حضرت موسی الکاظم (ع) در خانوادهٔ مولی محفوظ است.

شایگان ادامه داد: همین‌طور از قول من گفته شده است که من معتقدم که دولت آینده باید فرم و شکل حکومتی آلمان فدرال را داشته باشد در حالیکه ابداً چنین نیست. این اختراع، استنباط غلط مصاحبه‌کننده است. من معتقدم در ایران باید جمهوری مستقل از نفوذ کشورهای بیگانه و نیز متکی بر دموکراسی واقعی به معنای حکومت مردم بر مردم تشکیل شود.^۲

لیبی قیمت نفت را بالا برد

لیبی قیمت نفت خام خود را هر بشکه ۲۰ دلار افزایش داد. یک مقام بلندپایهٔ لیبیایی که در نخستین کنفرانس انرژی عرب در ابوظبی سخن می‌گفت، این تصمیم دولت لیبی را ناشی از اوضاع بحرانی انرژی در سطح جهانی اعلام کرد.^۳

قطع کامل روابط ایران با آفریقای جنوبی

ژنرال فریزر سرکنسول آفریقای جنوبی در تهران به وزارت خارجه، احضار و به وی اطلاع داده شد که چون دولت موقت انقلابی ایران، سیاست تبعیض نژادی آفریقای جنوبی را مغایر اصول انسانی می‌داند، علاوه بر اینکه صدور نفت خود را به این کشور قطع کرده است، در آینده نیز هیچ‌گونه روابط سیاسی، اقتصادی و نظامی

وی در این زمینه گفت: عنوان ملاهای مرتجع، عنوانی است که رژیم فاسد و خودکامهٔ سابق به روحانیت مترقی و مبارز ایران داده بود، ما مرتجع نیستیم بلکه آنهایی مرتجع هستند که می‌خواستند با روش‌های دیکتاتوری و قرون وسطایی بر این مملکت حکومت کنند.

وی ادامه داد: شایگان باید هر چه زودتر به این اشتباه بزرگ خود پی‌ببرد و رسماً از طریق وسائل ارتباط جمعی از جامعهٔ روحانیت عذرخواهی کند.

۱- شایگان ۱۶ اسفند در مصاحبه با آسوشیتد پرس و در مورد نظام سیاسی آیندهٔ ایران این‌گونه اظهار نظر کرده بود که سیستم حکومتی آیندهٔ ایران باید شبیه آلمان فدرال باشد که رئیس‌جمهور در آن یک مقام تشریفاتی بوده و صدراعظم و یا نخست‌وزیر رهبری سیاسی کشور را بر عهده دارد.

۲- اطلاعات، ۱۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۵

۳- اطلاعات، ۱۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۸

با آفریقای جنوبی نخواهد داشت. به تصمیم دولت ایران سرکنسول آفریقای جنوبی امروز خاک ایران را ترک می‌کند.^۱

انگلیسی‌ها به کشور خود بازگشتند

کلیه اتباع انگلیسی که در پروژه‌های دفاعی ایران کار می‌کردند، در خلال هفته گذشته به کشور خود بازگشتند. به گفته منابع انگلیسی، آخرین عده از اتباع این کشور که در ایران کار می‌کردند، از کارمندان اداره فروش وزارت دفاع انگلیس و قسمت خدمات نظامی بین‌المللی بوده‌اند.^۲

تغییرات کلی خاورمیانه با انقلاب ایران

کرایسکی صدراعظم اتریش در گفت‌وگویی با روزنامه دی ولت چاپ آلمان غربی گفت: انقلاب ایران موجبات تغییرات کلی در صحنه سیاسی خاورمیانه را باعث شده است ولی این انقلاب هنوز پایان نیافته است. صدراعظم اتریش ادامه داد: این رویدادها بدون شک و تردید در روابط بین کشورهای عرب و اسرائیل تغییراتی به وجود آورده است ولی این رویدادها در صورتی می‌تواند راه حل‌هایی در مذاکرات صلح بین مصر و اسرائیل بوجود آورد، که مسئله فلسطین حل و فصل گردد.^۳

۱۵ اسفند ۱۳۵۷

فقط جمهوری اسلامی

امام خمینی ۱۱ صبح امروز در جمع تعدادی از روحانیون اظهار داشتند: [روحانیون باید مردم را] دعوت کنند به اینکه رأی بدهید به جمهوری اسلامی - این هم با همین کلمه: نه یک حرف زیادت و نه یک حرف کم‌تر - برای اینکه الآن شیاطین افتاده‌اند دنبال اینکه «جمهوری» محض، همین جمهوری باشد، «جمهوری دمکراتیک» باشد و از این حرف‌ها.^۴

۱- اطلاعات، ۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۱۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

۳- کیهان، ۱۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۲۳

چرا کمونیست‌ها به جمهوری اسلامی رأی می‌دهند؟

امام خمینی ادامه دادند: ممکن است کمونیست‌ها بروند در اطراف و ترویج کنند و... ولو این‌که آنها هم به واسطه شکستی که خورده‌اند، اعلام کردند که ما هم جمهوری اسلامی می‌خواهیم! خوب هم کردند؛ یعنی عقل هم کرده‌اند، تدبیر هم کرده‌اند؛ برای این‌که اگر این را نگفته بودند، آن وقت عددشان معلوم می‌شد که چند نفرند! حالا برای اینکه نفهمند مردم چند نفر هستند و خیال کنند که خوب همه ایران که به جمهوری اسلامی رأی دادند، همه این‌ها هم کمونیست هستند، به ما رأی دادند!^۱

تقاضای وزیر دفاع برای عفو خطاکاران ارتش

تیمسار دکتر مدنی وزیر دفاع در یک مصاحبه مطبوعاتی اعلام کرد، از حضور امام خمینی خواسته است که فرمان عفو عمومی برای خطاکاران ارتشی صادر کنند. در این تقاضا قید شده که عده معدودی از نظامیان که جنایت یا خیانت کرده‌اند، شامل این عفو نخواهند بود و به کیفر خواهند رسید.

مدنی در این مصاحبه گفت: مشغول بررسی و مطالعه طرحی هستیم تا شمار افراد ارتش را کاهش دهیم و برنامه‌ای تدوین خواهد شد که جوانان در طول یک سال خدمت وظیفه فقط به چپ چپ و به راست راست تمرین نکنند، بلکه با فنون و حرفه‌ای نظیر کشاورزی، صنعت و سایر نیازهای اجتماع آشنا شوند و پس از اتمام خدمت جذب بازار کار شوند.

وزیر دفاع ادامه داد: از این پس انضباط معنوی جانشین اطاعت کورکورانه در ارتش خواهد شد و فرمان‌برداری از این پس آگاهانه صورت می‌گیرد. وی افزود: نظامیان در فرصت‌های مناسب می‌توانند در انتخابات شرکت کنند و مسلماً آزادی فعالیت در احزاب و گروه‌های سیاسی را نیز خواهند داشت.^۲

برنامه ژنرال‌هایزر برای تکرار کودتای سال ۳۲

وزیر دفاع همچنین در یک مصاحبه تلویزیونی درباره سقوط ارتش در روزهای ۲۱ و ۲۲ بهمن گفت: سران ارتش و دستگاه شاه، برنامه‌های ضد مردمی برای سرکوب

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۲۳

۲- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

مبارزات مردم داشته و از کشتار میلیون‌ها نفر ابایی نداشتند. مدنی از مذاکرات ژنرال‌هایزر با شاه سخن گفت و ادامه داد: وی تصمیم داشت با یک کودتا، نظام سابق را حفظ کند ولی سرسختی مردم، ژنرال‌هایزر را مجاب کرد که دوره کودتاهایی نظیر ۲۸ مرداد ۳۲ گذشته است.^۱

وزیر کشور: رهبر انقلاب خواهان آزادی مطلق است

وزیر کشور طی سخنانی گفت: همان‌طور که مرحوم دکتر مصدق به فکر آزادی واقعی کشور و ملت ایران بودند و در این راه خدمات فراموش نشدنی انجام دادند، حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی نیز خواستار آزادی مطلق در ایران می‌باشند. احمد صدر حاج سید جوادی ادامه داد: جمهوری اسلامی در ایران خواهد توانست تمام آزادی‌ها را در برداشته باشد و من معتقدم و ایمان دارم که اکثریت قاطع ملت شریف ایران در یک جهت و مسیر به جمهوری اسلامی رأی خواهند داد.^۲

هدف از تشکیل وزارت امر به معروف و نهی از منکر

احمد صدر حاج سید جوادی درباره وزارت امر به معروف و نهی از منکر گفت: وظیفه این وزارتخانه آن است که به افراد نامطلع و یا کسانی که آگاهی کامل از دین اسلام و روابط اجتماعی آن ندارند، راهنمایی کند و معتقدات مذهبی مردم را افزایش دهد. وی ادامه داد که این وزارتخانه هرگز در اجرای وظایف خود متوسل به زور و فشار نخواهد شد.^۳

اجرای حکم اسلام برای اولین بار در تاریخ ایران

با پیروزی انقلاب انتظار مردم مسلمان ایران آن است که نظام جدید قوانین اسلام را به اجرا گذارد، در این راستا هر از گاهی اجرای پاره‌ای از احکام مسلم اسلام، چون

۱- کیهان، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲، احمد صدر حاج سید جوادی در حالی از آزادی مطلق در اندیشه امام سخن می‌گویند که امام چند روز پیش از این به مطبوعات توصیه کرده بودند از نوشتن و انتشار مطالب غیر اسلامی خودداری کنند. آزادی مطلق و بدون قید و شرط به هیچ وجه با اندیشه امام چه پیش از انقلاب و چه پس از آن تناسب نداشته و این موضوع بارها و به کرات در سخنرانی‌های امام مورد تأکید قرار گرفته است.

مخالفت امام با راهپیمایی کمونیست‌ها و نیز ممنوعیت حضور مسلمانان در این گونه تجمعات از دیگر مصادیقی است که می‌توان به آنها در این راستا اشاره کرد

۳- همان

حکم اعدام برای تجاوز به عنف و... مورد تعجب برخی از مطبوعات قرار می‌گیرد. امروز روزنامه اطلاعات خبر از اعدام ۴ نفر به جرم لواط خبرداد و نوشت این حکم برای اولین بار در طول تاریخ ایران و به حکم دادگاه انقلاب اجرایی می‌شود.^۱

سوئیس اموال شاه را پس نمی‌دهد

دولت سوئیس درخواست دولت ایران مبنی بر مسدود کردن حساب‌های بانکی شاه سابق و خانواده‌اش در این کشور را رد کرد، اما خاطرنشان ساخت که دولت ایران مختار است به دادگاه‌های سوئیس و از جمله دادگاه عالی این کشور شکایت کند. دولت موقت طی درخواستی از سوئیس تقاضا کرده بود که اموال شاه و خانواده‌اش متعلق به مردم ایران است و باید مسدود شود.

پاسخ منفی دولت سوئیس به این درخواست به وسیله سفیر این کشور در تهران تسلیم دولت موقت شد. گفتنی است دولت سوئیس تاکنون موجودی دقیق شاه و خانواده‌اش را اعلام نکرده است.^۲

۱۶ اسفند ۱۳۵۷

امام مشاور مخصوص ندارد

حجت الاسلام سید احمد خمینی امروز اعلام کرد: رهبر انقلاب مشاور و سخنگوی مخصوص ندارد. در اطلاعیه‌ای که با امضای فرزند امام در روزنامه‌ها منتشر شد آمده است: با توجه به این اصل که مشورت و مشاوره یکی از اصول دین مبین اسلام است و این امر همواره مورد توجه خاص امام خمینی بوده و می‌باشد با این حال همان‌گونه که بارها اعلام شده، امام خمینی مشاور و سخنگوی مخصوص نداشته و فردی را به‌عنوان سخنگو و مشاور معین نکرده‌اند.^۳

شاه سابق: چرا باید کناره‌گیری کنم؟

شاه سابق در مصاحبه‌ای با تلویزیون ا.بی.سی گفت اگر سه سال دیگر بر سر قدرت

۱- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۱۵ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

مانده بود، می توانست برنامه‌ها را به راه اندازد و مردم می فهمیدند که برای‌شان چه کرده‌ام. این مصاحبه در قصری در خارج از رباط در مغرب انجام شده است. شاه از احتمال رفتن خود به آمریکا خبر داد ولی افزود از زمان ترک ایران با کارتر تماسی نداشته است.

وی احتمال کناره‌گیری خود از قدرت را منتفی دانست و گفت: چرا باید کناره‌گیری کنم. من کشورم را به امید آن‌که اوضاع رو به راه شود، ترک گفته‌ام.» در حالی که خبرهای زیادی از دارایی‌های هنگفت شاه سابق و بستگان وی در رسانه‌های داخل و خارج از ایران منتشر شده است، وی این خبرها را شایعاتی دانست که هر چقدر تکذیبش کند، مردم باور نخواهند کرد.^۱

اخراج ۱۰ وزیر پیشین از دانشگاه تهران

دکتر محمد ملکی رئیس موقت دانشگاه تهران در نامه‌ای به مهندس بازرگان، نخست‌وزیر اعلام کرد که با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، دیگر جایی برای وزیران رژیم سابق در دانشگاه تهران وجود ندارد. برطبق این تصمیم، دانشگاه تهران اعلام کرد: نصرالله مقتدر مزدهی، محمدرضا عاملی تهرانی، منوچهر آگاه، محمد معتضد باهری، منوچهر گنجی، کاظم ودیعی، شمس‌الدین مفیدی، هوشنگ نهاوندی، سید حسین نصر، فیروز توفیق از تاریخ ۱۵ اسفند ۵۷ در دانشگاه تهران سمتی ندارند و در اختیار نخست‌وزیری قرار می‌گیرند.

مدیریت دانشگاه تهران از دانشجویان، استادان و کارمندان این دانشگاه خواست تا نمایندگان منتخب خود را برای شرکت در کمیته انقلاب که قرار است عناصر نامطلوب رژیم گذشته را اخراج کند، معرفی کنند.^۲

جبهه ملی در آستانه تغییر و تحول بزرگ

جبهه ملی ایران که با شرکت چند گروه سیاسی، فعالیت‌های تازه خود را در سال گذشته شدت بخشیده است، اکنون در آستانه شکل گرفتن و تغییر و تحول گسترده‌ای قرار دارد. اولین تحول با اعلام جدایی "جامعه سوسیالیست‌های نهضت ملی ایران"

۱- کیهان، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

یکی از چند سازمان عضو این جبهه آغاز شده است. هدایت‌الله متین دفتری فرزند وزیر رضاشاه و نوۀ دختری مصدق، موجودیت جامعه سوسیالیست‌های نهضت ملی ایران را روز دوشنبه در مراسم بزرگداشت مصدق اعلام کرد. وی جبهه ملی را به عدم رعایت اصول دموکراتیک ایران متهم کرد. جبهه ملی در سال ۱۳۵۶ با پیوستن حزب ملت ایران، جامعه سوسیالیست‌ها و جامعه بازاریان، اصناف، پیشه‌وران و عده‌ای از شخصیت‌های ملی ضد رژیم به وجود آمد.^۱

خدام: سقوط شاه عبرت دیگری برای آمریکا

عبدالحلیم خدام وزیر خارجه و معاون نخست‌وزیر سوریه در مصاحبه‌ای گفت: هنوز آمریکا از تاریخ درس نگرفته است و از هم گسستن پیمان بغداد (ستتو)، ابطال دکترین ایزنهاور و سقوط شاه سابق آن دولت را متوجه سیاست‌های نادرست خویش نساخته است. خدام در مورد جنگ یمن شمالی و جنوبی گفت: این یک توطئه مصری - آمریکایی - صهیونیستی به منظور مخدوش کردن مسئله سرنوشت‌ساز فلسطین از راه تقسیم و تفرقه افکنی در دنیای عرب است.^۲

ورود ناو هواپیما بر آمریکا به منطقه

۲ روز قبل از ورود کارتر به خاورمیانه، دولت آمریکا دستور داد ناو هواپیما بر هشتاد هزارتنی کنستلیشن این کشور به سوی خلیج فارس حرکت کند. این ناو به محض دریافت دستور همراه با دو رزم‌ناو و یک ناو مخصوص حمل آذوقه و مهمات پایگاه آمریکایی سوئیک بی، واقع در فیلیپین را به سوی دریای عمان و خلیج فارس ترک کرد.

گفته می‌شود آمریکا برای حفاظت از راه‌های دریایی نفتی اقدام به این کار کرده تا
۱- کیهان، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲، اولین اختلاف در کادر رهبری جبهه ملی با جدا شدن شاپور بختیار و قبول مأموریت شاه برای تشکیل کابینه آشکار شد و سپس اواخر بهمن ماه گروهی از کادرهای جبهه ملی طی بیانیه‌ای نظرات جبهه ملی را در مورد انتقال قدرت در اختیار جرأید گذاشتند که بلافاصله روز بعد توسط داریوش فروهر به‌عنوان سخنگوی جبهه ملی تکذیب و اعلام شد: این طرح توسط هیچ‌یک از ارگان‌های اجرایی جبهه ملی تصویب نشده است.
در حالی که گروهی که طرح را تهیه کرده بودند، مدعی شدند که دکتر کریم سنجابی، رهبر جبهه ملی در جریان این طرح بوده است. چند روز بعد جامعه فرهنگیان وابسته به جبهه ملی دعوتی به اجتماع برای اعلام نظرات خود به عمل آورد ولی با مخالفت شدید حزب ملت ایران به رهبری داریوش فروهر روبرو شد و در همان موقع گفته شد که از تشکیل این اجتماع جلوگیری به عمل آمده است.

۲- همان، سخنان عبدالحلیم خدام درحالی است که وی بعدها از سوریه فرار کرد و به متحدان آمریکا و اسرائیل در منطقه پیوست. وی اردیبهشت ماه سال جاری در مصاحبه اختصاصی باتلویزیون رژیم صهیونیستی با اعتراف به اینکه وی و مخالفان سوری از آمریکا و اروپا کمک‌های مالی دریافت کرده‌اند، از طرح‌های حمله نظامی به سوریه پرده برداشت. خبرگزاری مهر، ۱۳۹۰/۰۲/۲۵

به متحدان خود در سراسر شبه جزیره عربستان اطمینان دهد.

قبل از پیروزی انقلاب نیز کارتر دستور اعزام این ناو به منطقه را صادر کرده بود، ولی قبل از آنکه ناو وارد اقیانوس هند شود، در تنگه مالاکا به آن دستور توقف صادر شد، ولی امروز دیگر انقلاب پیروز شده و شرایط برای آمریکا در منطقه کاملاً تغییر کرده است.^۱

گفتنی است کارتر رئیس جمهور آمریکا فردا به مصر خواهد رفت و تصمیم دارد پس از دیدار و گفت‌وگو با انور سادات رئیس جمهور مصر، به اسرائیل رفته و با مناحیم بگین نخست‌وزیر اسرائیل نیز دیدار و گفت‌وگو کند.^۲

آمریکا مخالف قطع ارتباط با یک رژیم نژاد پرست

کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل ضمن تصویب قطعنامه‌ای به دولت ایران به خاطر قطع روابط خود با آفریقای جنوبی و به ویژه پایان دادن به صادرات نفت به آن کشور تبریک گفت. تنها آمریکا به این قطعنامه رأی مخالف داد و کشورهای غربی دیگر از جمله استرالیا، اتریش، کانادا، فرانسه و آلمان غربی از دادن رأی خودداری کردند.^۳ ایران چند روز پیش قطع کامل ارتباط خود با رژیم نژاد پرست آفریقای جنوبی را اعلام کرد. دولت ایران علاوه بر اسرائیل به آفریقای جنوبی نیز نفت صادر نخواهد کرد.

۱۷ اسفند ۱۳۵۷

جمهوری تنها نه به اسلام است

رهبر انقلاب به واسطه خطری که از جانب برخی تحریکات در زمینه رفتارندوم آینده احساس می‌کنند، این بار در دیدار با فرهنگیان نیز بر ضرورت رأی به جمهوری اسلامی تأکید می‌کنند: «آنها که در نوشته‌جاتشان از «جمهوری» دم می‌زنند - جمهوری فقط - یعنی اسلام نه. آنهایی که «جمهوری دمکراتیک» می‌گویند یعنی جمهوری

۱- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

غربی، جمهوری اسلامی نه. آنها می‌خواهند باز همان مصایب را با فرم دیگر برای ما به‌بار بیاورند. آنها اصلاً در این نهضت دخالت نداشتند.»^۱

رهبر انقلاب امروز با تعدادی از بانوان قم دیدار کرده و از آنان خواستند در رفراندوم آینده شرکت کرده و به جمهوری اسلامی رأی دهند: «همه شما باید رأی بدهید؛ رأی «جمهوری اسلامی»، نه یک کلمه کم نه یک کلمه زیاد. شما هم باید رأی بدهید؛ شما هم فرقی با سایرین ندارید بلکه شما مقدم‌مید بر مردها. مردها در دامن شما بزرگ شدند؛ شما تربیت‌کننده مردها هستید. قدر خودتان را بدانید. اسلام قدر شما را می‌داند. شما همه شرکت کنید در این رفراندومی که خواهد شد و رأی بدهید برای جمهوری اسلامی.»^۲

ایران فقط ۳۳ روز ذخیره غذایی دارد

ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر در دبیرستان البرز تهران سخنرانی کرده و با اشاره به مشکلات موجود در سر راه دولت گفت: ذخیره غذایی کشور محدود و در حال اتمام است و اکنون تنها برای ۳۳ روز ذخیره در انبارها موجود است.^۳

دو جهان‌بینی بیش‌تر نداریم: توحید و شرک

یزدی با اشاره به این که انقلاب ایران اسلامی است ادامه داد: در اسلام دو جهان‌بینی بیش‌تر نداریم یا توحیدی و یا شرک و کفر. یزدی ادامه داد: ما باید جامعه‌ای تأسیس کنیم که معیارهای توحیدی بر آن حاکم باشد. وی گفت: این که برخی می‌گویند: در ساختن ایران باید همه گروه‌ها اعم از چپ و راست، مسلمان و غیرمسلمان باید شرکت کنند، حرفی بی‌معنی است.^۴

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۵۰

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۵۶

۳- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱، ابراهیم یزدی در شرایطی از کمبود آذوقه در کشور سخن گفت، که انقلاب تازه به پیروزی رسیده و انتشار اخبار و شایعات خطرناک نه تنها دردی را دوا و مشکلی را حل نمی‌کرد، بلکه زمینه را برای سودجویان فراهم می‌کرد تا با احتکار کالاها و آذوقه‌های ضروری مردم به انقلاب ضربه بزنند

۴- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱، دقت در سخنان ابراهیم یزدی و مقایسه آن با جهان‌بینی گروهک غیرقانونی نهضت آزادی که وی تا چندی پیش دبیرکل آن بود، نشان دهنده نفاق مدرن اعضای این تشکل است. وی در حالی از جهان‌بینی توحیدی و مقابله آن با شرک سخن می‌گوید که وابستگی نهضت آزادی و جریان‌های به ظاهر ملی‌گرا به شرک و کفر جهانی یعنی آمریکا روشن و مبرهن است. امام خمینی در نامه تاریخی خود به وزیر کشور وقت [محتشمی پور] درباره نهضت آزادی می‌نویسند: ... پرونده این نهضت و همین‌طور عملکرد آن در دولت موقت اول انقلاب شهادت می‌دهد که نهضت به اصطلاح آزادی‌طرفدار جدی وابستگی کشور ایران به امریکا است، و در این باره از هیچ کوششی فروگذار نکرده

سیاست نفت در برابر ویزا از سوی دولت انگلیس

گروه زیادی از مسافران هواپیمایی ملی ایران برای اعتراض به چگونگی فروش بلیت به مقصد لندن و اعتراض به رفتار انگلیسی‌ها در مقابل دفتر فروش هما در خیابان ویلا تجمع کردند. صدها تن از مسافران ایرانی شرکت‌های هوایی که به لندن پرواز کرده‌اند در بازداشتگاه فرودگاه هیترو لندن به سر می‌برند.

از زمان پیروزی انقلاب و خروج اتباع خارجی از ایران تنها کشوری که روابط بسیار خشن با مسافران ایرانی برقرار کرده دولت انگلستان است. این کشور ایرانی‌ها را راه نداده و از فرودگاه به مقصد ایران باز می‌گرداند. دولت انگلیس به تعدادی از مسافران ایرانی گفته است به علت این که ایران دیگر به ما نفت نمی‌فروشد، دیگر شما حق ورود به خاک ما را ندارید.^۱

انعکاس وسیع نظر امام در مورد حجاب اسلامی

سخنان رهبر انقلاب در جمع طلاب فیضیه قم انعکاس گسترده‌ای در تمام محافل و مجامع یافته است. بعد از سخنان امام مبنی بر این که زن‌ها بایستی با حجاب در ادارات حاضر شوند، عده‌ای برای نهی از منکر بانوان بدحجاب از شیوه‌های ناپسندی استفاده کرده و در برخی موارد زنان بدحجاب و یا بی حجاب را مورد ضرب و شتم

است؛ و حمل به صحت اگر داشته باشد، آن است که شاید امریکایی جهان‌خوار را، که هر چه بدبختی ملت مظلوم ایران و سایر ملت‌های تحت سلطه او دارند، از ستمکاری اوست، بهتر از شوروی ملحد می‌دانند. و این از اشتباهات آنها است. در هر صورت، به حسب این پرونده‌های قطور و نیز ملاقات‌های مکرر اعضای نهضت، چه در منازل خودشان و چه در سفارت امریکا و به حسب آنچه من مشاهده کردم از انحرافات آنها، که اگر خدای متعال عنایت نفرموده بود و مدتی در حکومت موقت باقی مانده بودند ملت‌های مظلوم بویژه ملت عزیز ما اکنون در زیر چنگال امریکا و مستشاران او دست و پا می‌زدند و اسلام عزیز چنان سیلی از این ستمکاران می‌خورد که قرن‌ها سر بلند نمی‌کرد، و به حسب امور بسیار دیگر، نهضت به اصطلاح آزادی‌صلاحت برای هیچ امری از امور دولتی یا قانونگذاری یا قضایی را ندارند؛ و ضرر آنها، به اعتبار آن که متظاهر به اسلام هستند و با این حربه جوانان عزیز ما را منحرف خواهند کرد و نیز با دخالت بی‌مورد در تفسیر قرآن کریم و احادیث شریفه و تأویل‌های جاهلانه موجب فساد عظیم ممکن است بشوند، از ضرر گروهک‌های دیگر، حتی منافقین این فرزندان عزیز مهندس بازرگان، بیش‌تر و بالاتر است. «نهضت آزادی» و افراد آن از اسلام اطلاعی ندارند و با فقه اسلامی آشنا نیستند. از این جهت، گفتارها و نوشتارهای آنها که منتشر کرده‌اند، مستلزم آن است که دستورات حضرت مولی‌الموالی امیرالمؤمنین را در نصب ولایت و اجرای تعزیرات حکومتی که گاهی بر خلاف احکام اولیه و ثانویه اسلام است، بر خلاف اسلام دانسته و آن بزرگوار را - نعوذ بالله - تخطفه، بلکه مرتد بدانند! و یا آن که همه این امور را از وحی الهی بدانند که آن هم بر خلاف ضرورت اسلام است.

نتیجه آن که نهضت به اصطلاح آزادی و افراد آن چون موجب گمراهی بسیاری از کسانی که بی‌اطلاع از مقاصد شوم آنان هستند می‌گردند، باید با آنها برخورد قاطعانه شود، و نباید رسمیت داشته باشند.

نیز قرار می دهند.^۱

آیت الله اشراقی داماد امام، در این زمینه گفت: امیدوارم که این حرف درست نباشد که مردم بخواهند با شدت عمل نهی از منکر کنند، اما خلاصه خواست امام این است که باید حجاب اسلامی رواج پیدا کند و مملکت، مملکت اسلامی است و ما جمهوری اسلامی را داریم پایه گذاری می کنیم. باید قوانین اسلامی موبه مو به قدر امکان اجرا بشود.^۲

تظاهرات مخالفان حجاب

امروز در تعدادی از مدارس دخترانه تهران تظاهراتی در جهت موافقت و یا مخالفت با حجاب اسلامی برگزار شد. این تظاهرات در دبیرستان های دخترانه مرکز و شمال و قسمتی از غرب تهران گسترده تر بود. کارکنان زن هواپیمایی ملی ایران امروز نسبت به حجاب اسلامی زنان اعتراض کردند. خانم فرزانه نظرعلی به عنوان نماینده کارکنان زن هما در ویلا گفت: «حجاب ما زنان پاکي ماست و دولت باید برای خانم ها در جهت تقویت حجاب فکری اندیشه کند، نه حجاب ظاهری.»^۳

در محوطه دانشگاه تهران، مخالفان حجاب به منظور بزرگداشت روز جهانی زن تظاهرات کردند. در تظاهرات امروز دانشگاه تهران، گروهی از زنان که علیه حجاب اسلامی شعار می دادند به سوی دادگستری رفته و در اجتماعی که در مقابل دادگستری برگزار شد، قطعنامه ای علیه حجاب صادر کردند. گروه کثیری از زنان و مردان انقلابی مذهبی نیز در دانشگاه تهران به طرفداری از حجاب شعار دادند.^۴

در اسلام اقتصاد زیربنا نیست

آیت الله طالقانی در گفت و گو با خبرگزاری پارس گفت: امروز که مبارزه در سطح

۱- افرادی مانند اکبر گنجی که امروز به غرب پناهنده شده و مسلمات دین مبین اسلام و تشیع را زیر سوال می برند، در سال های ابتدایی پیروزی انقلاب با سوء استفاده از نظر امام در مورد حجاب اسلامی با هر شخصی که تشخیص می دادند با نظرات و ایده های آنان مخالف هستند، برخورد خشونت باری می کردند. وی اوایل انقلاب اسلامی در راستای وادار کردن زنان به رعایت حجاب، حتی بر پیشانی افراد بدحجاب پونز می زد که به همین دلیل به اکبر پونز هم معروف است.

۲- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱ و ۲

۳- دقت در ادله و بهانه های مخالفین حجاب اسلامی از ابتدای انقلاب تا کنون نشان دهنده این واقعیت است که این عده، همواره با عناوینی نظیر ضرورت کار فرهنگی خواسته اند از زیر بار احکام ضروری اسلام شانه خالی کنند. این بهانه گیری ها شبیه نظردیوانه ای است که می خواهد خانه ای را آتش بزند و در جواب کسانی که می خواهند او را از این کار بازدارند، می گوید: به جای این که مرا نهی کنید، باید ابتدا خطرناک بودن این حرکت را به من اثبات کنید. غافل از آن که تا اثبات شود آتش زدن خانه خطرناک است، خانه با ساکنین آن در آتش سوخته اند

۴- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

عمومی کشور توسعه پیدا کرده و رژیم منهدم شده است، شکل دیگری از مبارزه، پیشگیری و سازندگی است. وی ادامه داد: در اینجا دیگر موردی برای ایدئولوژی‌های مختلف که بخواهند مطرح بکنند و موضع‌گیری بکنند، برای همیشه باقی نمی‌ماند... در اسلام آزادی و شرافت انسان مهم‌تر از اقتصاد است. اقتصاد از نظر اسلام زیربنا نیست. اسلام انسان را با شرایط اقتصادی منشأ تحول و تکامل می‌داند.

مد شدن ایسم‌های وارداتی

وی ادامه داد: امروز ایسم‌های وارداتی یک مقداری مد شده است بدون آنکه عمقی داشته باشد. من همیشه پیشنهاد کرده‌ام که اعلام کنند ما حاضریم افراد و گروه‌ها در یک میزگردی بنشینند و مسائل مکتبی خود را منصفانه و واقع‌بینانه مطرح کنند. آیت‌الله طالقانی ادامه داد: اگر رهبری اسلامی نبود با این مکتب‌ها نمی‌توانستیم این رژیم را منهدم کنیم.^۱

مردها باید برای برابری با زنان قیام کنند

وی گفت: در اسلام به قدری حق به زنان داده شده که باید مردان قیام کنند و مطالبه حق نمایند... اسلام اولین دینی است که حق مالکیت مطلق به زن‌ها داده است. یعنی زن‌ها می‌توانند هم ثروت داشته باشند و هم در ثروتشان تصرف کنند. که این حق در دنیا نبوده و هنوز هم شاید در اروپا به این حد نباشد.^۲

فکر می‌کنم امام موسی صدر شهید شده است

خبرگزاری فرانسه به نقل از آیت‌الله طالقانی مدعی شد: امام موسی صدر به شهادت رسیده است. آیت‌الله طالقانی به خبرنگاران عرب گفته است: به رغم اعتقاد پاره‌ای از افراد فکر نمی‌کنم که امام موسی صدر زنده باشند.^۳

افشای اسامی اعضای شورای انقلاب

رالف شانمن فعال حقوق بشر در یک کنفرانس مطبوعاتی در هتل اینترکنتینانتال

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۵

۲- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۵

۳- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

اسامی چند عضو شورای انقلاب اسلامی ایران را فاش کرد.^۱ شانمن که با طرح مسایلی علیه سرهنگ توکلی باعث کناره‌گیری او از ارتش ملی شد، با اعلام اسامی اعضای شورای انقلاب بار دیگر مسایل بحث‌انگیزی را مطرح کرده است. شانمن مدعی است منابع موثق ایرانی این اسامی را در اختیار وی گذاشته‌اند. شانمن اعضای شورای انقلاب را به این شرح اعلام کرد: امام خمینی، آیت‌الله لاهوتی، حجت‌الاسلام ربانی، آیت‌الله دکتر بهشتی، حجت‌الاسلام دکتر مفتاح، آیت‌الله انواری و سرهنگ زمانی و اضافه کرد دکتر آهنی (احتمالاً دکتر آهنچی) هم مشاور نزدیک شورای انقلاب است.^۲

رکن چهارم مشروطیت یا ستون پنجم شاه

دکتر ولایتی طی نامه‌ای خطاب به محمدعلی سفری، دبیر سندیکای نویسندگان از مشی برخی از روزنامه‌ها انتقاد کرد. ولایتی در این نامه نوشت: شما می‌گوئید ناشرین روزنامه را نباید با نویسندگان آن عوضی گرفت و با یک چوب همه را راند، بنده با کمال تواضع سوال می‌کنم که ناشر بدون کمک نویسندگان چه چیزی را نشر می‌داده است؟ مگر نه این‌که گروهی از نویسندگان مستقیماً مقاله توجیهی برای انقلاب شاه و ملت می‌نوشتند... این مقالات به اضافه اخبار سانسور شده جعلی و نیمه‌صحیح شاهانه و مقداری تبلیغات برای مصرفی کردن هرچه بیش‌تر جامعه، یک روزنامه مهم صبح یا عصر تهران را تشکیل می‌داد و کلاً وسیله‌ای می‌شد، برای توجیه مشروعیت رژیم. ولایتی ادامه داد: شما می‌خواهید ثابت کنید گناه عظیم تخدیر و تحجر افکار عمومی صرفاً به گردن ناشرین و صاحب امتیازان مطبوعات است و اگر همه نویسندگان در تدارک روزنامه کاری می‌کردند، اختناق بود و اجبار. اینجانب معروض می‌دارد که

۱- با دستور امام در تاریخ ۲۲ دی ماه سال ۵۷ شورای انقلاب تشکیل شد. پس از صدور فرمان امام، شورای انقلاب بر محور یک هسته اولیه شکل گرفت و به تدریج اعضای دیگری به جمع اضافه شدند. هاشمی رفسنجانی در این باره می‌گوید: «... آقای مطهری در مراجعت از سفر پاریس، دستور رهبر عظیم‌الشان انقلاب را مبنی بر تشکیل شورای انقلاب آوردند. حضرت امام آقابان شهید مطهری، شهید بهشتی و موسوی اردبیلی و شهید باهر و اینجانب هاشمی رفسنجانی را به‌عنوان هسته اول شورای انقلاب تعیین و اجازه داده بودند که افراد دیگر با اتفاق نظر این پنج نفر اضافه شوند و در جلسات ابتدایی تصمیم بر این شد که حتی الامکان ترکیب شورا از اعضای روحانی و غیرروحانی به نسبت مساوی و نزدیک به هم باشد»
۲- کیهان، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸ نگاهی به تاریخ انقلاب و لیست اعضای شورای انقلاب از آغاز تا پایان نشان می‌دهد، اطلاعات دریافتی شانمن چندان دقیق نبوده و او در آن شرایط و با مصاحبه‌های چند روز یک بار تلاش داشته است خود را به نیروهای انقلاب نزدیک کند. بعدها وی به جرم جاسوسی برای سازمان سیا دستگیر و از کشور اخراج شد.

نمی‌شود انسان به داخل آب برود و خیس نشود و متأسفانه بعضی از شما حرفه مقدس قلم‌زنی را در خدمت موسساتی درآوردند که به جای رکن چهارم مشروطیت ستون پنجم شاه بودند و چه لزومی داشت که به چنین خدمتی ادامه دهند؟^۱

انعکاس خارجی افزایش قیمت نفت

کامبود شدید سوخت هواپیما شرکت‌های هواپیمایی آمریکایی را ناگزیر ساخت پروازهای روزگذشته خود را لغو کنند. در این میان چند کمپانی عمده نفتی اعلام کردند: به سبب گران بودن نفت ایران واردات نفت از این کشور را تحریم خواهند کرد. در این میان شعبه کمپانی رویال داچ شل در پاریس اعلام کرد که مجبور شده است یک محموله ۲۲۰ هزار تنی نفت ایران را با قیمت تعیین شده از سوی ایران خریداری کند و محافل نفتی نگران هستند این کار کمپانی شل بدعتی شود و به متلاشی شدن اتحاد شرکت‌های نفتی منجر شود.^۲

ایران از سنتو خارج می‌شود

آقا شاهی مشاور ضیاء‌الحق رئیس‌جمهور پاکستان در امور خارجی به ایران آمده است تا با مسئولان تازه مذاکره کند. گفته می‌شود سه موضوع سنتو^۳، افغانستان و نیز بلوچستان در دیدار مقام‌های دو طرف مطرح شود ولی آن چه بدیهی به نظر می‌رسد این نکته است که ایران دیگر تمایلی به عضویت در یک پیمان وابسته به غرب یعنی سنتو ندارد. موضوع رژیم کمونیستی افغانستان و نیز تمایلات جدایی طلبانه در بلوچستان که مشکل مشترک بین ایران و پاکستان است نیز از دیگر موضوعات مورد بحث طرفین در این مذاکرات محسوب می‌شود.^۴

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۵

۲- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- سازمان پیمان مرکزی یا سنتو که تا قبل از انقلاب و تغییر رژیم ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود، دنباله و جانشین پیمان بغداد بود که در ۲۴ فوریه سال ۱۹۵۵ بین ترکیه و عراق به امضاء رسید و ایران و پاکستان و انگلستان متعاقباً به آن پیوستند و آمریکا نیز به‌عنوان عضو ناظر در آن شرکت جست.

پیمان بغداد که پس از کودتای عبدالکریم قاسم در عراق در سال ۱۹۵۸ و خروج عراق از این پیمان به سازمان پیمان مرکزی تغییر نام داد در واقع حلقه‌ای از زنجیر اتحادیه‌های نظامی غرب از پیمان آتلانتیک تا پیمان آسیای جنوب شرقی (سیتو) و پیمان امنیت اقیانوس آرام (آنزوس) بود و آمریکا با این که تا پایان عضویت کامل آن را نپذیرفت با پیمان‌های نظامی دو جانبه با هر سه کشور ایران و ترکیه و پاکستان عملاً نقش رهبری و کارگردانی این سازمان را به عهده داشت. سازمان پیمان مرکزی از سال ۱۹۷۹ به بعد که رژیم جدید ایران خروج خود را از آن اعلام داشت عملاً اعتبار خود را از دست داده است

۴- کیهان ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

گشایش دفتر حزب خلق مسلمان در تبریز

دفتر حزب خلق مسلمان در تبریز گشایش یافت. خلق مسلمان دومین حزبی است که با عنوان اسلامی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی اعلام موجودیت کرده است. پیش از این حزب جمهوری اسلامی نیز با محوریت تعدادی از روحانیون انقلابی همراه امام شکل گرفته بود.^۱

۱۸ اسفند ۱۳۵۷

حذف اسلام از کنار جمهوری، خیانت به ملت

رهبر انقلاب امروز در جمع اقشار مختلف مردم قم تأکید کردند: رهبر انقلاب در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشتند: آنها که در صدد هستند این نهضت را منحرف کنند از جهت اسلامیت، آنها بدانند که خائن بر اسلام هستند؛ خائن بر ملت هستند. امروز باید شعار همان شعار اسلامی باشد: «جمهوری اسلامی». آنها که اصرار دارند اسلام را از کنار جمهوری کنار بگذارند، اینها خائنانی هستند که در ملت می‌خواهند اختلاف ایجاد کنند. آنها که می‌خواهند کلمه «دمکراتیک» را بر این عبارت اضافه کنند، آنها غرب‌زدگانی هستند که نمی‌فهمند چه می‌گویند.^۲

رئیس سابق شهربانی اعدام شد

آخرین جلسه دادگاه انقلاب اسلامی سه تن دیگر از عوامل رژیم سابق را به اعدام محکوم کرد و حکم پس از پایان گرفتن جلسه دادگاه در محل زندان قصر اجرا شد. تیرباران شدگان عبارتند از: سپهبد صدری رئیس سابق شهربانی، سرگرد ناصر قوامی معاون کلانتری ۱۳ تهران (بازار)، سروان ژیان پناه یکی از مدیران زندان قصر - بند سیاسی و معاون سرهنگ زمانی که چند روز پیش اعدام شده بود.^۳

۱- کیهان، ۱۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸، آیت الله شریعتمداری پس از پیروزی انقلاب در مقابل رضایت امام نسبت به تأسیس حزب جمهوری اسلامی توسط علمای انقلابی اقدام به حمایت از تأسیس حزب خلق مسلمان کرد. وی به دفعات با خبرگزاری‌ها و خبرنگارهای داخلی و خارجی مصاحبه‌های طولانی درباره اهداف حزب ترتیب داد و به تحکیم مواضع خود در آذربایجان پرداخت تا جایی که امنیت این خطه را منوط به نظر خود کرد. (رک حیدری، اصغر، حزب خلق

مسلمان، جلد ۱، از مجموعه مجلدات نیمه پنهان، جلد ۳۵، انتشارات کیهان، صفحه ۱۴۱)

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۵۹

۳- اطلاعات، ۱۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

تجدید نظر اساسی در مطبوعات

وزیر اطلاعات و تبلیغات و خیرات پیش از ظهر امروز در یک گفت‌وگوی مطبوعاتی رئیس کلی برنامه‌های این وزارتخانه را تشریح کرد. وزیر اطلاعات در خصوص مطبوعات داخلی گفت: ما پیرو اصل مطلق آزادی بیان و عقیده هستیم و این اصالت انقلاب است و همه شهادت‌ها برای این بود که آزادی مطلوب را به دست آوریم و هرکس بتواند هر عقیده‌ای را که دارد ابراز کند.

ناصر میناچی ادامه داد: در زمینه مطبوعات فعلی و نشر روزنامه‌های جدید باید تجدید نظر اساسی شود و در این مورد در نظر است از صالح‌ترین فکر و اندیشه و مقتدرترین صاحبان قلم - نویسندگان - و روشنفکران متعهد و مسئول دعوت بکنیم تا با تشکیل شورایی نظر بدهند که روزنامه‌های ما باید تابع چه شرایط اخلاقی و انسانی باشند تا بتوانند توشه فکری و فرهنگی برای مردم تهیه و تامین کنند، همچنین این گروه که به عنوان مشاور در کار سامان دادن به مطبوعات ارائه طریق می‌کنند، ضوابطی را نیز برای دادن امتیاز به نشریات جدید تعیین خواهند کرد.^۱

۱۹ اسفند ۱۳۵۷

حکم تشکیل کمیته امداد

رهبر انقلاب امروز طی حکمی دستور تشکیل کمیته امداد را صادر کرد. در این حکم که خطاب به آقای مهدی کروی صادر شده آمده است: «به جنابعالی مأموریت داده می‌شود که به اتفاق آقایان حاج حبیب‌الله عسکراولادی و آقای حاج حبیب‌الله شفیق در تشکیل کمیته‌های امداد در تهران و شهرستان‌ها اقدام لازم را نموده و حسابی تحت همین عنوان امداد باز کرده و وجوهی که تعیین شده، در حساب مزبور واریز نموده و با حسن تدبیر کمیته‌های مزبور را سرپرستی کنید.»^۲

به توصیه‌های منسوبین من ترتیب اثر ندهید

رهبر انقلاب در نامه‌ای به نخست‌وزیر از وزارتخانه‌ها و ادارات دولتی خواست به

۱- اطلاعات، ۱۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۶۷

توصیه‌های منسوبین به ایشان ترتیب اثر ندهند. در نامه امام به مهندس بازرگان آمده است: جناب آقای نخست‌وزیر! لازم است به جمیع وزارتخانه‌ها و ادارات دولتی اخطار نمائید کسانی که از منسوبین و یا اقرباء اینجانب هستند و برای توصیه اشخاص و یا نصب و عزل اشخاص به مراکز مربوطه مراجعه می‌کنند، به هیچ وجه ترتیب اثر بدان ندهند. در پایان نامه رهبر انقلاب آمده است: منسوبین و نزدیکان مطلقاً حق دخالت در این‌گونه امور را ندارند.^۱

تصفیه در تلویزیون ادامه می‌یابد

صادق قطب‌زاده سرپرست رادیو و تلویزیون ملی ایران در جمع کارکنان صدا و سیما گفت: ما به کسانی اتهام نزدیم چون این را باید دادستان در محکمه بزند. ما باید پرونده‌ها را به دادگستری بدهیم یا دادگاه انقلاب، فعلاً ما عذرشان را خواسته‌ایم و بقیه اسامی هم درخواهد آمد. قطب‌زاده ادامه داد: گروه‌های زیادی طی چهار لیست از رادیو و تلویزیون کنار گذاشته خواهند شد.^۲

کشف پایگاه آمریکا در پارس آباد مغان

یک پایگاه جاسوسی آمریکا و اسرائیل در منطقه پارس آباد مغان در ۳ کیلومتری مرز ایران و شوروی کشف شد. این شبکه جاسوسی تحت پوشش یک شرکت ساختمانی کار می‌کرد و از تأسیسات این شرکت که در اصل پایگاه جاسوسی بود به شدت حفاظت می‌شد.

دستگاه‌های این شبکه که دارای رادارهای بسیار قوی بود شب‌ها به کار می‌افتاد و اطلاعاتی را از درون خاک شوروی جمع‌آوری و ارسال می‌کرد. در حال حاضر پاسداران کمیته انقلاب اسلامی پارس آباد مغان از این ساختمان حفاظت می‌کنند.^۳

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۶۵

۲- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۳- کیهان، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

ایران با مصر قطع رابطه می‌کند

دولت موقت به مصر اطلاع داده است که کلیه کمک‌هایی که به وسیله ایران به این کشور می‌شد، از این پس قطع خواهد شد. منابع مصری اعلام کرده‌اند: دولت ایران به خاطر پشتیبانی صریح انور سادات رئیس‌جمهور مصر از شاه سابق ایران این تصمیم را اتخاذ کرده است. این تصمیم زمانی اعلام شد: که کارتر برای یک دیدار وارد مصر شده است.^۱

روزنامه کوبیتی الوطن نیز تصریح کرده است: اگر مصر یک قرارداد صلح با اسرائیل امضا کند، ایران سفارت خود را در قاهره خواهد بست. الوطن نوشت آیت‌الله خمینی این موضوع را در دیدار با یاسر عرفات رهبر سازمان آزادی‌بخش فلسطین اعلام کرده است. به نوشته این روزنامه، امام خمینی تأکید کرده است ایران هرگز وجود یک هیئت دیپلماتیک اسرائیلی را در کنار سفارت ایران در قاهره تحمل نخواهد کرد.^۲

آغاز فعالیت علنی حزب توده

کمیته مرکزی حزب توده ایران با صدور اطلاعیه‌ای از سرگرفتن فعالیت علنی این حزب را اعلام کرد. در این بیانیه، حزب توده ضمن ابراز پشتیبانی مجدد از برنامه‌های امام خمینی شرط مقدم نیل به هدف‌های جنبش انقلابی مردم ایران اتحاد همه نیروهای شرکت کننده در این جنبش، صرف نظر از تفاوت عقاید سیاسی، مسلکی و فلسفی دانسته شده است.^۳

انگلیس از وضعیت خود در خاورمیانه بیمناک است

سخنگوی حزب محافظه کار انگلیس اعلام کرد که وضع خاورمیانه از نظر این حزب بسیار وخیم است. فرانسیس یم ادامه داد: خروج ایران از پیمان‌های دفاعی به خصوص دفاع از خلیج فارس به ضرر غرب تمام خواهد شد. وی گفت: بی‌شک رقبای ما از این فرصت حداکثر استفاده را خواهند برد.^۴

۱- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲۰ اسفند ۱۳۵۷

مسئله حجاب نص صریح قرآن است

آیت‌الله طالقانی در یک گفت‌وگوی رادیو تلویزیونی این مطلب را که حجاب بهانه‌ای است تا زنان را از ادارات برانند، مردود اعلام کرد و گفت: حجاب اسلامی یعنی حجاب وقار، حجاب شخصیت، ساخته من و فقیه و این‌ها هم نیست، نص صریح قرآن است. آیه حجاب برای شخصیت دادن به زنان است، شخصیت انسانی و ملی‌اش در کشور ما، اسلام، قرآن و مراجع دینی می‌خواهند زنان ما شخصیت‌شان حفظ بشود. اصل مسئله این است که هیچ اجباری هم در کار نیست و مسئله چادر هم نیست.

آیت‌الله طالقانی ادامه داد: مسلماً نظر امام هم به مصلحت زنان ما و خواهران و دختران ماست و هم مطابق با موازین و اصول دین مبین اسلام است. هم ایشان و هم ما در این حرکت انقلابی همیشه نسبت به این سهم بزرگی که زنان ما در جریان انقلاب داشته‌اند، قدردانی کرده‌ایم و واقعاً هم سهم بزرگی دارند و در این حرکت تاریخی مثل اوایل مشروطیت در تاریخ ما ضبط و ثبت باید بشود.^۱

مخالفت حاج سید جوادی با حجاب اجباری

دکتر علی‌اصغر حاج سیدجوادی برادر وزیر کشور که مقاله‌های خود را در روزنامه اطلاعات منتشر می‌کند، امروز نیز طی مقاله‌ای در این روزنامه، تحت عنوان «نه استالین، نه سلطان، سعید بن تیمور» الزام به رعایت حکم الهی حجاب را موجب افزایش نارضایتی‌ها و نیز سرخوردگی از انقلاب دانست و گفت: این دستور که زن‌ها باید حجاب اسلامی بپوشند، به نتیجه‌ای جز افزایش نارضایتی و سرخوردگی از انقلاب از طرف مردم و افزایش درگیری بین مردم و مأموران کمیته‌ها نمی‌رسد.

وی ادامه داد: اگر راه ما به سوی عدالت و جمهوری به معنای واقعی کلمه است، بنابراین مفاهیم را نباید قربانی ظواهر الفاظ کنیم. وقتی ما می‌گوییم زن‌ها باید حجاب را رعایت کنند، باید متوجه باشیم که این‌گونه دستورها بدون وجود یک ضابطه

مشخص، موجی از خشونت و دخالت‌های جاهلانه و خودسرانه به وجود می‌آورد.^۱ این سخنان و نوشته‌های مشابه که این روزها در روزنامه‌های رسمی کشور منتشر می‌شود و عده‌ای نیز با حضور در خیابان‌ها به اجرای احکام الهی چون حجاب اعتراض می‌کنند، در حالی است که انقلاب ملت ایران الهام گرفته از اسلام و آیات قرآن بوده و مردم برای اجرای این احکام به شهادت رسیده و رنج‌ها و سختی‌ها را تحمل کرده‌اند. مخالفت با حجاب اسلامی آن هم در روزنامه‌های رسمی کشور زنگ خطری است که چندی پیش رهبر انقلاب اهالی قلم را به آن هشدار داده و از نشریات خواستند از انتشار محتوای غیراسلامی پرهیز کنند.

دستور انجام فراندوم صادر شد

مهندس بازرگان نخست‌وزیر امروز دستور انجام برنامه فراندوم را مبنی بر تعیین شکل نظام آینده را که در جلسه مورخه ۱ اسفند شورای انقلاب به تصویب رسیده است، به وزیر کشور صادر کرد.

در متن دستور بازرگان خطاب به حاج سید جوادی آمده است: براساس فرمان رهبر انقلاب اسلامی ایران، امام خمینی مبنی بر انجام فراندوم و استفسار از آحاد ملت رزمنده در تعیین شکل حکومت ایران مقرر فرمائید طبق طرح برنامه فراندوم نسبت به انجام آن در تاریخ دهم فروردین ماه ۱۳۵۸ اقدام شود.

شکل فراندوم که در تاریخ ۳۰ بهمن به تصویب هیئت وزیران رسیده است، مبنی بر یک سوال با دو امکان جواب آری یا نه است. سوال به این ترتیب است که آیا با تغییر رژیم سابق به جمهوری اسلامی که قانون اساسی آن از تصویب ملت خواهد گذشت موافقید یا نه؟^۲

پرویز نیکخواه نویسنده مقاله علیه امام خمینی

معاون سابق سازمان رادیو تلویزیون ایران که هم‌اکنون در زندان قصر در بازداشت به سر می‌برد و محاکمه وی در دادگاه انقلابی اسلامی ایران ادامه دارد، در گفت‌وگویی با خبرنگاران، اسرار تازه‌ای از مسایل مطبوعاتی و سانسور در رژیم گذشته را فاش

۱- همان، صفحه ۴

۲- همان، صفحه ۱

کرد. محمود جعفریان گفت: مقاله احمد رشیدی مطلق به دستور شاه و با تأیید او به وسیله هویدا به روزنامه داده شده بود.

جعفریان در مقابل این پرسش که چه کسی مقاله علیه امام خمینی را با نام مستعار «احمد رشیدی مطلق» نوشت و روزنامه اطلاعات را مجبور به چاپ آن کرد، پاسخ داد: من به هیچ وجه از جریان آن نامه اطلاعی نداشتم، ولی وقتی مقاله را در روزنامه خواندم، کنجکاو شدم بینم چه کسی نویسنده آن است، زیرا می دانستم، احمد رشیدی مطلق فقط یک نام مستعار می تواند باشد. دست به تحقیق زدم، تحقیقات نشان داد که نویسنده مقاله، پرویز نیکخواه، مدیر گروه تحقیق و دفتر مرکزی اخبار رادیو تلویزیون است. نیکخواه به دستور شاه، مقاله را نوشت و در اختیار هویدا که وزیر دربار بود، گذاشت. وی گفت: هویدا نیز نامه را با مارک سرکاغذ دربار، پس از تأیید شاه، به یکی از خبرنگاران روزنامه اطلاعات سپرد. البته روزنامه اطلاعات برای آن که مقاله را چاپ نکند، مقاومت زیادی از خود نشان داد. اما هویدا و مأموران سانسور عاقبت روزنامه را مجبور به چاپ مقاله کردند.^۱

۴۰۰ زندانی سیاسی ایران ناپدید شده اند

جمعیت حقوقدانان ایران و جمعیت دفاع از آزادی و حقوق بشر اعلام کرد: طی ۱۰ سال گذشته از ساواک و زندان‌ها، اطلاعاتی به دست آمده که نشان می دهد ۴۰۰ زندانی سیاسی ایران ناپدید شده اند. ساواک در این مدت همواره می گفت: زندانیان سیاسی مفقودالثر همگی کسانی هستند که یا در زندان‌ها خودکشی کرده اند و یا در جریان درگیری‌ها کشته شده اند.^۲

اعزام مبلغین مذهبی به شهرها و روستاها

برای تشریح اهداف انقلاب اسلامی اعزام مبلغین مذهبی به شهرها و روستاها آغاز شد. به دستور رهبر انقلاب اعزام مبلغین مذهبی برای تشریح هدف‌های اسلامی به شهرها و روستاها از چند روز پیش آغاز شده است و هر روز گروهی از روحانیون

۱- همان، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

برای این هدف به کمیته مرکزی امام در قم مراجعه و ثبت نام می کنند. امام خمینی چند روز پیش در جمع علما و روحانیون از آنان خواسته بود برای معرفی اسلام و حکومت اسلامی به شهرها و روستاها بروند.

خلق عرب به دنبال خودمختاری

به دنبال پیروزی انقلاب اسلامی در گوشه کنار کشور زمزمه های تجزیه طلبی و خودمختاری بلند شده است، از سیستان و بلوچستان گرفته تا کردستان و امروز خلق عرب. اگر چه در اعلامیه های رسمی و سخنرانی ها سخنی از تجزیه طلبی به میان نمی آید، ولی آن چه که روشن است عده ای به دنبال جدا شدن مرز نشینان ایران از کشور هستند.

امروز خواست های خلق عرب ایران اعلام شد: شیخ محمد طاهر آل شبیر خاقانی خواستار عملی شدن خواست های عرب زبانان ایران شد. تشکیل مجلس عربی در خوزستان برای تصویب قوانین محلی، هزینه درآمدهای نفت برای آبادانی خوزستان، انتخاب نمایندگان عرب در مجلس شورای ملی، داشتن اولویت در اشتغال در پست های دولتی و خصوصی و... از خواست های خلق عرب اعلام شده است.^۲

غرب جلوی انقلاب های شبیه ایران را می گیرد

جرج بال معاون پیشین وزارت خارجه آمریکا گفت: آمریکا و متحدانش باید برای حصول اطمینان از عرصه نفت پاسداری خاورمیانه را بر عهده بگیرند. وی ادامه داد: بلوک غرب باید برای پرکردن خلاء دفاعی که بر اثر سقوط شاه سابق ایران به وجود آمده، اقدام کنند. جرج بال با احساس نگرانی از وضعیت عربستان سعودی گفت: حکام این کشور برای این که به سرنوشت شاه ایران مبتلا نشوند، بایستی به اقدامات اصلاحی دست بزنند.^۳

پیشنهاد باز خرید جت های اف - ۱۴ از ایران

به گزارش آسوشیتد پرس از واشنگتن، وزیر دریاداری آمریکا اعلام کرد دولت

۱- کیهان، ۲۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۲۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۳- کیهان، ۲۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

ایران به‌طور غیررسمی به آمریکا اطلاع داده است که می‌خواهد عملیات مربوط به ساختن چهار کشتی جنگی برای ایران متوقف شود. قبلاً ایران از آمریکا خواسته بود که عملیات ساختن دو فروند از این کشتی‌ها را متوقف سازد.

میلتون یانگ، سناتور داکوتای شمالی تأکید کرده است که آمریکا باید به ایران پیشنهاد کند که هواپیماهای اف - ۱۴ آمریکایی را که شاه ایران خریداری کرده است، مسترد کند، مقام‌های دولتی آمریکا هراس دارند که مبدا اطلاعاتی مربوط به جزئیات فنی و بسیار سری این هواپیماها به‌دست شوروی افتد.^۱

۲۱ اسفند ۱۳۵۷

تحریم رفراندوم توسط چریک‌های فدایی خلق

سخنگوی سازمان چریک‌های فدائی خلق در یک مصاحبه مطبوعاتی ضمن اعلام تحریم رفراندوم توسط این سازمان به دلیل غیردموکراتیک بودن آن گفت: تنها پس از یک رشته اقدامات عاجل و فوری که برای تثبیت آزادی‌ها صورت می‌گیرد راه برای یک رفراندوم آزاد باز خواهد شد، بنابراین هر نوع نظر خواهی قبل از این تحولات نمی‌تواند بازگو کننده نظر واقعی مردم باشد.

سخنگوی چریک‌های فدایی خلق موافقت این سازمان با رفراندوم را منوط به نابودی تمامی ارگان‌های رژیم سابق کرد.^۲ چریک‌های فدایی خلق از ابتدای پیروزی انقلاب بر طبل انحلال ارتش می‌کوبند، رهبر انقلاب شدیداً با ایده انحلال ارتش مخالفت کرده‌اند.

راهپیمایی زنان متنفذ شد

مراسم راهپیمایی صبح امروز زنان در مخالفت با حجاب که قرار بود از محل دانشگاه تهران به سوی میدان آزادی انجام شود، لغو شد. تصمیم انصراف از راهپیمایی مخالفان حجاب در پی سخنرانی چند تن از نمایندگان گروه‌های مختلف زنان شرکت کننده در این مراسم اتخاذ شد. در این مراسم عده‌ای از خانم‌های شاغل وزارت

۱- اطلاعات، ۲۰ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

امور خارجه و وزارت بهداری و بهزیستی (مؤسسه تحقیقات و مطالعات) و گروهی از دختران دانش آموز دبیرستانی شرکت داشتند و شعارهایی می دادند.^۱

مردانی که آمریکا با آنها کنار خواهد آمد

جیم بیل معاون مرکز پژوهش های مربوط به خاورمیانه دانشگاه تگزاس که مدت ها پیش از سقوط شاه تحولات ایران را پیش بینی کرده بود، در میزگردی که مجله تایم برای بررسی تحولات خاورمیانه و بخصوص ایران ترتیب داده بود، انقلاب ایران را نه تنها از بابت از دست رفتن منابع غنی نفت بلکه از آن رو برای آمریکا ناگوار دانست که امکان ردیابی و جاسوسی از فعالیت های نظامی شوروی را از آمریکا سلب کرده است. وی ادامه داد: این به معنای آن نیست که دولت جدید ایران به رهبری آیت الله خمینی به شوروی گرایش دارد؛ چرا که ایران به همان اندازه ای که با غرب مخالف است با شرق و شوروی نیز زاویه دارد و به معنای واقعی کلمه غیرمتعهد است.

جیم بیل از جمله آمریکائیان نادری است که برخی از اطرافیان امام خمینی را می شناسد. او در این میزگرد از عده ای نام برد که در آمریکا تحصیل کرده و محافظه کار هستند، مردانی که آمریکا می تواند با آنها کنار آمده و برای جریان یافتن دوباره نفت ایران به غرب از کمک آنها بهره مند شود. جیم بیل از ۸ نفر از مشاوران نزدیک به امام خمینی نام برد که یا در آمریکا زندگی کرده اند و یا فرزندان شان در این کشور مشغول تحصیل هستند. وی ابراهیم یزدی و عباس امیر انتظام را از جمله این افراد دانست. ابراهیم یزدی به مدت ۱۰ سال در شهر هوستون آمریکا اقامت داشت.

بیل که مدتی همکلاسی ابراهیم یزدی بوده می گوید: وی شخصیتی جدی، طرفدار آمریکا و دارای شخصیت نفوذ ناپذیری است. او در مورد عباس امیر انتظام نیز می گوید: امیر انتظام در رشته مهندسی مقاومت مصالح از دانشگاه کالیفرنیا فارغ التحصیل شده است و هر چقدر که بخواهید آمریکائی است.^۲

۱- اطلاعات، ۲۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸ بی مبالاتی جیم بیل در معرفی مردان آمریکا که در دولت موقت مشغول به انجام وظایف خود بودند، این افراد را واداشت تا برای رفع اتهام از خود مواضع ضد آمریکایی اخذ کنند. در یکی از اسناد لائنه جاسوسی درباره ابراهیم یزدی و عباس امیر انتظام چنین می خوانیم: «هم یزدی و هم انتظام که در گذشته دائماً در موضع یاری به ما بوده اند، در نتیجه بی مبالاتی جیم بیل در مجله تایم، شروع به حمله [به آمریکا] نموده اند، خصوصاً [حملات] یزدی که به نظر می رسد برای اثبات این که طرفدار آمریکا نیست، تکرار می شود.» رک جاسوسی که طلبکار شد، شبکه ایران،

رکود اقتصادی خطرناک در آمریکا در پی بحران نفت

سناتور دموکرات هنری جکسون رئیس کمیسیون انرژی سنای آمریکا تأکید کرد که افزایش سرسام‌آور بهای نفت و محدود کردن عمدی تولید نفت از سوی کشورهای تولید کننده، رکود اقتصادی خطرناکی را در آمریکا به وجود آورده است. وی که با تلویزیون ای بی سی آمریکا مصاحبه می‌کرد، پیش‌بینی کرد که سیاست تازه کشورهای عضو اوپک موجب خواهد شد تا یک سال دیگر قیمت بنزین در آمریکا با ۳۰ درصد افزایش به یک دلار برسد و به این ترتیب باید در انتظار بالا رفتن سریع نرخ تورم و بهره بانکی و در نتیجه رکود اقتصادی شدیدی در آمریکا باشیم.^۱

۲۲ اسفند ۱۳۵۷

نفت خوارهای مفتخوار دست بردار نیستند

رهبر انقلاب امروز در جمع کارکنان مخابرات سخنرانی کرده و به توطئه بیگانگان برای ایجاد اختلاف در صفوف ملت پرداختند. امام خمینی فرمودند: «ما الآن در بین راه هستیم؛ راه تمام نشده است. آنهایی که خیانتکار و جنایتکار بودند ریشه‌هایشان باز موجود است. جنایتکارهای خارجی، نفتخوارهای مفتخوار دست بردار نیستند. باید هوشیار باشید، باید بیدار باشید، باید دسیسه‌های آنها را خنثی کنید، عمال آنها الآن در بین طبقات ما می‌خواهند اختلاف ایجاد کنند؛ تظاهرات ضد دینی بکنند»^۲

گفتنی است «جبهه ملی» و «جبهه دمکراتیک» با عنوان «آزادی افکار و عقاید بدون قید و شرط» و به منظور مخالفت رسمی با اسلامی بودن انقلاب اعلام کرده‌اند روز ۲۹ اسفند در میدان آزادی تجمع خواهند کرد. رهبر انقلاب در این سخنرانی با اشاره به این تجمع آن را ضد دینی خواندند.^۳

۱۱ مقام رژیم سابق اعدام شدند

۱۱ نفر از سران رژیم سابق به اسامی سپهبد نادر جهانبانی معاون نیروی زمینی،

۱- اطلاعات، ۲۱ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۷۲

۳- همان

سرلشگر ولی‌الله زندکریمی رئیس اداره زندان‌ها، محمود جعفریان معاون سابق سازمان رادیو تلویزیون، پرویز نیکخواه مدیر سابق مرکز خبر رادیو و تلویزیون، غلامحسین دانشی نماینده سابق مجلس، ستوان یکم منوچهر وثوقی افسر سابق گارد جاویدان، محمد نوید معروف به نبوی شکنجه‌گر معروف ساواک، میراحمد کوچ اصفهانی متخصص بازجویی و شکنجه‌گر ساواک، ستوان دوم حسین شه‌کمان افسر ضداطلاعات، سرگرد منوچهر قشقایی فرمانده تیم ضد تخریب و حسین فرزین کامیون‌دار و سردسته اشرار و چماقداران از اولین ساعات بامداد دیروز در دادگاه محاکمه و دادرسان دادگاه در ساعت ۵ بامداد امروز حکم اعدام این افراد را که مفسد فی‌الارض تشخیص داده شده بودند، صادر کرد.^۱

خبرگزاری یونایتد پرس گزارش داد: تعداد کسانی که تاکنون به حکم دادگاه‌های انقلابی اعدام شده‌اند، به ۶۲ نفر می‌رسد. خبرگزاری رویترز این رقم را ۴۱ نفر اعلام کرده است.^۲

حمله و تیراندازی به اتومبیل قطب‌زاده

مقارن ساعت ۵ بعدازظهر امروز تعدادی از بانوان در مقابل رادیو و تلویزیون تجمع کرده و خواستار دیدار با قطب‌زاده شدند، این عده با دیدن خودروی سرپرست رادیو و تلویزیون به طرف خودرو هجوم برده و یکی از خانم‌ها با سلاحی که همراه داشت به سمت خودروی قطب‌زاده شلیک کرد.^۳

تأسیس بنیاد مستضعفان

شورای انقلاب اسلامی ایران با صدور اعلامیه‌ای تأسیس بنیاد مستضعفان را اعلام داشت. در پی حکم رهبر انقلاب مبنی بر مصادره اموال منقول و غیرمنقول خاندان پهلوی و کارگردانان اصلی رژیم سابق و صرف آن در امور رفاهی مستضعفان و محرومان، شورای انقلاب اقدام به ایجاد مؤسسه‌ای به نام بنیاد مستضعفان کرده است. وظیفه این بنیاد شناسایی و ضبط این اموال اعم از املاک و سپرده‌های بانکی و پول

۱- کیهان، ۲۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۲۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

نقد و غیره و ایجاد واحدهای مسکونی برای محرومان است.^۱

مرام‌نامهٔ حزب خلق مسلمان اعلام شد

امروز مرام‌نامهٔ حزب خلق مسلمان اعلام شد: احیای حقوق اساسی همهٔ مردم ایران، با استقرار جمهوری اسلامی، حکومت عدل خدا بر مردم به دست مردم، نشر و ترویج اصول اسلامی در همهٔ زمینه‌های اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، به خاطر آگاهی هرچه بیشتر خلق مسلمان ایران و در راه تحقق خودسازی انقلابی و پی‌ریزی جامعهٔ اسلامی، از بین بردن کامل همهٔ آثار شوم و میراث‌های ننگین ناشی از نظام طاغوتی شاهنشاهی و نابودی تمام پدیده‌های استبدادی و برقراری آزادی‌های فردی و اجتماعی، بیان و قلم، مطابق موازین اسلامی، پاک‌سازی اساسی و بدون وقفهٔ همهٔ بنیادهای فاسد اداری و دولتی سابق و جایگزین ساختن بنیادهای استوار خلقی و اسلامی، تبدیل قطعی و فوری نظام اقتصادی، سرمایه‌داری فاسد ضد اسلامی وابسته به بیگانه و احیاء و اجرای کامل اصول اقتصادی اسلامی، در همهٔ زمینه‌ها که تنها با تأمین استقلال اقتصادی، ایجاد نظام صحیح مالی، بازرگانی، کشاورزی، صنعتی و غیره امکان‌پذیر است و... از جمله مفاد این مرام‌نامه محسوب می‌شود.^۲

مرام‌نامهٔ حزب خلق مسلمان توسط سیدهادی خسروشاهی نگارش شده است.^۳

۱- کیهان، ۲۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۳

۲- اطلاعات، ۲۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحهٔ ۸

۳- سید هادی خسروشاهی در این زمینه می‌گوید: مرام‌نامه و مقدمهٔ آن را من نوشتم که نخست در هیئت مؤسس خوانده و تصویب شد و در آغاز «اساس‌نامه» که باز در جلسات شورایی هیئت مؤسس مطرح و به تصویب رسیده بود، چاپ شد. در مقدمهٔ مرام‌نامه و خود مرام‌نامه، تحت عنوان: «ما چه می‌خواهیم» که در واقع تکمیل‌کنندهٔ محتوای کتاب ترجمه‌ای من دربارهٔ خواست اسلام‌گرایان، از قول شهید سید قطب بود که قبل از انقلاب ده‌ها بار تحت عنوان «ما چه می‌گوییم»، چاپ شده بود، اهداف اصلی حزب را بیان داشته‌ام و همان طور که در آن ملاحظه می‌نمایید، این اهداف، کاملاً در راستای تحقق اهداف اصلی و نخستین انقلاب اسلامی ایران است. (رک امام خمینی (ره) و فتنه خلق مسلمان، روزنامهٔ جوان، ۱۷ خرداد ۱۳۸۹) سیدهادی خسروشاهی بعدها به دلیل انحرافات گستردهٔ این حزب از آن استعفا داد. وی در زمینهٔ چرایی استعفا از حزب خلق مسلمان می‌گوید: اینجانب به همراه ۲ تن از دوستان به قم رفتیم و موضوع انحراف حزب از مسیر اصلی را با آیت‌الله شریعتمداری در میان گذاشتیم و هشدار دادیم که این چندمین بار است که ما تخلفات آقای سید حسن شریعتمداری، فرزند حضرت‌تعالی را به اطلاع جنابعالی می‌رسانیم و متأسفانه آنها به راست یا دروغ، مدعی هستند که جنابعالی موافق روش آنها هستید... و این البته اشکالی ندارد. نظر جنابعالی محترم است، ولی همان طور که من در نخستین جلسهٔ مشورتی در حضور جنابعالی و اعضای اصلی هیئت مؤسس عرض کردم که در صورت انحراف حزب، ما استعفا خواهیم داد و حضرت‌تعالی فرمودید که «مخالفت با نظام جدید و آقای خمینی حرام است». . . و امروز این دوستان مرتکب این عمل حرام می‌شوند، ما چاره‌ای جز استعفا و اعلام انحلال نداریم». آیت‌الله شریعتمداری، طبق معمول باز ما را به آرامش و صبر و بردباری و نصیحت کردن «بچه‌ها» دعوت کردند. . . ولی ما چون یقین داشتیم که ادامهٔ این روش، یعنی «نصیحت کردن»! جواب‌دهی مثبتی نخواهد داشت، تصمیم به استعفا و دست‌جمع‌ی و اعلام انحلال حزب را گرفتیم و آن را با شجاعت و شهامت تمام و به‌رغم مشکلاتی که برای ما ایجاد می‌کرد و کاملاً قابل پیش‌بینی بود، عملی ساختیم. (رک امام خمینی (ره) و فتنه خلق مسلمان،

ضربه ۵ میلیارد دلاری انقلاب ایران به آمریکا

مؤسسه پیش‌بینی‌های اقتصادی چیس اکونومتریک شعبه چیس مانهاتان بانک پیش‌بینی کرد که پیامدهای حوادث ایران برای موازنه بازرگانی آمریکا به قیمت ۵ میلیارد دلار تمام شده و از نرخ رشد اقتصادی در بسیاری از کشورها خواهد کاست. «چیس اکونومتریک» در گزارشی که انتشار داده تصریح کرده است که در سال ۱۹۷۹ واردات ایران به ۱۳ میلیارد دلار کاهش خواهد یافت؛ در حالیکه رقم پیش‌بینی شده در حدود ۲۲ میلیارد دلار بود و آمریکا بیش از هر کشور دیگر از این کاهش زیان خواهد دید.^۱

ایران در سازمان ملل رسماً به حامیان فلسطین پیوست

نماینده ایران در سازمان ملل متحد به کشور اسلامی عضو این سازمان که از شورای امنیت درخواست کرده‌اند برای تحقق بخشیدن به حقوق انکار ناپذیر فلسطینی‌ها به اقدام‌های لازم از جمله اعمال مجازات‌های بین‌المللی به اسرائیل متوسل شود، پیوست. جمال شمیرانی کاردار ایران ضمن سخنرانی در جریان بحث پیرامون سرزمین‌های اشغال شده عربی و فلسطین توسط اسرائیل گفت: ۸۰۰ میلیون مسلمان وضع تحمل‌ناپذیری را که در بیت‌المقدس و سرزمین‌های اشغالی حکم فرماست، با تمام وجود احساس می‌کنند. این نخستین فرصتی است که دولت موقت انقلاب به دست آورده است تا از طریق یک تریبون بین‌المللی نظرات انقلاب ایران را بیان کند.^۲

۲۳ اسفند ۱۳۵۷

راهپیمایی بزرگ تهرانی‌ها علیه آمریکا و انگلیس

خیابان‌های تهران شاهد یک تظاهرات ۲۰۰ هزار نفری علیه آمریکا بود که از سوی دانشجویان مسلمان دانشگاه‌ها به عنوان اعتراض به دسیسه‌های آمریکا در خاورمیانه از جمله سفر کارتر به مصر و اسرائیل، اعزام ناوگان آمریکا به خلیج فارس و ارسال

روزنامه جوان، ۱۷ خرداد ۱۳۸۹

۱- اطلاعات، ۲۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۲۲ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

سلاح‌های مدرن به عربستان سعودی و یمن شمالی ترتیب یافته بود. تظاهرات از ساعت ۳ بعد از ظهر از محل دانشگاه تهران شروع شد و به سمت سفارت فلسطین و آمریکا کشیده شد و در نهایت دانشجویان پرچم‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی را به آتش کشیدند و راهپیمایی در ساعت ۱۹ خاتمه یافت.^۱

همچنین در پی رفتاری که دولت انگلیس از چندی پیش نسبت به ایرانیان به ویژه دانشجویان ایرانی در پیش گرفته است و به دنبال شدت برخورد دولت این کشور با مسافران ایرانی تظاهرات ضد انگلیسی جلوی سفارت بریتانیا در تهران برگزار شد.^۲

اخطار دولت موقت به سوئیس

عباس امیر انتظام معاون نخست‌وزیر هشدار داد: اگر دولت سوئیس از بازپس دادن اموال و دارایی‌های شاه سابق به دولت انقلابی ایران خودداری کند، ما نیز به نوبه خود با در نظر گرفتن پاره‌ای مجازات‌های اقتصادی این اقدام سوئیس را تلافی خواهیم کرد. امیر انتظام ادامه داد: اگر دولت سوئیس در برابر پیشنهادهای دولت ایران سماجت ورزد در آن صورت ایران نیز به نوبه خود روابط اقتصادی و تجاری خود با دولت فدرال سوئیس را محدود خواهد کرد و این به ضرر سوئیس تمام خواهد شد.^۳

تکذیب استعفای وزیر خارجه

مهندس بازرگان امروز استعفای دکتر کریم سنجابی وزیر امور خارجه و رهبر جبهه ملی ایران را تکذیب کرد. شایع شده است که سنجابی از سه روز پیش به دلایلی که هنوز مشخص نشده است، استعفا داده و در سرکار خود حاضر نشده است ولی مهندس بازرگان به استعفای وی هنوز پاسخی نداده است. سخنگوی وزارت خارجه نیز امروز استعفای سنجابی را تکذیب کرده و گفت وی به علت بیماری در منزل استراحت می‌کند.^۴

۱- اطلاعات، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- کیهان، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- کیهان، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

تبریک مجاهدین خلق به متین دفتری

سازمان مجاهدین خلق امروز ضمن نامه‌ای خطاب به متین دفتری تشکیل جبههٔ دموکراتیک ملی ایران را به وی تبریک گفت. مجاهدین خلق در این نامه آرزو کرده است متین دفتری نقش ارزنده‌ای در مبارزات ضد امپریالیستی خلق قهرمان ایران ایفا کند.^۱

مجاهدین خلق: حجاب موضوعی فرعی است

مجاهدین خلق امروز با انتشار بیانیه‌ای حجاب را موضوعی فرعی خواند که پرداختن به آن انقلاب را به بی‌راهه می‌برد. در بخشی از بیانیهٔ مجاهدین خلق آمده است: دنبال‌گیری مسایلی که در شرایط کنونی از مسایل اصلی جامعه و جنبش ما نمی‌باشد و به هر نحوی که باشد موجب انحراف از مسیر و به بی‌راهه رفتن نیروها و انرژی‌ها شده و فرصت‌ها و زمینه‌هایی برای توطئه‌ها و تحریکات ضد انقلاب فراهم خواهد نمود و از آن جمله است درگیری‌هایی که این روزها در مورد مسئلهٔ حجاب

۱- کیهان، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸، هدایت الله متین دفتری، پسر احمد متین دفتری، نخست وزیر رضاشاه، عضو ساواک و عامل سازمان «سیا» بود. در یکی از اسناد لانهٔ جاسوسی دربارهٔ هدایت الله متین دفتری آمده است: «آقای متین دفتری با ادعای ضد آمریکایی بودن در میان جوانان ایرانی نفوذ می‌کند و آخرین اخبار تحرکات آنها را به سفارت گزارش می‌کند»، در سند شمارهٔ ۹۸ از جلد دوم اسناد لانهٔ جاسوسی - کتاب احزاب در ایران - آمده است: «متین دفتری منبع قابل اطمینانی برای کسب اطلاعات دربارهٔ فعالیت سیاسی مخالفین است، وی بی‌تکلف صحبت می‌کند و دربارهٔ هر زمینه‌ای از فعالیت مخالفان (مخالفان آمریکا) به راحتی اطلاعات می‌دهد.»

متین دفتری بعد از پیروزی انقلاب اسلامی با پنهان کردن هویت خود و در پوشش نوهٔ دکتر مصدق - بدون اشاره به این که پسر نخست وزیر رضاشاه است - با همراهی افرادی نظیر نجف دریابندری، منوچهر هزارخانی، بهمن نیرومند و... گروهی تحت نام «جبههٔ دموکراتیک ملی» را تشکیل و از آن پس با شعارهای غلیظ ضدامپریالیستی به فعالیت خود ادامه داد. او در نخستین نطق خود بعد از راه‌اندازی گروه یاد شده - ۱۴ اسفند ۵۷ سر مزار مصدق - می‌گوید: «خلق‌های ایران مرحلهٔ اول پیکار خود را علیه استبداد داخلی و حامیان امپریالیست خارجی آن پشت سر گذاشته‌اند و اکنون باید مرحلهٔ بعدی را که انحلال ارتش، رفع ستم از دهقانان، افشای ساواکی‌ها - خودش ساواکی بود - و... را دنبال کنند.» ۶ ماه بعد یعنی مرداد ماه ۱۳۵۸ متین دفتری در حالی که خود سردبیر نشریهٔ منافقین و همسرش مریم متین دفتری مسئول شاخهٔ زنان این سازمان بود، طی یک مiting در دانشگاه تهران شعار «اسلام نابود است کمونیسم پیروز است» را سر داد.

یکسال بعد از آن نیز در جریان غائلهٔ ۱۴ اسفند بنی صدر و منافقین در دانشگاه تهران به تحریک گروهی از هواداران فریب خورده علیه نظام اسلامی دست می‌زنند، مدتی بعد دادگستری تهران در گزارشی از آن غائله، سند عضویت متین دفتری در ساواک را فاش کرد و با انتشار سند دیگری نشان داد که هدایت الله متین دفتری، با آن همه شعارهای ضدامپریالیستی، شریک تجاری ارتشید نصیری رئیس سازمان امنیت و اطلاعات رژیم شاه - ساواک - بوده است. با افشای این اسناد متین دفتری که دیگر زمینه‌ای برای حضور در ایران نمی‌دید. به فرانسه گریخته و از طریق طارق عزیز معاون نخست وزیر صدام به جمع همکاران ادارهٔ استخبارات ارتش عراق پیوست.

بهمن نیرومند و منوچهر هزارخانی دو عضو دیگر جبههٔ دموکراتیک همراه با هدایت الله متین دفتری و همسرش مریم بعد از فرار منافقین به فرانسه، وارد شورای ملی مقاومت که تشکیلات جدید منافقین در خارج از کشور است شدند و همراه افراد دیگری نظیر ناصر پاکدامن، هما ناطق، غلامحسین ساعدی، عبدالکریم لاهیجی، علی اصغر حاج سیدجوادی که اعضای اصلی شورای ملی مقاومت را تشکیل داده بودند، آشکارا در اختیار صدام قرار گرفتند. (رک سرمقاله روزنامه کیهان، ۱۳۸۶/۰۹/۲۰، به قلم حسین شریعتمداری)

ایجاد شده است.^۱

بازپرسی از هویدا آغاز شد

بازپرسی از امیرعباس هویدا در محل دادرسی انقلاب اسلامی ایران آغاز شد. هویدا از زمان انتقال به کمیته انقلاب تحت بازجویی قرار گرفت و در فرصت‌های مختلف به سوال‌های بازجویان کمیته انقلاب پاسخ گفت. براساس پرونده‌ای که از همین بازجویی‌ها تشکیل شده، هویدا برای نخستین بار به پرسش‌های بازپرس دادرسی انقلابی پاسخ گفت و این بازپرسی هنوز ادامه دارد.

هویدا در طول بازجویی‌های مقدماتی و نیز بازپرسی دو روز گذشته به بسیاری از مسایل و اتهاماتی که به وی وارد شده پاسخ داده، اما هرگز خود را مقصر ندانسته است.^۲

اشرف: شاه بی‌لیاقت است!

اشرف پهلوی خواهر شاه سابق ایران، یک سال قبل که نهضت مردم ایران اوج گرفته بود در صدد توطئه‌ای برای در هم شکستن مقاومت مردم بود و با بسیاری از مقامات مملکتی و فرماندهان ارتش شاهنشاهی در این مورد مذاکراتی انجام داده بود. امروز یک کارمند سابق ساواک که در مرکز دستگاه‌های کنترل الکترونیک تلفن‌ها که مکالمات مقامات و سران رژیم پیشین را ضبط می‌کرد، اطلاعات تازه‌ای از فعالیت‌ها و جنایات رژیم سابق در اختیار روزنامه‌ها قرار داد. این کارمند سابق ساواک گفت: در یک سال اخیر به دستور شاه سابق، اشرف خواهر وی، سخت تحت کنترل بود و تلفن‌های او در مرکز دستگاه‌های کنترل تلفن ساواک ضبط می‌شد. در یکی از این نوارها گفت و گوهای عاشقانه اشرف با یک جوان ارمنی ضبط شده بود که اشرف خود را عاشق بی‌قرار این جوان جلوه می‌داد و جوان ارمنی که قبلاً با وی ارتباط داشت، حاضر نبود دیگر به روابط خود با این زن ادامه دهد. این نوار نیز از جمله نوارهایی بود که ساواک برای شاه سابق فرستاده بود.^۳

۱- اطلاعات، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

مصر و اسرائیل در آستانه امضای یک پیمان صلح

جیمی کارتر رئیس‌جمهور آمریکا پس از قرار دادن مصر و اسرائیل در آستانه امضای یک قرار داد صلح به دیدار خود از خاورمیانه پایان داد و به واشنگتن بازگشت. کارتر اظهار امیدواری کرد که مصر و اسرائیل ظرف همین ماه پیمان صلح امضا کنند. رئیس‌جمهور آمریکا گفت: سادات همه بندهای پیشنهاد آمریکا را پذیرفته است ولی بگین از پذیرفتن برخی از بندها امتناع کرده است. یاسر عرفات اعراب را به تحریم نفتی مصر تشویق کرده است، وی از مخالفین جدی صلح مصر و اسرائیل است.^۱

۱۲۴ اسفند ۱۳۵۷

شناسنامه‌هایتان را به کسی ندهید

دفتر تبلیغات امام خمینی امروز بار دیگر از مردم خواست از دادن شناسنامه‌های خود به دیگران خودداری کنند. در اطلاعیه‌ای که از سوی دفتر تبلیغات رهبر انقلاب صادر شده آمده است: از قرار اطلاع گروهی سودجو شناسنامه‌های افراد را در شهرها و دهات به عناوین مختلف از جمله نام‌نویسی در حزب جمهوری اسلامی و یا دادن رأی به جمهوری اسلامی و یا دادن رأی به اسم کمیته انقلاب اسلامی جمع‌آوری می‌کنند.^۲

حزب توده: به جمهوری اسلامی رأی می‌دهیم

حزب توده بر اساس اطلاعیه ۱۲ اسفند خود که امروز، روزنامه‌ها آن را منتشر کردند، اعلام کرده است به جمهوری اسلامی رأی می‌دهد. در بخشی از این بیانیه با تأکید بر این که حزب توده به دنبال استقلال ملی و دموکراسی است آمده است: حزب توده ایران برنامه خود را درباره تحول بنیادی در جهت تحکیم استقلال ملی، دموکراسی و سالم‌سازی اقتصاد کشور، رفاه عمومی و پیشرفت اجتماعی بیان داشته و نظرش در این باره مشخص و روشن است.^۳

۱- اطلاعات، ۲۳ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱، نگاهی به تاریخ حزب توده در ایران به خوبی نشان می‌دهد که این حزب، در تاریخ موجودیت خود هیچ‌وقتی به استقلال ملی مردم ایران نگذاشته است. مناظره شهید بهشتی با کیانوری دبیر اول حزب توده مؤید این نکته است. شهید بهشتی در این مناظره از وابستگی حزب توده به دشمنان این ملت سخن می‌گوید و کیانوری

تقاضای حکم اعدام برای هویدا

اولین جلسه دادگاه امیرعباس هویدا بامداد امروز برگزار شد و دادستان برای وی درخواست حکم اعدام کرد. دادگاه که ساعت یک بامداد آغاز شده بود تا ساعت ۳:۳۰ بامداد به طول انجامید. در این کیفرخواست دادگاه انقلاب اسلامی برای هویدا درخواست حکم اعدام کرده است.

فساد در ارض، محاربه با خدا و خلق خدا و نایب امام زمان، قیام علیه امنیت و استقلال مملکت با تشکیل کابینه‌های دست‌نشانده آمریکا و انگلیس و حمایت از منافع استعمارگران، واگذاری بی‌قید و شرط منابع زیرزمینی نفت، مس و اورانیوم و... به بیگانگان، گسترش نفوذ سیاسی و اقتصادی امپریالیسم آمریکا و همدستان اروپایی‌اش در ایران از جمله از طریق نابودی منابع داخلی و تضعیف آن در برابر رقبای خارجی و تبدیل کشور به بازار مصرف کالاهای خارجی، پرداخت درآمدهای ملی حاصل از نفت به شاه و فرح و نیز تسلیم این درآمدها به ممالک وابسته به غرب، شرکت مستقیم در فعالیت‌های جاسوسی به نفع غرب و صهیونیسم، شرکت مستقیم در قاچاق هروئین در فرانسه، در معیت حسنعلی منصور، از جمله اتهامات «امیرعباس هویدا، فرزند حبیب‌الله، به شماره شناسنامه ۳۵۴۲ صادره از تهران، متولد ۱۲۹۵» در این کیفرخواست عنوان شده است.

در طول دادگاه، هویدا چندین بار خطاب به دادستان گفت: «ما امروز با هم توافق‌هایی داشتیم»، برای بار سوم دادستان در جوابش گفت: «آقای هویدا چه توافق‌هایی؟ چرا نسبت به من می‌دهید؟»^۱

با قاطعیت آن را رد می‌کند ولی بعدها که بهشتی به شهادت رسید کیانوری و دیگر اعضای حزب توده به جاسوسی خود برای شوروی اعتراف کردند. کیانوری در اعترافات خود که از رادیو و تلویزیون نیز پخش شد به صراحت بر این موضوع تأکید کرد که «حزب توده از آغاز تأسیس در ۱۳۲۰ تا به حال، ابزاری برای جاسوسی و خیانت بوده است.» حزب متحله توده در چند دهه فعالیت خود، مرام‌نامه‌ای جز پیگیری تسلط شوروی بر ایران نداشت و سران آن تا آن‌جا پیش رفتند که در حین اشغال نظامی ایران در جنگ جهانی دوم، اقدام به تظاهرات خیابانی علنی کردند و خواستار واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی در ازای واگذاری نفت جنوب به انگلیس شدند! تلاش برای انجام کودتا علیه انقلاب نوپای اسلامی از دیگر خیانت‌های حزب توده است اما پس از فروپاشی بلوک شرق، سران این حزب ترجیح دادند به جای بیگاری برای KGB شوروی، به خدمت سرویس‌های جاسوسی CIA و MI6 درآیند. از این رو ادعای ملی‌گرایی از سوی حزبی چون حزب توده مضحک و خنده‌دار می‌نماید.

کاری نکنید نه از تاک نشان بماند، نه از تاک نشان

نخست وزیر دولت موقت طی سخنانی که از تلویزیون پخش شد، مشکلات کشور را تشریح کرده و گفت: یک مشکل بزرگ [کشور] این دستپاچگی هاست، فشارهایی است که از هر طرف می‌آورند که یا الله یا الله تند باش انقلاب کن! پس چه کسی و کی دردهای ما را دوا می‌کند؟ این چه دولت انقلابی است؟! پس چه موقع حق ما را می‌دهند؟

مهندس مهدی بازرگان ادامه داد: البته ما نگفتیم که انقلاب نمی‌کنیم، انقلاب در موقعی خواهد بود که به تصویب مجلس برسد ما حق نداریم مادامی که رفتارندوم نشده مادامی که ملت رأی خودش را نداده و یک قانون اساسی تصویب نشده، بیاییم از پیش خودمان اوضاع را واژگون بکنیم. بازرگان ادامه داد: خلاصه این که از همه طرف فشار روی این دولت است. در حالی که دولت از همه بیچاره‌تر و بی‌پول‌تر است و از همه جیبش خالی‌تر است، آخر این اعتصاب‌ها دولت را هم متأثر کرده است.

وی افزود: خانم‌ها سر یک کلمه این جنجال را راه بی‌اندازند، شهر را روی سرشان بریزند، خب چه می‌شود؟ این را اسمش را می‌گذارید همکاری؟ شما ملت که این امتحان را دادید به پیروزی رساندید، اگر حالا [همکاری] نکنید زبانم لال خدای نکرده اگر مملکت به هم بریزد، کودتا بشود، شاه برگردد، خارجی و داخلی بیایند ایران را قطعه قطعه بکنند، یک‌جا به حمایت از کردها یا بلوچ‌ها یا افغان‌ها یا عرب‌ها یا ترک‌ها چه می‌شود؟ برادر عزیز ترکمن و کرد، خانم محترم کارگر عزیز دلبند، این ره که تو می‌روی به ترکستان است، آن دفعه هم گفتم نکنید، کاری که نه از تاک، نشان ماند نه از تاک‌نشان.^۱

شانمن، جاسوس سیا از کشور اخراج شد

رالف شانمن به جرم جاسوسی برای سازمان سیا از ایران اخراج شد. او که به بهانه طرفدارای از انقلاب ایران برای گروهی از مسئولان کشور پرونده‌سازی می‌کرد، به اتهام جاسوسی برای سازمان سیا از کشور اخراج شد. وی ساعت ۶ بعدازظهر از محل اقامت خود به فرودگاه مهرآباد منتقل و تحویل پلیس گذرنامه شد. گفته می‌شود دستور

دستگیری و اخراج شانمن از سوی وزارت کشور صادر شده است.^۱

شکنجه‌گر معروف ساواک خودکشی کرد

پاسداران انقلاب که مدت‌ها در جستجوی حسینی شکنجه‌گر معروف ساواک بودند، او را در نزدیکی خانه‌اش دیدند، ولی قبل از آنکه موفق به دستگیری وی شوند، حسینی با اسلحه کمری که در دست داشت، خودکشی کرد. وی که نام اصلی‌اش «محمد علی شعبانی» است، توسط پاسداران انقلاب بلافاصله به بیمارستان منتقل و تحت عمل جراحی قرار گرفت.^۲

اگر خدا هم بگوید قبول نمی‌کنیم

شیخ عزالدین حسینی رهبر جنبش خودمختاری کردستان اعلام کرد که با کمونیست‌های ایرانی که سر سپرده هیچ ابرقدرتی نیستند و در داخل ایران فعالیت می‌کنند، مخالفتی ندارد. عزالدین حسینی خواهان دگرگونی در سیستم اقتصادی ایران شد و تأکید کرد که یک اقتصاد سوسیالیستی باید در ایران پیاده شود.^۳

وی در ادامه سخنان خود با اشاره به خواسته خودمختاری کردستان تأکید کرد: اگر جبرئیل از آسمان بیاید و قوانینی را بیاورد که خودمختاری کردستان در آن نباشد،

۱- اطلاعات، ۲۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱۱

۲- اطلاعات، ۲۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱۲، محمد علی شعبانی معروف به دکتر حسینی بازجو و شکنجه‌گر؛ به سال ۱۳۰۲ در

کلیایگان به دنیا آمد. پس از ناتمام ماندن تحصیلات در مقطع ابتدایی، به ارتش وارد و با درجه گروهبانی در رکن ۲ مشغول خدمت شد. پس از تأسیس ساواک در سال ۱۳۳۶، برای ادامه خدمت به ساواک منتقل و در اداره سوم مشغول به کار شد. برای مدتی مدیر داخلی بازداشتگاه اوین بود و خود در شکنجه و بازجویی زندانیان و متهمین سیاسی شرکت می‌کرد. در پی وجود آمدن کمیته مشترک ضد خرابکاری در سال ۱۳۵۱، به آن‌جا منتقل شد. وی دوره‌های آموزشی «توجیه و حفاظت»، «شوک الکتریکی» و «آپولو» را در ساواک طی کرده و در کمیته مشترک ضد خرابکاری به کار بست. حسینی به خاطر جدیت و پشتکار فراوان در امر شکنجه زندانیان، موفق به دریافت نشان‌ها و مدال‌های مختلف گردید. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در تاریخ ۲۴ اسفند ۱۳۵۷ هنگامی که منزلش محاصره بود، با اسلحه کمری اقدام به خودکشی نمود که بلافاصله به بیمارستان منتقل و سرانجام در تاریخ ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸ درگذشت

۳ اطلاعات، ۲۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱۰، یکی از کسانی که در سال ۱۳۵۸ با شیخ عزالدین حسینی دیدار کرده است درباره وی می‌گوید: «روزی که مجسمه شاه فراری را از میدان بزرگ شهر مهاباد سرنگون می‌کردند، مذهبی‌ها اصرار داشتند به جای آن پرچم سبز اسلام قرار گیرد و کمونیست‌ها می‌کوشیدند، پرچم سبز کمونیستی را بالا ببرند. زد و خورد در گرفت. شیخ را خبر کردند. دوان دوان آمد و خود را در میان درگیری انداخت و آنان را از هم جدا کرد. مذهبی‌ها پرچم سرخ کمونیست‌ها را به زمین کوبیدند و لگدمال کردند. شیخ پرچم سرخ گل آلود را برداشت و سر مذهبی‌ها فریاد کشید. سپس پرچم سرخ گل آلود را بر سینه چسبانید و گل‌هایش را پاک کرده و آن را بوسید، برچشم‌هایش مالید و بر سرش گذاشت و باز بوسید. شیخ از نزدیکان بالا رفت و پرچم سرخ کمونیست‌ها را کنار پرچم سبز مذهبی‌ها قرار داد و پائین آمد. مذهبی‌ها از حیرت بی‌حرکت مانده بودند!» (رک قادر عبدالله، کردها چه می‌گویند؟، انتشارات پیشاهنگ، شهریور ۱۳۵۸، صفحه ۱۰۷-۱۰۸)

ما آن را نمی‌پذیریم. وی گفت: باید به همه خلق‌های ایران خودمختاری داده شود.^۱

نیکسون مسئول سقوط شاه است

جرج بال معاون پیشین وزارت خارجه آمریکا مسئولیت سقوط شاه را به گردن دولت ریچارد نیکسون انداخت. جرج بال در مقاله‌ای که واشینگتن پست آن را منتشر کرده است، یادآور شد: ما بر اعمال جنون‌آمیز شاه دامن زده بودیم. وی در همین مقاله به مناسبت دیدار نیکسون و کیسنجر از ایران از سیاست آمریکا درباره ایران انتقاد کرد. بال گفت: چون انگلیسی‌ها ۴۰۰ سال پیش ایران را ترک کرده بودند، نیکسون گمان کرد ایران در موقعیت مناسبی برای اجرای دکترین نیکسون است، ولی این‌گونه نشد.^۲

۱۳۵۷ اسفند

دستور امام برای توقف محاکمات در دادگاه انقلاب

رهبر انقلاب دستور دادند: محاکمات عمال رژیم سابق در دادگاه انقلاب مرکزی متوقف شود و این محاکمات پس از تهیه آئین‌نامه زیر نظر شورای انقلاب در دولت جریان یابد.^۳

۱- اطلاعات، ۲۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱۰، عزالدین حسینی روابط ویژه و گسترده‌ای با رژیم پهلوی و ساواک داشت و از سال ۱۳۴۷ توسط شاه به سمت امامت جماعت شهرستان مهاباد منصوب شده بود. وی در نامه‌ای به کلباسی رئیس ساواک مهاباد می‌نویسد: «امید است در انجام وظایف محوله که هدف از آن خدمت به شاه و مردم و امن و آسایش عموم است، موفق باشید، از خداوند متعال مسئلت می‌نمایم در خدمت به ایران و ایرانیت تحت رهبری اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر مرا تأیید و موفق فرماید» (رک نیمه پنهان، جلد ۱۰، بخش اسناد)، بنی صدر زمانی که عضو شورای انقلاب بود، همراه تنی چند از اعضای آن شورا در کردستان به دیدن شیخ عزالدین حسینی رفت و این خاطره جالب را نقل می‌نماید: «شورای انقلاب هیئتی را معین کرد مرکب از آقایان: طالقانی، بهشتی و من. احتمالاً هاشمی رفسنجانی هم بود که رفتم به سندج. ما را در محلی که مدرسه‌ای بود جا دادند. صبح روز دوم دیدیم بیرون محل اقامتمان چند تیر شلیک شد. بعد آقای عزالدین حسینی وارد شد. به علامت این که ایشان وارد می‌آیند، از سوی سواران ایشان تیر شلیک شد. مرحوم طالقانی خیلی بهش برخورد، روحانی می‌آید به دیدار روحانی آن هم با تفنگچی! مثل این که ساختمان را محاصره کرده باشند، این جور شکلی پیدا کرده بود. در این بین پرونده‌ای را هم آورده بودند که پرونده ساواک عزالدین حسینی بود... داشتیم پرونده او را می‌خواندیم که او وارد شد و آمد و نشست. مرحوم طالقانی گفت: شیخ! تفنگچی آوردی؟ جواب داد: نه! من غلط می‌کنم! طالقانی گفت: البته که غلط می‌کنی، ما آمده‌ایم مسئله را صلح و صفا بدهیم و شما تفنگچی آوردی اینجا دور و بر محل اقامت ما؟! ... شما آن موقع که از ساواک حقوق می‌گرفتی، آن موقع خودمختاری نمی‌خواستی، حالا این ملت انقلاب کرده، می‌خواهی به هم بزنی؟! حسینی با شنیدن این مطلب و با دیدن پرونده ساواکش مثل مرده شد و گفت: «هر چه شما بفرمائید ما تسلیم هستیم، ما حرفی نداریم، غلط می‌کنیم با دولت مرکزی در بیفتیم» (رک بنی صدر، خاطرات، به کوشش حمید احمدی، انجمن مطالعات و تحقیقات تاریخ شفاهی ایران، برلین، ۱۳۸۰، صفحه ۹۸)

۲- کیهان، ۲۴ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- صحیفه امام، جلد، صفحه ۸

تجمع میلیونی در پشتیبانی از «جمهوری اسلامی»

نزدیک به یک میلیون نفر^۱ از مردم تهران امروز بعد از ظهر در گردهمایی بزرگ حمایت از «جمهوری اسلامی»، «حجاب و عفاف» و رویکرد انقلابی صدا و سیما شرکت کردند. تظاهرات کنندگان شعارهایی در حمایت از حجاب و جمهوری اسلامی سر دادند. اصلی ترین شعار این تجمع شعار نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی بود. مردمی که به خیابان‌ها ریخته بودند در حمایت از رویکرد انقلابی رادیو و تلویزیون و شخص قطب‌زاده رئیس این سازمان نیز شعار می‌دادند.^۲

پاکسازی تهران به دست مردم

امروز تهرانی‌ها آستین بالا زدند و هر کس در حدود امکانات خود به نظافت کوی و برزن و خیابان‌ها همت گماشت. کنار گذاشتن غرور و تفاخر و در پیش گرفتن اخلاق انقلابی که مردم را به یک نوع مدینه فاضله رهنمون می‌سازد، از اهداف این اقدام دسته جمعی در نظافت شهر عنوان شده است. گفتنی است امروز از طرف شهرداری تهران روز پاکسازی محیط اعلام شد: و جامعه روحانیت تهران نیز بر این تعاون و همکاری تأکید کرده و همراه و همگام با مردم در نظافت شهر تلاش کردند.^۳

درخواست نخست‌وزیر سابق فرانسه از امام

۶ نفر از نخست‌وزیران سابق فرانسه که با ژنرال دوگل همکاری داشتند طی تلگرامی خطاب به امام خمینی تقاضا کردند، ترتیب محاکمه منصفانه امیرعباس هویدا داده شود.^۴

به گزارش خبرگزاری فرانسه کورت والدهایم دبیرکل سازمان ملل ضمن پیامی درخواست کرد که بیدرنگ به اعدام‌های سریع در ایران پایان داده شود تا امیرعباس

۱- کیهان، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- حمایت قطب‌زاده و صدا و سیما از حجاب، جمهوری اسلامی و نیز اصل قرار دادن مستضعفان و محرومان در این سازمان که بارها در سخنان قطب‌زاده از روز پیروزی انقلاب بر آنها اصرار و پافشاری شده بود، از دلایل این شعارها و حمایت‌ها بوده است. فاصله گرفتن قطب‌زاده از این رویکرد، باعث شد مردم نیز با او زاویه پیدا کنند. به نحوی که در نخستین انتخابات ریاست جمهوری با کمترین میزان رای شکست را پذیرفت. شکست او در این انتخابات باعث شد قطب‌زاده زاویه‌اش را با نظام بیش‌تر کند تا جایی که در طراحی یک کودتا شرکت کرد و با افشای این طرح وی دستگیر و پس از محاکمه اعدام شد.

۳- اطلاعات، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۴- کیهان، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

هویدا نخست‌وزیر پیشین شاه از ضمانت‌های لازم برخوردار شود. گفتنی است سازمان‌های بین‌المللی دفاع از حقوق بشر در دوران صدارت هویدا بارها اعلام کرده بودند که در ایران آزادی خواهان اعدام می‌شوند و امروز دبیرکل سازمان ملل برای کسی دل می‌سوزاند که به اذعان خود این سازمان در زمان او صدها نفر بی‌گناه اعدام شده‌اند. ژاک شیراک شهردار پاریس و رهبر حزب اجتماع برای جمهوری گلیست نیز از رهبر انقلاب خواسته است تا امیرعباس هویدا مورد عفو قرار گیرد.^۱

۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷

آیت‌الله طالقانی: کسی وکالت جنایتکاران را نمی‌پذیرد

آیت‌الله طالقانی در یک مصاحبه مطبوعاتی که با شرکت خبرنگاران داخلی و خارجی در منزل ایشان انجام شد، به سئوالات خبرنگاران پاسخ دادند. ایشان در پاسخ به این سوال که «دادگاه‌های انقلابی چرا به متهمین اجازه نمی‌دهند که برای خودشان وکیل بگیرند»، پاسخ دادند: «در همه کشورهای انقلابی هزاران نفر در روزهای اول انقلاب اعدام می‌شوند، اگر ما می‌خواستیم مانند همه کشورهای انقلابی عمل کنیم با عصبانیتی که مردم از عوامل رژیم سابق داشتند باید روزی صد نفر را اعدام کنیم.»

آیت‌الله طالقانی ادامه دادند: «اکثر این‌ها [اعدام شده‌ها] را که می‌شناسم دستشان به خون جوانان ما آلوده است و هزاران شهود عینی برای مجرمیت آنها در میان مردم موجود است. احتیاج به آن طرز روش دادگاه‌های معمول هیچ نیست.» ایشان افزود: «از جهت دیگر کسی وکالت آنها را قبول نمی‌کند، حتی آن وکلای عادی و بی‌تفاوت

۱- اطلاعات، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸، پس از بازداشت امیرعباس هویدا توسط فرمانداری نظامی تهران در دوران نخست‌وزیری ارتشید از هاری عده‌ای از وابستگان کانون‌های مرتبط با امپریالیسم و صهیونیسم گردهم آمدند و کوشش برای آزادی هویدا را آغاز کردند. این گروه نام «انجمن دوستداران امیرعباس هویدا» را بر خود گذاشته بودند. اعضای این انجمن تا زمانی که رژیم پهلوی پابرجا بود، بازداشت هویدا را چندان جدی نمی‌گرفتند و آن را برنامه‌ای نمایشی برای فریب افکار عمومی داخل کشور ارزیابی می‌کردند و می‌دانستند در صورت اقتدار این رژیم هویدا آسیب جدی نخواهد دید و او پس از حل بحران و فروکش کردن فشار افکار عمومی با عزت و احترام به قدرت باز خواهد گشت. در جریان حمایت از هویدا و تهییج افکار عمومی به سود او افراد مختلفی در تلاش و تکاپو بودند. افرادی که ظاهراً از افق‌های فکری گوناگون می‌آمدند اما همگی آنها در یک نقطه اشتراک داشتند و آن وابستگی به کانون‌های استعماری بود. دوستان هویدا وقتی فروپاشی رژیم پهلوی و انقراض نظام شاهنشاهی ایران را مشاهده کردند، به شدت بر تکاپوی خویش افزودند و کوشیدند تا با ایجاد فشار بر نظام نوپای اسلامی ایران و به هر طریق ممکن موجبات رهایی هویدا را فراهم آورند. نامه نخست‌وزیر سابق فرانسه به امام خمینی و تقاضای مجازات عادلانه هویدا در این راستا ارزیابی می‌شود، خواسته‌هایی این افراد آزادی هویدا بود. رک نیمه پنهان، سیمای کارگزاران فرهنگ و سیاست، جلد ۱۴، انتشارات کیهان، چاپ پنجم، تیر ۱۳۸۷، صفحه ۳۱۵

نیز در خودشان احساس شرمندگی می‌کنند و قدرت دفاع ندارند. «
آیت‌الله طالقانی در پاسخ به شبهه مخفیانه بودن دادگاه‌ها نیز گفتند: «درباره مخفی
بودن این‌ها اولاً مخفی نیست و عده‌ای در آن‌جا هستند و در روزنامه‌ها هم نوشته
می‌شود و اگر بخواهند در این شرایطی که دستگاه‌ها و مامورین رژیم سابق در تلاش
و فعالیت هستند، با کمک پلیس‌های مخفی خارجی آمریکا و اسرائیل خطراتی در پیش
است، شاید علت آن‌که آشکار نمی‌کنند، از جهت امنیتی باشد.»

ایشان ادامه دادند: «ولی گفته‌های این‌ها، دلائل جرم آنها در روزنامه‌ها منعکس
می‌شود. متأسفانه قریب یک دهه یا بیشتر است که در ایران در رژیم سابق دائماً
دادگاه‌های مخفی فعالیت داشته و دسته دسته می‌کشتند و نه علل جرمش برای مردم
معلوم بوده و نه شهود عینی در آن حضور داشتند و از شما غربی‌ها هم هیچ وقت
اعتراض ندیدیم...»^۱

در قانون اسلام، زندان به شیوه غربی وجود ندارد

آیت‌الله طالقانی در پاسخ به این سوال که «چرا آنها به حبس ابد محکوم نمی‌شوند؟»
پاسخ دادند: «در قانون اسلام اساساً مسئله زندان و محکومیت زندان به صورتی که در
دنیا معمول است، نیست و این‌ها دلائلی دارد که من بارها گفتم و خواهم گفت که
زندان اساساً جنایتی است برای افراد. چون کسی که جانی و آدمکش باشد و مفسد در
زمین و قابل اصلاح نباشد، در همه دنیا محکوم به مرگ است.»^۲

کشورهایی که اعدام ندارند، مردم را در خیابان‌ها می‌کشند

آیت‌الله طالقانی ادامه دادند: بعضی از کشورهایی هم که قانون اعدام ندارند، به
صورت دیگر مردم را می‌کشند؛ اسرائیل مثلاً مدعی است که قانون اعدام ندارد، ولی
فلسطینی‌ها را در کوی و برزن و هر جا شکار می‌کنند، به طرز وحشیانه‌ای به قتل
می‌رسانند.

ایشان گفتند: روی این اصل همه آدم‌کش‌ها آن هم نه آدم‌کش عادی بلکه آدمکش
حرفه‌ای، باید در زندان‌ها پذیرایی بشوند و از نظر تغذیه و بهداشت و وسائل زندگی

۱- اطلاعات، ۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

تامین باشند. یک روز هم باز می‌آیند بیرون و کارهایشان را از سر بگیرند، آیا این درست است؟^۱

دموکراسی غربی مردمی نیست

آیت‌الله طالقانی ادامه دادند: دموکراسی غربی از نظر اسلام یک حکومت مردمی نیست و به نفع مردم هم نیست. آنچه غربی است، شما هم می‌دانید که چهره‌ای استعمارگر دارد و با تبلیغات دروغین مردم را می‌فریبند، حکومت‌های استعمارگری که مردم را به خون کشیده و زبون کردند، همه‌ی منبعث از همین دموکراسی است، فحشا و بی‌بندوباری موجود در غرب نیز حاصل این دموکراسی است و من به وضوح می‌بینم که دیری نخواهد پائید که این دموکراسی آنها را نابود خواهد کرد.^۲

هفته‌نامه‌ی ارگان توده منتشر شد

اولین شماره‌ی هفته‌نامه‌ی مردم ارگان مرکزی حزب توده ایران منتشر شد. این روزنامه پس از ۳۰ سال انتشار نامنظم و مخفی در ایران و خارج از کشور در ۸ صفحه و به بهای ۱۰ ریال در تهران منتشر شد.^۳

فرماندار مهاباد را کردها انتخاب می‌کنند

امروز اعلام شد: که دولت موقت با یکی از خواست‌های هشتگانه‌ی کردها مبنی بر انتخاب فرماندار مهاباد توسط خود آنان در راستای رسیدن به خودمختاری موافقت کرده است. اسماعیل اردلان نماینده دولت موقت در منطقه غرب در دیدار با شیخ عزالدین حسینی رهبر جنبش خودمختاری کردستان به وی اطلاع داد که کردهای مهاباد یک نفر را برای احراز سمت فرمانداری این شهرستان معرفی کنند تا نسبت به صدور حکم ابلاغ برای او از سوی دولت اقدام شود. نماینده دولت همچنین پیرامون امکان تشکیل فرمانداری کل مهاباد در این دیدار سخن گفته است.^۴

۱- اطلاعات، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۴- اطلاعات، ۱۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

افتتاح مرکز خبرنگاران خارجی سازمان خبرگزاری پارس

پرس ستر مرکز خبرنگاران خارجی سازمان خبرگزاری پارس با حضور وزیر اطلاعات و تبلیغات و خیرات و مدیران و مسئولان سازمان خبرگزاری پارس گشایش یافت و رسماً فعالیت خود را آغاز کرد.

دکتر میناچی طی سخنانی هدف از تاسیس این مرکز را تشریح کرد و گفت: در کشوری که آزادی، شعار آن است، تمام خبرنگاران از کلیه کشورهای می‌توانند به ایران بیایند و هرگونه خبری را که مایلند آزادانه به مراکز خبری خود مخابره کنند، در حالی که پیش از این گزارش‌های خبرنگاران خارجی به‌طور کلی از طرف دولت و سایر مراجع به اصطلاح امنیتی سانسور و از نشر واقعیت‌ها جلوگیری می‌شد.

دکتر میناچی در ادامه سخنان خود از برخی خبرنگاران خارجی که گزارش‌های نادرستی از رویدادهای ایران مخابره کرده بودند، گله کرد و از آنان خواست که مرکز خبرنگاران خارجی را که امروز در ساختمان خبرگزاری پارس گشایش یافت، خانه خود بدانند و برای دریافت هرگونه خبر و عکس وقایع ایران که عاری از هرگونه شائبه غرض ورزی و غیرواقعی است به آن مراجعه کنند و از همه گونه تسهیلات و امکان‌های موجود آن بهره گیرند.^۱

نگرانی عراق از مداخله ابرقدرت‌ها در ایران

سعدون حمادی وزیر خارجه عراق در مصاحبه‌ای ابراز نگرانی کرد که امکان قدرت یافتن دست راستی‌های افراطی و مداخله ابرقدرت‌ها در ایران وجود دارد. وی گفت: امکان دارد راست‌گرایان افراطی از طریق ارتش قدرت را به دست گیرند و کمی تعداد ارتش این امکان را مردود نمی‌سازد. حمادی ادامه داد: احتمال دارد قدرت‌های بزرگ در ایران مداخله کنند و درگیری‌های بین‌المللی در این کشور عرصه‌ای برای مبارزه بیابند.

حمادی گفت: عراق به ثبات ایران تا آن‌جا علاقمند است که این کشور در جاده

۱- اطلاعات، ۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱، از روز نخست پیروزی انقلاب، خبرنگاران خارجی در کشور مشغول فعالیت بوده و همه روزه هر گونه خبری که مایل باشند به کشورهای خود مخابره می‌کنند، مصاحبه خبرنگاران خارجی با رئیس‌جمهور و مسئولان ایرانی که بی‌هیچ مزاحمتی صورت می‌گیرد، در حالی است که خبرنگاران ایرانی در آمریکا و کشورهای غربی در محدودیت‌های شدیدی به سر می‌برند، تاکنون خبرنگاران ایرانی اجازه نیافته‌اند با مقامات آمریکایی به ویژه رئیس‌جمهور این کشور مصاحبه کنند.

ترقی و سیاست عدم تعهد پیش می‌رود و با اعراب به ویژه عراق روابط بسیار دوستانه برقرار کند و در امور عراق مداخله نکرده و از سیاست استیلاجویی بر خلیج فارس دست بشوید. حمادی گفت: عراق برای همکاری با رژیم تازه ایران در تمامی زمینه‌ها بر اساس برابری و احترام به تمامیت ارضی دو کشور آماده است.^۱

۱۲۷ اسفند ۱۳۵۷

تشکر کارگردانان سینما از رهبر انقلاب

امروز چند تن از کارگردانان سینمای ایران از جمله: داریوش مهرجویی، رضا علامه‌زاده، عباس کیارستمی، محمدرضا اصلانی، بهمن فرمان‌آرا، کامران شیردل، هژیر داریوش و مسعود کیمیایی طی اطلاعیه‌ای موضع خود را در مورد هنرها به طور اعم و سینما به طور اخص روشن کردند. کارگردانان سینمای ایران در این اعلامیه ضمن اشاره به سانسور شدید و تنگناهای اقتصادی که در گذشته بر سینمای ایران حاکم بوده است و سبب کشانیدن سینمای ایران و دست اندرکاران آن به دامن ابتذال شده است، بر این نکته تأکید کردند که در آن فضای خفقان بسیاری از فیلمسازان دست از ساختن فیلم‌های افشاگرانه نکشیدند.

در اطلاعیه این گروه، از امام خمینی به خاطر بیان این که «سینما باید در خدمت مردم و تربیت مردم باشد» تشکر و به دیوانسالاران و گروه‌های فشار و همه جزمیون هشدار داده شده است که هر نوع برداشت ابتدایی و قشری از این بیان جامع و کامل، نادیده گرفتن شیوه‌های اثربخشی هنر است. در قسمت دیگری از بیانیه آمده است: «بیاید از هنرمند انتظار قبول و تسلیم نداشته باشیم و بپذیریم که او با الهام از واقعیت تلاش‌های بی‌وقفه مردمان، آئینه‌ای به دستمان می‌دهد تا خود را در آن ارزیابی کنیم.»^۲

۱- کیهان، ۲۶ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸، سخنان وزیر خارجه عراق درست زمانی که هنوز یک ماه بیشتر از پیروزی انقلاب اسلامی نگذشته است به خوبی اهداف بلند پروازانه و مداخله‌جویانه سیاستمداران وقت عراق به ویژه صدام را نشان می‌دهد. جای جای سخنان حمادی بیان‌گر این واقعیت است که عراق به فکر استفاده از موقعیت به دست آمده بر اثر انقلاب و به ویژه ضعف ارتش است، اظهار نگرانی وزیر خارجه عراق مبنی بر این که ضعف ارتش ایران موقعیت را برای مداخله ابرقدرت‌ها فراهم کرده است شهریور ماه سال ۵۹ به تحقق پیوست، رژیم عراق با کمک دو ابرقدرت شوروی و آمریکا و نیز همکاری و هم‌پاری کشورهای عرب منطقه به ایران لشکر کشیدند تا حسن هم‌جواری را به بهترین شیوه ممکن اثبات کنند.

۲- اطلاعات، ۱۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

مجاهدین خلق: مانند همه مردم به جمهوری اسلامی رأی می‌دهیم
 سازمان مجاهدین خلق ایران (منافقین) امروز در بیانیه‌ای مواضع و نقطه‌نظرهای خود را درباره فرزند دوم و دیگر مسائل جاری و آتی کشور اعلام کرد.
 مجاهدین خلق در این بیانیه با توجه به واقعیات سیاسی و اجتماعی کنونی جامعه ایران برقراری جمهوری اسلامی را خواست اکثریت قاطع مردم دانسته و آورده اند: موفقیت جمهوری اسلامی در فرزند دوم پیش‌بینی شده از جانب دولت از پیش محرز و لذا ضدیت با آن جز نشان سکتاریسم نخواهد بود.^۱

عضویت بنی‌صدر و هاشمی در هیئت نظارت بر اندوخته اسکناس

ابوالحسن بنی‌صدر و هاشمی رفسنجانی به عضویت هیئت نظارت بر اندوخته اسکناس درآمدند. قبلاً اعلام شده بود که به جای دو نماینده مجلس شورای ملی و دو نماینده مجلس سنا دو نفر از طرف شورای انقلاب در هیئت نظارت بر اندوخته اسکناس شرکت خواهند داشت.^۲

رئیس سابق مجلس دستگیر شد

مهندس عبدالله ریاضی رئیس پیشین مجلس شورای ملی دیشب به وسیله پاسداران انقلاب دستگیر شد. ریاضی صبح امروز در حالی که در محافظت مردان مسلح بود، به زندان قصر انتقال یافت و بازپرسی از وی توسط دادسرای انقلابی آغاز شد. یک مقام آگاه گفت ریاضی به اتهام خیانت به ملت در مقام ریاست مجلس شورای ملی و صحنه‌سازی برای وضع قوانین ضد مردمی به‌عنوان مفسد فی الارض در دادگاه انقلابی محاکمه خواهد شد.^۳

۱- اطلاعات، ۱۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲، گروهک منافقین در حالی در این بیانیه برقراری جمهوری اسلامی را خواسته عموم مردم ایران می‌داند که عملکرد این گروهک از ابتدا تاکنون در ضدیت با خواست ملت ایران بوده است، چه زمانی که با اقدامات تروریستی منتخبان ملت از رئیس‌جمهور گرفته تا نخست‌وزیر و نمایندگان مجلس را در آتش کینه‌های شیطانی خویش به شهادت می‌رساندند و چه زمانی که با حضور در عراق و همکاری با رژیم صدام به کشور خود خیانتی آشکار و غیرقابل انکار روا داشتند، نگاهی گذرا به این بیانیه و مقایسه آن با ممشای گروهک مجاهدین خلق فلسفه منافق خواندن این گروه از سوی مردم ایران به خوبی روشن می‌شود.

۲- اطلاعات ۱۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۱۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

مأمور دستگیری امام خمینی بازداشت شد

یکی از مأموران دستگیری امام خمینی در خرداد ۴۲ که از عناصر موثر ساواک بوده بعد از مدت‌ها اختفا توسط پاسداران انقلاب کمیته سلطنت آباد دستگیر شد. پاسداران انقلاب در کمیته سلطنت آباد اطلاع یافتند که یکی از مأموران ساواک به نام سرهنگ محمد جواد غفاری در یکی از خانه‌های نیاوران مخفی شده است. پاسداران بر اساس این اطلاع به تعقیب موضوع پرداختند تا این که موفق شدند نامبرده را که از خانه خارج می‌شد، دستگیر کنند. هنگامی که مأموران ساواک در سال ۴۲ برای دستگیری امام خمینی به قم رفته بودند، این فرد از دیوار خانه بالا رفته و رهبر انقلاب را دستگیر کرده بود.^۱

مصادره اتومبیل‌های رضا پهلوی در آمریکا

به گزارش یونایتدپرس از لوبوک تگزاس، سه نماینده از سوی دولت ایران سه اتومبیلی را که قبلاً مورد استفاده رضا پهلوی بود، به نفع دولت ایران مصادره کردند. عده‌ای پلیس نیز در مراسم مصادره حضور داشتند. این مراسم در خانه استفن فون پول، سرپرست رضا پهلوی انجام شد. این سه اتومبیل عبارت از ۲ لینکن و یک بیوک بود و در طول اقامت ۸ ماهه رضا پهلوی مورد استفاده وی قرار می‌گرفت. در مورد خانه مسکونی رضا پهلوی که ۲۷۵ تا ۳۰۰ هزار دلار ارزش دارد، نیز بین سرپرست وی و دادستان محلی مذاکره شده و مقرر شده است دولت ایران هزینه‌های مربوط به مصادره و بدهی آن را بپردازد. در ضمن وزارت خارجه آمریکا نیز به مقام‌های محلی اطلاع داده است که این اموال متعلق به دولت ایران است.^۲

ادغام گروه منشعب از چریک‌های فدایی خلق در «حزب توده»

امروز از جانب گروه منشعب چریک‌های فدایی خلق وابسته به حزب توده اعلام شد که این گروه به طور کامل در حزب توده ادغام شده است. در بخشی از بیانیه‌ای که به همین مناسبت منتشر شده آمده است: از آن‌جا که آغاز فعالیت علنی حزب توده ایران لزوم فعالیت گروه ما را در چهارچوب سازماندهی پیشین (سیستم غیرمتمرکز)

۱- کیهان، ۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

منتفی ساخته است، از این رو بقای گروه ما به شکل قبلی و تحت نام پیشین ضروری نیست.^۱

رئیس سیا: چپ‌ها در ایران حاکم خواهند شد

استانسیفلد ترنر که سازمان تحت امر او در دوران انقلاب نتوانسته بود خیزش مردم مسلمان ایران را پیش‌بینی کرده و راهکار برون رفت، از این بحران برای آمریکا و شخص شاه را پیشنهاد دهد امروز و با گذشت بیش از یک ماه از انقلاب پیش‌بینی کرده است چپ‌ها در ایران حاکم خواهند شد.

وی در ادامه تحلیل خود با بیان این که در ایران سه گروه مشغول فعالیت هستند ادامه داد: دو گروه اول بازرگان و نیروهای مذهبی به رهبری آیت‌الله خمینی هستند که از شکاف بین این دو گروه دسته سوم یعنی چپ‌ها به دلیل سازماندهی قوی و نیز مسلح بودن پیروز شده و اداره کشور را به دست خواهند گرفت. ترنر در بخش دیگری از سخنان خود با بیان این که سیا در ایران شکست خورده است ادامه داد: دلیل ناکامی ما این بود که فکر می‌کردیم شاه می‌تواند با اقدامی قاطعانه کنترل اوضاع را به دست گیرد ولی گویا شاه مخالفان را دست کم گرفته بود.^۲

۲۸ اسفند ۱۳۵۷

آشوب در کردستان

از روز گذشته گروهی از اهالی مسلح در سنندج به ستاد انقلاب و ستاد لشگر ۲۸ کردستان حمله کردند و زد و خورد خونینی به راه افتاد. این درگیری ساعت هفت بعد از ظهر شروع شد و به علت مقاومت ستاد انقلاب و ستاد لشگر ۲۸ کردستان، جوانی به نام حمید دلاوری کشته شد و سه نفر زخمی شدند.

ساعت هشت بعد از ظهر شدت درگیری و حمله گروه‌های مسلح در سنندج به

۱- اطلاعات، ۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- کیهان، ۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸، گذشت زمان اثبات کرد که این تحلیل نیز با واقعیت منطبق نبوده و ایران نه تنها به دست گروه‌های چپ‌گرا نیفتاد، بلکه لیبرال‌ها و گروه‌های وابسته به آمریکا نیز نتوانستند کشور را به سمت اهداف غرب سوق دهند. تحلیل غلط و تصمیم‌گیری بر اساس گزاره‌های نادرست چه پیش از انقلاب و چه در ۳۳ سال گذشته، دامنگیر سردمداران آمریکا بوده است، آنان هیچ‌گاه نتوانسته‌اند به تحلیل جامع و مانعی از وقایع ایران دست پیدا کنند و نمونه آن را در پیروزی انقلاب اسلامی و تحولات بعد از آن شاهد بودیم

ستاد لشکر ۲۸ کردستان، اوج گرفت و در نتیجه ستاد لشکر ۲۸ کردستان به تصرف ضد انقلاب در آمد. این گروه‌ها، پس از تصرف ستاد، سرهنگ صفری فرمانده لشکر و سرگرد مسعودی را در دفتر کارشان بازداشت کردند.

ساعت نه دیشب نیز این عده ابتداً به پادگان ژاندرمری و ساعت ۱۰ به پادگان لشکر ۲۸ کردستان یورش بردند. پادگان ژاندرمری پس از ساعتی مقاومت به تصرف حمله کنندگان درآمد، ولی پادگان ستاد لشکر کردستان، در برابر آن‌ها مقاومت کرد. با این‌که امروز سرهنگ صفری برای جلوگیری از کشتار، طی پیامی از رادیو سنندج از افراد پادگان خواست تا دست از مقاومت بردارند، اما آنان مقاومت کرده‌اند و تا ساعت ۱۰ صبح امروز درگیری بین حمله‌کنندگان و افراد پادگان که در محاصره قرار گرفته‌اند، ادامه دارد. چند جت فانتوم نیز امروز صبح در سنندج به پرواز درآمد و از ارتفاع کم، مراقب اوضاع شهر بود.^۱

اعلامیه مفتی‌زاده درباره ترک مخاصمه سنندج

متعاقب این درگیری‌ها شیخ احمد مفتی‌زاده برای ترک مخاصمه در کردستان بیانیه‌ای صادر کرد. در بخشی از این بیانیه که از رادیو نیز پخش شد آمده است: در مورد واقعه‌ای که هم‌اکنون در سنندج جریان دارد، بالاتفاق رأی خود را مبنی بر ترک مخاصمه و خودداری از حمله به پادگان‌ها اعلام می‌داریم، زیرا در این شرایط تلاشی برای حل سیاسی مسایل روز چه آثار حکومت طاغوتی و اقدامات خشونت‌آمیز را مردود و به زیان ملت و جمهوری اسلامی ایران می‌شناسیم. بنابراین قطعاً تأکید می‌کنیم که همه برادران از اطراف پادگان سنندج دور شوند و کاری نکنند که مسئله فعلی ما به صورت پیچیده درآید.^۲

پیام امام به مناسبت حوادث کردستان

به مناسبت حوادث دیروز و امروز کردستان رهبر انقلاب پیام مهمی را خطاب به مردم این خطه صادر کردند. در پیام امام خمینی آمده است: «شنیده شده که عده‌ای وضع کردستان عزیز را مغشوش کرده‌اند و نمی‌خواهند بگذارند مسلمانان آسایش

۱- اطلاعات، ۱۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

داشته باشند و برخلاف اسلام عمل می‌کنند. این عده به ارتش، که اکنون به سوی ملت مسلمان برگشته و از آن تبعیت می‌کنند، حمله می‌برند و آنها را مورد توهین قرار می‌دهند. این قبیل کارها برخلاف اسلام و مصالح مردم مسلمان است. مردم کردستان و سایر نقاط باید بدانند که هرگونه حمله به ارتش و ژاندارمری از نظر ما مردود است. و ما با برادران اهل سنت خود هیچ اختلافی نداریم، همه اهل ملت واحد و قرآن واحد هستیم. ارتش و ژاندارمری و پلیس نیز باید بدانند که از این به بعد آنها حافظ مصالح و استقلال مردم مسلمانند، و اگر کسی به آنها حمله کند، از مردم مسلمان نیست و از عمال اجانب است. و باید نیروهای مسلح با قدرت از منافع و مصالح ملت مسلمان دفاع کنند و هرگونه حمله‌ای را به خود و به نوامیس مردم با قدرت دفع نمایند.^۱

ایشان همچنین در پیامی خطاب به یک خانم که همسر و فرزندش در آشوب‌های اخیر کردستان به شهادت رسیده‌اند، تسلیت گفت. شهید محمد رحمانپور که بارها توسط ساواک شکنجه شده بود، به همراه فرزند ۲۳ ساله خود به شهادت رسید.^۲

دستور امام برای احیای کشاورزی

امام خمینی امروز نمایندگان اتاق کشاورزی ایران را در قم به حضور پذیرفتند. رهبر انقلاب پس از استماع پیشنهادات و نظریات آنان برای احیای کشاورزی و کشاورزان جهت دستیابی به خودکفایی در امر تولیدات کشاورزی کشاورزان را جهت ادامه بردباری و استقامت هر چه بیش‌تر ارشاد و راهنمایی کردند. امام خمینی خواسته کشاورزان را جهت مشارکت روحانیت در امور اتاق کشاورزی و نیز بهره‌گیری منظم این اتاق از رادیو و تلویزیون جهت پیشبرد هرچه بیش‌تر هدف‌های آن مورد تأیید قرار دادند.^۳

دیدار امام با خانواده شهید نجات الهی

رهبر انقلاب امروز پدر، مادر، برادر و خواهر استاد کامران نجات الهی را در قم به حضور پذیرفتند. در این دیدار امام خمینی برای استاد شهید طلب آمرزش کرده و برای خانواده نجات الهی نیز که یک چنین استاد ارجمند را در راه عظمت اسلام و

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۸۴

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۳۸۵

۳- اطلاعات، ۱۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

آزادی قربانی داده‌اند، آرزوی موفقیت کردند.^۱

شایگان: به انشعابات جبهه ملی بدبین هستم

دکتر سید علی شایگان در یک مصاحبه از بروز انشعاب در جبهه ملی ابراز نگرانی کرد و این شایعه را که تبعه آمریکا شده است، نادرست دانست. استاد سابق دانشگاه تهران و یکی از نزدیک‌ترین یاران دکتر مصدق که با خیرگزاری پارس مصاحبه می‌کرد گفت: احزاب باید آزاد باشند و برای تغییر سیاست و با روش دموکراسی جز حزب هیچ راهی وجود ندارد، در این راه حزب در درجه اول اهمیت قرار دارد. شایگان گفت: به انشعابات می‌گردد، خوش بین نیستم.^۲

اعتراف ریاضی به خروج ۴۵۰ میلیون ارز

عبدالله ریاضی رئیس سابق مجلس شورای ملی پس از دستگیری اعتراف کرد که ۴۵۰ میلیون ریال ارز در زمان شاه سابق از ایران خارج کرده است. وی گفت: به جز این پول هیچ ثروتی در ایران یا خارج ندارد. گفتنی است ریاضی که هم اکنون در زندان قصر بازداشت است پریشب در حالی که در خانه یکی از آشنایان خود واقع در آپارتمان‌های سامان در بلوار الیزابت مخفی شده بود، دستگیر شد.^۳

افشای محل دفن ۳۰۰ شهید انقلاب

ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر در امور انقلاب با انتشار بیانیه‌ای اسامی و محل دفن ۳۰۰ شهید انقلاب را فاش کرد. یزدی ادامه داد: اینک که انقلاب اسلامی ایران پیروزی را لمس می‌کند، در پی کوشش برای دستیابی به اسناد ساواک لیست و محل دفن افرادی که از سال ۴۹ به بعد به دست جلادان رژیم سابق و مأمورین ساواک کشته شده‌اند، به دست آمده است.

بر اساس بیانیه معاون نخست‌وزیر علاوه بر لیست موجود، ۳ لیست دیگر نیز موجود است که هنوز اطلاعات درباره آنها کامل نشده است که عبارتند از: ۱- لیست قبوری که محل و تاریخ دفن آنها معلوم است اما هویت آنها هنوز شناسایی نشده

۱- اطلاعات، ۲۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۷

است ۲- لیست زنان و مردانی که تحت عنوان ناشناس در تهران و یا شهرستان‌ها با ذکر تاریخ و محل دفن ذکر شده است و ۳- لیست کسانی که به صورت مختلف توسط مأموران انتظامی و یا ساواک کشته شده‌اند ولی از محل دفن آنها هنوز اطلاعاتی به دست نیامده است.^۱

نظر آمریکا برای ما مهم نیست

ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر در امور انقلاب در یک مصاحبه تلویزیونی در مورد تاثیر افکار عمومی در سطح جهانی بر اعمال دولت گفت: ما نمی‌توانیم به افکار عمومی بی‌اعتنا باشیم. همانطور که در دوران گذشته افکار عمومی فعالیت سازمان‌های مختلف در کشورهای دیگر بخشی از مبارزات ما را در خارج تشکیل می‌داد در حال حاضر نیز دولت نمی‌تواند به افکار عمومی بی‌اعتنا باشد.

یزدی ادامه داد: با این حال برای ما مهم نیست که آمریکا در مورد ما چگونه می‌اندیشد، برای ما مهم‌تر دنیای سوم و کشورهای اسلامی است که منتظرند ببینند جمهوری اسلامی به چه شکلی خواهد بود.^۲

راديو کابل: نیروهای مسلح ایرانی وارد هرات شده‌اند

دولت افغانستان ایران را متهم کرد که برای تجاوز به خاک آن کشور ۷ هزار سرباز در مرزهای خود در نزدیکی هرات مستقر کرده است. راديو افغانستان گفت که ایران به بهانه اخراج افغانی‌هایی که به صورت غیرقانونی از مرز عبور می‌کنند، سربازان خود را که ملبس به لباس محلی هستند از مرز گذرانده و به شهرستان هرات وارد کرده است و به کمک کنسول‌گری ایران در آن ایالت مستقر شده‌اند. راديو کابل با اعلام این که مردم هرات تجاوز خارجی را تحمل نخواهند کرد از مردم افغانستان خواست که با تمام قدرت از حاکمیت خود حراست کنند و ضربه‌های مهلکی را به متجاوزان وارد کنند.^۳

از سوی دیگر گروهی از افغانی‌های مقیم تهران پریشب به اقامتگاه سفیر افغانستان

۱- اطلاعات، ۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

در شمال تهران حمله کرده و پرچم این کشور را از بالای خانه به زیر کشیدند. یورش به خانه سفیر افغانستان در تهران با نبرد میان مسلمانان مبارز افغانی با نیروهای دولتی هوادار کمونیسم افغانستان در هرات هم‌زمان بوده است. نبرد در هرات شهری در نزدیکی مرز ایران و در جنوب غربی افغانستان ادامه دارد.^۱

آیت‌الله شریعتمداری: به جمهوری اسلامی رأی می‌دهم

آیت‌الله شریعتمداری در پاسخ به نامه‌ی یکی از اهالی قم اعلام کرد در فراندوم آینده به جمهوری اسلامی رأی خواهد داد. وی پیش از این چندین بار اعلام کرده است در کلیات هیچ اختلافی با رهبر انقلاب ندارد و اگر اختلافی هم در جزئیات وجود داشته باشد با گفت‌وگو حل خواهد شد.^۲

۱۲۹ اسفند ۱۳۵۷

تحریم کنندگان اولین انتخابات

جبهه‌ی دموکراتیک ملی، چریک‌های فدایی خلق و چند جمعیت دیگر امروز اعلام کردند که اگر فراندوم به صورت کنونی انجام شود، در فراندوم شرکت نخواهند کرد. جبهه‌ی دموکراتیک ملی طی بیانیه‌ای نحوه‌ی برگزاری فراندومی را که از سوی دولت، درباره‌ی تعیین نوع رژیم آینده‌ی کشور اعلام شده غیر دموکراتیک خوانده و اعلام داشت اگر فراندوم به همین شیوه برگزار شود، نیروهای مترقی از جمله ما در انتخابات شرکت نخواهیم کرد.

سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران نیز طی بیانیه‌ای اعلام کرده است به دلیل این که طرح سوال فراندوم یک جانبه و مستبدانه است و دولت نیز قادر به تضمین آزادی‌های سیاسی برای همه‌ی نیروهای سیاسی نیست، این سازمان در فراندوم شرکت نخواهد کرد. همچنین براساس گزارش‌های رسیده، جمعیت اتحاد برای آزادی، حزب جمهوری خواه، جمعیت آزادی و همبستگی اتحاد چپ (متشکل از گروه‌های مستقل چپ) نیز هر کدام به گونه‌ای خواهان تغییر شکل فراندوم شده‌اند و اعلام کرده‌اند که

۱- اطلاعات، ۲۷ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۸ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

با شکل فعلی رفراندوم در انتخابات شرکت نمی‌کنند.^۱ محمود اعتمادزاده (به‌آذین) دبیرکل اتحاد دموکراتیک مردم ایران، امروز اعلام کرد که این اتحاد به جمهوری اسلامی رأی مثبت می‌دهد. به‌آذین ادامه داد: مردم برای این که متحد بمانند، باید از آنچه امام خمینی می‌گویند، پشتیبانی کنند و برای حفظ وحدت در مقابل امپریالیزم به جمهوری اسلامی رأی مثبت دهند.^۲

۷ تن از مقامات پیشین که در رژیم گذشته مسئولیت داشتند، دستگیر شدند شش تن از آنها که هم‌اکنون در زندان قصر زندانی هستند عبارتند از: سپهبد حسین فردوست رئیس بازرسی و رئیس دفتر ویژه شاه سابق و قائم مقام اسبق ساواک، علیقلی اردلان وزیر دربار، صفی‌اصفیا وزیر مشاور و قائم مقام نخست‌وزیر، سناتور سرتیپ محمد علی صفاری رئیس کمیته حمایت از مصرف‌کننده و رئیس اسبق شهربانی، سناتور محسن خواجه نوری و ناصر یگانه رئیس دیوان عالی کشور. امروز همچنین اطلاع داده شد که منوچهر ظلی معاون وزارت خارجه در فرودگاه دستگیر شد.^۳

ایران مرز خود با افغانستان را بست

رادیوی ایران اعلام کرد که ایران مرز خود را با افغانستان بسته است. بنابر گزارش‌های رسیده، مسلمانان افغانستان در مبارزه وسیعی علیه حکومت وابسته به شوروی احمد تره‌کی شرکت دارند. مقام‌های ایران در جست‌وجوی تعداد زیادی از افغانه هستند که طی چند روز گذشته به خراسان وارد شده‌اند. رادیو صدای ایران گفته به مرزداران و پلیس دستور داده شده است به مهاجران غذا داده شود و وسایل بازگشتشان به افغانستان فراهم گردد. یک سخنگوی دولت موقت انقلاب ایران تایید کرد که ایران در امور هیچ کشوری دخالت نخواهد کرد.^۴

حقوق نخست‌وزیر ۱۵ هزار تومان شد

سخنگوی دولت اعلام کرد: در جلسه هیئت دولت حداکثر حقوق وزرا و نخست‌وزیر ۱۵ هزار تومان تعیین شد. امیر انتظام سخنگوی دولت اضافه کرد: قبلاً بر

۱- اطلاعات، ۲۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۳

۳- اطلاعات، ۲۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱ و ۲

۴- اطلاعات، ۲۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۱

اساس مدارک به دست آمده وزرا ۵۰ هزار تومان و نخست‌وزیر بین ۷۰ تا ۹۰ هزار تومان دریافت می‌کرده است. گفتنی است وزرا و نخست‌وزیر از سازمان‌هایی مانند شرکت نفت و دربار هم پول می‌گرفتند.^۱

صدام: سادات به سرنوشت شاه دچار می‌شود

صدام حسین نائب رئیس شورای انقلاب عراق ضمن انتقاد شدید از پیمان صلح سادات با اسرائیل گفت: رئیس‌جمهور مصر به سرنوشت شاه ایران مبتلا خواهد شد. وی گفت: امضای این پیمان سوریه و عراق را بر آن خواهد داشت که میان خود وحدت کامل بوجود آورند تا بتوانند در برابر اسرائیل که پس از امضای پیمان صلح با مصر موضع تعرضی قوی‌تری در پیش خواهد گرفت، ایستادگی کنند.^۲

۱- کیهان، ۲۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۹ اسفند ۱۳۵۷، صفحه ۸

رخدادهای فروردین ماه ۱۳۵۸

---

۱ فروردین

هیئت اعزامی از سوی امام خمینی وارد سنندج شد

امروز هیئت اعزامی امام خمینی مرکب از آیت الله طالقانی، آیت الله بهشتی، حاج سید جوادی (وزیر کشور)، ابوالحسن بنی صدر و هاشمی رفسنجانی وارد سنندج شده و رسیدگی به مسئله کردستان را آغاز کردند.^۱

نخست وزیر و هیئت دولت در حضور امام

مهندس بازرگان نخست وزیر به اتفاق هفت تن از اعضای هیئت دولت در میان تظاهرات پرشور مردم به منزل امام رفته و با ایشان دیدار و گفت و گو کردند.^۲

۱- اطلاعات، ۶ فروردین ۱۳۵۷، صفحه ۴

۲- اطلاعات، ۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲ فروردین

نامه امام به محمد طاهر آل شبیر خاقانی و نفی گرایش‌های قومی

رهبر انقلاب امروز در نامه‌ای خطاب به محمد طاهر آل شبیر خاقانی با اشاره به فتنه‌های عوامل بیگانه در مناطق عرب زبان خوزستان نوشتند: «در اسلام عزیز هیچ مسائل طایفی مطرح نیست و مسلمین همه با هم برادر و ید واحد هستند.»

امام خمینی ادامه دادند: «من از زمزمه‌هایی که در بعض نواحی کشور در کار است برای شکاف بین طوایف مسلمین، بسیار متأسف و متأثرم. ما برادران عرب را به جان و دل خواهان، و آنان را از خود و خود را از آنان می‌دانیم.» در ادامه نامه رهبر انقلاب می‌خوانیم: «اسلام امر فرموده که مسلمین از هر طایفه‌ای هستند برادرند؛ عرب و عجم و کُرد و ترک و فارس و غیر آن مطرح نیست؛ تمام طوایف در اسلام و جمهوری اسلامی به حقوق حقه خود خواهند رسید.»

۳ فروردین

«خلق عرب» خواهان خودمختاری شد

در اجتماع هزاران نفری اهالی عرب زبان خوزستان در ورزشگاه اهواز اجتماع کنندگان با صدور قطعنامه‌ای در ۱۲ ماده، خواست‌های خود را اعلام کردند. محکومیت هر نوع اندیشه تجزیه‌طلبی، به رسمیت شناختن زبان عربی به‌عنوان زبان ملی خلق مسلمان عرب ایران و تدریس آن به‌عنوان زبان اول در تمام مراحل آموزشی همراه با زبان فارسی، ایجاد مدارس و آموزشگاه‌ها در روستاها، تشکیل مجلس عربی برای تصویب قوانین محلی و نظارت بر قوانین و دایر کردن دادگاه‌های عربی ایرانی، مشارکت در مجلس مؤسسان نسبت به جمعیت خلق عرب ایران، اعطای حق اولویت برای تصدی پست‌های عالی در بخش‌های دولتی، خصوصی و شرکت‌ها، انتخاب نمایندگان عرب در مجلس شورای ملی، اعتراف به ملیت خلق عرب مسلمان ایران از طریق جمهوری اسلامی، شرکت در ارتش ملی و نیروی هوایی و امکان نیل به درجات عالی افسری، نام‌گذاری شهرها و روستاها از تمام منطقه به‌نام‌های تاریخی آن، وضع

این مواد در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در نهایت اعطای خودمختاری به خلق عرب همانند سایر خلق‌های ایران از جمله خواست‌های تجمع کنندگان بود.^۱

تصمیمات وزارت کشور برای گرگان و گنبد

وزارت کشور سوم فروردین با انتشار اطلاعیه‌ای تصمیمات این وزارتخانه را درباره منطقه گرگان و گنبد اعلام کرد. در بخشی از اطلاعیه احمد صدر حاج سید جوادی آمده است: کلیه مراتع و زمین‌هایی که غصب شده باشند از این تاریخ تا تعیین تکلیف در اختیار دولت قرار می‌گیرد، کشت و داشت و برداشت محصول آن نیز با نظارت دولت انجام خواهد شد.

در بند دوم اطلاعیه نیز آمده است: ستاد مخصوصی حل مشکلات منطقه با نمایندگان و معتمدین محل مذاکره و از طرف دولت راجع به کشت و داشت و برداشت محصول با نمایندگان مذکور به توافق خواهند رسید. بر اساس اطلاعیه دومی که امروز در این موضوع از سوی وزیر کشور صادر شد آمده است: کلیه سازمان‌های کشاورزی از این تاریخ تا تعیین تکلیف در اختیار دولت قرار می‌گیرد و محصولات آنها نیز با نظارت دولت برداشت خواهد شد.^۲

۴ فروردین

آیت‌الله طالقانی: سنندج اولین شهری است که دارای شورای شهر می‌شود
آیت‌الله طالقانی در اجتماع بازاریان شهر سنندج که بعد از ظهر امروز در میدان آزادی این شهر برگزار شد در مورد امنیت و آرامش سنندج اظهار داشتند: هیئتی از سوی گروه‌های مختلف به عنوان شورای موقت انتخاب شده و این هیئت یک هفته مهلت دارد تا مقدمات اخذ آرای عمومی مردم در جهت گزینش نمایندگان شورای شهری فراهم کند. ایشان گفتند: سنندج اولین شهری است که دارای انجمن شهری می‌شود، انجمنی که باید نمایانگر نماینده‌های واقعی مردم باشد و امید است بتواند الگو و

۱- اطلاعات، ۶ فروردین ۱۳۵۷، صفحه ۵

۲- کیهان، ۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

نمونه‌ای برای شهرهای دیگر کشور باشد.^۱

۵ فروردین

مخالفت امام خمینی با قرار داد صلح مصر و اسرائیل

امام خمینی امروز با صدور اطلاعیه‌ای با قرارداد مصر و اسرائیل مخالفت نموده و آن را خیانت به اسلام خواندند. در اطلاعیه رهبر انقلاب آمده است: «این جانب بیش از پانزده سال است که خطر اسرائیل غاصب را گوشزد کرده‌ام و به دول و ملل عرب این حقیقت را اعلام نموده‌ام، اکنون با طرح استعماری صلح مصر و اسرائیل، این خطر بیشتر و نزدیک‌تر و جدی‌تر شده است. سادات با قبول این صلح، وابستگی خود را به دولت استعمارگر امریکا آشکارتر نمود. از دوست شاه سابق ایران بیش از این نمی‌توان انتظار داشت. ایران خود را همگام با برادران مسلمان کشورهای عربی دانسته و خود را در تصمیم‌گیری‌های آنان شریک می‌داند. ایران صلح سادات و اسرائیل را خیانت به اسلام و مسلمین و برادران عرب می‌داند و موضع‌های سیاسی کشورهای مخالف این پیمان را تأیید می‌کند.»^۲

آیت‌الله طالقانی: فرماندهان ارتش باید مورد تأیید مردم باشند

هیئت اعزامی به کردستان امروز با هواپیما سنندج را به مقصد تهران ترک کرد. آیت‌الله طالقانی پیش از ترک سنندج، پیامی از تلویزیون سنندج خطاب به مردم کردستان فرستاد. در بخشی از پیام آیت‌الله طالقانی آمده است: متأسفانه شعله‌ای در این شهر برافروخته شد، که ما نگران توسعه آن بودیم، ولی به حمدالله با یاری برادران و خواهران کرد به تفاهم رسیدیم. امیدواریم دیگر از این مسایل پیش نیاید. آیت‌الله طالقانی گفت: ما به این نتیجه رسیدیم که باید شورای موقتی در این شهر تشکیل شود و وظایفی که محول شده است انجام دهند. انتظار دارم در آینده مردم، آزادانه نمایندگان خود را تعیین کنند و شورای شهر سنندج نمونه‌ای باشد برای سراسر ایران.^۳

۱- اطلاعات، ۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۴

۲- صحیفه امام، ج ۶، صفحه ۴۱۰

۳- کیهان، ۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۶

قره‌نی برکنار شد

امروز سرلشکر قره‌نی رئیس ستاد ارتش ملی ایران از کار برکنار شد و به جای وی تیمسار سرلشکر ناصر فرید به این سمت منصوب گردید. در اطلاعیه ستاد کل ارتش آمده است: بنا به دستور نخست‌وزیر موقت انقلاب جناب آقای مهندس مهدی بازرگان با اعلام مراتب قدردانی از تیمسار محمد ولی قره‌نی از تاریخ ۶ فروردین ۱۳۵۸ سرلشکر ناصر فرید به ریاست ستاد کل ارتش ملی اسلامی و هماهنگ کننده نیروها منصوب گردید.^۱

امضای قرار داد صلح بین مصر و اسرائیل

علی‌رغم مخالفت و انتقاد شدید اعراب و بسیاری از کشورهای اسلامی، احزاب و مطبوعات و انفجار سفارت آمریکا در دمشق ساعت ۱۰:۳۰ امشب انور سادات و مناخیم بگین با حضور کارتر در کاخ سفید واشنگتن پیمان صلح امضا کردند و به این ترتیب مصر از مبارزه ۳۰ ساله اعراب خارج شد.

کارتر که معمار نزدیکی مصر با اسرائیل است برای شرکت در این مراسم ده‌ها تن از رجال و شخصیت‌های آمریکایی را به کاخ سفید دعوت کرده بود. نخست متن قرار داد به سه زبان انگلیسی، عربی و عبری توسط سادات و بگین امضا شد و آنگاه رئیس‌جمهوری آمریکا به‌عنوان شاهد امضای خود را زیر پای این اسناد گذارد.^۲

اشغال سفارت مصر

سفارت جمهوری مصر در ایران امروز توسط دانشجویان عرب مقیم تهران اشغال شد. این دانشجویان به طور مسالمت‌آمیز و در غیاب سفیر مصر این سفارتخانه را اشغال کردند. دانشجویان فوق قرارداد صلح سادات با اسرائیل را محکوم کرده و سادات را جانشین شاه و عامل امپریالیزم در منطقه دانستند و گفتند برای سرنگونی وی مبارزه خواهند کرد.^۳

۱ اطلاعات، ۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲ اطلاعات، ۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸ و اطلاعات، ۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- کیهان، ۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

سخنگوی وزارت خارجه امشب ضمن تأیید و پشتیبانی کامل دولت موقت انقلاب اسلامی ایران از انقلاب فلسطین اعلام کرد که اشغال سفارت مصر را نه به نفع انقلاب اسلامی ایران و نه به نفع انقلاب ملت فلسطین می‌داند. وی ادامه داد: هیئت نمایندگی فلسطین در تهران رسماً به وزارت خارجه اعلام کرده است افرادی که سفارت مصر را اشغال کرده‌اند، هیچ ارتباطی با سازمان آزادی‌بخش فلسطین ندارند.^۱

سپاس مردم کردستان از آیت‌الله طالقانی

اهالی کردستان طی تلگرافی به حضور حضرت آیت‌الله طالقانی، از سفر ایشان به سنج و مجاهدات در جهت رسیدگی به خواست‌های مردم این منطقه، تشکر و سپاس‌گزاری کردند.^۲

درگیری در گنبد کاووس ۸ کشته بر جای گذاشت

در پی کشته شدن جوان ۱۹ ساله‌ای به نام عراز محمد دردی پور در جریان تیراندازی‌های چند روز گذشته بعد از ظهر امروز مردم ترکمن در باغ ملی این شهر تجمع کردند. اندکی بعد از تجمع با تیراندازی عده‌ای به سوی مردم اوضاع رو به وخامت گذاشت و در مدت کوتاهی شهر سنگربندی شد. تیراندازی در گنبد کاووس تاکنون ۸ نفر کشته و ۹ نفر زخمی برجای گذاشته است.^۳

۷ فروردین

رهبر انقلاب: آذربایجان همیشه در راس قیام‌ها بوده است

رهبر انقلاب امروز با گروهی از اهالی تبریز دیدار و گفت‌وگو کرد. امام خمینی گفتند: «آذربایجان همیشه در رأس قیام‌ها بود؛ پیش قدم بود در قیام‌ها؛ و در این نهضت هم بحمدالله آذربایجان پیش قدم بود. خداوند آذربایجان را برای ما حفظ کند.» امام خمینی از ملت خواستند دست خرابکارها را از کشور کوتاه کنند: «الآن مملکت ما باز آشوب است. آشفته است. مفسدین در اطراف مملکت شلوغ‌کاری می‌کنند. باید به

۱- اطلاعات، ۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- اطلاعات، ۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

همت شما جوان‌ها، هر کدام در هر جا که هستید، مرزهای این مملکت را حفظ کنید؛ دست خرابکارها را کوتاه کنید.»^۱

جزئیات پیش‌نویس قانون اساسی

دکتر صادق طباطبایی معاون سیاسی وزیر کشور گفت: بر اساس مفادی که در پیش‌نویس قانون اساسی آینده کشور گنجانده شده و متن قانون به طریقی که در آینده به وسیله دولت موقت اعلام خواهد شد و از تصویب ملت خواهد گذشت در سیستم آینده حکومت ایران نخست‌وزیر نخواهیم داشت و رئیس‌جمهوری که برای ۵ سال انتخاب خواهد شد رئیس هیئت دولت خواهد بود.

مراجع به جمهوری اسلامی رأی خواهند داد

آیت‌الله گلپایگانی با انتشار بیانیه‌ای از مردم خواست در فراندوم آینده شرکت کرده و به جمهوری اسلامی رأی دهند. در بخشی از بیانیه آیت‌الله گلپایگانی آمده است: اینجانب به جمهوری اسلامی رأی خواهم داد و بر عموم ملت مسلمان است که با ثبات قدم و مسئله توفیق از خداوند متعال به وظایف اسلامی خود عمل نمایند.^۲ آیت‌الله روحانی نیز در پاسخ به مردم قم گفت: به جمهوری اسلامی رأی خواهم داد و صلاح دین و دنیای ملت ایران است که به این جمهوری رأی دهند. آیت‌الله سید باقر خوانساری نیز اعلام کرد: شرکت در فراندوم واجب شرعی است. وی نیز از ملت خواست با وحدت کلمه در فراندوم شرکت کنند و به جمهوری اسلامی رأی مثبت دهند. آیت‌الله شیرازی نیز در بیانیه‌ای اعلام کرد به جمهوری اسلامی رأی خواهند داد.^۳ آیت‌الله وحیدی نیز امروز در پاسخ به گروهی از دانشجویان از آنان و سایر مردم خواست به جمهوری اسلامی رأی دهند.^۴

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۴۱۶

۲- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

۴- کیهان، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

اجتماع وزیران عرب برای مجازات مصر

در حالی که کشورهای عرب بحث پیرامون مجازات‌های اقتصادی و سیاسی مصر را به خاطر امضای معاهده صلح با اسرائیل آغاز کرده‌اند، خشم در جهان اسلام بر سر امضای این پیمان بالا گرفته است. وزرای خارجه و اقتصاد کشورهای عضو جامعه عرب در بغداد گردهم آمده‌اند تا مجازات‌های اقتصادی و سیاسی علیه رژیم سادات و رئیس‌جمهوری مصر تعیین کنند. در بغداد تظاهرات عظیمی علیه این پیمان برگزار شد، گفته می‌شود نزدیک به نیم میلیون نفر در این راهپیمایی شرکت داشتند. گفتنی است در فلسطین اشغالی نیز عزای عمومی اعلام شده است.^۱

دانشجویان عرب سفارت مصر را تخلیه کردند

بامداد دیروز در آستانه امضای قرارداد صلح مصر و اسرائیل، گروهی از دانشجویان عرب مقیم ایران به‌عنوان اعتراض سفارت مصر در ایران را به اشغال خود در آوردند. قرار بود اشغال سفارت ۲۴ ساعت به طول انجامد و سرانجام بامداد امروز دانشجویان عرب سفارتخانه را تخلیه و آن را به نمایندگان وزارت امور خارجه سپردند.^۲

۸ فروردین

احزابی که به جمهوری اسلامی رأی خواهند داد

حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان ایران طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد: کلیه اعضای این حزب به جمهوری اسلامی رأی خواهند داد. پان ایرانیست‌ها نیز با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: شرکت در رفراندوم فریضه‌ای است ملی. سازمان فرهنگیان جبهه ملی ایران نیز طی بیانیه‌ای یادآور شد به جمهوری اسلامی رأی مثبت خواهند داد. اقلیت‌های دینی از جمله گروه‌های روشنفکران یهودی ایران و زرتشتیان ایران نیز با انتشار اعلامیه‌های جداگانه از رأی خود به جمهوری اسلامی در رفراندوم آینده

۱- کیهان، ۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، عرفات در حالی اقدام سادات را به حق جنایت در حق ملت فلسطین می‌نامد که خود بعدها و در سال ۱۹۹۴ با شیمون پرز و اسحاق رابین سر یک میز نشست و به آرمان فلسطین خیانت کرد. وی به خاطر مذاکرات انجام شده در اسلو جایزه صلح نوبل دریافت کرد. از سوی دیگر عرفات پیش‌بینی می‌کند. کارتر در انتخابات آینده ریاست جمهوری آمریکا رأی بالایی را کسب کند و مراجعه به تاریخ به خوبی نشان می‌دهد که کارتر به رغم سایر رؤسای جمهور آمریکا نتوانست بیش از ۴ سال عهده‌دار کرسی ریاست جمهوری آمریکا شود و شکست را پذیرفت.

۲- اطلاعات، ۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

عزالدین حسینی: در انتخابات شرکت نمی‌کنم

شیخ عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد در انتخابات آینده شرکت نمی‌کند. وی گفت: به علت این که محتوای جمهوری اسلامی معلوم نبوده و خودمختاری کردستان در چارچوب ایران آزاد نامشخص است، در فراندوم شرکت نمی‌کنم.^۲ تعدادی از سازمان‌ها و احزاب نوظهور نیز اعلام کردند در فراندوم شرکت نخواهند کرد. ۸ جمعیت و سازمان کرد از جمله جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب کردستان (سندج)، سازمان پیشرو برای اتحاد، نهضت ملی، کمیته موقت ارتباط جبهه ملی، معلمان پیشگام، سازمان پیکار و... نامشخص بودن ماهیت و محتوای جمهوری اسلامی را دلیل عدم حضور خود در انتخابات آینده اعلام کردند.^۳

آتش بس در گنبد

امروز و به دنبال چند روز درگیری‌های خونین در گنبد کاووس، توافق‌نامه آتش بس میان بزرگان ترکمن‌ها، کمیته مرکزی و دولت امضا شد. آخرین گزارش‌های رسیده از گنبد کاووس حاکی است که به دنبال مذاکرات طولانی میان معتمدان محلی که در حاشیه درگیری‌های خونین جریان داشت، سرانجام توافق شد که تیراندازی‌ها خاتمه یابد و آتش بس برقرار شود.^۴

دیروز پس از این که نماینده دولت، وارد این منطقه شد و مذاکراتی را با نمایندگان ترکمن‌ها آغاز کرد زد و خورد قطع شد اما امروز این زد و خوردها از سر گرفته شد. زد و خورد مسلحانه در گنبد کاووس تا ساعت ۱۱ امروز به شدت ادامه داشته و این زد و خورد در اطراف ستاد ژاندارمری و شهربانی گسترده‌تری دارد. افراد مسلحی که خود را به عنوان پاسداران انقلاب و رزمندگان ترکمن معرفی می‌کنند، صورت‌های خود را با نقاب پوشانده و تعداد تلفات طبق گزارش‌های کارکنان بیمارستان کورش

۱- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸ و ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

کبیر سابق از ۲۰ نفر تجاوز کرده است.^۱

وزیرکشور در پیامی خطاب به مردم گنبد اعلام کرد: واحدهای نظامی دخالتی در وقایع این شهر نداشته‌اند. در پیام وزیر کشور آمده است: آرامش گنبد به دست عوامل رژیم سابق به هم خورده است و برادران عزیز ترکمن نیز بدون توجه به این تحریکات بر روی هم آتش گشوده و به خونریزی ادامه می‌دهند و تلاش فراوان گروه‌های منتخب برای وساطت و جلوگیری از برادرکشی به جایی نرسیده است.^۲

بختیار از بندرعباس به دوبی گریخت

روزنامه لبنانی الانوار اعلام کرد که جزئیات ماجرای فرار شاپور بختیار نخست‌وزیر پیشین ایران را در اختیار دارد. این روزنامه از قول منابع آگاه نوشته است که سرویس‌های اطلاعاتی ایران اطمینان دارند که بختیار با یک قایق موتوری از بندرعباس فرار کرده و به دوبی پناهنده شده است. به نوشته الانوار نخست‌وزیر سابق ایران در دوبی از سوی یکی از مقامات بلند پایه مورد استقبال قرار گرفته و بعد با یک هواپیما رهسپار کشور مغرب شده است.

۱۴۳ میلیون دلار پول ایران در آمریکا آزاد شد

یک قاضی دادگاه مانهاتان در خواست دو کمپانی آمریکایی مبنی بر بلوکه کردن ۱۴۳ میلیون دلار پول ایران در دو بانک مانهاتان را رد کرد. این دو کمپانی خواستار این شده بودند که مبلغ یاد شده بلوکه شود تا دولت جدید ایران نتواند این مبلغ را وصول کند.^۳

۹ فروردین

حکم امام به آیت‌الله خامنه‌ای

رهبر انقلاب امروز طی حکمی آیت‌الله خامنه‌ای را مامور رسیدگی به نیازهای مردم سیستان و بلوچستان کردند. در حکم امام خمینی آمده است: «در طول پنجاه

۱- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

سال رژیم سفاک پهلوی، همیشه برادران و خواهران منطقه بلوچستان و سیستان مورد ظلم و جور بوده‌اند. لذا جنابعالی به آن منطقه رفته به خواست‌های اهالی محترم آن مناطق رسیدگی نمایید و انتظارات مردم دلیر آن دیار را برای اینجانب و اولیای امور گزارش دهید. خداوند به شما و اهالی شجاع آن مناطق توفیق عنایت فرماید. ضمناً انقلاب اسلامی ایران را که به خواست‌های آنان جواب مثبت داده توضیح داده و آنان را به شرکت در رفراندم تشویق نمایید.^۱

پیام رهبر انقلاب به مناسبت حوادث گنبد، اردبیل و زاهدان

رهبر انقلاب امروز در پیامی خطاب به ملت ایران به حوادث تلخ گنبد، اردبیل و زاهدان اشاره کرده و فرمودند: «با کمال تأسف اخبار ناراحت کننده‌ای از گنبد و زاهدان و اردبیل می‌رسد که بعضی فرقه‌های منحرف بین مردم محترم آن سامان مشغول سمپاشی و تفرقه‌افکنی هستند؛ و شایع نموده‌اند که روحانیون، برادران اهل سنت را از حقوق خود محروم می‌نمایند.»

در ادامه بیانیۀ امام خمینی آمده است: «ما با برادران اسلامی اهل سنت خود هیچ اختلافی نداریم؛ و ما به برادران خود اطمینان می‌دهیم که تمام اقشار کشور - چه اهل سنت و چه شیعه - به حقوق خود خواهند رسید و هیچ فرقی بین طوایف مسلمین در حقوق سیاسی و اجتماعی و غیر آن نیست.»^۲

تفرقه اندازی چپ‌های آمریکایی

رهبر انقلاب در جمعی از مردم با اشاره به گروه‌های چپ که با ایجاد تفرقه در روند اجرای رفراندوم خدشه ایجاد می‌کنند، آنها را آمریکایی خوانده و گفتند: «برادرهای ما! عزیزان ما! دست از تفرقه بردارید. به حرف اشخاصی که انحراف دارند گوش ندهید؛ این‌ها عمال امریکا هستند به صورت چپ‌گرایی. این‌ها می‌خواهند همان مخازن ما را باز به امریکا بدهند؛ این‌ها می‌خواهند همان مسائل سابق را با فرم دیگر پیاده کنند. اگر اینها... برای ملت ارج قائل هستند، اگر اینها دلسوز ملت هستند، برای ملت ارج قائل هستند، ملت الآن تمام بپا خواسته و می‌خواهد رأی بدهد، می‌خواهد رأی به جمهوری

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۴۲۹، در صحیفه نور، این حکم با تاریخ ۵۸/۱/۱۱ درج شده است.

۲- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۴۳۰

اسلام که همه جهات را اصلاح می‌کند بدهد؛ چرا این‌ها تفرقه می‌اندازند؟»^۱

۵ وزیر کابینه‌های سابق دستگیر شدند

دو وزیر کابینه بختیار و سه وزیر کابینه هویدا دستگیر شدند. گفته می‌شود که پاسداران انقلاب علاوه بر ۵ وزیر یک سناتور و یک امیر نیز دستگیر شده‌اند. وزرای دستگیر شده عبارتند از: کریم معتمدی، وزیر پست و تلگراف و تلفن کابینه‌های (هویدا، آموزگار، شریف‌امامی و ازهاری)، همایون جابر انصاری وزیر مسکن و شهرسازی کابینه هویدا و مدیرعامل شرکت مخابرات در زمان هویدا، مرتضی صالحی وزیر راه و ترابری کابینه آموزگار و وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه و بودجه کابینه ازهاری، ولی مدنی استاندار خوزستان در زمان هویدا و نیز معاون وزیر کشور در همان زمان بوده است. احمد میرفندرسکی وزیر امور خارجه کابینه بختیار دکتر سیروس آموزگار، وزیر مشاور و سرپرست وزارت اطلاعات و جهان‌گردی کابینه بختیار.^۲

رفراندوم در دو روز آینده برگزار می‌شود

عاقبت روز برگزاری همه‌پرسی فرا رسید و فردا در ۱۸ هزار حوزه رأی‌گیری میلیون‌ها ایرانی به پای صندوق‌های رأی می‌روند. برگزاری رفراندوم رسماً از ساعت ۸ صبح آغاز خواهد شد. تظاهرات، تبلیغات و حمل اسلحه در روزهای رفراندوم ممنوع است. مردم می‌توانند با ارائه ورقه شناسایی معتبر هم رأی بدهند. دلیل ۲ روزه شدن رفراندوم نرسیدن صندوق رأی به نقاط دور افتاده است.^۳

آیت‌الله خویی: به جمهوری اسلامی رأی دهید

آیت‌الله خویی طی اعلامیه‌ای از نجف اشرف از کلیه مسلمانان خواستند در رفراندوم روز جمعه شرکت کرده و به جمهوری اسلامی رأی بدهند. در این اعلامیه آمده است: نظر اینجانب این است که به جمهوری اسلامی رأی دهید.^۴

۱- صفحه امام، جلد ۶، صفحه ۴۳۳

۲- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱

۴- اطلاعات، ۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

همبستگی احزاب با جمهوری اسلامی

امروز احزاب ایران، باختر امروز، نهضت آزادی خواهان، سازمان زنان دموکرات اعلام کردند به جمهوری اسلامی رأی خواهند داد. همچنین اتحاد ملی زنان اعلام کرد در رفراندوم شرکت نخواهد کرد.^۱

علمای مهاباد: شرکت در رفراندوم وظیفه دینی و ملی است

۲۲ نفر از علما و روحانیون مهاباد با صدور اعلامیه‌ای شرکت در رفراندوم را یک وظیفه ملی، دینی و مذهبی دانستند و اعلام کردند: خودداری از شرکت در این رفراندوم خلاف مصالح ملی و اصول و مبانی دینی می‌باشد.^۲

روز آرام گنبد کاووس

روزنامه‌ها امروز اعلام کردند که گنبد کاووس پس از چند روز درگیری خونین که به کشته شدن ۳۰ نفر و مجروح گشتن ۱۵۰ نفر دیگر منجر شد روز آرامی را پشت سر گذاشته است. حجت الاسلام عمادی نماینده مشترک نخست‌وزیر، ستاد عملیاتی قم، ستاد عملیاتی مشهد و مسئول برگزاری رفراندوم در گنبد کاووس گفت: به محض شروع درگیری در گنبد گروه کثیری از چریک‌های وابسته به یک سازمان چریکی از شهرهای مختلف به این منطقه هجوم آوردند و تا به حال برای اینکه موقعیتشان تضعیف نشود، سعی می‌کنند کشته‌های خود را پنهان کنند. وی ادامه داد: تعدادی از این چریک‌ها دستگیر شده‌اند.^۳

دستگیری خبرنگاران بی‌بی‌سی در حین تحریک مردم

سیمون درینگ خبرنگار تلویزیون بی‌بی‌سی در ایران و دو نفر از دستیارانش در حین انجام مأموریت در شمال شرقی کشور دستگیر شدند. افراد دستگیر شده مشغول فیلم برداری از مجروحان وقایع اخیر ترکمن صحرا و تحریک مردم بوده‌اند.^۴

۱- کیهان، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

آیت‌الله مفتاح: شورای انقلاب نامزد ریاست جمهوری ندارد

دکتر مفتاح که گفته می‌شود از اعضای شورای انقلاب اسلامی است، ضمن اظهار نظر در مورد مسائل جاری کشور تصریح کرد که شورای انقلاب نامزدی برای احراز مقام ریاست جمهوری ندارد. وی ادامه داد: این نمایندگان مردم هستند که می‌توانند رئیس‌جمهور و یا سایر مسئولان کشور را تعیین کنند. دکتر مفتاح گفت: شورای انقلاب بعد از مشخص شدن نتیجه انتخابات که به احتمال قریب به یقین جمهوری اسلامی است به کار خود تا به ثمر رسیدن کامل انقلاب ادامه خواهد داد.^۱

اعلامیه دولت، درباره اعدام‌های انقلابی

از سوی دولت موقت انقلاب اعلامیه‌ای در مورد بازداشت‌ها، محاکمات و کیفرها که از شروع تا تاریخ ۲۳ اسفند ماه در مورد جنایتکاران رژیم سابق اعمال شده است، بیانیه‌ای صادر کرد. در این بیانیه با اشاره به انقلاب‌های صورت گرفته در سایر کشورها و جنایاتی که غالب اعدام‌شدگان درباره مردم آزادی‌خواه و شرافتمند ایران مرتکب شده‌اند آمده است: آنچه در ایران جریان دارد، قابل اغماض و بسیار ناچیز است. در بخش پایانی بیانیه می‌خوانیم: اینک که به دستور امام عملیات دادگاه‌های انقلاب متوقف گردیده است امیدواریم بر طبق آئین‌نامه‌ای که از طرف دولت تهیه شده و به تصویب شورای انقلاب می‌رسد و با رعایت کامل موازین شرعی و حقوقی صحیح شرایط بازداشت و بازپرسی و محاکمه و اجرای احکام به نحو مطلوب انجام گردد.^۲

۱۰ فروردین

آغاز فراندوم تعیین نظام آینده / حضور ۹۸ درصدی مردم پای صندوق‌های رأی

از امروز صبح میلیون‌ها ایرانی برای تعیین نوع حکومت پای صندوق‌های رأی رفتند و رأی خود را به صندوق‌ها ریختند. آمار تأیید نشده و اولیه حاکی از حضور ۹۸ درصدی مردم پای صندوق‌های رأی می‌باشد، هنوز فراندوم به پایان نرسیده است

۱- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

و فردا نیز رأی گیری ادامه خواهد داشت، ضد انقلاب در چندین شهر از جمله مهاباد مانع رأی گیری شده و مردم در گنبدکاووس نیز به علت شدت درگیری‌ها نتوانسته‌اند از خانه‌های خود برای شرکت در انتخابات خارج شوند.

رأی امام به جمهوری اسلامی در مسجد چهار مردان قم

ساعت ۱۰ صبح امروز رهبر انقلاب با حضور در محل اخذ رأی در مسجد چهار مردان قم و در میان انبوه مردم که صلوات می‌فرستادند، پای صندوق رفته و به جمهوری اسلامی رأی آری دادند.^۱ آیت‌الله گلپایگانی نیز در تکیه حاج سید حسن قمی به جمهوری اسلامی رأی داده و بعد از شرکت در فراندوم طی پیامی به مردم گفتند: جز در سایه پرچم اسلام زیر سایه پرچم بیگانه نخواهیم رفت.

آیت‌الله شریعتمداری نیز با حضور در پای صندوق رأی به جمهوری اسلامی رأی داده و گفت: برای این که دولت تضعیف نشود با شکل برگزاری فراندوم موافقت کردم، نظر من این بود که مردم به هر نوع حکومتی که مایل هستند رأی دهند. آیت‌الله طالقانی نیز همراه فرزند بزرگشان ابوالحسن طالقانی به حوزه اخذ رأی مسجد سادات اخوی رفته و به جمهوری اسلامی رأی آری دادند. ایشان بعد از شرکت در انتخابات تعداد آرای مخالف را با توجه به شرایط کشور بسیار ناچیز دانستند. در تهران نیز مقارن ساعت ۱۰ صبح مهندس بازرگان نخست‌وزیر به همراه ابراهیم یزدی معاون نخست‌وزیر در امور انقلاب به پای صندوق رأی که در نخست‌وزیری مستقر شده بود رفته و در رأی‌گیری شرکت کردند.^۲

۹۸ درصد واجدین شرایط شرکت کردند

احمد نوربخش رئیس ستاد فراندوم وزارت کشور با بیان اینکه تغییر سن رأی دهندگان به ۱۶ سال در شورای انقلاب تصویب شده است گفت: این تغییر سن برای آن صورت گرفت که کسانی که در مبارزات شرکت داشتند در فراندوم هم شرکت کنند تا در تصمیم‌گیری سهیم باشند.

سوال شد بر اساس آماری که دارید فکر می‌کنید تا امشب چه تعداد از مردم در

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۴۵۰

۲- اطلاعات، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۴

رفراندوم شرکت کرده‌اند گفت: از رفراندوم استقبال بی نظیری شده است ما در وهله اول پیش‌بینی می‌کردیم که ۱۶ میلیون نفر در رفراندوم شرکت کنند، به همین جهت ۱۸ میلیون برگ رأی چاپ کردیم که با کمبود برگه رأی مواجه شدیم و نزدیک ۶ میلیون برگه رأی دیگر نیز به میزان قبلی اضافه شد. نوربخش ادامه داد: ۲۴ میلیون برگه رأی توزیع شده است که باید دید چه میزان برگشت خواهد خورد.^۱

کسانی که نمی‌توانند در انتخابات شرکت کنند

وزارت کشور اعلام کرد جمعا ۱۵ میلیون نفر زیر ۱۶ سال داشته و حق رأی ندارند، چهار میلیون نفر در ارتفاعات بالاتر از ۹ هزار متر سکونت دارند که امکان فراهم کردن وسایل برگزاری رفراندوم برایشان میسر نیست و از سوی دیگر امکان فراخواندن آنها به شهرها و مراکز رأی‌گیری نیز محدود است. حدود یک میلیون نفر نیز سن بالای ۷۰ سال دارند که به علت کهولت سن و ضعف نمی‌توانند رأی بدهند.^۲

در نخستین روز رأی‌گیری؛ رفراندوم در مهاباد و گنبد کاووس برگزار نشد

در پی اظهار نظر گروه‌های مختلف در مهاباد در مورد شرکت یا عدم شرکت مردم در رفراندوم و برای جلوگیری از درگیری‌های احتمالی بین گروه‌ها، حوزه‌های رأی‌گیری در شهر مهاباد و حومه تعطیل شد و رفراندوم برگزار نگردید.^۳ دیروز ۲۲ نفر از علمای مهاباد با صدور اعلامیه‌ای عدم حضور در رفراندوم را خلاف مصالح ملی و اصول و مبانی دینی دانسته بودند.^۴

علاوه بر مهاباد ضد انقلاب در چند شهر دیگر نیز مانع شرکت مردم در رفراندوم شده‌اند، وزیر کشور در این زمینه گفت: در سقز ضد انقلاب یک صندوق حاوی هزار برگه رأی را به آتش کشید و در چند شهر دیگر کردستان نیز با تبلیغ این که اگر به جمهوری اسلامی رأی دهید، زمین‌هایتان را از شما خواهند گرفت، مانع حضور مردم شده‌اند. وزیر کشور ادامه داد: در گنبد کاووس نیز به علت شدت درگیری‌ها مردم

۱- کیهان، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۵

۳- اطلاعات، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۵

۴- اطلاعات، ۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

نتوانسته‌اند از خانه‌های خود خارج شوند.^۱

تظاهرات گروهی از بلوچ‌ها در حمایت از کردها

۱۵۰ نفر از بلوچ‌های افراطی مقیم زاهدان به پشتیبانی از مردم کردستان در خیابان‌های این شهر راهپیمایی کرده و در مخالفت با جمهوری اسلامی شعار دادند. پیشوایان مذهبی سیستان و بلوچستان تظاهرات این گروه را محکوم کردند.^۲

۱۱ فروردین

کشف توطئه شبکه تروریستی بین‌المللی در تهران

یک توطئه بزرگ و خطرناک علیه انقلاب که قرار بود در روز برگزاری فراندوم به مرحله اجرا درآید کشف و دو تن از عاملان توطئه بازداشت شدند. این دو نفر در بازجویی‌های اولیه اعتراف کردند که عضو یک شبکه تروریستی بین‌المللی بودند که تصمیم داشتند در روز برگزاری فراندوم در تهران و شهرستان‌ها دست به عملیات تخریبی وسیع و ترور چند تن از رهبران انقلاب بزنند.

بر اساس مدارک و اسنادی که از این دو تن کشف شده و اظهاراتی که در بازجویی‌های مقدماتی داشته‌اند بسیاری از اعضای شبکه و از جمله رهبر عملیاتی آنها به‌عنوان مزدور در خدمت ارتش آمریکا بوده‌اند و در عملیات سرکوبی جنبش‌های آزادی‌خواهانه از جمله جنگ ویتنام شرکت داشته‌اند.^۳

جنگ سنگر به سنگر در گنبد ادامه دارد

در ادامه تیراندازی شدیدی که طی ۴۸ ساعت گذشته در گنبدکاووس جنگ زده و نا آرام رخ داد تعداد کشته شدگان برخوردهای خونین این شهر به ۴۰ نفر رسید. همچنین در جریان تیراندازی‌ها ۱۷ نفر دیگر به شدت مجروح شدند. نبرد در گنبد سنگر به سنگر ادامه دارد. رحمانقلی سیدی نماینده سابق گنبد در مجلس شورای ملی در باغ مسکونی خود در مقابل شهربانی سنگر گرفته و به روی مردم آتش گشوده است. ۹ تن

۱- کیهان، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۴

۳- اطلاعات، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

از رهبران مذهبی ترکمن‌ها اظهار داشتند اکثر ترکمن‌ها مایل به دادن رأی به جمهوری اسلامی هستند اما از ترس جان خود نمی‌توانند از خانه‌ها خارج شوند. همگام با بی‌بی‌سی رادیو عشق‌آباد ترکمنستان شوروی نیز مرتباً به زبان ترکمنی مردم را تحریک و در گفتارهای خود آنان را به پایداری و استقامت و جنگ دعوت می‌کند. سازمان چریک‌های فدایی خلق نیز با اعزام یک هیئت تام‌الاختیار به گنبد در تلاش است در حوادث و رویدادهای این منطقه نقش ایفا کند.^۲

اعتراض بازرگان به شکل محاکمه جنایتکاران رژیم سابق

نخست‌وزیر دولت موقت در مصاحبه‌ای با تلویزیون شماره یک فرانسه ضمن اعتراض به نحوه محاکمه جنایتکاران رژیم سابق گفت: من به این اعدام‌ها اعتراض کردم ولی منظورم مخالفت با محکومیت این افراد نبود. بازرگان ادامه داد: من با طریق و شکل دادرسی‌ها مخالفم، به عقیده من بایستی شکل عادلانه و منصفانه را باید محترم شمرد. نخست‌وزیر در ادامه گفت: امام خمینی نیز با وی در مورد رعایت حقوق متهمین موافق بوده‌اند.

وی در پاسخ به سوال خبرنگار تلویزیون فرانسه که پرسید، می‌گویند: حکومت ایران به شکل یک دیکتاتوری مذهبی در خواهد آمد گفت: اگر چنین بود آیت‌الله خمینی مرا به‌عنوان نخست‌وزیر انتخاب نمی‌کرد. بازرگان در مورد هویدا نیز گفت: هویدا به خاطر تمامی جریان‌های ۱۳ ساله گنهکار است.^۳

۱۲ فروردین

اولین روز حکومت الله / ملت باید ۱۲ فروردین را جشن بگیرند

با رای قاطع و ۹۸ درصدی مردم به نظام جمهوری اسلامی رهبر انقلاب پیام تبریکی را خطاب به ملت ایران صادر کردند. در پیام امام خمینی آمده است: «صبحگاه ۱۲ فروردین - که روز نخستین حکومت الله است - از بزرگترین اعیاد مذهبی و ملی

۱- اطلاعات، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- کیهان، ۱۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

ماست. ملت ما باید این روز را عید بگیرند و زنده نگه دارند. روزی که کنگره‌های قصر ۲۵۰۰ سال حکومت طاغوتی فرو ریخت، و سلطه شیطانی برای همیشه رخت بر بست و حکومت مستضعفین که حکومت خداست به جای آن نشست.»^۱

۱ چریک‌های فدایی دخالت خود در حوادث گنبد را تکذیب کردند

سخنگوی چریک‌های فدایی خلق در یک مصاحبه مطبوعاتی خبر دخالت این سازمان در حوادث گنبد و کردستان را تکذیب کرده و گفت: رژیم سابق در این وقایع دست داشت. سخنگوی چریک‌ها ادامه داد: آنها می‌خواهند جنگ داخلی به راه‌انداخته و از این طریق پای امپریالیسم را در کشور باز کنند. وی در ادامه و در پاسخ به سوال خبرنگاری که پرسید اگر دخالت نداشتید چرا چندین چریک در حوادث گنبد دستگیر شده‌اند گفت: حضور ما در آن‌جا طبیعی بود، آنها برای حل و فصل مسالمت آمیز حوادث در گنبد حضور داشتند^۲

آمریکا سفیر خود را از ایران فراخواند

ویلیام سالیوان سفیر آمریکا در ایران قرار است به زودی به کشورش بازگردد. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا ضمن اعلام این خبر گفت: سالیوان برای پاره‌ای از مشورت‌ها به واشنگتن احضار شده است. فراخوان سالیوان به معنای علاقه آمریکا برای ایجاد ارتباط عادی با ایران تلقی شده است چرا که وی تا چند ماه پیش از حامیان سفت و سخت شاه محسوب می‌شده است.^۳

۱۳ فروردین

رمز پیروزی ما و درسی که فلسطینی‌ها باید بیاموزند

اسقف هیلارین کاپوچی^۴ عضو افتخاری سازمان فتح به همراه هانی الحسن نماینده سازمان آزادی‌بخش فلسطین که اکنون سه روز است در تهران به سر می‌برند، امروز

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۴۵۲

۲- اطلاعات، ۱۴ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- کیهان، ۱۲ اسفند ۱۳۵۸، صفحه ۸

۴- هیلارین کاپوچی، رئیس کلیسای ارتدوکس لبنان و از بنیان‌گذاران «الهیات آزادی‌بخش» بود. وی در طول زندگی خویش، همواره از آرمان فلسطین دفاع و اندیشه بین‌المللی شدن بیت‌المقدس را دنبال می‌کرد.

پس از ملاقات با وزیر خارجه عازم قم شده و با امام خمینی دیدار کردند. رهبر انقلاب دربارهٔ رمز پیروزی انقلاب اسلامی ملت ایران و راهی که به پیروزی فلسطین منجر خواهد شد فرمودند: «باید ملت‌های دیگر، ملت فلسطین، وحدت کلمه پیدا بکنند و اتکال به خدای تبارک و تعالی. این رمز پیروزی در هر جا پیدا بشود، پیروز خواهند شد. باید ملت عزیز «فلسطین ما» با وحدت کلمه و اتکال به خدای تبارک و تعالی، توجه به روحانیت، توجه به معنویت، توجه به خدای تبارک و تعالی کنند تا پیروز شوند.»^۱

توافق‌نامهٔ ترک مخاصمه در گنبد امضا شد

ساعت ۴ بعدازظهر امروز و در پی امضا شدن توافق‌نامه‌ای بین طرفین مخاصمه در گنبد کاووس، تیراندازی قطع شد و آتش‌بس اعلام گردید. توافق‌نامهٔ ترک مخاصمه در حالی به اجرا گذاشته شد که چند ضد انقلابی با تیراندازی در چند نقطه شهر از جمله منطقهٔ وشمگیر قصد اخلال و تشنج تازه‌ای را داشتند اما با هوشیاری طرفین قرارداد آتش‌بس این توطئه خنثی شد و در همین حال دستور سرکوبی توطئه‌گران توسط هیئت اعزامی وزارت کشور صادر شد، ولی نیم ساعت بعد شهر آرامش نسبی خود را بازیافت. ساعت ۶ بعدازظهر نیز با اعلام خبر توافق‌نامهٔ ترک مخاصمه از رادیو مردم گنبد کاووس و گرگان و دشت در خیابان‌ها به شادی پرداختند و رانندگان اتومبیل‌ها با روشن کردن چراغ‌های اتومبیل و بوق‌های ممتد ساکنان شهر را در این خوشحالی همراه کردند.

حملهٔ عراق به گمرک بهرام‌آباد

نیروی هوایی عراق امروز به گمرک بهرام‌آباد (در مهران) حمله کرد. یک روز پس از اعلام برقراری جمهوری اسلامی ایران، نیروی هوایی عراق برای نخستین بار به گمرک بهرام‌آباد (در مهران) حمله کرد.^۲

۱- صحیفهٔ امام، جلد ۶، صفحهٔ ۴۶۶

۲- از تاریخ ۱۳ فروردین ۱۳۵۸ لغایت ۳۰ شهریور ۱۳۵۹، جمعاً ۶۳۶ مورد تجاوز زمینی، هوایی و دریایی از جانب عراق به مرزهای جمهوری اسلامی ایران صورت گرفت. گسترش این حملات در دوره‌های زمانی مختلف ما را به این نتیجه می‌رساند که عراق برنامه‌ریزی دقیقی برای حمله به ایران داشته است.

عرفات: ما از حق ملت فلسطین صرف نظر نمی‌کنیم / فلسطین را آزاد می‌کنیم

یاسر عرفات در مصاحبه با اشپیگل گفت: ما آن قدر عاجز نخواهیم بود که از به‌دست آوردن حق خود صرف نظر کنیم، آن قدر به مبارزه خود ادامه خواهیم داد تا با کمک اعراب و کشورهای عضو جهان سوم و دنیای اسلام و مردم ایران فلسطین را آزاد کنیم.

عرفات ادامه داد: آمریکا و اسرائیل نقش عمده‌ای را به شاه واگذار کرده بودند، شاه به‌عنوان پلیس انجام وظیفه می‌کرد تا بدین وسیله بتواند دستورات کمپ دیوید را تا سر حد پیروزی برای اسرائیل و آمریکا به مرحله اجرا درآورد. به موجب آن دستورات ایران و مصر و اسرائیل می‌بایستی حلقه محاصره را بر فلسطین و سوریه تنگ می‌کردند تا پیروزی آمریکا و اسرائیل را مسجل سازند.

عرفات در پاسخ به سوال خبرنگار اشپیگل که از وی درباره حجاب در ایران پرسید گفت: امام خمینی معتقد است چادر، موضوع اصلی نیست و خرافاتی‌ها مردم را مجبور به سرکردن چادر کرده‌اند!^۱

تحریم سیاسی مصر عملی شد

به جز سفیران سودان و عمان تمامی سفیران کشورهای عربی پیش از آغاز دیدار رسمی مناخیم بگین از مصر قاهره را ترک گفتند. خروج جمعی سفیران کشورهای

۱- اطلاعات، ۱۴ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۵، عرفات در این مصاحبه در حالی از استیفای حق ملت مظلوم فلسطین و صرف نظر نکردن از این حق سخن گفت که سال‌ها بعد با سران رژیم صهیونیستی پشت یک میز نشسته و با آنان بر سر حقوق حقه امت اسلام و فلسطین معامله کرد. در سال ۱۹۹۳ پس از شناسایی اسرائیل در نامه رسمی یاسر عرفات به اسحاق رابین نخست وزیر اسرائیل، رابین نیز در جواب ساف را به عنوان نماینده مردم فلسطین به رسمیت شناخت... مبارزات ملت فلسطین تاکنون سه مرحله را پشت سر گذاشته است، مرحله دوم مربوط به مبارزات ملی گراها بود که بعد از تشکیل رژیم صهیونیستی در فلسطین اشغالی به رهبری چند جوان فلسطینی از جمله یاسر عرفات شکل گرفت و تا سال‌های دهه پنجاه به مدت سه دهه ادامه یافت. این بخش از مبارزات ضد صهیونیستی که تحت عنوان "سازمان آزادی بخش فلسطین" شکل گرفت هر چند به مزاحمی جدی برای صهیونیست‌ها تبدیل شد ولی به دلیل بی‌بهره بودن از تفکر دینی و تکیه محض بر ملی‌گرایی، دچار انحراف شد و سران آن از جمله شخص یاسر عرفات با صهیونیست‌ها سازش کردند و آرمان فلسطین را زیر پا گذاشتند. در این مرحله، رژیم مصر به سرکردگی "محمد انورالسادات" که بعد از جمال عبدالناصر، رئیس‌جمهور مصر شده بود با امضاء قرارداد ننگین "کمپ دیوید" با رژیم اشغالگر قدس، ضربه محکمی به آرمان فلسطین وارد کرد و زمینه‌ساز خیانت یاسر عرفات شد. این سازش، موجب پیدایش تفرقه در جهان عرب در مورد مسئله فلسطین گردید و مردم فلسطین به شدت احساس تنهایی و خیانت کردند. (رک انتفاضه در موضع قدرت، روزنامه جمهوری اسلامی، ۲۱ آذر ۱۳۸۹)

عربی از مصر که آسوشیتد پرس آن را یک «اکسدوس» نام نهاده در اجرای تصمیمات کنفرانس بغداد مبنی بر تحریم سیاسی و اقتصادی مصر که به صورت جداگانه با اسرائیل پیمان صلح امضا کرده است صورت می‌گیرد. فیدل کاسترو رهبر انقلاب کوبا نیز با ارسال نامه‌ای طولانی به حافظ اسد رئیس جمهوری سوریه قرارداد صلح مصر و اسرائیل را به شدت محکوم کرد.^۱

جشن پیروزی جمهوری اسلامی در لبنان

۵۰ هزار نفر از ساکنان غرب بیروت با برپایی تظاهرات وسیعی پیروزی جمهوری اسلامی را جشن گرفتند. تظاهرکنندگان خواستار برقراری یک جمهوری اسلامی در لبنان شدند. این تظاهرات به درخواست جنبش امل و گروهی به نام خمینیست‌ها که به تازگی در لبنان تشکیل شده است برگزار شد. شیخ محمد مهدی شمس الدین نائب رئیس شورای عالی شیعیان لبنان در این تجمع ضمن سخنان کوتاهی پشتیبانی کامل خود را از انقلاب اسلامی ایران اعلام کرد.^۲

سرگردانی شاه مخلوع ادامه دارد

رابرت آرماتو یک آمریکایی که مدعی است وسایل اقامت خانواده شاه سابق را در جزایر باهاما فراهم کرده است اظهار داشت که شاه سابق فقط یک هفته و یا ده روز در جزیره بهشت خواهد ماند. رابرت آرماتو که در یک مصاحبه مطبوعاتی به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ می‌داد افزود: که هنوز شاه سابق برنامه‌ای برای آینده خود تنظیم نکرده است، اما تا سه چهار روز دیگر تصمیم خود را اعلام خواهد کرد. دولت باهاما تاکنون هیچ‌گونه اعلامیه‌ای درباره اقامت شاه سابق و خانواده‌اش در این کشور صادر نکرده است.^۳

۱- اطلاعات، ۱۴ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۴ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۴ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

به چپ‌های آمریکایی اعتنا نکنید

رهبر انقلاب امروز در دیدار با اقشار مختلف مردم با اشاره به فتنه‌انگیزی برخی جریان‌های به ظاهر چپ آنها را در واقع آمریکایی خوانده و فرمودند: «این‌هایی که الآن در ایران مشغول فتنه هستند، این‌ها از اسلام هیچ اطلاع ندارند، و به حسب آن طوری که من می‌فهمم، این‌ها مرتبط با امریکا هستند ولو این‌که اسمشان برخلاف است! و ملت ما باید این‌ها را رد بکنند و اعتنایی به آنها نکنند، و خودشان در همین سیل جمعیت ایران منحل خواهند شد.»^۱

دیدار هیئت نمایندگی کردها با بازرگان

هیئت نمایندگی حزب دموکرات کردستان ایران به دنبال ملاقات با امام خمینی، با مهندس بازرگان نیز ملاقات کرد و در مورد مسایل جاری مملکت به ویژه مسئله کردستان اطلاعیه‌ای منتشر کرد. در این ملاقات ریاست هیئت نمایندگی کردها را دکتر عبد الرحمن قاسملو به عهده داشت و در آن غنی بلوریان و محمد امین سراجی و امیر قاضی اعضای دفتر سیاسی حزب حضور داشتند.

بازرگان در این دیدار اظهار داشت: آنچه از طرف دولت او انجام گرفته و اظهارات حضرت آیت‌الله خمینی، آیت‌الله شریعتمداری، آیت‌الله طالقانی که درباره تساوی حقوق اهل تشیع و تسنن و کرد و فارس و ترکمن و دیگران صورت گرفته، نشانه حسن نیت و علاقه دولت و روحانیت نسبت به مسئله بوده است.^۲

آمار نهایی رفراندوم اعلام شد.

آمار نهایی رفراندوم تغییر رژیم ایران به جمهوری اسلامی اعلام شد. بر اساس این آمار ۲۰ میلیون و ۲۸۸ هزار و ۲۱ نفر در این انتخابات شرکت کرده‌اند. از این عده ۲۰ میلیون و ۱۴۷ هزار و ۵۵ نفر به جمهوری اسلامی رأی آری و ۱۴۰ هزار و ۹۶۶ نفر رأی نه داده‌اند. در تهران نیز یک میلیون و ۱۷۵ هزار و ۲۲ نفر به جمهوری اسلامی رأی

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۴۷۱

۲- اطلاعات، ۱۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

آری و ۵۷ هزار و ۹۷۹ نفر رأی نه داده‌اند.^۱

ذوالفقار علی بوتو اعدام شد

ذوالفقار علی بوتو نخست‌وزیر پیشین پاکستان سپیده‌دم امروز در زندان راولپندی به دار آویخته شد. ژنرال ضیاء الحق حاضر به عفو بوتو نشد. بوتو نخست‌وزیر پیشین پاکستان و بنیانگذار حزب مردم این کشور بود که با کودتای ضیاء الحق^۳ دستگیر و امروز اعدام شد.

سیل پیام‌های تبریک به مناسبت برپایی جمهوری اسلامی

سیل پیام‌های تبریک و تهنیت به مناسبت اعلام جمهوری اسلامی در ایران از طرف سران کشورهای جهان به سوی ایران و خطاب به رهبر انقلاب اسلامی سرازیر است. برژنف رهبر شوروی و الکسی کاسیگین نخست‌وزیر این کشور، حافظ اسد رئیس‌جمهور سوریه، شیخ خلیفه بن حمد آل ثانی امیر قطر و شیخ زاید بن سلطان آل نهیان حاکم امارات متحده عربی و شیخ قابوس بن سعید سلطان عمان و مسقط از جمله رهبرانی بودند که این پیروزی را به رهبر انقلاب تبریک گفتند. دولت مصر که شناسائی رسمی انقلاب اسلامی ایران را تا زمان برگزاری رفراندوم جمهوری اسلامی به تعویق انداخته بود، حکومت جمهوری اسلامی ایران را به رسمیت شناخت.

۱- اطلاعات، ۱۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱، یکی از پرونده‌های آزاد شده در آرشیو ملی بریتانیا به ماجرای اعدام ذوالفقار علی بوتو نخست‌وزیر سابق پاکستان در چهارم آوریل در زندانی در شهر راولپندی به دستور ژنرال محمد ضیاء الحق رییس دولت کودتا در آن کشور اختصاص دارد. این پرونده، نشان‌گر آن است که برخلاف ادعای ظاهری دولت کارگری کالاهان درباره تلاش برای توقف حکم اعدام بوتو، نخست‌وزیر بریتانیا موضوع اعدام بوتو را امری داخلی مربوط به آن کشور قلمداد کرده بود و عملاً هیچ تلاشی برای جلوگیری از این اقدام به عمل نیاورده بود.

برخلاف تهدیدهای ظاهری بریتانیا علیه دولت ضیاء‌الحق، پس از اعدام پدر بی‌نظیر بوتو نیز روابط دو کشور همچنان مستحکم و دوستانه باقی ماند و هیچ خلی در آن ایجاد نشد.

اسناد تازه آزاد شده نشان می‌دهد که با وجود سپری شدن یک سال از صدور حکم اعدام بوتو، دولت بریتانیا عملاً اعتنایی به این موضوع نکرده بود و صرفاً نگران مناسبات خود با دولت کودتا و حفظ قراردادهای تجاری بین لندن و اسلام آباد بود. کالاهان با وجود دوستی عمیقی که با ضیاء الحق داشت تنها به نوشتن چند نامه دوستانه و حاکی از نصیحت برای خودداری از اعدام بوتو اکتفا کرد. این در حالی بود که مقامات بریتانیایی در مراحل مختلف اطمینان داده بودند که با همه قوا برای جلوگیری از این اقدام تلاش خواهند کرد. از آن جمله ایوان لوارد معاون وزیر خارجه بریتانیا چند روز قبل از اعدام بوتو در دیدار با مرتضی بوتو پسر ذوالفقار علی بوتو به وی وعده داده بود که باید صبر کرد و منتظر اخبار خوش در روزهای آینده ماند.

۳- ضیاء‌الحق خود در ۱۷ اوت ۱۹۸۸ به همراه تعدادی از ژنرال‌های بلند مرتبه پاکستان در یک سانحه هوایی مشکوک نزدیک بهاولپور پنجاب کشته شد.

۴- اطلاعات، ۱۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

مصر ضمن اعلام شناسایی رسمی جمهوری اسلامی ایران خواهان مناسبات بهتری با کشورمان شد.^۱

رخدادهای فروردین ماه ۱۳۵۸

اعتراض یک جنبش اسلامی به حضور شاه سابق در باهاما

خبرگزاری فرانسه گزارش داد یک جنبش اسلامی در باهاما به حضور "محمد رضا پهلوی" در این کشور اعتراض کرده و خواستار اخراج وی شد. ^۲ شاه ۱۰ فروردین با هواپیمای اختصاصی ملک حسن مراکشی به باهاما رفت.

۱۶ فروردین

بازرگان: تحریمی‌ها یک درصد مردم هستند /

اگر حیا داشته باشند، باید سر جایشان بنشینند

مهندس مهدی بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت طی یک پیام تلویزیونی ضمن تبریک پیروزی جمهوری اسلامی در فراندوم به مردم گفت: نزدیک به ۹۹ درصد مردم به جمهوری اسلامی رأی داده‌اند و کم‌تر از یک درصد با جمهوری اسلامی مخالفت کرده و رأی مخالف داده‌اند. بازرگان در مورد تحریم کنندگان انتخابات نیز گفت: با رأی ۹۹ درصدی مردم هیچ کسانی که انتخابات را تحریم کردند کاملاً پیش مردم باز شد و مشخص گردید که آنان اقلیت بسیار ناچیزی و منفک از ملت هستند. بازرگان ادامه داد: اگر تحریم کنندگان انتخابات اندکی حیا داشته باشند دیگر باید بنشینند و از

۱ اطلاعات، ۱۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، با انعقاد پیمان صلح بین سادات و نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی و نیز پذیرایی گرم سادات از شاه سابق روابط بین ایران و مصر به سردی گرائید و پس از مدتی به دستور امام خمینی به صورت کامل قطع شد. ۲- اطلاعات، ۱۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، شاه تصمیم داشت بلافاصله از مراکش رهسپار آمریکا شود اما مقامات آمریکائی به دلیل اوج گیری بحران سیاسی در روابط تهران و واشنگتن، مایل به پذیرایی از وی نبودند. اردشیر زاهدی از جمله کسانی بود که در آن روزها دائماً در تلاش برای یافتن جایی جهت اقامت شاه بود. او که در «سنموریتس» سوئیس و همچنین در کنار دریاچه ژنو، ۲ خانه ویلائی داشت، تصمیم گرفته بود شاه را به آنجا انتقال دهد اما دولت مردان سوئیس مایل نبودند روابطشان با دولت جدید ایران به خاطر وفاداری به رئیس یک دولت سرنگون شده به خطر بیفتد.

محمد رضا پهلوی در شرایطی که نتوانسته بود کشوری را به عنوان پناهگاه بیابد، به پیشنهاد مشترک راکفلرو کیسینجر مجبور شد به «باهاما» در آمریکای مرکزی برود. این سفر با هواپیمای اختصاصی شاه حسن مراکشی صورت گرفت، هواپیما صبح روز ۱۰ فروردین ۱۳۵۸ فرودگاه رباط را به مقصد جزایر باهاما ترک کرد. در فرودگاه باهاما هیچ یک از مقامات دولتی برای پذیرایی از شاه حضور نیافتند و شاه و همراهان توسط «رابرت آرماتو» عضو ارشد «سیا» و دوست اشرف پهلوی به مقصد از پیش برنامه ریزی شده هدایت شدند. شاه، همسرش و یک پیش خدمت به یکی از جزایر و بقیه همراهان به جزیره دیگر برده شدند. به شاه و فرح اجازه خروج از جزیره داده نشد. شاه ۷۰ روز در این جزیره به سر برد. (رک آخرین سفر شاه، ویلیام شوکراس، نشر البرز.)

این همه جنجال و هیاهو پرهیز کنند.

دادگاه‌های انقلاب کار خود را از سر گرفتند

دادگاه انقلاب اسلامی از امروز کار خود را مجدداً از سر گرفت. دادگاه انقلاب از تاریخ ۲۴ اسفند گذشته پس از یک محاکمه چهار ساعته از امیر عباس هویدا برای اعلام تنفس به صورت موقت تعطیل شد و به دلیل ایام عید و برگزاری فراندوم و به ویژه تدوین آئین‌نامه‌ای جهت این دادگاه‌ها تا امروز معوق ماند.

چندین پرونده برای رسیدگی در دادگاه آماده است، این پرونده‌ها مربوط است به سپهبد ناصر مقدم آخرین رئیس ساواک، سپهبد امیرحسین ربیعی آخرین فرمانده نیروی هوایی رژیم سابق، سپهبد برنجیان رئیس ضد اطلاعات نیروی هوایی و همچنین پرونده امیرعباس هویدا که محاکمه مقدماتی او به پایان رسیده و پرونده غلامرضا نیک‌پی شهردار تهران برای رسیدگی در دادگاه آماده شده است.^۱

تعیین خط‌مشی تازه رادیو و تلویزیون

صادق قطب‌زاده طی یک پیام تلویزیونی ضمن تکذیب خبر استعفای خود گفت: برنامه‌های رادیو و تلویزیون درست باید در جهت عکس برنامه‌های رژیم گذشته تهیه شود و این احتیاج به وقت، دقت نظر و برنامه‌ریزی دارد. سرپرست موقت رادیو و تلویزیون در ادامه انحلال تولید این سازمان را اعلام کرد و گفت: این انحلال بدان جهت صورت گرفت که گروهی از کارکنان این واحد کارگردان‌ها و برنامه‌سازان نه کارکنان فنی در کارها اشکال‌تراشی می‌کنند و از کار کردن هم خودداری می‌ورزند، بنابر این تصمیم به انحلال تولید سازمان گرفتیم.

سازمان مجاهدین انقلاب اعلام موجودیت کرد

سازمان مجاهدین انقلاب بعدازظهر امروز و با حضور هزاران نفر موجودیت خود را اعلام کرد. این سازمان از به هم پیوستن چند گروه چریکی اسلامی به به صورت مجزا فعالیت می‌کردند، به وجود آمده است. سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی از اواخر هفته گذشته اعلام کرده بود که طی اجتماع بزرگی موجودیت و خط‌مشی خود

را اعلام خواهد کرد. در مراسم اعلام موجودیت سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی بنی صدر سخنرانی کرده و منتقدان خود را به مناظره دعوت کرد.^۱

۱۷ فروردین

راهپیمایی علیه فدائیان خلق

پیش از ظهر امروز صدها نفر از مردم تهران در حالی که شعارهایی علیه ضد انقلاب و عناصر فرصت طلب می دادند، از میدان فردوسی به سمت دانشگاه تهران تظاهرات کردند. مردم پلاکاردهایی بر دست داشتند که بر روی آن شعارهایی علیه فدائیان خلق نوشته شده بود.^۲

۱۸ فروردین

هویدا اعدام شد

امروز امیرعباس هویدا نخست وزیر کشور در طول سالهای ۴۶-۱۳۵۳ اعدام شد. امیرعباس هویدا به دلیل ارتکاب جرایمی چون افساد فی الارض، خیانت به ملت، شرکت مستقیم در فعالیت های جاسوسی به نفع غرب و صهیونیسم، قیام علیه امنیت و استقلال کشور با تشکیل کابینه های دست نشانده آمریکا و انگلیس، پرداخت درآمدهای ملی حاصله از نفت به شاه سابق، فرح و ممالک وابسته به غرب و شرکت مستقیم در قاچاق هروئین در فرانسه ساعت ۷ و ۲۵ دقیقه بعد از ظهر دیروز اعدام شد. شعبه دوم دادگاه انقلاب اسلامی تهران ساعت ۲ و ۳۰ دقیقه بعد از ظهر امروز با تلاوت آیاتی از کلام الله مجید رسمیت یافت و امیرعباس هویدا که یک شلوار مخمل کرم رنگ و کت «جیر» به تن داشت با قیافه ای مغموم در برابر قضات دادگاه قرار گرفت.

در ادامه دادگاه نماینده دادرسی انقلاب اسلامی به قرائت کیفرخواست پرداخت و طی آن هویدا را مفسد فی الارض و خائن به ملت دانست. هویدا در پاسخ به اظهارات نماینده دادستان در دفاع از خود گفت: ما در سیستمی بودیم که همه کس در آن

۱- اطلاعات، ۱۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۱۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

سیستم در خدمت رژیم بودند. هر برنامه‌ای که دولت مجری آن بود به وسیله گروهی که به‌عنوان کارشناس در وزارتخانه‌ها بودند طرح‌ریزی می‌شد و به وسیله وزیر آن وزارتخانه به دولت پیشنهاد می‌شد. دولت هم آن را یا تصویب می‌کرد و یا تصویب آن را به مجلسین واگذار می‌نمود. در آن سیستم به عقیده من، مجلس سنا و شورای ملی بودند که نمی‌بایست قوانین ضد مردمی را تصویب می‌کردند. اگر دولت، خلاف قانون عمل می‌کرد، این وظیفه رئیس دیوان عالی کشور بود که به دولت بگوید فلان عمل، خلاف قانون است.

هویدا در پاسخ به رئیس دادگاه با بیان اینکه من به وجود آورنده سیستم نبودم گفتم: اگر من این کارها را نمی‌کردم دیگری انجام می‌داد. نماینده دادستان در پاسخ به این بخش از اظهارات هویدا گفت: پاسخ شما شبیه این است که بگوئیم شمر گناهی نداشت؛ چرا که اگر امام حسین را او شهید نمی‌کرد، کس دیگری این کار را می‌کرد! هویدا در پایان دفاعیات خود با بیان این که دیگر حرفی برای گفتن ندارد افزود: اگر عمری کفاف دهد، کتابی خواهم نوشت که در آن ماجراهای از شهریور ۱۳۲۰ تا آخرین روز صدارتم را تشریح خواهم کرد. و بدین ترتیب دادگاه وارد شور شد و پس از یک ساعت شور، هویدا را به عنوان مفسد فی الارض و خائن به ملت به اعدام محکوم کرد.^۱

۱- کیهان، ۱۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲، آیت الله خلخالی در خاطرات خود از مخالفت شدید بازرگان و دولت موقت با اعدام هویدا سخن می‌گوید و می‌نویسد: «بازرگان سرسختانه با اعدام هویدا مخالفت می‌کرد و برای جلوگیری از اعدام، سخت در تلاش بود. به من می‌گفت: شما نباید هویدا را اعدام کنید؛ چون می‌گویند که او هم در سازمان ملل و اروپا، طرفداران زیادی دارد و این را امام هم می‌گوید.»

من این موضوع را از امام پرسیدم و ایشان فرمود: من چنین مطلبی را نگفتم. ... افراد زیادی از طرف دولت موقت با هویدا در تماس بودند و ما از دور ناظر جریان بودیم. آن‌ها وعده آزادی به او می‌دادند؛ ولی من خبر نداشتم و او در دادگاه این مطالب را فاش ساخت. ... در قم خدمت امام رسیدم. چند روزی نگذشته بود که در زندان قصر، پاسداران اعتصاب کردند، آنها رژه می‌رفتند و فریاد می‌زدند: خلخالی کجایی؟ دادگاه خلخالی ایجاد باید گردد، هویدای لامذهب اعدام باید گردد. سرانجام، به قم آمدند و از امام خواستند که مرا به دادگاه برگردانند. امام به من فرمودند: شما به حرف بازرگانی‌ها گوش نکن. ... [پس از تشکیل جلسه محاکمه هویدا و انجام دفاعیات او و صدور حکم اعدام] هویدا در حالی که عرق می‌ریخت، گفت: حضرت خلخالی! من نمی‌گویم مرا اعدام نکنید؛ ولی خواهش می‌کنم به مدت دو ماه اعدام مرا به تأخیر بی‌اندازید. دولت موقت به من وعده داده است. من گفتم: اصل تفکیک قوای ثلاثه: مقننه و قضائیه و مجریه را دولت موقت هم قبول دارد... خلاصه هرچه او اصرار کرد، من قبول نکردم و گفتم وصیت خود را بنویس!...» (رک خاطرات آیت الله خلخالی، نشر سایه، چاپ پنجم، صفحات ۳۷۶ تا ۳۸۸)

عاملان کشتار ۱۷ شهریور اعدام شدند

امروز ۶ نفر از عاملان کشتار مردم به حکم دادگاه انقلاب نیز اعدام شدند. دادگاهها پس از یک تعطیلی ۲۲ روزه در ۳ شعبه کار خود را آغاز کرده و در اولین جلسه خود ۶ تن از عاملان کشتار ۱۷ شهریور و اول محرم در تهران و کشتار نجف آباد اصفهان را به اعدام محکوم کردند.

سرتیپ ایرج امین افشار فرماندار نظامی نجف آباد، سرلشکر محمد جواد مولوی طالقانی رئیس سابق پلیس تهران و فرمانده گارد ضد شورش شهربانی، سرهنگ هادی گلستانه افسر فرمانداری نظامی تهران که در کشتار ۱۷ شهریور نقش داشت، سرهنگ امیر افتخار منش فرمانده لشکر گارد قصر و مأمور سرکوب مردم در میدان خراسان تهران و نارمک در روز ۱۷ شهریور، ستوان بهادری افسر فرمانداری نظامی تهران و سرباز صدری از جمله اعدام شدگان هستند.^۱

حسینیه ارشاد بازگشایی شد

امروز حسینیه ارشاد که در سال ۱۳۵۱ به دستور ساواک تعطیل شده بود، بازگشایی شد. در مراسم بازگشایی حسینیه ارشاد محمد تقی شریعتی سخنرانی کرد. در این آئین آیت الله طالقانی نیز حضور داشت.^۲

۱۹ فروردین

کانون طلاب حوزه علمیه قم اعلام موجودیت کرد

کانون طلاب حوزه علمیه قم در بیانیه ای اعلام موجودیت کرد. طلاب در اعلامیه خود پاسداری از دستاوردهای انقلاب و تداوم آن که از خصوصیات انقلاب اسلامی می باشد را از دلایل تشکیل کانون برشمرده اند.^۳

آیت الله شریعتمداری: ایران مایل به دوستی با کشورهای سوسیالیستی است
آیت الله شریعتمداری ضمن مصاحبه ای با خبرگزاری رسمی آلمان شرقی تأکید کرد

۱- اطلاعات و کیهان، ۱۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲۰۱

۲- اطلاعات، ۱۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۱۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

که جمهوری اسلامی مایل است روابط دوستانه‌ای با آلمان شرقی و دیگر کشورهای سوسیالیستی داشته باشد. وی ادامه داد: این مسئله که ما مسلمان هستیم و شوروی کمونیست، نباید مانع حسن هم‌جواری شود.^۱

واکنش‌ها به اعدام هویدا

اعدام امیرعباس هویدا که ۱۳ سال نخست‌وزیر کشور در دوران شاه سابق بود واکنش کشورهای غربی را برانگیخت. یک سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت: آمریکا از اعدام هویدا نخست‌وزیر اسبق ایران متأسف است. این سخنگو ادامه داد: ما نمی‌دانیم هویدا با گناه یا بی‌گناه بود ولی باید محاکمات در ایران از لحاظ بین‌المللی مورد قبول واقع شود.

فریدون هویدا برادر امیرعباس هویدا که مدتی ریاست هیئت نمایندگی ایران در سازمان ملل را بر عهده داشت نیز، محاکمه برادرش را غیرعادلانه و غیرقابل قبول خواند و گفت: هیچ بشری نمی‌تواند عادلانه بودن این محاکمه را بپذیرد. در پاریس نیز ریمون بار نخست‌وزیر فرانسه که دوستی دیرینی با هویدا داشت نسبت به اعدام او ابراز تأسف فراوان کرد. او هویدا را دوست بزرگ فرانسه می‌نامید. ژان فرانسوا یونسو وزیر خارجه فرانسه نیز اعلام کرد: با توجه به دوستی هویدا با فرانسه نزد مقامات ایرانی وساطت کرده بودیم.

تیمسار مدنی استاندار خوزستان شد

تیمسار مدنی با حکم وزیر کشور استاندار خوزستان شد. مدنی که تا چندی پیش وزارت دفاع را بر عهده داشت با استعفا از این سمت به فرماندهی نیروی دریایی قناعت کرد و امروز با حکم احمد صدر حاج سید جوادی و با حفظ سمت به استانداری خوزستان منصوب شد.^۲

اولین بانک اسلامی ایران اعلام موجودیت کرد

اولین بانک اسلامی ایران با سرمایه اولیه ۲۰۰ میلیون تومان اعلام موجودیت کرد. هیئت مؤسس این بانک که از سوی بخش خصوصی ایجاد می‌شود ۲۰ نفر هستند.

۱- اطلاعات، ۱۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

گفته می‌شود، گزارش تأسیس و مقدمات ایجاد آن به عرض امام رسیده و ایشان تأکید فرموده‌اند که از این اقدام در جهت رفاه زحمتکش‌شان و مستضعفین استفاده شود.^۱

۲۰ فروردین

اعدام ۸ تن از عاملان کشتار مردم

دادگاه‌های انقلاب اسلامی دیروز چهار تن از عوامل رژیم گذشته که در حمله به مردم و کشتار آنان نقش داشتند را محاکمه و به اعدام محکوم کرد. حکم اعدام در مورد این افراد سحرگاه امروز به اجرا درآمد.

اعدام شدگان عبارتند از: منوچهر آزمون معاون نخست‌وزیر و سرپرست سازمان اوقاف در حکومت هویدا، وزیر کار و امور اجتماعی در کابینه هویدا و استاندار فارس در کابینه آموزگار و...، سپهبد علی خواجه نوری رئیس اداره سوم ستاد ارتش، سپهبد حسین ربیعی آخرین فرمانده نیروی هوایی شاه و سرپاسبان بلالی مأمور کلانتری فرمانیه.

همچنین با رأی دادگاه انقلاب اسلامی بهبهان ۴ نفر از عاملان کشتار مردم در این شهر نیز به جوخه اعدام سپرده شدند.^۲

برژینسکی: برای حفظ منافع خود در توسل به زور تردید نمی‌کنیم

برژینسکی مشاور رئیس‌جمهور آمریکار ضمن وطن پرست و مذهبی خواندن مردم ایران گفت: آمریکا خواهان برقراری و تداوم رابطه با ایران است چرا که دو کشور منافع مشترکی دارند. وی ادامه داد: به هر صورت آمریکا برای حفظ منافع حیاتی خود در توسل به زور تردید نمی‌کند.^۳

۱- اطلاعات، ۱۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۲۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲۱ فروردین

داشتن مسکن حداقل حقوق هر فرد است

امروز بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به دستور امام خمینی تأسیس و همچنین حساب ۱۰۰ امام خمینی افتتاح شد. در بخشی از پیام رهبر انقلاب به همین مناسبت آمده است: این از حداقل حقوق هر فرد است که باید مسکن داشته باشد، مشکل زمین باید حل شود و همهٔ بندگان خدا باید از این موهبت الهی استفاده کنند. همهٔ محرومان باید خانه داشته باشند، هیچ کس در هیچ گوشهٔ مملکت نباید از داشتن خانه محروم باشد. بر دولت اسلامی است که برای این مسئله‌ی مهم چاره‌ای بیندیشد و بر همهٔ مردم است که در این مورد همکاری کنند.

امام خمینی در ادامه با اشاره به افتتاح حسابی به شماره ۱۰۰ در تمامی شعب بانک ملی ادامه دادند: اینجانب حسابی به شمارهٔ یک صد (۱۰۰) در تمام شعب بانک ملی افتتاح کرده و از همهٔ کسانی که توانایی دارند دعوت می‌کنم که برای کمک به خانه‌سازی برای محرومان به این حساب پول واریز کنند و در هر محل از بین افراد صالح و مورد اعتماد گروهی حداقل مرکب از سه نفر از مهندسان و کارشناسان شهرسازی و خانه‌سازی و یک نفر روحانی و یک نمایندهٔ دولت انتخاب شوند تا با صرفه‌جویی و دقت کامل خانه‌های ارزان قیمتی بسازند و در اختیار محرومان قرار دهند.^۱

شیاطین را به جمع خودتان راه ندهید

رهبر انقلاب امروز در دیدار با مردم لرستان از آنان خواستند: «شما اهالی محترم لرستان متوجه باشید که اگر شیاطین آمدند آن‌جا و خواستند تبلیغات سوء بکنند، آنها را دفع کنید. این شیاطین اشخاصی هستند که تابع «شیاطین بزرگ» اند، این‌ها اشخاصی هستند که برای قدرت‌های بزرگ خدمت‌گزارند. آنها را به جمعیت‌های خودتان راه ندهید. جلو آنها را و تبلیغات آنها را بگیرید؛ آنها می‌خواهند برخلاف اسلام تبلیغ کنند؛ شما باید جلوی آنها را بگیرید.»^۲

۱- صحیفهٔ امام، جلد ۶، صفحهٔ ۵۱۸

۲- صحیفهٔ امام، جلد ۶، صفحهٔ ۵۲۵

از حرف‌های بیجای اخلاص‌گران آزرده نشوید

رهبر انقلاب بعد از رژه لشکر یک پیاده ارتش ملی ایران و اظهار وفاداری پرسنل ارتش خطاب به آنان و با اشاره به اظهارات برخی از افراد و گروه‌ها که خواستار انحلال ارتش شده بودند فرمودند: «من از شما جوانانی که در راه اهداف اسلامی جدیت دارید تا اهداف اسلامی به ثمر برسد، تشکر می‌کنم. شما لشکر اسلام و قرآن هستید. ملت موظف است به شما احترام بگذارد؛ ملت موظف است از شما پشتیبانی کند. ما و اسلام پشتیبان شما هستیم، شما دل‌خوش باشید، آزرده نشوید از بعضی اخلاص‌گران که حرف‌های بی‌جا می‌زنند. [۱] ما شما را از خود می‌دانیم و خود را از شما می‌دانیم. ما در همه مراتب با شما هستیم و تا آخر نهضت شما با ما و ما با شما.»^۱

استعفای وزیر دادگستری شایعه یا واقعیت؟!

یک مقام مطلع در دادگستری گفت: دکتر اسدالله مبشری وزیر دادگستری استعفای خود را تسلیم مهندس مهدی بازرگان کرده ولی نخست‌وزیر با این استعفا موافقت نکرده است. گفته می‌شود مبشری به دلیل عدم توافق با دادستان کل جمهوری اسلامی از سمت خود استعفا داده است. با همه این خبرها سخنگوی دولت استعفای مبشری را شایعه دانست.^۲

عزالدین حسینی: با ساواک رابطه نداشتیم

سید عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد رهبر جنبش خودمختاری کردستان طی اعلامیه‌ای شایعات مربوط به رابطه خود با ساواک را تکذیب کرد. عزالدین حسینی با اشاره به برخی اعلامیه‌هایی که او را روشنفکر و متدین ولی مورد سوءاستفاده ساواک معرفی کرده است نوشته است: به نظر من چنین شخصی [همکار ساواک] نه تنها متدین و روشنفکر نیست، بلکه فاسد و مفسد و کوتاه‌بین و تاریک فکر می‌باشد.

۱- صحیفه امام، جلد ۶، صفحه ۵۲۶

۲- اطلاعات، ۲۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲ و کیهان، ۲۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲، هر چند استعفای مبشری توسط سخنگوی دولت شایعه خوانده شد، ولی وی تیرماه همین سال بعد از مدت‌ها کش و قوس استعفا داد و به جای وی احمد صدرحاج سیدجوادی منصوب گردید. پیش از این نیز دکتر کریم سنجابی وزیر خارجه دولت موقت پس از ۵۵ روز فعالیت استعفا داد. به جای وی ابراهیم یزدی به سمت وزارت خارجه منصوب شد.

عزالدین حسینی ادامه داد: اگر روزی پرونده من بررسی شود، مشخص خواهد شد که چه اتهامات ضد دولتی در زمان حکومت سابق متوجه من بوده است.^۱

کیسنجر شاه سابق را یهودی سرگردان خواند

هنری کیسنجر وزیر خارجه پیشین آمریکا شاه سابق را یهودی سرگردان خواند و گفت: دولت آمریکا وظیفه اخلاقی دارد به شاه مخلوع ایران پناه دهد. کیسنجر گفت: شاه ۳۷ سال تمام دست آمریکا بوده و امروز نباید با او چون یهودی سرگردان برخورد شود. کیسنجر در ادامه با اشاره به این که کسی به فریاد شاه سابق ایران نمی‌رسد گفت: تکان دهنده است که شاه برای ورود به آمریکا نتوانسته ویزا به دست آورد.^۲

آغاز به کار بخش فارسی رادیو صدای آمریکا

بخش فارسی رادیو صدای آمریکا که از یک سال پیش متوقف شده بود امروز دوباره از سر گرفته شد. این رادیو هر روز و به مدت نیم ساعت تحلیل‌هایی به زبان فارسی منتشر می‌کند.^۳ هر چند مسئولان این رادیو ربط آغاز به کار بخش فارسی صدای آمریکا را با تحولات جاری ایران تکذیب می‌کنند ولی آگاهان بر این نکته تأکید دارند که آمریکا قصد دارد از طریق این رادیو سیاست‌های خود را در ایران دنبال کند.

۱- اطلاعات، ۲۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲، در روز شمار ۱۲۴ اسفند ۱۳۵۷ به نکته‌ای در مورد پرونده ساواک عزالدین حسینی اشاره شد که بازخوانی آن خالی از لطف نیست، عزالدین حسینی روابط ویژه و گسترده‌ای با رژیم پهلوی و ساواک داشت و از سال ۱۳۴۷ توسط شاه به سمت امامت جماعت شهرستان مهاباد منصوب شده بود. وی در نامه‌ای به کلباسی رئیس ساواک مهاباد می‌نویسد: «امید است در انجام وظایف محوله که هدف از آن خدمت به شاه و مردم و امن و آسایش عموم است موفق باشید، از خداوند متعال مسئلت می‌نمایم در خدمت به ایران و ایرانیت تحت رهبری اعلی حضرت شاهنشاه آریامهر مرا تأیید و موفق فرماید» (رک نیمه پنهان، جلد ۱۰، بخش اسناد)، بنی صدر زمانی که عضو شورای انقلاب بود، همراه تنی چند از اعضای آن شورا در کردستان به دیدن شیخ عزالدین حسینی رفت و این خاطره جالب را نقل می‌نماید: «شورای انقلاب هیئتی را معین کرد مرکب از آقایان: طالقانی، بهشتی و من. احتمالاً هاشمی رفسنجانی هم بود که رفیقیم به سندج. ما را در محلی که مدرسه‌ای بود جا دادند. صبح روز دوم دیدیم بیرون محل اقامتمان چند تیر شلیک شد. بعد آقای عزالدین حسینی وارد شد. به علامت اینکه ایشان وارد می‌آیند از سوی سواران ایشان تیر شلیک شد. مرحوم طالقانی خیلی بهش برخورد، روحانی می‌آید به دیدار روحانی آن هم با تفنگچی! مثل اینکه ساختمان را محاصره کرده باشند، این جور شکلی پیدا کرده بود. در این بین پرونده‌ای را هم آورده بودند که پرونده ساواک عزالدین حسینی بود... داشتیم پرونده او را می‌خواندیم که او وارد شد و آمد و نشست. مرحوم طالقانی گفت: شیخ! تفنگچی آوردی؟ جواب داد: نه! من غلط می‌کنم! طالقانی گفت: البته که غلط می‌کنی، ما آمده ایم مسئله را صلح و صفا بدهیم و شما تفنگچی آوردی اینجا دور و بر محل اقامت ما؟! ... شما آنموقع که از ساواک حقوق می‌گرفتی، آن موقع خودمختاری نمی‌خواستی، حالا این ملت انقلاب کرده، می‌خواهی به هم بزنی؟! حسینی با شنیدن این مطلب و با دیدن پرونده ساواکش مثل مرده شد و گفت: «هر چه شما بفرمائید ما تسلیم هستیم، ما حرفی نداریم، غلط می‌کنیم با دولت مرکزی در بیفتیم» (رک بنی صدر، خاطرات، به کوشش حمید احمدی، انجمن مطالعات و تحقیقات تاریخ شفاهی ایران، برلین، ۱۳۸۰، صفحه ۹۸)

۲- اطلاعات، ۲۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- کیهان، ۲۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

پیام تبریک حسن البکر رئیس جمهور عراق به امام خمینی

امروز و به مناسبت پیروزی جمهوری اسلامی در فرماندوم اخیر احمد حسن البکر رئیس جمهور عراق پیام تبریکی خطاب به رهبر انقلاب صادر کرد. حسن البکر در این پیام خواستار گسترش مناسبات بین دو کشور ایران و عراق شد.^۱

۲۲ فروردین

اعدام ۱۱ تن از سران رژیم سابق

دادگاه‌های انقلاب اسلامی دیروز تمام وقت خود را صرف رسیدگی به پرونده اتهامی ۱۱ تن از وزرای اسبق، امرای ارتش وابسته به رژیم سابق کرده و پس از ساعتها دادرسی و شور ساعت دو و نیم بامداد امروز رأی خود را در محکومیت به اعدام محاکمه شوندگان صادر کرد و رأی بیدرنگ پس از ابلاغ به مجرمان اجرا شد.

اعدامی‌ها عبارتند از: سپهبد ناصر مقدم آخرین رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)، مهندس عبدالله ریاضی رئیس پیشین مجلس (که در جریان انقلاب در ایران نبود و بعداً به منظور دریافت مستمری معوقه! به تهران بازگشته و بازداشت شده بود. وی تصور می‌کرد که چون جرمی مرتکب نشده است، دستگیر نخواهد شد)، عباسعلی خلعتبری وزیر امور خارجه اسبق، سرلشکر حسن پاکروان وزیر اطلاعات و جهان‌گردی اسبق، منصور روحانی وزیر کشاورزی و آب و برق اسبق، سپهبد حجت کاشانی رئیس تربیت بدنی اسبق، سپهبد محمد تقی مجیدی رئیس اسبق دادگاه نظامی، غلامرضا نیکپی شهردار اسبق تهران، سرلشکر علی نشاط، سرتیپ حسینعلی بیات و سناتور سابق محمد علی علامه وحیدی نیابت تولیت مدرسه سپهسالار.^۲

در میان این ۱۱ نفر سرلشگر حسینعلی بیات نماینده مجلس شورای ملی سابق تا آخرین لحظات معتقد بود به علت خدمات صادقانه‌اش در کشتار مردم کردستان در سال‌های ۴۶ و ۴۷ با همکاری ارتشبد فراری اویسی باید مجسمه او را بسازند.^۳

۱- کیهان، ۲۱ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۲ اسفند ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- کیهان، ۲۲ اسفند ۱۳۵۸، صفحه ۱

سخنگوی دولت: کار دادگاه‌های انقلاب عملاً یک سال طول می‌کشد

معاون نخست‌وزیر و سخنگوی دولت دربارهٔ محاکمات اخیر گفت: رسیدگی به جرائم جنایتکاران و مفسدین رژیم گذشته در صلاحیت دادگاه انقلاب است که رسیدگی می‌کند و زمان کار این دادگاه‌ها البته محدود است و تا ابد نمی‌باشد و قاعدتاً باید یک سال طول بکشد.

سخنگوی دولت در باره اجرای حکم اعدام هویدا نیز گفت: ما در جلسه هیئت دولت بودیم و در ساعت نه و نیم و یا ده شب بود که تمام شد و خبر اعدام هویدا را شنیدیم، بنا بر این ما نه در مسیر بازپرسی هستیم و نه در مسیر اطلاع از رأی هستیم و موقعی که اعدام کردند ما هم مثل دیگران باخبر می‌شویم. سخنگوی دولت ادامه داد: دادگاه‌ها در ایران بعد از انقلاب مستقل هستند و به صورت مستقل کارهای خود را انجام می‌دهند.^۱

آیت‌الله طالقانی دعوت ترکمن‌ها را پذیرفت

آیت‌الله طالقانی دعوت ترکمن‌ها را برای شرکت در مذاکرات ترکمن‌ها با دولت را پذیرفت. همچنین امروز اعلام شد: ملیحی نمایندهٔ اعزامی دولت به گنبد کاووس همراه طباطبایی استاندار مازندران برای تسلیم گزارش و خواست‌های خلق ترکمن به دولت به تهران آمده است.^۲

اخطار عراق به شوروی

صدام حسین به‌عنوان مرد دوم عراق بعد از رئیس‌جمهور حسن البکر به شوروی اخطار داد با دشمنان ملت عرب خواهد جنگید. صدام گفت: ما اجازه نمی‌دهیم شوروی منابع نفت عربستان را غارت کند. هر چند عراق متحد شوروی محسوب می‌شود ولی صدام حسین اخیراً به علت اختلاف با حزب کمونیست این کشور تغییراتی جزئی در سیاست‌های خود داده است.^۳

۱- اطلاعات، ۲۲ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۲۲ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۲ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، هر چند صدام حسین شوروی را تهدید به جنگ می‌کند! ولی تاریخ دفاع مقدس نشان دهندهٔ این واقعیت است سخنان صدام یک بلوف بیش تر نیست، شوروی در زمان گورباچف بیش‌ترین کمک‌ها را از لحاظ تجهیزات نظامی به عراق کرده است. حدود ۸۵٪ تجهیزات مورد استفادهٔ عراق در جنگ ایران و عراق ساخت کشور شوروی بود. شوروی در این مدت بزرگ‌ترین صادر کنندهٔ تجهیزات نظامی به عراق بود.

سقوط رژیم‌ایدی امین در اوگاندا

یک سخنگوی نیروهای آزادی‌بخش اوگاندا ساعت ۵ بعد از ظهر امروز رسماً سقوط رژیم‌ایدی امین را از رادیو دولتی این کشور اعلام کرد و از کشورهای دوستدار صلح در سراسر جهان خواست که رژیم جدید این کشور را به رسمیت بشناسند.^۱

۲۳ فروردین

نشریات باید خط‌مشی خود را تعیین کنند

دکتر احمد میناچی وزیر اطلاعات و تبلیغات در یک گفت‌وگو با خبرگزاری پارس گفت: در جلسه‌ای که با نمایندگان سندیکای نویسندگان مطبوعات داشتیم گفتیم که مایلیم وضع خود را کاملاً با مطبوعات و ضوابط رایج در آن روشن کنیم در این مورد اولاً باید معلوم شود که از این پس نشریات موجود و یا نشریاتی در آینده منتشر می‌شوند، چه مشخصاتی را در وهله‌ی نخست باید دارا باشند. وی ادامه داد: آیا هر کسی به صرف داشتن تمکن مالی می‌تواند امتیاز نشریه‌ای را بگیرد و یا این که شخصیت وی نیز به‌عنوان انسانی که صاحب فکر و عقیده‌ای است مطرح خواهد بود. میناچی گفت: ضوابطی باید تعیین شود تا نشریات موجود و آنها که می‌خواهند در آینده حق امتیاز می‌گیرند از همان آغاز راه خط‌مشی و جهت فکری نشریه خود را صد درصد مشخص کنند تا برای خواننده آشکار باشد که این نشریه مذهبی است و یا ایدئولوژی دیگری دارد، زیرا دیگر زمانی نیست که مردم را با ظواهر فریب داد و سر درگم کرد.

وزیر اطلاعات و تبلیغات ادامه داد: اگر حد و مرزی مشخص نشود صاحب امتیاز حتی می‌تواند خائن به مملکت باشد و یا وابستگی به سیاست‌های خارجی داشته

۱- عیدی امین که فرماندهی ارتش اوگاندا را در اختیار داشت، قدرت را با کودتا علیه میلتون اوبوته به چنگ آورد، مقتولان دوران فرمان‌روایی وی بین صد تا پانصد هزار نفر شمارش می‌شوند با این وجود اوگاندا در ۱۹۷۷ تا ۱۹۷۹ به عضویت کمیسیون حقوق بشر ملل متحد انتخاب و عیدی امین در ۱۹۷۵ و ۱۹۷۶ به ریاست اتحادیه آفریقا منصوب شد. عیدی امین با القاب و عناوین مختلفی نامیده می‌شد: عالیجناب، رئیس‌جمهور ابدی، فیلد مارشال حاجی دکتر و «خداوندگار همه جانداران روی زمین و ماهیان دریاها و فاتح قلمرو امپراتوری بریتانیا در آفریقا و خاصاً در اوگاندا». وی در جنگی که سال ۱۹۷۸ برای ضمیمه کردن ایالت کاگرا در تانزانیا به کشور خود بر پا کرد، حکومت خود را از دست داد و به لیبی گریخت. او دو سال بعد به عربستان سعودی نقل مکان کرد و تا پایان عمر در شهر جدّه می‌زیست. او در سال ۱۹۷۲ تمامی آسیایی‌های ساکن اوگاندا را از این کشور بیرون کرد

باشد، باید ضوابطی تعیین شود تا از هر نوع شانناژ و خیانت در مطبوعات جلوگیری شود و در صورتی که تخلفی صورت گیرد متخلف طبق قوانین مجازات عمومی به مجازات برسد. وی با اشاره به ضرورت پاک‌سازی مطبوعات گفت: این پاک‌سازی باید توسط اعضای سندیکا انجام گیرد.^۱

دستورالعمل دولت برای صرفه‌جویی در ادارات

مهدی بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت انقلاب با فرستادن بخشنامه‌ای به کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی از آنها خواست تا نسبت به صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری توجه کنند. در بخشنامه نخست‌وزیر تأکید شده است که ادارات نسبت به پرداخت اضافه کار بدون انجام کار اضافی اقدامی به عمل نیاورند.^۲

امروز همچنین ارتباط تلفنی مستقیم کلیه سازمان‌های دولتی به خارج از کشور قطع گردید. بدین منظور به دستور وزیر پست و تلگراف و تلفن صفر دوم تلفن‌های کلیه سازمان‌ها و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به دولت، ساختمان‌های ساواک، کاخ‌های خاندان رژیم سابق، منازل و مکان‌های مربوط به بنیاد مستضعفان مسدود شده است.^۳

رئیس سابق سیا به مصر رفت

ریچارد هلمز رئیس سابق سیا به مصر رفته است تا به سادات در بازسازی سازمان اطلاعات و امنیت این کشور کمک کند. هلمز فعالیت خود را بر روی ارتش مصر متمرکز کرده است تا از توطئه‌هایی که به منظور سرنگونی سادات در این ارتش رخ می‌دهد، مطلع و آنها را خنثی کند. رئیس سابق سیا توجه خود را به آن دسته از افسرانی معطوف کرده است که به جمال عبدالناصر رهبر سابق مصر وفادار هستند. ریچارد هلمز سفیر سابق آمریکا در ایران و از دوستان شاه سابق بود.^۴

فشار آمریکا به انگلیس برای فروش نفت به اسرائیل

دولت آمریکا، انگلستان را زیر فشار قرار داده است تا نفت دریای شمال را به رژیم

۱- اطلاعات، ۲۳ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۲۳ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۳ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۴- اطلاعات، ۲۳ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

صهیونیستی بفروشد. آسوشیتدپرس امروز گزارش داد: در پی قطع صادرات نفت ایران به اسرائیل، این رژیم دچار مشکلات زیادی شده است و از این رو آمریکا انگلیس را برای فروش نفت دریای شمال به اسرائیل تحت فشار قرار داده است.^۱

۲۴ فروردین

فاجعه گنبد، توطئه ضد انقلاب و عوامل اجانب

رهبر انقلاب امروز پاسداران و تعدادی از مردم گنبد را به حضور پذیرفته و درباره حوادث اخیر این بخش از کشور فرمودند: «این‌ها که در آن محل به شلوغی و به سمپاشی و به شرارت مشغولند، این‌ها به دلیل اینکه ما برای این ملت می‌خواهیم یک آزادی، یک استقلال، یک رفاه پیدا بشود و آن جمعیت مُفسد می‌خواهند نباشد و شلوغ بشود و به هم بخورد اوضاع تا این‌که اربابانشان برگردند. از این جهت ما این‌ها را متهم می‌کنیم به این‌که این‌ها، هم ضد انقلابند و هم دست‌نشانده اغیار و اجانب. این‌ها اگر هوادار ملت هستند، چرا در موقعی که برای ملت، دولت و ما، کارهایی که رفاه آنها هست می‌خواهیم انجام بدهیم این‌ها مانع می‌شوند؟ چرا از رفراندومی که همه ملت با او موافق است این‌ها مخالفت می‌کنند؟»^۲

امام خمینی خطاب به اشرار گنبد نیز فرمودند: «من اخطار می‌کنم به این اشرار که اگر دست از شرارتشان برندارند ما با آنها معامله دیگر خواهیم کرد.»^۳

شیخ علی تهرانی قاضی شرع دادگاه‌های انقلاب خراسان شد

رهبر انقلاب امروز طی حکمی شیخ علی تهرانی را به عنوان قاضی شرع دادگاه‌های انقلاب خراسان منصوب کردند. در بخشی از حکم امام خمینی آمده است: «به جنابعالی ماموریت داده می‌شود که در دادگاه‌های انقلاب اسلامی که در شهر مقدس مشهد و شهرهای دیگر استان خراسان تشکیل می‌شود، حضور به هم رسانید و در احکام صادره نظارت داشته باشید؛ و منصب قضاوت شرعیه را در دادگاه‌های مزبور به عهده

۱- اطلاعات، ۲۳ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۸

۳- همان

گیرید.»^۱

دکتر سحابی: نیروگاه بوشهر را تعطیل می‌کنیم

دکتر فریدون سحابی معاون وزیر نیرو در یک گفت‌وگوی تلویزیونی گفت: با توجه به مخاطرات نیروگاه‌های اتمی بوشهر پیشنهادی مبنی بر تعطیل شدن این نیروگاه‌ها که کار ساختمانی آنها به پایان رسیده است، تسلیم هیئت دولت خواهد شد. سحابی با بیان این که نیروگاه‌های اتمی در زمان شاه سابق از سوی غرب به ایران تحمیل شده است ادامه داد: تأسیس نیروگاه اتمی بوشهر هزینه‌های زیادی برای ما دارد.

قرار بود علاوه بر نیروگاه اتمی بوشهر، دو نیروگاه دیگر نیز توسط فرانسه در ایران ایجاد گردد ولی با اظهارات اخیر معاون وزیر نیرو قرار داد تأسیس این نیروگاه‌ها لغو می‌شود.^۲ سخنان سحابی در حالی مطرح می‌شود که کشورهای بزرگ از جمله آمریکا و انگلیس با گسترش نیروگاه‌های اتمی خود از انرژی هسته‌ای علاوه بر تولید سلاح‌های کشتار جمعی در مصارف صلح‌آمیز و تولید برق و... نیز استفاده می‌کنند.

۲۵ فروردین

آزادی فرزندان آیت‌الله طالقانی و تحریک مردم توسط گروه‌های چپ

ابوالحسن و مجتبی دو نفر از فرزندان آیت‌الله طالقانی که نیمه‌شب پنج‌شنبه گذشته ۲۳- فروردین - بعد از خروج از سفارت فلسطین، توسط نیروهای شبه‌نظامی ناشناس بازداشت شده بودند، بعد از یک روز بازداشت روز جمعه [دیروز] آزاد شدند. دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی از سوی کمیته مرکزی و کمیته‌های ۱۴ گانه صورت نگرفته است.

یک مقام دفتر آیت‌الله طالقانی نیز امروز گفت: وقتی خبر بازداشت فرزندان آیت‌الله

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۵

۲- اطلاعات، ۲۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، دکتر فریدون سحابی برادر دکتر یدالله سحابی، اولین رئیس سازمان انرژی اتمی ایران پس از انقلاب اسلامی است. او متولد سال ۱۳۱۶ در تهران است. دکترای زمین‌شناسی و اکتشاف نفت را از دانشگاه لندن گرفت و سپس به ایران آمد. در دانشگاه تهران به عنوان هیئت علمی به تدریس مشغول شد. با وقوع انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷ پست معاون وزیر نیرو در امور انرژی و سرپرستی سازمان انرژی اتمی ایران در دولت موقت به او واگذار شد. در این مسئولیت کار را با چالش‌های زیادی آغاز کرد تا اینکه در اواخر سال ۶۱ با استعفا او از سرپرستی انرژی اتمی موافقت شد اما از معاونت وزیر نیرو موافقت نشد و تا سال ۶۵ همچنان در پست معاون وزیر نیرو به خدمت خود ادامه داد.

طالقانی به منزل ایشان رسید بلافاصله گروه ضربت منزل ایشان تشکیل شد و پس از بررسی‌های بسیار آیت‌الله طالقانی دستور بازداشت شخصی به نام غرضی که عامل دستگیری فرزندان ایشان بود را صادر کردند. این مقام دفتر آیت‌الله طالقانی ادامه داد: ایشان در اعتراض به این که هیچ مقامی مسئولیت این حوادث را به گردن نمی‌گیرد منزلشان را ترک کرده و به نقطه نامعلومی عزیمت فرموده اند.^۱

آیت‌الله محمدرضا مهدوی کنی، سرپرست کل کمیته‌های انقلاب در مصاحبه با روزنامه کیهان در رابطه با دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی اظهار داشت: این دستگیری از طرف کمیته‌های چهارده گانه و کمیته مرکزی انقلاب اسلامی انقلاب اسلامی نبوده و به وسیله افراد مسلح خاصی صورت گرفته است که هیچ ارتباطی با کمیته‌ها ندارند و هدفشان صرفاً ایجاد تحریک و تفرقه است. وی همچنین گفت: انتقال مکان آیت‌الله طالقانی ربطی به دستگیری فرزندان ایشان ندارد و ایشان مدت‌هاست به خاطر ازدحام بیش از حد مراجعین از منزل اصلی خود نقل مکان کرده اند.^۲

با دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی گروه‌های چپ که در جریان فراندوم نتوانسته بودند با سنگ اندازی جلوی روند انتخابات، تحریم و تحریک مردم به مقاصدشان برسند با آیت‌الله طالقانی و خانواده ایشان اظهار همدردی کرده و مردم را به تظاهرات و اعتراض فراخواندند. بیانیه مجاهدین خلق و چریک‌های فدایی خلق درباره دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی در این راستا صورت گرفت.

چریک‌های فدایی خلق که در جریان حوادث اخیر گنبد از متهمان ردیف اول بود، با سوءاستفاده از فرصت به وجود آمده و در بیانیه‌ای که به مناسبت دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی صادر کرد، سپاه پاسداران را متهم کرد که در گنبد آتش جنگ را بر افروخته است.^۳

سیا حدس نمی‌زد همه رهبری آیت‌الله خمینی را بپذیرند

دریاسالار ترنز رئیس سازمان سیا گفت: عربستان سعودی هم اکنون در معرض

۱- اطلاعات، ۲۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

همان وقایعی است که در ایران منجر به سقوط رژیم سلطنت شد. ترنر ادامه داد: سیا حدس نمی‌زد که همه ناراضیان ایران رهبری آیت‌الله خمینی را بپذیرند و تمام عناصر وفادار به شاه از دور وی پراکنده شوند و شاه قادر به کنترل آنان نباشد. ترنر گفت: شاه هم با همهٔ وسائلی که در اختیار داشت، به عمق جنبشی که جریان داشت تا واپسین لحظات پی نبرد.

رئیس سازمان سیا افزود: در ارزیابی قدرت شاه در مورد کنترل مخالفان اشتباه کرده بودیم و تصور می‌کردیم که او بتواند از عهدهٔ این کار برآید. وی در مورد این پیشنهاد که باید در میان مخالفان شاه نفوذ می‌کردید تا از عمق نفرت آنان از شاه مطلع شوید گفت: در آن زمان یک گروه وجود نداشت و همهٔ مردم زیر پرچم اسلام جمع شده بودند.^۱

قراردادهای خرید اسلحه از کشورهای غربی لغو می‌شود

دولت موقت به آمریکا و انگلیس اعلام کرده است کلیه قراردادهای خرید سلاح از این کشورها را لغو می‌کند. دولت همچنین برنامه تنظیم شده از سوی رژیم گذشته برای تعلیم کادر نیروی دریایی در آمریکا را لغو کرده است. دولت موقت به آمریکا اعلام کرده است: سیاست پیشین مبنی بر ایجاد یک قدرت بزرگ دریایی در اقیانوس هند و خلیج فارس را دنبال نمی‌کند؛ از این رو سفارش ۴ ناوشکن که رژیم گذشته به آمریکا داده بود نیز، لغو شده است.

راس در این زمینه گفت: هنوز دولت ایران دربارهٔ بازخرید سلاح‌های فروخته شده به ایران مذاکره‌ای با آمریکا نداشته است. دولت آمریکا اظهار تمایل کرده است که ۷۸ جنگنده اف ۱۴ و موشک‌های پیچیده فونیکس را که به تجهیزات بسیار پیچیده و سری الکترونیک مجهز بوده و قبلاً به ایران فروخته شده‌اند، بازخرید کند.^۲

۱- اطلاعات، ۲۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۵ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

امام ۲۹ فروردین را روز ارتش اعلام کرد

امام خمینی امروز با انتشار بیانیه‌ای روز ۲۹ فروردین را روز ارتش اعلام کردند. در بخشی از بیانیه رهبر انقلاب آمده است: «ارتش محترم در این روز در شهرستان‌های بزرگ با ساز و برگ، به رژه پردازند و پشتیبانی خود را از جمهوری اسلامی و ملت بزرگ ایران و حضور خود را برای فداکاری در راه استقلال و حفظ مرزهای کشور اعلام نمایند.»

امام خمینی با عفو خطاکاران ارتش که در رژیم سابق مرتکب خطاهای کوچکی شده‌اند خاطر نشان کردند: «این قشر از ارتش که در خدمت اسلام و ملت هستند و وفاداری خود را از جمهوری اسلامی اعلام نمودند، اگر خدای نخواستہ در رژیم طاغوتی خلاف و گناه صغیره کرده‌اند، با برگشت به سوی خدای تعالی و جمهوری اسلامی مورد عفو خداوند رحمان و عفو ملت شریفند، و اینجانب نیز آنان را عفو کردم.»^۱

سوءاستفاده ضد انقلاب همچنان ادامه دارد

به دنبال دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی و در فضای غبارآلود کنونی سوءاستفاده گروه‌های معاند، همچنان ادامه دارد. در این راستا چریک‌های فدایی خلق، مجاهدین خلق، جبهه ملی ایران، سازمان اسلامی شورا (ساش)، حزب جمهوری خواه و نیز جبهه دموکراتیک ملی ایران هر کدام در بیانیه‌های جداگانه‌ای با تحریک مردم به آشوب و اعتراض سهم عمده‌ای در شعله‌ور شدن آتش یک فتنه گسترده بازی می‌کنند.

در این میان، بیانیه عزالدین حسینی که فراندوم جمهوری اسلامی را تحریم کرده و در اغتشاشات کردستان سهم عمده‌ای ایفا کرده بود، قابل توجه است.^۲ عزالدین حسینی در بخشی از بیانیه‌ای که به همین مناسبت انتشار داده است، از آیت‌الله طالقانی می‌خواهد به کردستان رفته و در آنجا اقامت کند: با تقدیم سلام و اکرام، مردم مبارز کردستان همدردی خود را با آن حضرت در قبال رفتار ناجوانمردانه که نسبت

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۲۰

۲- اطلاعات، ۲۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

به توقیف فرزندان گرامی شما شده ابراز و برادرانت در کردستان با آغوش باز آن حضرت و همراهان مجاهدش را می‌پذیرد و تمامی کردستان خانه خودتان است.»^۱ امروز اعلام شد خانم اعظم طالقانی، دختر آیت‌الله طالقانی در اعتراض به بازداشت برادران خود از هیئت مدیره جامعه زنان انقلاب اسلامی (سازمان زنان سابق) استعفا داده است. گفته می‌شود ۸ نفر در رابطه با دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی شناسایی شده‌اند.^۲

وزیر خارجه استعفا داد

دکتر کریم سنجابی وزیر امور خارجه دولت موقت انقلاب اسلامی ایران امروز و پس از ۶۰ روز که در این مقام فعالیت کرد، استعفا داد. وی در متن استعفای خود که تقدیم نخست‌وزیر کرده پیشرفت کار در شرایط کنونی را میسر ندانسته و ادامه داده است: با توجه به مسئولیت مشترک وزیران در کلیه امور، ادامه خدمت برای من ممکن نیست. گفتنی است دکتر کریم سنجابی اواخر اسفند ماه گذشته نیز تصمیم داشت که از سمت خود استعفا دهد اما بازرگان استعفای وی را نپذیرفت.^۳

مخفی کنندگان جنایتکاران رژیم سابق مجازات می‌شوند

امروز از سوی دادستانی کل انقلاب اعلام شد: کسانی که مجرم و جنایتکار شناخته شده‌اند و متواری هستند توسط رسانه‌های گروهی به ویژه رادیو و تلویزیون به اطلاع همگانی خواهند رسید و پس از این آگاهی اگر شخصی یا اشخاصی عمداً مجرمی را که از سوی دادستانی جنایتکار شناخته شده و اسم او اعلام گردیده، مخفی کنند مفسدین فی الارض شناخته خواهند شد و بر اساس موازین شرعی با آنان رفتار خواهد شد.^۴

اعلام حمایت جبهه پایداری از ایران

امروز جبهه پایداری عرب با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: هر گونه حمله به ایران به

۱- اطلاعات، ۲۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۲۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات؛ ۲۷ اسفند ۱۳۵۸، صفحه ۸

۴- اطلاعات، ۲۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

منزلهٔ حمله به کشورهای عضو این جبهه، یعنی سوریه، لیبی و الجزایر خواهد بود.^۱

براون: آمریکا در عربستان نیرو پیاده می‌کند

آمریکا اعلام کرد در صورت مداخلهٔ خارجی در عربستان سعودی در این کشور نیرو پیاده خواهد کرد. آمریکا شدیداً نگران است که عربستان نیز به سرنوشت ایران مبتلا شود و شاه این کشور بر اثر نارضایتی مردم سقوط کند. رئیس سازمان سیا دیروز طی سخنانی این نگرانی را بروز داده بود.

۱- جبههٔ پایداری عرب در مقابل طرح خاورمیانه‌ای کمپ دیوید برای مقابله با توسعه و تثبیت صهیونیسم در منطقه تشکیل شد، کشورهای عربی قدرتمندی چون لیبی، الجزایر، سوریه، عراق، یمن جنوبی و سازمان آزادی‌بخش فلسطین در این جبهه عضو بودند که برای رسیدن به اهداف استراتژیک جهان عرب و به‌عنوان کشورهای خط مقدم مبارزه با اسرائیل، نشست‌های پیاپی برگزار می‌کردند. این جبهه که مهمترین هدف آن مبارزه با صهیونیسم و آزادی فلسطین بود، هرچند مبتنی بر ایدئولوژی پان عربیسم عمل می‌کرد اما همهٔ کشورها و تحولاتی را که در راستای این هدف ارزیابی می‌شدند، مورد مودت و حمایت قرار می‌داد. حمایت و جانبداری جبههٔ پایداری عرب از ایران و انقلاب اسلامی و محکوم کردن عراق به‌خاطر تجاوز به ایران، سرنوشت تاریخی این جبهه را دگرگون ساخت. عراق با شرکت نکردن در نشست الجزایر در سال ۱۹۷۸ عملاً ساز مخالف خود را به صدا درآورده بود و پس از آنکه با پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، به‌عنوان عامل امپریالیسم غرب به تغییرات سیاسی داخلی دست زده و بعد از رئیس‌جمهور شدن صدام هجوم علیه ایران را آغاز کرد، درحقیقت در مقابل جبههٔ پایداری قرار گرفت و به یکی از حلقه‌های امپریالیسم آمریکا - اسرائیل تبدیل شد. سعی عراق و حامیان او برای عربی کردن جنگ با ایران که می‌توانست به گسترش میدان جنگ و احیانا شکست ایران بیانجامد، در عمل بی‌نتیجه ماند و جبههٔ پایداری حاضر به فداکردن ایران انقلابی و ضداسرائیل در پای عرب‌گرایی نشد. حمایت جبههٔ پایداری از ایران به عرصه‌های نظامی هم کشیده شد تا جایی که ایران برخی تجهیزات نظامی خود را از طریق این کشورها خریداری می‌کرد. به‌دنبال پیروزی‌های نظامی ایران در جبهه‌های جنگ و بازپس‌گیری مناطق اشغالی از جمله خرمشهر و رسیدن نیروهای ایرانی به مرزهای بین‌المللی در سال ۱۳۶۱ (۱۹۸۲)، اجلاس وزرای خارجه جبههٔ پایداری در الجزایر در خرداد ماه تشکیل شد. در پایان این اجلاس بیانیه‌ای در یازده بند انتشار یافت و در حمایت از جمهوری اسلامی ایران با هرگونه عربی کردن جنگ ایران و عراق به‌شدت مخالفت شد. وزرای جبههٔ پایداری در بند ششم بیانیه، مخالفت شدید خود را با تلاش کشورهای عربی برای پذیرش مجدد عضویت مصر در اتحادیهٔ عرب و وارد کردن آن کشور به نفع عراق در جنگ علیه ایران اعلام کردند و تمام تلاش‌های معطوف به گسترش جنگ عراق و ایران از سوی کشورهای عربی، به‌ویژه از سوی رژیم مصر، را مردود دانستند. به نظر شرکت‌کنندگان در اجلاس، یکی از اهداف این تلاش ایجاد بهانه برای مصالحه با رژیم مصر و گسترش کمپ دیوید و جنگ‌افروزی در تمام منطقه می‌باشد. در بند نهم بیانیهٔ وزیران خارجه جبههٔ پایداری نیز آمده بود که انقلاب اسلامی ایران از آرمان اعراب، به‌ویژه از آرمان فلسطین، حمایت کرده و انقلاب اسلامی ایران دوست ما است و رابطه با این کشور باید تقویت شود. همچنین تاکید شده بود، تهدید اصلی برای کشورهای عرب از جانب اسرائیل و آمریکا ناشی می‌شود.

در تمام مدتی که جنگ ادامه داشت، جبههٔ پایداری از پذیرش هرگونه نقش میانجی‌گری در جنگ ایران و عراق امتناع می‌نمود و در توجیه علل اتخاذ این خط‌مشی، اعلام می‌کرد که هدف ایران تنها بازستاندن سرزمین‌های اشغالی خود می‌باشد و موافقت‌نامهٔ ۱۹۷۵ ایران و عراق که در آن منازعهٔ مرزی دو کشور حل و فصل شده، شالودهٔ خوبی برای حل و فصل جنگ است.

۲۷ فروردین

امام خمینی: با نیت‌های فاسد راهپیمایی می‌کنند

رهبر انقلاب امروز در دیدار با جمعی از پاسداران تهران ضمن برشمردن توطئه‌های دشمنان برای ایجاد تفرقه در صفوف مردم فرمودند: «وقت این است که ما ایران را بسازیم، این ایران خراب را آباد کنیم، امروز دست‌های مرموزی از آستین بیرون آمده است و بین اقشار ملت تفرقه می‌اندازد. باید شما پاسداران اسلام، شما جوانان که سربازان امام زمان - سلام‌الله‌علیه - هستید، باید با هوشیاری، با اراده قوی، با مشورت محکم، جلوی این توطئه‌ها را بگیرید.»^۱

یک عضو دفتر آیت‌الله طالقانی: سوءاستفاده نکنید

یک عضو دفتر آیت‌الله طالقانی امروز ضمن اعلام این خبر که مسائل مربوط به بازداشت فرزندان آیت‌الله طالقانی تا هفته آینده مشخص خواهد شد گفت: این مسائل باعث نمی‌شود که پاره‌ای از عناصر از این موقعیت سوءاستفاده کنند. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز امروز با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: سوءتفاهم بازداشت طالقانی‌ها باید در محضر آیت‌الله طالقانی روشن شود. گفتنی است امروز نیز گروه‌ها و جریان‌های چپ به بهانه حمایت از آیت‌الله طالقانی در خیابان‌ها تجمع و تظاهرات کردند. مجاهدین خلق امروز با انتشار بیانیه‌ای دیگر خواستار اقدامات عاجل برای بازگشت آیت‌الله طالقانی به تهران شدند. مجاهدین خلق از جمله گروه‌هایی است که از بدو شکل‌گیری فتنه کنونی در تلاش است با تحریک مردم به آشوب و تظاهرات گسترده به اهداف خود برسد.

دستگیری سه جاسوس در کمیته‌های امام

سپاه پاسداران انقلاب سه جاسوس را در کمیته‌های امام شناسایی و دستگیر کرد. یکی از این جاسوس‌ها موفق شده بود، به‌عنوان کارمند در واحد تلکس کمیته امام خمینی نفوذ کند. امروز همچنین اعلام شد: ۵۵ تن از عمال رژیم سابق و اعضای

۱- صفحه امام، جلد ۷، صفحه ۲۹

۲- اطلاعات، ۲۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

ساواک دستگیر شده‌اند. کیانپور وزیر اسبق دادگستری و احسان نراقی تئوریسین رژیم پهلوی جزو بازداشت شدگان هستند.

تایم: صبح صادق مسلمانان با انقلاب ایران آغاز شد

هفته‌نامهٔ تایم چاپ آمریکا در آخرین شمارهٔ خود که امروز منتشر شد گزارش ویژه‌ای را با توجه به پیروزی جنبش‌های اسلامی در ایران، پاکستان، لیبی و... تحت عنوان رنسانس [تجدید حیات] اسلام و تأثیرات اخلاقی، سیاسی و اقتصادی آن بر جهان اختصاص داده است.

در بخشی از گزارش تایم آمده است: در میان کشورهای اسلامی ایران یک نمونهٔ بارز و گویا است، همین چند روز پیش میلیون‌ها ایرانی پای صندوق‌های رأی رفتند و با شور و شوق وافر و اکثریتی قاطع آرای خود را به حمایت از ایجاد جمهوری اسلامی در وطنشان به صندوق‌ها ریختند. تایم ادامه می‌دهد: رأی مثبت میلیون‌ها ایرانی به تعبیر آیت‌الله خمینی نخستین حکومت الله را به منصفهٔ ظهور آورده است.

تایم به نقل از یک روزنامه کویتی می‌نویسد: صبح صادق تازه‌ای برای مسلمانان آغاز گردیده است، در پی پیروزی انقلاب اسلامی ایران مسلمانان مبارز در بیروت، خرطوم، قاهره، طرابلس و... به خیابان‌ها ریختند و پیروزی اسلام را در حالی که شعارهایی نظیر مرگ بر شاه و مرگ بر سادات دوست شاه سر می‌دادند، جشن گرفتند. تایم به نقل از یک هفته‌نامهٔ دیگر چاپ قاهره می‌نویسد: در مقابل طوفانی که کمونیست‌ها در جهان به راه انداخته‌اند مسلمانان نیز حرکت عظیم خود را در جهان آغاز کرده‌اند.^۱

تلاش دولت برای کنترل محاکمات سران رژیم گذشته

سخنگوی سفارت ایران در آمریکا در گفت‌وگویی با تلویزیون ان.بی.سی از تلاش دولت بازرگان برای کنترل محاکمات دادگاه‌های انقلاب خبر داد. شه‌ریار روحانی ادامه داد: دولت بازرگان دستورالعملی برای تحت کنترل در آوردن این دادگاه‌ها ظرف چند روز آینده صادر خواهد کرد. گفتنی است ۱۲۹ تن از همدستان رژیم سابق تاکنون

در دادگاه‌های انقلاب به اعدام محکوم و این حکم درباره آنها اجرا شده است.^۱

پاکستان برای قذافی بمب اتم می‌سازد

یک روزنامه‌نگار آمریکایی امروز فاش کرد که سرهنگ قذافی در پی به دست آوردن بمب اتمی است. این روزنامه‌نگار که تا کنون چند بار با قذافی دیدار کرده است در این زمینه می‌گوید: قذافی چندی پیش جلود نخست‌وزیر این کشور را به چین فرستاد تا از این کشور بمب اتمی خریداری کند ولی چینی‌ها مودبانه تقاضای قذافی را رد کردند. آمریکا به دنبال درز اخباری مبنی بر کمک پاکستان برای دستیابی لیبی به بمب اتمی همه کمک‌های خود به این کشور را قطع کرده است.^۲

تکلیف وام ۸۰۰ میلیون دلاری ایران به انگلیس چه شد؟

چندی پیش دولت انگلیس از طریق سفیر خود در ایران موضوع تمدید مهلت بازپرداخت این وام را مطرح کرده است. این وام ۸۰۰ میلیون دلار و در دو نوبت به سازمان آب لندن به تعهد و ضمانت دولت انگلیس پرداخت شده است. مقامات ایرانی به دولت انگلیس تذکر داده‌اند با توجه به نیاز ایران به ارز و برنامه‌های اقتصادی دولت ایران وام مذکور باید در موعد مقرر به ایران بازپرداخت شود.^۳

۲۸ فروردین

امام خمینی خطاب به حسن البکر: عاقبت اختناق انفجار است

رهبر انقلاب امروز در پاسخ به پیام چند روز پیش حسن البکر رئیس‌جمهور عراق به مناسبت پیروزی جمهوری اسلامی در فراندوم اخیر از دولت‌ها خواستند با ملت‌های خود با مسالمت رفتار کنند. در بخشی از پیام امام خطاب به حسن البکر آمده است: «نهضت انفجاری ایران در اثر دیکتاتوری و اختناق و فشار رژیم پهلوی هشدار بود برای همه مستکبرین در مقابل مستضعفین. من امیدوارم همه دولت‌ها با ملت‌های خود با مسالمت رفتار کنند. دولت‌ها باید در خدمت ملت‌ها باشند و ملت‌ها

۱- اطلاعات، ۲۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۷ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

پشتیبان آنان، تا آسایش برای همگان باشد. عاقبت اختناق‌ها انفجار است و آن، نه صلاح ملت است و نه صلاح دولت.^۱

آیت‌الله طالقانی: احساسات خود را کنترل کنید

آیت‌الله طالقانی در پیامی با تشکر از مردم از آنان خواست احساسات خود را کنترل کنند. ایشان در این پیام ادامه دادند: از انجام کارهایی که باعث سوءاستفاده عناصر فرصت‌طلب و ماجراجو قرار گیرد، خودداری کنید. امروز کمیته مرکزی انقلاب اسلامی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: کمیته‌ها در دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی دخالت نداشتند. در بخشی از بیانیه کمیته مرکزی انقلاب آمده است: به صراحت اعلام می‌شود که انعکاس غیرواقعی این واقعه و متهم کردن کمیته‌ها و مأموران صدیق آن جزئی از توطئه‌ای است که برای تضعیف این گروه به عمل می‌آید.^۲

انتشار نخستین شماره روزنامه فرقه آزادی‌خواهان آذربایجان

امروز نخستین شماره روزنامه آزادلیق متعلق به فرقه آزادی‌خواهان آذربایجان منتشر شد. این روزنامه به دو زبان فارسی و آذری چاپ شده و فعلاً هفته‌ای دو شماره از آن منتشر می‌شود. در نخستین شماره این روزنامه، آیت‌الله شریعتمداری با عنوان امام معرفی شده است،^۳ به نظر می‌رسد تحریریه این روزنامه در نظر دارد با تکیه بر مسائل قومیتی و قرار دادن آیت‌الله شریعتمداری در مقابل امام به یک رهبر تراشی دست زده و آذربایجان را نیز به سمت حوادثی پیش برد که در کردستان و گنبد شاهدش بودیم.^۴

آیت‌الله خویی: به شاه اخطار داده بودم

آیت‌الله خویی از مراجع تقلید با اظهار خوشحالی از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران گفت: در طول ۱۰ سال گذشته بارها در تلگرام‌های متعدد به شاه در باره سیاست ضد مردمی که در پیش گرفته بود، اخطار داده بودم. آیت‌الله خویی ادامه داد: به شاه گفته بودم که ادامه این روند بدون عکس‌العمل نخواهد ماند و حوادثی را در پی

۱- همان، صفحه ۳۲

۲- اطلاعات، ۲۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۴

۴- اطلاعات، ۲۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۴

خواهد داشت. آیت‌الله خویی در بخش دیگری از سخنان خود آشوب و اغتشاش در بخش‌های شیعه‌نشین عراق را در پی پیروزی انقلاب اسلامی در ایران تکذیب کردند.^۱

مسلمانان افغانستان خواهان جمهوری اسلامی هستند

محمد عالم یکی از رهبران مسلمان افغانستان که با رژیم نور محمد تره‌کی می‌جنگد گفت: هم اکنون ۵۰ هزار مسلمان مسلح در ایالت‌های مختلف افغانستان با سربازان تره‌کی در حال نبرد هستند. وی ادامه داد: هدف مسلمانان افغانستان ایجاد یک جمهوری اسلامی نظیر ایران در افغانستان است.^۲

۲۹ فروردین

کمیته‌ها باید باشند

رهبر انقلاب امروز در دیدار با فرماندهان و مسئولان کمیته‌های ۱۴ گانه انقلاب و در شرایطی که در روزهای اخیر حملات شدیدی به این کمیته‌ها می‌شود، با تأیید فعالیت کمیته‌های انقلاب فرمودند: «همه می‌دانند آن وقتی که این نابسامانی‌ها پیدا شد، از قوای انتظامی هم خبری نبود، و پاسدارها این کار را کردند و جلوی همه این مفساد را تا آن حدودی که امکان داشت [گرفتند] در همه بلاد کمیته‌ها و پاسداران انقلاب این کارهای مفید را انجام دادند.»

کسانی که خدا را قبول ندارند، در حمایت

از آیت‌الله طالقانی تظاهرات می‌کنند

رهبر انقلاب در ادامه با اشاره به حوادث چند روز گذشته که به دلیل دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی پیش آمده است فرمودند: «این مردمی که در مسئله آقای طالقانی - که مورد احترام همه ما هست - این مردمی که جلو افتادند و این تظاهرات را کردند، این‌ها برای خاطر آقای طالقانی این کار را کردند؟! یعنی این‌ها علاقه دارند به آقای طالقانی؟! آن کسی که خدا را قبول ندارد، با آقای طالقانی که خدا را قبول دارد و - عرض می‌کنم که - شخص روحانی است و متعبد به اسلام است، برای او این

۱- اطلاعات، ۲۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۸ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

کارها را کردند؟! یا برای این که نگذارند یک محیط سالم باشد؟!»

اگر احمد ما را بگیرند و بکشند حرفی نمی‌زنم

امام خمینی در ادامه سخنرانی بسیار مهم خود با اشاره به این نکته که در زمان شاه رژیم پیش از ماه‌های رمضان و محرم با جریان‌سازی‌ها اذهان عمومی را از جنایات رژیم به یک سری مسائل جزئی و بی‌اهمیت سوق می‌داد به موضوع شریعتی و کتاب شهید جاوید اشاره کرده و ادامه دادند: «الآن هم مشغولند. الآن هم آنهایی که می‌خواهند نگذارند که این مسائل ایران روی مصالح مسلمین [درست] بشود، حالا هم این مسائل هست. وقتی این هم سرد شد، یک مسئله دیگر! حالا شما خواهید دید بعد از اینکه مثلاً این غائله‌ها از بین رفت و حل شد - و چنانچه حل است و خود آقای طالقانی هم الآن در قم هستند و با ما ملاقات کردند و خود ایشان هم ناراحت از این مسائل شدند که یک همچو حرف‌هایی درست کردند - بعد از اینکه این غائله [تمام] شد، یک غائله‌ای درست می‌کنند. حالا یا خودشان می‌فرستند - مثلاً فرض کنید که - یک کسی را می‌گیرند، مثلاً احمد ما را می‌گیرند - ولو اینکه اگر احمد را بگیرند بکشند هم من حرفی نمی‌زنم اما می‌خواهند این‌ها [غائله] درست بکنند - یا مثلاً... از یکی از علمای ایران، پسرش را می‌گیرند یک کاری سرش می‌آورند، این یک غائله پیدا می‌شود. تا این شد، خودشان شروع می‌کنند قبل از اینکه صاحبکار مشغول بشود و اظهار تأثر بکند، آقایان [اظهار] تأثر می‌کنند، «وامصیبت» آقایان می‌گویند! خود صاحبکار هیچ حرفی نمی‌زند اما آقایان سینه می‌زنند!»^۱

پیام مهم آیت‌الله طالقانی در مورد حوادث جاری

آیت‌الله طالقانی مقارن ظهر امروز به مناسبت حوادث اخیر کشور که به دلیل دستگیری دو تن از فرزندان ایشان به وجود آمده بود، پیام مهمی صادر کردند. در بخشی از پیام آیت‌الله طالقانی آمده است: با یاری خداوند در همین روزها میان شما عزیزان خواهم بود و لذا تقاضا دارم از تظاهرات و راهپیمایی در این روز و پس از آن خودداری کنید.^۲

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۳۵

۲- اطلاعات، ۲۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱، چاپ دوم

اعلامیه شورای انقلاب درباره آیت‌الله طالقانی

شورای انقلاب اسلامی برای نخستین بار اعلامیه داد و طی آن پس از اشاره به دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی بر ضرورت حضور مجدد ایشان در تهران تأکید کرد. در ادامه این بیانیه شورای انقلاب هشدار داد: ملت بدانند که شورای انقلاب نه در برابر خودسری‌ها بی تفاوت می ماند و نه اجازه می دهد که عوامل تحریک و توطئه با سرنوشت کشور بازی کنند و مقدمات بازگشت رژیم از نوع رژیم گذشته را فراهم سازند. امروز همچنین سازمان مجاهدین خلق با انتشار بیانیه تندی به نهادهای انقلاب حمله کرد.^۲

اعدام ۶ عامل کشتار ۱۷ شهریور

امروز ۶ عامل کشتار ۱۷ شهریور سال گذشته اعدام شدند. دادگاه شعبه چهارم انقلاب عصر دیروز کار رسیدگی به پرونده ۶ تن از عوامل ۱۷ شهریور (جمعه سیاه) را آغاز کرد و پس از ۷ ساعت تحقیق و شور، سرانجام هر ۶ تن را به عنوان محارب و مفسد فی الارض مجرم شناخت و آنان را به اعدام محکوم کرد، حکم اعدام بامداد امروز در محوطه زندان قصر اجرا شد.^۳

سنجایی دلایل استعفای خود را تشریح کرد

کریم سنجایی در مصاحبه‌ای مطبوعاتی که با حضور گروه‌های مختلف مردم در مقر جبهه ملی ایران علل استعفای خود را به اطلاع همگان رساند. سنجایی در این سخنان با بیان این که دولت باید قدرت اجرایی داشته باشد، از مختل شدن کار مملکت به دلیل وجود "مراکز مختلف تصمیم‌گیری" انتقاد کرد.

وی افزود: نظر به این که ادامه این وضع ما را با خطرات بزرگی مواجه می‌ساخت و نظر به این که پراکنده بودن مواضع تصمیم‌گیری و اعمال قدرت‌های فردی و دسته‌جمعی با مسئولیت مشترک وزرا در اداره مملکت سازگار نیست برای اعمال هشدار نسبت به خطرات احتمالی ناگزیر استعفا کردم و مقتضی ندیدم که با ادامه

۱- اطلاعات، ۲۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- کیهان، ۲۹ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۱

عضویت در هیئت دولت بدون آنکه موفق به هیچ‌گونه تغییر اساسی در نظام کنونی گردم، صرفاً در اختیار یک سازمان اداری و برای انجام امور عادی کارمندی قرار گیرم. سنجابی در مورد سفارت ایران در واشنگتن گفت: در این سفارت بعضی افراد که خودشان را به آیت‌الله خمینی وابسته می‌دانند، با یک سری اعمال بی‌رویه، کارهایی کرده‌اند که در شأن سفارت ایران نبوده است و در واقع این‌ها مشکلاتی برای وزارت خارجه به وجود آورده بودند که من در انجام وظایف خود با آنها روبرو شدم.^۱

هنگامی که خبرنگاری از دکتر سنجابی پرسید: آقای دکتر استعفای شما در رابطه با دخالت‌های شهریار روحانی داماد آقای دکتر یزدی در امور سفارت ایران در آمریکا نیست؟ وی پاسخ داد: البته این آقای روحانی فردی هستند که در سفارت واشنگتن و کنسول‌گری‌ها بعضی اعمال کردند که به هیچ‌وجه با انضباط و با صلاحیت قانونی منطبق نیست. خبرنگار پرسید: آیا آقای شهریار روحانی سمتی دارد؟ دکتر سنجابی گفت: نخیر ندارد.^۲

۱- اطلاعات ، ۲۹ فروردین ۱۳۵۸ ، صفحه ۸

۲- کیهان ، ۲۹ فروردین ۱۳۵۸ ، شهریار روحانی داماد سابق دکتر ابراهیم یزدی که عملاً اداره سفارت ایران در آمریکا را بر عهده داشت، در تاریخ ۱۶ اردیبهشت ۵۸ سرپرست سفارت ایران در این کشور شد . (۲۷۵ روز بازرگان ، مسعود بهنود ، صفحه ۵۲۶) .

حسین شیخ الاسلام از دانشجویان خط امام ، سفیر سابق ایران در سوریه و قائم مقام وزارت خارجه در دولت نهم در یک مصاحبه در مورد ازدواج روحانی با دختر دکتر یزدی می‌گوید که محمد هاشمی رفسنجانی دختر یزدی را برای شهریار خواستگاری می‌کند. شهریار روحانی پس از آنکه پدر زن‌اش مدیریت روزنامه کیهان را بر عهده گرفت، سردبیر این روزنامه شد .

مسعود بهنود می‌نویسد: سایروس ونس وزیر خارجه آمریکا با شهریار روحانی و داماد دکتر ابراهیم یزدی و سرپرست موقت سفارتخانه ایران در واشنگتن ملاقات کرد. گفته می‌شود این ملاقات بدون کسب نظر وزارت خارجه ایران صورت گرفته است. کارتر ساعتی بعد در یک مصاحبه مطبوعاتی در اشاره به این ملاقات گفت: ایران علاقمندی خود را برای همکاری با دولت آمریکا اعلام کرده است. وی احتمال داد که بین ایران و آمریکا روابط امنیتی هم وجود داشته باشد. « ۲۷۵ روز بازرگان » ، صفحه ۴۱۱

در همین ایام احمد سلامتیان معاون دکتر سنجابی در وزارت خارجه پیرامون کناره‌گیری وی مطالبی را بیان کرد که به عملکرد شهریار روحانی برمی‌گردد . سلامتیان به « مکاتبات شهریار روحانی و دکتر ابراهیم یزدی درباره مسائل مربوط به روابط ایران و آمریکا » اشاره کرده و می‌گوید: این مکاتبات تماماً بدون اطلاع وزیر خارجه صورت گرفته و این وزارتخانه را با مسائل گوناگونی مواجه کرده است .

دکتر کریم سنجابی از اعضای جبهه ملی و وزیر خارجه دولت بازرگان که سابقه وزارت در کابینه دکتر مصدق را نیز داشته است، از مدت‌ها قبل این سو و آن سو از اعمال شهریار روحانی داماد دکتر یزدی که امور سفارت ایران در آمریکا را برعهده گرفته بود ، شکایت می‌کرد و از ارتباط ابراهیم یزدی با عواملی از دولت آمریکا خبر می‌داد .

در این بین شهریار روحانی سفیر ایران در آمریکا، در یک حاتم‌بخشی غافل‌گیر کننده، اعلام می‌کند ایران از مالکیت جزایر سه گانه خلیج فارس یعنی تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی گذشت می‌کند. بهنود در این زمینه می‌نویسد: انتشار نظریات شهریار روحانی که عملاً سرپرستی سفارت ایران در آمریکا را برعهده دارد موجب شد تا وزارت خارجه اعلامیه‌های صادر کنند، در یک مجله عربی از قول وی نوشته شده بود: ایران از جزایر سه گانه خلیج فارس گذشت می‌کند! « ۲۷۵ روز

۳۰ فروردین

بهانه بسیار مبتذل

رهبر انقلاب همچنین امروز در جمع اقشار مختلف مردم با اشاره به حوادث چند روز گذشته که با دستگیری فرزندان آیت الله طالقانی آغاز شد فرمودند: «در این چند روز دیدید که با بهانه بسیار مبتذل - که خود آن آقا [آیت الله طالقانی] با آن مخالف بود - در خیابان‌ها ریختند و مدارس را تعطیل کردند و مردم را اغفال کردند برای اینکه آشوب بپا بشود. آنها متوجه باشند که قدرت این را ندارند که تفرقه مابین ما و آقایان دیگر بیندازند. و آقایان با هوشیاری جلو این تفرقه‌ها را می‌گیرند. شما ملت مأمورید که با هوشیاری جلو این تفرقه‌ها را بگیرید. جوانان عزیز ما در دانشگاه و در سایر مدارس موظفند که از این توطئه‌ها جلوگیری کنند.»^۱

ملاقات یک ونیم ساعته آیت الله طالقانی با امام خمینی

از بعدازظهر دیروز که خبر ورود قریب الوقوع آیت الله طالقانی به قم در شهر شایع شد، حالت انتظاری بر قم سایه افکند، مقارن ساعت ۸:۳۰ دیشب اتومبیل حامل آیت الله طالقانی در حالی که حجت الاسلام احمد خمینی فرزند امام ایشان را همراهی می‌کرد، وارد قم شد و علی‌رغم آنکه همه فکر می‌کردند کنار در اصلی اقامتگاه امام توقف خواهد کرد، ساختمان اقامتگاه را دور زد و جلوی در پشت ساختمان توقف کرد. آیت الله طالقانی تا ساعت ۱۰ شب در حضور امام بودند و با ایشان مذاکره می‌کردند و در این ساعت اقامتگاه را به همان ترتیبی که وارد شده بودند، ترک گفتند. از مضمون مذاکرات هنوز اطلاع دقیقی در دست نیست، خبرهای رسیده حاکی است هنوز درب دفتر آیت الله طالقانی در تهران بسته است.^۲

گفتنی است در پی تظاهرات انبوهی که طی چند روز گذشته به نفع حضرت آیت الله طالقانی برپا شده بود، بعدازظهر دیروز نیز به دعوت سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی و به پشتیبانی از امام خمینی و آیت الله طالقانی صدها هزار نفر از مردم تهران به خیابان‌ها ریخته و از پیچ شمرا تا دانشگاه تهران تظاهرات کردند. در ابتدای این تجمع

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۶۲

۲- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

اعلام شد: که این راهپیمایی با کسب اجازه از رهبر انقلاب و تماس با دفتر امام خمینی در قم صورت می‌گیرد و امام به دلیل روز ارتش و تحکیم وحدت مسلمانان با این راهپیمایی موافقت کردند. خبرگزاری پارس جمعیت راهپیمایی کننده را حدود ۵۰۰ هزار نفر تخمین زد.^۱

وزیر اطلاعات عراق: در امور ایران دخالت نمی‌کنیم

سعد قاسم حمودی وزیر اطلاعات عراق با تأیید سیاست خارجی ایران گفت: ما پیروزی انقلاب ایران را به نظام جدید این کشور تبریک گفته‌ایم. وی ادامه داد: ما در مسائل داخلی ایران دخالت نخواهیم کرد. قاسم حمودی با اشاره به قرارداد ۱۹۷۵ که بین ایران و عراق امضا شد گفت: دولت شاه به این قرارداد پایبند نبود ولی ما به این قرارداد پایبند خواهیم بود.^۲

مفتی‌زاده: چپی‌ها در انتخابات تقلب کردند /

شورای شهر سنندج قانونی نیست

ساعت ۶ بعد از ظهر دیروز سرانجام رسماً اسامی شورای ۱۱ نفری شهر سنندج از سوی هیئت ۵ نفری این شهر اعلام شد.^۳ احمد مفتی‌زاده با این ادعا که در انتخابات شورای شهر تقلب شده است گفت: انتخابات سنندج، مفهوم صحیح برگزار نشده است؛ چرا که هزاران نفر با راهپیمایی، تحصن و اعتصاب و تعطیل بازار، اعتراض خود را نسبت به تقلب و اعمال زور در انتخابات ابراز داشتند. آقای مفتی‌زاده در پاسخ به این سوال که آیا تقلب در انتخابات به همان شدتی است که عده‌ای ادعا می‌کنند؟ گفت: بله و حتی خیلی بیشتر از آن.

۱- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، صدام ۱۸ ماه بعد از سخنان وزیر اطلاعات عراق با پاره کردن قرارداد الجزایر جنگی را با ایران شروع کرد که ۸ سال ادامه یافت.

۳- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

وی در مورد تلاش گروه‌های چپی و اعتراض گروه‌های اسلامی نسبت به تقلب آنان، گفت: گروه‌های چپ تلاش کردند که جریان رأی‌گیری به نفع یازده نفر گروه (پیشرو) تمام شود و گروه‌های اسلامی هم وقتی که این تقلبات را دیدند دسته جمعی از اواسط رأی‌گیری آن را تحریم کردند و حدود ۱۲ هزار نفر از ثبت نام شدگان، در انتخابات شرکت نکردند.^۱

با سخنان مفتی‌زاده مبنی بر تقلب در انتخابات هزاران تن از طرفداران وی در سنندج دست به تظاهرات وسیعی علیه مخالفان خود زدند و در حالی که احتمال یک برخورد خونین می‌رفت ولی سرانجام مفتی‌زاده خود دخالت کرد و طرفدارانش را از هرگونه شدت عملی بازداشت، هم‌اکنون شهر سنندج آرام است.^۲

سیاست‌های بازرگانی بر اساس حمایت از تولید داخلی تنظیم شد

وزیر بازرگانی امروز صبح مقررات جدید صادرات و واردات سال ۱۳۵۸ را اعلام کرد. وزیر بازرگانی در این مصاحبه در تشریح هدف‌های این مقررات اظهار داشت: سیاست مقررات واردات و صادرات سال جاری در جهت دوباره به کار انداختن چرخ‌های اقتصادی کشور تنظیم شده و با تأکید بر حمایت از مستضعفین و ایجاد اشتغال که مورد علاقه خاص دولت است به مورد اجرا در می‌آید. وی گفت: به‌طور کلی در تنظیم سیاست بازرگانی حمایت معقول از تولید کنندگان داخلی، تشویق سرمایه‌گذاری در صنایع مورد نیاز کشور، جلوگیری از ورود کالاهای لوکس و غیرضروری خارجی از جمله اتومبیل خارجی و پائین آوردن قیمت‌ها مورد توجه است.^۳

آمریکا: در امور ایران دخالت نکرده‌ایم و نمی‌کنیم

آمریکا هرگونه مداخله در امور ایران را قویا رد کرد. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت: ما از همان آغاز ماجرا آشکارا خاطر نشان کرده‌ایم که نمی‌خواهیم در حوادث ایران درگیر شویم. وی ادامه داد: اکنون هم تأیید می‌کنیم که هیچ‌گونه

۱- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۲

مداخله‌ای در امور ایران نداریم و در آینده نیز از هرگونه مداخله‌ای خودداری خواهیم کرد. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا از دیگر کشورها نیز خواست از آمریکا الگو گرفته و در امور ایران دخالت نکنند.^۱

جنوب لبنان اعلام استقلال کرد

سرگرد سعد حداد فرمانده واحدهای شبه‌نظامی مسیحیان در بخش‌های مسیحی نیشین جنوب لبنان رسماً تأسیس کشور لبنان آزاد را اعلام کرد. سرگرد حداد که در شهر اسرائیلی متولا در یک کنفرانس مطبوعاتی سخن می‌گفت ادامه داد: بقیه خاک لبنان در اشغال بیگانه است اما بیروت همچنان پایتخت لبنان خواهد بود. وی از همه لبنانی‌های آزاد اعم از مسلمان و مسیحی خواست به نیروهای او بپیوندند. گفتنی است تجهیزات شبه‌نظامیان سرگرد حداد از سوی اسرائیل تأمین می‌شود و از مارس گذشته اسرائیل پرداخت مواجب نیروهای مسیحی را در جنوب لبنان بر عهده گرفته است.^۲

۱- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، این ادعا در حالی مطرح می‌شود که چند ماه بعد در آبان ماه سال ۵۸ و با تسخیر لانه جاسوسی مردم ایران به عمق دخالت‌های آمریکا در کشورمان پی بردند.

۲- اطلاعات، ۳۰ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸، سرگرد سعد حداد، نظامی مزدور ارتش لبنان، در سال ۱۹۳۷م در جنوب لبنان به دنیا آمد. او پس از پایان تحصیلات خود، در سال ۱۹۵۸م وارد ارتش لبنان شد و پس از طی دوره آموزش توپخانه در فرانسه، راهی آمریکا شد. سعد حداد در آمریکا نیز یک دوره مقابله با عملیات نظامی انقلابیون را در مدارس نظامی این کشور گذراند و در سال ۱۹۷۵م به لبنان بازگشت. چندی بعد، به‌عنوان یک عنصر ناراضی، از ارتش لبنان جدا شد و با حمایت اسرائیل، رهبری یک گروه از نظامیان ناراضی لبنان را در جنوب این کشور به منظور مقابله با نیروهای انقلابی و مسلمان فلسطینی و لبنانی بر عهده گرفت. بدین ترتیب آموخته‌های نظامی سعد حداد در فرانسه و آمریکا، صرف مبارزه با گروه‌های مسلمان و به وجود آوردن نوار امنیتی در مرزهای شمالی رژیم صهیونیستی گردید. به همین دلیل بود که در سال ۱۹۷۷م از وائزمن، وزیر جنگ وقت اسرائیل، مدال لیاقت دریافت کرد. سعد حداد در ۱۸ آوریل ۱۹۷۹م، رسماً ارتش لبنان آزاد را اعلام کرد و از آن پس حقوق و اسلحه مورد نیاز خود را از طریق رژیم صهیونیستی تأمین نمود. در این زمان او عملاً مدافع مرزهای شمالی اسرائیل و راهنمای مأموران مخفی رژیم صهیونیستی برای تجسس در لبنان شده بود. سعد حداد و گروه تحت فرمانش به تدریج در سایه حضور نظامی صهیونیست‌ها در اراضی جنوب لبنان، قدرت گرفتند، به طوری که مقر فرماندهی خود را به صورت علنی در شهر صیدا قرار دادند. او به هنگام حمله سنگین رژیم صهیونیستی به نواحی مرکزی لبنان در ۶ ژوئن سال ۱۹۸۲م، به‌عنوان راهنما و هادی اصلی صهیونیست‌ها عمل کرد. او چنان به مقامات صهیونیستی نزدیک بود که وقتی در سال ۱۹۸۳م به دلیل ابتلا به سرطان خون در بیمارستان حیفا بستری شد، موشه آرنز وزیر جنگ وقت رژیم صهیونیستی و هم‌چنین رئیس وقت ستاد ارتش اسرائیل در بیمارستان از وی عیادت کردند. سعد حداد از این بیماری جان سالم به در نبرد و سرانجام در ۱۴ ژانویه ۱۹۸۴م در ۴۷ سالگی درگذشت. (رک مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۲۴ دی ۱۳۸۴)

۳۱ فروردین

آیت‌الله طالقانی: رهبری امام خمینی را دنیا پذیرفته است

آیت‌الله طالقانی امروز و پس از ملاقات با امام خمینی طی پیامی که از رادیو پخش شد با تأکید بر رهبری قاطع امام خمینی دربارهٔ حواث اخیر سخن گفتند. آیت‌الله طالقانی با اشاره به دستگیری فرزندان خود گفتند: ربودن [دستگیری] فرزندانم در روز روشن و آن هم بعد از ملاقاتی که از جانب من با نمایندهٔ فلسطین داشتند از طرف من باعث نگرانی شد و من صلاح در این دیدم که چند روزی تهران را ترک کنم و دفترها بسته باشد.

آیت‌الله طالقانی ادامه دادند: متأسفانه غیبت چند روزهٔ من باعث سوءاستفاده برخی‌ها شد. ایشان با اشاره به رهبری امام خمینی گفتند: رهبری حضرت آیت‌الله خمینی را نه ما بلکه دنیا پذیرفته است، همه می‌دانند که این رهبری رهبری غیرعادی بود، بر طبق موازینی که دنیا در رهبری دارد نبود، رهبری است که منشأ آن ایمان، تقوا، وارستگی، صمیمیت و قاطعیت می‌باشد.

ممکن نیست در اصول با هم اختلاف داشته باشیم

ایشان ادامه دادند: به کسانی که آگاهانه و یا ناآگاهانه به‌دنیال ایجاد تفرقه هستند، باید خاطر نشان کنم ما تا وقتی زنده هستیم و تا زمانی که اصولمان را و اصول مکتبمان را قرآن و سنت مشخص کرده و هدف‌هایمان مشخص است اختلافی پیش نمی‌آید. آیت‌الله طالقانی گفتند: در مسائل اجتماعی و اصولی هیچ یک از رهبری‌های دینی که در این مکتب تربیت شده‌اند، نمی‌توانند اختلاف داشته باشند.

کسانی که به سپاه و کمیته‌ها حمله می‌کنند یا ناآگاهند یا مغرض

ایشان دربارهٔ وضع کمیته‌ها و پاسدارن نیز با اشاره به ضرورت تصفیه در این نهادها گفتند: دربارهٔ کمیته‌ها و پاسداران در روزنامه‌ها مطالبی نوشته شده و حمله‌هایی به این‌ها شده که به نظر من این حمله‌ها یا ناآگاهانه است یا مغرضانه. آیت‌الله طالقانی ادامه دادند: چه کسی توانست تهران این شهر بزرگ و شهرهای دیگر مخلوط و ترکیب شده از عوامل ضد انقلاب، ساواک، سیا، اسرائیل و همین‌طور عوامل بی‌مسئولیتی که

می‌خواهند به خانه‌ها و نوامیس مردم تجاوز کنند، حفظ کند؟ همین کمیته‌ها و همین پاسدارها بودند. آیت‌الله طالقانی ضمن تشکر از مردم که در حمایت از ایشان تظاهرات کردند گفتند: راست افراطی و چپ افراطی هر دو مقصرند.

مخالفت با امام خمینی مخالفت با اسلام است

آیت‌الله طالقانی در مورد کسانی که با نظر امام مخالف هستند نیز گفتند: نه دولت می‌تواند مقابل امیرایشان که امر معتبر و مرجعی است و مردم به مرجعیت قبولش دارند مخالفت کند و نه هیچ کس دیگر، مخالفت با رهبری و شخص ایشان مخالفت با دین اسلام است. ایشان در مورد کمونیست‌ها نیز گفتند: کمونیست‌ها چیزی نیستند، هر چه توسری بیش‌تر بخورد هر چه بیش‌تر به او فشار بیاید قوی‌تر می‌شود، چون اسلحهٔ مظلومیت از هر سلاحی قوی‌تر است، کمونیسم محصول استبداد سیاسی، اجتماعی و دینی است. آیت‌الله طالقانی در پایان گفتند: از فردا [روز شنبه] دفاتر من باز است.^۱

کشته و زخمی شدن گروهی در حوادث نقده

در جریان افتتاح دفتر حزب دموکرات کردستان در شهرستان نقده یک درگیری مسلحانه و خونین پیش آمد که طی آن حداقل ۱۰ نفر کشته و ۳۶ نفر زخمی شدند. گزارش دیگری نیز حاکی است در جریان درگیری حدود ۱۰۰ نفر از طرفین درگیر به گروگان گرفته شده‌اند.^۲

۱- اطلاعات، اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷ و ۴

۲- اطلاعات، اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

رخدادهای اردیبهشت ماه ۱۳۵۸

---

۱ اردیبهشت ۱۳۵۸

اوضاع نقده بحرانی است / تعداد کشته‌ها و مجروحان مشخص نیست

امروز و امشب نقده وضعی بحرانی داشت، به علت ادامه تیراندازی‌های شدید جمع‌آوری اجساد کشته شدگان میسر نشده است. شهر نقده تقریباً بین طرفین درگیر تقسیم شده و دو گروه، علیه هم جبهه گرفته‌اند و به سوی هم تیراندازی می‌کنند. استاندار آذربایجان غربی اعلام کرد که مذاکرات طرفین هنوز به نتیجه‌ای نرسیده است و پزشک و امکانات دارویی سخت مورد نیاز است. مهدی عباسی یادآور شد: در مسیر راه مهاباد به نقده حرکت آمبولانس‌ها به سختی صورت می‌گیرد. وی ادامه داد: از افراد حزب دموکرات کردستان که از روز جمعه برای برگزاری میتینگ به نقده آمده‌اند، خواسته شده است که این شهر را ترک کنند و به مخاصمه پایان دهند.

عباسی گفت: به علت شدت تیراندازی‌ها تعداد کشته‌ها و مجروحان هنوز مشخص

نیست و بایستی برای پایان دادن به غائله، نیروهای نظامی و انتظامی مداخله کنند.^۱

استمداد عزالدین حسینی از امام خمینی

امروز عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد برای پایان دادن به درگیری نقده طی تلگرامی از امام خمینی استمداد طلبید. وی از رهبر انقلاب خواست برای پایان دادن به درگیری میان کردها و ترک‌های نقده اقدامات عاجل و مقتضی صورت گیرد.^۱

امیر انتظام: ارتش کوچک و محدود خواهد شد

سخنگوی دولت گفت: ارتش را کوچک و محدود خواهیم کرد، چرا که نیازی به خرید سلاح‌های جدید نداریم. امیر انتظام در بخش دیگری از گفت‌وگوی مطبوعاتی خود در پاسخ به سوال یکی از خبرنگاران مبنی بر این که آیا ژنرال هایزر در ایران حضور دارد گفت: بعید می‌دانم، اگر بود فرودگاه به ما اطلاع می‌داد.^۲

مرد هزار چهره ساواک اعدام شد

محمد تقی جوان، مرد هزار چهره ساواک و هم‌ردیف پرویز ثابتی و سپهبد فضل‌الله جعفری قائم مقام پیشین شهربانی و معاون سابق کمیته ضد خرابکاری از سوی شعب سوم و چهارم دادگاه‌های انقلاب اسلامی به اعدام محکوم و حکم اعدام در مورد وی اجرا شد.^۳

سادات: صد درصد مردم موافق صلح با اسرائیل هستند

انور سادات رئیس‌جمهور مصر اعلام کرد: به دنبال برگزاری فراندوم اکثریت مطلق مردم این کشور به صلح میان مصر و اسرائیل رأی مثبت داده‌اند. رئیس‌جمهور مصر بر اساس رأی اعلام شده برای فراندوم، مجلس ملی این کشور که مرکب از ۲۶۰ نماینده است را منحل کرده و دستور برگزاری انتخابات زود هنگام در ماه ژوئن [خرداد] را

۱- اطلاعات، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۵

۳- اطلاعات، ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷، محمد تقی جوان رئیس ساواک شیراز و رئیس دایره و رئیس بخش امنیت داخلی در سال ۱۳۴۵ در دادگاه انقلاب اسلامی در جریان محاکمه خود اطلاعات بسیاری در مورد اقدامات ساواک در خارج کشور با کمک سازمان امنیت کشورهای دیگر از جمله: آلمان، ترکیه، اسرائیل، عمان فاش کرد و توضیح داد که چگونه مأمورین ساواک در سازمان‌های دانشجویی خارج از کشور وارد می‌شوند. وی که از سال ۵۰ دبیر اول سفارت ایران در بن بود اعتراف کرد که ساواک با اسرائیل مرتباً در تماس بوده و خودش چندین مرتبه به اسرائیل مأموریت داشته است و مسؤول هماهنگ کردن کارهای ساواک در خارج بوده است. گفتنی است روزنامه‌ها زمانی که محمد تقی جوان در دادگاه انقلاب محاکمه و اعدام شد از او با نان مرد هزار چهره ساواک نام بردند ولی آن چه که در تاریخچه ساواک روشن است، به جز محمد تقی جوان فرد دیگری به نام عباس شهرباری از همکاران ساواک نیز با این نام شناخته می‌شود. (رک ویکی پدیا، عباسعلی شهرباری معروف به عباس شهرباری)

۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸

ارتش به سمت نقده حرکت کرد

در پی درگیری‌های اخیر شهر نقده وزیر کشور با انتشار اطلاعیه‌ای به طرفین درگیری اخطار داد: اگر دست از درگیری برندارند ارتش مداخله خواهد کرد. در بخشی از اطلاعیه احمد صدر حاج سید جوادی آمده است: جدا دست از برادر کشی و زد و خورد بردارید و به دستورهای هیئت اعزامی از طرف دولت توجه کنید، در صورتی که تا ساعت ۴ عصر روز یکشنبه [امروز] به درگیری خاتمه ندهید، ناچار ارتش جمهوری اسلامی برای جدا کردن طرفین دعوا از یکدیگر و جلوگیری از خونریزی وارد عمل خواهد شد.^۲

ابراهیم یزدی جانشین وزیر خارجه شد

سخنگوی دولت موقت امروز اعلام کرد پس از استعفای کریم سنجابی از مقام وزارت خارجه مهندس مهدی بازرگان، خود سرپرستی این وزارتخانه را بر عهده گرفته است. امیر انتظام ادامه داد: قرار است ابراهیم یزدی نیز به‌عنوان جانشین ایشان در وزارت خارجه فعالیت کند.

مقاله جنجالی آیت‌الله خلیلی در روزنامه اطلاعات

آیت‌الله خلیلی در مقاله‌ای با عنوان «بهبانها را از دست خائنان باید گرفت» که در روزنامه اطلاعات امروز منتشر شد به تأسیس حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان و تفاوت آن با جمهوری اسلامی مورد نظر امام خمینی پرداخت. در بخشی از مقاله آیت‌الله خلیلی آمده است: امام خمینی می‌فرمایند: جمهوری اسلامی، نه کم و نه زیاد و حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری می‌فرمایند: مقلدین من در «جمهوری اسلامی

۱- اطلاعات، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸، اعلام رأی صددرصدی مردم به صلح سادات با اسرائیل در حالی است که چندی بعد سادات مجبور شد برای کنترل اوضاع این کشور به سرکوب شدید مردم دست زند. سرکوبی که سازمان‌های بین‌المللی نیز نتوانستند علی‌رغم خواستگاه غربی و ضد مردمی خود از آن چشم‌پوشی کنند. دستگیری‌های گسترده بعدی که منجر به ترور سادات در سال ۱۹۸۱ شد این ادعا را با چالش مواجه می‌سازد.

۲- اطلاعات، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

خلق مسلمان ایران» اسم نویسی کنند.

وی ادامه داد: افراد بیشماری از شهرها و دهات سوال می‌کنند که این دو عنوان از نظر محتوی چه فرقی دارند؟ آیت‌الله خلخالی نوشت: باید گفت که عنوان کردن دو حزب در میان جامعه ما با در نظر گرفتن بحران‌ها و بهانه‌ها که به دست اشخاص غرض‌ورز می‌افتد به هیچ‌وجه به صلاح و مصلحت رهبران و جامعه اسلامی ما نیست. آیت‌الله خلخالی در بخش دیگری از نوشته خود اذعان کرد: در بعضی از نواحی دیده شده طرفداران حزب منحلّه رستاخیز جاوید شاه گویان و یا ساواکی‌های شناخته شده با گرایش به طرف جمهوری خلق مسلمان ایران در واقع با اصل جمهوری اسلامی می‌خواهند مخالفت کنند.^۱ این مقاله واکنش‌های گسترده‌ای در میان حامیان آیت‌الله شریعتمداری داشته و آنان برای تظاهرات خود را آماده می‌کنند.

گذرنامه‌هایی که دیگر اعتبار ندارد

یک مقام دولت مکزیکی گفت که شاه مخلوع می‌تواند به‌عنوان یک توریست به آن کشور سفر کند و این به آن معنی است که اقامت شاه مخلوع در مکزیکی نمی‌تواند از ۹۰ روز تجاوز کند و اگر بخواهد بیش‌تر از این بماند باید موقتاً از مکزیکی خارج شده و دوباره بازگردد. یک مقام سابق دولت آمریکا نیز دو روز پیش گفته بود پس از تثبیت مناسبات آمریکا با دولت جدید ایران شاه می‌تواند به آن کشور سفر کند حال آن که یک ماه قبل با سفر وی مخالفت کرده بود.

دولت ایران به کشورهای دیگر اعلام کرده است: پناه دادن به شاه یک عمل غیردوستانه تلقی خواهد شد. همچنین ایران بار دیگر به دولت‌های آمریکا و مکزیکی تأکید کرد که گذرنامه‌های شاه سابق و افراد خانواده وی و همراهان او فاقد هرگونه اعتبار قانونی است و صدور هر نوع روادید و پناهندگی از جانب دول مزبور یک اقدام غیردوستانه نسبت به جمهوری اسلامی ایران تلقی شده و در روابط ایران با این کشورها تاثیر سوء خواهد داشت.

مجاهدین خلق: ما مسلمانی

مجاهدین خلق (منافقین) علی‌رغم تغییر ایدئولوژی از اسلام به مارکسیسم در سال ۱۳۵۴ امروز در نامه‌ای خطاب به امام خمینی اعلام کردند: به اصول اساسی اسلام قائل و وفادار هستیم.^۱

۱- در سال ۱۳۵۴ که بیشتر رهبران سازمان در زندان به سر می‌بردند، «تقی شهرام» یکی از اعضای بلندپایه مجاهدین از زندان ساری فرار کرد و به سازماندهی نیروهای پراکنده «مجاهدین خلق» پرداخت. وی به همراه چند تن دیگر از جمله «بهرام آرام» اطلاعیه‌ای موسوم به تغییر ایدئولوژی سازمان منتشر کرد که عقاید آن‌ها کمونیست شده و اعتقادات مذهبی خود را کنار گذاشته‌اند. رهبری سازمان در این دوره متشکل از ۴ نفر «تقی شهرام»، «بهرام آرام»، «حسین سیاه کلا» و «جواد قائدی» بود. پس از اعلامیه، مواضع ایدئولوژیک سال ۱۳۵۴، مجاهدین مارکسیست با حفظ آرم سازمان و تغییر علائم و نشان گذشته، حذف آیات قرآن و تاریخ پیدایش سازمان و نیز افزودن مشت گره خورده به نشانه وابستگی به طبقه کارگر، آرم جدیدی را برای خود تهیه کردند. عنوان سازمان، علی‌رغم مواضع جدید آن، هیچ تغییری نکرد و تمامی اعلامیه‌ها و جزوه‌های سازمان با عنوان سازمان مجاهدین خلق ایران منتشر می‌شد. سازمان مواضع مارکسیستی را از هر جهت وارث هویت گذشته و نتایج مربوط به آن می‌دانست که از جمله به اسم سازمان می‌توان اشاره کرد و هیچ‌گونه حقی برای افرادی که هم‌چنان بر روی مواضع گذشته پافشاری می‌کردند، جهت استفاده از اسم سازمان و فعالیت تحت عنوان آن قائل نبود. به دنبال انتشار جزوه بیانیه اعلام مواضع ایدئولوژیک اولین مشکلی که سازمان با آن روبه‌رو بود، مسئله عضوگیری آن بود به دلیل آن که سازمان بسیاری از اعضای خود را به خاطر عدم پذیرش مارکسیسم اخراج کرده بود و بیش از هر چیزی نیازمند جذب عضو برای خود بود و در این زمینه با مشکلات زیادی روبه‌رو بود بی‌اعتمادی افراد چپ دانشگاه‌ها به سازمانی که تا دیروز مذهبی بوده و الان مارکسیست شده و هنوز مواضع آن دقیقاً روشن نیست، حساس شدن افراد نسبت به برخی اقدامات نادرست مانند نحوه برخورد با جریان مذهبی سازمان و عناصری چون شهید «شریف واقفی» و «صمدیه لباف» که این خود مانعی بر سر راه گرایش آنان به سازمان با مواضع جدید و فعالیت در آن بود از آن جمله‌اند. سازمان وقتی دید جذب نیرو زمان زیادی از آنان را می‌گیرد ملاک و معیار عضوگیری خود را تنزل داد و برای این کار تکیه اصلی‌اش بر پلیس نبودن افراد، اعلام آمادگی برای مبارزه و مخفی شدن و به طور کلی داشتن انگیزه مبارزاتی بود. سازمان در اوایل سال ۱۳۵۵ با سازمان چریک‌های فدایی خلق ارتباط منظمی داشت و هر چند وقت یک‌بار مذاکرات و مباحثی در سطح رهبری بین دو سازمان صورت می‌گرفت. سازمان پس از تغییر مواضع خود بیشترین وقت خود را به سازمان «چریک‌های فدایی خلق» اختصاص داد که پس از ضربات ساواک به سازمان این رابطه قطع شد و ارتباط با گروه‌هایی که عمدتاً مذهبی بودند در چارچوب همکاری‌های تکنیکی و اطلاعاتی بود. در این دوره سازمان با گروه‌های کوچک مذهبی از جمله گروه الفت که بعدها به مجاهدین خلق پیوستند و گروه «فریاد خلق» هسته مذهبی و برخی محافل دیگر تماس داشتند این تماس‌ها تا اواخر تابستان ۱۳۳۵ ادامه داشت. بعد از اعلام بیانیه تغییر مواضع ایدئولوژیک در سال ۵۴ شکافی عظیم در میان اعضای سازمان مجاهدین ایجاد شد. سازمان مجاهدین از آن تاریخ به بعد به دو گروه مجاهدین مسلمان و مجاهدین مارکسیست تقسیم شد. انشعاب در مجاهدین به خشونت نیز کشیده شد مجاهدین مارکسیست از طرف دیگر به تسویه حساب با برخی از اعضای برجسته سازمان که بر روی اصول اسلامی پافشاری داشتند پرداختند؛ از جمله مجید شریف واقفی و مرتضی صمدیه لباف را ربودند، شریف واقفی را به شهادت رساندند لباف را نیز زخمی و در دام پلیس انداختند. گروه‌های اسلامی از جمله «نهضت آزادی» و بخش خارجی آن که عملیات مجاهدین را در اروپا و آمریکا پوشش خبری می‌داد به گروه مجاهدین مارکسیست حمله نمودند و آنان را کودتاچی نامیدند. همان‌طور که قبلاً گفته شد در ابتدای تشکیل سازمان مجاهدین چون خطی مشی آنان اسلامی بود. شماری از روحانیون در ایران از فعالیت‌های سیاسی سازمان حمایت می‌کردند و مخصوصاً به لحاظ مالی آنان را تامین می‌کردند اما این روند تا قبل از تغییر ایدئولوژی سازمان بود و بعد از آن کمک‌های روحانیون قطع شد و حتی برخی از روحانیون خواهان برخورد تند با مارکسیست‌ها بودند و برخی هم چون «آیت‌الله طالقانی»، «آیت‌الله منتظری»، «لاهوری»، «آیت‌الله مهدوی کنی» و «هاشمی» رای به جدایی از مارکسیست‌ها دادند و مجاهدین مسلمان به تدریج ضعیف شدند و به خصوص در شهرستان‌ها در قالب گروه‌های کوچک از جمله مهدوین (در اصفهان) شیعیان راستین (در همدان) فریاد خلق (در تبریز) منصورون (در خوزستان) به فعالیت ادامه دادند اما بزرگ‌ترین و قوی‌ترین گروه آنها، مجاهدین در زندان قصر به رهبری مسعود رجوی بودند. کارگردان اولیه این تغییر «تقی شهرام» بود اما کارگردان جریان دوم «مسعود رجوی» بود که همه قدرت تشکیلات سازمانی خود را مدیون حرکت «تقی شهرام» بود؛ چرا که ایجاد و ابقای سلطه وی بسته به جریان تغییر ایدئولوژی بود. رجوی تجربیات «تقی شهرام» را در کتاب تحلیل آموزشی دقیقاً مدون کرد و خیلی از آنها را تبیین کرده بود و خودش اسم این تغییر ایدئولوژی را در سال ۶۴ جراحی روانی گذاشت بود؛ یعنی تغییر موتور فکری، و او توانست از

۱۳ اردیبهشت ۱۳۵۸

سرلشکر قرنی به شهادت رسید

مقارن ظهر امروز سرلشکر محمد ولی قرنی اولین رئیس ستاد ارتش اسلامی ایران در خیابان پهلوی سابق مورد هدف گلوله قرار گرفت و بعد از انتقال به بیمارستان مهر به شهادت رسید. طبق اطلاع رسیده، ترور حوالی سینما امپایر رخ داد و به گفته شاهدان یک موتور سوار مسلح به سوی سرلشکر قرنی تیراندازی کرده و دو گلوله از ناحیه پا و شکم به او اصابت کرده است. در این حادثه، مهاجم از مسلسل یوزی استفاده کرده است.^۱

در گیری ها در نقده ادامه دارد

گزارش های رسیده از نقده، حاکی است که با وجود تلاش های دولت برای برقراری آتش بس در نقده و اعزام نیروهای ارتش به این شهر جهت ترک منحصمّه گروه های درگیر همچنان در حال جنگ هستند و صدای رگبار مسلسل و غرش توپ از نقده همچنان به گوش می رسد. وزیر کشور نیز از ادامه مذاکرات خبر داده و معاون استانداری آذربایجان غربی به همراه نماینده وزارت کشور، مشغول آماربرداری و صورت برداری از خسارات و تلفات جانی می باشند.^۲

تجربه تقی شهرام استفاده کند و پیچیده تر با شرایط خاص خودش تغییر ایدئولوژی دهد.

«امام خمینی» می فرماید: من از مجموع اظهارات و نوشته های شان به این نتیجه رسیدم که این جمعیت به اسلام اعتنا ندارد لیکن چون می دانند که در کشوری مانند ایران که بیش از هزار سال است که اسلام در رگ و پی این ملت ریشه دوانیده جز نام اسلام نمی توان پیشرفت کرد لذا اسلام را ملعبه کرده اند لیکن ذیل آن همان حرف ها و بافته های مارکسیست و مادیون است من نمی خواهم بگویم که همه آنها بی که با این جمعیت هستند این جورند ممکن است در میان آنها افرادی باشند که واقعاً به اسلام اعتقاد داشته باشند و چه بسا افرادی که فریب آنها را خورده باشند لیکن اساس این تشکیلات روی اعتقاد به اسلام نیست. (رک صحیفه نور، ج اول، ص ۲۲۸ - ۲۲۹).

۱- کیهان و اطلاعات، ۱۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱، سرلشکر محمدولی قرنی اولین رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران در ششم فروردین ۱۳۵۸ به دستور مهندس بازرگان نخست وزیر، برکنار شد. دلیل عزل نیز قاطعیت وی در برخورد با ضدانقلاب در کردستان بود. عدم تمکین از دستورات وزیر کشور، یکی از علل برکناری قرنی بود. وی در مبارزه با تجزیه طلبان کردستان، خود را مطیع امام خمینی خواند و اظهار داشت فقط از ایشان دستور می گیرد. (رک علی کردی، گروه فرقان، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۷، ص ۱۰۷).

سرسختی قرنی در مقابل فتنه گران ضدانقلاب در کردستان اتهام اصلی وی بود. اما گروه فرقان به عنوان «نماد زور» او را ترور کرد و به گروه های ضدانقلاب که دائماً در نشریات خود، قره نی را سرزنش می کردند، آرامش بخشید. سرلشکر قرنی از سوی گروه های چپ به ویژه چریک های فدایی خلق به همکاری با رژیم پهلوی در وقایع سال ۱۳۳۲ متهم شده بود این در حالی است که شهید قرنی مدت ها در طول رژیم طاغوت زندانی بود.

۲- اطلاعات، ۱۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

مهلت ۵ روزه به ساواکی‌های صدا و سیما

صادق قطب‌زاده با انتشار اعلامیه‌ای به ساواکی‌های شاغل در صدا و سیما ۵ روز مهلت داد تا استعفا دهند. سرپرست سازمان صدا و سیما تهدید کرد در صورتی که ساواکی‌های رادیو و تلویزیون استعفا ندهند، پس از پایان مهلت اسامی آنان منتشر خواهد شد.^۱

تهدید آیت‌الله شبیر خاقانی به خروج از کشور

امروز خبر رسید آیت‌الله شبیر خاقانی رهبر عشایر عرب که تهدید کرده بود کشور را ترک خواهد کرد به دنبال مذاکره آیت‌الله طالقانی و سید احمد خمینی با وی از تصمیم خود منصرف شده است. گفته می‌شود وی به عملکرد کمیته‌های انقلاب معترض است.^۲

آغاز جنگ قدرت در امارات متحده عربی

وزیر خارجه کویت دومین دور گفت‌وگوهای خود را با شیخ زاید بن سلطان آل نهیان به منظور حل و فصل اختلاف‌های سیاسی میان رهبران این جزیره آغاز کرد. به گزارش آسوشیتد پرس امارات در پی سرنگون شدن شاه با بزرگ‌ترین بحران تاریخ ۸ ساله پیدایش خود روبرو شده است. چندی پیش رهبران امارات متحده عربی برای مذاکره درباره وحدت کامل امارات تشکیل جلسه دادند، ولی به سبب رقابت رهبران دو شیخ‌نشین ابوظبی و دوبی مذاکرات شکست خورد.^۳

۱- اطلاعات، ۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- اطلاعات، ۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸، امارات در حالی به دنبال معارضه و دشمنی با ایران با تمدنی هزاران ساله است که خود عمر کوتاهی دارد و در این عمر کوتاه نیز همواره جنگ قدرت بین شیخ‌نشین‌های این جزیره حاکم بوده است. اخیراً نیز وزیر خارجه این جزیره که عمر کوتاهش به کوتاهی سن کشورش می‌رسد، به سفر استانی رئیس‌جمهور به بخشی از کشور پنهانور ایران اسلامی اعتراض کرده و ادعاهای ۳۰ ساله شیوخ این جزیره را تکرار کرده بود ادعاهایی که همواره با پاسخ قاطع مردم و مسئولان کشورمان روبرو شده است.

۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸

دیدار امام خمینی با هیئت لیبایی و پی‌گیری موضوع امام موسی صدر سرگرد عبدالسلام جلود نخست‌وزیر لیبی دیروز در راس هیئتی ۵۰ نفری وارد ایران شد و مورد استقبال گروهی از مقامات قرار گرفت. سرگرد جلود که پس از معمر قذافی دومین فرد لیبی است پس از ورود به تهران برای ملاقات و مذاکره با رهبر انقلاب عازم قم شد. از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی معمر قذافی در تلاش است تا به ایران آمده و با امام خمینی دیدار کند ولی سفر وی به ایران منوط به روشن شدن وضعیت امام موسی صدر رهبر شیعیان لبنان شده است.

رهبر انقلاب خطاب به هیئت اعزامی از سوی معمر قذافی فرمودند: «چیزی که، قضیه‌ای که برای ما و علمای ایران و سایر اقشار به طور معما درآمده است، این فاجعه آقای صدر است. من و علمای ایران برای این فاجعه بسیار متأثر هستیم، و این برای ما یک معمایی است که این معما حل نمی‌شود الاً به دست دولت لیبی... من کراراً به وسایطی این معنا را تذکر دادم لکن الآن نیز اکیداً تذکر می‌دهم که این معنا در شُعب ما و در بین علمای ما انعکاس سوئی دارد؛ و من میل ندارم که بین ملت ما و دولت شما یک سوء تفاهمی باشد. من از شما می‌خواهم که این معما را حل کنید و موجب راحتی ما را فراهم کنید.»^۱

پیام فیدل کاسترو به امام خمینی و پاسخ رهبر انقلاب

امروز یک هیئت کوبایی به حضور رهبر انقلاب رسیده و پیام فیدل کاسترو را تقدیم امام خمینی کردند. کاسترو رهبر انقلاب کوبا در این پیام ضمن تبریک پیروزی انقلاب آورده است: مردم کوبا قاطعانه علیه رژیم گذشته و حمایتشان رانسبت به جمهوری اسلامی و تصمیم‌گیری اول آوریل یعنی روز انقلاب ایران اعلام می‌کنند و نه تنها مردم کوبا بلکه تمام انقلابیون جهان این روز را جشن می‌گیرند.^۲

امام خمینی نیز در پاسخ فرمودند: «در عین حالی که همه قوای قدرتمند دنبال شاه

۱- اطلاعات، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۱۷

۳- اطلاعات، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

بودند و پشتیبان، قدرت ایمان ملت ما که به آن...، وحدت کلمه پیدا شد و همه با هم یک مطلب را خواستند، [غالب شد]، قدرت‌ها نتوانستند این قدرت شیطانی را حفظ کنند. و این نهضت چون نهضت انسانی بود و برای انسان بود، همه انسان‌ها که در فطرت انسانیت باقی مانده‌اند، باید از آن پشتیبانی کنند.^۱

اعتراض هواداران آیت‌الله شریعتمداری به یک مقاله /

رهبرانقلاب: دلیلی برای این تحرکات وجود ندارد

در پی انتشار مقاله آیت‌الله خلیفای^۲ در روزنامه اطلاعات و انتقاد از تشکیل حزبی با نام حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان هواداران آیت‌الله شریعتمداری با تجمع در تعدادی از خیابان‌ها به این مقاله اعتراض کردند.^۳

رهبر انقلاب نیز امروز در واکنش به این تجمعات در جمع اعضای سازمان‌های مختلف دولتی فرمودند: «نباید چاپ مقاله‌ای در یک روزنامه باعث و بانی تحریکاتی در جامعه بشود؛ چرا که [با] وحدت بود که توانستیم بر دشمنان پیروز شویم. و هیچ مسئله‌ای نباید باعث شود که این وحدت کلمه از میان برود، که به نفع دشمنان ماست.»^۴

تأکید سازمان مجاهدین انقلاب بر لزوم دخالت ارتش در سیاست

سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی امروز با انتشار بیانیه‌ای به مناسبت ترور شهید قرنی بر لزوم دخالت ارتش در سیاست تأکید کرد. در بخشی از این پیام ضمن تأکید بر لزوم دخالت ارتش در سیاست آمده است: در ارتش اسلامی یک سرباز یک انسان سه بعدی است، سربازی مسلح به معیارهای عقیدتی اسلامی، دارای بینش سیاسی و همچنین کارایی کامل نظامی.^۵

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۰۳

۲- آیت‌الله خلیفای در مقاله‌ای با عنوان «بهبانها را از دست خائنان باید گرفت» که در روزنامه اطلاعات ۱۲ اردیبهشت ۵۸ منتشر شد به تأسیس حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان و تفاوت آن با جمهوری اسلامی مورد نظر امام خمینی پرداخته و با اشاره به سخن مشهور امام مبنی بر این که جمهوری اسلامی نه یک کلمه بیش و نه یک کلمه کم پرسیده بود حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان چه تفاوتی از لحاظ شکل و محتوی با جمهوری اسلامی مد نظر امام خمینی دارد.

۳- اطلاعات، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۴- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۱۶

۵- اطلاعات، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

نقده در کنترل ارتش / پیام آیت‌الله طالقانی به مردم نقده

با ورود ارتش به شهر نقده آرامش نسبی در این شهر برقرار شده است و اکنون آرامش شهر در کنترل ارتش است. آیت‌الله طالقانی طی یک پیام رادیوی تلویزیونی در ارتباط با حوادث نقده از مردم این شهرستان خواست که دست از برادر کشی بردارند.^۱

ابراهیم یزدی وزیر خارجه شد /

استعفای سلامتیان از معاونت سیاسی وزارت خارجه

امروز از سوی مهندس بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت دکتر ابراهیم یزدی به سمت وزیر امور خارجه انتخاب شد. از دفتر نخست‌وزیری نیز اطلاع داده شد ابراهیم یزدی که پیش از این با حفظ سمت معاونت نخست‌وزیری در امور انقلاب به سرپرستی وزارت امور خارجه برگزیده شده بود از امروز پس از انتخاب به سمت وزارت خارجه از سمت معاونت نخست‌وزیر رسماً استعفا داد.^۲

اقامت شاه سابق مقامات آمریکا را به جان هم انداخته است

نیویورک تایمز نوشته است: شاه مخلوع ایران به مکانی برای زندگی کردن نیاز دارد و آمریکا همراه بیشتر کشورهای دیگر غربی در تلاش است تا به او کمک کند مشروط بر این که شاه به جای دیگری غیر از کشورهای مذکور برود. از سوی دیگر اقامت شاه سابق در آمریکا سبب جر و بحث‌هایی در سطوح بالای این کشور شده است و در حالی که عده‌ای از اقامت وی در آمریکا و دادن روایید حمایت می‌کنند گروهی دیگر شدیداً با این امر مخالفت می‌کنند.

سناتور هوارد بیکر رهبر جمهوری خواهان در سنای آمریکا گفته است باید به شاه سابق اجازه اقامت در آمریکا داده شود در غیر این صورت این تردید بوجود می‌آید که آمریکا دوستان خود را به هنگام بدبختی و دردسر رها می‌سازد. دولت آمریکا این نکته را برای شاه مخلوع روشن کرده است که اقامت او در آمریکا خوشایند نخواهد بود آن هم درست موقعی که آمریکا در صدد بهبود مناسبات خویش با دولت جدید ایران است اما بیکر می‌گوید: این امر دوستان آمریکا در کشورهای نفت خیز را نگران

۱- اطلاعات، ۱۴ دیهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۴ دیهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱ و ۲

خواهد ساخت و اعتماد آنها از آمریکا سلب خواهد گردید.

در برابر موافقان ورود شاه به آمریکا عده زیادی از مقامات و نشریات آمریکایی نیز با این استدلال که ورود وی به این کشور دردسرهای داخلی و خارجی برای آمریکا به وجود خواهد آورد با پناه دادن کارتر به شاه مخالف هستند به ویژه آن که دولت ایران اعلام کرده است کشورها و دولت‌هایی که به شاه سابق ایران پناه دهند، نخواهد بخشید.^۱

تشکیل نیروی مشترک کردهای عراق

ترکیه و عراق موافقت کردند که مشترکاً هرگونه شورش کردها در مناطق مرزی خود سرکوب کنند. گفته می‌شود اخیراً قوای نظامی عراق با کردهای این کشور درگیر شده و دولت ترکیه نیز در مناطق کردنشین این کشور سلاح‌های روسی کشف کرده است.^۲

۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸

بازرگان: کمیته‌ها باید تقویت شوند

مهندس مهدی بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت در یک پیام رادیو تلویزیونی بر ضرورت تقویت کمیته‌ها تأکید کرد. بازرگان با اشاره به حضور همه اقشار جامعه از روحانی گرفته تا کارگر در انقلاب اسلامی گفت: همه این اقشار خود را محق می‌دانند که در امور دخالت کنند و این به هرج و مرج منتهی می‌شود. بازرگان ادامه داد: با توجه به شرایط روز و وجود ضد انقلاب کمیته‌ها باید تقویت شوند ولی تنظیم شده و از حالت هرج و مرج و بی‌نظمی خارج شوند و وحدت فرماندهی باید وجود داشته باشد.^۳

جمع‌آوری ۱۵۰ جسد از معابر شهر نقده

سرپرست گروه اعزامی مجاهدین ارومیه به نقده گفت: حدود ۱۵۰ جسد از معابر

۱- اطلاعات، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۶ فروردین ۱۳۵۸، صفحه ۸

شهر نقده جمع‌آوری شده است و در محوطه بیمارستان شیر و خورشید سرخ نقده نگاهداری می‌شود تا توسط بستگان‌شان شناسایی شوند. از سوی دیگر اعلام شد: کمک‌های گوناگون مردم ارومیه و ساکنان اطراف مهاباد وارد نقده شده است. در نقده مغازه‌ها همچنان بسته است ولی رفت و آمد مردم عادی است، در اطراف شهر نیز صدای تیراندازی به گوش می‌رسد.^۱

اتریش به شاه مخلوع پناهدگی می‌دهد

برونو کرایسکی صدر اعظم اتریش در مصاحبه‌ای اعلام کرد: اگر شاه سابق ایران از فعالیت‌های سیاسی دست بردارد، می‌تواند در این کشور اقامت کند. کرایسکی گفت: اتریش یک سرزمین پناهگاه است و شاه نیز می‌تواند مانند پناهندگان اوگاندا، شیلی، چکسلواکی، مجارستان و... به اتریش بیاید چرا که او به معنی واقعی کلمه یک پناهنده سیاسی است و برای ما این مسئله مطرح نیست که او طرف توجه مردم هست یا نیست.^۲

قصد شاه برای خرید یک جزیره در خلیج پاناما

روزنامه‌های پاناما، امروز نوشتند که شاه سابق به اقداماتی برای خرید جزیره کنتادورا در خلیج پاناما و یا ملکی در دامنه‌های کوه بارو در ایالت شیریکی دست زده است. گفته می‌شود اردشیر زاهدی سفیر پیشین ایران در آمریکا در حال مذاکره برای خرید این جزیره با مقامات پاناما است.^۳

سفیر آمریکا در ایران مشخص شد

جیمی کارتر رئیس‌جمهور آمریکا ویلیام کارنلر را به سمت سفیر این کشور در ایران برگزید. کارتلر که اکنون سفیر آمریکا در ژنیر است جانشین سولیوان خواهد شد که چندی پیش از تهران به واشنگتن فراخوانده شد. کارتر همچنین سفیر آمریکا در نیکاراگوئه را نیز عوض کرد. گفتنی است نیکاراگوئه و ایران در مبارزات ضد

۱- اطلاعات، ۱۳۵۸، اردیبهشت، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۳۵۸، اردیبهشت، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۳۵۸، اردیبهشت، صفحه ۸

آمریکایی وضع مشابهی دارند.^۱

برقراری حکومت نظامی در مناطق کردنشین ترکیه

شورای امنیت ملی ترکیه در جلسه‌ای به دولت اجویت توصیه کرد که در شش ایالت کردنشین شرق ترکیه حکومت نظامی برقرار کند. شورای امنیت ملی ترکیه خاطر نشان کرده است: تحریکات علیه ترکیه با توجه به تحولات اخیر منطقه ادامه دارد و این امر اقداماتی را علیه جدایی خواهان بویژه در مناطق مرزی ایجاب می‌کند.^۲

۶ اردیبهشت ۱۳۵۸

دیدار مسعود رجوی و موسی خیابانی با رهبر انقلاب

امروز مسعود رجوی و موسی خیابانی از سران مجاهدین خلق با رهبر انقلاب دیدار و گفت‌وگو کردند. امام خمینی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی همواره در سخنرانی‌های عمومی خود به شدت از مجاهدین خلق و سایر گروه‌های چپ‌گرا انتقاد کرده و آنها را به کنایه چپ‌های آمریکایی نامیده‌اند. مجاهدین خلق مدت‌ها است که به دنبال دیدار با رهبر انقلاب و گفت‌وگو با ایشان برای فریب افکار عمومی است، دیداری که به نظر می‌رسد با کم محلی و بی‌اعتنایی امام خمینی به نتیجه‌ای که رجوی به دنبال آن بود منتهی نشد.

این دیدار در مجموع ۱۵ دقیقه بیشتر طول نکشید^۳ و آن چه که از این دیدار در روزنامه‌ها منتشر شد، تنها یک جمله از امام خمینی بود که ایشان خطاب به مسعود رجوی و موسی خیابانی فرمودند: «اسلام بیش از هر چیزی به آزادی عنایت دارد و

۱- اطلاعات، ۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸، گفتنی است هر چند آمریکا سفیر جدید خود در ایران را معرفی کرد، ولی جمهوری اسلامی به دلیل مداخلات عدیده این کشور در مسائل داخلی ایران از پذیرش این سفیر خودداری کرد. در واقع سولیوان آخرین سفیر آمریکا در ایران بود و با اشغال لانه جاسوسی رابطه دو کشور قطع شد

۲- اطلاعات، ۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸، هیچ کشوری نغمه‌های جدایی‌طلبی را در سرزمین خود نمی‌پذیرد چه این کشور ترکیه باشد یا ایران و سوریه، دولت‌ها همواره در مقابل شورش‌های مسلحانه مقاومت کرده‌اند، ترکیه در حالی در مسائل اخیر بوجود آمده در سوریه مداخله کرده و از گروهک‌های مسلح و تروریست حمایت می‌کند که خود زمانی با گروهک‌های مشابه درگیر بوده و هر از گاهی نیز اخبار درگیری دولت این کشور با پژواک به گوش می‌رسد. حال چگونه است که دولتی مجاز به برخورد با گروهک‌های مسلحی است که امنیت ملی آن کشور را به مخاطره انداخته است ولی دولتی دیگر حق برخورد ندارد سوالی است که باید از اردوغان نخست وزیر ترکیه پرسید

۳- امام خمینی (ره) به روایت محافظش، خبرگزاری فارس، ۱۳۸/۰۴/۰۱

در اسلام خلاف آزادی نیست؛ الا در چیزهایی که مخالف با عفت عمومی است.^۱ به نظر می‌رسد سازمان مجاهدین خلق خود متن و حاشیه‌خبر مربوط به دیدار سران این گروهک با امام خمینی را تنظیم و در اختیار روزنامه‌ها قرار داده است چرا که در اخبار منتشر شده جز سخنان کوتاهی از مسعود رجوی و نیز امام خمینی گزارش دیگری دیده نمی‌شود.^۲

دستور عفو عمومی به زودی صادر می‌شود

دستور عفو عمومی نسبت به کسانی که در رژیم گذشته مرتکب جرایمی غیر از شکنجه و آدم‌کشی شده‌اند و در اصطلاح گناهان صغیره به این جرائم اطلاق می‌شود، بزودی از طرف امام خمینی صادر خواهد شد. یک مقام مطلع در وزارت دادگستری امروز گفت: تاکنون بسیاری از سردمداران و عوامل رژیم گذشته محاکمه و مجازات شده‌اند، خانواده‌های زندانیان با مراجعات مکرر به وزارت دادگستری درخواست عفو نسبت به زندانیان خود را می‌نمایند.

این مقام مسئول ادامه داد: وزارت دادگستری هم اکنون مشغول تهیه و بررسی طرحی است که به موجب آن خطاکاران رژیم گذشته را گروه‌بندی نماید و نسبت به

۱- صفحه‌۷ امام، جلد ۷، صفحه ۱۳۹ و روزنامه اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- دیدار امام خمینی با مسعود رجوی و موسی خیابانی و دیگر سران سازمان مجاهدین خلق در شرایطی صورت گرفت که پیش از این ائتلاف روحانیت مبارز و مؤتلفه اسلامی حتی با حضور نماینده‌ای از خانواده کشته شدگان مجاهدین در مراسم استقبال از امام مخالفت کرده بودند و اکنون نیز با دیدار رهبر انقلاب با آنان مخالف بودند و این مخالفت نه از ناحیه روحانیت سنتی که از سوی روحانیت انقلابی (و به صورت شاخص آیت‌الله منتظری) صورت می‌گرفت. با وجود این امام با رجوی و خیابانی و دیگر مجاهدین دیدار کردند و تنها خبری که از این دیدار به نقل از امام مخابره شد این بود که: «اسلام بیش از هر چیزی به آزادی عنایت دارد و در اسلام خلاف آزادی نیست الا در چیزهایی که مخالف با عفت عمومی است.» اما آیا دیدار مهم و تاریخی امام و مجاهدین محدود به همین بود؟ از مجموعه گزارش‌هایی که خود اعضای مجاهدین خلق از آن جلسه ارائه کرده‌اند برمی‌آید که امام اتفاقاً به مهمترین معضلات مجاهدین اشاره کرده و البته برای خروج از آنها راه حل ارائه کرده است. امام اول از همه به مسئله تغییر ایدئولوژی سازمان مجاهدین خلق در سال ۱۳۵۴ اشاره می‌کند و در حقیقت به رخ سازمان می‌کشد اما بلافاصله می‌افزاید: «به من گفته بودند این‌ها این‌طور هستند این تیب هستند و من گفتم که اگر اشتباهی شده و اگر مسئله‌ای به وجود آمده مربوط به گذشته است. به هر جهت شما جوانید الان انقلاب شده و مردم ما متحول شده‌اند. شما هم می‌توانید اشکالاتتان را برطرف کنید.» امام در ادامه با توجه به سوابق چپ‌گرایانه سازمان و نیز خطری که از ناحیه مارکسیست‌های غیرمذهبی جمهوری اسلامی را تهدید می‌کرد به مجاهدین توصیه می‌کنند که به تبلیغ علیه مارکسیسم بپردازند و به خصوص در کارخانه‌ها کارگران را از چپ‌گرا شدن دور کنند: موسی خیابانی در گزارشی از آن دیدار می‌نویسد: «(امام) در لفافه خواست تا مبارزه علیه مارکسیست‌ها را بردوش ما بگذارد.» در واقع پیشنهاد امام روشن بود: فراموشی گذشته، عبور سازمان از مارکسیسم و تلاش برای جایگزینی آن با یک جریان اسلام‌گرا و در عین حال عدالت‌خواه. این در حالی است که امام خمینی پیش از پیروزی انقلاب اسلامی اولین، و تا مدت‌ها، تنها فردی بود که ماهیت ایدئولوژیک مجاهدین خلق را شناخته بود. و از این رو نمی‌توان ادعا کرد که رهبر انقلاب بدون توجه به ماهیت مجاهدین با آنها دیدار کرده و پیشنهاد اصلاح و حتی همکاری داده است. (رک چگونه مجاهدین منافقین شدند، رضا خجسته رحیمی، شهروند امروز، ۱۰ تیر ۱۳۸۷)

کسانی که نادانسته در خدمت رژیم گذشته بوده و اعمال آنان موجب ضرر و زیان‌های مادی و معنوی برای ملت ایران نگشته است روش عفو و اغماض را در پیش گرفته شود.^۱

سخنگوی دولت: لیست ۸ هزار نفری اعضای ساواک در اختیار نخست‌وزیر است

عباس امیر انتظام معاون نخست‌وزیر و سخنگوی دولت گفت: بر اساس برنامه دولت، طرح‌های عمرانی از روستاها آغاز می‌شود و در اجرای این تصمیم ۶۲ قرارداد راه روستایی تازه امضا و به مورد اجرا گذاشته شد. امیر انتظام در مورد مفقود شدن قسمتی از اسناد ارسالی سفارت ایران در آمریکا به تهران گفت: این موضوع تکذیب می‌شود، اسنادی از سفارت ایران در واشنگتن به تهران ارسال نشده است. وی ادامه داد: هر کسی را که از دولت حقوق می‌گرفته نمی‌توان مجازات کرد، اکنون لیست اعضای ساواک در سراسر کشور در اختیار دولت است و تعداد آنها نزدیک به ۸ هزار نفر بوده است و در حال حاضر هیچ کس نمی‌تواند به دیگری تهمت بی‌جا بزند.^۲

راديو مسكو: مشعل جنبش ايران غارت‌گران نفت را سوزاند

راديو مسكو طی تحلیلی گفت: شاه سابق ایران به انحصارهای غربی اجازه داد که در دوران زمامداری خود تقریباً ۴۰ درصد نفت معادن ایران را مکیده به خارج ببرند. این راديو ادامه داد: کوشش‌های دلاورانه که وطن‌پرستان ایرانی به عمل آوردند نفت را از چنگال جنایت بار رژیم شاه و حامیان غربیش بیرون کشید. راديو مسكو افزود: مشعل جنبش ایران غارت‌گران نفت را سوزاند.^۳

آرامش بعد از طوفان در نقده / آخرین اخبار از شهر جنگ زده نقده

به دنبال یک هفته جنگ و گریز در نقده با استقرار ارتش و پاسداران انقلاب، نقده آرامش نسبی خود را باز یافته است. گفته می‌شود نزدیک به ۲ هزار نفر در جریان

۱- اطلاعات، ۱۳۵۸، اردیبهشت، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۳۵۸، اردیبهشت، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۳۵۸، اردیبهشت، صفحه ۸

ناآرامی های نقده ناپدید شده اند که احتمال می رود این عده به خاطر ناآرامی های چند روز گذشته به شهرهای دیگر روی آورده اند. عزالدین حسینی امروز طی تلگرامی به آیت الله طالقانی به خاطر اعزام مجاهدین و اکیپ پزشکی به شهرستان نقده از ایشان تشکر کرد.^۱

بنا به تصمیم شورای انقلاب نقده خروج مردم از این شهر ممنوع شده است. اتخاذ این تصمیم بخاطر جلوگیری از وحشتی است که در اثر خروج بی وقفه مردم از این شهر به ساکنان آن دست داده است. روز گذشته اسامی در حدود ۲۹۰ تن افرادی که گروگان گرفته شده اند، اعلام شد. کمیته مأمور بررسی اسامی افرادی که گروگان گرفته شده اند تا ظهر دیروز (جمعه) اسامی بیش از ۲۹۰ تن از خانواده هایی را که به گروگان گرفته شده اند، اعلام کرد و از همه دست اندرکاران کمیته ها خواستار شد برای بازگرداندن آرامش نسبی، نسبت به تحویل گروگانها اقدام جدی معمول دارند.^۲

۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸

هر روز با یک بهانه مردم را به خیابان می کشند

رهبر انقلاب امروز نیز با اقشار مختلف مردم دیدار و گفت و گو کردند. اهم بیانات امام خمینی در دیدارهای امروز است از:

۱- کارخانه ها باید راه بیفتند تا اینکه چرخ این مملکت به جریان بیفتد، به گردش بیفتد؛ می روند کارخانه ها را نمی گذارند کار بکنند. کشاورزی باید راه بیفتد تا این که این مملکت آباد بشود، کشاورزی را - همین خائن هایی که تتمه آن رژیم فاسد هستند، نوکرهای امریکا و غیر امریکا هستند - نمی گذارند؛ کشاورزی را هم مانع می شوند. مدارس باید کار خودشان را ادامه بدهند، فرهنگ را اداره کنند؛ می روند فرهنگی ها را هم نمی گذارند، مدارس را هم تعطیل می کنند. هر چه بخواهید شما، هر چیزی را که ببینند برای این مملکت فایده دارد و برای اقشار این مملکت فایده دارد، این عمال امریکایی ها - که تتمه شان مانده اند حالا در اینجا این ها مانع می شوند. هر روز با یک

۱- اطلاعات، ۱۳۵۸، ۱۶ اردیبهشت، صفحه ۳

۲- کیهان، ۱۳۵۸، ۱۶ اردیبهشت، صفحه ۱

صورتی مردم را بسیج می‌کنند و توی خیابان‌ها می‌کشند و داد و فریاد و «زنده باد» و «مرده باد». برای این‌ها که این‌ها نمی‌خواهند آرام بشود این مملکت.^۱

به برادرهایتان سوءظن نداشته باشید

۲- [خطاب به دانشجویان کرد] من از شماها تمنا دارم که سوءظن به برادرهایتان نبرید. چنانچه ما سوءظن نسبت به شما نداریم، شما هم نسبت به دولتتان، نسبت به ما، سوءظن نداشته باشید، که ما می‌خواهیم خیر، یک کشوری را بالا ببریم! این مال طاغوت بود؛ اینکه یک دسته‌ای نوکر برای خودشان می‌خواستند درست کنند، و برای خودشان دارودسته درست کنند و...^۲

دیدارهای امام تا یک هفته تعطیل شد

امروز دفتر امام خمینی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که از روز شنبه تا جمعه آینده ۱۴ اردیبهشت امام ملاقات خصوصی و عمومی نخواهند داشت. در این اعلامیه ضمن تشکر از اقشار مختلف مردم آمده است: به علت ازدحام بیش از حد و فشردگی ملاقات‌ها و خستگی بیش از حد امام و همچنین جهت بررسی مشکلات و مسائل جاری مملکت مستلزم فراغت و وقت کافی برای مقام رهبری است و کلیه هموطنان عزیز که جهت دیدار و ملاقات با امام از روز شنبه ۸ اردیبهشت ۵۸ به بعد وقت ملاقات گرفته‌اند، تقاضا دارد دقیقاً مدت ۶ روز دیدار و ملاقات با امام را به تاخیر بی‌اندازند.^۳

راهپیمایی بزرگ در خرمشهر: تجزیه‌طلبی محکوم است

صبح امروز ده‌ها هزار نفر از مردم عرب زبان خوزستان در خیابان‌های خرمشهر تظاهرات کرده و تجزیه‌طلبی را محکوم کردند. تظاهرات کنندگان که تصاویر امام خمینی را در دست داشتند شعار می‌دادند: خلق‌های عرب و فارس برادرند، مرگ بر تجزیه‌طلبان، خوزستان جزو لاینفک ایران است و...^۴

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۴۶، دیدار با دانشجویان سنندج

۲- همان

۳- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸، هنگام پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۵۷ دو جریان سیاسی در خرمشهر فعال بودند، یکی جریان قومی که برای خودمختاری خوزستان تلاش می‌کرد و از حمایت حزب بعث عراق برخوردار بود و دیگری جریان مذهبی همسو با امام خمینی و روحانیت. جریان نخست به رهبری آیت‌الله شیخ محمد طاهر آل شبیر خاقانی متشکل از عرب زبانان خوزستان بود و جریان دوم هم عرب زبانان و هم فارسی زبانان خوزستان را در بر می‌گرفت. پس از

۸ اردیبهشت ۱۳۵۸

عاملین ترور شهید قرنی دستگیر شدند

چهار تن از متهمان ترور سرلشکر قرنی دستگیر شدند. این چهار تن که به طور محرمانه بازجویی می‌شوند به شرکت در قتل و عضویت در گروه فرقان اعتراف کردند. مدارکی که از این عده به دست آمده نشان می‌دهد که به غیر از سرلشکر قرنی چند تن دیگر از شخصیت‌های سیاسی کشور نیز قرار بود ترور شوند.^۱

عرفات دستور ربودن شاه را صادر کرد

آسوشیتدپرس امروز گزارش داد: انتشار گزارش‌های مربوط به دستور یاسر عرفات به یک گروه ویژه کماندویی برای ربودن شاه مخلوع سبب شده است که پلیس باهاما تدابیر فشرده تری برای حفظ جان وی به مورد اجرا بگذارد. با وجود این پلیس باهاما اعلام کرد که از تهدیدهای فلسطینی‌ها به منظور ربودن شاه سابق ایران واهمه‌ای ندارد. از سوی دیگر گروه‌ها و احزاب باهاما به حضور شاه در این کشور اعتراض کردند. حزب دمکراتیک باهاما اعلام کرد که اگر محمد رضا پهلوی به اقامت خود در باهاما ادامه دهد، این کشور بزودی به صحنه مبارزات بین‌المللی مبدل خواهد شد و آرامش خود را که به عنوان یک منطقه آرام و استراحت‌گاه شناخته شده است، از دست خواهد داد.^۲

خرید زیر دریایی از آلمان لغو شد

رئیس شرکت دولتی سالز گیتز در آلمان اعلام کرد که ایران قرارداد خرید ۶ زیردریایی به مبلغ یک میلیارد مارک [۵۲۶ میلیون دلار] را از آلمان غربی فسخ کرده است. وی اظهار داشت: بزودی مذاکرات مربوط به دریافت غرامت از ایران آغاز

پیروزی انقلاب و از هم گسیختن وحدتی که علیه شاه بین نیروهای سیاسی با گرایش‌های مختلف شکل گرفته بود، آیت‌الله خاقانی به تدریج از نیروهای مذهبی فاصله گرفت و به جریان قومی نزدیک شد. این امر به نوبه خود شکاف میان دو جریان قومی و مذهبی را عمیق کرد و موجب بروز جنگ داخلی کوتاه مدتی در خرمشهر در ماه‌های خرداد و تیر ماه ۱۳۵۸ شد. هر چند این بحران مهار شد ولی رژیم عراق از آن برای زمینه‌چینی جنگ تحمیلی که ۸ سال طول کشید حداکثر سوءاستفاده را کرد. (رک ردپای تفرقه، شهاب سلیمی، روزنامه جام جم، ۵ خرداد ۹۰، ویژه نامه ایام)

۱- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

خواهد شد.^۱

شاه ۴۰ درصد کل منابع نفتی ایران را هدر می‌داد

راديو مسكو در تحليلی اعلام کرد: شاه سابق با برنامه‌ای که در پیش گرفته بود، می‌خواست تمامی منابع نفت، این ثروت عمده طبیعی ایران را غارت کند و به هدر دهد، اما انقلاب ایران توانست این اتحاد تبه‌کارانه شاه با غرب در چپاول ثروت ملی را پیش از نابودی کامل منابع نفتی در هم بشکند. در ادامه این تحلیل آمده است: شاه سابق تقریباً ۴۰ درصد نفت ایران را به مصرف رسانده است ولی بقیه ذخایر نفتی که آن هم به ۸ میلیارد تن می‌رسد مقدار کمی نیست.^۲

آیت‌الله منتظری: اسرائیل غده سرطانی است

آیت‌الله منتظری نخست‌وزیر لیبی و همراهان وی را در منزل خود به حضور پذیرفته و به آنان گفت: اسرائیل غده سرطانی میان کشورهای اسلامی است. وی اظهار داشت: نهضت ما تنها ایرانی نبود، ما انقلاب کردیم تا اسلام در جهان پیروز گردد. از این رو تا زمانی که برادران ما در فلسطین، اریتره، فیلیپین و سایر مناطق جهان گرفتار دشمن هستند، ما نمی‌توانیم بگوئیم که پیروز شده‌ایم.^۳

شایعات در نقده

در حالی که هنوز آمار قطعی کشته شدگان وقایع خونین نقده اعلام نشده است، در مهاباد شایعه‌ای منتشر شد مبنی بر این که در جریان وقایع نقده ۵۰۰ نفر کشته شده‌اند. با آرام شدن اوضاع مردم به خانه‌های خود باز گشته و شایعات تاحدودی فروکش کرده است.^۴

۱- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

۴- اطلاعات، ۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

۹ اردیبهشت ۱۳۵۸

شورای انقلاب آئین‌نامه شوراهای را تهیه می‌کند

امام خمینی در حکمی، شورای انقلاب را موظف کردند که آئین‌نامه اجرایی شوراهای شهر و روستا را تهیه کند. در بخشی از حکم رهبر انقلاب آمده است: در جهت استقرار حکومت مردمی در ایران و حاکمیت مردم بر سرنوشت خویش، که از ضرورت‌های جمهوری اسلامی است، لازم می‌دانم بی‌درنگ به تهیه آئین‌نامه اجرایی شوراهای برای اداره امور محلی شهر و روستا در سراسر ایران اقدام، و پس از تصویب به دولت ابلاغ نمایید تا دولت بلافاصله به مرحله اجرا درآورد.^۱

دادستان کل انقلاب: توطئه‌گران اسلحه وارد کشور می‌کنند

دادستانی کل انقلاب با انتشار اطلاعیه‌ای از روستائیان خواست تا در دستگیری عوامل ضد انقلاب که پنهان شده‌اند، همکاری کنند. در بخشی از اطلاعیه دادستانی کل انقلاب آمده است: عوامل ضد انقلاب در صدد سوءاستفاده از موقعیت انقلابی کشور بوده و از طرق مختلف از قبیل وارد کردن اسلحه می‌خواهند در کشور توطئه‌چینی کنند. در بخش دیگری از این اطلاعیه آمده است: عوامل جنایتکار رژیم سابق، می‌خواهند به خارج از کشور فرار کنند و گروهی از آنان در کوهستان‌ها مخفی شده‌اند؛ لذا از عموم روستائیان و مرز نشینان تقاضا می‌شود که در حفظ و حراست مرزها نهایت مراقبت را به عمل آورند.^۲

سخنگوی دولت: قطع رابطه ایران و مصر بررسی می‌شود

عباس امیر انتظام سخنگوی دولت امروز اعلام کرد: مسئله قطع رابطه ایران با مصر در وزارت خارجه در دست مطالعه است.^۳

توضیح دفتر امام درباره انتقاد رهبر انقلاب از تلویزیون

در پی انتقاد سید حسین خمینی نوه امام از صادق قطب‌زاده و رادیو و تلویزیون دفتر امام با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: این اظهارات نظر شخصی گوینده است. در بخشی

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۶۷

۲- کیهان، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- کیهان، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

از اطلاعیه دفتر امام آمده است: این نکته شایان توجه است که امام بارها فرموده‌اند که پسر، نوه و اقربای دور و نزدیکشان حق هیچ‌گونه دخالت در امور ایشان را ندارند.^۱

کشمکش وزارت با سفارت ایران در آمریکا

احمد سلامتیان معاون وزارت خارجه، در دوره تصدی گری دکتر سنجابی چگونگی تشکیل دولت در دولت و دخالت بعضی از مقامات دولتی در وزارت خارجه و سیاست خارجی ایران را که منجر به استعفای دکتر سنجابی شد، تشریح کرد. سلامتیان گفت: در دوران پیش از انقلاب زمانی که امام خمینی در پاریس تشریف داشتند با توجه به مسائلی که در سفارت ایران در واشنگتن پیش آمده بود، ایشان هیئتی را برای حفظ اموال و اسناد موجود در آن سفارتخانه و نظارت بر فعالیت آنان تعیین کرده بودند. وی اظهار داشت: این هیئت مرکب بود از: دکتر صدر، دکتر جلیل ضرابی، طباطبایی و شهریار روحانی، با تشکیل دولت موقت اکثر اعضای این هیئت به ایران بازگشتند و معلوم بود که ماموریت آنان نیز خاتمه یافته است.

مأموری که تن به فعالیت در چارچوب وزارت خارجه نمی‌داد

معاون سابق وزارت خارجه ادامه داد: معلوم بود که روابط ایران با سایر کشورها بخصوص آمریکا بایستی تحت نظر وزارت خارجه تنظیم گردد، ولی تنها فردی از هیئت مذکور که در خارج مانده بود، یعنی آقای شهریار روحانی تن به فعالیت در کادر وزارت امور خارجه و پذیرفتن تصمیمات آن نداد و معلوم بود در شرایطی که ایشان با تماس مستقیم با دکتر یزدی و بدون اطلاع وزارت خارجه اقدام می‌کرد وزارت خارجه نمی‌توانست مسئولیت این اقدامات را بر عهده گیرد.

ارتباط‌گیری روحانی با مقامات آمریکا بدون اطلاع وزارت خارجه

سلامتیان اظهار داشت: شهریار روحانی علیرغم نظر وزارت خارجه به فعالیت‌های خودسرانه ادامه می‌داد، از جمله بدون کسب اجازه وزارت خارجه، اقدام به ملاقات خصوصی با وزیر امور خارجه آمریکا و مقامات وزارت دفاع این کشور [پنتاگون] کرده بود و با توجه به این‌که خودسرانه اقدام به عزل و نصب کارکنان و اخراج عده‌ای

از آنان از سرکنسول‌گری‌ها کرده بود و بدون اطلاع وزارت امور خارجه در صدد تماس مستقیم با دیگر مقامات دولتی آمریکا برآمده بود و در مورد مسائل مرتبط با ایران در کلیه زمینه‌ها، اقداماتی کرده بود، تصمیم گرفته شد که آقای سید مهدی حائری یزدی با کسب اجازه از حضور امام و تأیید ایشان به‌عنوان سرپرست سفارتخانه در آمریکا و نمایندگی شخص وزیر تعیین شود و با این وجود، نیز شه‌ریار روحانی تن به انتخاب سفیر جدید که مورد تأیید امام نیز بود ندادند.

ابراهیم یزدی به صورت مستقیم با آمریکا در ارتباط بوده است

سلامتیان در ادامه افشاگری خود با اعلام این‌که ابراهیم یزدی در طول این مدت به صورت مستقیم با آمریکا در تماس بوده است گفت: در یک دولت مسئول، کلیه امور مربوط به هر بخش باید از جانب وزیر مسئول آن بخش و مسئولین آن وزارتخانه انجام شود، متأسفانه این مسئله در دوران دو ماهه گذشته وزارت خارجه، از جانب بعضی مقامات دولتی و از جمله شخص آقای ابراهیم یزدی و صادق قطب‌زاده رعایت نمی‌شده است و این دو نفر در موارد فوق بدون تماس با وزارت خارجه مستقیماً عمل می‌کردند.

امیر عبدالله بدون اطلاع وزارت خارجه آمد و رفت!

وی ادامه داد: به‌عنوان مثال ما از طریق سفیر عربستان سعودی در ایران و سفیر سوریه در کشورمان مطلع شدیم که امیر عبدالله بن عبدالعزیز به ایران آمده، در فرودگاه مورد استقبال صادق قطب‌زاده قرار گرفته و سپس بدون برقراری کوچک‌ترین تماس با وزارت خارجه از ایران خارج شده است.

مصاحبه غیرمسئولانه‌ای که مجبور به تکذیب آن شدیم!

وی ادامه داد: مصاحبه‌های شه‌ریار روحانی از دیگر مسائل عمده برای وزارت خارجه بود. به‌عنوان نمونه وی در مصاحبه با روزنامه‌السیاسه کویت مدعی شده بود، که دولت ایران از حاکمیت خود بر جزایر سه گانه می‌گذرد، حال آن‌که دولت ایران هرگز تصمیمی در این مورد نگرفته و چنین تصمیمی نیز ندارد و در نتیجه مجبور

شدیم اظهارات روحانی در این زمینه را رسماً تکذیب کنیم.^۱

سفیر ایران در فرانسه: تا قراردادهای نظامی با آمریکا

لغو نشود، مستقل نیستیم

سفیر ایران در فرانسه گفت: تا هنگامی که قراردادهای نظامی ایران و آمریکا لغو نشود، ما نمی‌توانیم ادعا کنیم که سیاست مستقل و ملی کاملی داریم و مستقل هستیم. دکتر امیر علایی نخستین سفیر ایران در فرانسه گفت: برای رسیدن به یک سیاست مستقل بایستی کاپیتولاسیون لغو شود. وی همچنین گفت: موضع ایران در این زمینه‌ها باید مانند موضع ایران در برابر قرار داد سنتو باشد که لغو شد.^۲

سنجابی: بررسی قانون اساسی مهم‌ترین کار کشور است

دکتر کریم سنجابی وزیر سابق امور خارجه گفت: بررسی قانون اساسی مهم‌ترین کار کشور است و باید جنبه‌های ضد استبدادی و ضد استعماری انقلاب اسلامی ایران در متن قانون اساسی گنجانده شود. رهبر جبهه ملی ایران اعلام کرد: در مقدمه این قانون می‌بایست مرحله کنونی مبارزات ملت ایران که با موفقیت خود منجر به ایجاد جمهوری اسلامی شده است، در جریان متن تاریخی و جهانی خود یعنی در متن مبارزه ضد استبدادی و ضد استعماری قرار داده شود و از پایه‌گذاران انقلاب مشروطه یاد شود و مشخصات عمده این مرحله از جهت ضد استبدادی و ضد استعماری بیان گردد.^۳

کشف سوءاستفاده‌های عظیم اوقاف

رئیس هیئت بازرسی مأمور رسیدگی به سوءاستفاده در اوقاف پس از بررسی قسمتی از پرونده‌های واگذاری زمین به افراد متنفذ رژیم سابق گفت: در طول رژیم گذشته و در اوقاف سوءاستفاده‌های فراوانی شده است.

وی اظهار داشت: به پرونده‌هایی برخورد کرده‌ایم که افراد با نفوذ زمین‌های بسیاری را از اوقاف به چنگ آورده‌اند، اما برای آن که حتی اجاره کم‌ارزش زمین‌ها را

۱- کیهان، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۴

۲- کیهان، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- کیهان، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

هم نپردازند و فقط از سود کلان زمین‌ها استفاده کنند، سند مالکیت زمین در اوقاف را با تمهید ربوده‌اند. این مقام مسئول همچنین گفت: بعضی از متنفذین که دارای تأسیسات ظاهراً عام‌المنفعه هم بوده‌اند، مثل باشگاه ورزشی تاج که رئیس آن به نام ایجاد تأسیسات ورزشی و فرهنگی زمین می‌گرفته، دورش را محصور می‌کرده و بعد از مدتی آن را به قیمتی سرسام‌آور می‌فروخته و یا تأسیسات پول‌ساز در آن می‌ساخته است.^۱

طرح وزارت کشور برای اداره فدراتیو ایران

طرح پیشنهادی فدراتیو کردن ایران تهیه و از سوی وزارت کشور برای اظهار نظر به نخست‌وزیری تسلیم شد. طرح پیشنهادی فدراتیو کردن ایران از سوی عباس کشتکاران تهیه شده است و در جلساتی با حضور دکتر ابراهیم باستانی پاریزی، دکتر محمد علی اسلامی ندوشن، احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور، دکتر لاهیجی، یحیی صادق وزیری و دکتر حبیبی مورد بررسی قرار گرفته است.

در نامه وزارت کشور در این زمینه آمده است: باید خطوط اصلی این طرح با پیش‌بینی در اصول قانون اساسی ضمانت اجرا یابد. در این طرح پیشنهاد شده است که قبل از تدوین قانون اساسی با تصویب هیئت وزیران و شورای انقلاب این طرح، در چند استان مورد عمل قرار گیرد.^۲

مقررات تشکیل شوراها اعلام شد

وزارت کشور با ارسال نامه‌ای به استانداری‌ها مقررات تشکیل شوراهای شهر را اعلام کرد. در بخشی از این نامه آمده است: اعضای موثر و سرسپردگان رژیم سابق نمی‌توانند عضو شورا شوند و گروه‌های مختلف بین یک تا ۳ نماینده می‌توانند در شوراها داشته باشند. همچنین بر اساس این طرح در مرکز هر استان و شهرستان شورای موقت تشکیل می‌شود.^۳

۱- اطلاعات، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۵

۳- اطلاعات، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱ و ۲

تشریح سیاست‌های نفتی کشور توسط نزیه

حسن نزیه رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران در مصاحبه مطبوعاتی خود سیاست فروش و صدور نفت ایران و همچنین مذاکراتی را که جهت خلع ید کامل از کنسرسیوم صورت گرفته است، اعلام کرد. وی گفت: برنامه کار شرکت نفت این است که با شرایط و قیمت خوب به هر شرکتی که تقاضای خرید داشته باشد نفت بفروشد و متعهد گردد که به اسرائیل و آفریقای جنوبی نفت نفروشد. نزیه ادامه داد: در این زمینه شرکت نفت به طرق مختلف مراقبت و مواظبت لازم را به عمل می‌آورد تا اسرائیل و آفریقای جنوبی چه به طور مستقیم و چه به طور غیر مستقیم نفت از ایران دریافت نکنند.^۱

۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸

رابطه ایران و مصر قطع شد

با دستور رهبر انقلاب رابطه سیاسی ایران و مصر قطع شد. امام خمینی در نامه‌ای خطاب به ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه تأکید کردند: با در نظر گرفتن پیمان خائنانه مصر و اسرائیل و اطاعت بی‌چون و چرای دولت مصر از امریکا و صهیونیسم، دولت موقت جمهوری اسلامی ایران قطع روابط دیپلماتیک خود را با دولت مصر بنماید.^۲ مصر نیز امروز به دنبال قطع رابطه سیاسی ایران با این کشور دیپلمات‌های خود را از تهران فرا خواند. ایران هفدهمین کشوری است که پس از امضای قرارداد مصر و اسرائیل روابط خود را با مصر قطع کرده است.^۳

باید دولت مصر را سر جای خود نشانند

امام خمینی در نامه‌ای خطاب به معمر قذافی رهبر لیبی تأکید کردند: دولت‌های اسلامی باید دولت مصر را در این خیانت بزرگ که به اسلام و مسلمین نموده است به جای خود بنشانند و با آن قطع رابطه کنند. ملت مصر باید دست این خیانتکار را

۱- اطلاعات، ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۶۸

۳- اطلاعات، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

از کشور خود قطع کند و ننگ سرسپردگی به امریکا و صهیونیسم را از ملت بزدایند.^۱

دستگیری ۳۵ عامل رژیم سابق

طی دو روز گذشته ۳۵ تن از عوامل رژیم گذشته و افرادی که به کارهای ضد انقلاب متهم هستند، دستگیر شدند. جمشید اعلم (سناتور سابق)، جهانگیر فیلسوفی (دادستان سابق تهران و قاضی دادگستری)، مصطفی خان مقدم (مدیرکل سابق نخست‌وزیری) و... از جمله دستگیر شدگان هستند.^۲

دیدار ۲ ساعته آیت‌الله طالقانی با هانی‌الحسن

بر اساس گزارش خبرگزاری فرانسه آیت‌الله طالقانی طی یک دیدار دو ساعته با هانی‌الحسن رئیس دفتر سازمان آزادی‌بخش فلسطین که در منزل آیت‌الله طالقانی صورت گرفت، یک پیام خصوصی از یاسر عرفات رئیس سازمان آزادی‌بخش فلسطین دریافت کرد. گفته می‌شود پیام عرفات در مورد اوضاع خاورمیانه است.^۳

اسرار جاسوسی کشورهای خارجی به دست دولت افتاد

عباس امیرانتظام گفت: کلیه قراردادهای نظامی ایران با دیگر کشورها متوقف شده است. معاون نخست‌وزیر و سخنگوی دولت گفت: اطلاع دارید که در گذشته حدود ۵۰۰ هزار نفر در ارتش خدمت می‌کردند که نگهداری آن از نظر هزینه و پرسنل سنگین بود و اکنون نیز در حال محدود کردن آن می‌باشیم.

امیرانتظام همچنین گفت: ساواک تجدید نخواهد شد و اگر نیازی به سازمانی نظیر ساواک در ایران باشد روی آن در دولت فکر خواهد شد، با این وجود که ما سازمانی بدون برای کسب اطلاعات نداشتیم ولی توانسته‌ایم اطلاعات زیادی به دست آوریم و به‌عنوان نمونه، اسرار جاسوسی کشورهای خارجی در ایران به دست دولت افتاده است.^۴

دفتر هواپیمایی اسرائیل در مهرآباد تصرف شد

دفتر هواپیمایی عال متعلق به شرکت هواپیمایی رژیم صهیونیستی که در فرودگاه

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۶۹

۲- اطلاعات، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۴- اطلاعات، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

مهرآباد مستقر بوده و بعد از انقلاب تعطیل شده بود، توسط مأموران نخست‌وزیری تصرف شد. در این دفتر مبالغی وجه نقد و نیز لیست عده‌ای از کسانی که دو ماه قبل از سقوط رژیم شاه از کشور خارج شده بودند، کشف شد.^۱

مشخصات کامل قاتل شهید قرنی به‌دست آمد

بازپرس شعبه اول دادسرای تهران اعلام کرد که مشخصات قاتلین شهید سرلشکر قرنی را به‌دست آورده است. بازپرس اعلام کرد: به‌دنبال تحقیقات وسیعی که از شهود حادثه و همچنین از نحوه ترور و محل ترور و عوامل دیگر به‌دست آمده است، سن و مشخصات ظاهری قاتلین برای بازپرسی روشن شده است. در مورد دستگیری چند نفر در رابطه با شهادت سرلشکر قرنی بازپرس، اظهار بی‌اطلاعی کرد و گفت از چنین مسئله‌ای بی‌خبر است.^۲

چریک‌های فدایی خلق اتهامات خود را نپذیرفتند

سخنگوی سازمان چریک‌های فدایی خلق در یک مصاحبه مطبوعاتی در مورد ۴۱ نفر از افراد این سازمان که در آبادان دستگیر شده‌اند گفت: دستگیر شدگان زندانی سیاسی رژیم سابق هستند و تنها چند ماه است که از بند دیکتاتوری و فاشیسم رها شده‌اند! سخنگوی این سازمان خواستار آزادی بدون قید و شرط چریک‌های زندانی شد.^۳

شاه سابق در جستجوی پناهگاه

مجله تایم گزارش داد: شاه مخلوع ایران احتمالاً در زلاند نو، مکزیک یا کشوری در آمریکای جنوبی پناهنده خواهد شد. بر اساس این گزارش، قبل از آن که شاه ایران را ترک کند، سفارت آمریکا در تهران برای وی و خانواده‌اش و چند تن از نزدیکانش ویزا صادر کرد، این ویزاها هنوز معتبر است و شاه سابق می‌تواند وارد آمریکا شود. سازمان سیا به شاه اطلاع داده است که قادر به حفاظت از جان او در باهاما نیست و در نتیجه شاه به‌دنبال پناهگاه دیگری است.^۴

۱- اطلاعات، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

۴- کیهان، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸

آیت‌الله مطهری به شهادت رسید

استاد آیت‌الله شهید مطهری روحانی عالیقدر و محقق سرشناس که در رأس شورای انقلاب نیز قرار داشت، نیمه‌شب امشب هدف گلوله قرار گرفته و به شهادت رسید. گروه فرقان مسئولیت این ترور را بر عهده گرفت. بر اساس گزارش‌های رسیده ساعت ۲۲:۴۰ امشب هنگامی که آیت‌الله مطهری از منزل دکتر سحابی در خیابان فخرآباد خارج می‌شد، از فاصله ۲ تا ۳ متری از ناحیه سر مورد هدف قرار گرفته و به شهادت رسید. هنگامی که آیت‌الله مطهری از منزل دکتر سحابی خارج می‌شد، مهندس کتیرایی وزیر مسکن و شهرسازی همراه ایشان بود.^۱

پیام تسلیت امام خمینی

به‌دنبال شهادت آیت‌الله مطهری رهبر انقلاب در پیامی این فاجعه بزرگ را تسلیت گفتند. در بخشی از پیام امام خمینی آمده است: تسلیت در شهادت شخصیتی که عمر شریف و ارزنده خود را در راه اهداف مقدس اسلام صرف کرد و با کج‌روی‌ها و انحرافات مبارزه سرسختانه کرد، تسلیت در شهادت مردی که در اسلام‌شناسی و فنون مختلفه اسلام و قرآن کریم کم‌نظیر بود. من فرزند بسیار عزیزی را از دست دادم و در سوگ او نشستم که از شخصیت‌هایی بود که حاصل عمرم محسوب می‌شد. امام خمینی در این پیام تأکید کردند: من گرچه فرزند عزیزی را که پاره تنم بود، از دست دادم. لکن مفتخرم که چنین فرزندان فداکاری در اسلام وجود داشت و دارد. مطهری که در طهارت روح و قوت ایمان و قدرت بیان کم‌نظیر بود، رفت و به ملاً اعلی پیوست، لکن بدخواهان بدانند که با رفتن او شخصیت اسلامی و علمی و فلسفی‌اش نمی‌رود.^۲

بازرگان: مطبوعات غربی از جنایتکاران حمایت می‌کنند

مهندس مهدی بازرگان نخست‌وزیر در مصاحبه با یک خبرگزاری فرانسوی اظهار

۱- اطلاعات، ۱۲ بهمن ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۷۸

داشت: مطبوعات غربی از جنایتکاران رژیم سابق حمایت می‌کنند. بازرگان اظهار داشت: حمایت مطبوعات غربی از جانپانی که در طول مدت ۲۵ سال یا بیشتر در این کشور حکومت کردند، برای ما عجیب است، اگر تعداد اعدامی‌ها را که به زحمت به ۶۰ نفر می‌رسد، با بیش از ۱۰۰ هزار کشته، زخمی و شکنجه شده در طول حکومت شاه مقایسه کنیم، عدد ناچیزی است و توجیه رفتار مطبوعات غربی مشکل‌تر می‌شود.^۱

کلیهٔ گروگان‌های نرده آزاد شدند

کلیهٔ گروگان‌های شناسایی شدهٔ شهرستان‌های نرده، مهاباد و اشنویه آزاد شدند و به خانه‌های خود مراجعت کردند. عضو هیئت حسن‌نیت ضمن اعلام این خبر گفت: تنها مشکل ما این است که عده‌ای بدون اطلاع افراد خانوادهٔ خود خانه و کاشانهٔ خود را ترک کرده‌اند و این باعث نگرانی برای خانواده‌ها شده است و ما از این افراد می‌خواهیم که هر چه زودتر به محل سکونت خود باز گردند. وی همچنین گفت: از امروز، سه گروه تحقیق از طرف مسلمانان نرده ماموریت یافتند که از خانواده‌ها و مغازه‌ها صورت‌برداری کنند و خسارات و زیان‌های وارده را مشخص کنند.^۲

هانی‌الحسن: آنچه امام می‌گوید، اسلام است

امروز و با حضور میلیون‌ها نفر روز جهانی کارگر در سراسر کشور گرامی داشته شد. در تهران نیز به دعوت حزب جمهوری اسلامی یک راهپیمایی بزرگ در میدان امام حسین [فوزیه سابق] برپا شد و طی آن هزاران کارگر تجمع و راهپیمایی کردند.^۳ هانی‌الحسن نمایندهٔ سازمان آزادی‌بخش فلسطین در تهران به مناسبت روزکارگر در اجتماع میدان امام حسین شرکت کرده و طی سخنانی گفت: ما می‌بایست از انقلاب اسلامی خود پاسداری کنیم، ما می‌باید پیرو امام خمینی باشیم، آنچه امام می‌گوید، اسلام است و آنچه که امام قبول می‌کند، قبول کنیم و آنچه امام رد می‌کند، رد کنیم.^۴

۱- کیهان، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۵

۲- کیهان، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۵

۳- اطلاعات، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۸

۴- کیهان، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۳

۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸

بزرگداشت آیت‌الله مطهری در مدرسه فیضیه

از سوی امام خمینی، مجالس بزرگداشت و تجلیلی از استاد شهید مطهری در مدرسه فیضیه قم برپا شد که در این مجالس، امام خود نیز شرکت کردند. ساعت ۹ صبح امروز امام در حالی وارد مدرسه فیضیه شدند، که درهای مدرسه به علت ازدحام مردم بسته شده بود. در این مراسم امام خمینی به شدت متاثر شده و اشک‌های خود را با دستمال پاک کردند.^۱

جنبش مسلمانان مبارز مواضع خود را اعلام کرد

جنبش مسلمانان مبارز مواضع فکری و سیاسی خود را طی بیانیه‌ای اعلام کرد. در این بیانیه، ریشه‌های انقلاب اسلامی ایران و ویژگی‌ها و نیز نقاط قوت و ضعف آن مورد بررسی قرار گرفته و اشاره شده است. پیروزی انقلاب سبب باقی ماندن بسیاری از عناصر ضد انقلاب در صحنه و یا نفوذ آنان در صفوف مبارزان، دست نخورده ماندن بسیاری نهادها، میدان فعالیت یافتن نیروهای ارتجاعی و فرصت‌طلبان و به وجود نیامدن تغییرات اساسی و انقلابی در خصلت‌ها و شخصیت‌های مبارزان شده است.

بزرگترین خطری که ما را تهدید می‌کند، از جانب آمریکا است

در این بیانیه آمده است: هنوز هم بزرگ‌ترین و قوی‌ترین خطری که انقلاب ما را تهدید می‌کند، از جانب آمریکا و مزدوران استعمار است که با انواع توطئه‌چینی‌ها و دامن زدن به آشوب‌ها و اختلافات و جنگ‌های داخلی، سعی دارد انقلاب ما را از درون متلاشی سازند.^۲

مدنی: دوران مفت‌خوری تمام شده است

تیمسار دریادار مدنی استاندار خوزستان و فرمانده نیروی دریایی در دیدار با پیمانکاران ساختمانی این استان اظهار داشت: ما انقلاب کردیم تا راه و رسم گذشته را عوض کنیم، مردم از ما آب و برق، مسکن و راه و... می‌خواهند. استاندار خوزستان

۱- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- کیهان، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

ادامه داد: هر مانعی که بر سر راه انقلاب باشد، آن را بر می داریم و اشخاصی را که مانع ایجاد کنند، تحویل دادگاه انقلاب می دهیم. دوران مفتخوری تمام شده است و به کسی پول بی خودی داده نمی شود.^۱

۱۳ اردیبهشت ۱۳۵۸

نماز آیت الله گلپایگانی بر پیکر استاد شهید مطهری

ساعت ۱۴:۲۰ بعد از ظهر امروز کاروان حامل پیکر آیت الله شهید مطهری وارد قم شد. ساعت ها قبل از رسیدن کاروان به شهر مذهبی قم هزاران تن از مردم این شهر و کسانی که از شهرهای مختلف کشور خود را به قم رسانده بودند، در مسیر کاروان اجتماع کرده بودند. در حرم مطهر حضرت معصومه (س) آیت الله گلپایگانی بر پیکر شهید مطهری نماز گذاردند و در نهایت پیکر این شهید در بالای سر حرم مطهر به خاک سپرده شد.^۲

۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۸

امام خمینی: بکشید ما را، از مرگ نمی ترسیم

امام خمینی پیش از ظهر امروز در مراسم بزرگداشت آیت الله شهید مطهری حضور پیدا کرده و خطاب به دشمنان اسلام فرمودند: بکشید ما را، ما از مرگ نمی ترسیم. اهم بیانات امام خمینی عبارت است از:

۱- یکی از فرق های مکتب اسلام، مکتب توحید، با مکتب های انحرافی، مکتب های الحادی، این است که رجال این مکتب، شهادت را برای خودشان فوز عظیم می دانند: **يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً.**

۲- آنهایی که به خدا اعتقاد ندارند و به روز جزا، آنها باید بترسند از موت؛ آنها از شهادت باید بترسند. ما و شاگردان مکتب توحید از شهادت نمی هراسیم؛ نمی ترسیم. بیایند امتحان کنند؛ چنانکه امتحان کردند.

۱- کیهان، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۴

۲- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- ما از مرگ نمی‌ترسیم؛ و شما هم از مرگ ما صرفه ندارید. دلیل عجز شماست که در سیاهی شب، متفکران ما را می‌کشید. برای اینکه منطقی ندارید. اگر منطقی داشتید که صحبت می‌کردید؛ مباحثه می‌کردید. لکن منطقی ندارید، منطقی شما ترور است! منطقی اسلام ترور را باطل می‌داند. اسلام منطقی دارد.^۱

یمن جنوبی خلبان ایرانی را آزاد کرد

دولت یمن جنوبی یک خلبان ایرانی را که مدت ۴ سال در آن کشور زندانی بود، تحویل ایران داد و این خلبان ایرانی امروز با یک هواپیمای عراقی وارد تهران شد. خلبان ایران ستوان اشرفی آذر نام دارد و حدود ۴ سال پیش که با هلیکوپتر بر فراز آسمان خلیج فارس در حال پرواز بود، به علت طوفان شدید، هلیکوپتر او در یکی از جزایر غیرمسکونی خلیج فارس سقوط کرده و خلبان آن به وسیله چریک‌های ظفار به اسارت گرفته شد.^۲

۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸

دستگیری گروهی از اعضای فرقان

گروه ضربت کمیته انقلاب اسلامی امام خمینی در پی یک تلاش گسترده، یکی از عوامل گروه فرقان را که گفته می‌شود در ترور شهیدان مطهری و قرنی دست داشته است، دستگیر کرد. این شخص زیدالله عظیمی نام دارد که پیش از پیروزی انقلاب از کارکنان ساواک تبریز بود و چندی پیش از تبریز به تهران فرار کرده است. متهم در بازجویی‌های مقدماتی شرکت در ترور شهید مطهری را انکار کرده است ولی همسر وی که او را به کمیته معرفی کرده است، می‌گوید: متهم بارها نزد وی به این جنایات اعتراف کرده است.^۳

از سوی دیگر رسیدگی به حادثه ترور آیت‌الله مطهری از طرف دستگاه‌های مختلف دنبال می‌شود و چند متهم نیز تاکنون در ارتباط با این حادثه دستگیر شده‌اند، چند

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۸۲

۲- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

تن از دستگیر شدگان اعتراف کرده‌اند که عضو گروه فرقان هستند. به غیر از دو نفر مشکوکی که ساعتی پس از حادثه ترور آیت‌الله مطهری دستگیر شده‌اند، دو دختر جوان نیز در حالی که اطلاعیه‌های گروه فرقان را در تهران پخش می‌کردند، توسط مردان مسلح کمیته ۹ تهران دستگیر شدند.^۱

ارز ۲ نرخه شد

دکتر مولوی رئیس کل بانک مرکزی در یک مصاحبه مطبوعاتی اعلام کرد: ارز، دو نرخه شده است. وی اظهار داشت: برای این که رغبت بازگرداندن ارز به کشور بیشتر شود و صادرکنندگان نیز بتوانند از نرخ ترجیحی ارز استفاده کنند، تصمیمات تازه‌ای اتخاذ شده است که به زودی به اجرا در می‌آید.

مولوی گفت: در حال حاضر نرخ رسمی خرید و فروش دلار ۷۰/۳۵ و ۷۰/۶۰ ریال می‌باشد، با توجه به طرح پیشنهادی بانک‌ها مجاز خواهند بود، ارز حاصل از صدور کالا را هر دلار معادل ۷۸ ریال خریداری کرده و با احتساب هزینه ۷۹/۵ ریال به متقاضیان بفروشند. به گفته مولوی قیمت ارز اینک در صرافی‌های تهران ۵۰ درصد بیشتر از بانک است که به این ترتیب کاهش خواهد یافت.^۲

بنی‌صدر از دخالت‌های نامشروع در سفارت ایران در آمریکا خبر داد

بنی‌صدر که به استان خوزستان سفر کرده است، در جمع مردم اهواز پیرامون مسئله استعفای دکتر سنجابی گفت: در این مورد باید دولت و خود آقایان پاسخ دهند، اما در مورد دخالت‌های نامشروعی که در سفارت ایران صورت می‌گرفته، نظریات دکتر سنجابی را تأیید می‌کنم. بنی‌صدر گفت: در گذشته آمریکا از ۱۲ راه مختلف میلیاردها تومان از درآمد نفت ایران را از کیسه این ملت بیرون می‌کشید و به همین علت الان سعی می‌کند اجازه ندهد انقلاب ما به ثمر برسد.^۳

حزب سوسیال دمکرات اعلام موجودیت کرد

حزب سوسیال دمکرات با انتشار بیانیه‌ای اعلام موجودیت کرد. در بخشی از این

۱- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

بیانیه آمده است: حزب سوسیال دمکرات با توجه به وظایف انقلابی خود با اعتقاد به سوسیالیسم علمی و تطبیق آن در شرایط جمهوری اسلامی و حفاظت از آزادی و مبارزه با هر نوع دیکتاتوری زیر هرگونه پوشش با قبول کلیه دیدگاه‌های علمی سوسیالیسم که اکنون احساس می‌شود، می‌تواند مسیر جنبش سیاسی ملت ایران قرار گرفته و کلیه احزاب و اجتماعات مترقی انقلاب را بارورتر نماید و با استفاده از سنت‌های آزادی‌خواهانه ملت ایران و آنچه که به صورت دستاورد انقلاب در دسترس همه مردم ایران قرار دارد، اعلام موجودیت می‌نماید.^۱

شوروی: ترور آیت‌الله مطهری کار ساواک بوده است

یک مفسر سیاسی عالی‌رتبه شوروی، امروز اعلام کرد که ترورهای سیاسی اخیر ایران کار نیروهایی است که از سوی شاه حمایت می‌شوند و از پشتیبانی ماموران سیا نیز برخوردارند. پوری کورنیلف مفسر خبرگزاری رسمی تاس گفت: ترور آیت‌الله مرتضی مطهری مشاور نزدیک آیت‌الله خمینی رهبر مذهبی ایران بدون شک ناشی از نقشه‌های جنایتکارانه امپریالیسم در برابر پیروزی انقلاب ایران است.^۲

سادات شاه را به مصر دعوت کرد

هفته‌نامه الوطن العربی چاپ پاریس نوشت که انور سادات بار دیگر از شاه مخلوع دعوت کرده است که در مصر سکونت کند. به گزارش این هفته‌نامه، به تازگی فرستاده رئیس‌جمهوری مصر به جزایر باهاما رفته و این پیشنهاد را با شاه سابق در میان گذاشته است. بر اساس این گزارش شاه در پاسخ گفته است که این مسئله را در تمام جهات مورد بررسی قرار خواهد داد. هفته‌نامه الوطن العربی اضافه کرده است که سادات به درخواست آمریکا به این اقدام مبادرت کرده است.^۳

خبرگزاری فرانسه: برقراری روابط میان ایران و لیبی

منوط به حل مسئله امام موسی صدر

خبرگزاری فرانسه به نقل از دکتر مصطفی چمران گزارش داد که برقراری روابط

۱- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

میان ایران و لیبی منوط به مشخص شدن تکلیف امام موسی صدر است. بر اساس این گزارش، مصطفی چمران دوست و همکار هشت ساله امام موسی صدر رهبر شیعیان لبنان که از سپتامبر گذشته در سفری به لیبی ناپدید شده است، اعلام کرد که لیبی در حال حاضر سعی می کند مناسبات دیپلماتیک با ایران برقرار کند، لیکن این کشور تا هنگامی که معمای امام موسی صدر حل نشود در این کار موفق نخواهد شد.^۱

جلود ادعا کرد: امام موسی صدر ترور شده است

سرگرد عبدالسلام جلود عضو شورای انقلاب و دومین مرد نیرومند لیبی در یک سخنرانی طولانی در قم ادعا کرد: امام موسی صدر ترور شده است. جلود که به اتفاق هیئت همراه خود در مجلس یادبود شهید مطهری در قم شرکت کرده بود، ترور دکتر علی شریعتی، امام موسی صدر و شهید مطهری را شبیه به هم دانست و مدعی شد که امام موسی صدر به دست صهیونیست‌ها و استعمارگران ترور شده است.^۲

دستگیری ۱۶۰ کارمند ساواک

صبح امروز حدود ۱۶۰ تن از کارمندان ساواک با اجتماع در مقابل نخست‌وزیری خواستار پرداخت حقوق عقب افتاده خود شدند. این گروه که عده‌ای زن نیز بین آنها دیده می‌شد، از کارمندان ساواک در تهران و شهرستان‌ها بودند و تقاضای ملاقات با مهندس بازرگان را داشتند. از آن‌جا که گروهی از کارکنان ساواک در تهران و شهرستان‌ها تحت تعقیب هستند و به نظر می‌رسد که ممکن است آنها نیز بین اجتماع کنندگان باشند، کلیه اجتماع کنندگان محاصره شده و با چند دستگاه اتوبوس ابتدا به کمیته محل و سپس زندان قصر انتقال یافتند.^۳

۱- اطلاعات، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- کیهان، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸

مشکل بزرگ حکومت‌های ما است / بزرگترین منکر در زمان حال

رهبر انقلاب امروز با گروه‌ها و دسته‌جات مختلفی دیدار و گفت و گو کردند. امام خمینی در یکی از این دیدارها فرمودند: مشکل بزرگ، حکومت‌های ماست که نمی‌گذارند وحدت حاصل شود؛ و آنها می‌خواهند منافع خودشان را تأمین کنند. از این جهت که شما می‌خواهید اطاعت امر خدا را بکنید، نهی از منکر کنید، بزرگ‌ترین منکر، غلبهٔ اجانب بر ماست. این منکر را باید نهی کنید. حکومت‌ها را نهی کنید از مخالفتی که با هم دارند و با ملت دارند، و با دشمنان اسلام - که خدا فرموده مرآده نکنیم - محبت می‌کنند. الآن منکری بالاتر از این نیست که مصالح مسلمین را به خطر انداخته است.^۱

فرمان امام برای تشکیل سپاه

شورای انقلاب اسلامی ایران با صدور اطلاعیه ای تشکیل سپاه پاسداران انقلاب را تحت نظارت این شورا اعلام کرد. در بخشی از اطلاعیه شورای انقلاب آمده است: حسب الامر رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی، امام خمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تحت نظارت شورای انقلاب تشکیل شده و شورای فرماندهی آن به تأیید و تصویب این شورا رسیده است.^۲

پیام نخست‌وزیر به استانداران و فرمانداران ؛ آقایان انقلاب کنند

مهندس بازرگان نخست‌وزیر طی پیامی به استانداران و فرمانداران ضمن تأکید بر این که برای تسریع در اجرای طرح‌های عمرانی روستاها اعتبارات جدیدی در اختیار استانداران و فرمانداران گذاشته می‌شود، از ایشان درخواست کرد: آقایان نیز لازم است انقلاب کنند و با ایمان صادق و تصمیم راسخ کمر همت و زحمت بسته و در صدد رفع سریع و وسیع احتیاجات و مشکلات مردم با حداکثر استفاده از آمادگی و نیروی مردم و حداقل تحمیل بر بودجه و دولت برآیند.^۳

۱- صفحهٔ امام، جلد ۷، صفحهٔ ۱۸۵

۲- اطلاعات، ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۳

۳- اطلاعات، ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۷

مدیر تبلیغات خارجی لیبی: بریگادهای سرخ امام موسی صدر را ربودند
در حالی که یک مقام عالی‌رتبه لیبی پلیس ایتالیا را متهم به بی‌عرضگی در حل ماجرای ناپدید شدن امام موسی صدر در رم کرده است، سفیر ایتالیا در تهران گفت: پای امام موسی صدر به ایتالیا نرسیده و کسانی که با گذرنامه و بلیط به نام امام موسی صدر و همراهانش به رم وارد شده‌اند، در اصل این افراد نبودند.
از سوی دیگر در حالی که یک مقام لیبیایی در تهران به شدت موضوع بودن امام موسی صدر را در لیبی تکذیب می‌کند و احتمال ربودن او را توسط بریگادهای سرخ ایتالیا مطرح می‌کند. داماد امام موسی صدر معتقد است رهبر لیبی امام موسی صدر را برای انجام یک معامله سیاسی با امام خمینی در لیبی نگاه داشته است.^۱

حزب توده: می‌کوشند ترورها را به چپ‌ها منتسب کنند

کمیته مرکزی حزب توده ایران با انتشار اعلامیه‌ای ضمن ابراز تاسف از ترور سرلشکر قرنی و آیت‌الله مطهری و محکوم کردن تروریسم، دو ترور سیاسی اخیر ایران را کار سازمان‌های جاسوسی امپریالیستی و صهیونیستی و دستگاه ورشکسته ساواک دانست.

حزب توده ادامه داده است: آنها می‌خواهند این ترورها را به نیروهای چپ و کمونیست‌ها نسبت دهند و بدین ترتیب با یک تیر دو نشان بزنند، هم این توطئه جنایتکارانه را از خود دور کنند. هم نیروهای چپ و کمونیست‌ها را متهم سازند و سرانجام باز هم به هدف اساسی خود یعنی تفرقه بین نیروهای انقلابی و در نتیجه تضعیف جنبش انقلابی دست یابند.^۲

کاردار جدید سفارت ایران در آمریکا منصوب شد

سفارت ایران در واشنگتن اعلام کرد که از این پس یک کاردار تازه نمایندگی دولت موقت جمهوری اسلامی ایران در آمریکا را بر عهده خواهد داشت. کاردار تازه ایران ۴۵ ساله است و هم اکنون وارد واشنگتن شده و بازرگان روز جمعه انتصاب وی

۱- اطلاعات، ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

را به این سمت به دولت آمریکا اطلاع داده است. روزنامه‌ها اسمی از این فرد نبردند.^۱

هشدار آیت‌الله مکارم نسبت به ظهور یک دیکتاتوری خشن

آیت‌الله مکارم شیرازی در یادداشتی که روزنامه اطلاعات در شماره امروز خود آن را منتشر کرد، از ظهور یک دیکتاتوری خشن انذار داد.

وی در این مقاله نوشت: برخورد قهرآمیز گروه‌ها، ادامه هرج و مرج در کارخانه‌ها و کارگاه‌ها، کم‌کاری در دستگاه‌های دولتی، عدم رعایت قوانین از سوی بسیاری از مردم، تجاوز به حریم اموال و املاک یکدیگر، فرار از کار به امید کمک دولت، نغمه ناموزون تجزیه‌طلبی از طرف بعضی از گروه‌های افراطی، سلب امنیت از مردم بر اثر بازداشت‌های بی‌دلیل، دامن زدن به اختلافات از ناحیه مطبوعات، زمینه روحی مردم را برای پذیرش یک دیکتاتوری آماده می‌سازد.

آیت‌الله مکارم شیرازی در پایان این مقاله توصیه کرده است: ما منکر نابسامانی‌ها و نارسائی‌ها در تمام دستگاه‌ها نیستیم، اما بیائید با نظم و برنامه و یک حرکت دست‌جمعی انقلابی و حساب شده به جنگ با این نابسامانی‌ها برویم نه با هرج و مرج و به هم ریختن اوضاع.^۲

هشدار مجاهدین خلق به مردم

عصر امروز بنا به دعوت سازمان مجاهدین خلق [منافقین] به مناسبت بزرگداشت خاطره شهید مجید شریف واقفی مراسمی در صحن چمن دانشگاه صنعتی تهران برگزار شد. موسی خیابانی از رهبران سازمان طی سخنانی با گرامیداشت یاد و خاطره شهید شریف واقفی اظهار داشت: در جریان حرکت ما جریان اپورتونیستی چپ‌نما یک جریان باطلی بود که بروز کرد، در حالی که این سازمان حرکت جدید و توانایی بود، سازمانی که می‌خواست مبارزه انقلابی و مکتبی بر اساس ایدئولوژی اسلام انجام دهد، این جریان انحرافی بروز کرد.

خیابانی در ادامه، ضمن محکوم کردن ترور شهید آیت‌الله مطهری گفت: در حالی که دشمن اصلی آمریکا است و امام هم بر این نکته تأکید دارند، گروهی می‌خواهند

۱- اطلاعات، ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۴

دشمن اصلی را فراموش کنیم.^۱

حمله هوایی و دریایی اسرائیل به شمال لبنان

جنگنده‌های اسرائیل امروز، یک اردوگاه آموزش نظامی فلسطینی‌ها را در شمال لبنان مورد حمله قرار دادند. این اردوگاه در ساحل مدیترانه قرار دارد و در پی حمله هوایی ناوچه‌های اسرائیلی نیز آن را به گلوله بستند.^۲

جلود پس از ۱۴ روز ایران را ترک کرد

عبدالسلام جلود نخست‌وزیر لیبی در پایان یک دیدار ۱۴ روزه عصر امروز ایران را ترک کرد. با این حال روزنامه کویتی الانبا در شماره امروز خود نوشت ایران جلود را برای آزادی امام موسی صدر گروگان نگه داشته است.^۳

هدف و وظایف سپاه پاسداران اعلام شد

فرماندهی سپاه در پی اعلام تشکیل و آغاز فعالیت این نیرو در اطلاعیه‌ای هدف و وظایف سپاه پاسداران انقلاب را اعلام کرد. در بخشی از این اطلاعیه آمده است: هدف سپاه پاسداری از دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران و تلاش در جهت گسترش جهانی آن مبتنی بر موازین اصیل اسلامی می‌باشد.

کمک به اجرای امور انتظامی و امنیتی و کنترل تعقیب و دستگیری عناصر ضد انقلاب، مبارزه مسلحانه علیه جریان‌های مسلح ضد انقلاب، دفاع در برابر حملات و اشغال‌گری‌های عوامل یا قوای بیگانه در داخل کشور، همکاری و هماهنگی موثر با نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مطابق آئین‌نامه‌های مربوطه، تربیت و آموزش اخلاقی، ایدئولوژیک، سیاسی و نظامی کادرهای سپاه، کمک در اجرای دستورات دادگاه‌های انقلاب اسلامی و دادگستری دولت جمهوری اسلامی و حمایت از نهضت‌های رهایی‌بخش و حق‌طلبانه مستضعفین جهان تحت نظارت رهبری انقلاب با مشورت دولت، استفاده از نیروی انسانی و تخصصی افراد سپاه به هنگام بروز بلایا و حوادث غیرمترقبه و کمک به پیشبرد طرح‌های عمرانی دولت جمهوری اسلامی به

۱- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

منظور استفاده هر چه بیشتر از نیروی پاسداران از دیگر وظایفی است که در اطلاعیه فرماندهی سپاه به آن اشاره شده است.^۱

چریک‌های فدایی خلق: برای روشن شدن ماهیت ترورها همکاری می‌کنیم
بعد از ظهر امروز، در یک مصاحبه مطبوعاتی سخنگوی چریک‌های فدایی خلق ایران با اشاره به ترور آیت‌الله شهید مطهری گفت: امروز عده‌ای توطئه‌گر به جای معرفی ماهیت واقعی تروریست‌ها، می‌کوشند کمونیست‌ها را مسبب این حوادث شوم جلوه دهند. سخنگوی چریک‌های فدایی خلق آمادگی این سازمان را برای شناسایی عاملین ترور آیت‌الله شهید مطهری اعلام کرد.^۲

۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸

پاسخ امام به تولیت مسجد مقدس جمکران

پس از مذاکرات و تشکیل جلسات که اعضای هیئت امنا و مدیره مسجد مقدس جمکران با آیت‌الله محمد یزدی و تعدادی از روحانیون حوزه علمیه قم داشتند، تصمیماتی برای اداره هر چه بهتر این مکان مقدس اتخاذ و مراتب به سمع و نظر امام خمینی طی نامه‌ای رسید. رهبر انقلاب مصوبات این جلسه را تأیید کردند.^۳

۲۰ سال است دولت‌های اسلامی را نصیحت می‌کنم

رهبر انقلاب امروز سفیر سومالی را به حضور پذیرفتند. اهم بیانات امام در این دیدار عبارت است از:

۱- تأیید ما از فلسطین و انزجار ما از اسرائیل؛ این تازگی ندارد. ما از قریب بیست سال پیش از این تا حال، راجع به این مسائل بحث و گفت‌وگو کردیم و دولت‌های عربی را و سایر مسلمین را در این راه نصیحت کردیم که راجع به این مسائل با هم تشریک مساعی بکنند

۱- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۴

۲- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۱۹۵

اختلافاتی که روز افزون شده است

۲- اگر... دُول عربی - که جمعیت‌های زیاد و گروه‌های زیادی دارند - این‌ها با هم اتفاق داشتند، این مصیبت‌ها برای فلسطین و برای قدس پیش نمی‌آمد. لکن مع‌الأسف دولت‌های عربی به نصایح ما گوش نکردند و با اختلافاتی که بین خودشان دست‌های اجانب ایجاد کردند، توجه نکردند؛ و این اختلاف الآن هم موجود است و روزافزون می‌شود.

دول اسلامی باید به منزلهٔ یک دولت باشند

۳- روابط ما با دولت‌های اسلامی همیشه باید قوی باشد. دولت‌های اسلامی باید به منزلهٔ یک دولت باشند؛ کأنه یک جامعه هستند، یک پرچم دارند، یک کتاب دارند، یک پیغمبر دارند. اینها همیشه باید با هم متحد باشند، با هم علاقه‌های همه‌جانبه داشته باشند؛ و اگر... این آمال حاصل بشود که بین دولت‌های اسلامی از همهٔ جهات وحدت پیدا بشود، امید است که بر مشکلات خودشان غلبه کنند، و یک قدرتی بزرگ‌تر از قدرت‌های دیگر در مقابل سایر قدرت‌ها باشند.^۱

ابراهیم یزدی: آمریکا در تمامی جنایات شاه دست داشت

دکتر ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه، در مصاحبه‌ای با خبرنگار مجلهٔ آمریکایی تایم اظهار داشت: این در واقع دولت آمریکا است که باید تغییر جهت و تغییر سیاست بدهد. وی با بیان این‌که آمریکا سالیان درازی حامی شاه بوده است گفت: دولت ایران به این نتیجه رسیده است که آمریکایی‌ها تقریباً در تمام موارد قتل، سوءقصد، شکنجه و فساد رژیم پهلوی دخالت داشته‌اند. برای مردم ایران سخت است که دخالت‌های آمریکا را فراموش کنند.^۲

امیر علایی: بختیار در خدمت سیا بود

شمس‌الدین امیرعلایی سفیر جدید ایران در فرانسه گفت: ماه آینده، اسناد رسمی و مدارک غیرقابل تردید جاسوسی شاپور بختیار را که در خدمت سازمان سیا بود منتشر

۱- صحیفهٔ امام، جلد ۷، صفحهٔ ۱۹۷

۲- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

خواهم کرد. روزنامه بامداد که علایی با وی مصاحبه کرده است نوشت: در اسنادی که شمس‌الدین امیر علایی منتشر خواهد نمود، چگونگی استخدام شاپور بختیار در سیا و هدف‌هایی که او در پذیرفتن پست نخست‌وزیری برای خدمت به شاه مخلوع داشته است، فاش خواهد شد.^۱

با تصویب دولت موقت؛ سن ازدواج کاهش یافت

از طرف دولت موقت انقلاب سه لایحه قانونی درباره دادگاه‌های نظامی، استخدام قضات و سن ازدواج برای جوانان به تصویب رسید و جهت اجرا به وزارت دادگستری ابلاغ شد. بر اساس مصوبه سوم، کلیه مقررات مخالف با ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی ملغی شد. بر اساس مقررات سن ازدواج برای پسران ۲۰ سال و برای دختران ۱۸ سال تمام تعیین شده بود. مصوبه دولت موقت سن ازدواج برای زنان را ۱۳ و برای پسران ۱۵ سال مقرر کرده است.^۲

بنی‌صدر: ترورها کار ساواکی‌ها و صهیونیست‌ها است

ابوالحسن بنی‌صدر در مراسم گرامیداشت شهید شریف واقفی که در زمین چمن دانشگاه تهران برگزار شد، اظهار داشت: ما به هیچ‌وجه تسلیم ترور و شایعه نمی‌شویم. این که می‌گویند مارکسیست‌ها در ترورها دست داشته‌اند، بر ما ثابت نیست، کسی فریب این حرف‌ها را نمی‌خورد. برای ما کاملاً روشن است که ترورها به دست صهیونیست‌ها و ساواکی‌هایی که منافعشان را از دست داده‌اند، صورت گرفته است. بنی‌صدر در ادامه گفت: چون ساواک نداریم هر کجا کسی را دیدید که شایعه‌ای را می‌خواهد عنوان کند، یک گروه ۵ نفری تشکیل دهید و در موردش تصمیم بگیرید و چنانچه نتوانستید آنها را به کمیته‌ها یا مساجد تحویل دهید.^۳

۱- بامداد، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱، یک روز پس از انتشار این مصاحبه امیر علایی در تماس با روزنامه کیهان بخشی از اظهارات خود را تکذیب کرده و گفت: شاپور بختیار در خدمت انگلیسی‌ها بود و نامه‌ای که از خانه سدان به دست آمد و توضیحات آن در جراید وقت چاپ شد، مدرک قاطعی است بر این معنا بعداً او به خدمت آمریکایی‌ها و نزدیکی با آنها برآمد که از ۱۹۶۱ این نزدیکی انجام گردید که مدارک آن در کتابی تحت عنوان «مجاهدان و شهیدان راه آزادی» تالیف اینجانب به زودی از طبع خارج خواهد شد، تشریح شده. ولی اینکه ایشان در ۱۹۶۱ عضو سازمان سیا شده باشد، گفته اینجانب نیست. کیهان، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۸، صفحه ۸

پیشنهاد پاکستان برای تشکیل کمیسیونی از فقهای اسلامی

در آستانه گشایش دهمین کنفرانس وزیران خارجه کشورهای اسلامی یک منبع رسمی در اسلام‌آباد اعلام کرد که دولت پاکستان برای یکنواخت کردن نحوه اجرای قوانین اسلامی در کشورهای مسلمان پیشنهاد تشکیل یک کمیسیون جهانی از حقوقدانان اسلامی [فقها] را در این کنفرانس مطرح خواهد کرد.^۱

چرا در مورد حزب توده سکوت کرده‌اند

حزب توده در نوشته‌ای که در شماره اخیر روزنامه مردم ارگان رسمی این حزب منتشر شد، سکوت ارگان‌های انقلابی وابسته به دولت، رادیو و تلویزیون و شخص نخست‌وزیر را در مورد فعالیت‌ها و تلاش‌های حزب توده ایران را محکوم کرد. ارگان حزب توده تأکید کرده است: حزب ما سرسخت‌ترین و پی‌گیرترین نیروی ضد امپریالیستی و ضد ارتجاعی بوده و هست و باید هم مورد کینه و نفرت دشمنان ایران قرار گیرد! در ادامه حزب توده از این‌که چرا کسی اهمیتی به آن نمی‌دهد و چرا بیانه‌های این حزب از رادیو و تلویزیون قرائت نمی‌شود، گلایه کرده است.^۲

قصد اسرائیل برای تشکیل یک دولت کوچک در لبنان

رئیس نظامی سازمان ملل در یک گفت‌وگوی مطبوعاتی اعلام کرد: اسرائیل می‌خواهد در لبنان چند دولت کوچک به وجود آورد و این دولت‌ها با دفاع از خود یک نوار امنیتی دور اسرائیل به وجود آورند. وی ادعاهای سرگرد جلود را در مورد امام موسی صدر رد کرد و گفت: جلود ادعا می‌کند که امام صدر ترور شده است، پس چرا مقامات لیبی در این ۸ ماه و اندی که گذشته، مهر سکوت به دهان زده و نامی از ترور ایشان نبرده‌اند؟^۳

جبهه دموکراتیک ملی: قانون اساسی باید ملهم از

اعلامیه جهانی حقوق بشر باشد

جبهه دموکراتیک ملی، طی بیانیه‌ای تحت عنوان سخنی درباره قانون اساسی، متن

۱- اطلاعات، ۱۷ اسفند ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

اعلامیه جهانی حقوق بشر را منتشر کرد. در بخشی از این بیانیه تأکید شده است: قانون اساسی ما به عنوان مهم‌ترین سند انقلاب در جهت تامین آزادی‌های اجتماعی و تثبیت استقلال ملی و در راستای تحقق حیثیت انسانی مردم از بند رسته نمی‌تواند چیزی کم‌تر از آنچه را که نمایندگان تمام ملل در ۳۰ سال پیش تحت عنوان اعلامیه جهانی حقوق بشر پذیرفته‌اند، در بگیرد.^۱

بیانیه سندیکای نویسندگان در مورد شهادت مطهری

سندیکای نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات در یک بیانیه با عنوان «فاجعه یک شهادت» مراتب تاسف عمیق خود را از حادثه ترور استاد شهید آیت‌الله مطهری اعلام کرد.^۲

امیر انتظام: با هر گروه ضد انقلاب برخورد می‌کنیم

عباس امیر انتظام معاون نخست‌وزیر و سخنگوی دولت در گفت‌وگو با خبرنگاران داخلی و خارجی اعلام کرد: دولت منتهای قدرت خود را در متوقف کردن فعالیت هر گروه ضد انقلابی به کار خواهد گرفت، چه این گروه‌ها وابسته به چپ باشند و چه راست و چه میانه‌رو، اگر اقدامی بر خلاف مصالح ملی صورت گیرد صرف نظر از این‌که چه گروهی باشند، با کمال قدرت جلوی فعالیت آنها گرفته خواهد شد.

وی در مورد قطع صدور نفت به مصر نیز گفت: در این باره باید مطالعه شود و وزارت امور خارجه در این مورد تصمیم خواهد گرفت. سخنگوی دولت در مورد لغو قرار دادهای دو جانبه میان ایران و آمریکا نیز گفت: در این زمینه بیش از هزار قرار داد است که بسیار مفصل است و کارشناسان در آغاز باید مطالعات خود را در مورد آنها به اتمام برسانند.^۳

۲۱ عامل رژیم طاغوت اعدام شدند

شعبه دوم و سوم دادگاه‌های انقلاب اسلامی تهران امروز ۲۱ نفر از عوامل رژیم سابق را مفسد فی الارض دانسته و به اعدام محکوم کرد. دکتر غلامرضا کیانپور وزیر

۱- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

اسبق اطلاعات و جهان‌گردی و نیز دادگستری در دوران صدارت هویدا، دکتر محمد رضا عاملی تهرانی وزیر اطلاعات و جهان‌گردی در دوره شریف‌امامی و وزیر آموزش و پرورش در کابینه دولت نظامی از هاری، دکتر جواد سعید آخرین رئیس مجلس منحلّه شورای ملی و آخرین دبیر کل حزب رستاخیز، سرهنگ حسین فردوس مکان فرمانده سابق قرارگاه ستاد ژاندارمری و یکی از عوامل کشتار روز ۸ بهمن ۵۷ در میدان انقلاب، سرگرد حسین اصفهانیان فرمانده گروهان ترابری ستاد ژاندارمری و... از جمله افرادی هستند که امروز اعدام شدند.^۱

بازرگان: مطهری با گلوله ضد اسلام و انقلاب به شهادت رسید

مهندس مهدی بازرگان در یک پیام رادیو و تلویزیونی شهادت آیت‌الله مطهری را به امام تسلیت گفت و اعلام کرد: استاد مطهری با گلوله ضد اسلام شهید شد. وی اظهار داشت: آیت‌الله مطهری از ابتدای تأسیس شورای انقلاب با اعتماد و آشنایی و سابقه‌ای که رهبر عالی‌قدر انقلاب نسبت به ایشان داشتند، عضو رسمی و موثر شورای انقلاب شدند و بیش از آن‌که خدمات ایشان به آخر برسد و به تلافی مبارزات صادقانه چندین ساله علیه مارکسیسم با گلوله ضد اسلام و ضد انقلاب شهید شدند.^۲

۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸

چگونگی فرار ۱۱ هلیکوپتر از ایران

خبرگزاری فرانسه به نقل از روزنامه دیلی اکسپرس چاپ لندن گزارش داد: کمپانی انگلیسی بریستو و هلیکوپتر توانسته است ۱۱ فروند از هلیکوپترهایی را که به دولت شاه سابق کرایه داده بود و بیم ملی شدن آنها از سوی مقام‌های رژیم تازه ایران می‌رفت، به طور مخفیانه از ایران خارج کند.

به نوشته دیلی اکسپرس ارزش این هلیکوپترها که در مناطق نفتی جنوب ایران مستقر بودند ۱۰ میلیون لیره انگلیسی بود. خلبانان این هلیکوپترها به بهانه پرواز آزمایشی، آنها را به پرواز درآوردند و به دوبی بردند و پس از پیاده کردن به صورت

۱- اطلاعات، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۱

قطعات منفصل با یک بوئینگ ۷۴۷ به لوکزامبورگ فرستادند و از آن جا به وسیله کامیون به انگلیس حمل کردند.^۱

دعوت جبهه ملی از آیت‌الله طالقانی و شایگان

در پی تلاش‌هایی که اخیراً جبهه ملی برای تجدید فعالیت و حضور بیشتر و موثرتر در صحنه سیاسی کشور آغاز کرده بود، اینک این تلاش‌ها وارد مرحله تازه‌ای شده است و می‌رود تا تغییراتی بنیادی در مشی سیاسی و نحوه فعالیت‌های جبهه ملی پدید آورد. همین مقام اظهار داشت: جبهه ملی برای آیت‌الله طالقانی، آیت‌الله زنجانی و دکتر شایگان دعوت‌نامه رسمی ارسال کرده است و شورای جبهه ملی از عده‌ای از وزیران کابینه دکتر مصدق و اعضای شورای منتخب کنگره سال ۴۱ برای تقویت تشکیلات و گسترش این جبهه دعوت کرده است.^۲

عضویت مصر در کنفرانس اسلامی معلق شد

کمیته، تدارک دهمین کنفرانس وزیران امور خارجه کشورهای اسلامی که قرار است امروز گشایش یابد عضویت مصر را در این کنفرانس معلق کرد و ۲۱ اوت [۳۰ مرداد] هر سال را روز همبستگی اسلامی با خلق فلسطین اعلام داشت. کنفرانس وزیران امور خارجه کشورهای اسلامی همچنین درباره سرنوشت بیت المقدس و تازه‌ترین تحولات خاورمیانه پس از انعقاد قرارداد صلح مصر و اسرائیل مذاکره خواهد کرد.^۳

ایران با یمن جنوبی روابط سیاسی برقرار می‌کند

خبرگزاری رسمی امارات متحده عربی اعلام کرد که ایران و جمهوری دموکراتیک خلق یمن موافقت کرده‌اند که با یکدیگر روابط دیپلماتیک برقرار کنند. بر اساس این گزارش انتظار می‌رود که تا چند روز دیگر اعلامیه‌ای رسمی در این زمینه صادر شود.^۴

سپهبد پالیزبان مزدور استخدام می‌کند

هواداران سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران شاخه سنندج در اطلاعیه‌ای اعلام

۱- اطلاعات، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- کیهان، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۴- اطلاعات، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

کرد: سپهبد پالیزبان مزدور استخدام می‌کند. در بخشی از این اطلاعیه آمده است: سپهبد پالیزبان به همراه سردار جاف یکی از رهبران قیاده موقت و برادر سالار جاف معدوم و همچنین عده زیادی از ساواکی‌های سابق در منطقه شروع به استخدام مزدورانی با حقوق ۳ تا ۶ هزار تومان در ماه کرده‌اند.^۱

رحیم علی خرم به اعدام محکوم شد

شعبه سوم دادگاه انقلاب اسلامی امروز محاکمه رحیم علی خرم سرمایه‌دار معروف را به پایان رساند و حکم به اعدام او داد. مشارکت و معاونت در قتل و ضرب، استثمار ملت مظلوم ایران با توسل به قدرت و زور، دایر کردن قمارخانه و مراکز فحشا و... از جمله اتهامات رحیم علی خرم بود که در دادگاه مورد بررسی قرار گرفت.^۲

۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸

آمریکا باز هم تهدید می‌کند

هارولد براون وزیر دفاع آمریکا بار دیگر احتمال مداخله نظامی آمریکا را در خاورمیانه در صورت نقض قرار داد مصر و اسرائیل مطرح کرد. وی گفت: بعید نمی‌دانم که آمریکا برای دفاع از منافع حیاتی خود در خاورمیانه نیروی نظامی متوسل شود. وزیر دفاع آمریکا تأکید کرد: مداخله آمریکا علاوه بر دادن سلاح‌های نظامی به اسرائیل به صورت فرستادن ناو و هواپیما برای نشان دادن پرچم آمریکا در منطقه خواهد بود.^۳

سفیر ایران در شوروی: ایران انبار اسلحه‌های قراضه شده بود

دکتر محمد مکرری سفیر ایران در شوروی گفت: ایران انبار سلاح‌های قراضه کشورها شده بود. مکرری گفت: شاه سابق تمام ذخایر کشور ما را به نفت‌خواران جهان می‌داد و با پول آن اسلحه‌هایی می‌خرید که برای ما استفاده‌ای نداشت. شاه بر روی تل و انباری از اسلحه قراضه دیگران نشسته بود و ثروت بیت‌المال ما مسلمانان

۱- اطلاعات، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

را بر باد می‌داد. وی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: به هیچ کشوری اجازه ساختن پایگاه‌های نظامی و جاسوسی نمی‌دهیم و جزو کشورهای غیر متعهد می‌شویم.^۱

النهار العربی: بختیار در ایران به سر می‌برد

هفته‌نامه النهار العربی در شماره اخیر خود با استناد به برخی گزارش‌های ویژه‌ای که دریافت داشته است نوشت: شاپور بختیار همچنان در ایران به سر می‌برد. این نشریه بین‌المللی ادعا کرد: اطلاعات کسب شده، تأکید می‌کند که بر خلاف شایعات قبلی دائر بر خودکشی بختیار پس از استعفا و یا دستگیری وی و یا فرار او به خارج از کشور نامبرده به میان قبیله خود یعنی بختیاری‌ها که در مناطق میان شیراز و اصفهان زندگی می‌کنند، پناه برده است.^۲

هشدار نهضت آزادی به دولت موقت؛ چرا دیگران را متهم می‌کنید؟!

نهضت آزادی ایران در بیانیه‌ای نسبت به انتساب ترورها به برخی گروه‌ها هشدار داد. در بخشی از این بیانیه آمده است: با وجود قرینه‌های آشکاری که در مورد گروه مرتجع و نهروانی خوارج داریم و با وجود اعلامیه‌هایی که خود آنان منتشر ساخته‌اند، حمله به گروه‌های دیگر، منحرف ساختن افکار عمومی از جریان صحیح یعنی مبارزه قاطع و هوشیارانه با امپریالیسم و عوام ضد انقلاب و ارتجاع به شمار می‌رود. نهضت آزادی در ادامه با انتقاد از دولت موقت تأکید کرده است: چرا وقتی ادعا می‌کنند در مورد شرکت گروهی خاص در حادثه‌ای ضد انقلابی مدارکی در دست دارند، آنها را افشا و اعلام نمی‌کنند که موجب تجری و تبری آن گروه‌های مشابه گردد.^۳

زد و خورد شدید ارمنی‌های لبنان با فالانژیست‌ها

در پی زد و خوردهای خونینی که میان فالانژیست‌ها [محافظه‌کاران مسیحی لبنان] و ارمنی‌ها در بیروت روی داد، دو تن کشته و عده‌ای نیز زخمی شدند. اوضاع در بیروت برای نخستین بار پس از چندین هفته به شدت رو به وخامت گزاردده است و

۱- اطلاعات، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

در تمام ساعات دیشب از مرکز صدای انفجار گلوله سلاح‌های سنگین به گوش می‌رسد. ارمنی‌های لبنانی که در بخش مسیحی نشین بیروت سکونت دارند، تاکنون در جریان نبردهای داخلی لبنان شرکت نکرده اند.^۱

برنامه‌های شورای ۱۱ نفره سندج اعلام شد

سخنگوی شورای ۱۱ نفری اداره شهر سندج که برای نخستین بار پس از پیروزی انقلاب در یکی از شهرهای کشور تشکیل شده است، در یک گفت‌وگو برنامه‌های خود را اعلام کرد. روحانی افزود: چنانچه از حیث پرسنل انتظامی در مضیقه باشیم، از پاسداران واجد شرایط استخدام خواهیم کرد. روحانی در قسمت دیگری از اظهارات خود گفت: انجمن شهر سندج خود به خود منحل شده و چون سندج فعلاً شهردار ندارد، شورا یک فرد صالح را به‌عنوان شهردار انتخاب می‌کند.^۲

۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸

امام خمینی: از این پس دیگر روزنامه آیندگان نمی‌خوانم

دفتر امام خمینی در اطلاعیه‌ای تأکید کرد: آن چه روزنامه آیندگان درباره عوامل دست اندرکار شهادت استاد آیت‌الله مطهری نوشته است، دروغ محض است. در ادامه این اطلاعیه آمده است: این روزنامه از اول انقلاب تاکنون همیشه نقشی انحرافی و برخلاف مصلحت ملت مسلمان داشته است و مورد تأیید مسلمانان متدین و انقلابی نبوده و نیست. در بخش دیگری از این اطلاعیه می‌خوانیم: امام فرموده‌اند که این روزنامه را از این پس هرگز نمی‌خوانم و مطالب مندرج در آن هرگز مورد تأییدشان نیست و حساب هیئت تحریریه این روزنامه از کارکنان مسلمان و معتقد آن جدا است. در این اطلاعیه همچنین آمده است: از این پس رسانه‌های خبری و روزنامه‌ها و مجلات، صحت مطالب راجع به امام را می‌توانند از دفتر امام سوال کنند، در غیر این صورت، دفتر امام خود را موظف به تکذیب آن می‌داند؛ زیرا پیامدهای نسبت اخبار

۱- اطلاعات، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

دروغ و صحیح از طرف بعضی نشریات مغرض و منحرف بسیار خطرناک می‌باشد.^۱ دفتر امام خمینی در اطلاعیه دیگری تأکید کرد: آنچه در روزنامه پیغام امروز راجع به تشکیل شورای ملی به فرمان امام مرکب از احزاب مذهبی و غیرمذهبی و سیاسی نقل شده، دروغ محض می‌باشد و دفتر امام این مطلب را شدیداً تکذیب می‌کند. در این اطلاعیه آمده است: این دفتر مصمم است در مقابل اخبار دروغ و انحرافی که موجب از هم پاشیدگی وحدت همه قشرها می‌باشد، عکس‌العمل مناسب نشان داده نظر امام خمینی را درباره این روزنامه‌ها اعلام دارد.^۲

بازرگان اعلام کرد ؛ حاکمیت باید به مردم سپرده شود

مهندس بازرگان نخست‌وزیر در پیامی رادیو و تلویزیونی تأکید کرد: حاکمیت باید به مردم سپرده شود. وی گفت: حالا اگر ما انقلاب ضد استبداد کردیم، باید عمل ما عمل استبدادی نباشد، درست در جهت عکس باشد، یعنی ما باید حاکمیت را و امور و اختیار و مسئولیت و ابتکار را تا آن جا که می‌توانیم برگردانیم به خود ملت. نخست‌وزیر دولت موقت اظهار داشت: برای گام برداشتن به سوی این نیت باید به خودکفایی استان‌ها توجه کرد، به طوری که هر دستوری و هر امری از مرکز صادر نشود، بلکه مردم کارشان را خودشان انجام دهند تا آن جا که کار در سطح عمومی است و تا آن جایی که جنبه محلی دارد، در هر ولایتی و هر جایی مثل خراسان، آذربایجان، کردستان و بلوچستان و... لاقلاً در امور مربوط به خودشان مانند امور عمرانی، امور شهرداری، آب، برق، فرهنگ تا حدود متوسطه و امور انتظامی و این‌ها با اختیار خودشان باشد.

بازرگان گفت: خودشان بهتر تشخیص می‌دهند که چه کسی برای شهرداری خوب است، چه کسی برای فرمانداری خوب است، چه کسی برای مدیریت مدرسه خوب است.^۳

۱- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲، در اواسط اردیبهشت ماه سال ۵۸ روزنامه آیندگان خبری درباره شهادت آیت‌الله مطهری و عوامل ترور وی منتشر کرد که به طور جدی نخستین بحران حوزه مطبوعات را پس از پیروزی انقلاب کلید زد. خبر آیندگان، گفت‌وگوی رهبر انقلاب با روزنامه فرانسوی لوموند بود که همان خبر با حذف بخش‌هایی در روزنامه کیهان نیز منتشر شده بود. بیستم اردیبهشت، اطلاعیه دفتر امام خمینی (ره) در واکنش به خبر روزنامه آیندگان منتشر شد که ذکر آن در خبرهای امروز آمده است. اولین شماره آیندگان پس از این اطلاعیه، در چهار صفحه منتشر شد که سه صفحه آن سفید بود و تنها در صفحه اول آن مقاله‌ای با عنوان «آیا انتشار آیندگان باید ادامه یابد؟» آمده بود.

۲- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

متن قانون اساسی دو هفته بعد منتشر می شود

امروز دکتر یدالله سبحانی وزیر مشاور در طرح‌های انقلاب دولت موقت جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد که تا دو هفته آینده متن کامل شده قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای نظر خواهی اعلام می‌شود. وی همچنین گفت: متن قانون اساسی پس از تصویب هیئت دولت در اوایل تیرماه به مجلس مؤسسان که انشاءالله اوایل تیرماه تشکیل می‌شود، داده خواهد شد.^۱

امام خمینی در مصاحبه با اریک رولو؛ امپریالیسم آمریکا بزرگ‌ترین خطر است

امام خمینی در مصاحبه با مفسر سیاسی روزنامه لوموند فرمودند: عمال آمریکا در جریان ترورها خود را در پشت سازمان مذهبی دروغین فرقان پنهان کرده‌اند و پس از دستگیری معلوم شد که از قرآن هیچ نمی‌دانند. خبرگزاری فرانسه که این خبر را به نقل از روزنامه لوموند انتشار داد، اضافه کرد: امام خمینی به اریک رولو گفته است آمریکا سعی دارد به انقلاب ایران لطمه بزند و امپریالیسم آمریکا بزرگ‌ترین خطر برای ایران محسوب می‌شود.^۲

طرح پیشنهادی آیت‌الله طالقانی برای شوراهای محلی

امروز دفتر آیت‌الله طالقانی طرح قانون شوراهای محلی را که توسط ۶ نفر از برگزیدگان آیت‌الله طالقانی تهیه شده است، منتشر کرد. بر اساس ماده یک این طرح به پیروی از اصل شوراها و به منظور تأمین مشارکت مردم هر ناحیه در اداره امور عمومی و رعایت مقتضیات تاریخی و جغرافیایی و مذهبی شهرها و استان‌های کشور و اتخاذ تدابیر در حفظ و اشاعه فرهنگ و زبان و سنن بومی و قومی، شوراهای ده و بخش و شهر و شهرستان و استان بر مبنای تقسیم جغرافیایی و سیاسی که در قوانین معین است، در سراسر کشور تشکیل می‌شود.^۳

۱- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

واکنش محافل صهیونیستی به اعدام القانین

در پی اعدام حبیب القانین بازرگان میلیاردی یهودی که اسناد همکاری وی با دولت اسرائیل به دست آمده است از سوی محافل صهیونیستی جهان و منابع دیگر واکنش‌های متعددی ابراز شده است. مناخیم بگین نخست‌وزیر اسرائیل با اظهار تاسف شدید از اعدام القانین از کشورهای جهان خواست، جلوی اعدام سران رژیم شاه را بگیرند. در نیویورک نیز کنگره جهانی یهودیان از اعدام حبیب القانین ابراز تاسف کرد.^۱

خواست‌های حزب دمکرات تقدیم امام و دولت شد

دبیر کل حزب دمکرات کردستان گفت: در آینده نزدیک هیئت‌هایی از سوی امام خمینی و آیت‌الله شریعتمداری برای بررسی واقعیت‌های حوادث نقده به این شهرستان عزیمت خواهند کرد.

عبدالرحمان قاسملو که در رأس هیئتی برای دیدار با امام خمینی و گفت‌وگو درباره حوادث نقده به دیدار امام خمینی و آیت‌الله شریعتمداری رفته بود، با اعلام مطلب فوق افزود: امام ما را پذیرفت و اجازه داد ۵۰ دقیقه حرف‌هایمان را بزنیم و ما هم نظرمات را درباره حوادث کردستان و بخصوص نقده به اطلاع ایشان رساندیم. خودمختاری کردستان و نیز خودداری دولت از فرستادن ارتش به مناطق کردنشین از خواسته‌هایی بود که قاسملو با امام مطرح کرده است.^۲

حمله نیروی زمینی اسرائیل به لبنان

یک گردان پیاده اسرائیلی که توسط ۲۵ تانک پشتیبانی می‌شد، در جستجوی چریک‌های فلسطینی ۷ کیلومتر در خاک لبنان پیشروی کرد، ولی پس از یک درگیری شدید با گردان ۴۴ ارتش ایرلند وابسته به نیروهای سازمان ملل متحد مجبور به عقب‌نشینی شد. هدف از این لشکر کشی کمک به نیروهای سرگرد حداد ارزیابی شده است تا اراضی بیشتری را بر قلمرو خود بیافزاید.^۳

۱- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

قیام و استقامت از ویژگی‌های رهبری

رهبر انقلاب امروز در دیدار با عشایر مَمَسَنی و دانشجویان و استادان دانشسرای عالی یزد اظهار داشتند: برای خدا نهضت کنید. اگر نهضت برای خدا باشد، از شهادت خوف نیست. شکست در نهضتی که برای خدا باشد نیست. مسلمین صدر اسلام می‌گفتند: اگر بکشیم بهشت است، و اگر کشته شویم بهشت است. شما هم همین طور هستید.^۱

شکوهی: منطقه‌ای شدن آموزش و پرورش ربطی به خود مختاری ندارد

دکتر غلامحسین شکوهی وزیر آموزش و پرورش گفت: منطقه‌ای شدن آموزش با خودمختاری استان‌ها ارتباطی ندارد. شکوهی اظهار داشت: قانون اساسی خطوط اساسی موجود بین دولت و ملت را رسم و تصویر می‌کند، چنین به نظر می‌رسد قانون اساسی جمهوری اسلامی دگرگونی‌هایی هم در زمینهٔ تعلیم و تربیت ایجاد کند، یکی همگانی و اجباری شدن آموزش عمومی که در گذشته هم از این حرف می‌زدند که آموزش همگانی و مجانی است که ۵۰ و ۶۰ سال این حرف‌ها زده شده و به نتیجه نرسیده است.^۲

تلاش شاه برای اقامت در انگلیس

دیلی اکسپرس در شمارهٔ امروز خود گزارش داد که شاه با توجه به تغییر نخست‌وزیر انگلیس و حزب حاکم بار دیگر دست به تلاش‌هایی جهت اقامت در این کشور زده است. دیلی اکسپرس نوشته است که شاه از طریق شاپور ریپورتر کارگزار هندی‌الاصل خود تقاضای اجازهٔ ورود و اقامت در انگلیس را به خانم تاچر نخست‌وزیر محافظه‌کار این کشور تسلیم کرده است. شاه چندی پیش چنین تقاضایی را از دولت انگلیس کرده بود ولی دولت حزب کارگر [کالاها] این تقاضا را رد کرد.^۳

۱- صحیفهٔ امام، جلد ۷، صفحهٔ ۲۴۴

۲- بامداد، ۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۳- اطلاعات، ۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۸

۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸

روزنامه آیندگان با صفحات سفید منتشر شد

پس از آن که روزنامه آیندگان خبر کذبی را به نقل از امام خمینی منتشر ساخت و دفتر رهبر انقلاب به این خبر واکنش نشان داد، این روزنامه در اعتراض به واکنش امام خمینی امروز در ۴ صفحه و با سه صفحه سفید منتشر شد! انجمن موسوم به دفاع از آزادی مطبوعات نیز در اعلامیه‌ای از سازمان‌ها و گروه‌ها و شخصیت‌های آزادی‌خواه دعوت کرد هر چه زودتر گردهم آیند و نمایندگان برای طرح مشکل مطبوعات به محضر آیت‌الله خمینی بفرستند.^۱

مهلت یک ماهه ستاد کل ارتش برای خلع سلاح

فرید رئیس ستاد کل ارتش در اولین مصاحبه مطبوعاتی خود اظهار داشت: طرحی تهیه شده است که در بند اول آن از امام استدعا شده است، فرمان خلع سلاح صادر کنند تا دولت مدت یک ماه را برای تحویل اسلحه تعیین کند و اگر بعد از انقضای مدت باز هم شخصی اسلحه خود را تحویل نداد، به وسیله پاسداران و مأمورین تعقیب و دستگیر شود.

وی دربارهٔ تقلیل مدت سربازی به یک سال نیز گفت: این کار به نظر من به مصلحت کشور که به صورت آتش زیر خاکستر است، نمی‌باشد؛ زیرا عملاً نیروی نظامی ما را به نصف تقلیل می‌دهد و به نظر من حداقل خدمت باید یک سال و نیم بشود. وی در مورد سپاه پاسداران نیز گفت: افراد این سپاه به مدت دو هفته در ارتش دوره می‌بینند و پس از آموزش به همان نحوی که انقلاب را به ثمر رساندند، با ضد انقلاب نیز مبارزه می‌کنند.^۲

مقدمات محاکمه شاه مخلوع فراهم می‌شود

صادق طباطبایی معاون وزارت امور خارجه کشورمان که اکنون در بن به سر می‌برد، اعلام کرد: مقدمات محاکمه شاه مخلوع فراهم می‌شود. صادق طباطبایی که به‌عنوان

۱- اطلاعات، ۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

فرستاده ویژه مهدی بازرگان به آلمان فدرال رفته است، تصریح کرد که مقام‌های سوئسی آمادگی خود را برای مذاکره درباره بازگرداندن حدود ۲۳ میلیارد مارک موجودی شاه سابق در بانک‌های غیر دولتی سوئسی به ایران اعلام کرده‌اند.

طباطبایی همچنین در مصاحبه‌ای با شبکه دوم رادیو و تلویزیون آلمان گفت: قراردادهایی که در زمان رژیم سابق درباره خرید اسلحه، زیردریایی، نیروگاه‌های اتمی با دولت آلمان بسته شده است، لغو خواهد شد، ولی امکان تبدیل این تجهیزات به کارخانه‌های تولیدکننده ماشین‌های کشاورزی و ساختمانی وجود دارد.^۱

یزدی: ایران سیاست بی‌طرفی مثبت را در پیش می‌گیرد

ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه گفت: ما در درگیری بین ابرقدرت‌ها شرکت نمی‌کنیم و بی‌طرفی مثبت را در پیش خواهیم گرفت، ما در هیچ جبهه‌بندی شرکت نخواهیم کرد و در عین حال خود را منزوی نمی‌کنیم و در نظر داریم با توجه به انقلاب و تغییر نظام به جرگه کشورهای غیر متعهد بپیوندیم و از سوی دیگر با کشورهای اسلامی پیوندهای ویژه‌ای خواهیم داشت. یزدی در مورد اموال شاه و استرداد این اموال نیز گفت: شاه کلیه اموال خود را از طریق بنیاد پهلوی به‌عنوان یک شرکت آمریکایی به ثبت رسانده و ما برای این‌که ثابت کنیم مالکیت این سرمایه‌ها متعلق به بنیاد خصوصی نیست و مربوط به ملت ایران است، یک سلسله اقدامات پی‌گیر انجام داده‌ایم.^۲

لایحه عفو عمومی به زودی با تصویب امام اجرایی می‌شود

دکتر اسدالله مبشری وزیر دادگستری در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: لایحه عفو عمومی درباره مجرمین و خطاکاران رژیم گذشته تهیه شده و به زودی با تصویب امام خمینی به مرحله اجرا گذاشته می‌شود. وزیر دادگستری اظهار داشت: با لایحه عفو عمومی که اخیراً از تصویب دولت موقت انقلاب گذشت، حدود ۱۰ هزار نفر از زندانیان عادی مشمول این عفو قرار خواهند گرفت و از زندان‌ها آزاد خواهند شد.^۳

۱- اطلاعات، ۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۱

وزیران خارجه کشورهای اسلامی: بیت المقدس باید آزاد شود

دهمین کنفرانس وزیران امور خارجه کشورهای اسلامی پس از ۵ روز بحث و گفت‌وگو امروز پایان یافت. این کنفرانس که نمایندگان ۴۲ کشور مسلمان در آن شرکت داشتند، طی قطعنامه‌ای تأکید کرد که مسلمانان جهان باید با حمایت مالی و سیاسی خود برای رهایی بیت‌المقدس از چنگ اشغال‌گران اسرائیلی شرکت کنند.^۱

۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸

دولت، قرار داد کاپیتولاسیون با آمریکا را لغو کرد

امروز با پیشنهاد هیئت وزیران شورای عالی انقلاب لغو قانون کاپیتولاسیون را تصویب کرد. این قانون در مهرماه سال ۴۳ به تصویب مجلس شورای ملی رژیم طاغوت رسیده بود که با واکنش شدید امام خمینی مواجه شد. وزارت خارجه با انتشار اطلاعیه‌ای تأکید کرد: بنا به پیشنهاد هیئت وزیران دولت موقت جمهوری اسلامی ایران و تصویب شورای انقلاب اسلامی قانون مصوب ۲۱ مهر ماه سال ۴۳ راجع به استفاده مستشاران نظامی آمریکا در ایران از مصونیت‌ها و فعالیت‌های قرارداد وین [کاپیتولاسیون] از تاریخ ۲۳ اردیبهشت ۵۸ لغو گردید.^۲

مجازات اعدام با دستور امام محدود شد

دفتر امام خمینی در مورد مجازات اعدام اطلاعیه‌ای صادر و تأکید کرد: در غیر از ۲ مورد زیر؛

۱- کسی که ثابت شود آدم کشته است.

۲- کسی که فرمان کشتار عمومی داده است و یا مرتکب شکنجه‌ای شده که منجر به مرگ شده باشد.

هیچ دادگاهی حق ندارد حکم اعدام صادر کند و نباید اشخاص در غیر از دو مورد مذکور اعدام شوند و تخلف از این امر جرم است و موجب ثبوت قصاص.^۳

۱- اطلاعات، ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

آیت‌الله خلخالی حکم اعدام شاه را صادر کرد

آیت‌الله صادق خلخالی رئیس دادگاه انقلاب در یک کنفرانس مطبوعاتی با حضور خبرنگاران داخلی و خارجی اعلام کرد: حکم اعدام شاه را صادر کرده است. آیت‌الله خلخالی در ادامه اظهار داشت: امیر عباس هویدا یک میلیون دلار پیشنهاد رشوه داده بود و می‌گفت: شماره تلفنی به شما می‌دهم که با تماس با این شماره تلفن می‌توانید یک میلیون دلار پول بگیرید، من در ازاء دادن این پول نمی‌خواهم از مرگ نجات پیدا کنم، بلکه فقط دو ماه فرصت می‌خواهم، چون قرار است دولت حاضر در بسیاری از مسائل با من مشورت کند.

وی در مورد حبیب‌القائیان نیز اظهار داشت: این فرد ۵۰۰ میلیون تومان به دادگاه پیشنهاد رشوه کرد تا از مرگ نجات یابد. آیت‌الله خلخالی در بخش دیگری از اظهارات خود گفت: در دادگاه‌های انقلاب محمد رضا پهلوی، غلامرضا پهلوی، فرح، اشرف، فریده دیبا، شریف امامی، اویسی، اردشیر زاهدی، سپهبدپالیزبان، نهاوندی و شعبان جعفری که جرم آنها ثابت شده است، به اعدام محکوم شده‌اند و اگر هر ایرانی بخواهد حتی آنها را در یکی از کشورهای خارجی ترور کند، عامل اجرای حکم دادگاه انقلاب اسلامی است و قابل تعقیب نیست.^۱

ابراهیم یزدی: هیچ‌گونه خطر نظامی ما را تهدید نمی‌کند

ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه در پاسخ به این سوال که چه خطری ما را تهدید می‌کند گفت: هیچ خطر نظامی ما را تهدید نمی‌کند ولی خطر سیاسی و توطئه وجود دارد.

وی سپس به تحریرات داخلی و خارجی اشاره کرد و گفت: روزنامه‌ها و مطبوعات خارجی پر است از شایعات و مطالب بی‌اساس درباره جنش و انقلاب ما و به خاطر آن است که افکار عمومی را برای توطئه‌های بعدی آماده می‌کنند و دیگر آن‌که انقلاب عظیم ما را که تمام دنیا را متوجه خودش کرده و جغرافیای سیاسی منطقه را به هم زده، نسبت به پیروزی این انقلاب شک و شبهه به وجود آورند. وزیر امور خارجه در

پایان، ضمن اعلام پشتیبانی از لبنان و فلسطین و محکوم کردن اسرائیل یادآور شد: ما انقلاب خود را صادر نمی‌کنیم و نقش ژاندارم منطقه را نیز ایفا نخواهیم کرد.^۱

هشدار ایران به انگلیس در مورد پناه دادن به شاه سابق

دولت جمهوری اسلامی به انگلیس اخطار داد که از پذیرش شاه سابق در این کشور خودداری کند. در اعلامیه‌ای که به همین منظور در خبرگزاری پارس منتشر شده آمده است: ما به این وسیله توجه نخست‌وزیر انگلیس را به این واقعیت جلب می‌کنیم که راه دادن شاه سابق به هر کشوری مخاطرات زیادی را در روابط بین ایران و این کشورها ایجاد خواهد کرد و ما امیدواریم که انگلیس به این هشدار توجه کند.^۲

رهبر حزب ایران: از آیت‌الله طالقانی رسماً دعوت نکرده‌ایم

ابوالفضل قاسمی رهبر حزب ایران در مورد تکذیب نامه آیت‌الله طالقانی درباره دعوت جبهه ملی از ایشان گفت: اصولاً قرار نبوده است که از آیت‌الله طالقانی به این صورتی که عنوان شده، دعوتی بشود، بلکه به خاطر احترام به این شخصیت مبارز تصمیم گرفته شده بود که با ایشان تماس گرفته شود و مذاکراتی به عمل آید و اگر ایشان پذیرفتند و یا تمایل نشان دادند، آنگاه به صورت رسمی دعوت به عمل آید که در جراید اعلام شود.^۳

آیت‌الله شریعتمداری: به جای عفو عمومی ترک تعقیب باید صورت گیرد

آیت‌الله شریعتمداری اظهار داشت: مسئله عفو عمومی مورد بررسی دولت است، باید درباره کلمه عفو بیشتر صحبت کرد.

من معنای این کلمه را درست درک نمی‌کنم؛ چون اگر جرم باشد، هیچ جرمی عفو ندارد، جرم شخصی نیست، یک فردی که خیانت کرده، جامعه‌ای را متضرر می‌سازد. میزان مجازات در قبال جرم باید روشن شود.

وی ادامه داد: حالا این‌ها اگر صحبت عفو را مطرح می‌سازند، اشکالی ندارد ولی حقیقت این است که عفو معنایش این است که کسی جرمی مرتکب شده است و این جرم حقا و شرعا جزایی دارد، به اعتقاد ما کلمه عفو درست نیست و باید اسم

۱- اطلاعات، ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

عفو عمومی را ترک تعقیب بگذاریم، ترک تعقیب یعنی این که هر فردی که دست به آدم‌کشی زده است و بالفرض رئیس اداره‌ای بوده، تعقیب نشود.^۱

کریم سنجابی: دولت فوق‌العاده ضعیف است

دکتر کریم سنجابی رهبر جبهه ملی ایران با انتقاد از دولت موقت اظهار داشت: دولت فوق‌العاده ضعیف است و دولت‌هایی در دولت وجود دارند که مانع انجام کار می‌شوند، دولت باید قدرت داشته باشد. وی درباره خبر تکذیب دعوت آیت‌الله طالقانی به جبهه ملی نیز گفت: ایشان یکی از بنیانگذاران جبهه ملی بودند، شخصیت روحانی ایشان، مافوق احزاب و جمعیت‌ها است و ما امیدواریم از فکر و پشتیبانی این شخصیت مبارز استفاده کنیم. اما این خبر که جبهه ملی برای ایشان دعوت‌نامه فرستاده است، درست نیست و این خبر به طور کلی تکذیب می‌شود.^۲

۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸

اعتراض شدید روحانیون به روزنامه آیندگان

گروهی از روحانیون کشور با انتشار بیانیه‌ای به روزنامه آیندگان شدیداً اعتراض کردند. در این بیانیه با اشاره به مقاله‌ای که در شماره روز ۱۹ اردیبهشت آیندگان منتشر شده آمده است: آیندگان در این شماره، روحانیت را از زبان پاسداران انقلاب اسلامی بدتر از مشرکین خوانده است! در بخشی از این بیانیه آمده است: در نظر بعضی کارگردانان آیندگان روحانیت بدتر از مشرکین است، ولی این معنا را به حساب دیگران واریز می‌کنند و پاسدارانی را که برای استقلال و حفظ وطن و تحکیم مبانی عالیة اسلام در این کشور به رهبری روحانیت شهادایی داده‌اند و می‌دهند، معرف گروه‌هایی می‌نمایانند که روحانیت را بدتر از شرک می‌دانند!

در ادامه این بیانیه آمده است: استعمارگران بین‌المللی برای بدنام کردن انقلاب، مستقیم و غیرمستقیم به دست عمال خود دست به یک سلسله اعمال مذبح‌خانه و حملات ناجوانمردانه زده‌اند که از آن جمله یاهو‌گویی‌های روزنامه آیندگان است که

۱- بامداد، ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱ و ۲

۲- اطلاعات، ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

به طرفداری از اربابان کثیف خود در سوگ منافع از دست رفته آنان به نوحه‌سرایی پرداخته تا جائی که به روحانیت نسبت شرک و مشرک بودن داده و از انقلاب اصیل شما تعبیر به آخوند بازی می‌کنند. آیات مهدوی کنی، بهشتی، خلخالی، محی‌الدین انواری، سیدهادی خسروشاهی، مهدی کروبی، باهنر و ناطق نوری از جمله امضا کنندگان این بیانیه هستند.^۱

میناچی: آیندگان توقیف نشده است

روزنامه آیندگان امروز نیز برای دومین روز پیاپی انتشار نیافت. وزیر اطلاعات و یک مقام دیگر این وزارتخانه درباره آیندگان اظهار نظر کرده و سخنانی گفته‌اند که روشنگر موضع دستگاه‌های دولتی در برابر مسئله آیندگان است. دکتر میناچی وزیر اطلاعات در این مورد گفت: روزنامه آیندگان توقیف نشده است و می‌تواند فعالیت خود را بدون مواجهه با مشکلی در کار انتشار بار دیگر از سر گیرد.^۲

بدترین نوع سانسور

حزب جمهوری اسلامی همچنین در اعلامیه‌ای دیگر در پاسخ به انجمن دفاع از آزادی مطبوعات که از اطلاعیه دفتر امام اظهار شگفتی کرده بود، تأکید کرد: این اطلاعیه در پوشش دفاع از آزادی مطبوعات خواسته است که بدترین نوع سانسور را برای مردمی که با مبارزات و فداکاری‌های خود به همه و از جمله مطبوعات، آزادی داده‌اند، تحمیل کنند. خواسته‌اند که رهبر انقلاب اسلامی ایران در برابر سخن دروغی که به ایشان نسبت داده می‌شود، ساکت بماند و حتی آن را تکذیب هم نکند. خواسته‌اند که رهبر و ملت ایران در برابر روزنامه آیندگان که موضع خصمانه‌اش نسبت به انقلاب اسلامی ایران از خبرهای تحریف شده‌اش از گزارش‌های توطئه‌آمیزش و از گونه‌گونی شیوه‌موظیان‌اش همیشه آشکار بوده است، حتی نظر و عقیده خود را هم نگویند و بر طبق میل و انتخاب خود حق نداشته باشند، آن را نخرند این عجیب‌ترین و بدترین نوع سانسور است.^۳

۱- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

پاسخ کاردار ایران در سازمان ملل به اظهارات سفیر فرانسه

کاردار سفارت ایران ضمن بررسی موضع دولت موقت جمهوری اسلامی ایران در کمیته اجتماعی سازمان ملل به سخنان سفیر فرانسه در مورد اعدام‌های اخیر در کشورمان پاسخ گفت. وی اظهار داشت: ایران امروز یک جامعه باز و آزاد است و هر کسی حق اظهار نظر آزادانه را دارد. چیزی که در رژیم سابق غیر قابل تصور بود. کاردار ایران اظهار داشت: ما در انقلاب خود چیزی را از افکار عمومی جهانیان پنهان نکرده‌ایم و گواه آن، حضور رسانه‌های گروهی است و می‌خواهیم وقایع را با توجه به تحقیقات و بدون دخالت دادن احساسات جلوه‌گر سازند.^۱

اعتصاب کارگران امور بندر خرمشهر را متوقف کرد

اعتصاب کارگران و کارمندان شرکت ایران - ترمینال که مسئول عملیات تخلیه و بارگیری کشتی‌ها در بندر خرمشهر است، باعث رکود کارها شده است. مهندس عباسعلی قوام معاون وزارت راه و ترابری و مدیر عامل سازمان بنادر و کشتیرانی با اشاره به این خبر افزود: با آن‌که تراکم کشتی‌های بازرگانی در بنادر کشور خیلی کم‌تر از سال گذشته است، اعتصاب این گروه باعث تاخیر در انجام امور تخلیه و بارگیری شده است و به همین جهت هم اکنون مشکل کارکنان بندری به سرعت تحت بررسی است تا هر چه زودتر این مشکل حل شود.^۲

گروه خلق عرب کانون نظامی فرهنگی خرمشهر را به آتش کشید

خبر دیگر از خرمشهر این‌که ساختمان ۲۰ اتاقی کانون نظامی و فرهنگی خرمشهر به آتش کشیده شد و در مدتی که این ساختمان می‌سوخت عده‌ای از افراد کانون سیاسی خلق عرب با لهله و شادی تیرهای هوایی شلیک می‌کردند. در پی حمله به کانون نظامی فرهنگی خرمشهر و به آتش کشیده شدن ساختمان این کانون حدود ۱۲ نفر از اعضای کانون فرهنگی و نظامی دستگیر شده و به دفتر سیاسی خلق عرب انتقال یافتند.^۳

۱- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸

سخنان مهم امام در بارهٔ حدود آزادی بیان

رهبر انقلاب امروز گروهی از کارکنان روزنامهٔ کیهان را به حضور پذیرفتند. اهم بیانات امام خمینی در این دیدار عبارت است از:

۱- آزادی قلم و آزادی بیان معنایش این نیست که کسی بر ضد مصلحت کشور قلمش آزاد است که بنویسد، برخلاف انقلابی که مردم پایش خون داده‌اند بنویسد. همچو آزادی صحیح نیست. قلم آزاد است که مسائل را بنویسد؛ لکن نه اینکه توطئه بر ضد انقلاب بکند.

۲- بیان آزاد است که مطالبی اگر دارد بنویسد؛ آن هم مطالبی که به او داده می‌شود. از همه اشخاص بنویسد، بدون توطئه. وقتی ما دیدیم که در یک روزنامه‌ای از یک اشخاصی مطالب نوشته می‌شود که اینها عمال اجانب هستند و می‌خواهند مملکت ما را باز به خرابی بکشند و از آن طرف مقالاتی و مطالبی که راجع به مسائل نهضت است، راجع به مسائل اسلام است، یا تحریف می‌شود یا نوشته نمی‌شود. این طور مطبوعات را ما نمی‌توانیم برایش احترام قائل بشویم.

۳- گفته می‌شود که مردم آزادند، یعنی آزاد است انسان که بزند سر مردم را بشکند؟! آزاد است که قانون شکنی بکند؟ آزاد است که برخلاف مسیر ملت عمل بکند؟ آزاد است که توطئه بکند بر ضد ملت؟ اینها آزادی نیست. در حدود قوانین، در حدود کارهای عقلایی، آزاد است.

۴- ما در بعضی مطبوعات - حالا من اسم مطبوعات را نمی‌برم - لکن در بعضی مطبوعات می‌بینیم که اینها از آزادی سوءاستفاده می‌کنند؛ به گمان اینکه یا به خیال اینکه آزادی است می‌خواهند از مردم آزادی را سلب کنند.

۵- باید مطبوعات در خدمت کشور باشند، نه بر ضد انقلاب کشور. مطبوعاتی که بر ضد انقلاب کشور هستند، اینها خائن هستند. مطبوعات باید منعکس کنندهٔ آمال و آرزوی ملت باشند. مسائلی که ملت می‌خواهند، آنها را منعکس بکنند. البته آزادند که یک مطلب دیگری هم که کسی می‌گوید منعکس کنند؛ لکن در توطئه آزاد نیستند.^۱

کیهان امروز در ۴ صفحه منتشر شد

روزنامه کیهان امروز در ۴ صفحه منتشر شد. در صفحه اول کیهان در این زمینه آمده است: روزنامه پیغام امروز خبری را منتشر کرده بود، دایر بر این که احتمالاً روزنامه کیهان منتشر نخواهد شد. در ادامه اطلاعیه مندرج در صفحه نخست کیهان امروز آمده است: بر اثر عدم همکاری برخی از اعضای هیئت تحریریه روزنامه، در چهار صفحه توسط کارگران و کارکنان مبارز و دلیر که هیچ‌گاه سنگر مبارزه را خالی نکرده اند، منتشر شد.

در مقاله دیگری که در کیهان امروز منتشر شده آمده است: دو ماه پیش رهبر انقلاب از مطبوعات خواستند که خود را تصفیه کنند و به عبارت دیگر با در نظر گرفتن جو جدید آزادی قلم در مسیر انقلاب و مطابق تمایلات مردم انقلابی ایران آزادانه قلم‌فرسایی کنند، متأسفانه بعضی از همکاران ما در تحریریه کیهان نصیحت و ارشاد امام را نادیده گرفتند.^۱

این‌ها بشر نبودند؟!

رهبر انقلاب امروز اқشار مختلف مردم را به حضور پذیرفتند. اهم بیانات امام در این دیدارها عبارت است از ؛

۱- [در جمع اعضای هیئت بازرگانان ایرانی] پانزده خرداد را اینها اصلاً ذکری از آن نمی‌کنند. ۱۵ خرداد به طوری که گفته‌اند - من در حبس بودم، لکن آن طوری که برای من بعد از بیرون آمدن گفتند - قریب پانزده هزار نفر را آنها کشتند و از قراری که باز گفتند، خود محمدرضا با هلیکوپتر عامل قتل هم بوده است خودش. اینها، این طرفدارهای «حقوق بشر»، این پانزده هزار جمعیتی که در یک روز کشته شد اینها را مثل اینکه بشر نمی‌دانند! یا بشر می‌دانند و برای آنها حقوق قائل نیستند.

هر نخست‌وزیری که در زمان سابق منصوب شده، محکوم به اعدام است

۲- این هویدا پانزده سال، یا سیزده سال تقریباً نخست‌وزیر بود و تمام جنایات گردن نخست‌وزیر است. ما هر نخست‌وزیری که در آن عصر [منصوب] شده، اگر

پیدا کنیم - مثل شریف امامی، مثل بختیار - محکوم به قتلند اینها. بختیار خودش اقرار کرد که به امر من قتل واقع شد. اینها عامل قتلند به این طور که وادار کردند به قتل عام. جمعیت اینها مفسدند؛ اینها فاسدند. ما برای حقوق بشر این کار را داریم انجام می‌دهیم. و این جمعیتی که صدا بلند می‌کنند که حقوق بشر، حقوق بشر، اینها عمال استعمارند. اصل این جمعیت‌هایی که در امریکا، یا در جاهای دیگر، درست شده است به‌عنوان جمعیت «حقوق بشر»، جمعیت کذا و کذا، اینها را - همه - آنها درست کرده‌اند برای اینکه حقوق بشر را ضایع کنند.

حکم اعدام شاه نیز صادر خواهد شد / شاه باید کشته شود

۳- حالا هم که حکمی صادر نشده برای قتل محمدرضا، لکن صادر می‌شود. اگر ما پیدایش بکنیم، باید کشته بشود. اینهایی که می‌گویند حقوق بشر حالا صدایشان درآمده و اظهار تأسف می‌کنند!

این‌ها فدایی ملتند؟!

۴- [در جمع کارگران و صاحبان کوره‌پزخانه‌های تهران و حومه]؟ اینها دلسوز ملت‌اند؟ اینها «فدایی» ملتند؟ اینها برای ملت می‌خواهند کار بکنند؟ خوب، اگر برای ملت می‌خواهید کار بکنید، ما داریم کار می‌کنیم؛ بیایید شما هم کمک بکنید. اینها خائند آقا! اینها دستشان - دست اربابانشان - از مملکت ما کوتاه شده، می‌خواهند که دست آنها را باز بکنند. اینها خائند! اینها بدتر از آن خائنهایی هستند که آدم کشتند؛ اینها دارند حیثیت این ملت را از بین می‌برند.^۲

کانون‌ها و کمیته‌های خرمشهر منحل شدند

به‌دنبال درگیری‌های اخیر خرمشهر که به آتش کشیده شدن کانون فرهنگی - نظامی این شهر منجر شد، استاندار خوزستان اعلام کرد: از امروز همه کانون‌ها و کمیته‌های خرمشهر منحل شده و دیگر وجود نخواهند داشت و کمیته‌های دیگر شهرهای استان نیز به زودی منحل خواهند شد. تیمسار مدنی ضمن حمله به تجزیه‌طلبان اظهار

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۳۰۶

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۳۰۳

داشت: اجازه نخواهیم داد استعمار قدرت خود را در خوزستان اعمال کند و ما هرگونه تجزیه‌طلبی را به شدت در هم می‌کوبیم.^۱

مذاکرات استاندار خوزستان با آیت‌الله خاقانی

تیمسار دریادار مدنی استاندار خوزستان همچنین با آیت‌الله شبیر خاقانی دیدار و مذاکره کرد. در این جلسه مقرر شد: کلیه امور انتظامی و غیرانتظامی زیر نظر دولت و توسط سازمان‌های دولتی انجام گیرد و افراد غیر مسئول حق دخالت در کارها را نداشته باشند. بر اساس توافقات صورت گرفته، سازمان سیاسی خلق عرب همچنان به فعالیت خود ادامه خواهد داد و کلیه کانون‌های عربی و غیرعربی خوزستان منحل می‌شود. خلع سلاح افراد سازمان خلق عرب از دیگر توافقات این جلسه بود.^۲

بازاریان مسجد سلیمان متحصن شدند

بازاریان مسجد سلیمان به‌عنوان اعتراض به نبود امنیت و سرقت‌های مکرر سارقین، بازار را تعطیل و در مسجد جامع این شهر تحصن کردند. از دیروز نیز برق مسجد سلیمان قطع شده و این قطعی تا امروز ادامه دارد. به گفته مسئولان امر تا رسیدن ترانس جدید و نصب آن احتمالاً ظرف ۴۸ ساعت آینده، این منطقه خوزستان برق نخواهد داشت.^۳

شهردار تهران: قیمت زمین را به صفر می‌رسانیم

توسلی شهردار تهران گفت: قیمت زمین را به صفر می‌رسانیم. شهردار تهران در پی هشدار خود به خریداران زمین و خانه در تهران خاطر نشان ساخت: با برنامه‌هایی که دولت از لحاظ خانه‌سازی و مبارزه با زمین‌خواران بزرگ دارد، قیمت زمین در آینده نه چندان دور، به صفر می‌رسد.^۴

درخواست لغو قرارداد دو جانبه نظامی ایران و آمریکا

جبهه دموکراتیک ملی خواستار لغو قراردادهای اسارت‌آور میان ایران و آمریکا شد.

۱- بامداد، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۴

۲- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۴- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

سخنگوی جبههٔ دموکراتیک ملی ایران در این باره گفت: خواستار آن هستیم که کلیهٔ قراردادهای اسارت‌آور و ننگین دوران سیاه پهلوی از جمله قرار داد دو جانبهٔ ایران و آمریکا، لغو شود تا زنجیرهای گران استعماری از دست و پای ملت ما باز گردد.^۱

اسرائیل برای حمله به سوریه و لبنان آماده می‌شود

سازمان آزادی‌بخش فلسطین اعلام کرد که اسرائیل خود را برای یک حملهٔ نظامی دامنه‌دار، به سوریه و لبنان آماده می‌کند. هواپیماهای سوریه اینک روزانه بر فراز لبنان پرواز می‌کنند. از سوی دیگر الیاس سرکیس رئیس‌جمهور لبنان جهت مذاکره با همتای سوری خود به دمشق رفته است. بحران جاری در لبنان و مداخلات رژیم صهیونیستی در این کشور محور مذاکرات دو طرف است.^۲

اظهار تاسف آمریکا از صدور حکم اعدام شاه

وزارت امور خارجهٔ آمریکا از صدور حکم اعدام شاه و برخی از اعضای خانوادهٔ وی توسط آیت‌الله خلیفانی اظهار تاسف کرد. در محافل رسمی واشنگتن گفته می‌شود که اظهارات آیت‌الله خلیفانی در تصمیم دولت آمریکا نسبت به اقامت احتمالی شاه سابق در این کشور تغییری ایجاد نکرده است.^۳

۲۶ اردیبهشت ۱۳۵۸

دادستان انقلاب: متهمان دادگاه‌های انقلاب می‌توانند وکیل داشته باشند

آیت‌الله آذری قمی در پاسخ به این سوال که به چه علت متهمان نمی‌توانند وکیل اختیار کنند اظهار داشت: دادگاه خوش‌حال می‌شود که وکیلی از متهمان دفاع کند. وی ادامه داد: اما چون این قبیل وکلا به علت دفاع از متهمان مورد غضب مردم واقع می‌شوند، خودشان حاضر به وکالت نمی‌شوند، اما اگر وکیلی حاضر به دفاع باشد دادگاه اعتراضی ندارد. آیت‌الله آذری قمی ادامه داد: کار دادگاه‌های انقلاب با قاطعیت ادامه خواهد یافت، از قضات دادگستری دعوت شده تا به پرونده‌های اتهامی موجود

۱- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱۲

۲- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱۲

۳- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱۲

در دادسرای انقلاب رسیدگی کنند که به کمک آنان رسیدگی به پرونده‌ها سرعت بیشتری خواهد گرفت.

وی در مورد مصادرهٔ اموال محکومان نیز گفت: فقط اموال کسانی که به اعدام محکوم شده‌اند، مصادره نخواهد شد، بلکه همهٔ کسانی که از راه نامشروع و رباخواری، سرمایه اندوخته باشند، مصادره خواهد شد؛ خواه محکوم به اعدام شوند و یا حتی دستگیر نشده باشند.^۱

شکایت استانداران از مشکل بیکاری

در دومین روز برنامهٔ کار کنفرانس استانداران سراسر کشور که از ساعت ۸ صبح امروز آغاز شد، مسائل مربوط به مشکل مسکن، خانه‌سازی، کمیته‌های انقلاب و شرح وظایف و حدود اختیارات آنها، مطرح گردید. همهٔ استانداران در این کنفرانس بر مشکل بیکاری در کشور تأکید کرده و خواستار علاج این درد شدند.^۲

تجدید نظر در تقسیمات کشوری ایران

احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور گفت: در حال حاضر ۲۴ استان در ایران وجود دارد که این به نظر وزارت کشور از نظر شرایط منطقه با وضع انسانی منطبق نیست. وی اظهار داشت: ما در نظر داریم با یک برنامهٔ صحیح و با مطالعهٔ کافی و با نظرخواهی از مردم، تغییراتی در تقسیمات کشوری بدهیم و حتماً این کار را خواهیم کرد.^۳

ترکیه تقاضای جاسوسی آمریکا را رد کرد

دولت ترکیه اعلام کرد که به هواپیماهای شناسایی بلندپرواز آمریکایی اجازه نخواهد داد برای کنترل تسلیحاتی مربوط به پیمان سال ۲ در آسمان ترکیه به پرواز درآیند، مگر آن‌که دولت ترکیه بدواً خواستار تأیید این اقدام از جانب شوروی شود. اعلامیهٔ دولت ترکیه که توسط وزیر خارجهٔ این کشور در آنکارا انتشار یافت، اندکی پس از انتشار گزارش روزنامهٔ ملیت صادر شد.

۱- اطلاعات، ۲۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۲- اطلاعات، ۲۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۳- اطلاعات، ۲۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحهٔ ۳

روزنامه ملیت در گزارش خود تأکید کرده بود که جیمی کارتر رئیس‌جمهور آمریکا طی نامه‌ای سه صفحه‌ای خطاب به نخست‌وزیر ترکیه، اظهار داشته است که پرواز هواپیماهای شناسایی آمریکا برای کنترل تسلیحاتی مربوط به پیمان سالت ۲- امری ضروری است.^۱

مفتی اعظم سوریه از احکام دادگاه‌های ایران دفاع کرد

مفتی اعظم سوریه در یک مصاحبه تلویزیونی از احکام اعدام که توسط دادگاه‌های انقلابی ایران صادر و اجرا می‌شود، دفاع کرد. شیخ احمد که در حال حاضر سرگرم دیدار از اتریش است در یک مصاحبه تلویزیونی از آیت‌الله خمینی به‌عنوان یک مسلمان بزرگ و یک انسان بی‌همتا نام برده و تمجید کرد. وی خاطر نشان ساخت: جهان تنها به اعدام‌های ایران نظاره می‌کند، اما باید از جنایت‌هایی که توسط این معدومین صورت گرفته نیر آگاهی داشته باشد، این جنایتکاران در طول ۲۵ سال هر چه خواستند کردند.^۲

استاندار خوزستان: خلع سلاح از جمعه شروع می‌شود

در پی حمله عده‌ای در روز ۲۳ اردیبهشت ماه به مرکز ستاد کمیته سابق خرمشهر، دریادار مدنی استاندار خوزستان اظهار داشت: این عوامل شناخته شده‌اند و تحت تعقیب قرار خواهند گرفت. وی اظهار داشت: این عوامل کنترل می‌شوند و ما خوب می‌دانیم که آنان از کجا خوراک می‌گیرند و ردپای آنان را نیز داریم. مدنی همچنین گفت: از روز جمعه آینده خلع سلاح در خوزستان آغاز خواهد شد و به مدت یک هفته پایان می‌گیرد.^۳

۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸

سنای آمریکا اعدام جنایتکاران رژیم سابق را محکوم کرد

۱- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۶ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۷

سنای آمریکا امروز به اتفاق آراء اعدام سران رژیم سابق در ایران را به اتفاق آراء محکوم، و خاطر نشان ساخت: اگر این اعدام‌ها ادامه یابد، ممکن است به روابط دوستانه [!] آمریکا و ایران لطمه شدید وارد آید. در قطعنامه سنای آمریکا همچنین از صدور حکم اعدام شاه که اکنون به همراه خانواده در باهاما زندگی می‌کند، به شدت انتقاد شده است. قطعنامه مصوب سنای آمریکا را سناتور یاکوب جاویتس به کمیته امور خارجی سنا پیشنهاد کرده بود. این قطعنامه نخست در این کمیته و چند ساعت پس از آن در سنای آمریکا به تصویب رسید.^۱

ابراهیم یزدی: ایران به جنبش عدم تعهد خواهد پیوست

ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه اظهار داشت: ایران به جنبش غیرمتعهد خواهد پیوست و احتمالاً در کنفرانس هاوانا شرکت خواهد کرد. یزدی در مصاحبه با خبرگزاری فرانسه یادآور شد که سیاست خارجی ایران بر پایه عدم تعهد و بی طرفی مثبت استوار است و ما در اختلاف‌ها و کشمکش‌های ابرقدرت‌ها شرکت نخواهیم کرد ولی سیاست ما منفی نخواهد بود.^۲

اشکال تراشی انگلیس برای مسافران ایرانی

کنسول‌گری سفارت انگلیس در تهران اعلام کرد: افرادی که قصد مسافرت به انگلیس را دارند، لازم است قبل از اقدام به سفر برای مصاحبه به سفارت انگلیس مراجعه کنند. برخی از مسافرینی که اخیراً به انگلیس سفر کرده‌اند، در فرودگاه لندن با مشکلاتی مواجه شده و به آنان اجازه ورود به انگلیس داده نشده است.^۳

طرح جهادی برای سازندگی در کشور

مهندس بنی‌اسدی معاون نخست‌وزیر در امور همکاری‌های انقلابی، صبح امروز در کنفرانس استانداران سراسر کشور ۵ طرح انقلابی به منظور به ثمر رساندن هر چه سریع‌تر هدف‌های انقلاب، کمک به توسعه اقتصاد روستاها و صنایع و نشر فرهنگ اصیل اسلامی را تشریح کرد.

۱- اطلاعات، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

مهندس بنی‌اسدی در مورد طرح جهاد برای سازندگی روستاها اظهار داشت: این طرح که نیاز فوری به همکاری مبتکرانه دولت و استانداران دارد، در مدت کمی چهره روستاهای کشور را تغییر می‌دهد، اگر اولیای دانشگاه‌ها صلاح ببینند و موافقت کنند حتی با تعطیل یک سال دانشگاهی می‌توان از نیروی عظیم دانشجویان و کادر آموزشی دانشگاه‌ها بهره گرفت و با توجه به شرایط اقلیمی و فرهنگی نیازهای نقاط مختلف کشور به ایجاد یک دگرگونی اساسی در راه سازندگی روستاها اقدام کرد.^۱

کسی نمی‌تواند ما را منحل کند!

فرزند آیت‌الله شبیرخاقانی که سخنگوی وی نیز هست گفت: منظور آیت‌الله از انحلال کانون‌ها این بود که آن دسته از کانون‌ها و شوراهای می‌بایستی منحل شوند که در امور انتظامی شهر، دخالت‌های بی‌جا کرده و افراد را بی‌جهت دستگیر و مزاحمت‌هایی برای مردم به وجود آورده‌اند، نه آن دسته از کانون‌هایی که برای گردهم‌آیی و بحث‌ها و فعالیت‌های سیاسی و امور فرهنگی ایجاد شده است. گزارش دیگری حاکی است که در حال حاضر در خرمشهر به جز سازمان سیاسی خلق عرب دو سازمان دیگر به نام کانون فرهنگی خلق عرب و سازمان مجاهدین خلق عرب خوزستان نیز فعالیت دارند که شعب آنها در اهواز، شادگان و سوسنگرد و دشت میشان و آبادان وجود دارد. سازمان سیاسی خلق عرب خوزستان، ضمن صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد که هیچ مرجعی در هر مقامی نمی‌تواند و قادر نخواهد بود تشکیلات ما را منحل کند.^۲ گفتنی است این سازمان در روزهای گذشته دست به آتش‌سوزی و تخریب برخی اماکن سیاسی و فرهنگی شهر زده است.

معاون رئیس‌جمهور عراق: انقلاب ایران تاثیر مثبتی بر جهان داشته است

طه معروف معاون رئیس‌جمهور عراق گفت: انقلاب ایران نتایج مثبت نه فقط در عراق، بلکه در سراسر جهان داشته و خواهد داشت. وی گفت: دولت موقت انقلاب اسلامی ایران تمام پیوندهای صهیونیستی رژیم پیشین را گسسته است و ایران دیگر

۱- اطلاعات، ۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

خود را حافظ منافع آمریکا در خلیج فارس نمی‌داند.^۱

اسرائیل بار دیگر اعدام رابط خود را محکوم کرد!

موشه نیسیم وزیر مشاور کابینه اسرائیل از حزب لیکود، ضمن نطقی در پارلمان این کشور گفت: دولت اسرائیل تمام امکانات خود را برای نجات یهودیان ایران به کار خواهد برد. وی که در پایان بحث مجلس اسرائیل پیرامون وضع یهودیان ایران پس از اعدام حبیب القانین رئیس جامعه یهودیان ایران سخن می‌گفت، اضافه کرد: بسیاری از کشورها که ایران در رأس آنها قرار دارد، علیه یهودیان دست به اقدامات خشونت‌آمیزی می‌زنند. وی به شدت اعدام القانین را محکوم کرد.^۲

۲۸ اردیبهشت ۱۳۵۸

انگلیس: از اعدام‌ها در ایران تکان خورده‌ایم!

انگلیس امروز اعلام کرد که از محاکمات و اعدام گروهی از سران رژیم گذشته در ایران تکان خورده است. سریال گیلومر یکی از وزیران مشاور در امور خارجی انگلیس در مجلس عوام گفت: انگلیس منتظر است ثبات و اعتماد به ایران بازگردد. وی اظهار داشت: ما امیدواریم که دولت ایران وفاداری خود را به روح عدالت و حقوق بشر که انقلاب در جهت آن صورت گرفته است، ثابت کند! وی افزود: من بایستی بگویم که مردم انگلیس از ادامه محاکمات و اعدام‌های سیاسی[!] در ایران تکان خورده‌اند و دولت انگلیس نیز در این احساسات خود را شریک می‌داند.^۳

۱- اطلاعات، ۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲، اینکه مقامات رژیم صهیونیستی همواره کوشیده‌اند اقلیت دینی یهود را با خود همراه و همگام نشان دهند، مسئله تازه و بعیدی نیست، صهیونیست‌ها همواره پشت سر دین خنیف یهود پنهان شده و دست به جنایات بیشماری زده‌اند. یهودیان ایران در طول دوران پس از انقلاب همواره در امنیت به سر برده‌اند. براساس قانون اساسی جمهوری اسلامی هموطنان کلبی از تمامی حقوق شهروندی در ایران بهره‌مند می‌باشند و در مجلس شورای اسلامی نیز نماینده دارند و شاید به همین دلیل باشد که تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای جذب یهودیان ایران برای اقامت در سرزمین‌های اشغالی همواره با شکست روبرو شده است.

۳- اطلاعات، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

سفیر ایران در مسکو استوارنامه خود را تقدیم کرد

محمد مکرری اولین سفیر ایران در شوروی استوارنامه خود را به جانشین رئیس اداره سیاسی کمیته امور خارجی حزب کمونیست و معاون اول صدر هیئت رئیسه اتحاد شوروی تسلیم کرد. مکرری طی نطقی که به همین مناسبت ایراد شد اظهار داشت: شوروی اولین کشوری بود که حکومت موقت انقلابی ایران را به رسمیت شناخت و من تمام تلاش خودم را برای بهبود روابط میان دو کشور به کار خواهم گرفت.^۱

درگیری‌ها در مسجد سلیمان شدت گرفت

به دنبال حمله گروهی از افراد ضد انقلاب به شهربانی و مرکز پاسداران انقلاب تعدادی در این درگیری‌ها مجروح شدند. درگیری میان مهاجمین و نیروهای انتظامی و پاسداران تمام وقت امروز ادامه داشت و هم‌اکنون شهر در کنترل ماموران انتظامی و پاسداران انقلاب است.

حق دخالت ندارند...

فرمانداری خرمشهر امروز طی اعلامیه‌ای هشدار داد که از این پس، هیچ یک از سازمان‌ها، شوراها، کانون‌ها، انجمن‌ها، کمیته‌ها، جبهه‌ها و افراد، حق دخالت و فعالیت در زمینه‌های انتظامی، نظامی و امنیتی را نخواهند داشت و این‌گونه امور، صرفاً از طریق مراجع و سازمان‌های ذی‌ربط دولتی و مسئول انجام خواهد شد.

محمد رضا علوی همچنین گفت: نظر به موقعیت حساس خرمشهر پاسداران انقلاب وارد این شهر شده‌اند و به زودی شمار دیگری از آنان نیز به خرمشهر وارد خواهند شد. وی ادامه داد: همچنین نیروهای ارتش برای حفظ نظم و مقابله با ضد انقلاب وارد خرمشهر شده‌اند و پایگاه‌های نظامی نیز تقویت شده‌اند.^۲

۱- اطلاعات، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۲

معلوم است که سنای آمریکا باید محکوم کند

رهبر انقلاب امروز نمایندگان عشایر، اهالی نیریز فارس و نمایندگان ستاد نیروی هوایی را به حضور پذیرفتند. اهم بیانات امام در این دیدار عبارت است از:

۱- در یکی - دو روز پیش از این، در روزنامه بود که سنای آمریکا به اتفاق آراء این اعدام‌هایی که در ایران شده است، محکوم کردند. آن هم که طرح داده یکی از دوستان اسرائیل است و خودش هم از صهیونیست‌هاست! خوب، معلوم است که سنای آمریکا باید محکوم کند ما را؛ شکی ندارد! ما می‌دانیم که اینها ما را محکوم می‌کنند. دولت آمریکا هم ما را محکوم می‌کند، منتها حرفش را نمی‌زند. مجالس آمریکا هم ما را محکوم می‌کنند. برای اینکه آن داغی که به دل آمریکا وارد شده است، به واسطه این نهضت به دل هیچ‌کس وارد نشده است!

ما روابط با آمریکا را می‌خواهیم چه بکنیم؟

۲- دولت آمریکا ما را [تهدید] کرده بود که اگر چنانچه این اعدام‌ها ادامه پیدا بکند، در روابط ایران با آمریکا یک قدری خطر می‌افتد، ای الهی که به خطر بیفتد! ما روابط با آمریکا را می‌خواهیم چه بکنیم. روابط ما با آمریکا روابط یک مظلوم با یک ظالم است؛ روابط یک غارت شده با یک غارت‌گر است. ما می‌خواهیم چه کنیم. آنها میل دارند که... که با ما روابط داشته باشند؛ ما چه احتیاجی به آمریکا داریم.

اگر تشکر نکند، بی‌وفایی است به نوکر

۳- اگر از کشتن هویدا آمریکا اظهار تأسف نکند خوب، این از یک نوکر پانزده سال یا بیشتر خودش که از دستش رفته است، اظهار تأسف [نکنند]، این بی‌وفایی است به نوکر! اگر از اینکه شاه را می‌خواهیم محاکمه کنیم، می‌خواهیم محکوم کنیم یا اعدامش کنیم، اینها اظهار تأسف نکنند و اظهار تأثر نکنند، از یک نوکرشان قدردانی نکرده‌اند. قدردانی از یک نوکری که همه ذخایر ما را تقدیم آمریکا کرده این است که اظهار تأسف بکنند.^۱

الان وقت گریه و زاری نیست وقت الله اکبر و جلو رفتن است

رهبر انقلاب همچنین در دیدار با پاسداران مسجد الرضای تهران فرمودند: الان وقت گریه و زاری نیست؛ الان وقت «الله اکبر» و باز جلو رفتن است. باید هوشیار و بیدار باشیم همه. آنها هوشیارند، بیدارند. آنهایی که افتاده اند دور، توی دانشگاه، دانشگاه را تعطیل می کنند، می روند - عرض می کنم که - توی کارخانه ها، کارخانه را یا تعطیل می کنند، یا نمی گذارند کار بکنند، یا می گویند کم کار کنید، توی ادارات می روند... کم کاری ایجاد می کنند. آنها هوشیارند؛ آنها می دانند دارند چه می کنند. آنها روی نقشه دارند عمل می کنند؛ شما هوشیار باشید! ما هوشیار باشیم؛ ملت هوشیار باشد؛ توجه به فروع نکند و از اصل - چیزهای اصلی - غفلت نکند.^۱

برگزاری سالگرد وفات شریعتی در دانشگاه تهران

به مناسبت سالگرد درگذشت دکتر علی شریعتی بعد از ظهر امروز مراسمی در زمین چمن دانشگاه تهران برگزار شد. در این مراسم صادق قطب زاده سرپرست رادیو و تلویزیون طی سخنانی اظهار داشت: دکتر شریعتی به رهبری امام اعتقاد کامل داشت و حتی سه بار برای امام پیغام فرستاد که تا ایشان هستند و رهبر هستند من خواهم بود و عمل می کنم.

قطب زاده: امام، شریعتی و مجاهدین خلق انقلاب را پیروز کردند!

وی ادامه داد: رهبری انقلاب را امام به عهده داشتند و انقلاب را مردم ایران، ولی شریعتی در زمینه این انقلاب از لحاظ فکری کمک قاطعی کرد و از لحاظ نیروی نظامی نیز برادران راه اول، مجاهدین خلق اثر بسیاری داشتند و بنابراین انقلاب بر سه پایه رهبری امام خمینی و فکر دکتر شریعتی و عمل مجاهدین خلق [منافقین] استوار بود!^۲

ایران برای پس گرفتن اموال در دست شاه وکیل گرفت

یک منبع آگاه در برن اظهار داشت که دولت ایران به دو وکیل دادگستری سوئیس

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۳۶۴

۲- اطلاعات، ۳۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

ماموریت داده است برای بازگردانیدن سپرده‌های بانکی شاه سابق و اعضای خانواده‌اش به ایران، اقدام قضایی لازم را به عمل آورند. سفارت ایران در برن هنوز این خبر را تأیید نکرده است. یک منبع رسمی در سوئیس گفت: یکی از وکلای دادگستری که از طرف ایران مأمور بازگردانیدن سپرده‌های شاه سابق از سوئیس شده است، ساکن برن و دیگری در ژنو اقامت دارد اما حاضر نشد هویت آنها را افشا کند.

در فوریه گذشته دولت ایران از سوئیس خواسته بود که از هرگونه نقل و انتقال سپرده‌های شاه سابق و اعضای خانواده‌اش جلوگیری کند، اما دولت سوئیس این درخواست را رد کرد و گفت اگر ایران بخواهد، می‌تواند موضوع را در دادگاه‌های آن کشور مطرح کند.^۱

خلق عرب: سلاح خود را بر زمین نمی‌گذاریم

سازمان سیاسی خلق عرب خرمشهر با صدور اعلامیه‌ای خلع سلاح را رد کرد. در این اعلامیه تأکید شده است: اسلحه خود را بر زمین نخواهیم گذاشت، صحبت از خلع سلاح خلق عرب خوزستان به میان آمده است و دشمنان خلق عرب بدانند که چنانچه خلق عرب فاقد اسلحه آتشین باشد، با اسلحه برنده و قاطع ایمان مسلح است، ایمان به خداوند، ایمان به قومیت عربی خود، ایمان به انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی [!] در ادامه این اعلامیه نیز آمده است: خلق عرب خوزستان جزئی از خلق‌های ایران می‌باشد و هرگز اسلحه خود را بر زمین نخواهد گذاشت مگر تا تحقق و به دست آوردن حقوق شرعی و قانونی خود.^۲

۱- اطلاعات، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳، گروه موسوم به خلق عرب خوزستان در حالی از ایمان به قومیت عربی سخن می‌گوید که خداوند متعال تنها منبع شرف را تقوا معرفی کرده است. از ابتدای ظهور اسلام تا کنون، ملی‌گرایی و قومیت‌گرایی بزرگ‌ترین مصیبتی بوده که بر مسلمانان عارض شده است. در حالی که همه مسلمانان از عرب و عجم بایستی با هم متحد شده و علیه دشمنان مشترک قیام کنند. گروهی با نام خلق عرب و گروهی دیگر با نام خلق مسلمان آذربایجان و دیگری با نام خلق کرد و دیگری با نام خلق ترکمن به پا خواسته و نغمه جدایی سر می‌دهند! از این که بگذریم به نکته عجیبی در اطلاعیه خلق به اصطلاح عرب برخورد می‌کنیم. این سازمان قوم‌گرا در حالی که علیه نظام اسلامی اسلحه کشیده و قصد دارد منطقه حساس خوزستان را از ایران جدا کند، در بخشی از اعلامیه خود می‌گوید: ما به رهبری انقلاب اسلامی و رهبری امام خمینی ایمان داریم! و چه کسی است که باور کند بر روی نظام و رهبری اسلحه بکشند و بعد از ایمان به آن نظام و کشور سخن بگویند!؟

شاه از وحشت خود را در اتاق زندانی کرده است

یکی از مشاوران شاه سابق در گفت و شنودی با نیویورک پست اظهار داشت که شاه از اعدام‌هایی که در ایران صورت می‌گیرد، سخت تکان خورده و وحشت زده شده است. راب پارماتو مشاور پیشین راکفلر که اینک در باهاما و در خدمت شاه است گفت: هر وقت خبر اعدام یکی از شخصیت‌های رژیم پیشین به باهاما می‌رسد، شاه آنچنان افسرده می‌شود که از فعالیت‌های روزانه دست می‌کشد، در را بر روی خود می‌بندد و در اتاقش خود را زندانی می‌کند.^۱

۳۰ اردیبهشت ۱۳۵۸

گلایه شدید امام از نشست استانداران

رهبر انقلاب امروز وزیر کشور و استانداران سراسر کشور را به حضور پذیرفته و نسبت به کنفرانس استانداران اظهار گلایه کردند. اهم بیانات امام در این دیدار عبارت است از:

۱- آن کنفرانسی که شماها دو سه روز تشکیل دادید، این مع‌الأسف ضرر داشت. برای اینکه روحیه مردم را شماها تضعیف کردید. امروز روزی است که باید تقویت بشود روحیه‌ها، نه تضعیف. شکایت - مجرد شکایت - رفع اشکال نمی‌کند، عمل باید بشود.

نباید حرفی زد که روحیه‌ها تضعیف شود

۲- همه باید همیشه در صحبت‌هایمان توجه بکنیم به اینکه این صحبت در یک اتاق در بسته نیست؛ این صحبت در همه ایران پنخس می‌شود و همه می‌شنوند. حالا کشاورزها همه رادیو دارند و همه می‌شنوند. نباید ما یک چیزی بگوییم که این روحیه‌ها تضعیف بشود. ما باید تقویت کنیم این روحیه‌ها را...

کار هیچ کس پیش نمی‌رود الا به اسلام

۳- آقا! کار هیچ کدامان پیش نمی‌رود الا به اسلام. این مسئله را، این نهضت را

اسلام پیش برد؛ یعنی همه مردم می گفتند ما اسلام را می خواهیم. اگر این نبود، این جبهه‌های مختلف و این حزب‌های مختلف هیچ کدام نمی توانستند این کار را بکنند.^۱

فهد: به خاطر فلسطین با اسرائیل خواهیم جنگید

امیر فهد بن عبدالعزیز ولیعهد و معاون اول نخست‌وزیر عربستان سعودی، تأکید کرد: کشورش آماده است برای بازگرداندن بیت‌المقدس به مسلمانان با اسرائیل بجنگد. امیر فهد گفت بیت‌المقدس برای مسلمانان مسئله زندگی و مرگ است و اگر پس گرفتن آن از دست اشغال‌گران نیاز به دادن شهید داشته باشد، تردیدی به خود راه نخواهیم داد. ولیعهد عربستان بار دیگر قرار داد صلح جداگانه میان مصر و اسرائیل را محکوم کرد و گفت: سادات در این معامله تنها توانست قسمتی از صحرای سینا را پس بگیرد، در حالی که هنگام دیدار از بیت‌المقدس گفته بود که اسرائیل باید همه سرزمین‌های اشغالی را تخلیه کند و حقوق مشروع ملت فلسطین را به رسمیت بشناسد.^۲

عزالدین حسینی: کردستان جزء جدا نشدنی ایران است

عزالدین حسینی با بیان این‌که کردستان جزء جدا نشدنی ایران است گفت: ما به دنبال خودمختاری هستیم! وی اظهار داشت: آن چه ما می خواهیم حق مشروع و طبیعی ما است و خواهد بود، ما نمی خواهیم از ایران جدا بشویم ما اگر چیزی زیاد یا کم داشتیم، از مرکز می خواهیم، ارتش همیشه در اختیار مرکز خواهد بود و مسائل مرزی و خارجی همیشه با دولت مرکزی خواهد بود و ملت هر تصمیمی بگیرد ما در کنارشان خواهیم بود.

عزالدین حسینی که به دعوت وزیر کشور به تهران آمده است، در یک مصاحبه مطبوعاتی به دیدار خود با امام اشاره کرده و گفت: امام در این دیدار به من گفتند: امنیت کردستان را از شما می خواهیم و من هم گفتم حقوق ملت کرد [خودمختاری] را از شما می خواهیم!^۳

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۳۷۲

۲- اطلاعات، ۳۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۳۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۹، عزالدین حسینی بنا به اظهارات خود در گفت‌وگو با امام خمینی امنیت کردستان را در قبال خودمختاری این منطقه و یا به عبارت صحیح‌تر جدایی کردستان از ایران تضمین کرده است! وی

آیت‌الله خلخالی فاش کرد؛ همسر جاویتس از رژیم سابق حقوق می‌گرفت
 آیت‌الله خلخالی علت اعتراض جاکوب جاویتس سناتور آمریکایی علیه رویدادهای
 ایران را فاش کرد و گفت: جاویتس و همسرش در دادگستری ایران پرونده دارند
 و تحت تعقیب هستند. آیت‌الله خلخالی افزود: سناتور جاویتس باید بداند پرونده
 همسرش در دست ملت ایران قرار دارد، این زن به‌عنوان یکی از کارمندان شرکت
 هواپیمایی ملی ایران استخدام شده و هر ساله مبالغ هنگفتی در حدود ۷۰ هزار دلار از
 هما یا در واقع از بودجه ملت ایران دریافت می‌کرده است، شاه نیز مکرر دستور داده
 بود که چون این زن و شوهرش یهودی هستند، جریان مخفی بماند.^۱

۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸

اعتراض شدید دولت موقت به آمریکا

دولت موقت جمهوری اسلامی ایران به رویه سنای آمریکا در مقابل ایران شدیداً
 اعتراض کرد و آن را دخالت آشکار و غیرقابل قبول مقامات حاکمه آمریکا در امور
 داخلی ایران دانست. وزارت امور خارجه در پی این اعتراض کاردار سفارت آمریکا را
 نیز احضار کرده و به وی اطلاع داد که تا روشن شدن جو سیاسی بین دو کشور سفیر
 جدید آمریکا مسافرت خود را به ایران به تعویق اندازد. وزارت خارجه همچنین در
 یادداشتی به آمریکا هشدار داد که ادامه روش خصمانه مقامات آمریکایی، دولت ایران
 را مجبور به محدود نمودن روابط خود با آن کشور خواهد کرد.^۲

واکنش‌های جهانی به تصمیم دولت ایران

تصمیم وزارت خارجه ایران مبنی بر تعویق ورود سفیر جدید آمریکا به ایران در

می‌گوید: کردستان جزء جدا نشدنی ایران است ولی باید خودمختار شویم، ارتش باید از کردستان خارج شود، نیروهای
 نظامی و انتظامی از این منطقه خارج شوند و ما هر چه کم داریم از مرکز می‌گیریم ولی در باقی مسائل خودمختار و مستقل
 هستیم! عزالدین حسینی و قاسم‌لو چند ماه بعد زمانی که دیدند نظام اسلامی حاضر به پذیرش جدایی کردستان از ایران
 نیست، منطقه را ناامن کردند به خیال خام این که نظام نوپای اسلامی از در صلح و آشتی درآمده و کردستان را معامله کند،
 ولی با مقاومت سخت حضرت روح‌الله به‌عنوان فرمانده کل قوا روبرو شده و درخواست خود، ناکام ماندند.

۱- اطلاعات، ۳۰ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱، سناتور جاکوب جاویتس جمهوری خواه از جمله مقاماتی که با شاه رابطه
 نزدیک داشت و بعضی مسایل مالی را حل می‌کرد. زن او به نام خانم جاویتس سالی ۵۰۷۵۰۰ دلار به‌عنوان حق مشاوره از
 هواپیمایی ملی ایران می‌گرفته است

۲- اطلاعات، ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

پی انتقاد شدید امام خمینی از سنا و دولت آمریکا بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های جهان داشت. خبرگزاری‌های بین‌المللی از جمله خبرگزاری فرانسه، یونایتد پرس، رويترز، آسوشیتدپرس و... با انتشار سخنان امام و نیز تصمیم وزارت امور خارجه تأکید کردند، روابط دو متحد سابق به پائین‌ترین حد خود رسیده است.^۱

اعتراضات دامنه‌دار به دخالت‌های آمریکا در امور ایران

به دنبال صدور قطعنامه سنای آمریکا در اعتراض به اعدام عوامل رژیم شاه مردم در برخی از شهرهای کشور به خیابان‌ها ریخته و به دخالت‌های آمریکا در امور داخلی ایران اعتراض کردند. در این تجمعات، پرچم آمریکا به آتش کشیده شد.^۲

اسناد همکاری نزدیک سادات با موساد افشا می‌شود

هانی‌الحسن رئیس دفتر سازمان آزادی‌بخش فلسطین اعلام کرد: مدارکی در مورد همکاری‌های نزدیک انور سادات رئیس‌جمهوری مصر، با سازمان جاسوسی موساد داریم که بزودی فاش خواهیم کرد.

هانی‌الحسن گفت: شاه مخلوع که از مصر با هواپیما عازم آمریکا بود، بین راه، آمریکا به او دستور داد که در مغرب فرود آید. وی افزود: اقامت شاه مخلوع در مغرب با عکس‌العمل شدید مردم این کشور و تظاهرات آنان روبرو شد و سرانجام بر اثر فشار شخصیت‌های مملکتی و افشاگری احزاب ملی مغرب، شاه ناگزیر از ترک مغرب شد و رهسپار باهاما شد. هانی‌الحسن همچنین گفت: شنیده شده است که دولت باهاما بر اثر فشار افکار عمومی قصد ندارد ویزای شاه را تمدید کند.^۳

نمایندگان مجلسین مشمول عفو شدند

با ابلاغ پیام امام خمینی به آن دسته از نمایندگان مجلسین که فعلاً در زندان قصر بازداشت هستند، نمایندگان مجلسین به استثناء آنان که دستشان به خون آلوده است، مشمول عفو شدند. بعد از ظهر امروز ۷۰ نفر از نمایندگان سابق مجلسین منحل‌ه سنا و شورا که در زندان قصر بودند، برای شنیدن پیام عفو امام در سالن شعبه اول دادگاه

۱- اطلاعات، ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- کیهان، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۴

۳- کیهان، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

انقلابی اجتماع کردند.

آیت‌الله آذری قمی خطاب به این افراد گفت: شما بایستی حقوقی که در دوران نمایندگی غیر قانونی دریافت کرده‌اید، به بیت‌المال برگردانید. آیت‌الله آذری قمی گفت: اگر قتلی مرتکب شده‌اید بنویسید، میزان حقوقی که دریافت کرده‌اید بنویسید، اگر فکر می‌کنید شاه بار دیگر باز خواهد گشت، اشتباه می‌کنید.^۱

آیت‌الله روحانی: قصد داشتیم جلود را به‌عنوان گروگان نگه داریم

آیت‌الله صادق روحانی در یک مصاحبه مطبوعاتی با اشاره به سفر جلود به ایران گفت: سفر نخست‌وزیر لیبی به ایران بر خلاف میل ما بود و در نظر داشتیم وی را تا زمانی که لیبی امام موسی صدر را زنده یا مرده تحویل ندهد، به‌عنوان گروگان نگه داریم. وی با اشاره به اختیارات دولت موقت گفت: دولت موقت و بازرگان با گروگان گرفتن جلود مخالفت کردند، نخست‌وزیر تا آن جا که از دست او بر می‌آید و اختیار دارد، کار می‌کند، ولی باید گفت دولت، متأسفانه در حال حاضر چندان اختیاری ندارد. آیت‌الله روحانی در قسمتی دیگر از سخنان خود اظهار داشت: امام خمینی اصلح‌ترین فرد برای احراز پست ریاست جمهوری است؛ چرا که در اسلام هم این عرف هست که زمانی رهبری وارد یک ماجرای سیاسی می‌شود، همه از او پیروی می‌کنند.^۲

تولید نفت ایران کاهش یافت

تولید نفت ایران که پس از پیروزی انقلاب از مرز ۵ میلیون بشکه در روز تجاوز کرده بود، طی روزهای اخیر به ۴ میلیون بشکه در روز کاهش یافت.^۳

آیت‌الله طباطبایی قمی: از اجرای برخی احکام اسلام صرف نظر کنید!

آیت‌الله طباطبایی قمی طی پیامی به شورای انقلاب در مورد مسائلی که به گفته وی این روزها پیرامون داسراها و دادگاه‌های انقلابی وجود دارد، به این شورا هشدار داد. در بخشی از پیام آیت‌الله طباطبایی آمده است: من برحسب وظیفه شرعی و خیرخواهی جدا از آقایان می‌خواهم که اولاً باید مجازات‌ها با جرائم شرعاً و عرفاً

۱- اطلاعات، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۳

منطبق بوده و مدارک آن در کمال وضوح برای همه دنیا ارائه شود و در ثانی باید مراعات اهم فی الهم بشود که اگر احیاناً مجازاتی بر حسب شرع انور جایز، بلکه لازم باشد، ولی اسلام را در نظر اهل دنیا بد جلوه دهد و موجب هتک آن شود، باید اجرای مجازات با دقت تمام مورد توجه و احیاناً از آن صرف نظر شود.^۱

بازرگان: رهبران و شکنجه‌گران رژیم گذشته مستحق اشد مجازات هستند

مهندس مهدی بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت، در مصاحبه‌ای با لوموند اظهار داشت: رهبران و شکنجه‌گران رژیم پیشین بی‌شک مستحق اشد مجازات هستند. وی ضمن شکایت و گله‌گذاری از جنجال و هیاهویی که مطبوعات غرب در این مورد به راه انداخته‌اند گفت: نمی‌دانید که ما زیر چه فشاری هستیم، تب انقلاب در ایران هنوز فرو ننشسته، بلکه بر عکس، پس از سقوط شاه سابق طوفانی که رژیم سلطنت را جارو کرد، همچنان تند و سرکش ادامه دارد و می‌خواهد هر چه را که در سر راهش قرار دارد، نابود سازد.

بازرگان در ادامه به اغتشاشات در کشور اشاره کرده و گفت: هر جا که مشکلاتی پیش بیاید و یا اغتشاشی بروز کند، دست کمونیست‌ها پیدا است، تظاهرات دانشجویان، اعتصاب کارگران، برخوردهای مسلحانه در شهرستان‌ها عموماً عواملی هستند که ما را از بازسازی کشور باز می‌دارند.^۲

مجاهدین خلق و جاما متحد شدند

جنبش ملی مجاهدین [منافقین] و جنبش انقلابی مردم مسلمان ایران [جاما] با انتشار بیانیه مشترکی با تأکید بر ضرورت یگانگی مسلمانان ضد استبداد و ضد ارتجاع و ضد استعمار اعلام کردند که از این پس، ضمن حفظ مواضع سیاسی و اقتصادی و تشکیلاتی خود، سعی خواهند کرد تا حتی‌المقدور در صورت لزوم موضع‌گیری سیاسی هماهنگ با دیگری داشته باشند.^۳

۱- اطلاعات، ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۵

۲- اطلاعات، ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۵

۳- اطلاعات، ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، صفحه ۱۲، تأکید بر ضرورت حفظ یگانگی مسلمانان در حالی از سوی منافقین مطرح می‌شود که این سازمان در طول دوران رژیم طاغوت و با تغییر ایدئولوژی از اسلام به نفع مارکسیسم چشم پوشید و عملاً اسلام را کنار گذاشت و حال چگونه دم از وحدت اسلامی می‌زند، جای سوال دارد.

رخدادهای خرداد ماه ۱۳۵۸

---

۱ خرداد ۱۳۵۸

آیت‌الله خلخالی: هیچ‌کس مرا عزل نکرده است

آیت‌الله خلخالی گفت: من حاکم شرع بوده و هستم و هیچ‌کس مرا از این مقام عزل نکرده است. وی ادامه داد: من حکم اعدام شاه را صادر کرده‌ام و کسانی که می‌خواهند شاه باقی بماند، آنها با خط‌مشی همه ملت ایران مخالفند. آنهایی که ملت ایران را در طول چندین سال به انحطاط کشانده‌اند آیا نباید محکوم شوند؟

وی در ادامه از ملل آزاد جهان خواست، شاه را ترور کنند و با این کار به سناتورهای آمریکایی جواب محکمی دهند. آیت‌الله خلخالی همچنین اظهار داشت: اکثر اعدام‌ها در دادگاه‌های انقلاب به امضای من بوده و به همین امر در سراسر عمرم افتخار می‌کنم، من هیچ مقامی را در دنیا طالب نیستم ولی می‌خواهم خونی که از ملت ایران ریخته شده، جوابش با ریختن خون شاه داده شود.^۱

دخالت در امور ایران به همراه تقاضای گسترش روابط!

علی‌رغم حملات شدید ایران به دخالت‌های دولت آمریکا در امور ایران، سناتور رابرت برد رهبر دمکرات‌های سنای آمریکا یک بار دیگر از دولت ایران خواست، اعدام عوامل رژیم گذشته را متوقف کند. در عین حال، کن براون سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت: دولت آمریکا امیدوار است که ایران به زودی سفیر جدید آمریکا در ایران را بپذیرد. وی گفت: ما معتقدیم که سفیر آمریکا می‌تواند به برطرف کردن سوء تفاهم‌های موجود کمک نماید و امیدوارم وی به زودی در محل ماموریتش مستقر شود.

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در ادامه با ملایم کردن لحن خود گفت: ما معتقدیم در انقلاب عظیمی همانند انقلاب ملت ایران خشونت‌هایی نیز وجود دارد که طبیعی است، ما معتقدیم که باید گذشته را فراموش کنیم، ما از اهداف اساسی انقلاب ایران که آزادی، عدالت و دموکراسی می‌باشد، پشتیبانی می‌کنیم.^۱

حافظ اسد: انقلاب ایران ضربه سختی به آمریکا وارد ساخت

حافظ اسد رئیس‌جمهور سوریه گفت: ملت‌های عرب هرگز به معامله جداگانه مصر و اسرائیل که آمریکا پشتیبان آن است، تن نخواهند داد. حافظ اسد اظهار داشت: در خاورمیانه دو اردوگاه وجود دارد، در یک طرف مصر و اسرائیل که هم‌پیمان آمریکا هستند و در طرف دیگر ملت‌های مسلمان که ایران نیز جزء آنهاست و به اتفاق آنها مبارزه می‌کند. رئیس‌جمهور سوریه گفت: انقلاب ایران ضربه سختی به آمریکا در منطقه وارد کرده است.^۲

کیسنجر: انقلاب ایران اثر مخربی بر سیاست خارجی آمریکا داشت

هنری کیسنجر وزیر خارجه سابق ایالات متحده گفت: آمریکا از لحاظ اخلاقی به شاه مدیون است و بایستی به وی پناهندگی سیاسی دهد. وی ادامه داد: برای من یک واقعیت بسیار ناراحت کننده است که متوجه شوم شاه ایران یعنی یک دوست سی ساله آمریکا، امکان آن را نیافته است که اجازه ورود به ایالات متحده را به دست آورد

۱- کیهان، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- کیهان، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

و در عوض در باهاما اقامت گزیند و به دنبال پناهگاهی باشد. کیسنجر همچنین گفت: انقلاب ایران و سقوط شاه اثر مخربی بر سیاست خارجی ایالات متحده داشته است و عناصر تندرو خاورمیانه را به میزان زیادی تهییج کرده است.^۱

قطب‌زاده: با پخش صدای خوانندگان زن مخالف نیستم

صادق قطب‌زاده مدیر عامل صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در مصاحبه با آسوشیتدپرس به شدت بی‌بی‌سی را مورد انتقاد قرار داد و آن را به کوشش در جهت ایجاد آشفتگی در برنامه‌های داخلی ایران متهم کرد. وی ضمن دفاع از سیاست‌های بحث‌انگیز خود در اداره شبکه رادیو و تلویزیون گفت: معیارهای شدید اخلاقی و انقلابی در اداره امور رادیو و تلویزیون ادامه خواهد یافت. قطب‌زاده همچنین یادآور شد، می‌خواهد از خانم‌های گوینده درخواست کند، حجاب خود را در تلویزیون رعایت کنند. وی در عین حال گفت: با پخش صدای ضبط شده زنان از رادیو مخالف نیستم.^۲

خانه سناتور جاویتس در محاصره پلیس آمریکا قرار گرفت

آپارتمان سناتور جاکوب جاویتس در مانهاتان نیویورک از دیروز به شدت تحت مراقبت پلیس قرار گرفته است. آیت‌الله خلیلی از جاویتس و همسرش به‌عنوان افرادی که از بیت‌المال ایران سوءاستفاد کرده‌اند، نام برده است و این افراد از سوی دادگاه انقلاب تحت پیگرد هستند.^۳

ترکیه: نمی‌توانیم با اسرائیل قطع رابطه کنیم

وزیر امور خارجه ترکیه اعلام کرد که ترکیه درخواست دولت کویت را مبنی بر قطع روابط دیپلماتیک با اسرائیل رد کرده است. وی ادامه داد: ترکیه مایل است روابط متعادلی با اسرائیل و اعراب داشته باشد!^۴

۱- کیهان، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲، قطب‌زاده بعدها این اظهار نظر را تکذیب کرده و گفت: منظور من هنر زنان ایرانی بود نه صدای آنان.

۳- اطلاعات، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۴- اطلاعات، ۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲ خرداد ۱۳۵۸

دشمنان ما از اسلام می ترسند

رهبر انقلاب امروز در دیدار با دانشجویان دانشکده ادبیات و فرهنگیان اهواز تأکید کردند: دشمنان ما از اسلام می ترسند نه از چیز دیگر. رهبر انقلاب ادامه دادند: دشمنان ما از جمهوری نمی ترسند، از اسلام می ترسند. از جمهوری صدمه ندیدند، از اسلام صدمه دیدند. آنکه توده‌نی به آنها زد جمهوری نبود، جمهوری دمکراتیک هم نبود، جمهوری دمکراتیک اسلامی هم نبود؛ جمهوری اسلامی بود.^۱

کسینجر: سقوط شاه شکست استراتژیک برای سیاست خارجی آمریکا

هنری کسینجر وزیر پیشین امور خارجه آمریکا سقوط شاه در ایران را یک شکست استراتژیک مهم برای سیاست خارجی آمریکا توصیف کرد و آن را ناشی از فقدان قاطعیت در دولت کارتر دانست. این سیاستمدار آلمانی الاصل یهودی آمریکا، چهار مورد کوتاهی را در سیاست خارجی آمریکا برشمرد و اضافه کرد که این نقایص سبب سقوط شاه به وسیله انقلابیون ایرانی شد. کسینجر این چهار مورد را به این ترتیب برشمرد:

- رفورم‌هایی که به قدرت بسیج اطلاعاتی سازمان سیا در ایران لطمه زد و هر کوششی را برای تثبیت سیاسی شاه از طریق کمک‌های پنهانی ضایع کرد.
- تأکید بیش از حد دولت کارتر بر حقوق بشر که در جریان یک دوران دشوار سیاسی بر شاه فشار شدیدی وارد آورد.
- بی‌ثباتی منطقه و ایجاد هلال بحرانی که از ایران تا شاخ آفریقا را فرا گرفته بود.
- کم‌توجهی کارتر به بحران ایران که موجب ابهام‌های زیادی نسبت به حمایت آمریکا از شاه شد.^۲

آیت‌الله خلخالی استعفا کرد

آیت‌الله خلخالی چهره سرشناس دادگاه‌های انقلاب اسلامی ایران که از بدو شروع

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۴۵۴

۲- کیهان، ۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

محاكمات انقلابی سران و سرکردگان رژیم سابق به عنوان حاکم شرع در اکثر دادگاه‌ها حضور داشت و حکم اعدام بسیاری از عمال رژیم را امضا کرده است، از سمت خود استعفا کرد. در بخشی از استعفانامه آیت‌الله خلخالی آمده است: من تا آن‌جا که اطلاع دارم در زندان‌های انقلاب اسلامی هیچ حکمی برخلاف موازین شرع مقدس اسلام صادر نشده است و هیچ مصادرهٔ اموالی بدون دلیل و جهت صورت نگرفته است، کسانی که در دادگاه‌های انقلاب انجام وظیفه می‌کنند، همگی مورد اطمینان امام می‌باشند.^۱

مذاکرات مهم ۶ ساعتهٔ آیت‌الله طالقانی و بازرگان با امام

دیروز در یک جلسه ۶ ساعته در حضور امام خمینی مسائل مربوط به قانون اساسی و نحوهٔ تصویب آن بررسی شد و در این زمینه‌ها تصمیمات جدیدی به تصویب رسید. صادق قطب‌زاده سرپرست صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران امروز در یک گفت‌وگو دربارهٔ این جلسه اظهار داشت: مذاکراتی که دیروز در حضور امام صورت گرفت تماماً دربارهٔ طرح قانون اساسی جدید، نحوه تصویب و به رأی گذاشتن آن بوده است و در مورد این مسئله همچنان به مطالعه و صحبت ادامه خواهیم داد.^۲ گفتنی است در جلسهٔ دیروز آیت‌الله طالقانی، اعضای شورای انقلاب، مهندس بازرگان نخست‌وزیر و اکثر وزیران دولت و صادق قطب‌زاده سرپرست رادیو و تلویزیون با امام خمینی دیدار و گفت‌وگو کردند.

زیارت عتبات آزاد است

سید محمود دعایی سفیر جدید ایران در عراق طی مصاحبه‌ای اظهار داشت که از نظر دولت انقلابی ایران هیچ‌گونه مانع و مشکلی برای زوار ایرانی وجود ندارد. وی اضافه کرد: تنها مشکل ویزای عراق است که مطمئن هستیم به زودی حل خواهد شد.^۳

طرح آمریکا برای پیاده کردن قوای نظامی در خاورمیانه

روزنامهٔ السفیر چاپ بیروت در شمارهٔ اخیر خود گزارش داد که در پی انقلاب

۱- اطلاعات، ۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۲- اطلاعات، ۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۳- کیهان، ۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱

ایران و متلاشی شدن پیمان سنتو آمریکا، دست اندرکار پیاده کردن یک طرح عظیم نظامی در جهت ایجاد پیمان تازه‌ای در منطقه خاورمیانه با شرکت مصر، اسرائیل، ترکیه و یونان است. روزنامه‌السفیر می‌نویسد: بر اساس این گزارش، آمریکا فعالیت نظامی گسترده‌ای را در جهت ایجاد پایگاه‌های نظامی در یونان آغاز کرده است.^۱

۳ خرداد ۱۳۵۸

ضرورت مجازات روحانی نمایان متخلف

رهبر انقلاب امروز در پیامی خواستار رسیدگی به تخلفات روحانی نمایان شدند. در بخشی از این پیام آمده است: با آنکه در اسلام برای مجازات مجرمین فرقی بین گروه‌ها نیست و همه در مقابل قانون برابر هستند، و باید مجرمینی که با پوشیدن لباس روحانیت خود را در این صف وارد کرده‌اند، به مجازات برسند. امام خمینی در ادامه با هشدار به این‌که «عده‌ای مخالف اسلام و روحانیت در صدد هستند که با اسم تصفیه، روحانیت را بکوبند، و راه را برای ستمگران باز کنند» تأکید کردند: نظر به اینکه روحانیون از حال معممین، بهتر آگاه هستند، در شهرستان‌ها به وسیله علمای اعلام درجه اول، هیئت‌هایی مرکب از سه نفر از اهل علم مورد وثوق و دو نفر از معتمدین محل تشکیل، و مأموریت رسیدگی به پرونده‌های اشخاص به صورت روحانی یا اهل منبر را به آنان بدهند؛ و پس از ثبوت جرم - شرعاً - تحت نظر دادگاه انقلاب اسلامی به مجازات برسند.^۲

إِذَا فَسَدَ الْعَالَمُ فَسَدَ الْعَالَمُ

رهبر انقلاب امروز رؤسای دانشگاه‌ها و مدارس عالی را به حضور پذیرفتند. امام در این دیدار فرمودند: دو قشری [حوزه و دانشگاه] که اگر این دو قشر در مسیر صحیح باشد، تمام ملت به مسیر صحیح می‌رود. دو قشری که إِذَا فَسَدَ الْعَالَمُ فَسَدَ الْعَالَمُ است. این «عالم»... شما هم هستید؛ همه‌مان هستیم. شما همه جزء علما هستید، که اگر چنانچه خدای نخواستہ فاسد باشید، عالم را به فساد می‌کشید؛ و اگر صالح

۱- کیهان، ۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۴۶۶

باشید، عالم را به صلاح می کشید. صلاح و فساد یک جامعه به دست مربی های - آن هست - آن جامعه هست.^۱

استعفای آیت الله خلخالی پذیرفته نشد

به دنبال استعفای آیت الله خلخالی از امور دادگاه های انقلاب امروز اعلام شد که با استعفای وی موافقت نشده است. آیت الله خلخالی در این زمینه گفت: حاکم شرع بودن، یک وظیفه الهی است که به افراد تفویض می شود و من نمی توانم از این وظیفه الهی کناره گیری کنم اما از امور دادگاه ها استعفا داده بودم که با این کناره گیری موافقت نشد.

وی در مورد اظهارات یزدی که گفته است، خلخالی هیچ سمتی در دادگاه های انقلاب ندارد نیز گفت: من نمی توانم صحت این مطالب را قبول کنم، سمت من در دادگاه های انقلاب منوط به حکم امام است که درباره من صادر کرده اند و مقام معظم ایشان هیچ گاه حقیر را از این مقام عزل نکرده اند.^۲

آیت الله طالقانی: محور اصلی مذاکرات قانون اساسی بود

آیت الله طالقانی در یک مصاحبه مطبوعاتی با حضور خبرنگاران داخلی و خارجی جزئیات مذاکره ۶ ساعته ای را که در قم جریان داشت، تشریح کرد و به پرسش های خبرنگاران پاسخ داد.

آیت الله طالقانی اظهار داشت: محور اصلی مذاکرات ۶ ساعته قم چگونگی تدوین قانون اساسی و تسریع در ادامه این قانون برای آگاهی و تصمیم گیری ملت ایران است و مسئله دیگر چگونگی تشکیل مجلس مؤسسان [خبرگان قانون اساسی] بوده است.

به عقیده من مسئله شوراها تقدم دارد

وی در همین مورد خاطر نشان ساخت: در شرایط فعلی چه در داخل و چه از خارج درباره قانون اساسی بحث هایی می شود که ما از جهت تصویب این قانون اساسی و چگونگی اجرای این نظام که برای جمعی مبهم است، لازم دانستیم که به این مسئله با ضرورت نگاه کنیم، البته طرحتی هم در مورد نحوه تشکیل شوراها که از

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۴۶۷

۲- اطلاعات، ۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۱

طرف رده هم‌فکر من تدوین شده بود، بررسی گردید تا نوع کار و اظهاراتی که اعضای شوراها دارند، روشن گردد، ولی من نظر دادم که مسئله قانون اساسی و تشکیل مجلس مؤسسان قبل و پیش از تدوین قانون شوراها مورد بررسی قرار گیرد. البته به عقیده من مسئله شوراها حق تقدم دارد.

در کشورهای غربی این سرمایه است که حکومت می‌کند

آیت‌الله طالقانی درباره قانون اساسی جدید و به خصوص امر واگذاری کار مردم به مردم گفت: در قانون اساسی ایران خواهید دید که این فقط ادعا نیست که کار مردم به مردم واگذار شود، هم اکنون در بسیاری از کشورها این شوراها با شرکت مردم تشکیل شده است، مع‌ذلک می‌بینیم که در عمل آن طور که باید و شاید پیاده نشده و اکثریت مردم حق نظارت را ندارند، چه در غرب، چه در شرق فرقی نمی‌کند، در غرب آنها اسم خود را گذاشته‌اند دمکراسی، ولی در باطن در این کشورها قدرت در دست سرمایه‌داران است و این سرمایه‌داران هستند که سرنوشت مردم را تعیین می‌کنند، در کشورهای کمونیستی هم همین طور است.

صدای شیطان بلند شده است / باید روزه سیاسی بگیریم

آیت‌الله طالقانی در مورد اعتراض آمریکا به اعدام سران رژیم گذشته نیز اظهار داشت: اسرائیل سال‌ها است که مردم فلسطین را زیر رگبار مسلسل گرفته و آمریکا صدایش بلند نمی‌شود، ولی درباره اعدام هویدا سر و صدایش بلند می‌شود، وقتی پیامبر اسلام مکه را فتح کرد و بت‌ها را فرو ریخت، فرمود: حالا صدای شیطان و ناله‌اش بلند می‌شود و حالا این‌ها شیاطین دنیا هستند که بر اثر ضربه‌ای که خورده‌اند، ناله سرداده‌اند، ناله سردادن این‌ها در روحیه انقلابی ما هیچ اثری ندارد. ملت برای همه نوع محرومیت آماده است و حتی حاضرند روزه سیاسی بگیرند تا امپریالیزم را سرچایش بنشانیم.

من هم حکم اعدام شاه را صادر می‌کنم

آیت‌الله طالقانی در مورد استعفای آیت‌الله خلخالی نیز اظهار داشت: ایشان مدت‌ها است که برکنار است و سمتی هم ندارد و علت آن هم شکایاتی است که از تندروی

ایشان شده بود، من خلخالی را فی‌النفسه آدم متدین و معتمدی می‌دانم، ولی مردم قدری از محاکمات او ناراضی بودند، علت ناراضی‌ت‌ها هم این است که او خیلی سریع و تند تصمیم گرفته است و مردم اعتراض کرده‌اند، باید مردم از خیانت‌های هویدا و امثال هویدا اطلاع پیدا می‌کردند، برای افکار عمومی جهان مشخص می‌شد که این‌ها چه جنایاتی کرده‌اند، ولی زود حکم صادر و اجرا شد.

آیت‌الله طالقانی در مورد حکم اعدام شاه نیز گفت: خلخالی یک مجتهد است و هر مجتهدی می‌تواند چنین حکمی صادر کند، من هم صادر می‌کنم و می‌گویم که از نظر افکار عمومی واقعاً شاه محکوم به اعدام است.^۱

طباطبایی افشا کرد؛ دستگاه‌های عظیم جاسوسی

ساواک در سفارت ایران در بن

دکتر صادق طباطبایی معاون سیاسی وزارت کشور در یک گفت‌وگوی تلویزیونی از وجود دستگاه‌های عظیم جاسوسی ایران که در محل سفارت ایران در بن نصب شده بود و با سیا و موساد ارتباط دائم داشت، خبر داد. طباطبایی گفت: دستگاه جاسوسی ایران در طبقه سوم ساختمان سفارت ایران در بن مستقر بود و بی‌سیم در آن قرار داشت که از قوی‌ترین انواع دستگاه‌های بی‌سیم است که نظایر آن فقط در اختیار کشورهای اسرائیل و آمریکا است.

به گفته طباطبایی، این بی‌سیم دارای آنتن غول‌پیکری است که نصب این آنتن، جز با اجازه وزارت کشور آلمان میسر نیست و این موضوع می‌رساند که دولت آلمان از وجود چنین دستگاهی در سفارت ایران با خبر بوده است. طباطبایی در مورد قرارداد خرید زیردریایی از آلمان نیز گفت: ما به مقامات آلمانی گفتیم نیازی به این زیر دریایی‌ها نداریم و اگر به دنبال دریافت خسارت هستید، می‌توانید از شاه در باهاما دریافت کنید.^۲

بازرگان: ما برای تزکیه نیامده‌ایم!

مهندس مهدی بازرگان نخست‌وزیر در دومین روز سمینار رؤسای دانشگاه‌های

۱- اطلاعات، ۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

کشور طی سخنانی با اشاره به مشکلات همه‌جانبه کشور اظهار داشت: ما در برابر مشکل‌ترین مسائل تاریخ ایران قرار داریم و هیچ راهی جز قبول گذشت و فداکاری وجود ندارد.

نخست‌وزیر در پاسخ به اظهارات چند تن از رؤسای دانشگاه‌ها که مسئله تزکیه در دانشگاه‌ها را مطرح کرده بودند، گفت: این دولت برای تزکیه نیامده است، ممکن است این کار را بکنیم ولی آن وقت کارهای دیگر باید از روی دوش ما برداشته شود، بنده طرفدار عفو عمومی بودم نه از روی عاطفه بلکه از روی مصلحت. وی ادامه داد: اگر مسئله تزکیه مطرح باشد، باید سراغ همه خاطیان رفت، تازه کی برود؟ روی همین عده هم حرف است.^۱

۴ خرداد ۱۳۵۸

حکم امام به بازرگان در مورد تدوین و تصویب قانون اساسی

رهبر انقلاب امروز در حکمی خطاب به نخست‌وزیر تأکید کردند: لازم است طرح قانون اساسی را - که شورای طرح‌های انقلاب، مشغول تدوین و تکمیل آن هستند - با سرعت تکمیل، و به تصویب شورای انقلاب برسانید.

در بخشی از این حکم آمده است: [این قانون را] هر چه زودتر در اختیار افکار عمومی بگذارید تا همه صاحب‌نظران و تمامی اقشار ملت - در مدت محدودی که تعیین می‌نمایید - پیشنهادها و نظرات خود را درباره آن ابراز نمایند؛ و بنابر تصمیمی که با تبادل نظر با شورای انقلاب و دولت گرفته شد، ترتیبی دهند تا مردم هر استان و هر یک از اقلیت‌های مذهبی، نمایندگان صاحب‌نظر خود را به تعدادی که شورای انقلاب اسلامی و دولت تعیین می‌کنند، انتخاب کنند. و مجلس متشکل از نمایندگان مردم با توجه به همه پیشنهادها مفیدی که رسیده است، مواد قانون اساسی را به صورت نهایی بررسی و تنظیم نمایند. و سعی شود که در آن کلیه حقوق و آزادی‌ها و فرصت‌های رشد و تعالی و استقلال این ملت بر مبنای موازین اسلامی - که ضامن حقوق حقه همه افراد است و اکثریت قریب به اتفاق مردم ایران بدان رأی مثبت داده

است - پیش‌بینی گردد.^۱

روزنامه‌های
خبر داد ماه ۱۳۵۸

ما از آزادی منهای قرآن بی‌زاریم / اسلام منهای روحانیت خیانت است

رهبر انقلاب امروز در دیدار گروه‌های مختلف مردم فرمودند: ما اگر تمام آزادی‌ها را به ما بدهند، تمام استقلال‌ها را به ما بدهند و بخواهند قرآن را از ما بگیرند، نمی‌خواهیم. ما بیزار هستیم از آزادی منهای قرآن، ما بیزار هستیم از استقلال منهای اسلام، ما بیزار هستیم از اینکه بگویند اسلام منهای روحانیت. اسلام منهای روحانیت خیانت است. می‌خواهند اسلام را ببرند، اول روحانیت را می‌برند؛ اول می‌گویند اسلام را می‌خواهیم، روحانیت را نمی‌خواهیم! روحانیت استثنا بشود، اسلام در کار نیست. اسلام با کوشش روحانیت به اینجا رسیده است.^۲

هاشمی رفسنجانی ترور شد

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی امشب در اتاق پذیرایی خانه مسکونی خود واقع در درازشیب مورد سوء قصد قرار گرفت و مجروح شد. مهاجمان که دو نفر بودند، اعلامیه‌ای را با امضای گروه فرقان در خانه هاشمی رفسنجانی به جای گذاشتند. هاشمی پس از انتقال به بیمارستان مورد عمل جراحی قرار گرفت و حال مزاجی وی خوب اعلام شده است.^۳

اشغال رادیو و تلویزیون تبریز

رادیو و تلویزیون مرکز تبریز بعد از ظهر امروز توسط یک گروه مسلح مجهز به ژ ۳- و یوزی اشغال شد و تمام کارکنان آن به گروگان گرفته شدند. مهاجمین مسلح و اشغال کنندگان مرکز رادیو و تلویزیون در توجیه یورش مسلحانه خود به این مرکز اظهار داشتند که علت این کار آنان عدم فیلم‌برداری از تظاهرات آنان در اعتراض به امپریالیسم آمریکا است که همان روز جریان داشت.

مقامات مسئول تلویزیون با اعلام این‌که از راهپیمایی آنان فیلم‌برداری شده و پخش خواهد شد، خواستار پایان گروگان‌گیری شدند، ولی مهاجمین تا چندین ساعت

۱- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۴۸۲

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۴۸۴

۳- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

حاضر به پایان دادن به اشغال رادیو و تلویزیون نشدند. پس از رفع اشغال مرکز رادیو و تلویزیون تبریز توسط گروه مهاجم کارکنان رادیو و تلویزیون این مرکز به عنوان اعتراض به عدم امنیت جانی و شغلی خود دست به تحصن زدند.^۱

طبیعت انقلاب ما دشمن ساز است

به دنبال تصویب قطعنامه ضد ایرانی در سنا تظاهرات ضد آمریکایی سراسر کشور را فرا گرفت. دیروز با دعوت حزب جمهوری اسلامی اعتراض به دخالت سنای آمریکا در امور داخلی ایران و محکوم ساختن قطعنامه سنای آمریکا ده ها هزار نفر از مردم تهران در شهر تهران دست به راهپیمایی زده و در میدان ۱۷ شهریور گردآمدند. هاشمی رفسنجانی در این تجمع طی سخنانی گفت: این طبیعت انقلاب ما است که دشمن ساز است. آنها که انقلاب ما را آزمایش کردند، می دانند که این انقلاب نه رنگ شرقی می پذیرد و نه رنگ غربی، ما تا به حال در رابطه با آمریکا چه سودی برده ایم که امروز از آنها بترسیم، کشورهای که ثروت و نفت و مغزهای متفکر ما را بردند و در عوض به ما اسلحه هایی تحویل دادند که هیچ گاه حتی در خارج از مرزها هم به درد ما نخورد. وی در ادامه سخنان خود خطاب به دشمنان انقلاب اسلامی و استعمارگران گفت: شما بدانید که دیگر نقاب حقوق بشر قدرت پوشاندن چهره کریه و منفور شما را ندارد و آن چهره را اگر پشت ده نقاب هم بپوشانید، خودش را نشان می دهد.^۲

مسعود رجوی: امام خمینی انقلاب را از انحراف حفظ می کند

مراسم دیگری نیز در محل ترمینال تهران [پارک خزانه] از سوی مجاهدین خلق [منافقین] برگزار شد. مسعود رجوی از سرکردگان سازمان مجاهدین خلق [منافقین] در این مراسم گفت: همین روزها ما در ابعادی بسیار وسیع تر چنین موقعیتی را در مورد رهبری انقلاب حضرت آیت الله العظمی خمینی چنین موقعیتی را در مورد ایشان هم می بینیم ایشان فراتر از آن هستند که منحصر باشند به یک جمعیت یا دسته یا حزب بخصوص، بلکه در ورای تمام احزاب به تمام اقشار و طبقات خلق تعلق دارند و به راستی هم که این تعلق چه مسئولیت سنگینی با خود دارد مسئولیت متحد کردن تمام طبقات و اقشار

۱- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۴

مردم و هدایت مبارزات آنها در یک کانال درست، در مسیر درست و ممانعت از این که مبارزه به مسیرهای انحرافی برود و انداختن مبارزه در صراط مستقیم ضد استعماری.

بارها گفته‌ایم بعد از شاه نوبت آمریکا است

رجوی ادامه داد: در طول مبارزه بارها گفتیم بعد از شاه نوبت آمریکا است و امروز نوبت آمریکا فرا رسیده است، امروز ما برای همان در اینجا گردهم آمده‌ایم، این همان رمز مقدس وحدت ما است، دیروز مرگ بر شاه خائن بود و امروز مرگ بر امپریالیسم آمریکا.

چه کسی در سال‌های اخیر این همه کشتار کرد؟!

رجوی در بخش دیگری از سخنان خود با حمله به آمریکا اظهار داشت: در همین سال‌های اخیر چه کسی یک میلیون نفر را در اندونزی کشتار کرد، چه کسی سه میلیون نفر را در ویتنام کشتار کرد؟ چه کسی ده‌ها هزار نفر را در شیلی کشتار کرد؟ چه کسی اسرائیل، این نوزاد نامشروع را از خودش در خاورمیانه به جای گذاشت؟ چه کسی کودتای سال ۳۲ را در ایران به راه انداخت؟^۱

پیام آیت‌الله طالقانی به مناسبت سالروز شهدای مجاهدین خلق اولیه

آیت‌الله طالقانی در پیامی به مناسبت سالگرد کشته شدن ۵ تن از مؤسسين سازمان مجاهدین خلق تأکید کرد: امروز برای تجلیل از شهدایی جمع شده‌اید که از خون پاک آنها پس از هفت سال سیلاب‌ها برخاستند، همان‌ها که برای درهم کوبیدن شرک و بت‌ها و اقامه توحید به پا خواستند، دشمن مشترک هم از همین جهت از آنها انتقام گرفت.

آیت‌الله طالقانی در پیام خود افزود: آنها شاگردان مؤمن و دل داده مکتب قرآن بوده، گوه‌رهایی بودند که در تاریکی درخشیدند، حنیف نژاد، بدیع زادگان، عسکری زاده، مشکین قلم، ناصر صادق از همین تابندگان بودند، این‌ها راه جهاد را گشودند و امامت و رهبری حضرت آیت‌الله خمینی آن راه را به ثمر رساند و تکامل بخشید.^۲

۱- اطلاعات، ۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۴

۲- اطلاعات، ۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۹، در سال ۱۳۴۴، دوازده سال پس از کودتای ۲۸ مرداد و ۲ سال پس از سرکوب خونین قیام پانزده خرداد، سه تن از اعضای سابق جبهه ملی دوم و نهضت آزادی، تصمیم گرفتند در مبارزه علیه رژیم شاه،

سازمانی با مشی مسلحانه به وجود آوردند. محمد حنیف نژاد (۲۶ ساله) مهندس کشاورزی، سعید محسن (۲۶ ساله) مهندس راه و ساختمان و عبدالرضا نیک‌بین رودسری (۲۳ ساله) دانشجوی ریاضی که تحصیلات دانشگاهی خود را نیمه تمام گذارده بود، هسته اولیه گروه را تشکیل داده و یک سال بعد علی اصغر بدیع زادگان (۲۵ ساله) مهندس شیمی به این جمع پیوست. این افراد با آنکه شخصاً مذهبی بودند و نسبت به عقاید و رفتار مذهبی خویش توجه و حساسیت داشتند، اما از نظر سیاسی و ایدئولوژیک پرورش یافته جبهه ملی و نهضت آزادی بودند.

مهندس بازرگان، خود نیز بعدها تأکید کرد که مجاهدین خلق «فرزندان نهضت آزادی» هستند و مبانی فکری و تعلیمات اولیه آن مأخوذ از بحث‌ها و کتاب‌های وی و نهضت آزادی بوده است.

در چهارم خرداد سال ۱۳۵۱، محمد حنیف نژاد و چهار تن از بنیانگذاران و اعضای مرکزی سازمان مجاهدین خلق ایران، در تپه‌های اوین اعدام شدند. سازمان مجاهدین خلق (که بعدها طی انحرافات که پس از شهادت کادرهای مسلمان خود پیدا کرد به منافقین تغییر ماهیت داد)، نام سازمان مسلحی است که در اواسط دهه ۱۳۴۰ برای مبارزه با حکومت محمد رضا شاه پهلوی تشکیل شد. بنیانگذاران این سازمان، محمد حنیف نژاد، سعید محسن و علی اصغر بدیع زادگان نام داشتند که در پانزدهم شهریور ۱۳۴۴، این سازمان را تأسیس کردند.

این ۳ تن از فعالان مسلمان جبهه ملی دوم ایران بودند که پس از تشکیل نهضت آزادی از فعالان یا هواداران آن سازمان بودند. محمد حنیف نژاد به‌عنوان مرکزی‌ترین حلقه‌ی بنیانگذار سازمان، خود مبارزی بود که شدت تحت تأثیر افکار افرادی نظیر بازرگان، شهید آیت‌الله مطهری و دکتر علی شریعتی قرار داشت. این سازمان که مشی مبارزه مسلحانه را برگزیده بود، این مشی را از سرکوب قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ توسط رژیم شاه و نیز بی‌ثمر بودن مبارزات گذشته و نهایتاً فراگیر بودن جنبش‌های مسلحانه و فرهنگ استفاده از سلاح در منطقه و جهان استنتاج کرده بود.

در اواسط سال ۱۳۵۰، جمعی از نیروهای مذهبی تهران پس از مذاکره با محمد حنیف نژاد و اعضای مرکزی سازمان، با این سازمان ائتلاف نمودند و در همین زمان کمک‌های مردمی از جانب روحانیت تهران به سازمان مجاهدین خلق، شدت بیشتری پیدا کرد. درز کردن خبر این ائتلاف میان حزب الله تهران با مجاهدین خلق، موجب وحشت سران رژیم شاه و روسای ساواک شده، و به دستور محرمانه‌ای برای تشکیل گروهی زبده برای درهم شکستن و نفوذ به درون سازمان مجاهدین خلق منجر گشت.

بنیانگذاران سازمان، در ابتدا ۶ سال را مصروف سازماندهی، جذب نیرو و کسب آموزش‌های نظامی کردند، ولی در شهریور ۱۳۵۰، در یک یورش ساواک، نزدیک به ۹۰ درصد افراد سازمان بدون اینکه حتی یک تیر شلیک کنند، دستگیر شدند و به‌جز چند نفر که اعدام شدند، بقیه از جمله مسعود رجوی تا زمان پیروزی انقلاب، در زندان به سر بردند. در این میان، فردی بنام احمد رضایی از جمله اعضای مرکزی سازمان بود که در شهریور ۵۰ دستگیر نشد و توانست فرار کند. وی بعدها در نبود اعضای دستگیر شده سازمان، رهبری سازمان را بر عهده داشت. و تا زمان شهادتش در ۲۵ خرداد ۱۳۵۲، نقش مهمی در رهبری و سازماندهی مجدد عملیات نظامی مجاهدین ایفا کرد. بدین ترتیب بقایای سازمان، فعالیت خود را ادامه داد و سازمان با چند عمل مسلحانه در جامعه شناخته شد.

پس از کشته شدن رضایی به‌عنوان آخرین حلقه مسلمان کادرهای اصلی مجاهدین، مسعود رجوی با سوءاستفاده‌ای ماهرانه و درحالی که یکی از خویشاوندان او در دربار شاه نفوذ جدی داشت، نه تنها اعدام نشد بلکه توانست در جنگ قدرتی که مابین او به‌عنوان جناح مذهبی نمای مجاهدین با تقی شهرام به‌عنوان جناح چپ‌زده مجاهدین راه افتاده بود، نقش ظاهراً مثبت‌تری از خود ایفا نماید و اعتباری میان اعضای باقی مانده مجاهدین پیدا کند.

در این میان تقی شهرام که خود نیز بنا بر اخباری توسط ساواک از زندان شمال کشور فراری داده شده بود، رهبری بخش تغییر ایدئولوژیک داده سازمان (که بعدها با نام سازمان پیکار فعالیت کرد) را به‌دست گرفت و توسط هوادارانش چند تن از اعضای مسلمان این سازمان از جمله مجید شریف واقفی را به شکل فجیعی به شهادت رساندند. این عمل تقی شهرام و هوادارانش، موجی از نفرت و خشم را در میان قشرهای مذهبی جامعه ایجاد و زمینه بهره‌برداری عمیق ساواک را فراهم ساخت.

حقیقت این است که سازمان مجاهدین خلق پس از دست دادن کادرهای اولیه و مسلمان خود، با نفوذ و خط‌دهی‌های مستمر ساواک، از متون سابق خود که قرآن و نهج البلاغه بود به دور افتاد و به کتب مارکسیستی روی آورد. این انحراف در هر دو شاخه مذهبی‌نما و چپ‌زده مجاهدین شدت نمود پیدا کرد به گونه‌ای که روحانیت تهران که یکی از حامیان اصلی سازمان مجاهدین خلق ایران به شمار میرفت، با احساس این انحراف فکری، کمک‌های خود را به سازمان قطع نمود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، رهبری مغرور و تازه سازمان مجاهدین خلق به جای همراهی در صفوف انقلاب و همگامی با امام راحل رحمت الله علیه، با دوری آشکار از خط مشی بنیانگذاران و کادرهای اولیه این سازمان، با موضع‌گیری به نفع سازمان‌های مارکسیستی، به نیروهای مذهبی و آرمان‌های اسلامی خیانت کرد و دست به مشی مسلحانه بر ضد انقلاب پر شکوه اسلامی بُرد. این سازمان البته امروزه کاملاً از آرمان‌های اولیه خود فاصله گرفته و جالب اینجاست که این را آشکارا و با ادعای مسخره «انقلاب ایدئولوژیک» به رُخ دیگران می‌کشانند!

هاشمی زنده است چون نهضت زنده است

رهبر انقلاب امروز در پیامی به مناسبت ترور ناکام آیت‌الله هاشمی رفسنجانی اظهار داشتند: مرحوم مدرس که به امر رضاخان ترور شد، از بیمارستان پیام داد: «به رضاخان بگویید من زنده هستم». مدرس حالا هم زنده است. مردان تاریخ تا آخر زنده هستند. بدخواهان باید بدانند هاشمی زنده است چون نهضت زنده است.

امام خمینی ادامه دادند: امریکا و دیگر ابرقدرت‌ها بدانند ملت ما زنده است. اجتماعات عظیم این دو - سه روز شاهد زنده بودن انقلاب است. اینان با این تلاش‌های احمقانه نمی‌توانند انقلاب اسلامی ما را ترور کنند؛ نمی‌توانند شخصیت انسانی - اسلامی مطهری و هاشمی را ترور کنند؛ هر چند ترورها حساب شده و سازمان یافته باشند و از لابه‌لای آنها جای پای ابرقدرت‌ها و جنایتکاران بین‌المللی به چشم بخورد.^۱

آیت‌الله بهشتی: نباید به سینه‌کسانی که دیرتر به

انقلاب پیوسته اند دست رد بزنیم

آیت‌الله بهشتی گفت: در این انقلاب روحانیت نقش ویژه‌ای داشته است و دارد که هنوز هم خود روحانیت باید به سختی مراقب این نقش ویژه و وظیفه‌ای که در این راه به عهده‌اش گذاشته شده است باشد.

وی ادامه داد: در لباس روحانیت عناصر ناصالحی رسوخ و رخنه کرده‌اند که ما این‌ها را روحانی حساب نمی‌کنیم و خوشبختانه ملت ما هم این‌ها را روحانی به حساب نمی‌آورد. ملت ما در طول تاریخ گذشته‌مان نشان داده است که به روحانیونی اعتماد و عقیده دارد که اصالت اندیشه اسلامی و اجتماعی و سیاسی آنان را مورد تأیید قرار داده باشند بنابراین بودن معدودی عناصر ناصالح در لباس روحانیت نمی‌تواند به‌عنوان خطری جدی تهدید کننده برای این نقش تلقی شود و آن چه مهم است این‌که خود دستگاه روحانیت وظیفه دارد برای تصفیة عناصر ناباب اقدام کند.

آیت‌الله بهشتی در ادامه با اشاره به دسته‌ای از روحانیون که هر چند در ابتدای

نهضت اسلامی با انقلاب همراه نبودند، ولی به تدریج به این انقلاب پیوستند گفت: نباید این گروه را با بهانه این که دیر به انقلاب پیوسته‌اند، رد کرد. من با صراحت اعلام می‌کنم که بنده و دوستانم به سهم خودمان خواهان آن هستیم که این گروه‌هایی که به انقلاب پیوسته‌اند، فقط و فقط سعی‌شان در این باشد که گذشته را جبران نمایند و کوتاهی‌های قبلی را را جبران کنند و در این مرحله خطیر فعلی که قرار داریم، نقش موثرتری را برای به ثمر رسانیدن انقلاب بر عهده بگیرند.^۱

سادات: به شاه پناهندگی می‌دهم

انورسادات رئیس‌جمهور مصر گفت مایل است که به شاه سابق ایران در مصر پناهندگی دهد و اضافه کرد واقعاً حیف است که محمد رضا پهلوی هنوز پناهگاهی برای خودش نیافته باشد. سادات در یک مصاحبه تلویزیونی در اقامتگاهش در اسکندریه خاطر نشان ساخت که وی موضوع اعطای پناهندگی شاه سابق را ماه آینده در مجمع ملی مصر مطرح خواهم کرد. سادات اضافه کرد: ایران روابط خود را با مصر قطع کرده است و من از پارلمان جدید مصر خواهم خواست با دادن پناهندگی به شاه موافقت کند؛ زیرا این یک امر اخلاقی برای مصر است و من از بابت آنان که ترسیده‌اند به شاه پناهندگی دهند، متأسف و ملولم.^۲

مجاهدین خلق آیت‌الله طالقانی را نامزد ریاست جمهوری کردند

پس از راهپیمایی هواداران سازمان مجاهدین خلق [منافقین] که در سالگرد کشته شدن بنیانگذاران این سازمان ترتیب داده شده بود، مسعود رجوی طی سخنانی اظهار داشت: مجاهدین خلق آیت‌الله طالقانی را به‌عنوان نامزد خود برای انتخابات ریاست جمهوری برگزیده است. رجوی خاطر نشان ساخت: اصل اساسی اسلامیت، روحانیت، برخورداری از اعتماد کامل شخص امام، مقبولیت سراسری از هر جهت در تمام کشور، سوابق روشن مبارزات سیاسی و اسلامی در آیت‌الله طالقانی وجود دارد. رجوی اظهار امیدواری کرد: حضرت آیت‌الله طالقانی علی‌رغم ضعف مزاجی که دارند، تحت رهبری و توجهات امام خمینی این نامزدی را به‌عنوان یک وظیفه شرعی

۱- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

پذیرا شوند. وی در پایان این گونه دعا کرد: خدایا جمهوری اسلامی ما را تحت رهبری امام خمینی و ریاست جمهوری آیت الله طالقانی به سر منزل مقصود برسان.^۱

آیت الله خلخالی رهبر فدائیان اسلام شد

امروز روزنامه‌ها اعلام کردند که سازمان فدائیان اسلام توسط آیت الله خلخالی و به رهبری وی تجدید سازمان پیدا کرده و فعالیت‌های خود را از سر گرفته است. فدائیان اسلام تحت رهبری آیت الله خلخالی امروز اعلام کردند که انتقام ترورهای اخیر را از تبهکارانی که از امپریالیسم و صهیونیسم الهام می‌گیرند، خواهند گرفت.^۲

یزدی: اعدام القانیان ربطی به یهودی بودن وی نداشت

ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه گفت: هیچ یهودی ایران به خاطر ارتباط با اسرائیل و صهیونیسم محاکمه نخواهد شد. سرژکلارسفلد حقوقدان فرانسوی و یکی از مبارزان علیه نهضت ضد یهود اظهار داشت: یزدی به وی گفته است که اگر یک یهودی ایرانی عضو دستگاه جنایتکار شاه باشد، این ارتباط می‌تواند وی را در مظان اتهام قرار دهد. کلارسفلد ادامه داد: یزدی به من گفت که القانیان به خاطر یهودی بودن اعدام نشده است.

این حقوقدان یهودی گفت: یزدی در دیدار ۷۵ دقیقه‌ای خود با من بر این نکته تأکید کرد که جامعه یهود پیش از سقوط شاه همکاری وسیعی با رژیم داشت، سیاست شاه تکیه بر حمایت اقلیت‌ها بوده است و جامعه یهود متاسفانه علی‌رغم هشدار نیروهای انقلابی با شاه همکاری و همراهی داشته است.^۳

۱- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸، دو روز بعد از این که کلارسفلد مذاکرات خود را با یزدی منتشر ساخت وزارت خارجه با انتشار بیانیه‌ای بخشی از سخنان وی را تکذیب کرد! در بیانیه وزارت خارجه آمده است: به وکیل فرانسوی اطمینان داده شده اعدام القانیان نه به خاطر یهودی بودن وی، بلکه به دلیل آن صورت گرفته است که وی جزو نظام جنایتکار شاه بوده، جاسوسی می‌کرده و مفسد فی الارض شناخته شده است. در این ملاقات اسنادی از جنایات رژیم گذشته ارائه شده و توضیح داده شد که بسیاری از شکنجه‌گران ساواک در اسرائیل توسط موساد تعلیم دیده بودند و بنابراین اسرائیل شریک جنایات رژیم شاه می‌باشد. وزارت خارجه همچنین با تکذیب خبر رویترز که در برخی مطبوعات منتشر شد، تأکید کرده است اینکه یزدی به نماینده کلیمیان گفته است بیهویان ایران قبل از آنکه شاه از سلطنت خلع شود، با شاه همکاری می‌کرده‌اند، تکذیب می‌شود. (رک اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷)

آمریکا: مقامات ایرانی احساسات مردم را کنترل کنند!

وزارت امور خارجه آمریکا تظاهرات ضد آمریکایی مردم تهران را در برابر سفارت این کشور در تهران نکوهش کرده و از همه مقام‌های رسمی ایران خواست که احساسات برآشفته مردم را آرام کنند. هزاران تظاهر کننده ایرانی دیروز و پریروز با فریادهای مرگ بر کارتر و شعارهای ضد آمریکایی دیگر نسبت به قطعنامه سنای آمریکا که اعدام‌های انقلابی ایران را محکوم کرده است، به راهپیمایی پرداخته‌اند. وزارت امور خارجه آمریکا در ادامه از این که دولت ایران از سفارت آمریکا به نحو موثری حفاظت نموده، تقدیر و تشکر کرد.^۱

تصویب آئین‌نامه تزکیه در محیط دانشگاه‌ها

رؤسای دانشگاه‌ها در پایان جلسه دو روزه شورای رؤسای دانشگاه‌ها، آئین‌نامه تزکیه در محیط دانشگاه‌ها را تصویب کرد و قرار شد که این طرح در هیئت دولت مطرح شود و سپس نسبت به اجرای آن اقدام شود. بر اساس متن مصوبه شورای مرکزی دانشگاه‌ها که قرار است بعد از طرح در هیئت وزیران در مراکز آموزش عالی به مرحله اجرا گذاشته شود، افراد و گروه‌های زیر از دانشگاه‌ها اخراج خواهند شد؛

- اعضا یا حقوق بگیران ساواک و وابستگان به دربار و اعضای سیا و فراماسونری
- کسانی که از بهمن ماه ۱۳۴۱ دارای مشاغل سیاسی از قبیل نخست‌وزیری، معاونت وزارت، سفارت، استانداری، نمایندگی مجلسین، مدیریت عامل سازمان‌های مهم یا شهرداری تهران یا مدیران بانک‌ها بوده‌اند.

- اعضای کادر رهبری یا فعالین مهم حزب رستاخیز
- افرادی که دلایل کافی مبنی بر رویه ضد دانشجویی آنان در دست بوده و در تعقیب و گرفتاری و مجازات دانشجویان مشارکت مستقیم داشته‌اند

دانشجویان یهودی: جاکوب جاویتس رشوه‌خوار است

گروهی از دانشجویان ایرانی یهودی، در بیانیه‌ای قطعنامه سنای آمریکا را محکوم ساخته و جاکوب جاویتس را رشوه‌خوار بین‌المللی نامیدند. در بخشی از این بیانیه

همچنین آمده است: امپریالیسم جهانی خصوصاً آمریکا دشمن واقعی استقلال و آزادی ایران است. دانشجویان یهودی همچنین نوحه‌سرایبی سنای آمریکا را به خاطر جنایتکارانی که به سزای اعمال ننگین خود رسده‌اند، نوعی دخالت بی‌شرمانه در امور داخلی ایران دانسته و آن را محکوم کردند.^۱

۶ خرداد ۱۳۵۸

از ضاربین هاشمی رفسنجانی اطلاعات وسیعی به دست آمد

با شناسایی مهاجمانی که به هاشمی رفسنجانی سوء قصد کرده‌اند، با توجه به این که اعضای گروه فرقان پیش از این شناسایی شده‌اند، دستگیری مهاجمان که به احتمال قریب به یقین در دو ترور گذشته نیز دست داشته‌اند، بیش از پیش امکان پذیر شد. یکی از مهاجمان که از سوی هاشمی رفسنجانی و همسرش شناسایی شده با یکی از اعضای گروه فرقان که در ارتباط با ترور آیت‌الله مطهری و قرنی بازداشت شده و فعلاً زندانی است پیش از دستگیری وی ارتباط داشته است. دولت آمریکا نیز هرگونه رابطه خود را با حادثه سوء قصد به هاشمی رفسنجانی صریحاً تکذیب کرد.^۲

حمله گروه مسلح به خانه آیت‌الله مفتاح

روزنامه‌ها امروز اعلام کردند: تلاش یک گروه برای ورود به خانه آیت‌الله مفتاح با هوشیاری محافظان وی ناکام مانده است. آیت‌الله مفتاح در این زمینه گفت: چهارشنبه قبل، یک گروه مسلح پس از عبور از دیوار منزل قصد ورود به خانه را داشتند و حتی قسمتی از در منزل را هم شکستند، پاسداران محافظ که متوجه این عمل شدند، به تعقیب مهاجمان پرداختند، ولی آنان موفق به فرار شدند. شهربانی اعلام کرده است: گمان نمی‌کند مهاجمین از گروه فرقان باشند، چون آنها از در وارد می‌شوند نه از دیوار!^۳

۱- اطلاعات، ۵ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

وزارت خارجه افشا کرد؛ قراردادهای محرمانه رژیم سابق با اسرائیل
وزارت خارجه طی بخشنامه‌ای به کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی که در
زمان رژیم سابق با اسرائیل قراردادهای فنی، اقتصادی و نظامی محرمانه بسته‌اند،
خواست که نوع این قراردادها و موافقت‌نامه‌ها را به اداره هشتم وزارت خارجه اعلام
کنند.^۱

خلع سلاح عمومی در خرمشهر اجرا نشده است

اعضای کانون فرهنگی - نظامی و پاسداران انقلاب اسلامی خرمشهر از صبح دیروز
در مسجد جامع این شهر دست به تحصن زدند و طی اطلاعیه‌ای یادآور شدند تا قبل
از دستگیری مسیبین حمله به کانون مذکور و ستاد پاسداران خرمشهر تحصن یک
هفته‌ای آنان ادامه می‌یابد و در پایان این مدت اعتصاب غذا خواهند کرد.

تحصن کنندگان در نامه‌های جداگانه‌ای به امام خمینی و مهندس بازرگان اعلام
کردند که مردم خرمشهر برای اعتراض به یورش‌های مذکور در فرمانداری متحصن
شدند ولی خواست‌های آنان دایر بر خلع سلاح عمومی و انحلال کلیه کانون‌ها و
تشکیلات خرمشهر بلااقدام ماند. این گروه اعلام کردند: با انحلال کانون خود موافقت
کرده‌اند، مشروط بر این که سایر کانون‌ها و سازمان‌های خرمشهر نیز منحل شود و در
قاموس آنان مسئله عرب و عجم جایی ندارد.^۲

سادات: در خاورمیانه جنگ دیگری روی نمی‌دهد

انور سادات رئیس‌جمهور مصر ۲۴ ساعت پس از تخلیه شهر العریش از نیروهای
اسرائیلی با یک هواپیمای سی ۱۳۰- وارد مرکز صحرای سینا شد و طی سخنانی اظهار
داشت: دیگر جنگی در خاورمیانه روی نخواهد داد؛ زیرا مصر از جنگ خارج شده
است و بدون مصر اعراب در هر شرایطی قادر به جنگ با اسرائیل نخواهند بود، لذا
آتش جنگی را روشن نخواهند کرد.^۳

۱- اطلاعات، ۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

کاردار ایران: چرا هیچ‌گاه از جنایات شاه خشمگین نشدید؟

کاردار سفارت ایران در آمریکا طی نامه‌ای به سناتور جاویتس خاطر نشان کرد: چرا هیچ‌گاه از جنایات شاه سابق خشمگین نشدید؟ در بخشی از نامه، علی اصغر آگاه کاردار سفارت ایران در آمریکا آمده است: مردم ایران از روابط شما و خانواده شما با شاه سابق آگاه هستند، این روابط از یک سو سکوت کامل شما را در خلال سال‌های اختناق، شکنجه و کشتار ملت ایران به وسیله شاه سابق و از سوی دیگر شتاب شما را برای انتقاد از انقلاب اسلامی ما بر اساس اطلاعات کذب و برداشت‌های نادرست مطبوعات آمریکا توجیه می‌کند.^۱

۶ خرداد ۱۳۵۸

همگامی نزیه با سنای آمریکا: مسئول توقیف‌ها چه کسی است؟!

در دومین روز کنگره سراسری کانون وکلای دادگستری که مقارن ظهر امروز برگزار شد، چند تن از اعضای هیئت مدیره و رئیس کانون وکلای دادگستری مرکز صحبت کردند. حسن نزیه رئیس کانون وکلای دادگستری مرکز و مدیر عامل شرکت ملی نفت که ضمناً ریاست کنگره را نیز بر عهده دارد، طی سخنانی گفت: بر هیچ‌کس پوشیده نیست که در روزهای اخیر، بی‌عدالتی‌هایی در جامعه صورت گرفته است، امروز معلوم نیست مسئول این توقیف‌ها و بازداشت‌ها چه کسی است.

با اسلام نمی‌توان حکومت کرد!

وی ادامه داد: نباید ابدأً برای هیچ‌مقامی اعم از روحانی و یا غیرروحانی این اعتقاد پیدا بشود که اگر مثلاً من یکی گفتم جمهوری ایران، خدای نکرده تزلزل در اعتقاد من پیدا شده است. به‌عنوان مثال، اگر مهندس بازرگان با این همه مراتب تدین گفت: جمهوری دمکراتیک اسلامی، خدای نکرده چون در لباس روحانیت نیست، تردید کنیم؟ نگویند این حرف‌ها را!

نزیه اظهار داشت: من از حضور امام خمینی استمداد می‌کنم، خدمتشان خواهم

رفت فراموش نکنید که سیاست استعمار مبنی بر تفرقه بیانداز و حکومت کن بود هنوز هم جای خودش هست.

نزیه در ادامه با اشاره به این سخن امام که فرموده‌اند: این‌ها از اسلام می‌ترسند گفت: نمی‌دانم چرا عده‌ای اخیراً می‌روند خدای نکرده ایشان را مشتبه به بعضی مسائل می‌کنند [!]. باید عرض کنم هیچ مسلمان واقعی بر خلاف آنچه تصور رفته است، نه فقط از اسلام نمی‌ترسد، بلکه بر اسلام متکی است. در طول رژیم گذشته، ما با الله اکبر مبارزه می‌کردیم. نزیه در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: اگر ما فکر کنیم تمام مسائل سیاسی و اقتصادی و قضایی را می‌توانیم در قالب اسلامی بسازیم، آیات عظام هم می‌دانند این امر در شرایط حاضر نه مقدور است نه ممکن و نه مفید [!].^۱

امنیت امام و رهبران انقلاب به عهده فرمانده دژبان گذارده شد

امنیت و حفظ جان امام خمینی و رهبران روحانی در قم و تهران به دژبان مرکز سپرده شده است. دژبان مرکز از امروز در قم وارد عمل خواهد شد و مسئولان کشوری را زیر پوشش حفاظتی قرار خواهد داد. سرتیپ عزیزالله امیررحیمی فرمانده دژبان مرکز، ضمن اعلام این خبر اظهار داشت: به دنبال سوءقصد به جان هاشمی رفسنجانی و ترور شهید آیت‌الله مطهری و سپهبد قرنی، ضمن تماس با امام، ایشان فرمودند که کار حفظ جان و امنیت مسئولان کشور به عهده دژبان مرکز گذاشته شود.^۲

خلع سلاح عمومی در خرمشهر آغاز شد

خلع سلاح عمومی در خرمشهر با همکاری مردم در این شهر آغاز شد. محمد رضا علوی فرماندار خرمشهر با اعلام این خبر افزود: در اجرای سیاست دولت و خواست

۱- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸، امام خمینی دوم خرداد ماه همین سال طی سخنانی در جمع دانشگاهیان می‌فرماید: «اگر این جمعیت‌هایی که حالا در شرف تکوین است یا تکوین شده است و دارند تقویت می‌کنند خودشان را... اگر دیدید که در حرف‌هایشان از خدا خبری نیست، از اسلام هم خبری نیست، هیچ به جمهوری اسلام فکر نمی‌کنند، هیچ نمی‌زنند از جمهوری اسلامی... اگر شما دیدید که این جمعیت‌هایی که الآن مشغول فعالیت هستند، جمهوری که می‌گویند، یا «جمهوری» می‌گویند یا «جمهوری دمکراتیک» می‌گویند یا «جمهوری دمکراتیک اسلامی»، اگر اینها جمهوری گفتند، این همان معنایی است که دشمن‌های ما می‌خواهند.» امام خمینی ادامه می‌دهند: «دشمن‌های ما از جمهوری نمی‌ترسند، از اسلام می‌ترسند. از جمهوری صدمه ندیدند، از اسلام صدمه دیدند. آنکه تودهنی به آنها زد جمهوری نبود، جمهوری دمکراتیک هم نبود، جمهوری دمکراتیک اسلامی هم نبود؛ جمهوری اسلامی بود.» (رک صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۴۵۴)، این سخنان امام به زودی مرجع ضمیر خود را پیدا کرده و حسن نزیه که بعدها با مشخص شدن ماهیتش مخفی و سپس از کشور فرار کرد به آن پاسخ گفت.

۲- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

آیات عظام و مردم به کلیه قوای انتظامی مستقر در خرمشهر دستور داده شده تا چنانچه افرادی دارای سلاح‌های غیرمجاز هستند، آنها را خلع سلاح کنند. فرماندار خرمشهر اظهار داشت: اسلحه‌هایی را که مردم به فرمان امام برای مبارزه با طاغوت خریده بودند، ما دریافت کرده و هزینه آن را نیز پرداخت خواهیم کرد.^۱

باهنر: برداشت مردم این است که چپی‌ها توطئه می‌کنند

آیت‌الله باهنر دربارهٔ موضع نظام اسلامی در برابر چپ‌ها گفت: ما عمیقاً معتقدیم از راه مبارزه ایدئولوژیک و تربیت مبانی اعتقادی باید در برابر مکتب‌ها قرار گرفت، اما ملاحظه می‌کنید بعضی وقت‌ها صحبت عرصه عقاید نیست. آیت‌الله باهنر اظهار داشت: ما نباید راجع به مبانی اسلامی صحبت کنیم در حالی که آنها دارند عملاً تجزی طلبی را ترویج می‌کنند یا کارخانه‌ها را به تعطیلی می‌کشاند.^۲

برژنف: از حاکمیت و استقلال ایران دفاع می‌کنیم

برژنف گفت: ما دقیقاً از اصل احترام بر حاکمیت و استقلال ایران و مردم ایران بر اساس منشور ملل متحد حمایت می‌کنیم. صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی در نامهٔ متقابل خود به محمد مکرری سفیر دولت موقت جمهوری اسلامی عنوان کرد: ما از خروج ایران از ستو که به‌عنوان وسیله‌ای در دست نیروهای دشمن با صلح و دوستی بین ملت‌ها بود، استقبال می‌کنیم، تمایل ایران به جنبش عدم تعهد، نشانهٔ علاقهٔ جمهوری اسلامی ایران در راه حفظ صلح و مبارزه علیه امپریالیسم است.^۳

توقیف ۸ هزار اسلحهٔ قاچاق در خلیج فارس

آیت‌الله خلخالی که به نمایندگی از امام خمینی به دوبی رفته است، در سومین روز اقامت خود با شیخ راشد حاکم دوبی دیدار و در باره کشف و توقیف ۸ هزار قبضه سلاح گفت‌وگو کرد. گفتنی است پیش از این نیز در مورد ورود اسلحهٔ سبک قاچاق و همچنین مواد مخدر به ایران توسط عوامل ضد انقلاب و وابسته به رژیم

۱- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۲- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۵

۳- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱

سابق از طریق آب‌های خلیج فارس و مناطق جنوبی کشور گزارش‌هایی رسیده بود که سرانجام مهم‌ترین کاروان حمل اسلحه که به سوی ایران در حرکت بود به دستور شیخ راشد حاکم دوبی، توقیف و کلیه سلاح‌های به‌دست آمده از آن، مصادره شد.^۱

استاندار آذربایجان شرقی استعفا داد

مهندس رحمت الله مقدم مراغه‌ای استاندار آذربایجان شرقی گفت: استعفای خود را از استانداری آذربایجان شرقی تسلیم وزیر کشور کرده‌ام. وی در مورد استعفای خود اظهار داشت: در حقیقت من از مسائل آذربایجان ناراحتی ندارم ولی مواردی از نظر اصولی وجود داشت که مشکلاتی را به وجود می‌آورد، اگر دوگانگی قدرت حل نشود، کارکردن در این ناحیه واقعاً مشکل خواهد بود. وی اظهار داشت: صلاح می‌بینم در تهران کار کنم تا آذربایجان شرقی.^۲

سلطان قابوس: اوضاع خلیج فارس وحشت‌آور است

سلطان قابوس وضع خلیج فارس را بسیار وخیم و وحشت‌آور خواند و تأکید کرد که به این دلیل با یک ابتکار دیپلماتیک آمریکا برای جلوگیری از توسعه نفوذ شوروی در این منطقه موافق است. سلطان عمان اظهار داشت: وضع این منطقه، فوق‌العاده خطرناک شده است و آمریکا هنوز هم وقت دارد که به یک ابتکار دیپلماتیک تازه دست بزند و در غیر این صورت، آینده خلیج فارس به شدت مورد تهدید قرار خواهد گرفت.^۳

سیاست مرزهای باز میان مصر و اسرائیل اعلام شد

رهبران مصر و اسرائیل در ملاقات خود با حضور ونس وزیر خارجه آمریکا، سیاست درهای باز بین دو کشور را اعلام کردند. به این ترتیب از این پس هیچ‌گونه محدودیتی چه از نقطه نظر آمد و شد و چه تجارت و حمل و نقل بین دو کشور وجود نخواهد داشت. رهبران مصر و اسرائیل سپس به همراه وزیران خارجه و دفاع خود و نیز ونس وزیر خارجه آمریکا میان قاهره و تل‌آویو پرواز کردند و به این ترتیب با

۱- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

افتتاح خط هوایی میان مصر و اسرائیل موافقت شد.^۱

مجاهدین خلق: عمل فاشیستی پلیس فرانسه را محکوم می کنیم

در پی حمله فرانسه به دانشجویان ایرانی سازمان مجاهدین خلق [منافقین] با انتشار بیانیه‌ای تأکید کرد: عمل فاشیستی پلیس فرانسه را محکوم می کنیم. در بخشی از این بیانیه آمده است: این واقعه یک بار دیگر نشان داد که سلطنت‌طلبان و امپریالیست‌های زخم خورده، همچنان در کمین انقلاب خونبار خلق قهرمان ایران نشسته‌اند، ما این عمل فاشیستی پلیس فرانسه را که به حمایت از طرفداران شاه مخلوع صورت گرفته، شدیداً محکوم و از خواست‌های دانشجویان ایرانی مبنی بر موضع‌گیری قاطع و شدید سفارت و دولت ایران علیه پلیس و دولت فرانسه حمایت می کنیم.^۲

۸ خرداد ۱۳۵۸

ما هم علیه شاه مبارزه کرده‌ایم

سومین روز کنگره سراسری کانون وکلای دادگستری برگزار شد. در سومین روز این کنگره، اکبر عطار کاشانی وکیل دادگستری در دفاع از حسن نزیه که سخنان اخیرش انتقادات فراوانی را برانگیخته است گفت: وکلای دادگستری جزو اولین کسانی بودند که در حکومت ترور و اختناق در کنار مردم قرار گرفتند، نزیه در زمان طاغوت در همین سالن ایستاد و در حضور جمع کثیری گفت: «ای شاه چقدر می خواهی آدم بکشی، آدم‌کشی بس است.» ما اکنون در قطعنامه خود از مقامات دولتی می خواهیم که در تدوین قوانین از کانون وکلای یاری بخواهند.

وی اظهار داشت: قانون اساسی جدید باید حقوق دمکراتیک جامعه را تعیین کند، یعنی استقلال و آزادی و اصل مصونیت قضات. در ادامه یکی از زنان وکیل طی سخنانی اظهار داشت: ما قبل از اسلام با مردان مساوی بودیم و حقوق برابر داشتیم و شایسته نیست امروز این گونه باشیم!

۱- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

مکنونات قلبی متین دفتری!

در ادامه هدایت‌الله متین دفتری طی سخنانی اظهار داشت: سخنان دیروز حسن‌نزیه مکنونات قلبی ما بود! متین دفتری با اظهار نگرانی از نحوه تدوین قانون اساسی اظهار داشت: در شرایط فعلی اصلاً و ابداً بر ما که مردم این آب و خاکیم، بر ملت ایران معلوم نیست که چه کسانی مشغول تدوین منشور حیاتی این مردم هستند، می‌ترسم قبل از این که به خود آیم و امکان اظهار نظر پیدا کنیم، قبل از این که توده‌های مردم بتوانند بگویند که چه می‌خواهند، با یک رأی آری یا نه روبرو شویم و بالاخره با یک همه‌پرسی سندی بر ما تحمیل شود.^۱

بازرگان: تعدد مراکز قدرت در کشور کارها را فلج کرده است

مهندس بازارگان در یک مصاحبه مطبوعاتی در پاسخ به این سوال که با توجه به صحبت‌هایی که از قانون اساسی هست، آیا شخصاً کاندیدای ریاست جمهوری هستند یا نه اظهار داشت: این موضوع برای بنده چندان مطرح نیست. وی ادامه داد: چون شخص باید بداند که رئیس‌جمهوری چه تکالیف و وظایف و اختیاراتی دارد و آیا می‌تواند خدمت کند یا نه و این امر، مادامی که قانون اساسی به تصویب نهایی نرسیده باشد، تشخیص آن خیلی مشکل است.

بازرگان گفت: به نظر بنده رئیس‌جمهور شدن چندان آس دهن‌سوزی نیست و اصولاً صرف تعیین و انتخاب رئیس‌جمهوری مشکلات و مسائل و دردهای ما را درمان نمی‌کند. نخست‌وزیر در ادامه به تعدد مراکز قدرت در کشور اشاره کرده و گفت: متأسفانه حالا در کشور تفرقه وجود دارد و هم تعدد مراکز قدرت، یعنی قطب‌ها و مراکز تشخیص و تصمیم به قدری زیاد است که خیلی کارها را فلج می‌کند و در افکار و آراء هم که تفرقه فراوان است که امیدواریم با مشخص شدن وضع مملکت با تصویب قانون اساسی وظایف و مسئولیت‌های هر کسی مشخص شود. بازارگان مقام رهبری انقلاب، شورای انقلاب و دولت را سه قطب عمده تصمیم‌گیری یاد کرد.^۲

۱- اطلاعات، ۸ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۸ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۱

هاشمی: من طلبه هستم، مرا آیت‌الله صدا نکنید

هاشمی رفسنجانی در یک مصاحبه مطبوعاتی و رادیو و تلویزیونی در مورد جزئیات ترور خود در پاسخ به این سوال "آیا ضاربین را خواهد بخشید" گفت: این کار من نیست که او را ببخشم یا تنبیه کنم، اگر ایشان را دستگیر کنند، تصمیم در این مورد به عهده دادگاه انقلاب است. هاشمی همچنین در بخش دیگری از مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت: من یک طلبه هستم و از همه خواهش می‌کنم که مرا آیت‌الله خطاب نکنند.^۱

آیت‌الله خلخالی فاش کرد: برنامه‌ریزی‌ها برای قتل

سه رهبر فلسطینی در تهران

آیت‌الله خلخالی که در چارچوب دیدار از کشورهای خلیج فارس از دویب وارد ابوظبی شده است، در یک مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت: تشکیل دادگاه‌های اسلامی در ایران سبب شد که یک توطئه امپریالیستی علیه سراسر منطقه از جمله ایران کشف و ختبی شود. وی اضافه کرد: افسران ارشد نیروی هوایی ایران در جریان دادرسی فاش کردند که ۱۰ هزار مستشار نظامی اسرائیل و ۴۰ هزار آمریکایی که در دوران رژیم شاه در ایران اقامت داشتند، در جریان جنگ اکتبر ۱۹۷۳ از ارتش اسرائیل پشتیبانی لجستیک کرده بودند.

آیت‌الله خلخالی همچنین گفت: مقدمات قتل سه تن از رهبران فلسطین که در آوریل ۱۹۷۳ در خیابان وردن بیروت کشته شدند، توسط مأموران ساواک با همکاری نزدیک سرویس‌های مخفی اسرائیل در تهران فراهم شده بود. آیت‌الله خلخالی همچنین در مورد ماهیت خلیج فارس نیز گفت: این خلیج، زمان شاه نه یک خلیج ایرانی و نه یک خلیج عربی بود، بلکه یک خلیج آمریکایی بود و امروز به برکت انقلاب ایران و اسلام خلیج اسلامی شده است.^۲

اطلاعیه دفتر امام: امام هیچ توصیه‌ای را نمی‌پذیرند

دفتر امام خمینی با صدور اطلاعیه‌ای، هرگونه توصیه و سفارش افراد به ادارات و

۱- اطلاعات، ۸ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۸ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

مؤسسات را از سوی امام و دفتر ایشان تکذیب کرد. در بخشی از اطلاعیه دفتر امام خمینی آمده است: این دفتر صریحاً اعلام می‌دارد که به دستور امام هیچ‌گونه سفارش و یا توصیه‌ای برای وزارتخانه‌ها، ادارات و مؤسسات دولتی و خصوصی نخواهد کرد و از کارمندان شریف ادارات، تقاضا می‌شود کسانی را که مدعی چنین توصیه‌هایی و لو شفاهاً هستند به دفتر امام معرفی نمایند.^۱

مکزیک به شاه مخلوع ویزا نداده است

وزارت خارجه مکزیک اعلام کرد: تاکنون ویزای ورود به مکزیک برای شاه سابق ایران صادر نکرده و برنامه‌ای هم برای صدور آن وجود ندارد. یک سخنگوی وزارت خارجه مکزیک با اعلام این خبر افزود: نظر به این‌که دولت جدید ایران گذرنامه شاه سابق را غیرقانونی اعلام کرده و نیز به این خاطر که دولت مکزیک دولت جدید ایران را به رسمیت می‌شناسد، شاه نمی‌تواند ویزای ورود به مکزیک به دست آورد.^۲

۹ خرداد ۱۳۵۸

سنجایی: دولت در ضعف کامل به سر می‌برد

دکتر کریم سنجایی رهبر جبهه ملی با اعتراض به شرایط کشور گفت: اوضاع امروز رضایت‌بخش نیست، عوامل ناراضی‌ساز بسیار زیاد است، دولت فوق‌العاده ضعیف است و این با نهایت تأسف باید بگویم که دولت در ضعف کامل است و آن اختیاراتی که برای پیشرفت انقلاب لازم است، در اختیار ندارد.

وی ادامه داد: در خارج از دولت، دولت‌های دیگری وجود دارند که سبب ضعف دولت می‌شوند و دولت را فلج کرده‌اند، از یک طرف با آنا‌رشی یا بی‌حکومتی و هرج و مرج مواجه هستیم، عواملی که خودشان را چپ معرفی می‌کنند، در واقع به هرج و مرج دامن می‌زنند، به‌عنوان دفاع از کارگر جلوی کار کارخانه‌ها را می‌گیرند و در بسیاری از نقاط کشور، قومیت‌ها و جمعیت‌هایی هستند که صدمه و آزار بیشتری دیده‌اند و تقاضای یک نوع اداره امور محلی خودشان را دارند، که طبیعی است در یک

۱- اطلاعات، ۸ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۸ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

حکومت دموکراسی این وضع باید بوجود بیاید. هر وقت این مسائل مطرح می‌شود، می‌بینیم که همین عوامل به آن‌ها می‌روند و از این نارضایتی‌ها سوءاستفاده کرده و آشوب‌گری به وجود می‌آورند.

مسئله فلسطین جراحی بر پیکر خاورمیانه است

سنجایی که پیش از این وزیر خارجه دولت موقت بود، در بخش دیگری از سخنان خود درباره فلسطین اظهار داشت: با کشورهای اسلامی و کشورهای عرب برای مبارزه و کسب حقوق و آزادی برای فلسطین باید تمام قوا و قدرتمان را به کار ببریم که این جراحی که در پیکر خاورمیانه به وجود آمده است، التیام بدهیم و فراموش نکنیم تا موضوع فلسطین حل نشده است، صلح و آرامش در منطقه خاورمیانه به وجود نخواهد آمد.^۱

ارتش در خرمشهر وارد عمل شد

قبل از ظهر امروز عده‌ای حدود ۲۰ نفر قصد ورود به گمرک خرمشهر را داشتند که با ممانعت پاسداران مواجه شده و دو تن را به شهادت رساندند. به دنبال این واقعه در خرمشهر وضعیت فوق‌العاده اعلام شد و گمرک این شهر و نخلستان‌های اطراف به محاصره نیروهای پاسدار و ارتش در آمد و جستجوی وسیع برای شناسایی و دستگیری عاملین این جنایت آغاز شد.

از سوی دیگر با توجه به وقایع اخیر خرمشهر نقاط حساس و حیاتی شهر، تحت مراقبت شدید نظامیان در آمد و به واحدهای ارتش و شهربانی آماده‌باش داده شد. در حالی که با وارد شدن سپاه و ارتش اوضاع در خرمشهر آرام بود، وضعیت شهر از بامداد امروز با شنیده شدن صدای گلوله و تیراندازی بار دیگر متشنج شد.

اعلام حالت فوق‌العاده در خرمشهر

استاندار خوزستان که از دیروز در خرمشهر به سر می‌برد، بامداد امروز در این شهر حالت فوق‌العاده اعلام کرد و از مردم خواست حتی الامکان از خانه‌های خود خارج نشوند و آرامش و خونسردی خود را حفظ کنند. آخرین گزارش‌های رسیده

از خرمشهر، حاکی است که در جریان حوادث امروز این شهر بیش از ۱۰ نفر کشته شده‌اند، همچنین ده‌ها نفر نیز مجروح شده و به بیمارستان‌های شهر انتقال یافته‌اند.^۱

مطرح کردن خودمختاری را در حال حاضر صلاح نمی‌دانیم

آیت‌الله شریعتمداری در مصاحبه با لیبراسیون و هفته‌نامه نوول لیتزر، در مورد خودمختاری اظهار داشت: عقیده ما این است که در حال حاضر موضوع خود ایران و تمامیت ارضی آن بسیار مهم‌تر و اساسی‌تر از مسئله خودمختاری است که پاره‌ای آن را مطرح می‌کنند، اگر با ما مشورت می‌کردند، می‌گفتیم که ایرانی بودن، ایجاب می‌کند که چنین مطلبی را فعلاً عنوان نکنند و بگذارند اوضاع کشور به حالت سکون و آرامش برگردد و امنیت در کشور برقرار شود و دولت با نیرومندی و قدرت بر اوضاع مسلط شود، آن وقت نظریات خود را مطرح سازند، لذا مطرح کردن این مطلب را در حال حاضر صلاح نمی‌دانیم.

آیت‌الله شریعتمداری گفت: در حال حاضر آذربایجان مسئله خودمختاری را مطرح نکرده است، ولی چنانچه بخواهند به استانی خودمختاری بدهند، قهراً آذربایجان هم سهم خود را خواهد خواست، و یکی از اشکالات خودمختاری این است که جنبه سرایتی دارد و کشور را به شکل فدرال در می‌آورد.^۲

وطن در خطر است! / ما باید نقش داشته باشیم

چهارمین روزکنگره سراسری وکلای دادگستری برگزار شد و طی آن دکتر خلیل آذر یکی از سخنرانان اظهار داشت: من در اینجا با صدای بلند می‌گویم: وطن در خطر است، قانون اساسی در خطر است، من پیشنهاد می‌کنم که تمام وکلای دادگستری و اعضای کنگره در اینجا تحصن اختیار کنند، مسئله ساده‌ای نیست، وطن در خطر است. وی ادامه داد: با فکل و کراوات نمی‌توان مسائل را حل کرد، من لباس راحتی پوشیده‌ام که امروز اینجا تحصن کنیم، ما قانون اساسی می‌خواهیم، ما می‌گوییم: قانون اساسی بدون شرکت حقوقدان‌ها قانون اساسی نمی‌شود.^۳

۱- اطلاعات، ۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸، از سخنان ناطق کاملاً مشخص است که وطن در خطر نیست بلکه خواسته‌های این گروه و افراد که خود را حقوقدان می‌دانند و می‌نامند در خطر است، از سویی می‌گویند وطن در خطر است و از سوی دیگر

۱۵۰۰ متهم در صف محاکمه در دادگاه‌های انقلاب

آیت‌الله خلخالی گفت: هنوز ۱۵۰۰ نفر در انتظار محاکمه خود در دادگاه‌های انقلاب اسلامی ایران هستند. وی همچنین اعلام کرد: از قول من در برخی روزنامه‌های داخلی نوشته‌اند، «جزایر تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی توسط رژیم سابق اشغال نظامی شده بود و در وضع فعلی باید به شیوخ عرب واگذار شود.» من این نقل قول را قویاً تکذیب می‌کنم. آیت‌الله خلخالی گفت: در مصاحبه من در دویب اکثر خبرنگاران خارجی و داخلی حضور داشتند و هیچ کدام اخباری که مخابره کرده‌اند و پخش شد، این مطلب را چون نشنیده‌اند، عنوان نکرده‌اند و نمی‌دانم در روزنامه‌های داخلی چه کسی این مطلب را از قول من عنوان کرده است.^۱

مناظره بنی‌صدر و بابک زهرایی

مناظره ابوالحسن بنی‌صدر و بابک زهرایی که قرار بود در زمین چمن دانشگاه تهران برگزار شود، به سبب مخالفت مقامات دانشگاه تهران، عصر امروز در دانشکده تربیت معلم انجام شد. بابک زهرایی در این مناظره اظهار داشت: مسئله استقلال کشور هم، دوشبه حل شدنی است، مسئله کشاورزی که مطرح شده است، مسئله بین دهقان و زمین‌دار است دو شب کفایت که همه زمین‌های کشور به دست دهقانان سپرده شود. در رابطه با کارخانه‌ها هم همین‌طور، حتی دو شب هم زیاد است. یک شب کفایت که کارخانه‌های کشور تحت کنترل کارگران درآید.

زمان ما زمان شعارهای دو آتشه نیست

بنی‌صدر نیز پاسخ داد: زمان ما زمان شعارهای دو آتشه نیست، باید آنچه را که می‌گوئیم راه حل‌اش را هم بگوئیم، درد واقعی را هم بگوئیم، بگوئیم چگونه می‌شود این مسائل را حل کرد، من گمان نمی‌کنم که بشر، امروز حاضر بشود انقلاب بکند، برای این‌که از سرمایه‌داری غربی درآید، بشود دولت روسیه و اسم این را بگذارد دولت کارگری که ضوابط تمرکز قدرت برای او اصل است.^۲

می‌گویند در تدوین قانون اساسی باید ما را هم بازی دهید و اگر این‌گونه نباشد، تحصن می‌کنیم!

۱- اطلاعات، ۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- بامداد، ۱۲ و ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۹، بنی‌صدر از همان ابتدای ورود به ایران فعالیت خود را برای رسیدن به قدرت که از مدت‌ها قبل زمینه‌های آن را فراهم نموده بود، آغاز کرد و برای تحقق این منظور به محض ورود به ایران به تلاش

۱۰ خرداد ۱۳۵۸

انتقاد شدید آیت‌الله بهشتی از کنگره وکلا

آیت‌الله بهشتی با انتقاد شدید از سخنان اخیر حسن نریه اظهار داشت: مبدا کنگره شما نسخه دوم کنگره اندیشمندان شاهنشاهی باشد. وی گفت: مطلب اساسی این است، انقلاب ملت ما که رنج‌ها، شکنجه دیدن‌ها، زندان رفتن‌ها، آسیب دیدن‌ها، شهادت‌ها، خون دادن‌ها، یتیم شدن‌ها، فرزند از دست دادن‌ها، اعتصاب‌های شکننده، خرد کننده، تلاش‌های خستگی ناپذیر افراد و گروه‌های پیشتاز و پیشگام در مرحله نخستین به ثمر رسیده است. این انقلاب باید همچنان در مجرای اصلیش بماند. این است مسئله اصلی، حالا ما از تحلیل گران می‌پرسیم آیا شما بالاخره این انقلاب ما را اسلامی می‌دانید یا نه؟

آیت‌الله بهشتی گفت: نگران آن هستیم که اگر پرونده این گردآمدگان را یک یک بررسی کنیم، در میان آنها و در صفوف آنها، نام این اندیشمندان را مکرر بیابیم.^۱

آیت‌الله مفتاح: تکلیف مسائل کشور تا ۹۰ روز مشخص می‌شود

آیت‌الله دکتر مفتاح گفت: تا ده روز دیگر به احتمال قوی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران انتشار می‌یابد و در معرض افکار عمومی قرار می‌گیرد و سپس در شورای مشورتی که با شرکت صاحب نظران نمایندگان مردم از تمام کشور تشکیل می‌شود، مورد اصلاح قرار می‌گیرد و آنگاه به فرمانروم گذاشته می‌شود. وی تأکید کرد قرار است تا ۸۰ روز پس از انتشار قانون اساسی تکلیف تمام مسائل کشور روشن شود. وی ادامه داد: باید توضیح داد مجلس مؤسسان به آن شکلی که برخی‌ها خواهان آن هستند، تشکیل نخواهد شد.

پرداخت. فعالیت‌های او در ایران چنان سریع آغاز شد که تنها سه روز بعد از ورود به کشور، سخنرانی‌های خود را در دانشگاه صنعتی شریف آغاز کرد. این سخنرانی‌ها و جلسات به مدت ده روز یعنی تا زمان پیروزی انقلاب طول کشید. همچنین پس از پیروزی انقلاب به دلیل برگزاری مناظره تلویزیونی با رهبران گروه‌های کمونیستی و مائوئیستی، تبدیل به فرد موفق شد و حتی از سوی طرفدارانش لقب تئوریسین انقلاب گرفت. مناظره او با بابک زهرایی که ذکر آن رفت، از او چهره موفق‌تری ترسیم کرد که می‌تواند از ایدئولوژی انقلاب اسلامی در مقابل حمله‌ها به خوبی دفاع کند و این‌گونه بود که بنی صدر توانست در فضای غبار آلود پس از پیروزی انقلاب از خود تصویر یک انقلابی همراه امام را ترسیم کند و در انتخابات نخستین دوره ریاست جمهوری به‌عنوان اولین رئیس‌جمهور تاریخ ایران انتخاب شود.

آیت‌الله باهنر گفت: گروهی که نمی‌خواهند نهضت ما به نتیجه قطعی که همان تثبیت جمهوری اسلامی است، برسد با عنوان کردن مجلس مؤسسان قصد دارند تاخیری در به ثمر رسیدن هر چه سریع‌تر انقلاب به وجود آورند و با دفع‌الوقت و گذشت زمان، فرصتی برای مخالفان و ایجاد مزاحمت و گرفتاری‌ها فراهم آورند، اما همان‌طور که امام فرمودند، باید هر چه زودتر دولت منتخب مجلس سرکار بیاید و جمهوری اسلامی عملاً کار خود را آغاز کند.^۱

انتقاد آیت‌الله باهنر از اظهارات نزیه

آیت‌الله باهنر همچنین در جریان افتتاح اولین مجمع انجمن اسلامی کارکنان شرکت ملی نفت ایران به اظهارات اخیر حسن نزیه واکنش نشان داده و اظهار داشت: وی می‌گوید اگر فکر کنیم تمام مسائل سیاسی و اقتصادی و قضایی را می‌توانیم در قالب اسلامی بسازیم، این امر در شرایط حاضر نه مقدور است نه ممکن و نه مفید، اگر ایشان اکتفا کرده بودند به این که مقدور نیست، این را حمل می‌کردیم بر این که منظور ایشان این است که قدرت استعمارگر شرق و غرب، مانع از اجرای قوانین نجات بخش اسلامی است و با توجه به قدرت آنها مقدور نیست.

آیت‌الله باهنر این‌گونه ادامه داد: اما کلمه مفید نیست، ناشی از این است که وی اسلام را درست نشناخته است و تصور کرده است اسلام در چند برنامه مذهبی مانند شرکت در عبادت و رفتن به مساجد و مراسم مذهبی خلاصه می‌شود، در حالی که اسلام تامین‌کننده نیازهای انسان‌ها است.^۲

قانون اساسی در اختیار حقوقدان‌ها قرار گرفته است

آیت‌الله منتظری اظهار داشت: در حال حاضر متن پیشنهادی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از طرف امام خمینی در اختیار چند تن از بهترین حقوقدان‌های ایرانی که ضمن آشنایی به حقوق بین‌الملل در قوانین اسلامی مبتنی بر قرآن نیز شناخت کافی و لازم دارند، قرار گرفته است تا این حقوقدان‌ها نظرات خود را به آن بیفزایند و سپس

۱- اطلاعات، ۱۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

متن کامل قانون اساسی پیشنهادی برای اظهار نظر تمام اقشار مردم منتشر خواهد شد.^۱

نیویورک تایمز فاش کرد؛ رشوه نیم میلیون دلاری شاه برای نفوذ در کنگره

روزنامه نیویورک تایمز در شماره اخیر خود نوشت: یادداشت‌های خصوصی شاه نشان می‌دهد که وی از همسر سناتور آمریکایی یعقوب جویتس و ارتباطی که او با یک شرکت روابط عمومی داشت، به‌عنوان پوششی برای کوشش‌های خود به منظور ایجاد روابط دوستانه با نمایندگان با نفوذ کنگره آمریکا استفاده می‌کرد. نیویورک تایمز به نقل از خبرنگار خود در تهران نوشته است که اسناد ترجمه شده از زبان فارسی نشان می‌دهد که مشاوران شاه برای ایجاد این روابط، نیم میلیون دلار بودجه مقدمات کنار گذاشته بودند و هدف آنها مقابله با انتقادهای فزاینده از ایران درباره خریدهای تسلیحاتی و حقوق بشر بود.^۲

۱۱ خرداد ۱۳۵۸

پرواز هلیکوپترهای عراقی

بر اساس گزارش‌های رسیده، عصر امروز ۱۵۰ نفر از آشوب‌گران عضو خلق عرب دستگیر و ۲۷ تن از مجروحین حوادث اخیر به بیمارستان منتقل شده‌اند. امروز در خرمشهر اعلام شد که هلیکوپترهای عراقی چندین پرواز شناسایی بر فراز خسروآباد آبادان انجام داده‌اند و پاسگاه‌های مرزی عراق در طول مرزهای خرمشهر و اروند رود تقویت شده است.^۳

آیت‌الله طالقانی نامزدی ریاست جمهوری را نپذیرفت

آیت‌الله طالقانی در یک گفت‌وگوی تلویزیونی در پاسخ به این سوال که آیا نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری را خواهند پذیرفت، گفت: نه خود را نامزد این مقام کرده‌ام و نه چنین کاری را صلاح می‌دانم. وی اظهار داشت: صلاح نمی‌دانم روحانیت

۱- اطلاعات، ۱۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۱۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

پست و مقام دولتی بگیرد.^۱

آیت‌الله خلخالی: من نگفتم اسم خلیج فارس باید عوض شود

آیت‌الله خلخالی در جمع مردم و در پاسخ به سوالی در مورد خلیج فارس و جزایر سه گانه اظهار داشت: جزایر سه گانه متعلق به ایران است و درباره آن هیچ گونه گفت‌وگویی نکرده‌ایم. وی همچنین در مورد این اظهار نظر که خلیج فارس نه خلیج ایرانی و نه خلیج عربی بلکه خلیج اسلامی است نیز گفت: منظور من از خلیج اسلامی این بود که این خلیج متعلق به جمهوری اسلامی است.^۲

سنجابی: نباید به اسم قانون اساسی بین ما نفاق ایجاد کنند

دکتر کریم سنجابی رهبر جبهه ملی ایران بعد از ظهر امروز در اجتماع مردم رشت اظهار داشت: دشمن می‌خواهد بین ملت، نفاق مذهبی ایجاد کند. وی ادامه داد: ما باید با اتحاد در مقام سازندگی جمهوری اسلامی بایستیم، قانون اساسی در دست تهیه است و وظیفه خود می‌دانم اعلام کنم که طرح قانون اساسی اگر به تصویب مجلس مؤسسان و ملت برسد، از مترقی‌ترین قوانین دنیا خواهد بود و بنابراین شایسته نیست به نام قانون اساسی بین ما نفاق افکنی کنند.^۳

شاه در برزخ ماندن و رفتن!

خبرگزاری رویترز امروز گزارش داد که به گفته یکی از محافظین شاه، وی که با تهدید ترور مواجه شده است، باهاما را به مقصد نامعلومی ترک خواهد کرد ولی منابع دیگر می‌گویند که شاه سابق، این کشور را قبلاً ترک کرده است. برخی منابع در فرودگاه ناسائو اظهار داشتند که شاه و فرح روز دوشنبه به کاستاریکا رفتند. در ناسائو هیچ اعلامیه رسمی در این مورد منتشر نشد و مقامات کاستاریکایی نیز حضور شاه را در این کشور تکذیب کرده‌اند.^۴

۱- اطلاعات، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- بامداد، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۴- بامداد، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۱۲ خرداد ۱۳۵۸

۱۵ خرداد برای همیشه عزای عمومی است

امام خمینی در پیامی خطاب به ملت ایران تأکید کردند: نهضت از حوزه علمیه قم، مرکز فقاقت راستین، برخاست؛ و برق آسا در سایر حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها و در تهران و سایر شهرها قشرهای عظیم ملت را فرا گرفت، و همه را به میدان مبارزه کشید. و در سال‌های اخیر که حوادث به دنبال حوادث به وجود آمد؛ و ملت بزرگ با شعار اسلام و فریاد «الله اکبر» و نور ایمان و وحدت کلمه، بنیاد پهلوی را از بُن کند. و ملت ما این روز را عزیز می‌شمارد. و من روز ۱۵ خرداد را برای همیشه عزای عمومی اعلام می‌کنم. و برای بزرگداشت شهدای خویش در این روز بزرگ در مدرسه فیضیه به سوگ می‌نشینم.^۱

ایران آمریکا را به قطع رابطه تهدید کرد

دکتر ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه در مصاحبه‌ای با روزنامه کویتنی الانباء اظهار داشت: اگر واشنگتن به مداخله در امور ایران ادامه دهد، تهران روابط خود را با آمریکا قطع خواهد کرد. یزدی در این مصاحبه گفت: محکوم کردن آراء دادگاه‌های انقلابی ایران توسط سنای آمریکا، یک مداخله مستقیم در امور ایران تلقی می‌شود. وزیر خارجه افزود: آنها که در گذشته در امور کشور ما مداخله می‌کردند، باید بدانند که چنین ایامی برای همیشه سپری شده است و ایران به آمریکا و یا هر قدرت دیگری اجازه نخواهد داد نفوذ خود را روی مسائل سیاسی ایران به کار برد و در صورتی که کشوری روی مداخله در امور ایران پافشاری کند، ایران با آن کشور پیکار خواهد کرد.^۲

نزیه: باید آیت‌الله بهشتی محاکمه شود!

حسن نزیه مدیرعامل شرکت نفت امروز به اظهارات آیات بهشتی و باهنر پاسخ گفت. وی اظهار داشت: آقای بهشتی با تجزیه و تحلیل مغرضانه سخنرانی من در

۱- صحیفه امام، جلد ۸، صفحه ۵۰
۲- بامداد، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

کنگره کانون وکلای دادگستری و نتیجه‌گیری‌هایی که تفاوت فاحشی با واقعیات دارد، عملاً و به روشنی مردم را علیه من تحریک کرده است. وی ادامه داد: عده ای از من تقاضا کرده‌اند که در مقابل این جبهه‌گیری، عکس‌العمل شدید از خود نشان دهم، ولی از کلیه گروه‌ها می‌خواهم آرامش خود را حفظ کنند!

حسن نزیه در پاسخ به آیت‌الله بهشتی که تقاضای محاکمه وی را مطرح کرده است، اظهار داشت: این دکتر بهشتی است که باید محاکمه شود، نه من، چون ایشان در لباس روحانیت می‌خواهند به مردم دروغ [!] بگویند. نزیه همچنین گفت: اگر ما با مشکلاتی مواجه هستیم، به اعتقاد من این مشکلات صرفاً ناشی از برخورد و طرز تلقی اطرافیان امام با مسائل می‌باشد و بس!^۱

اخطار دادستان انقلاب به اخلال‌گران خرمشهر

در اهواز طی دو روز گذشته ناآرامی‌هایی در این شهر روی داد و در چند مورد تظاهرات به خشونت و مقابله گروه‌های مختلف با هم انجامید. دادستان انقلاب اسلامی اهواز طی اطلاعیه‌ای به اخلال‌گران اخطار داد که در صورت کوچک‌ترین تخلف و تجاوز به حقوق مردم مسلمان اهواز، دستگیر و به شدت مجازات خواهند شد.^۲ خبر دیگر این‌که سرهنگ محمد حسین حقیقی فرمانده لشکر ۹۲ زرهی خوزستان بعد از ظهر امروز به اتفاق یک مقام سیاسی فرمانداری خرمشهر به ملاقات آیت‌الله آل شبیر خاقانی رفت.

به دولت یک هفته مهلت می‌دهم!

آیت‌الله شبیر خاقانی در این دیدار گفت: روشی که دولت در خوزستان پیش گرفته خطرناک و ناصحیح است، چنان‌چه روش دولت و اعمال آن به این شدت ادامه یابد، عواقب وخیمی برای دولت و ملت در بر خواهد داشت. وی گفت: من خواهان برکناری و محاکمه تیمسار مدنی نیستم ولی مدنی باید از خوزستان منتقل شود و جای خود را به شخص دیگری واگذار کند و من همچنین به جای ۴۸ ساعت که در قطعنامه خلق عرب به دولت مهلت داده شده، به بازرگان یک هفته مهلت می‌دهم تا

۱- اطلاعات، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

خواسته‌های خلق عرب را در فرصت کافی بررسی کنند و نظر خود را اعلام نمایند.^۱

عراق تمرکز قوای خود در مرزهای ایران را تکذیب کرد

دولت عراق برخی گزارش‌ها را مبنی بر تمرکز قوای این کشور در اروند رود و در مرز با ایران را تکذیب کرد. یک مقام عراقی در این زمینه به القبس گفت: اقدام فوق‌العاده‌ای در این زمینه صورت نگرفته است.^۲

مکزیک به شاه ویزا داد

دولت مکزیک اعلام کرد: با اعطای ویزای توریستی ۶ ماهه به شاه سابق ایران برای سفر به این کشور موافقت کرده است، ولی اعلام داشت که به محمد رضا پهلوی پناهندگی نخواهد داد. وزیر امور خارجه مکزیک در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: شاه مخلوع روایت سفر خود به مکزیک را گرفته است اما هنوز معلوم نیست که آیا از باهاما خارج شده است یا نه.^۳

اخطار شدید شوروی به پاکستان

روزنامه پراودا ارگان حزب کمونیست شوروی پاکستان را متهم کرد که از شورشیان مخالف حکومت چپ‌گرای افغانستان حمایت می‌کند. این روزنامه نوشت: کرملین در برابر تجاوزات همسایگان خود بی‌تفاوت نخواهد ماند. این اتهامات شدیدترین اعتراض شوروی به پاکستان تلقی می‌شود و نشان دهنده توجه شوروی به آنچه در افغانستان می‌گذرد، است.^۴

۱۳ خرداد ۱۳۵۸

آیت‌الله صدر: مردم عراق آماده جانفشانی برای جمهوری اسلامی هستند
آیت‌الله محمد باقر صدر در پاسخ به نامه امام خمینی تأکید کردند: من از توجهات حکیمانه آن جناب نیرو گرفته احساس می‌کنم مسئولیت خطیر نگهبانی این دستگاه

۱- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۴- بامداد، ۱۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

علمی و اسلامی و حمایت از رسالت سنگینش را به دوش دارم. ایشان ادامه دادند: بدین مناسبت درود میلیون‌ها مسلمان عراقی را که در پرتو این انقلاب، بار دیگر نور هدایت اسلام را یافته و جان تازه‌ای گرفته‌اند، تقدیم می‌نمایم. این مردم آماده‌اند دوشادوش برادران مسلمان ایرانی خود برای دفاع از جمهوری اسلامی و مبارزه با هرگونه نفاق افکنی و تحریکات استعماری شرق و غرب به ویژه آزاد کردن سرزمین‌های اشغالی فلسطین جانفشانی کنند.^۱

تقاضای امام از آیت‌الله صدر

گفتمی است امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی در اول خرداد سال جاری طی نامه‌ای خطاب به آیت‌الله صدر تأکید کرده بودند: از قرار مسموع جنابعالی به واسطه بعض پیشامدها خیال هجرت از عراق دارید. اینجانب از این امر نگران هستم. هجرت جنابعالی را از نجف اشرف مرکز علوم اسلامی صلاح نمی‌دانم. امید است ان‌شاءالله رفع نگرانی جنابعالی بشود.^۲

حمله مسلحانه به خانه آیت‌الله خلخالی

سخنگوی آیت‌الله خلخالی اعلام کرد: از سوی جوانی که بر ترک یک موتور سیکلت سوار بود، به سوی خانه آیت‌الله خلخالی آتش گشود و این دو نفر در مقابله با پاسداران محافظ خانه فرار کردند. وی همچنین گفت سه شب قبل نیز به همین ترتیب به خانه آیت‌الله خلخالی حمله شد، ولی نافرجام ماند. سرتیپ امیر رحیمی فرمانده دژبان مرکز نیز درباره حفاظت از مسئولان گفت: اگر رهبران مذهبی با دژبان همکاری نکنند، من مسئول حفظ جان آنها نخواهم بود، زیرا طرح حفاظت دژبان از روحانیون جز در چند مورد با استقبال روبرو نشده است. وی گفت: محافظت امام خمینی، آیات عظام شریعتمداری، گلپایگانی و مکارم شیرازی به دژبان سپرده شده است.^۳

خلخالی خود را نامزد ریاست جمهوری کرد

آیت‌الله خلخالی که در اهواز به سر می‌برد اظهار داشت: هدف از سفر به امارات

۱- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- صحیفه امام، جلد ۷، صفحه ۴۲۲

۳- بامداد، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

متحدۀ عربی این بود که عده‌ای از ایرانیان مقیم دوبی از امام خمینی خواسته بودند که به وضع آنان رسیدگی شود و من هم به دستور امام به امارات متحدۀ عربی رفتم. وی در پاسخ به این سوال که آیا خود را کاندیدای ریاست جمهوری می‌کنید یا نه گفت: این بستگی به ملت ایران دارد، من برای پست ریاست جمهوری در خود هیچ مانعی مشاهده نمی‌کنم. وی در مورد حضور خود در خوزستان نیز اظهار داشت: به دستور امام خمینی به خوزستان آمده‌ام و آن هم برای انجام کارها و رسیدگی به وضع دادگاه‌های انقلاب اسلامی و سبک کردن این دادگاه‌ها.^۱

مدنی: کویت دعوت به شورش علیه ایران می‌کند

استاندار خوزستان گفت: ما از عراق و کویت گله داریم که حقوق ما را حفظ نمی‌کنند، اسلحه قاچاق از کشور عراق می‌آید و کویت علناً دعوت به طغیان علیه حکومت اسلامی می‌کند. حجت الاسلام موسوی جزایری یکی از مسئولان استان خوزستان نیز اعلام کرد: در میان تظاهرکنندگان شهرهای خوزستان چند نفر با لباس عربی دستگیر شده‌اند و در بررسی‌های بعدی معلوم شد که آنها اصلاً زبان عربی نمی‌دانند و با پوشیدن لباس عربی به نام برادران عرب خود دست به تظاهرات و خرابکاری می‌زدند.

وی گفت: بر اساس اطلاعاتی که داریم متأسفانه برخی از کشورهای همسایه بخصوص عراق با ایران رفتار دوستانه‌ای نشان نمی‌دهند، طبق گزارش‌های رسیده از طریق مرزهای این کشور، شب‌ها با استفاده از تاریکی در برخی نقاط، اسلحه به رایگان و به طور هدیه توزیع می‌شود. این مقام مسئول ادامه داد: عراق در رسانه‌های گروهی خود خوزستان را عربستان نام می‌برد، ما از آنها می‌خواهیم که این کشور رفتار مغرضانه را کنار گذارده و با رعایت حسن هم‌جواری با هم و در کنار هم زندگی کنیم.^۲

موج مخالفت با ورود شاه به مکزیک

احزاب چپ‌گرای مکزیک به تصمیم دولت این کشور در مورد دادن ویزا به شاه

۱- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

سابق ایران اعتراض کردند. تلویزیون ملی مکزیک نیز اعلام کرد: نتیجه یک سنجش عقاید نشان می‌دهد که اکثر مکزیکی‌ها با اعطای ویزا به شاه مخالف هستند. حزب کمونیست مکزیک به دولت این کشور اخطار داده است که فرودگاه آکاپولکو را برای جلوگیری از ورود شاه اشغال خواهند کرد.^۱

دبیرکل حزب توده: آمریکا و انگلیس در ناآرامی‌های ایران دست دارند

کیانوری دبیرکل حزب توده ایران لغو همه قراردادهای اقتصادی، نظامی و سیاسی بین یاران و آمریکا را که در زمان شاه منعقد شده بود، خواستار شد. وی در مصاحبه با روزنامه الانباء چاپ کویت آمریکا و انگلیس را متهم کرد که در جریان ناآرامی‌های اخیر برخی اقلیت‌ها در ایران دست دارند. او گفت: آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها به علت آن‌که منافع نامشروع خود را در ایران از دست رفته می‌بینند، به عصیان‌های نفاق افکنانه در میان اقلیت‌ها دامن می‌زنند.^۲

قرارداد سه قسمت متروی تهران لغو شد

خبرگزاری فرانسه گزارش داد: شرکت راه آهن زیر زمینی تهران با بازپس دادن وثیقه‌های سه شرکت فرانسوی به قرارداد خود با این شرکت‌ها پایان داد. به این ترتیب با لغو قراردادهای مترو که مشتمل بر یک میلیارد فرانک می‌شد، تنها نخستین قسمت از خط یک متروی تهران به پایان خواهد رسید و برای برنامه‌های بعدی و اگر ایجاد یک خط مترو در تهران لازم تشخیص داده شود، به این منظور مناقصه جدیدی به عمل خواهد آمد.^۳

عزالدین حسینی: جلال طالبانی در امور ایران دخالت نخواهد کرد

عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد که به تازگی با امام خمینی ملاقات کرده است، پس از بازگشت از قم اظهار داشت: هنگامی که در سردشت بودم با جلال طالبانی که او نیز به سردشت آمده بود، ملاقات کردم و نقطه‌نظرهای امام خمینی را در زمینه امنیت منطقه برای‌شان تشریح کردم و یادآور شدم که باید امنیت منطقه به شکل قابل

۱- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۱

قبولی حفظ شود. وی ادامه داد: در این دیدار از جلال طالبانی خواستم در مسائل مربوط به ایران دخالت نکنند و وی نیز به طور آشکار پشتیبانی خود را از انقلاب اسلامی ایران اعلام و تأکید کرد هیچ‌گاه در امور ایران دخالت نکرده و نمی‌کند.^۱

تظاهرات در دادگستری علیه نزیه و متین دفتری

صبح امروز گروهی از کارکنان وزارت دادگستری در محوطه داخل کاخ دادگستری اجتماع کردند و در اعتراض به گفته‌های اخیر حسن نزیه رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت ملی نفت و متین دفتری دبیر جبهه دموکراتیک ملی، دست به تظاهرات زدند. تظاهرکنندگان ضمن پشتیبانی از دادگاه‌های انقلاب، خواستار تصفیه کانون وکلا از عناصر رستاخیزی شدند، یکی از سخنرانان نیز گفت: کسی که شناختی از اسلام ندارد، حق نظر دادن درباره آن را ندارد.^۲

۱۴ خرداد ۱۳۵۸

حمله جنگنده‌های عراقی به روستاهای مرزی ایران

۴ جنگنده عراقی دهکده‌های مرزی ایران را بمباران کردند. در این هجوم بیش از ۱۰ نفر کشته و مجروح و به تعدادی از خانه‌ها و احشام روستائیان نیز آسیب رسید. دفتر نخست‌وزیری طی بیانیه‌ای با اعلام این خبر تأکید کرد: طی اطلاعات رسیده ساعت ۱۴ امروز ۴ فروند هواپیمای سوخو، قراء گورشیر، کائین زر سالاری و منطقه سردشت را مورد حمله قرار دادند و بر اثر تیراندازی و بمباران این هواپیماها، ۶ تن از جمله اعضای یک خانواده به شهادت رسیدند. به دنبال انتشار خبر این حمله، احمد صدرحاج سید جوادی وزیر کشور اظهار داشت: سفیر عراق در ایران احضار و رسماً نسبت به این عمل عراق اعتراض شد.^۳

اعلامیه جامعه مدرسین درباره ادعاهای آیت‌الله خلخالی

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، طی اعلامیه‌ای به اظهارات اخیر آیت‌الله خلخالی

۱- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۰

۲- اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- کیهان، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

واکنش نشان داد. در بخشی از این اعلامیه آمده است: اخیراً روزنامه‌ها مطالبی از قول جناب آقای شیخ صادق خلخالی نقل کرده اند که به هیچ وجه با واقعیت تطبیق ندارد؛ از قبیل این که «من با دستور امام به امارات متحده عربی رفتم» و «به دستور امام به خوزستان آمده‌ام».

در ادامه این اعلامیه آمده است: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم لازم می‌داند با صراحت هر چه تمام‌تر به اطلاع عموم برساند که نه مسافرت آقای خلخالی به امارات متحده عربی به دستور امام بوده است و نه مسافرتشان به خوزستان و دخالتشان در دادگاه انقلاب اسلامی به امر معظم له صورت گرفته است.^۱

آیت‌الله شریعتمداری: برای مراجع پذیرش پست دولتی صلاح نیست

آیت‌الله شریعتمداری گفت: من صلاح می‌دانم که علما و بزرگان در وظایف مستقیمی که دارند، در آن وظایف فعالیت داشته باشند. آیت‌الله شریعتمداری همچنین گفت: البته مانعی هم نیست که در سطح‌های پائین، علمای درجه دوم و سوم می‌توانند در بعضی از پست‌ها وارد شوند ولی برای مراجع قبول پست دولتی صلاح نیست. آیت‌الله شریعتمداری درباره اظهارات اخیر حسن نزیه که گفته است، «اجرای کردن اسلام در امور کشور نه مقدور است و نه مفید» گفت: من به آقای حسن نزیه حسن نظر دارم و عقیده دارم که ایشان بی‌نظر صحبت کرده‌اند؛ مقصود ایشان همان طور که خودشان گفته‌اند نظر سوئی نبوده است.^۲

آیت‌الله صادق روحانی: روحانیت باید حق و تو داشته باشد

آیت‌الله صادق روحانی در مورد مداخله روحانیت و مراجع تقلید در امور سیاست تأکید کرد: مداخله روحانیت در امور سیاسی یک امر الزامی است و امام خمینی هم باید حتماً کاندیدای ریاست جمهوری شود، مگر این که امام شخصاً از قبول این سمت خودداری کند که در این صورت با نظر ایشان و سایر مراجع، شخص واحد دیگری باید کاندیدا شود. چرا که بیم آن وجود دارد شخص غیرمتعهدی متصدی اجرای قانون شود و قانون به دست ناهل بیفتد. وی در مورد اظهارات حسن نزیه نیز گفت: سخنان

۱- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

نزیه مبنی بر این که احکام اسلام قابل اجرا نیست، کاملاً غیرمنصفانه است و ایشان کوچک‌ترین اطلاعی از مسائل اسلامی ندارد و باید از ایشان پرسید کدام یک از احکام اسلامی قابل اجرا نیست؟^۱

مدنی تشریح کرد؛ خرابکاری ضد انقلاب در استان خوزستان

استاندار خوزستان در یک مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت: در چند روز گذشته خرابکاری‌هایی در بعضی از نقاط این استان صورت گرفته است، از جمله در مسیر راه‌آهن بندر امام خمینی و بندر خرمشهر، عده‌ای مقداری از ریل‌ها را برداشتند و در ایستگاه دوم اندیمشک نیز گروهی با برداشتن مقداری از ریل‌ها دست به خرابکاری زدند و جمعی نیز که قصد خرابکاری در پل سد دز را داشتند، دستگیر شدند. استاندار خوزستان با اشاره به تحریکاتی که در این منطقه صورت می‌گیرد افزود: از آنجایی که ما مرز بسته‌ای نداریم، از شلمچه و دیگر نقاطی که در اطراف اروند رود وجود دارد، قاچاق بی‌رویه سلاح انجام می‌گیرد و عده‌ای که از عاملین اصلی قاچاق اسلحه هستند، با بلم به آن سوی اروند رود می‌روند و اکنون نیز در بصره مستقر هستند.

جرج حبش دو بار به استان خوزستان آمده است

مدنی افزود: تاکنون دو بار جرج حبش [بنیانگذار جبهه خلق برای آزادی فلسطین] به منطقه شادگان آمده و با افرادی ملاقات کرده است، حتم داریم این افراد با نمایندگان اردشیر زاهدی ملاقات‌هایی دارند و میلیون‌ها تومان پول گرفته‌اند تا در آنجا آشوب‌هایی به پا کنند و تا آنجا که اطلاع دارم، شاه سابق یک میلیارد تومان برای این کار سرمایه‌گذاری کرده است.^۲

خبر دیگر آن که به منظور بررسی وقایع اخیر، خرمشهر هیئتی مرکب از نمایندگان مطبوعات، جبهه دموکراتیک ملی ایران، جمعیت حقوقدانان، کانون وکلا و چند گروه سیاسی دیگر از تهران راهی خوزستان شدند.^۳

۱- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲، بعدها جرج حبش ادعای مدنی را تکذیب کرد. وی در پاسخ به ادعای مدنی گفته بود: من اگر می‌خواستم به ایران بیایم به تهران می‌رفتم که رفقای چپ‌گرا در آنجا نفوذ فراوان داشتند.

۳- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

کویت تکذیب کرد

خبر دیگر این که دولت کویت، اظهارات مدنی استاندار خوزستان مبنی بر این که کویت اعراب ایران را به مخالفت با انقلاب اسلامی ایران تحریک می کند، رسماً تکذیب کرد.^۱

لایحه جدید قانون مطبوعات منتشر شد

یک مقام آگاه در وزارت ارشاد ملی در مورد طرح جدید لایحه مطبوعات اظهار داشت: نظر به این که طرح جدید لایحه مطبوعات، تقریباً در هیئت دولت موقت جمهوری اسلامی ایران و شورای انقلاب اسلامی ایران مطرح و مورد رسیدگی و تصویب قرار خواهد گرفت، لذا جهت اطلاع عموم مردم ایران و کلیه صاحب نظران مبادرت به انتشار آن می شود.^۲

دولت استعفای هیئت مدیره شرکت نفت را نپذیرفت

در حالی که هشت تن از اعضای هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران، به عنوان تائید و پشتیبانی از حسن نزیه رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل این شرکت، استعفا داده بودند، استعفای این گروه مورد موافقت دولت قرار نگرفت و حسن نزیه از آنها خواست به کار خود ادامه دهند.^۳

موشه دایان وارد قاهره شد

مذاکرات مصر و اسرائیل جهت تعیین ضوابط گشایش مرزهای مصر و رژیم صهیونیستی پس از ۲۱ سال از امروز در قاهره آغاز شد. برای این منظور، موشه دایان وزیر خارجه رژیم صهیونیستی وارد قاهره شده است.^۴

حافظ اسد بین ایران و عراق میانجی گری می کند

روزنامه کویتی السیاسه نوشت: حافظ اسد رئیس جمهور سوریه، ممکن است طی چند روز آینده برای رفع بحرانی که در روابط ایران و عراق به وجود آمده است،

۱- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

میانجی‌گری کند. دولت کویت نیز اعلام کرد: در نظر ندارد برای رفع اختلافات بین عراق و ایران اقدامی کند.^۱

عربستان غرب را تحریم نفتی نخواهد کرد

شیخ زکی یمانی وزیر نفت عربستان سعودی در مصاحبه‌ای با روزنامه الجزیره گفت: دولت عربستان مخالف تحریم نفتی علیه غرب است. یمانی همچنین گفت: عربستان تولید نفت خود را کاهش نخواهد داد. گفتنی است ماه گذشته دولت عراق و جبهه خلق برای آزادی فلسطین خواستار چنین تحریمی شده بودند.^۲

حفاظت از امام در اختیار پاسداران انقلاب است

ماموران دژبان که پیش از این امنیت حفاظت از اقامتگاه امام را عهده‌دار بودند، از خانه رهبر انقلاب دور شدند. امور مربوط به حفاظت از بیت امام همچون گذشته بر عهده پاسداران خواهد بود.^۳

۱۵ خرداد ۱۳۵۸

کسانی که حق رأی ندارند / بروید آن جایی که بودید

رهبر انقلاب طی سخنان مهمی در سالروز قیام ۱۵ خرداد تأکید کردند: آنهایی که در خارج بودند و حالا آمده‌اند و آنهایی که در خارج صف بوده‌اند و حالا وارد صف شده‌اند، هیچ حقی در این نهضت ندارند. و نظر آنها هیچ اعتباری ندارد. نظر آن ملتی که نهضت را به وجود آورد و قدرتهای بزرگ را شکست... میزان است. نظرهای دیگران اگر موافق با نظر این‌هاست... اهلاً و مرحباً؛ و اگر انحراف است، آنها باید بروند آن جایی که قبلاً بوده‌اند.

ای غرب‌زده‌ها! ای اجنبی‌زده‌ها! ای انسان‌های میان تهی!

ای انسان‌های بی‌محتوا!

۱- بامداد، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

ای غریزه‌ها! ای اجنبی‌زده‌ها! ای انسان‌های میان‌تهی! ای انسان‌های بی‌محتوا! به خود آید همه چیز خودتان را غربی نکنید... شما ای حقوقدان‌های ما! ای جمعیت حقوق بشر! دنباله این حقوقدان‌ها نروید. شما مثل این قشر، این قشر زحمتکش، حقوق را اجرا کنید. این‌ها جمعیت حقوق بشر هستند.

اسلام قلم شما را آزاد کرد؛ حالا بر ضد اسلام؟!

آقایان! توجه کنید به گفته‌های خودتان، توجه کنید به نوشته‌های خودتان، توجه کنید که شما را اسلام از قید و بند آزاد کرد. توجه کنید که شما را اسلام از بلاد خارج به داخل کشاند... حالا بر ضد اسلام؟! مسلمین می‌توانند تحمل کنند که اسلام و خون مسلمین شما را آزاد کرد، و حالا بر ضد اسلام قیام می‌کنید؟

من شاه را نصیحت کردم، شما که چیزی نیستید

گرایش کنید به اسلام. گرایش کنید به طبقات پایینی که شما پایین می‌دانید و از شما بالاترند... چهره خودتان را با این‌ها منطبق کنید؛ آراء خودتان را با این‌ها منطبق کنید. هی دم از غرب چقدر می‌زنید! چقدر میان‌تهی شدید! باید احکام اسلام را با احکام غرب بسنجیم! چه غلطی است!

من شما را نصیحت می‌کنم. من در همین مدرسه، شاه را نصیحت کردم و نشنید، شما که چیزی نیستید. عصر عاشورا من گفتم کاری نکن که ملت تو را بیرون کند. نشنید و کاری کرد که ملت بیرونش کرد. [تأیید حضار و سپس شعار درود بر خمینی جمعیت] برادرهای من! از هر قشری که هستید، وقت نگذشته است؛ وقت توبه باقی است.^۱

قیام ۱۵ خرداد گرامی داشته شد

در تهران از سحرگاه امروز دستجات و جمعیت‌های مختلف مردمی از نقاط مختلف تهران خود را به میدان سپه [امام خمینی] رساندند. حجت الاسلام حسن روحانی طی سخنانی در این مراسم اظهار داشت: آنهایی که مغرضانه یا جاهلانه می‌خواهند این انقلاب بزرگ اسلامی ما را به گذشته‌ها متصل کنند، کاملاً در اشتباه هستند. ملت ما

هوشیار و بیدار و آگاه است.

روحانی همچنین گفت: اگر بیداری این ملت محفوظ نماند، در آینده‌ای نزدیک، بتی دیگر با ساخت دیگر و با رنگی دیگر به ما تحمیل خواهد شد، امروز بت‌سازان و بت‌تراشان از آمریکا و چین و شوروی و انگلیس تلاش می‌کنند به وسیله مزدورانشان دست به توطئه‌هایی بزنند تا از راهی که مردم ما انتخاب کرده‌اند، باز دارند و می‌خواهند انقلاب ما را به نفع اربابان خود در هم بشکنند.^۱

ایران سفیر جدید آمریکا را نمی‌پذیرد

دکتر ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه امروز اعلام کرد: سفیر آمریکا در زئیر نمی‌تواند در ایران نماینده بهبود روابط ما با آن کشور باشد. یزدی اظهار داشت: اگر دولت آمریکا علاقمند است روابط خود را با ایران بهبود بخشد، باید سفیری بفرستد که دارای سوابقی بهتر از کاتلر باشد. ما از آمریکا خواسته‌ایم که در تصمیم خود تجدید نظر کند.

وزیر خارجه با اشاره به سوابق کاتلر در زئیر گفت: پذیرش این فرد پیش از آن‌که من به وزارت خارجه بروم، داده بودند، ولی پس از مطالعه و بررسی کافی با توجه به دخالت‌های دولت آمریکا در آفریقا و بخصوص در کنگوی سابق یا زئیر کرده و هم‌اکنون می‌کند، سفیر آمریکا در زئیر نمی‌تواند در ایران به‌عنوان نماینده بهبود روابط ما با این کشور باشد.^۲

اتهامی که نزیه آن را رد کرد

لس اسپن نماینده مجلس نمایندگان آمریکا طی سخنانی جمهوری اسلامی را به تقلب در قرار دادهای نفتی متهم کرد و حسن نزیه رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران نیز در پاسخ به نماینده مجلس آمریکا ادعای اسپن را کذب محض دانست. لس اسپن نماینده دمکرات آمریکا از ایالت ویس کانسین گفت: جمهوری اسلامی ظاهراً در مورد قراردادهای نفتی تقلب می‌کند تا بتواند نفت بیشتری

۱- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۹

۲- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

با قیمت‌های بالاتر به طور نقد به فروش برساند.^۱

۱۶ خرداد ۱۳۵۸

پاسخ آیت‌الله خلخالی به جامعه مدرسین

به دنبال صدور اطلاعیه‌ای از سوی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم مبنی بر این که آیت‌الله خلخالی در سفر به دوی و خوزستان از سوی امام نمایندگی نداشته است، وی در اطلاعیه‌ای به این موضوع واکنش نشان داد.

آیت‌الله خلخالی در اطلاعیه خود خاطر نشان کرده است: اگر اینجانب از طرف امام نرفته بودم و یا این که مطالب غیرواقعی گفته باشم، باید از طرف خود امام و یا دفتر امام تکذیب شود و مربوط به جامعه مدرسین قم نیست و حال آن که اکثر مدرسین قم از رفقای هم‌رزم من می‌باشند و من گمان نمی‌کنم مطالب مندرجه صحت داشته باشد. وی همچنین ادامه داد: من خود یکی از مدرسین هستم و هیچ‌یک از آقایان مدرسین که من می‌شناسم، با من در روزهای اخیر تماس نگرفته‌اند تا بدانند مطالب از چه قرار بوده و وضع چگونه است.^۲

فریدون هویدا: شاه سابق در حق همه نامردی کرد

فریدون هویدا سفیر سابق ایران در سازمان ملل، شاه را به ترک کردن امیرعباس هویدا نخست‌وزیر پیشین ایران که ۶ هفته پیش اعدام شد، متهم کرد. وی ضمن مصاحبه‌ای که در روزنامه سوسیالیستی لوماتن چاپ پاریس انتشار یافته، گفته است که شاه سابق نسبت به همه کسانی که به وی خدمت کرده بودند، نامردی غیرقابل تصویری نشان داده است؛ چرا که او می‌توانست روزی که ایران را ترک می‌کرد، همه آنها را با خود ببرد.^۳

برادر صدام حسین سیل اسلحه را به ایران سرازیر کرده است

تیمسار مدنی استاندار خوزستان طی گفت‌وگویی با هیئت اعزامی از تهران مرکب

۱- بامداد، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

از نمایندگان احزاب سیاسی، کانون نویسندگان، سازمان دانشجویان و نمایندگان جراید که به منظور بررسی و تحقیق در مورد حوادث اخیر خرمشهر به این منطقه سفر کرده‌اند، گفت: ۳۰ نفر از دستگیر شدگان حوادث اخیر به تدریج آزاد می‌شوند و فقط ۱۰ تا ۱۵ نفر که مرتکب قتل و یا فتنه‌انگیزی شده‌اند، همچنان زندانی خواهند بود و تحت تعقیب قانونی قرار می‌گیرند.

مدنی اضافه کرد: برادر صدام حسین در قاچاق اسلحه به ایران دست دارد و سیل اسلحه از سوی او به ایران جاری است. استاندار خوزستان ادامه داد: پیشکار زاهدی، سرلشکر بدیعی و دیگر عوامل ساواک که در کویت و عراق مستقر هستند، با پولی که شاه در اختیار آنان گذاشته است، از طریق برادر صدام و دیگر عوامل، اسلحه وارد ایران می‌کنند.^۱

کاخ‌های شاه سابق موزه می‌شود

کاخ‌های سلطنتی شاه سابق و خانواده وی برای دیدار عمومی و ثبت در تاریخ، موزه می‌شوند. هاشم صباغیان معاون نخست‌وزیر در امور انتقال، ضمن یک گفت‌وگو با اعلام این خبر اظهار داشت: در اجرای فرمان امام خمینی و شورای انقلاب، تصمیم گرفته شد اموال غیرمنقول کاخ‌ها برای استفاده عمومی در اختیار دولت قرار گیرد.^۲

صدیقی عضویت شورای مرکزی جبهه ملی را پذیرفت

در جلسه‌ای که در منزل دکتر غلامحسین صدیقی وزیر کشور مصدق، تشکیل شد، پس از ۳ ساعت بحث و گفت‌وگو، صدیقی مجدداً عضویت شورای مرکزی جبهه ملی را پذیرفت.^۳

بازرگان: انقلاب ایران تداوم قیام ۱۵ خرداد است

مهندس بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت، طی پیامی به مناسبت سالگرد قیام ۱۵ خرداد تأکید کرد: ۱۵ خرداد در تاریخ مبارزات ایران، نه تازگی داشت و نه مخالف و منافات با مبارزات گذشته بود، مبارزه‌ای که تقریباً از ۷۰ سال قبل شروع شده بود

۱- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

و ۱۵ خرداد حلقه‌ای بود از حلقه‌های زنجیر به هم پیوسته و محکم. وی ادامه داد: غیر از اسرائیل سیاست‌ها و گروه‌هایی هستند، چه در داخل و چه در خارج که بعضی از وحشت سرایت این انقلاب به داخل جمعیت یا ملت خودشان مضطربند و قهراً باید موضع مخالف ما را بگیرند.^۱

کیسنجر: آمریکا باید علیه رهبری آیت‌الله خمینی جبهه‌گیری می‌کرد

هنری کیسنجر وزیر پیشین امور خارجه آمریکا اظهار داشت: آمریکا سال گذشته بایستی از دولت نظامی ایران حمایت می‌کرد. کیسنجر که در شورای شهر بوفالو، راجع به امور جهانی سخن می‌گفت، اضافه کرد: به نظر من چنین می‌رسد که بایستی به نیروهایی که ۲۷ سال به ما وفادار بودند، اعتماد می‌کردیم و این اشتباه بزرگی بود که ما علیه رهبری آیت‌الله خمینی جبهه‌گیری نکردیم.^۲

شوروی: حضور آمریکا در منطقه به معارضه جهانی ختم خواهد شد

دولت شوروی در آستانه تشکیل کنفرانس سران آمریکا و شوروی، دولت آمریکا را متهم کرد که می‌کوشد یک فرماندهی ویژه خاورمیانه در پنتاگون به وجود آورد. دولت شوروی اعلام کرد: پیمان صلح مصر و اسرائیل در چارچوب همین سیاست امضا شده است و این دو دولت، عاملان آمریکا در منطقه هستند. شوروی خاطر نشان کرد: حضور نظامی آمریکا در خلیج فارس به یک معارضه جهانی دیگر منجر خواهد شد.^۳

شاه سفر خود را به مکزیک به تاخیر انداخت

یک منبع آگاه در ناسائو گفت: شاه سابق ایران، عزیمت خود را به مکزیک چند روز به تاخیر انداخته است. شاه مخلوع، یک ویزای توریستی از دولت مکزیک دریافت کرده است و قرار است برای مدتی در ویلای خواهرش در آکاپولکو اقامت کند.^۴

آمریکا: جز کاتلر سفیر دیگری به ایران نمی‌فرستیم

در خبری که آسوشیتد پرس از واشنگتن مخابره کرده است، هاردینگ کارتر

۱- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۴- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اظهار داشت: آمریکا همچنان مصمم است که والتر کاتلر را به عنوان سفیر به ایران بفرستد. کارتر فاش کرد: حکومت ایران اخیراً پذیرش اولیه خود از کاتلر را پس گرفته است و گفته است وی برای ایران قابل قبول نیست. بنا به گزارش دیگری از یونایتد پرس آمریکا به دولت ایران پیام داده که یا باید کاتلر را بپذیرید و یا هیچ کس دیگری سفیر آمریکا در تهران نخواهد بود.^۱

امضای توافق نامه در خوزستان

به دنبال مذاکراتی که بین آیت الله شیخ محمد طاهر آل شبیر خاقانی و تیمسار مدنی استاندار خوزستان در خرمشهر صورت گرفت، توافق نامه ای در ۸ ماده تنظیم و به امضا رسید. انحلال کلیه شوراها، کمیته ها و کانون ها، انتخاب و انتصاب در سازمان های دولتی از میان برادران عرب و غیر عرب، محاکمه و مجازات مسببین و محرکین حوادث اخیر، انجام یک سلسله برنامه های عمرانی فوری و حمایت دولت از خانواده شهدا و مجروحین حوادث خرمشهر از جمله موارد توافق ۸ ماده ای میان آیت الله خاقانی و استاندار خوزستان برای پایان دادن به غائله این استان است.^۲ گفتنی است خلق عرب به این توافق نامه اعتنا نکرده و بر مواضع سابق خود تأکید می کند.^۳

۱۷ خرداد ۱۳۵۸

جلوگیری از پناهندگی مقامات رژیم سابق

دکتر صادق طباطبایی معاون وزیر کشور اظهار داشت: کشورها نباید به جنایتکاران رژیم سابق پناهندگی سیاسی بدهند. وی در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: مقدمات تشکیل مجلس بررسی قانون جدید اساسی ایران در وزارت کشور شروع شده است و تا یک ماه و نیم دیگر این کار انجام خواهد شد. وی ادامه داد: در چند روز آینده پیش نویس قانون اساسی منتشر خواهد شد. طباطبایی گفت: متنی که قبلاً منتشر شده بود، پیش نویس قانون اساسی نیست و

۱- اطلاعات، ۱۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

در متن پیشنهادی قانون اساسی عباراتی مانند "نمایندگان مجلس شورای ملی چپ‌گرا یا راست‌گرا نباید باشند" نیست. معاون وزارت کشور در مورد پناهندگی سیاسی نیز گفت: من این مسئله را در آلمان و اتریش که بودم، به اطلاع مقامات وزارت کشور آنها رساندم که اگر کسی در آینده تقاضای پناهندگی سیاسی کرد، به ما اطلاع دهند؛ زیرا اگر این افراد، پرونده‌های جنایی و حیف و میل اموال عمومی در دادگاه‌های ایران داشتند، باید مورد محاکمه قرار بگیرند. طباطبایی همچنین گفت: طبق قوانین بین‌المللی، کشورهای خارجی نمی‌توانند به این افراد که مجرم سیاسی هستند، پناهندگی سیاسی بدهند.^۱

به شرط پوشیدن لباس شخصی؛ نظامیان می‌توانند در تظاهرات شرکت کنند

سرلشکر فرید رئیس ستاد ارتش جمهوری اسلامی اظهار داشت: شرکت نظامیان در اجتماعات و تظاهرات خارج از پادگان با لباس غیرنظامی و در ساعات غیرکارمانعی ندارد. وی تأکید کرد: نظامیان باید در داخل پادگان‌ها اختلافات عقیدتی را کنار بگذارند و در جهت هدف‌های ملی یکپارچه باشند. وی گفت: پرسنل نظامی حتی می‌توانند عضو احزاب شوند و صاحب ایدئولوژی باشند، هر انسانی می‌تواند صاحب ایدئولوژی باشد و ما در این مورد نظامی‌ها را مستثنی نکرده‌ایم ولی وقتی در سربازخانه‌ها جمع شدند به خدمت اشتغال دارند و باید در زمینه هدف‌های ملی با ملت همبستگی خود را حفظ کنند.^۲

آیت‌الله خلیفای: دشمن به من لقب آئشمن داده

آیت‌الله خلیفای گفت: از زمانی که حکم اعدام شاه سابق، اطرافیان وی و سایر تبهکاران را صادر کرده‌ام، دشمنان زیادی پیدا نموده‌ام، این اعدام‌ها به قول هانی‌الحسن سفیر فلسطین در ایران خط آمریکا و اسرائیل را به هم زد، دشمنانم در این روزها عناوین مختلف به من داده‌اند و در روزنامه‌های خارج نوشته‌اند: خلیفای آئشمن است، در این حال ممکن است دوست نادان کاری کند که خطرناک‌تر از دشمن دانا باشد.

۱- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

وی خاطر نشان کرد: من همچنان حاکم شرع هستم و طی روزهای اخیر به وضع زندانیان در دادگاه‌های انقلاب اسلامی خوزستان رسیدگی شد، گروهی بیش از ۵۰ نفر آزاد شدند، چند نفر تبعید، چند نفر به اعدام و حبس محکوم شدند. آیت‌الله خلخالی همچنین گفت: همه احکام صادره بر اساس موازین شرعی است، آنهایی که از دور قضاوت می‌کنند، در جریان نیستند و به ظاهر فریبنده اشخاص توجه دارند.^۱

سازمان آزادی‌بخش فلسطین تکذیب کرد

حلیم معاون نماینده سازمان آزادی‌بخش فلسطین در تهران شایعاتی را که اخیراً پیرامون نقش بعضی از سازمان‌های درون فلسطین در حوادث اخیر خوزستان بر سر زبان‌ها افتاده است، تکذیب کرده و گفت: این شایعات بی‌اساس است. وی اظهار داشت: موضع سازمان آزادی‌بخش فلسطین از لحظات اول شروع انقلاب اسلامی ایران حفاظت از وحدت ارضی جمهوری اسلامی تحت رهبری آیت‌الله خمینی بوده و هست.

این مقام سازمان آزادی‌بخش فلسطین ادامه داد: ما معتقدیم این حوادث ساختگی در خوزستان از ساخته‌های دست‌های خارجی است که با امپریالیسم و صهیونیسم در ارتباط هستند و هدفشان پاره کردن رشته‌های متین همبستگی موجود بین انقلاب ایران و انقلاب فلسطین است که روز به روز هم قوی‌تر می‌شود.^۲

یزدی: همه قراردادها با آمریکا لغو نمی‌شود

ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه گفت: ایران قصد ندارد موافقت‌نامه‌های خود را با آن شرکت‌های آمریکایی که نتوانسته‌اند طرح‌های خود را در ایران به پایان برسانند، لغو کند؛ زیرا می‌خواهد اطمینان یابد که آنها کارهای ناتمام خود را به پایان خواهند رسانید.^۳

حمله هواپیماهای عراقی در چهار مرحله صورت گرفته است

فرماندار سردشت گفت: در تحقیقاتی که به عمل آوردیم، معلوم شد که هواپیماهای

۱- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۱

عراقی نزدیک به ۱۵ کیلومتر به خاک ایران تجاوز کرده و این حمله در ۴ مرحله صورت گرفته است؛ در مرحله اول یک فروند هواپیما در مناطق مرزی ایران به کار شناسایی پرداخت و متعاقب آن ۲ فروند هواپیما از نوع سوخو به مدت ۲۵ دقیقه به بمباران روستاهای بی دفاع ما پرداختند و پس از آن ۲ فروند هلیکوپتر در آسمان روستاها ظاهر شده و با رگبار مسلسل، روستاها را به گلوله بستند و در آخرین مرحله نیز ۴ فروند هواپیمای دیگر بین ۲۵ تا ۳۰ دقیقه ۸ روستای منطقه مرزی ایران را بمباران کردند.

وی گفت: در جریان بازدید از منطقه، متوجه شدیم که بیشترین خسارت را روستای گوره شیر دیده؛ زیرا به کلی ویران شده است و در این روستا ۶ نفر کشته و ۲۴ نفر دیگر نیز مجروح شده‌اند، بقیه ساکنان این روستا هم اکنون آواره شده و توسط مردمان بیلاقی این منطقه در دشت مرداب و در چادرها اسکان داده شده‌اند.^۱

۱۸ خرداد ۱۳۵۸

کلیه بانک‌های خصوصی، ملی شد

مهندس مهدی بازرگان امروز با ارسال پیامی ملی شدن کلیه بانک‌های کشور را از تاریخ ۱۷ خرداد ۱۳۵۸ [دیروز] ملی اعلام کرد. نخست‌وزیر در پیام خود برای ملی شدن بانک‌ها، که به تصویب شورای انقلاب رسیده است، به دو اصل حفظ حقوق و سرمایه‌های ملی و تضمین سپرده‌ها استناد کرده است. در بخشی از پیام بازرگان آمده است: از آنجایی که بانک‌های خصوصی وضع نامساعد زیان‌باری پیدا کرده بودند، دولت لازم دانست برای حفظ حقوق و سرمایه‌های ملی و به منظور تضمین پس‌اندازهای مردم و جلوگیری از اتلاف سپرده‌ها، مدیریت کلیه بانک‌های خصوصی را بر عهده گیرد.^۲

انتخاب مدیران تازه برای بانک‌های ملی شده

از سوی دیگر در طی ۲۴ ساعت آینده برای تمام بانک‌های خصوصی که ملی

۱- اطلاعات، ۱۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۱

۲- بامداد، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

شده‌اند، مدیران تازه انتخاب می‌شوند، گروه‌هایی نیز از سوی دولت برای بازدید دفاتر و اسناد این بانک‌ها اعزام شده‌اند. مصوبات شورای انقلاب اسلامی دیروز به دولت ابلاغ شد و به‌دنبال آن، مهندس بازرگان نخست‌وزیر، متن آن را به همراه پیامی اعلام کرد. بر اساس تصمیم شورای انقلاب از این پس اجازه تأسیس بانک به بخش خصوصی داده نخواهد شد و سیستم بانکی کشور به صورت واحد دولتی و غیرتجاری در عرصه اقتصاد کشور فعالیت می‌کند.^۱

مجمع بهائیت در رفسنجان تصرف شد

حضیره رفسنجان که مجمع بهائیان این شهر بود، عصر امروز توسط عده‌ای از رزمندگان کمیته اسلامی رفسنجان به سرپرستی حجت الاسلام شیخ محمد هاشمیان تصرف شد. دستور تصرف مجمع بهائیان رفسنجان از سوی خیر اندیش دادستان انقلاب اسلامی کرمان صادر شد و در اجرای این حکم، ساختمان حضیره با تمام وسایل و کتب توسط رزمندگان کمیته انقلاب اسلامی این شهر ضبط شد.^۲

امیر انتظام: استفاده عراق از بمب‌های ناپالم در حمله اخیر

سخنگوی دولت اظهار داشت: ایران به طور جدی تجاوز جنگنده‌های عراقی را به حریم آسمان ایران و کشتار گروهی از روستائیان سردشت و ویرانی منازل و مزارع آنان را پی‌گیری می‌کند و خواستار توضیح دولت عراق است. وی در کنفرانس خبری خود گفت: امروز اعلام شد علاوه بر ۴ فروند هواپیمای سوخو که مقدار زیادی بمب ناپالم در روستاهای مرزی ایران فرو ریخته‌اند، دو فروند هلیکوپتر این کشور نیز روستائیان ایرانی را به مسلسل بسته‌اند.

امیر انتظام همچنین گفت: هنوز از طرف دولت عراق توجیه صحیحی درباره بمباران دهکده‌های ایران نشده است ولی قول داده‌اند که در چند روز آینده توجیه آن را به دولت ایران اعلام کنند ولی به هر دلیلی که این کار انجام شده باشد، عملی بسیار ناشایست و تجاوز به خاک ایران است.^۳

۱- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۳- بامداد، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

دولت، اجازه عضویت نظامیان در احزاب را نمی‌دهد

امیر انتظام اظهار داشت: تا آن‌جا که من اطلاع دارم، این لایحه هنوز تمام نشده است ولی در آینده نزدیک، قانون اساسی از طرف دولت و شورای انقلاب تصویب خواهد شد و سپس برای اطلاع عموم، منتشر خواهد گردید. امیر انتظام در بخش دیگری از سخنان خود، امکان شرکت ارتشیان در احزاب را رد کرد و گفت: اصولاً در هیچ‌جای دنیا چه در کشورهای کمونیستی و غیرکمونیستی اجازه نمی‌دهند، افراد ارتش مادام که مشغول خدمت در ارتش هستند، در احزاب سیاسی شرکت کنند و با ایدئولوژی‌های مختلف سروکار داشته باشند.^۱

۱۹ خرداد ۱۳۵۸

پیام امام خمینی به شیعیان لبنان

رہبر انقلاب در پیامی خطاب به شیعیان لبنان از اقدامات ضد انسانی صهیونیست‌ها در این کشور اظهار تأسف و تأکید کردند: ما در کنار شما با اسرائیل و امریکا در حال مبارزه هستیم. و امیدواریم که لشکر حق بر لشکرهای طاغوتی و شیطنانی غلبه کند. مصیبت‌ها و ناراحتی‌های شما برای اسلام و مسلمین تازگی ندارد. همیشه نیروهای طاغوتی با اسلام مخالف بوده‌اند و با مسلمین مبارزه می‌کردند.^۲

کشورهای اسلامی منافی در تضعیف ایران ندارند

دکتر علی شمس اردکانی نخستین سفیر جمهوری اسلامی ایران در کویت، بامداد روز ۱۹ خرداد ماه ۱۳۵۸ به حضور امام خمینی رسید. امام خمینی در این دیدار، پیرامون ضرورت تحکیم مراتب اخوت و اتحاد میان کشورهای اسلامی تذکراتی دادند و اظهار داشتند: ان‌شاءالله دولت‌های هم‌جوار، معاندین اسلام را یاری ندادند و نخواهند داد؛ زیرا نمی‌توان باور کرد که کشورهای اسلامی منافع و مصالحی در تضعیف جمهوری اسلامی ایران داشته باشند.^۳

۱- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- صحیفه امام، جلد ۸، صفحه ۷۰

۳- صحیفه امام، جلد ۸، صفحه ۷۵

مکری: قراردادهای ایران با شوروی مورد تجدید نظر قرار می‌گیرد

دکتر مکرری سفیر جمهوری اسلامی ایران در شوروی که هم‌اکنون در تهران به سر می‌برد، روابط جمهوری اسلامی ایران و اتحاد جماهیر شوروی را بسیار خوب توصیف کرد و گفت: مقام‌های دولت شوروی قول داده‌اند که هیچ‌وقت در امور داخلی ایران مداخله نخواهند کرد و تأکید کرده‌اند با گروه‌های تجزیه‌طلب که خود را به چپ وابسته می‌سازند یا به چپ‌گرایی تظاهر می‌کنند که احتمالاً ساواکی و عمال اسرائیل هستند، هیچ ارتباطی ندارند. دکتر مکرری با اشاره به قراردادهای بین دو کشور اظهار داشت: این قراردادها در دست مطالعه هستند و منافع ایران باید بیشتر تامین شود.^۱

ایران عضو جنبش عدم تعهد شد

کنفرانس وزیران کشورهای غیرمتعهد در پایتخت سریلانکا عضویت چند کشور از جمله ایران، پاکستان و دو عضو سابق اتحادیه‌های نظامی غرب را به‌عنوان اعضای رسمی در جنبش کشورهای غیرمتعهد تصویب کرد. کنفرانس که چهارشنبه گذشته آغاز به کار کرده است، امروز به کار خود خاتمه می‌دهد.^۲

کویت مداخله در امور ایران را تکذیب کرد

محمد الجاسم سفیر تازه کویت در ایران گفت: دولت متبوع وی در اوضاع ایران دخالتی نکرده و در آینده هم این کار را نخواهد کرد. سفیر تازه کویت در ایران به این اتهام اشاره کرد که عراق و کویت حوادث اخیر خوزستان را تشویق و ترغیب می‌کنند. جاسم در مصاحبه‌ای با القبس گفت: کویت انقلاب ایران را یک تجربه پیشگام تلقی می‌کند و معتقد به این اصل است که این انقلاب، به تحکیم روابط دو کشور کمک خواهد کرد.^۳

مقدم مراغه‌ای: مردم می‌خواهند در قانون اساسی نظر بدهند

مهندس رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای رهبر نهضت رادیکال ایران طی سخنانی گفت: ما باید قانون اساسی داشته باشیم ولی این دلیل نمی‌شود که عجله کنیم و حقوق مردم را

۱- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

نادیده بگیریم. مردم می‌خواهند در مورد قانون اساسی بحث و تبادل نظر کنند. وی اظهار داشت: من می‌خواهم از این‌جا این پیام را به حضور امام خمینی برسانم. امام! تو بزرگ همه ما هستی، تو انقلاب را رهبری کردی برای تو بزرگ و کوچک، تنبل و زرنگ نیست همه با تو همکاری کردند. همه دنبال تو بودند و همه به دنبال تو هستیم به ما فرصت بده، اگر کسی مطلبی گفت، او را طرد نکن، نگذار او را طرد کنند. وی افزود: امروز آرزو می‌کنم امام به تهران بازگردد، با همه گروه‌ها در تماس باشد، حقوقدانان، پزشک، مهندس، روشنفکر، دانشجو، همه مسلمان هستند و همه به دنبال امام هستند و همه باید باشیم، خطر هنوز رفع نشده است.^۱

نوه شیخ خزعل: وارد سیاست نمی‌شوم

شیخ راشد خزعل نوه بزرگ شیخ خزعل در واکنش به اظهارات استاندار خوزستان در مورد تقسیم پول در این استان توسط او گفت: به انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی معتقد هستم و مخالف هرگونه تجزیه‌طلبی در خوزستان می‌باشم. وی افزود: حال که پس از سال‌ها دربدری برای دیدار وطن و فامیل به خرمشهر آمده‌ام، مایل به دخالت در سیاست نیستم و هرگونه اتهام متسببه به خود را قویاً تکذیب می‌کنم.^۲

مرز آبی خلیج فارس باز شد

مرز آبی جنوب در خلیج فارس به پیشنهاد احمد مدرس‌زاده استاندار بوشهر باز شد و مبادلات بازرگانی ساکنان استان‌های جنوبی کشور با کشورهای عربی حوزه خلیج فارس، مجدداً آغاز گردید. استاندار بوشهر در این زمینه اظهار داشت: دولت بر مبادلات بازرگانی نظارت خواهد داشت و بازرگانان و صاحبان لنج‌ها با رعایت مقررات قانونی می‌توانند به مناطق عرب‌نشین خلیج فارس رفت و آمد داشته باشند.^۳

۱- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۱۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲۰ خرداد ۱۳۵۸

آیت‌الله شریعتمداری: عدم تشکیل مجلس مؤسسان اشتباه بسیار بزرگی است

آیت‌الله شریعتمداری در مصاحبه‌ای با خبرنگاران با اشاره به نظر حزب خلق مسلمان در مورد مجلس مؤسسان اظهار داشت: تصویب قانون اساسی کاری است که باید به عهده خبرگان باشد، فلسفه وجودی مجلس مؤسسان تخصص است، کسانی که از جهات گوناگون خواست‌ها و سرنوشت آینده مملکت را دقیق‌تر و دوربینانه‌تر نگاه می‌کنند، پاره‌ای از احزاب از جمله حزب خلق مسلمان هم بر تشکیل مجلس مؤسسان تکیه دارند.

اعتبار دولت به رأی مراجع است

وی در مورد حضور مراجع در دولت نیز گفت: برای مراجع هم البته مانع قانونی نیست ولی از شأن آنها به دور است که بخواهند یک مقامی را قبول کنند، چون در مذهب شیعه مقام مرجعیت حتی از مقام رئیس‌جمهور و شاه بالاتر است و حتی اعتبار دولت در صورتی است که مراجع به او رأی اعتماد بدهند.

نمی‌خواهیم ملت را به جان یکدیگر بیندازیم

وی در پاسخ به سوال دیگری که اگر اظهار نظر کردید و به سخنان شما گوش ندادند چه خواهید کرد گفت: من نظرم را می‌گویم ولی ممکن است به آن عمل نکنند، من هم چون فعلاً در کارهای کشور دخالت ندارم، اظهار نظر می‌کنم که بدانند و در تاریخ ثبت بشود که ما در موقعش گفته بودیم، ما می‌خواهیم حتی المقدور وحدت کلمه حفظ بشود، نمی‌خواهیم که ملت را به جان یکدیگر بیندازیم، سعی می‌کنیم حتی المقدور تحت وحدت کلمه کارها را بکنیم.^۱

جلوگیری از پرواز ۵۰ ایرانی مسلح به لیبی

روزنامه‌ها امروز گزارش دادند: یک هیئت ۴۵۰ نفری که ۵۰ تن از آنان مسلح هستند، آماده شده‌اند برای شرکت در جشن استقلال لیبی به این کشور سفر کنند. این هیئت

قرار بود به منظور پرواز به سوی لیبی از یک فروند جمبوجت هواپیمایی ملی ایران استفاده کنند، اما چون گروهی از آنان مسلح هستند، نتوانستند با هواپیمایی ملی ایران به توافق برسند، این عده با یک هواپیمای کویتی به توافق رسیدند، اما دولت از پرواز آنان به دلیل مسلح بودنشان جلوگیری کرد.

چند تن از اعضای این هیئت ۴۵۰ نفری طی مصاحبه‌ای اظهار داشتند: به دعوت قذافی برای شرکت در مراسم استقلال لیبی قصد سفر به آن کشور را داریم و ضمن شرکت در مراسم، در لیبی به دنبال امام موسی صدر خواهیم گشت تا از چند و چون ناپدید شدن وی اطلاع پیدا کنیم.^۱

حمله شدید آیت‌الله فلسفی به دوستان مصدق

به مناسبت چهلمین روز شهادت آیت‌الله مطهری و سالگرد شهادت آیت‌الله سعیدی مجلس یادبودی در مدرسه فیضیه قم برگزار شد.

در این مراسم که امام خمینی نیز حضور داشتند، آیت‌الله فلسفی طی سخنانی اظهار داشتند: در نهضت نفت، رهبری را یک روحانی به نام آیت‌الله کاشانی و یک مرد سیاسی به نام مصدق بر عهده داشتند، آیت‌الله کاشانی سهم عمده‌ای در مبارزات را بر عهده داشتند، آن موقع دوستان نادان مصدق که الان هم هستند و می‌خواهند تر اسلام منهای روحانیت را پیاده کنند، همان دوستان نادان، کاشانی را کنار زدند و با کنار زدن کاشانی مسجدها، محراب‌ها و همه کسانی که به نام خدا فریاد می‌زدند، از دور و بر مصدق کنار رفتند و مصدق تضعیف شد و پایگاه ملی خود را از دست داد و لذا سقوط کرد.

آیت‌الله فلسفی ادامه داد: در نهضت اسلامی این همه تانک و توپ و مسلسل آمد و این همه مردم کشته دادند، اما یک قدم عقب نرفتند تا نهضت ما پیروز شد، اما یک تانک حکومت مصدق را واژگون کرد. چرا؟ برای این که مصدق از مردم برید، مصدق نسبت به کاشانی نمک‌ناشناسی کرد، مصدق حریم مسجد و منبر و محراب را احترام نکرد.^۲

۱- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

مجاهدین خلق خواستار تشکیل مجلس مؤسسان شد

سازمان مجاهدین خلق [منافقین] طی بیانیه‌ای خواستار تشکیل مجلس مؤسسان شد. در بخشی از این بیانیه آمده است: از آن‌جا که در رفراندوم مربوط به تغییر رژیم سلطنتی به جمهوری اسلامی محتوی و اصول و ضوابط جمهوری اسلامی رسماً و علناً برای عموم مردم مشخص نبود، امام به این نقیصه بذل توجه نموده و چندین بار اعلام نمودند که اصول و ضوابط و محتوای مزبور بعداً در قانون اساسی که از طریق مجلس مؤسسان [خبرگان قانون اساسی] به تصویب می‌رسد، روشن خواهد گردید، مجلسی مرکب از منتخبین تمام مردم.^۱

ضد انقلاب، قسمتی از خط آهن خرمشهر - اهواز را منفجر کرد

ضد انقلاب، قسمتی از خط آهن خرمشهر - اهواز را در ۱۶ کیلومتری خرمشهر منفجر کرد. جریان واقعه بلافاصله از سوی مأموران ژاندارمری به مقامات راه‌آهن این شهر، اطلاع داده شد و چند لحظه بعد مأموران فنی راه‌آهن در محل حاضر شدند و پس از ۵ ساعت تلاش بی‌وقفه ریل‌های منهدم شده را تعویض کردند. این اولین خرابکاری است که در طول ۱۰ روز اخیر در خطوط راه‌آهن خرمشهر انجام گردیده است، قبلاً هم‌زمان با درگیری‌های اخیر خرمشهر در ۳ نقطه خطوط راه‌آهن اندیمشک - خرمشهر منفجر شده بود که بلافاصله مأموران فنی راه‌آهن نسبت به تعمیر و مرمت آن اقدام کردند.^۲

تجاوز مجدد هواپیماهای عراقی با آسمان ایران

هواپیماهای عراقی بار دیگر به حریم هوایی ایران تجاوز کردند. ساعت ۲ بامداد دو هواپیمای عراقی از نوع سوخو از طریق مرز هوایی اورامانات وارد فضای ایران شده و تا ۹۰ کیلومتری خاک ایران [منطقه جوانرود] مسیر خود را ادامه دادند. این دو هواپیما پس از شکستن دیوار صوتی و نیم ساعت تجسس در خاک ایران مجدداً به عراق بازگشتند.^۳

۱- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

کسینجر برای ملاقات با شاه به باهاما رفت

با ورود یک جت اختصاصی به فرودگاه ناسائو در باهاما شایع شد که شاه سابق و اطرافیانش برای ترک جزیره بهشت آماده می‌شوند. بار و بنه شاه مخلوع و همراهانش به یک کشتی آمریکایی که از یک هفته پیش در بندرگاه جزیره بهشت لنگر انداخته است، منتقل شده است. هم‌زمان با ورود هواپیمای مکزیکی به فرودگاه ناسائو هنری کسینجر وزیر خارجه سابق آمریکا نیز وارد پایتخت باهاما شد. خبرهای تأیید نشده، حکایت از آن دارد که بین شاه و کسینجر مذاکراتی صورت گرفته است.^۱

کاردار سفارت ایران در آمریکا: ایران به سوسیالیسم روی می‌آورد!

علی آگاه کاردار سفارت ایران در آمریکا، گفت که وی مایل است با مردم آمریکا روابط بهتری برقرار کند؛ اگر چه مناسبات بین دو کشور خدشه‌دار شده است. وی اظهار داشت: ما می‌خواهیم سوسیالیزه شویم، ما هر چه بیشتر به سوسیالیسم روی خواهیم آورد، ما ایران تازه‌ای را خواهیم شناساند.^۲

دعوت خلق مسلمان به تظاهرات عمومی

حزب جمهوری خلق مسلمان در بیانیه‌ای از همه مردم، گروه‌ها و قشرهای مختلف که به آزادی بیان و عقیده و همچنین آزادی مطبوعات معتقد هستند و اسلامی به دور از هر نوع تهجر و تعصب و انحصارطلبی می‌خواهند، دعوت کرد تا در تظاهراتی که روز جمعه در سراسر کشور برگزار می‌شود، شرکت کنند.^۳

۱- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲، این که کاردار دولت لیبرال مسلک بازرگان که مسئولیت اداره سفارت ایران در آمریکا را بر عهده دارد، بی‌محابا آرزو کند که ایران سوسیالیزه شود، از عجایب روزگار است، این سوال مطرح است که کاردار سفارت ایران در آمریکا بر اساس کدامین پیش‌فرض‌ها به این نتیجه رسیده است که ایران به سمت سوسیالیسم حرکت می‌کند؟ آیا رهبری انقلاب دارای چنین اندیشه‌هایی است؟ دولت موقت و شخص بازرگان سوسیالیست بودند؟ روحانیون ایرانی سوسیالیست بودند؟ ارتش و نظامیان ایران، چنین گرایشی داشتند؟ یا علی آگاه تمایل خود را به این صورت بیان کرده و به کل ایران نسبت داده است؟ پاسخ به این سوال با گذشت بیش از ۳۳ سال به خوبی روشن است و نیازی به کنکاش بیشتر ندارد.

۳- اطلاعات، ۲۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲۱ خرداد ۱۳۵۸

شبکه ترور آیت‌الله مطهری کشف شد

روزنامه اطلاعات، امروز گزارش داد: شبکه مسئول ترور آیت‌الله شهید مطهری کشف شد و جزئیات آن به زودی اعلام خواهد شد. بر اساس گزارشات رسیده، با آن‌که ترور آیت‌الله مطهری به گروهی با نام فرقان منتسب شده است، اما نام فرقان پوششی است برای فریب گروه‌های تحقیق و مأموران. بر اساس همین گزارش، ترور آیت‌الله مطهری با هاشمی هیچ‌گونه ارتباطی ندارد.^۱

یزدی: سیاست خارجی ما همان سیاست مصدق است

دکتر ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه اظهار داشت: ما ۴۰ میلیارد دلار لوازم نظامی از کشورهای خارجی خریده‌ایم، باید تصمیم بگیریم یا این تجهیزات را به اقیانوس بریزیم و یا در معرض باد و باران بگذاریم تا به تدریج بپوسد و از بین برود! وی حالت سوم را این‌گونه تشریح کرد که: یا این‌که برای مصارف داخلی خودمان اعم از مصارف نظامی یا غیرنظامی استفاده کنیم، اگر این‌گونه باشد نیاز به لوازم یدکی داریم و ممکن است در شرایطی نخواهیم از آمریکا این لوازم را خریداری کنیم، در این صورت باید از جای دیگری بخریم تا زمانی که خودمان خودکفا شویم.

یزدی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: سیاست خارجی ما همان سیاست موازنه منفی است که در زمان مصدق اعمال شد. یزدی همچنین گفت: ایران دیگر ژاندارم خلیج فارس نیست ولی بهتر است ابرقدرت‌ها این منطقه را به حال خود بگذارند.^۲

ماجرای پرواز به لیبی خاتمه یافت

دولت و مقامات فرودگاه مهرآباد از پرواز هیئتی که ۵۰ مرد مسلح نیز جزو آن بودند و قصد داشتند برای شرکت در جشن استقلال لیبی به آن کشور بروند، جلوگیری کرد و این هیئت جشن استقلال لیبی را در سالن فرودگاه برگزار کرد. دکتر صادقی تهرانی

۱- اطلاعات، ۲۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲، بعدها مشخص شد که گزارش روزنامه اطلاعات از منابعی که در اختیار داشته، صحیح نبوده و ترور آیت‌الله شهید مطهری به دست گروهک فرقان صورت گرفته است.

۲- اطلاعات، ۲۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۵

که جزو این هیئت بود در گفت‌وگویی به خبر برخی رسانه‌ها مبنی بر این که هیئت ایرانی قصد داشت امام موسی صدر را به ایران را برگرداند گفت: ما تنها می‌خواستیم به لیبی برویم تا در جشن استقلال این کشور شرکت کنیم و قصد دیگری از جمله بازگرداندن امام موسی صدر را نداشتیم. حجت الاسلام محمد منتظری سرپرستی این هیئت را بر عهده داشت.^۱

شاه و فرح وارد مکزیک شدند

شاه سابق ایران و فرح، بامداد امروز به وقت تهران با یک جت دو موتورۀ اختصاصی مکزیک از باهاما وارد مکزیکوسیتی شدند. هواپیمای حامل شاه سابق و فرح در گوشۀ خلوتی از فرودگاه متوقف شد و آنات با چند اتومبیل عازم مقصد نامعلومی شدند. تظاهرات وسیعی در مکزیک علیه شاه ترتیب داده شده و گروه‌ها و احزاب این کشور به حضور شاه در مکزیک اعتراض دارند.^۲

اختلاف عزالدین حسینی و مفتی زاده

جلسه کنفرانس تهیه‌ی طرح خودمختاری کردستان در سنندج تشکیل شد و نمایندگان شهرهای شرکت کننده در این کنفرانس سخنانی ایراد کردند. در این جلسه ضمن تأکید بر ضرورت خودمختاری کردستان از اختلافات موجود میان عزالدین حسینی و مفتی زاده اظهار تاسف و گلایه شد.^۳

روحانیون بانه: کنفرانس سنندج بیان‌گر خواسته‌های خلق کرد نیست

گفتنی است دسته‌ای از روحانیون بانه با انتشار بیانیه‌ای این کنفرانس را تحریم کردند. در بخشی از بیانیه روحانیون بانه آمده است: تصویب شکل خودمختاری و سپس تقدیم پیشنهاد به دولت وقتی صحیح است و در نظر دولت و ملت کرد مورد اعتماد است که تصویب کنندگان نماینده به حق همه اقشار ملت و همانا خود ملت کرد باشند.^۴

۱- اطلاعات، ۲۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۴- اطلاعات، ۲۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲۲ خرداد ۱۳۵۸

امام خمینی: نباید کاری کنید که منعکس شود در امور ایران دخالت می‌کنید

سفیر شوروی صبح امروز در دیداری با امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ضمن تقدیم پیام سران اتحاد جماهیر شوروی به حضور امام تأکید کرد که شوروی می‌کوشد روابط خود را با ایران مستحکم سازد. امام خمینی در این دیدار خطاب به سفیر شوروی تأکید کردند: امیدواریم که کشور شما و دولت شما احترام متقابل را حفظ کند و طوری عمل کند که در ایران منعکس نشود که شما در امور کشور ما دخالت دارید. من میل ندارم که وانمود شود در اهواز دخالت داشته‌اید، رفتار شما باید طوری باشد که رفع سوء تفاهم شود. نباید کاری انجام شود تا وانمود گردد از شوروی اسلحه وارد می‌شود؛ و اگر این مسئله درست باشد، من از شما گله دارم.

شعار حق جوانان ایرانی ؛ نه شرقی نه غربی...

رهبر انقلاب ادامه دادند: این که جوانان ما می‌گویند: «نه شرق و نه غرب»، معنایش این است که هیچ کدام در ایران دخالت نکنند؛ و این کاملاً بجا و بحق است. شما باید ثابت کنید که اسلحه‌های ساخت شوروی، از شوروی به ایران وارد نمی‌شود. روابط ما باید صحیح و سالم، و بدون دخالت کسی در کشور ما و یا دخالت ما در کشور دیگر باشد.

کمونیست‌های ایران پیش‌تر با آمریکا رابطه دارند

امام خمینی اظهار داشتند: معلوم می‌شود که شما از اوضاع افغانستان خیلی اطلاع ندارید. من به طور کلی بگویم کسانی که در ایران و افغانستان اعمالی به اسم کمونیست انجام می‌دهند، به نفع شوروی نیست. گرچه اعتقاد من این است که کمونیست‌هایی که در ایران هستند، روابطشان با آمریکا بیش‌تر است. در افغانستان حکومت فعلی فشار زیادی به نام کمونیست به مردم وارد می‌آورد؛ و به اطلاع ما رسیده که حدود پنجاه هزار نفر از مردم در افغانستان کشته شده‌اند؛ و علمای اسلام را در آن‌جا دستگیر کرده‌اند. اگر «تره‌کی» همچنان به راه خود ادامه دهد، سرنوشتش سرنوشت محمدرضا

خواهد بود.^۱

آیت‌الله صدر توسط سازمان امنیت عراق بازداشت شد

آیت‌الله صدر رهبر شیعیان عراق به دنبال حمایت از انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی توسط رژیم بعث عراق بازداشت شد. همسر آیت‌الله صدر در این زمینه گفت: رهبر شیعیان عراق از دیروز صبح به عنوان اعتراض به ماموران امنیتی عراق که خانه را محاصره کرده و ورود و خروج افراد را تحت کنترل داشتند در خانه متحصن شدند.

وی افزود: امروز رئیس سازمان اطلاعات و امنیت عراق در معیت ۲۰۰ نفر از مأموران امنیتی آن کشور به منزل آیت‌الله صدر رفته و ایشان را بازداشت کردند که از محل نگهداری ایشان، اطلاعی در دست نیست. به دنبال بازداشت آیت‌الله صدر هزاران نفر از شیعیان عراق با اجتماع مقابل منزل آیت‌الله نسبت به بازداشت ایشان شدیداً اعتراض کردند. آیت‌الله صدر دو هفته پیش در پی محدودیت‌های اعمال شده دولت عراق تصمیم به مهاجرت از این کشور گرفته بودند، ولی بنا به حکم امام خمینی که خروج ایشان را از نجف اشرف به صلاح ندانستند، در این کشور و شهر مقدس نجف ماندگار شدند.^۲

اطلاعات: مهدیان روزنامه کیهان را خرید

حاج مهدیان با تعهد پرداخت بدهی‌های مصباح‌زاده، مالک مؤسسه کیهان شد. حسین مهدیان یکی از بازرگانان معروف تهران اعلام کرد: من با تقبل تمام بدهی‌های مدیر مؤسسه کیهان که اینک در خارج از کشور به سر می‌برد، مالکیت و مدیریت مؤسسه را به عهده گرفته‌ام. وی ادامه داد: با برآوردهایی که شده است مجموع

۱- صحیفه امام، جلد ۸، صفحه ۱۱۳، سفیر شوروی در این دیدار گفته بود: «برای ما ناراحت کننده است که ما را دشمن قلمداد می‌کنند، جوانان می‌گویند: شوروی و آمریکا هر دو دشمن ما هستند، دست شوروی باید کوتاه گردد.» امام خمینی نیز در پاسخ به این سخنان اظهار داشتند: «این که جوانان می‌گویند نه شرق و نه غرب سخن حقی است، شما باید ثابت کنید که اسلحه‌های ساخت شوروی وارد ایران نمی‌شود» در ادامه و در پاسخ به انتقادات امام خمینی در زمینه مداخله شوروی در افغانستان سفیر شوروی می‌گوید: من تخصصی در مورد افغانستان ندارم ولی دولت افغانستان دست به اصلاحاتی به نفع مستضعفین زده است، امام خمینی در پاسخ به این ادعا اظهار داشتند: «معلوم می‌شود که از اوضاع افغانستان خیلی اطلاع ندارید، اگر تره‌کی به راه خود ادامه دهد، سرنوشتش سرنوشت محمد رضا خواهد بود.» رک جمهوری اسلامی، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

بدهی‌های این مؤسسه از جهت مالیات‌های معوقه، حق بیمه، دیون به بانک‌ها بیش از ماشین‌آلات و تأسیسات و ساختمان‌های آن است و به همین جهت دیناری به مدیر کیهان داده نخواهد شد.^۱

امیر انتظام سفیر شد

امیرانتظام سخنگوی دولت و معاون نخست‌وزیر به سمت سفیر ایران در سوئد و غلامعلی فریور تهرانی به سمت سفیر ایران در سوئیس برگزیده شدند. مهندس غلامعلی فریور اظهار تمایل کرده بود که به سفارت فرانسه برود، اما به علت انتخاب دکتر امیرعلایی سفارت آلمان به وی پیشنهاد شد و سرانجام به سفارت ایران در سوئیس انتخاب گردید.^۲

موضع آیت‌الله شریعتمداری تغییر نکرده

دفتر آیت‌الله شریعتمداری در برابر این سوال که موضع ایشان در مورد تشکیل مجلس مؤسسان تغییر یافته است، جواب داد: نظر آیت‌الله هیچ‌گونه تغییری نکرده و ایشان کماکان تشکیل مجلس مؤسسان را ضروری می‌دانند. پیش از این روزنامه جمهوری اسلامی نوشته بود: در ارتباطی که با آیت‌الله شریعتمداری گرفته شد، نظر ایشان از مجلس مؤسسان، همان شورای تنظیم قانون اساسی است که از بین مردم تمام استان‌ها و اقشار مختلف، برگزیده خواهند شد تا پیش‌نویس قانون اساسی را مطالعه کرده و نظریات مردم را منعکس سازند و بعد این قانون اساسی در معرض قضاوت عموم قرار خواهد گرفت.^۳

اعلام جرم علیه تعدادی از عوامل فیلم فارسی

کانون فیلم دانشجویان مسلمان علیه چند تن از صاحبان سینما، کارگردانان و دست‌اندرکاران فیلم فارسی اعلام جرمی تسلیم دادستانی کل انقلاب اسلامی ایران کرد. در بخشی از این اعلام جرم آمده است: بدین وسیله علیه رضا حسین‌زاده، امان‌الله منطقی، محمود کوشان، محمد علی فردین، نصرت‌الله وحدت، ایرج قادری، بهروز وثوقی،

۱- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

یسائی، دهش، جمشید شیبانی، حسامیان و... کلیه کسانی که در دربار و فرهنگ و هنر پرونده دارند، به‌عنوان کسانی که فساد و فحشا را در کشور رواج دادند، بیت‌المال مسلمین را تاراج کردند، اعلام جرم می‌کنیم.^۱

ناپدید شدن متین دفتری درست نیست

هدایت‌الله متین دفتری عضو هیئت اجرایی جبههٔ دموکراتیک ملی که از دیروز شایعهٔ ناپدید شدن وی بر سر زبان‌ها افتاده، با هواپیمای ۷۷۷ از فرودگاه مهرآباد عازم لندن شد. متین دفتری از لندن عازم رم شده است. گفتنی است متین دفتری که دیروز قصد داشت به لندن برود، در فرودگاه مهرآباد توسط هیئتی که قصد داشت به لیبی عازم شود، دستگیر و تحویل پاسداران مستقر در فرودگاه شده بود. در عین حال به این دلیل که مانعی برای سفر متین دفتری تشخیص داده نشد، وی آزاد و عازم لندن و از آن‌جا رم شد.^۲

هستهٔ مرکزی گروه فرقان شناخته و دستگیر شدند

صبح امروز حجت الاسلام لاهوتی در محل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در یک مصاحبهٔ مطبوعاتی اظهار داشت: هستهٔ مرکزی گروه فرقان در یکی از شهرستان‌ها شناسایی شد و عوامل آن دستگیر شدند، آنها قصد داشتند ترور تازه‌ای انجام بدهند ولی با هوشیاری سپاه این توطئه عقیم ماند.

لاهوری در بخش دیگری از مصاحبهٔ خود اظهار داشت: شاخه‌ای از سپاه پاسداران در سرپل ذهاب با عوامل پالیزبان روبرو شد و با آنان جنگید، کسانی که از این عوامل کشته شدند و هم‌دستان آنها یا جسدشان را با خود بردند و یا سرانها را بریدند و سرها را با خود بردند، از لباس افراد کشته شده، معلوم شد که آنان از افسران و درجه‌داران سابق ارتش ایران بودند. لاهوتی همچنین گفت: جرح حبش در ماجرای خرم‌شهر دست داشته که از نظر ما مجرم شناخته می‌شود.^۳

۱- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱۰

۲- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۳- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱

میتینگ حزب خلق مسلمان لغو شد

میتینگ روز جمعه ۲۵ خرداد از طرف حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان ایران لغو شد. این حزب اعلام کرده است: بنا به دلایل ملی از برگزاری میتینگ و تظاهرات تا اطلاع ثانوی خودداری می‌کند. دکتر علیزاده دبیرکل این حزب اعلام کرد: دستور لغو میتینگ از سوی آیت‌الله شریعتمداری صادر نشده است.^۱

کیسنجر: شاه ۳۷ سال آزرگار دوست ما بود

هنری کیسنجر وزیر امور خارجه پیشین آمریکا اعتراف کرد که ترتیبات سفر و اقامت شاه سابق ایران به مکزیک را شخصاً داده است؛ زیرا دولت آمریکا دست روی دست گذاشته و حاضر نبود در این زمینه اقدامی به عمل آورد. کیسنجر اظهار داشت: من احساس کردم آمریکا باید در قبال کسی که ۳۷ سال آزرگار در کنار ما بود، تعهدات اخلاقی داشته باشد. کیسنجر گفت: من شخصاً از رئیس‌جمهور مکزیک درخواست کردم با اقامت شاه در کشورش موافقت کند؛ زیرا با کمال تاسف دولت آمریکا حاضر نبود در این زمینه قدمی بردارد.

کیسنجر در زمینه رفتار دولت کارتر با شاه گفت: شاه برکنار شده از هواداران پروپاقرص آمریکا بود و دوستی او با دولت آمریکا تا حدی بود که کارتر شب عید سال ۱۹۷۸ را با وی در تهران گذرانده بود، در آن موقع کارتر در توصیف شاه این جمله را بر زبان رانده بود که: «بهتر از شاه و همسرش فرح زوجی را در دنیا سراغ ندارد که شب عید سال نو را با آنها سپری سازد»^۲

۲۳ خرداد ۱۳۵۸

به دنبال موج اعتراضات؛ آیت‌الله صدر آزاد شد

رژیم بعث عراق متعاقب اعتراض گسترده شیعیان عراق آیت‌الله سید محمدباقر صدر را آزاد کرد. طلاب حوزه علمیه نجف و گروهی از ایرانیان مقیم عراق که دست به تظاهرات زده بودند، توسط مأموران عراقی سرکوب و تعداد زیادی از شیعیان عراق

۱- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۲ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

نیز به این دلیل بازداشت شده‌اند.^۱ برای اولین بار در عراق زنان مسلمان این کشور تظاهرات عظیمی به راه انداختند، این تظاهرات از مسجد کوفه آغاز شد. گزارش‌های رسیده حاکی است یکی از مأموران عراقی به دست مردم کشته شده است.

در امارات متحده عربی، بیروت، لندن و پاریس نیز تظاهرات شدیدی به نفع مردم مسلمان عراق در جریان است. مأموران رژیم بعث عراق به سوی مردم آتش گشوده و تعدادی از تظاهر کنندگان به شهادت رسیده و یا زخمی شده‌اند.^۲

آیت‌الله شریعتمداری: علیه فراندوم قانون اساسی مبارزه نخواهم کرد

خبرگزاری پارس گزارش داد: آیت‌الله شریعتمداری با انجام فراندوم درباره قانون اساسی آینده ایران مخالف هستند و گفته‌اند که من با این ترتیب در فراندوم شرکت نمی‌کنم اما با این حال، علیه فراندوم نیز مبارزه نخواهم کرد. آیت‌الله شریعتمداری اظهار داشت: در صورتی که نتوانیم تشکیل مجلس مؤسسان را به مسئولان امور، بقبولانیم و بخواهند قانون اساسی را به فراندوم بگذارند، امکان دارد در این فراندوم شرکت نکنم.^۳

حزب بعث عراق: ایران جزایرش را تخلیه کند

روزنامه‌ی البعث ارگان حزب حاکم بعث عراق به رهبران ایران اخطار کرد که در رفتار با عراق با آتش‌بازی نکنند! این روزنامه ضمن تکذیب تجاوز هواپیماهای عراقی به حریم ایران تأکید کرد: تغییر موازنه قدرت زمانی روی می‌داد که ایران نقشه‌های منطقه‌ای خود را در خلیج فارس کنار می‌گذاشت و جزیره‌های سه گانه [ایرانی] را به اعراب واگذار می‌کرد. این روزنامه اضافه کرد: تا زمانی که ایران جزایر خلیج فارس را تخلیه نکرده است، سیاستش تهدیدی علیه کشورهای عربی منطقه به ویژه عراق خواهد بود!^۴

۱- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱ و ۲

۲- جمهوری اسلامی، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۴- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

سفیر عراق عذرخواهی کرد

سفیر عراق در ملاقات با نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه رسماً از بمباران روستاهای مرزی ایران توسط جنگنده‌های عراقی عذرخواهی و آن را خطا تلقی کرد. وی آمادگی دولت عراق را برای جبران هر نوع خسارتی اعلام کرد.^۱

اسرار رشوه‌های شاه به مطبوعات غربی

دکتر مهدی ممکن معاون وزارت ارشاد ملی در گفت‌وگویی اظهار داشت: دولت شریف امامی ۳۴۸ هزار دلار برای رشوه به مطبوعات آمریکا اختصاص داده بود تا چهره انقلاب ایران را در خبرها و تفسیرهای خود تحریف و مخدوش کنند. وی ادامه داد: رژیم سابق برای دگرگون جلوه دادن حقایق، میلیون‌ها دلار به‌عنوان هدیه به برخی از مطبوعات غربی پرداخته بود که تنها در یک قلم ۳۴۸ هزار دلار برای یک آژانس نیرومند تبلیغاتی آمریکا در نظر گرفته شده بود.^۲

جمشید آموزگار دستور آتش زدن سینما رکس را صادر کرده بود

روزنامه اطلاعات در شماره امروز خود به نقل از منبعی که نامش را فاش نکرد، گزارش داد: تعداد شهدای فاجعه سینما رکس آبادان، ۸۳۵ نفر بوده است که پیش از این از سوی دولت آموزگار ۳۷۷ نفر اعلام شده بود. بر اساس این گزارش و به نقل از منبع مطلع پرونده سینما رکس آبادان به طور جدی پی‌گیری می‌شود و تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد که جمشید آموزگار شخصاً دستور آتش زدن سینما رکس آبادان را صادر کرده بود. این مقام افزود: متأسفانه بررسی‌ها نشان می‌دهد که بسیاری از عوامل جنایتکار رژیم سابق در پرونده سینما رکس آبادان دخیل بوده‌اند و با آن‌که از صدور این دستور، آگاهی داشتند، ولی اعتراضی نکردند.^۳

ایران و ترکیه، خواهان تشکیل دولت مستقل فلسطین شدند

در پایان سفر وزیر خارجه ترکیه به ایران در اعلامیه مشترکی بر لزوم تشکیل دولت مستقل فلسطینی تأکید شد. در این اعلامیه آمده است: سرنوشت مردم فلسطین و حق

۱- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

آنان برای تأسیس دولت در سرزمین خویش، باید محترم شمرده شود و دو کشور خواستار اجرای این حقوق هستند.^۱

سندیکای نویسندگان: لایحه جدید مطبوعات مردود است

سندیکای نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات در بیانیه‌ای لایحه جدید مطبوعات را که از سوی وزارت ارشاد ملی منتشر شده است، مردود اعلام کرد. در بخشی از این بیانیه آمده است: از آنجا که قوانین عادی از جمله قانون مطبوعات باید منبث از قانون اساسی باشد، پیش از آنکه قانون اساسی جمهوری اسلامی به تصویب برسد، تهیه لایحه مربوط به قانون مطبوعات ضروری نیست.

نویسندگان این بیانیه، هم‌زمان با تأکید بر ضرورت تدوین و حاکمیت یک نظام مترقی و منطبق با نیاز جامعه برای مطبوعات اظهار داشتند: به حکم سابقه طولانی تدوین قانون مطبوعات که موجبات سلب آزادی می‌شود، مردود و غیرقابل قبول است!^۲

آیت‌الله ربانی شیرازی: می‌خواستند کردستان را از ایران جدا کنند

آیت‌الله ربانی شیرازی که چندی قبل در رأس هیئتی به مناطق آذربایجان غربی و قسمتی از خوزستان رفته بود، در یک مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت: در مهاباد پادگان‌ها کلاً غارت شده بود و آنها در صدد بودند که کردستانی جدا از ایران درست کنند. وی اظهار داشت: به همین منظور، نقده را که مانع پیشروی آنها بود، انتخاب کردند و این شهر با کشتار شدید روبرو شد و عده‌ای از مردم آواره شدند.^۳

مفتی‌زاده: پس از بانک‌ها نوبت ملی کردن کارخانه‌ها است

مفتی‌زاده در مصاحبه‌ای اظهار داشت: در جریان مذاکراتی که بهمن ماه سال گذشته با مسئولین امور و شورای انقلاب در تهران داشتم، به مسئله ملی شدن بانک‌ها و چند مورد دیگر اشاره کردم و آن چه که امروز در خصوص ملی شدن بانک‌ها می‌شنویم، در واقع برپایه همان مطالب و پیشنهادهای گذشته من صورت گرفته است.

۱- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۳- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

وی ادامه داد: علاوه بر این طرح‌های دیگری نیز پیشنهاد کرده‌ام تا بر اساس آن، با عبور از کانال‌های مقدماتی به جامعه بی‌طبقه توحیدی اعتلایابیم، طرح دیگری که مطرح کرده‌ام، ملی کردن کارخانه‌ها به روش اقتصاد اسلامی است؛ به این معنی که کارخانه به‌عنوان ملک کارگران و گردانندگان شناخته شود و دولت تنها حق نظارت بر آنها را داشته باشد.^۱

طباطبایی: برخی گروه‌ها می‌گویند باید در مجلس، نماینده داشته باشیم!
دکتر صادق طباطبایی معاون سیاسی وزارت کشور در مصاحبه‌ای اعلام کرد: برخی گروه‌ها معتقدند که هر گروهی باید یک نماینده داشته باشد، یعنی به این هم قناعت نمی‌کنند که مردم یک شهر، نماینده خودشان را تعیین کنند، اگر گروهی پیدا شد که مجموعاً ۵ نفر بودند، این‌ها هم می‌گویند چون ما یک گروه هستیم، باید یک نماینده در مجلس مؤسسان داشته باشیم!^۲

۲۴ خرداد ۱۳۵۸

پیام امام خمینی به آیت‌الله صدر

به‌دنبال دستگیری و آزادی آیت‌الله محمدباقر صدر توسط رژیم بعث عراق، امام خمینی پیامی را خطاب به ایشان صادر کردند. در بخشی از پیام رهبر انقلاب خطاب به آیت‌الله صدر آمده است: انتظار آن نبود که با جنابعالی، شخصیت علمی و اسلامی، چنین رفتار شود. چنانچه انتظار نبود و نیست که مأمورین دولت عراق در سرحدات رفتاری کنند که مخالف حُسن هم‌جواری است. امام خمینی همچنین تأکید کردند: من به دولت عراق نصیحت می‌کنم که این دژ محکم را که حافظ کیان [و] مصالح کشور است، حفظ کند. این نصیحتی بود که من در دوران گذشته به شاه مخلوع و دولت ایران کردم.^۳

۱- اطلاعات، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- جمهوری اسلامی، ۲۳ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- صحیفه امام، جلد ۸، صفحه ۱۵۰

اولین مصاحبه شاه در مکزیک

شاه سابق در اولین مصاحبه مطبوعاتی عمومی خود پس از فرار از ایران گفت: بر اثر حوادثی که پس از خارج شدن از ایران در این کشور روی داده است، قلبش خونبار است! شاه در پاسخ به این سوال که آیا امکان دارد در آمریکا اقامت کند گفت: اگر به من راه دهند، چرا که نه، ولی اطمینان ندارم که از اقامت من در آمریکا استقبال شود.^۱

محاکمه شکنجه‌گران ساواک در دادگاه شروع شد

شعبه اول دادگاه انقلاب اسلامی تهران، صبح امروز با حضور ده‌ها نفر محاکمه دو تن از معروف‌ترین شکنجه‌گران ساواک را آغاز کرد. این دو تن بهمن نادری پور معروف به تهرانی و فریدون توانگر معروف به آرش هستند که محاکمه آنان به اتهام شکنجه انقلابیون مسلمان آغاز شده است. در کیفرخواست مربوط به بهمن نادری پور آمده است: وی در اوراق بازجویی به ده‌ها قتل و جنایت و شکنجه اعتراف کرده و چندی پیش نیز در یک برنامه تلویزیونی تکان دهنده، پرده از روی جنایاتش به کنار زد و به یکایک قتل‌ها و کشتارها اعتراف کرد.^۲

تهرانی: حزب توده را ساواک رهبری می‌کرد

تهرانی از شکنجه‌گران ساواک در نخستین جلسه دادگاه اظهار داشت: ساواک در حزب توده نفوذ کرده بود و این حزب، یک تشکل خودی برای رژیم بود. وی گفت: قبل از این که من وارد ساواک شوم، همکاران سابق من در تشکیلات حزب توده نفوذ کرده بودند و تقریباً از تمام مسائلی که در تشکیلات می‌گذشت، اطلاع داشتیم. وی ادامه داد: عباسعلی شهبازی که بعدها او را مرد هزار چهره ساواک معرفی کردند، در رأس کار قرار داشت و از طریق او سایر مأمورین و منابع به داخل این تشکیلات هدایت شدند. این شکنجه‌گر ساواک گفت: تشکیلات حزب توده در تهران به اصطلاح ساواک یک سازمان خودی بود، سازمان خودی به سازمانی گفته می‌شود که دستگاه اطلاعاتی در آن نفوذ کرده باشد و به موقع از تمام جریاناتی که در آن

۱- اطلاعات، ۲۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۲- اطلاعات، ۲۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

سازمان می‌گذرد، اطلاع یابد و به دل‌خواه خودش مهره‌ها و چهره‌هایش را تغییر دهد.^۱

وزیر کشور: انتخابات خبرگان قانون اساسی تیرماه برگزار می‌شود

انتخابات شورای تدوین قانون اساسی در اواسط تیر ماه جاری انجام خواهد شد. احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور دربارهٔ چگونگی تشکیل مجلس خبرگان قانون اساسی گفت: کوشش می‌شود تا بتوانیم نمایندگان بیشتری را در مجلس خبرگان شرکت دهیم.

وزیر کشور ادامه داد: چنان‌که گفته می‌شود این مجلس، مجلس مشورتی نخواهد بود و حق هرگونه حک و اصلاح در جهت خواسته‌های مردم برای نمایندگان محفوظ خواهد بود و در مرحلهٔ چهارم به فراندوم گذاردن قانون اساسی در نظر گرفته شده است.^۲

دستگیری ۱۰ عامل خرابکاری در راه‌آهن تهران - خرمشهر

خبر دیگر از خوزستان این‌که دو نفر هنگام خرابکاری در خط آهن خرمشهر - تهران دستگیر شدند و با دستگیری آنها، ۸ نفر دیگر که در اطراف کمین کرده و ناظر اعمال دو همکار خرابکار خود بودند، به دام افتادند. در طول هفته‌های گذشته، درگیری‌های گسترده‌ای در استان خوزستان و بخصوص خرمشهر روی داده است که برخی کشورهای همسایه از جمله رژیم بعث عراق در آن نقش عمده‌ای داشته است.

نامهٔ اشرف دهقانی دربارهٔ اختلاف با رهبر سازمان چریک‌های فدایی

اشرف دهقانی در نامه‌ای تأکید کرد: اختلاف ما با رهبری سازمان چریک‌های فدایی خلق از جمله اختلافاتی است که ده‌ها نمونهٔ آن را می‌توان در هر جنبش انقلابی نشان داد، صحبت بر سر تشکیل یک سازمان چریکی دیگر نیست، صحبت بر سر تحکیم هر چه بیش‌تر صفوف چریک‌های فدایی خلق و اصلاح و تصفیهٔ عناصر فرصت‌طلبی است که با مواضع خود راه فدایی را مخدوش می‌کنند.^۴ گفتنی است دو

۱- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۹

۲- اطلاعات، ۲۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۳- اطلاعات، ۲۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱

۴- اطلاعات، ۲۴ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲، علی‌رغم تکذیب صورت گرفته خرداد ماه سال ۵۸ اشرف دهقانی از سازمان چریک‌های فدایی خلق منشعب و گروه جدیدی را پایه‌ریزی کرد. این گروه نتیجهٔ یکی از انشعابات متعدد سازمان

روز پیش، روزنامه‌های کیهان و بامداد از جدایی اشرف دهقانی از سازمان چریک‌های فدایی و تشکیل یک سازمان جدید توسط وی خبر داده بودند.

۲۵ خرداد ۱۳۵۸

توطئه تعویق در تصویب قانون اساسی

رهبر انقلابه امروز در جمع اقشار مختلف مردم درباره جریان مجلس مؤسسان قانون اساسی سخنان مهمی را مطرح کردند: من هر وقت احساس خطر بکنم برای اسلام، برای مسلمین، لازم می‌دانم تکلیف خودم را ادا کنم و مسلمین را آگاه کنم. من در این موقع که برای رأی‌گیری در قانون اساسی است احساس خطر می‌کنم، احساس توطئه می‌کنم. توطئه این است که تصویب قانون اساسی را به تعویق بیندازند. یک سال، دو سال بحث و شور قرار بدهند، و ریشه‌های گندیده به هم متصل بشوند و اساس اسلام را از بین ببرند.

تعویق در تصویب قانون اساسی و گذاشتن آن را در نظر یک مجلس بزرگ مؤسسان که مناقشه آن و تأسیس آن شش ماه طول می‌کشد، و مناقشات آن معلوم نیست یکی و دو سال، سه سال، طول بکشد، خطر است برای اسلام؛ خطر است برای رسول‌الله. تأسیس مجلس مؤسسان به آن طوری که غربی‌ها الهام کردند، خطر است برای اسلام؛ خطر است، خطر است برای کشور اسلامی، خطر است برای امام زمان آنهایی که در اشتباه هستند، برگردند و بدانند توطئه در کار است.^۱

بنی‌صدر: ضوابط انقلاب تعیین کننده قانون اساسی است

بعد از ظهر امروز ابوالحسن بنی‌صدر در یک مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت: قانون اساسی باید حداکثر امکان رشد انسان را تامین کند و منعکس کننده اصولی باشد که ملهم از انقلاب است. وی ادامه داد: با تجربه چهار ماه اخیر برای تثبیت سیاسی

چریک‌های فدایی خلق ایران بود و در خرداد ۱۳۵۸ توسط اشرف دهقانی و محمد حرمتی‌پور تأسیس شد. این گروه برخلاف اکثریت سازمان معتقد به ادامه مبارزه مسلحانه حتی پس از سرنگونی شاه بود. تمایز نام آن با سازمان اصلی در حذف کلمه «سازمان» بود. با توجه به انشعابات متعدد فداییان و با توجه به نقش یگانه اشرف دهقانی در تأسیس این گروه، معمولاً آنها را با نام «جریان اشرف دهقانی» می‌شناسند، اما نام رسمی این گروه، «چریک‌های فدایی خلق ایران» است.

کشور باید فوراً قانون اساسی تصویب شود تا کارها روی روال قطعی بیفتند. بنی صدر ادامه داد: امروز افرادی می‌گویند باید مجلس مؤسسان وجود داشته باشد که صاحب‌نظران نظر بدهند در صورتی که همین صاحب‌نظران که مورد نظر این افراد هستند، قبل از انقلاب وارد عمل و بحث نشدند. وی ادامه داد: این افراد در طول چهار ماهی که از امر امام به آقای نخست‌وزیر در جهت تهیه و تدوین قانون اساسی صادر شده فرصت داشتند که اگر راست می‌گویند، قانونی تدوین کنند که امروز بگویند این الگوی قانون اساسی است. بنی صدر اظهار داشت: وقتی افراد این قدر بی‌اطلاع یا لاقید هستند، چگونه و با کدام اطلاع می‌خواهند وقتی به مجلس رفتند، قانون بنویسند؟^۱

مذاکرات نفتی ایران و کنسرسیوم در لندن

مذاکرات نفتی که از روز چهارشنبه بین مقامات شرکت ملی نفت ایران و نمایندگان شرکت‌های غربی عضو کنسرسیوم سابق در لندن آغاز شده بود، امروز نیز دنبال شد. این مذاکرات پیش از همه مربوط به حل اختلافاتی است که بین مقامات نفتی ایران و شرکت‌های غربی پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در دست گرفتن کنترل کامل تولید و صادرات نفت به وجود آمده است. مقامات مسئول در این مذاکرات می‌کوشند تا وضع سرمایه‌گذاری‌های دو طرف را در صنعت نفت مشخص سازند.

گفتنی است در سال ۱۹۷۸ شرکت‌های عضو کنسرسیوم قسمت اعظم تولید نفت خام ایران را رسماً صادر می‌کردند، قابل یادآوری است که بعد از سال ۱۹۵۱ یعنی سال ملی شدن صنعت نفت، ایران فقط تولید نفت را در دست داشت.^۲

نقل و انتقال نیروهای عراقی در مرزهای ایران

سرهنگ شریفی فرمانده ناحیه ژاندارمری کرمانشاه بعد از ظهر امروز گفت: بررسی‌هایی که از نوار مرزی شده، حاکیست که در مقابل پاسگاه‌های سد کنجان، چم، رضا آباد، انجیرک، هلاله و نی خزر واقع در نوار مرزی غرب کشور نیروهای پاسگاه‌های مرزی عراق در دو روز گذشته نقل و انتقال‌هایی داشته‌اند. وی ادامه داد: همین تحرکات موجب شد که عشایر منطقه ایلام و سایر مناطق مرزی آمادگی خود

۱- جمهوری اسلامی، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۰

را برای همکاری با مأموران ژاندارمری مستقر در مرز اعلام دارند و دیشب نیروهای عراقی متوجه این آمادگی عشایر و مأموران ژاندارمری ایران شدند، از مناطق مرزی عقب‌نشینی کردند.^۱

آیت‌الله روحانی: ایران ادعای ارضی خود بر بحرین را دنبال می‌کند

آیت‌الله روحانی در یک مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت: چنانچه تحریکات و ادعای اعراب برای بازگرداندن جزایر تنب بزرگ، کوچک و ابوموسی ادامه یابد، ایران ادعای ارضی خود را بر بحرین دنبال خواهد کرد. وی ادامه داد: بحرین قهراً یکی از استان‌های ایران بود که ادعای ارضی خود را نسبت به آن و همین طور اراضی مرزی که بر پایه روابط شاه مخلوع و صدام حسین به عراق واگذار شد، دنبال خواهیم کرد.^۲

سحابی: نظریات امام درباره قانون اساسی هفته آینده منتشر می‌شود

عصر امروز دکتر یدالله سحابی وزیر مشاور در طرح‌های انقلاب دولت موقت جمهوری اسلامی در یک مصاحبه مطبوعاتی اعلام کرد: متن کامل قانون اساسی، هفته آینده منتشر خواهد شد. وی گفت: بعد از ظهر پنج‌شنبه [دیروز] از قم به ما اطلاع داده شد که امام خمینی نظریاتی درباره بعضی از مواد قانون اساسی دارند و خواستند که توزیع قانون متوقف شود و چون نظریات ایشان تاکنون به ما نرسیده است، بنابراین نمی‌توانیم طرح قانون اساسی را که قرار بود امشب پخش شود، بین خبرنگاران و برای اطلاع مردم توزیع کنیم.

سحابی همچنین گفت: متن قانون اساسی که منتشر شده، به علت نرسیدن نظریات امام کامل نیست و ما پس از رسیدن نظریات امام خمینی، متن کامل قانون اساسی را اواسط هفته آینده منتشر خواهیم کرد.^۳

۱- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲۶ خرداد ۱۳۵۸

آیت‌الله خلخالی: فدائیان اسلام برای ترور شاه به مکزیک رفته است

آیت‌الله خلخالی در سالگرد شهادت فدائیان اسلام گفت: من به همه ضد انقلابیون می‌گویم که قاطعیت محکمه الهی، توطئه قره‌باغی‌ها و شاهپور بختیارها را برملا ساخته و به نابودی می‌کشاند. آیت‌الله خلخالی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: من حکم اعدام شاه را صادر کرده و به فدائیان اسلام گفته‌ام که شاه را در هر کجا که باشد، به سزای اعمال خود برسانند. وی ادامه داد: از چند هفته پیش گروهی از فدائیان اسلام در جستجوی این خائن و مفسد فی الارض به باهاما رفته و اکنون در مکزیک هستند تا حکم اعدام شاه را اجرا کنند.^۱

تکرار تجاوز هواپیماهای عراقی به خاک ایران

دو فروند هواپیمای عراقی ضمن تجاوز به پاسگاه‌های مرزی نی‌خزر، هلاله و انجیرک ایلام حدود ۴ کیلومتر به سوی خاک ایران پیشروی کرده و پس از مدتی گشت و جولان دادن به سوی پاسداران نی‌خزر آتش گشودند. بلافاصله مأمورین و مردم بخش صالح‌آباد شبانه به محل حادثه حرکت کردند و با تیراندازی به سوی هواپیماهای عراق آنها را وادار به عقب‌نشینی کردند.

دو ساعت بعد از آن واقعه ۵۰ دستگاه اتومبیل حامل پاسداران انقلاب، مأمورین ژاندارمری، جوانان مسلح و عشایر مرزنشین فوراً به محل مذکور حرکت کردند و در حال حاضر عده‌ای از پاسداران برای کمک به مأمورین در نوار مرزی مستقر هستند. این حادثه تلفاتی نداشته است.^۲

اجتماع ساواکی‌ها در مصر

رادیو دمشق گزارش داد: صدها تن از مأموران سابق ساواک در مصر اجتماع کرده‌اند. بر اساس این گزارش، مأموران ساواک با دولت مصر و رژیم صهیونیستی همکاری می‌کنند. رادیو دمشق اطلاعات بیشتری در این زمینه منتشر نکرد.^۳

۱- کیهان، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- کیهان، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

عزالدین حسینی از ریاست شورای انقلاب مهاباد استعفا داد

عزالدین حسینی از ریاست تشکل موسوم به شورای انقلاب مهاباد استعفا داد. وی دلیل این استعفا را اشتغال به کارهای سیاسی و شخصی ذکر کرد.^۱

یزدی: اگر خواهان آزادی هستیم، باید بهای آن را بپردازیم

دکتر ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه اظهار داشت: اکنون دوران انقلاب است و انقلاب نیز دارای معیارهایی است اگر ما خواهان آزادی هستیم، باید بدانیم که بهای آن را باید بپردازیم. وی ادامه داد: اگر این به آن معنی است که آمریکا فردا تمام صادرات خود به ایران مثل گندم را قطع می کند و ما نیز نمی توانیم از جای دیگری تهیه کنیم، ما ماه رمضان و روزه داریم و به جای یک ماه، شش ماه روزه می گیریم و روزی یک وعده غذا می خوریم و هفته ای یا ماهی یک بار گوشت می خوریم، اما خود و آزادی خودمان را به قدرت های خارجی نمی فروشیم.^۲

انتقاد دکتر مکری از جبهه ملی ایران

دکتر محمد مکری سفیر ایران در شوروی با انتقاد از جبهه ملی اظهار داشت: با آن که از ابتدای تشکیل جبهه ملی با مصدق بوده ام ولی در شگفت هستم که چگونه بعضی از منافقان، نام مصدق را دژ ضد انقلابی خود قرار داده اند. وی افزود: مبارزات مصدق را نباید سدی یا عامل تضعیف و تردیدی در برابر انقلاب اسلامی دانست. مکری آنگاه با انتقاد از جبهه ملی اظهار داشت: این تشکیلات نه حزب است و نه جبهه، زیرا افرادی که درون آن خود را دنباله رو مصدق می نامند، با هم به توافق نرسیده اند. مکری با اشاره به سخنان نزیه گفت: بعضی از هم وطنان ما اظهار می دارند، منطبق کردن نیازهای فعلی جامعه با قوانین اسلامی نه مفید است و نه ممکن، چنین طرز تفکری نمی تواند در چارچوب انقلاب اسلامی ما قرار گیرد و به نفع ما هم نیست.^۳

۱- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۲- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۲

۳- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۶، صفحه ۱۰

آیت‌الله منتظری: امام ریاست جمهوری را نخواهند پذیرفت

آیت‌الله منتظری در پاسخ به اظهارات حسن نزیه اظهار داشت: به آقای نزیه باید گفت که هر کسی باید در رشته تخصصی و کارشناسی خود اظهار نظر کند، نزیه در کار وکالت و دادگستری البته کارشناس است اما در مسائل اسلامی نه. وی ادامه داد: این که مسائل اسلامی با پیشرفت زمان، قابل تطبیق هستند یا نه این را دیگر نمی‌توان گفت ایشان کارشناس هستند، ایشان کارشناس اسلام نیستند، پس دخالت نکنند. آیت‌الله منتظری در مورد پیشنهاد برخی از روحانیون، گروه‌ها و احزاب مبنی بر این که امام رئیس‌جمهور شوند، اظهار داشت: امام خمینی بالاتر از این مسائل هستند و بی‌شک این پیشنهاد را نخواهند پذیرفت.^۱

دلیل دستگیری حماد شیبانی و محمد رضا سعادت‌ی فاش شد

سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی در اطلاعیه شماره ۱۹ خود اعلام کرد که حماد شیبانی چریک فدایی خلق و محمد رضا سعادت‌ی عضو سازمان مجاهدین خلق [منافقین] به ترتیب به اتهام قاچاق اسلحه و جاسوسی برای شوروی بازداشت شده‌اند. بر اساس این اطلاعیه، حماد شیبانی چمدانی محتوای اسلحه قاچاق از طریق لبنان وارد ایران کرده است و همچنین قصد داشته است دو کمونیست عراقی را که به طور قاچاق و بدون ویزا وارد ایران شده بودند، از کشور خارج کند.

در این بیانیه در مورد محمد رضا سعادت‌ی نیز آمده است: این فرد با یکی از افسران اطلاعاتی شوروی قرار ملاقات داشته و قرار بر این بوده است که اسناد و اطلاعاتی بین آنها مبادله شود.^۲ به دنبال دستگیری محمد رضا سعادت‌ی، سازمان مجاهدین خلق در تلگرامی به مهندس مهدی بازرگان نخست‌وزیر نسبت به زندانی شدن یکی از اعضای این سازمان به شدت اعتراض کرد و علیه بازداشت کنندگان سعادت‌ی اعلام جرم نمود!^۳ گفتنی است محمد رضا سعادت‌ی عضو سازمان مجاهدین خلق [منافقین] اوایل ماه اردیبهشت دستگیر شده است.

۱- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۴

۲- جمهوری اسلامی، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- اطلاعات، ۲۶ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

شاه مخلوع هر روز با تهران تماس تلفنی دارد

سخنگوی شاه سابق گفت که وی برای حفظ جان خود از خطر ایرانیان مسلحی که گفته می‌شود برای اعدام او به مکزیک اعزام شده‌اند، اقدامات امنیتی کافی به عمل آورده است. بر اساس این گزارش، شاه مخلوع این روزها در کوئرتناواکا تنیس بازی می‌کند و تقریباً هر روز با تهران تماس تلفنی دارد، او برای اقامت در این شهر روایدید ۹۰ روزه توریستی دارد، دولت مکزیک ۴۶ مأمور امنیتی خود را برای محافظت از جان وی در نظر گرفته است.^۱

حساب‌های بانکی ۳۳۵ مقام رژیم سابق بسته شد

حساب‌های بانکی ۳۳۵ نفر از مقامات رژیم سابق مسدود شد. اسامی این افراد که از مقامات، روزنامه‌نگاران، وکلای دادگستری، نمایندگان سابق مجلس شورای ملی و سنا و وابستگان به رژیم سابق هستند، امروز منتشر شد. این لیست شامل کسانی است که در مرحله اول برنامه دولت، برای مصادره اموال قرار گرفته‌اند و صورت اسامی آنان به بانک‌های سراسر کشور ابلاغ شده است.^۲

سفیر عراق ایران را ترک کرد

سفیر عراق در ایران تهران را به مقصد بغداد ترک کرد. عزیمت عبدالملک الیاسین سفیر عراق در ایران به دنبال ملاقاتی بود که با وزیر امور خارجه ایران داشت. در عین حال دفتر خبرگزاری عراق در تهران خبر داد: سفیر جدید عراق ظرف چند روز آینده به تهران می‌آید. دولت ایران قبلاً با آمدن احمد حسین الثامرانی به عنوان سفیر جدید عراق در ایران موافقت کرده است.

الیاسین سفیر عراق در ایران که تنها ده ماه از ماموریت وی در ایران می‌گذرد، پس از اولین تجاوز و حمله جنگنده‌های عراق به نوار مرزی ایران به دنبال اعتراض وزارت خارجه شخصاً به این وزارتخانه رفت و از این واقعه عذرخواهی کرد. وی به دولت

۱- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۶

۲- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

ایران اطلاع داد که این تجاوزبر اثر عملیات درون مرزی و فصلی نیروهای عراقی به هنگام تعقیب اکراد شورشی در عراق انجام گرفته است، اما این حملات ادامه یافت و بطلان این استدلال ثابت شد.^۱

فعالیت ۹ هزار ساواکی علیه ایران در مصر

روزنامه‌السفیر چاپ بیروت با استناد به اعلامیه دانشجویان مسلمان آمریکا، فاش کرد که ۹ هزار نفر از اعضای ساواک ایران با هواپیماهای نظامی آمریکا وارد قاهره شدند تا با همکاری سازمان‌های جاسوسی مصر و موساد علیه انقلاب اسلامی ایران فعالیت کنند. گفته می‌شود رهبری این عملیات را انورسادات، شاه سابق و بختیار بر عهده دارند.^۲

دبیرکل حزب ایران: قانون اساسی پی‌ریزی نسبتاً خوبی دارد

ابوالفضل قاسمی دبیرکل حزب ایران در اظهار نظری پیرامون پیش‌نویس قانون اساسی گفت: پیش‌نویس قانون اساسی باید با حوصله و دقت بیشتر مورد بررسی قرار گیرد و نباید سرسری به آن نگریم، حزب ایران خود را موظف می‌داند با تعمق اصول آن را مورد تحلیل قرار دهد و نظر خود را اعلام کند، ولی به طور اجمال و با یک نظر گذرا که من به آن نگریم، نسبتاً این قانون اساسی را یک پی‌ریزی خوب می‌دانیم. وی ادامه داد: ایدئولوژی حزب ایران که بر بنیاد استقلال و دموکراسی سوسیالیسم استوار است، در این اصول ملحوظ گردیده است.^۳

سوریه بین ایران و عراق میانجی‌گری می‌کند

خبرگزاری دولتی عراق اعلام کرد: حافظ اسد رئیس‌جمهور سوریه و احمد حسن البکر رئیس‌جمهور عراق مذاکرات خود برای تحکیم وحدت دو کشور آغاز کرده‌اند. گزارش‌های منتشره در مطبوعات عربی حاکی از آن است که رئیس‌جمهور سوریه کوشش خواهد کرد که بین عراق و ایران میانجی‌گری کند. در این گزارش‌ها همچنین آمده است که دولت عراق نیروهای نظامی خود را در سراسر مرزهای خود با ایران

۱- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۶

۳- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۶

بخصوص در نوار مرزی خوزستان تقویت کرده است.^۱

یزدی: لغو قراردادهایی که تعهد مالی ندارند، هر لحظه ممکن است

ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه در مصاحبه‌ای اظهار داشت: دولت افغانستان با مردم خود درگیر است که به خودش مربوط است، ولی ایران به هیچ وجه در صدد صدور انقلاب نیست. وی ادامه داد: این که مردم افغانستان چه نوع حکومتی را می‌خواهند انتخاب کنند، به خودشان مربوط است. یزدی در مورد لغو برخی از قراردادها نیز اظهار داشت: قراردادهایی که ملغی اعلام شده، مربوط به نیروگاه‌های اتمی است و سازمان انرژی اتمی تصمیم گرفته و نظر داده است، اما بعضی از قراردادها وجود دارند که ابقا می‌شوند، البته نه به خاطر این که این‌ها در اصل به نفع ما بوده‌اند.

وی ادامه داد: به عنوان نمونه، جنرال الکتریک ۶۰۰ میلیون دلار قرارداد با ایران داشته تا در کشور ما تلفن نصب کند، این شرکت ۴۰۰ میلیون دلار گرفته اما بیش از ۳ هزار شماره نصب نکرده است که آن هم تازه کار نمی‌کند! خوب واضح است که اگر ما این قرارداد را لغو کنیم، جنرال الکتریک از خدا می‌خواهد، لذا به نفع ما است که این شرکت را مجبور کنیم تعهد خود را به پایان برساند. وزیر خارجه همچنین با اشاره به برخی قراردادهای اظهار داشت: در این قراردادها تعهدات مالی وجود ندارد و هر زمانی که دولت ایران تصمیم بگیرد، لغو می‌شوند.^۲

مقدم مراغه‌ای: با نظرات امام موافق هستم!

مهندس رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای رهبر نهضت رادیکال در مورد قانون اساسی اظهار داشت: من راجع به جزئیات قانون اساسی فعلاً نظری ندارم ولی در مورد بیانات امام که دامنه وسیعی دارد، مطالبی هست که باید گفته شود. وی ادامه داد: من ضمن تأیید حرف‌های امام، معتقدم که باید ترتیبی داده شود که تصویب قانون اساسی از طریق رفراندوم، مشکلات بعدی را به همراه نداشته باشد.

وی ادامه داد: باید ترتیبی داد تا با توافق طرفین و در حضور امام و با هم‌فکری نماینده تمام گروه‌ها و اعم از مخالف و موافق، مشکلات تشکیل مجلس مؤسسان

۱- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۶

۲- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۴

بررسی شود.^۱

گفتنی است امام خمینی دو روز پیش در جمع اقشار مختلف مردم تأکید کردند: تعویق در تصویب قانون اساسی و گذاشتن آن را در نظر یک مجلس بزرگ مؤسسان که مناقشه آن و تأسیس آن شش ماه طول می کشد، و مناقشات آن معلوم نیست یکی و دو سال، سه سال، طول بکشد، خطر است برای اسلام؛ خطر است برای رسول الله، تأسیس مجلس مؤسسان به آن طوری که غربی ها الهام کردند، خطر است برای اسلام؛ خطر است، خطر است برای کشور اسلامی، خطر است برای امام زمان آنهایی که در اشتباه هستند، برگردند و بدانند توطئه در کار است.^۲

۲۸ خرداد ۱۳۵۸

پیام امام خمینی به رئیس جمهور فرانسه

امیرعلایی سفیر ایران در فرانسه پیام امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی را تحویل والری ژیسکاردستن رئیس جمهور فرانسه کرد.

در بخشی از پیام امام به رئیس جمهور فرانسه آمده است: روابطی که ما را به فرانسه پیوند می دهد، همواره بر مبنای اخلاقی و تمدن های ما و احترام متقابل پایه گذاری شده است. بنابراین تعجب کردم وقتی دریافتم بعضی از محافل فرانسوی برای محکومیت جنایتکاران، غارتگران و فاسدان رژیم منحلّه گذشته، که مرتکب جنایات عظیمی نسبت به مردم کشور شدند، و طبق اصول اسلامی و قرآن مجید مقصر شناخته و محاکمه شدند، دخالت می کنند. آنان باید احساس هم دردی و توجه بیشتری نسبت به انقلاب ما از خود نشان دهند؛ انقلابی که ما را از یوغ امپریالیسم و ستم پادشاهی مستبد - که جنون عظمت و خود بزرگ بینی داشت - رها کرد.^۳

داریوش فروهر از جبهه ملی جدا شد

داریوش فروهر وزیر کار دولت موقت انقلاب و دبیر حزب ملت ایران در یک

۱- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- صحیفه امام، جلد ۸، صفحه ۱۵۹

۳- صحیفه امام، جلد ۸، صفحه ۱۹۶

مصاحبه مطبوعاتی و رادیو و تلویزیونی اعلام کرد که دیگر با جبهه ملی ایران همکاری نخواهد داشت. فروهر که در میان گروه کثیری از خبرنگاران و شخصیت‌های حزبی از جمله دکتر مکرری سفیر ایران در شوروی صحبت می‌کرد اظهار داشت: با این که از چندی پیش نارسایی‌های فکری و عملی در سازمان جبهه ملی ایران رو به فزونی بود، هواداران راستین این نهاد کوشش کردند اختلاف‌ها آشکار نشود.

وی ادامه داد: ولی از آن جا که به تازگی برخی اظهار نظرها به نام جبهه ملی ایران و پاره‌ای گزینش‌های شک‌آفرین در زمینه گسترش سازمان و رهبری آن انجام گرفته و اخلاق مبارزاتی در جبهه ملی به خطر افتاده است، دیگر سکوت را جایز نشمده و به این اعتقاد دست یافتم که کج شده را از فرو ریختن بازداشتن آن چیزی نیست که در این لحظه‌های سرنوشت‌ساز مردم ایران به آن نیازمند هستیم. وی ادامه داد: من و حزب ملت ایران از امروز همکاری خود را با سازمانی که عنوان جبهه ملی دارد و پیکارهای سیاسی و شکل سازمانی آن در خور این نام افتخارآمیز نیست، قطع می‌کنیم.^۱

آخرین خبرها از تحولات مرزی میان ایران و عراق

روزنامه القبس چاپ کویت در آخرین شماره خود خبر داده است که دولت عراق در پی معارضه جاری با ایران نیروهای مسلح خود را به حالت بسیج درآورده و یک لشکر تازه‌نفس خود را به خطوط مرزی با ایران انتقال داده است. القبس نوشته است: گزارش منابع آمریکایی در واشنگتن همچنین حکایت از یک تقویت نظامی در ایران می‌کند.

آمریکا: عراق خود را آماده مداخله در خوزستان کرده است

القبس در گزارش خود آورده است: به نظر برخی از مقامات واشنگتن تقویت نیروهای نظامی عراق در مرز این کشور با ایران را مقدمه دخالت مستقیم عراق در مناقشات خوزستان باید تلقی کرد. مقامات عراقی هنوز گزارش القبس را مورد تأیید قرار نداده‌اند.

برنامه‌های خصمانه تلویزیون عراق علیه ایران

گزارش‌های دیگری نیز حاکیست تلویزیون عراق، برنامه‌های خصمانه خود علیه ایران را شدت بخشیده است. در یکی از این برنامه‌ها، تلویزیون رنگی بغداد به مدت ۱۵ دقیقه در پایان اخبار خود تفسیر خصمانه‌ای درباره اعراب ایرانی پخش کرده و در این تفسیر، چند بار از خوزستان و خرمشهر با نام‌های جعلی عربستان و محمره استفاده کرد.

ارتش، آمادگی خود برای مقابله با مداخلات مرزی را تکذیب کرد

در حالی که مردم انتظار دارند که ارتش به مداخلات عراق پاسخ دهد، و به دنبال انتشار خبر اعزام نیرو از طرف ارتش جمهوری اسلامی به مرزهای عراق، تیمسار سرلشکر فرید رئیس ستاد ارتش جمهوری اسلامی اظهار داشت: این خبر حقیقت ندارد و ستاد ارتش آن را به شدت تکذیب می‌کند. وی گفت: نیازی به اعزام نیرو به مرزهای عراق وجود ندارد و این‌گونه اخبار و شایعات، معمولاً توسط افراد غیرمسئول در اختیار رسانه‌های گروهی قرار می‌گیرد. عباس امیر انتظام سخنگوی دولت نیز اعزام نیرو به مرزهای عراق را تکذیب کرد.^۱

مدنی: ارتش عراق قادر به حمله نیست!

استاندار خوزستان و رئیس ستاد نیروی دریایی نیز در مورد آماده‌باش نیروهای عراق در مرز ایران گفت: البته در نظر داشته باشیم که نیروهای عراق بسیج شده‌اند ولی این صرفاً یک مانور می‌باشد و عراق توانایی این را ندارد و نمی‌تواند به جای دیگر حمله کند.^۲

متن کامل قانون اساسی در اختیار مطبوعات قرار گرفت

امروز دکتر یدالله سحابی وزیر مشاور در طرح‌های انقلاب، ضمن یک مصاحبه مطبوعاتی، متن کامل قانون اساسی را رسماً در اختیار مطبوعات قرار داد. وی اظهار داشت: قبلاً قرار بود نظریات امام خمینی نیز هم‌زمان با انتشار قانون اساسی اعلام شود، ولی امام به احترام مردم دستور داد، نظریاتش همانند سایر مردم در طول یک ماه

۱- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

فرصتی که برای اظهار نظر درباره قانون اساسی اعلام خواهد شد، اگر لازم باشد در متن قانون اساسی گنجانده شود.^۱

قرارداد کنسرسیوم برای همیشه پایان یافت

حسن نزیه مدیرعامل شرکت نفت ایران اظهار داشت: دور اول مذاکرات هیئت اعزامی شرکت ملی نفت ایران به لندن با کنسرسیوم سابق نفت تحت نظارت و سرپرستی مهندس حبیبی انجام گرفته است و در جلسه اول به نمایندگان کنسرسیوم اکیداً گفته شده است که دولت ایران هیچ‌گونه رابطه و تعهدی برای فروش نفت نداشته و نخواهد داشت و قرارداد کنسرسیوم برای همیشه خاتمه یافته و منتفی می‌شود.^۲

ساف حکم اعدام شاه را اجرا نخواهد کرد

رئیس دفتر سازمان آزادی‌بخش فلسطین، (ساف) در مکزیک گفت: ساف حکم اعدام در مورد شاه سابق ایران را اجرا نخواهد کرد. نروان تحبوب رئیس دفتر ساف اظهار داشت: ما فکر نمی‌کنیم تحت هیچ شرایطی وظیفه ما اجرای این حکم باشد. وی ادامه داد: هر چند با مرگ و اعدام شاه مخالفتی ندارم ولی ما وانمود نمی‌کنیم که پدرخوانده تمام نهضت‌های انقلابی جهان هستیم، یا باید وظایف آنها را انجام دهیم.^۳

۲۹ خرداد ۱۳۵۸

ملاقات امام خمینی با مراجع تقلید

امام خمینی و آیات عظام شریعتمداری، گلپایگانی و نجفی مرعشی امشب در منزل آیت‌الله سید محمد رضا گلپایگانی دیدار و گفت‌وگو کردند. ساعت ۲۲ امشب این ملاقات آغاز شد و به مدت یک ساعت طول کشید. گزارشی از موضوع مذاکرات منتشر نشده است. گفته می‌شود این دیدار برای هماهنگی مراجع در زمینه رفتارندوم قانون اساسی صورت گرفته است.^۴

۱- اطلاعات، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۷

۲- بامداد، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

۳- بامداد، ۲۷ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۴- اطلاعات، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

صنایع بزرگ، ملی می شوند

مهدی بازرگان نخست‌وزیر، دیروز در یک پیام تلویزیونی اعلام کرد: لایحهٔ مربوط به سیاست اقتصادی دولت و صنایع ملی، تقدیم شورای انقلاب شده و دولت امیدوار است به زودی نتیجهٔ مطالعات خود در زمینهٔ سیاست کشاورزی را نیز به شورا بدهد.^۱ در این راستا امروز یکی از اعضای شورای انقلاب اعلام کرد: لوایح سیاست اقتصادی و صنعتی دولت به شورای انقلاب رسیده است و این لوایح از لوایح انقلابی و مترقی است که با جرأت می‌توان گفت در کم‌تر کشوری وجود دارد، بر اساس این لوایح، در صورتی که از تصویب شورای انقلاب بگذرد و به دولت ابلاغ شود، اقتصاد توحیدی که مد نظر عموم مسلمانان مومن است، جامهٔ عمل خواهد پوشید و صنایع بزرگ کشور کم و بیش مانند: بانک‌ها، ملی اعلام خواهد شد و دولت ناظر و مسئول حسن اجرای امور در صنایع کشور خواهد بود.^۲

۵ فرستندهٔ مخفی در تهران، برنامه پخش می‌کردند

فرستندهٔ رادیویی غیرمجاز در تهران کشف شد و عوامل آماده‌کنندهٔ این ایستگاه‌ها دستگیر و به دادستان انقلاب اسلامی تحویل شدند. این ایستگاه‌ها طی دو روز گذشته از طریق ادارهٔ کنترل فرکانس وزارت پست و تلگراف و تلفن در شمال تهران کشف شده است. فرستنده‌های غیرمجاز کشف شده، در ساعت‌های مختلف شبانه‌روز به ویژه در شب‌ها اقدام به پخش سرود شاهنشاهی، اخبار جعلی و آهنگ می‌کردند.^۳

مصادرهٔ سینماهای شهر فرنگ و شهر قصه

بنیاد مستضعفان، سینما شهر فرنگ و سینما شهر قصه را مصادره کرده و در اختیار وزارت فرهنگ و آموزش عالی قرار داد. بر اساس طرح جدیدی در وزارت فرهنگ و آموزش عالی، ادارات مختلف سینمایی وزارت فرهنگ و هنر سابق در هم ادغام شدند. در این طرح، ادارات مختلف سینمایی مجموعاً واجد جدیدی را تشکیل می‌دهند که از این پس با عنوان سازمان سینمایی و سمعی و بصری کشور زیر نظر وزارت فرهنگ

۱- اطلاعات، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱۱

۲- اطلاعات، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۱۱

۳- اطلاعات، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲۰

و آموزش عالی فعالیت خواهند کرد.^۱

تکذیب شایعه کاهش تولید نفت ایران

حسن نزیه رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، شایعه کاهش تولید نفت را تکذیب کرد و گفت: در آستانه تشکیل اجلاس اوپک که احتمالاً افزایش مجدد قیمت نفت در آن مورد بحث قرار خواهد گرفت، مؤسسات و سازمان‌های غربی، سعی در انحراف افکار عمومی دارند و می‌خواهند نابسامانی‌های خود را مولود افزایش قیمت نفت از سوی اعضای اوپک قلمداد کنند.^۲

روزنامه‌ها از دستگیری ارتشبد طوفانیان خبر دادند

امروز روزنامه‌ها خبر از دستگیری ارتشبد حسن طوفانیان دادند. ارتشبد حسن طوفانیان جانشین سابق وزیر جنگ و مسئول خریدهای کلان ارتش از جمله هواپیماهای شکاری و جنگی ایران بود که گفته می‌شود در خانه برادر خود، واقع در شمیران شناسایی و دستگیر شده است.^۳

شایعه حمله به قصر شیرین تکذیب شد

محمد سپهری پور استاندار کرمانشاه، شایعه حمله اشراک به قصر شیرین را تکذیب کرد و اظهار داشت: از صبح دیروز این شایعه به شدت انتشار یافته است، اما باید توجه داشت که اساس آن مطلقاً نادرست است و انتشار آن از طرف دشمنان ایران، برای گل

۱- اطلاعات، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱ و بامداد ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۳- اطلاعات، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳، بعدها مشخص شد که طوفانیان دستگیر نشده و مأموران به جای او برادرش هادی را بازداشت کرده‌اند. طوفانیان در آستانه پیروزی انقلاب از شاه، دل‌خور بود. به همین دلیل استعفای خود را به شاپور بختیار داد و به بهانه بیماری، تقاضای ترک کشور را کرده بود که بختیار پذیرفت.

طوفانیان با پیروزی انقلاب به مخفی‌گاه مطمئنی در تهران رفت و بعد از چند روز تصمیم گرفت از کشور خارج شود. او خود را از راه کوهستان به ترکیه رسانید و از آن‌جا با فرزندان خود در آمریکا تماس گرفت. آنها نیز با چند مقام آمریکایی که با طوفانیان آشنایی نزدیک داشتند، مذاکره کردند و از طریق سفارت آمریکا در ترکیه، کمک‌های لازم شد تا طوفانیان توانست خود را به آمریکا برساند.

شایعات مربوط به دستگیری طوفانیان در روزهای اول انقلاب، از آن‌جا ناشی شد که در آن ایام، پاسداران انقلاب، منزل یکی از برادران او به نام هادی را در ولنجک زیر نظر داشتند و شبی به تصور آن که حسن طوفانیان را به دام خواهند انداخت، خانه را محاصره کردند و به اشتباه، هادی را به جای حسن دستگیر و روانه زندان کردند. گزارش‌های خیلی محرمانه اول تیر ۵۸ از مجموعه اسناد لانه جاسوسی نیز مؤید همین روایت است. در آنها به صراحت تأکید شده است که نیروهای انقلابی، هادی طوفانیان را بازداشت کرده‌اند. (رک اسناد لانه جاسوسی، ج ۴۹، ص ۶۱)

آلود کردن اوضاع عنوان شده است.^۱

محاكمه خبرنگاری که با هویدا مصاحبه کرده بود در فرانسه

روزنامه لوموند در شماره اخیر خود، گزارشی درباره محاکمه و موارد اتهام خانم کریستین اوکرت روزنامه‌نگار فرانسوی که موفق شده بود چند روز قبل از اعدام هویدا، با وی در زندان مصاحبه کند، منتشر کرده است. این مصاحبه که در روزهای ۵ و ۶ آوریل و پس از اعدام هویدا در تلویزیون فرانسه پخش شد، اعتراض و انتقاد شدید محافل سیاسی و خبری فرانسه را علیه کریستین اوکرت برانگیخت و سبب شد که این روزنامه‌نگار به اتهام رفتار اهانت‌آمیز و خطاکارانه نسبت به قوانین مدنی با حضور نمایندگان روزنامه‌های فیگاور و اورور و نماینده کانون مطبوعات فرانسه محاکمه شود.^۲

۳۰ خرداد ۱۳۵۸

کابینه بازرگان ترمیم شد

بامداد امروز مهندس بازرگان نخست‌وزیر، در وزارت کشور حضور یافت و مهندس هاشم صباغیان معاون نخست‌وزیر، در امور انقلاب را به سمت وزیر جدید کشور به کارکنان این وزارتخانه معرفی کرد. بازرگان به اتفاق احمد صدر حاج سید جوادی به وزارت دادگستری رفت و وی را به‌عنوان وزیر جدید دادگستری به کارکنان این وزارتخانه معرفی کرد. در این دیدار، سجادیان رئیس دیوان عالی کشور نیز حضور داشت. گفته می‌شود سومین ترمیم در کابینه دولت موقت، هفته بعد صورت خواهد گرفت؛ چرا که سخنگوی دولت که پست معاونت اجرایی و اداری نخست‌وزیر را نیز بر عهده دارد، به‌عنوان سفیر منصوب شده است. اولین ترمیم در کابینه بازرگان با استعفای سنجابی و نصب ابراهیم یزدی به جای وی صورت گرفته بود.^۳

۱- بامداد، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- بامداد، ۲۹ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱، مسئولان کشوری که یک خبرنگار را به اتهام مصاحبه با یک شخصیت سیاسی محاکمه می‌کنند، چگونه می‌توانند خود را مدعی حقوق بشر بدانند و جلوه‌گر سازند. آنان به جنایات رژیم شاه در دوران طولانی صدارت هویدا اعتراض نمی‌کنند، ولی به یک خبرنگار که در زندان با او مصاحبه کرده است، اعتراض کرده و او را به محاکمه می‌کشند! این است معنای حقوق بشر!

۳- اطلاعات، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

بازرسی منازل در شب، ممنوع شد

دادستان کل دادگاه‌های انقلاب اسلامی با صدور اطلاعیه‌ای از مردم تهران خواست که در صورت مراجعه اشخاص در شب، برای بازرسی منازل مراتب را فوراً اطلاع دهند. در این اطلاعیه آمده است: بدین وسیله مؤکداً اعلام می‌دارد که هیچ‌کس حق ندارد هنگام شب برای بازرسی منازل مراجعه کند، مگر این که در حکم مأموریت، اجازه ورود به منزل در شب صراحتاً قید شده باشد.^۱

عراق قول داد اشتباهات خود را تکرار نکند!

عباس امیرانتظام سخنگوی دولت، در یک مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت: جزایری که ما در اختیار داریم، مانند جزیره خارک، قشم، تنب بزرگ و کوچک که از سال‌های قبل در اختیار دولت ایران بوده‌اند، متعلق به دولت ایران است و فعلاً دولت ایران هیچ‌نظر خاصی به سایر جزایر خلیج فارس ندارد.

سخنگوی دولت در مورد تشنجات مرزی ایران و عراق نیز اظهار داشت: در چند روز گذشته چندین بار از طرف هواپیماها و هلیکوپترهای عراقی به خاک ایران تجاوز شد که شدیداً مورد اعتراض دولت ایران قرار گرفت و دولت عراق، قول داده است که جلوی این کار را بگیرد و این اقدامات تکرار نشود.

وی در مورد مجلس خبرگان قانون اساسی نیز گفت: برای عده‌ای از هموطنان، این سوءتفاهم پیش آمده که نمایندگان این مجلس، منصوب خواهند شد در حالی که این طور نیست و این عده، انتخابی هستند و اسم این مجلس را هر چه که بگذاریم، ۷۵ نفر نماینده خواهد داشت که خود مردم نمایندگان خودشان را به مجلس خواهند فرستاد تا قانون اساسی که از طرف دولت و شورای انقلاب تصویب شده، مورد بررسی و تصویب قرار دهند.^۲

سنجایی: می‌خواهند جبهه ملی را از امام جدا کنند

سنجایی در مراسمی که به مناسبت بزرگداشت سالگرد خلع ید و وفات دکتر علی شریعتی برگزار شده بود، اظهار داشت: گروهی می‌کوشند جبهه ملی را از امام جدا

۱- اطلاعات، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- بامداد، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

کنند. این فکر و نقشه عبث و بیهوده‌ای است. وی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: همه می‌دانند که اگر رهبری امام خمینی نباشد، شکست خواهیم خورد.^۱

ناوگان آمریکا و شوروی خاورمیانه را ترک کردند

در پی خروج ناو هواپیمابر آمریکایی میدوی و کشتی‌های نظامی اسکورت، این ناو از آب‌های دریای عمان و خلیج فارس دولت شوروی به ناو هواپیمابر ۴۳ هزار تنی مینسک که در آب‌های حاشیه جزیره العرب در برابر میدوی قرار گرفته بود، دستور داد این آب‌ها را ترک کند و این ناو هم‌زمان با پایان مذاکرات کارترو برژنف از اقیانوس هند خارج شد.^۲

توقیف ۲۵۰ میلیون دلار یک شرکت آمریکایی

وکیل شرکت مخابرات ایران علیه یک شرکت آمریکایی که برخلاف تعهدات خود عمل کرده است، به دادگاه تهران اعلام جرم کرد. این شرکت در یک قرارداد به ارزش ۶۰۰ میلیون دلار متعهد شده بود ۵۹۰ هزار خط تلفنی در ایران نصب کند، اما بر خلاف تعهدات خود تنها به نصب سه هزار خط تلفن، آن هم به طور ناقص اقدام کرد. در این دادخواست، توقیف اعتبارنامه ۲۵۰ میلیون دلاری شرکت آمریکایی تقاضا شده است. ریاست دادگاه نیز دستور توقیف مبنی بر منع پرداخت وجه اعتبارنامه از طرف بانک مرکزی به چیس منهاتان بانک نیویورک را صادر و اعلام کرد.^۳

موافقت آیت‌الله شریعتمداری با قانون اساسی مصوب مجلس خبرگان

آیت‌الله شریعتمداری در پاسخ به نامه گروهی از بازرگانان تهران، موافقت خود را با تشکیل مجلس خبرگان و تأیید قانون اساسی پس از تصویب این مجلس از طریق فراندوم اعلام کرد. در پاسخ آیت‌الله شریعتمداری آمده است: اگر ۷۵ نفر خبره و ذی‌صلاحیت باشند و مواد قانون اساسی جمهوری اسلامی را بررسی کنند و تصویب نمایند، به طوری که قانون اساسی مزبور رسمیت پیدا کند، اگر فراندوم هم نکنند، رسماً قانون اساسی مملکت باشد، در این صورت فراندوم برای تقویت بیش‌تر و

۱- اطلاعات، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۲- اطلاعات، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۸

۳- اطلاعات، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

تأکید مانعی ندارد و از اول هم نظر ما همین بود.^۱

آیت‌الله شریعتمداری همچنین در مصاحبه‌ای با خبرگزاری پارس ضمن تأکید بر لزوم حفظ وحدت کلمه به منظور حراست از دست‌آوردهای انقلاب اسلامی، وجود هرگونه اختلاف نظر را از جانب خود، درباره قانون اساسی جدید تکذیب کرد.^۲

صادق طباطبایی: شوروی در بلوچستان ایران دست به تحریک می‌زند

دکتر صادق طباطبایی در یک مصاحبه تلویزیونی اظهار داشت: تحریکات و تشنجات در مرزهای ایران، کاملاً جدی است، امپریالیست‌های شرق و غرب که از انقلاب ایران به وحشت افتاده‌اند، در صدد برآمده‌اند با ایجاد تحریکاتی در درون ایران به وسیله گروه‌های دست‌نشانده خود و همچنین ایجاد تشنج در مرزهای ایران در انقلاب ایران ایجاد اختلاف نمایند.

طباطبایی گفت: شوروی که از مدت‌ها قبل، هدف راه‌یابی به آب‌های آزاد را پی‌گیری می‌کرد، در نظر دارد از طریق افغانستان با ایجاد تحریکات و آشوب در بلوچستان که نمی‌گویم به صورت مستقیم انجام می‌گیرد، بلکه به وسیله عواملی که در اختیار دارند، قصد اجرای چنین نقشه‌ای را در سر می‌پرورانند تا بتوانند از طریق بلوچستان به آب‌های آزاد، راه پیدا کنند. وی تأکید کرد: بلوچستان به صورت آتشی زیر خاکستر درآمده است، البته مردم میهن‌پرست بلوچستان، تن به چنین توطئه‌هایی نخواهند داد، بلکه گروهی از عوامل مزدور به چنین نقشه‌ای کمک می‌کنند.^۳

۳۱ خرداد ۱۳۵۸

نماینده امام خمینی در نجف دستگیر شد

جمعیت حرکت انقلاب اسلامی عراق اعلام کرد که طبق اخبار واصله از عراق، آیت‌الله رضوانی نماینده امام خمینی در نجف اشرف به وسیله مأموران دولت بعث عراق دستگیر شده است. آیت‌الله حاتمی یزدی از نزدیکان امام خمینی متواری شده

۱- بامداد، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

۲- اطلاعات، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- بامداد، ۳۰ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۳

است و ۶۰۰ نفر از مردم عراق دستگیر شده‌اند. این جمعیت، همچنین اطلاع داد: در نجف، حکومت نظامی برقرار شده و نیز محاصرهٔ منزل آیت‌الله صدر هنوز ادامه دارد و حتی پزشکان نیز اجازه ندارند برای معالجهٔ ایشان بروند.^۱

اطلاعیهٔ آیت‌الله مرعشی نجفی دربارهٔ مذهب رسمی کشور

آیت‌الله مرعشی نجفی در اطلاعیه‌ای تأکید کردند: مذهب رسمی کشور در قانون اساسی، باید جعفری اثنی‌عشری باشد. در بخشی از اطلاعیهٔ این مرجع تقلید آمده است: در ممالک اسلامی با این‌که همه تحت لوای اسلام و قرآن زندگی می‌کنند، ولی مذهب رسمی آنان از نظر قانون اساسی محرز و مشخص می‌باشد.

آیت‌الله مرعشی نجفی اظهار داشتند: کشور اسلامی ایران نیز مثل سایر ممالک اسلامی جهان در تدوین قانون اساسی کشور، باید مراعات اکثریت آنان را از حیث مذهب بنماید و چون اکثریت مردم ایران شیعه و تابع ائمهٔ اهل بیت سلام الله علیهم اجمعین می‌باشند، لازم است تا مذهب رسمی، جعفری اثنی‌عشری باشد.^۲

آیت‌الله گلپایگانی: نظریه‌های مخالف اسلام در قانون اساسی قابل طرح

نیست

آیت‌الله گلپایگانی نیز در اطلاعیه‌ای تأکید کردند: قانون اساسی اسلام قرآن مجید و سنت است و تمام احکام اسلام اصل است و علی‌یوم‌القیامه برقرار و پایدار است. ایشان ادامه دادند: فلسفهٔ تدوین قانون اساسی در کشور ما که اکثریت آن معتقد و متدین به احکام اسلام و مذهب تشیع هستند، این است که بر اساس ضوابط اسلامی و بینش تشیع در تمام امور خط و مشی ثابت کشور اعلام گردد، به طوری که برای همه و نسل آینده و حتی بیگانگان روشن باشد و امور جامعه از مسیر اسلام منحرف نشود و در واقع قانون اساسی صورت تفصیلی رأی ملت مسلمان به نظام اسلام به‌عنوان جمهوری اسلامی است. آیت‌الله گلپایگانی ادامه دادند: کسانی که بر این قانون نظر می‌دهند، باید وجود و ظهور مبانی و احکام اسلام را در آن تأیید و تکمیل نمایند،

۱- اطلاعات، ۳۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

۲- اطلاعات، ۳۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحهٔ ۲

نظریات مخالف با مبانی اسلام از اول قابل طرح نیست.^۱

فروهر: جبهه ملی جدیدی ایجاد می‌کنم

داریوش فروهر وزیر کار و امور اجتماعی و رهبر حزب ملت ایران صبح امروز در یک مصاحبه مطبوعاتی اعلام کرد او و حزب ملت ایران، همکاری خود را با سازمانی که عنوان جبهه ملی دارد، ولی کارهای سیاسی و شکل سازمانی آن درخور این نام افتخارآمیز نیست، قطع کرده است.

وی افزود: ولی از آنجا که میهن ما هم‌اکنون دستخوش توطئه‌های گوناگون امپریالیست‌های جهان‌خوار و باقیمانده ارتجاع داخلی است، پدید آوردن یک اتحاد بزرگ برای پاسداری از دست‌آوردهای انقلاب اسلامی ملت ایران، ضروری است. وی ادامه داد: به همین دلیل می‌کوشم از حزب‌ها و جمعیت‌های سیاسی که در برداشت‌های خود از شرایط کنونی جامعه ایرانی، هماهنگی کامل دارند، جبهه جدیدی برای حفظ استقلال و آزادی و دفاع از جمهوری اسلامی ایران ایجاد کنم.^۲

شرایط عفو عمومی اعلام شد

احمد صدر حاج سید جوادی وزیر جدید دادگستری که از وزارت کشور به این سمت منصوب شده است، اظهار داشت: لایحه عفو عمومی مورد علاقه همه اعضای دولت و مردم است و امام نیز اعلام کرد، مرتکبین جرائم کوچک و قابل اغماض که زیاد مهم نباشند، بخشوده می‌شوند. وی ادامه داد: این لایحه مطمئناً با یک ضابطه و اساسی صحیح که مشمول جانپان و افراد خطرناک رژیم قبلی نشود، به تصویب خواهد رسید.^۳

آیت‌الله شریعتمداری: وحدت کلمه، اساس اسلام را قوت می‌بخشد

آیت‌الله شریعتمداری در دیدار با گروهی از علمای خراسان اظهار داشت: آن چیزی که می‌تواند اساس اسلام را قوت بخشد و انقلاب ما را بارور کند وحدت کلمه است تا به فضل الهی هرچه سریع‌تر در رسیدن به ثمرات انقلاب جامعه موفق شود. وی ادامه

۱- اطلاعات، ۳۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱۰

۲- اطلاعات، ۳۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۳- اطلاعات، ۳۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

داد: ما در شرایطی هستیم که جان دادن برای رسیدن به مقصد نوعی حیات است. اگر در این برههٔ زمان از جان دادن برای وصول به مقصد کوتاهی شود، تقصیر شده است.^۱

آمریکا صادرات گندم و برنج به ایران را آغاز کرد

به زودی صادرات فراورده‌های کشاورزی آمریکا به ایران به وضع عادی بازخواهد گشت. سفارت آمریکا با انتشار اطلاعیه‌ای و با اعلام این خبر افزود: تعطیلی و کندی کار بنادر موجب شده بود که صادر کنندگان آمریکایی از عقد قراردادهایی که احتمال عدم تحویل کالا یا عدم پرداخت وجه در آنها وجود داشت، خودداری کنند.^۲

۱- اطلاعات، ۳۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۲

۲- اطلاعات، ۳۱ خرداد ۱۳۵۸، صفحه ۱

تصاویر

سحرگاه ۱۵ بهمن سال ۵۷ مهندس مهدی بازرگان طی حکمی از سوی رهبر انقلاب به عنوان نخست وزیر دولت موقت منصوب شد. امام خمینی در این حکم بازرگان را بدون در نظر گرفتن روابط حزبی و بستگی به گروهی خاص مامور تشکیل دولت موقت کردند. با این حال بازرگان اکثریت اعضای دولت و اطرافیان خود را از دوستان سابق حزبی خود برگزید، دوستانی که خود را انقلابی نمی دانستند و شخص بازرگان نیز گاه و بی گاه در سخنرانی های تلویزیونی خود تهدید به استعفا کرده و می گفت: وظیفه من انقلابی بودن نیست. بازرگان علاوه بر مبانی در روش ها نیز راهی جز آنچه که منطق یک دولت انقلابی و طراز مکتب اسلام ناب اقتضا می کرد در پیش گرفت، اعتدال گرایی منتسب به بازرگان بیش از آن که ناشی از تفاوت منطق او با خط امام باشد به ناتوانی هایش باز می گشت. وی سه روز پیش از پیروزی انقلاب در اجتماع گروهی از مردم گفت: بنده ماشین سواری نازک نارنجی هستم که باید روی آسفالت و راه هموار حرکت کنم... و دریغ راهی که انقلاب در پیش داشت به همواری تصویری که بازرگان داشت نبود!

۲۲ بهمن ۵۷ به ترتیب زندان اوین، ساواک، سلطنت آباد، مجلسین سنا و شورای ملی، شهربانی، ژاندارمری و ساختمان زندان کمیته مشترک به تصرف مردم در آمد. در تسخیر شهربانی سپهبد رحیمی فرماندار نظامی تهران توسط مردم دستگیر شد. پادگان باغشاه و دانشکده افسری، دبیرستان نظام، زندان جمشیدیه، پادگان عشرت آباد و پادگان عباس آباد یکی پس از دیگری تسلیم شدند و آخرین مرکزی که به تصرف درآمد رادیو و تلویزیون بود. بالاخره ساعت موعود فرا می رسد، رادیو تهران که از ساعت ۱۱ ظهر ۲۲ بهمن در محاصره نیروهای مردمی قرار داشت، در ساعت ۲ بعدازظهر کاملاً در اختیار آنان قرار گرفت. آیت الله محلاتی نخستین بیانیه انقلاب را قرائت می کند. «توجه بفرمائید، توجه بفرمائید. اینجا تهران صدای راستین ملت ایران، صدای انقلاب است»

روز پنج شنبه ۲۶ بهمن ۵۷ دادگاه فوق العاده انقلاب تشکیل جلسه داده و اولین گروه از جنایتکاران رژیم شاه مرکب از نصیری رئیس سابق ساواک، مهدی رحیمی فرمانده نظامی تهران، رضا ناجی فرمانده نظامی اصفهان و خسرو داد فرمانده هوانیروز را که همه آنها توسط نیروهای مسلح انقلاب اسلامی دستگیر شده بودند محاکمه کرده و آنان را به جرم شکنجه، کشتار مردم و خیانت به کشور و همچنین به عنوان مفسدان فی الارض مجرم شناخته و بر

اساس موازین و مقررات اسلامی به مرگ و مصادره اموال محکوم نمود و حکم دادگاه انقلاب بلافاصله توسط نیروهای مسلح انقلاب اسلامی به مرحله اجرا گذاشته شد.

هنوز انقلاب اسلامی پیروز نشده بود که زمزمه های جدایی طلبی از گوشه و کنار کشور بلند شد . خوزستان ، ترکمن صحرا ، آذربایجان و از همه مهمتر کردستان . احزابی چون دمکرات و کومله از یک سو با نظام اسلامی اعلام همبستگی می کردند و از سوی دیگر با حمله به پایگاه های نظامی دست به قتل و کشتار سربازان انقلاب زده و اسلحه های موجود در این پایگاه ها را به غنیمت می گرفتند ، عملکرد ضد انقلاب در کردستان و از روز نخست پیروزی انقلاب از تابستان خونینی خبر می دهد که در جلد های بعدی به آن خواهیم پرداخت ...

یاسر عرفات اولین مقام خارجی بود که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به ایران آمد. عرفات طی حضور یک هفته ای در ایران، با افراد و گروه های مختلف از جمله امام خمینی (ره)، آیت الله طالقانی، مهندس بازرگان و دولت موقت، حزب جمهوری و حتی مجاهدین خلق دیدار کرد. امام خمینی این حکیم الهی در دیدار با عرفات به نکته بسیار حساسی اشاره کرد « خدا تکیه گاه است. و من به ایشان [یاسر عرفات] و به ملت خودم و به ملت ایشان این توصیه را می کنم همیشه، به اینکه همیشه خدا را در نظر داشته باشند و نظر به این قدرتها نداشته باشند؛ اعتماد بر مادیات نکنند بلکه اعتماد بر معنویات بکنند. قدرت خدا فوق همه قدرتهاست.» گویا امام آینده را می دید ...

بنی صدر در خاطرات خود می نویسد « شورای انقلاب هیئتی را معین کرد مرکب از آقایان : طالقانی ، بهشتی و من . احتمالاً هاشمی رفسنجانی هم بود که رفتیم به سنندج . ما را در محلی که مدرسه ای بود جا دادند . صبح روز دوم دیدیم بیرون محل اقامتمان چند تیر شلیک شد . بعد آقای عزالدین حسینی وارد شد . در این بین پرونده ای را هم آورده بودند که پرونده ساواک عزالدین حسینی بود ... داشتیم پرونده او را می خواندیم که او وارد شد و آمد و نشست . مرحوم طالقانی گفت : شیخ ! تفنگچی آوردی ؟ جواب داد : نه ! من غلط می کنم ! طالقانی گفت : البته که غلط می کنی ، ما آمده ایم مسئله را صلح و صفا بدهیم و شما تفنگچی آوردی اینجا دور و بر محل اقامت ما ؟! ... شما آنموقع که از ساواک حقوق میگرفتی ، آن موقع خودمختاری نمی خواستی ، حالا این ملت انقلاب کرده ، می خواهی به هم بزنی ؟ ! حسینی با شنیدن این مطلب و با دیدن پرونده ساواکش مثل مرده شد و گفت : « هر چه شما بفرمائید ما تسلیم هستیم ، ما حرفی نداریم ، غلط می کنیم با دولت مرکزی در بیفتیم » رک بنی صدر ، خاطرات ، به کوشش حمید احمدی ، انجمن مطالعات و تحقیقات تاریخ شفاهی ایران ، برلین ، ۱۳۸۰ ، صفحه

درگیری ها در ترکمن صحرا و گنبد از همان روزنخست پیروزی انقلاب آغاز شد ، درگیری هایی که در کوران حوادث ریز و درشت روزهای آغازین پیروزی چندان به چشم نمی آمد ولی بعدها خود به یک بحران بزرگ برای جمهوری اسلامی و نظام نوپا بدل شد . در روز ۲۳ بهمن ۱۳۵۷ جوانان مذهبی و طرفدار انقلاب در منطقه، به شهربانی گنبد حمله و آن را خلع سلاح کردند و سپس در آن مستقر شدند. به دنبال این واقعه در بعدازظهر روز ۲۳ بهمن ۵۷ چریک‌های فدایی خلق به نیروهای انقلابی مستقر در شهربانی هجوم آورده و با تبلیغ برخی شایعات احساسات ناسیونالیستی ترکمن‌ها را تحریک کردند. پس از مدتی ستاد خلق ترکمن زمین‌های فئودالها را بین کشاورزان ترکمن تقسیم و در تمام روستاهای ترکمن نشین شوراهای دهقانی تاسیس کرد و به جذب روستاییان پرداخت. سال ۵۸ کشته شدن یک دانش آموز در تیراندازی یکی از مامورین کمیته انقلاب شرایط لازم را برای گروه‌های چپ فراهم آورد. در نتیجه جنگ اول گنبد بین کانون مرکزی شوراهای ترکمن و فداییان خلق با پاسداران انقلاب و کمیته امام در گنبد آغاز می‌شود...

از صبح ۱۰ فروردین ۵۸ میلیونها ایرانی برای تعیین نوع حکومت پای صندوق های رای رفتند و رای خود را به صندوق ها ریختند . دو روز بعد یعنی ۱۲ فروردین نتیجه آرای ملت در این فراندوم تاریخی اعلام و مشخص شد بیش از ۹۸ درصد مردم به جمهوری اسلامی آری گفته اند . امام خمینی در یک پیام تاریخی ضمن تبریک این پیروزی تاکید کردند «صبحگاه ۱۲ فروردین - که روز نخستین حکومت الله است - از بزرگترین اعیاد مذهبی و ملی ماست. ملت ما باید این روز را عید بگیرند و زنده نگه دارند. روزی که کنگره های قصر ۲۵۰۰ سال حکومت طاغوتی فرو ریخت، و سلطه شیطانی برای همیشه رخت بر بست و حکومت مستضعفین که حکومت خداست به جای آن نشست.»

امیرعباس هویدا بعد از ظهر روز ۱۸ فروردین ۵۸ اعدام شد. وی از سال ۱۳۴۳ و به مدت ۱۳ سال نخست وزیر ایران بود و در این مدت جنایات بی شماری در کشور و زیر نظر او و دیگر مسئولان رژیم پهلوی صورت گرفته بود. امام خمینی در نامه ای به تاریخ ۵ محرم الحرام سال ۱۳۸۷ هجری قمری خطاب به هویدا این جنایات را چنین بر می شمردند « ناظر ترویج فساد اخلاق، سلب امانت و دیانت در اعماق دهکده‌ها هستید. ناظر تشکیل صندوق به اسم تعاون و اخاذی و غارتگری مأمورین از دهقان گول خورده و پشیمان هستید. بالاخره ناظر حبس‌ها و اربابها و تهدیدهای غیر قانونی هستید و در خوشی و عیاشی و بازیهای خجالت‌آور غوطه خورده و به قبرستانی که نامش ایران است فاتحه می‌خوانید. چه طور وجدان خود را راضی می‌کنید برای حکومت زودگذر این قدر چاپلوسی از اجانب کرده ذخایر ملت را به رایگان یا به مقداری ناچیز تسلیم آنها نموده و ظلم و ستم به زیر دستان یعنی ملت بدبخت می‌کنید؟ چرا راضی می‌شوید حکومت خود و ملت خود و مملکت اسلام را عقب افتاده به دنیا معرفی کنید؟»

دو تن از فرزندان آیت الله طالقانی ۲۳ فروردین ماه سال ۱۳۵۸ دستگیر شدند . این حادثه زمینه ای شد تا گروه های چپ بخصوص مجاهدین خلق و چریک های فدایی با انتشار بیانیه هایی با آیت الله طالقانی اظهار همدردی کرده و مردم را به آشوب تحریک کنند . امام خمینی در یکی از سخنرانی های خود پس از این حادثه اظهار داشتند «: این مردمی که در مسئله آقاى طالقانى - که مورد احترام همه ما هست - این مردمی که جلو افتادند و این تظاهرات را کردند، اینها برای خاطر آقاى طالقانى این کار را کردند؟! یعنی اینها علاقه دارند به آقاى طالقانى؟! آن کسی که خدا را قبول ندارد، با آقاى طالقانى که خدا را قبول دارد و - عرض می کنم که - شخص روحانی است و متعبد به اسلام است، برای او این کارها را کردند؟! یا برای اینکه نگذارند یک محیط سالم باشد؟!» امام با اشاره به ایجاد غائله های فراوان و با بهانه های گوناگون تاکید کردند « ولو اینکه اگر احمد را بگیرند بکشند هم من حرفی نمی زنم »

هنگامی که امام خمینی:

**طرح مسائل فرعی
فعلامضر است**

امام خمینی: مهمترین کار ایجادت است...

اطلاعات

(مجلس خبرگان، ۱۳۵۷، شماره ۱۰، صفحه ۱۰)

**برای
جلوگیری
از ادامه
برادر کنی
و حدسازی
ظرفین
زد و خورد**

**ارتش بدستورد دولت
بسوی نقده حرکت کرد**

یزدی
جانشین
وزیر
خارج
شد

۳۱ فروردین ۵۸ گروه های تجزیه طلب کردستان به سرکردگی قاسملو ، عزالدین حسینی تظاهراتی گسترده و مسلحانه در نقده برپا کردند ، آنها پس از چندین ساعت بلوا و ناامنی با مسلط شدن بر شهر ، به قتل عام مردم و کشتار خانه به خانه آنها پرداختند. کردهای مسلح علاوه بر تعدی به نوامیس مردم سر تعدادی از پاسداران را بریدند و جنایاتی بی مانند را رقم زدند . سرانجام پس از چهار روز درگیری و مقاومت نیروهای مردمی و ارتش به فرماندهی حجت الاسلام حسینی امام جمعه ارومیه بعد از نبردهای سنگین وارد شهر شده و کنترل نقده را از ضد انقلاب پس گرفتند .

مقارن ساعت ۱۱:۳۰ ظهر سوم اردیبهشت ۵۸ سرلشگر قره نی اولین رئیس ستاد ارتش اسلامی ایران در خیابان پهلوی سابق مورد هدف گلوله قرار گرفت و بعد از انتقال به بیمارستان مهر به شهادت رسید. سرلشگر محمدولی قره نی اولین رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران در ششم فروردین ۱۳۵۸ به دستور مهندس بازرگان نخست‌وزیر، برکنار شده بود. دلیل عزل نیز قاطعیت وی در برخورد با ضدانقلاب در کردستان بود. عدم تمکین از دستورات وزیر کشور، یکی از علل برکناری قره نی بود. وی در مبارزه با تجزیه طلبان کردستان، خود را مطیع امام خمینی خواند و اظهار داشت فقط از او دستور می‌گیرد. سرسختی قره نی در مقابل فتنه‌گران ضدانقلاب در کردستان اتهام اصلی وی بود. اما گروه فرقان به عنوان «نماد زور» او را ترور کرد و به گروه‌های ضدانقلاب که دائماً در نشریات خود، قره نی را سرزنش می‌کردند، آرامش بخشید. سرلشگر قره نی از سوی گروه‌های چپ بویژه چریک‌های فدایی خلق به همکاری با رژیم پهلوی در وقایع سال ۱۳۳۲ متهم شده بود این در حالی است که شهید قره نی مدتها در طول رژیم طاغوت زندانی بود.

۶ اردیبهشت ۵۸ مسعود رجوی و موسی خیابانی سران منافقین با امام خمینی دیدار و گفت و گو کردند. امام خمینی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی همواره در سخنرانی های عمومی خود به شدت از مجاهدین خلق و سایر گروه های چپ گرا انتقاد کرده و آنها را به کنایه چپ های آمریکایی نامیده بودند. این دیدار در مجموع ۱۵ دقیقه بیشتر طول نکشید و آن چه که از این دیدار در روزنامه ها منتشر شد تنها یک جمله از امام خمینی بود که ایشان خطاب به مسعود رجوی و موسی خیابانی

فرمودند: «اسلام بیش از هر چیزی به آزادی عنایت دارد و در اسلام خلاف آزادی نیست؛ الا در چیزهایی که مخالف با عفت عمومی است.» موسی خیابانی بعدها در گزارشی از آن دیدار نوشت: «(امام) در لفافه خواست تا مبارزه علیه مارکسیست ها را بردوش ما بگذارد.» در واقع پیشنهاد امام روشن بود: فراموشی گذشته، عبور سازمان از مارکسیسم و تلاش برای جایگزینی آن با یک جریان اسلام گرا و در عین حال عدالت خواه، پیشنهادی که مجاهدین خلق با توجه به مشی منافقانه خود نپذیرفتند و آن شد که در خرداد ۶۰ سران این سازمان با خفت هر چه تمام مجبور شدند از کشور فرار کرده و به دامن آمریکا و اسرائیل پناه برند.

۱۲ خرداد ۵۸ به دنبال تشدید جنجال سازی های سازمان خلق عرب وابسته به رژیم بعث عراق در خرمشهر و برخی شهرهای استان خوزستان نیروهای ارتش و سپاه پاسداران برای تامین نظم و امنیت در خرمشهر و آبادان مستقر شدند. دو روز پس از این رویدادهای خونین در خرمشهر ۴ جنگنده عراقی دهکده های مرزی ایران را بمباران کردند تا ارتباط جریان های تجزیه طلب در مناطق غربی کشور از کردستان گرفته تا خوزستان با رژیم بعث عراق هر چه بیشتر روشن شود.

جزئیات ترور
آیت‌الله مطهری

آیت‌الله مطهری در حالیکه از منزل دکتر سجایی خارج شده بود از ۳ تا ۴ متری هدف گلوله قرار گرفت

باز از اکثر شهر های کشور تعطیل شد و در خیابانها راه پیمایی صورت گرفت

اطلاعات

موج عظیم اعتراض به ترور آیت‌الله مطهری تهران و شهرستانها را فرا گرفت

اعلام عزای عمومی

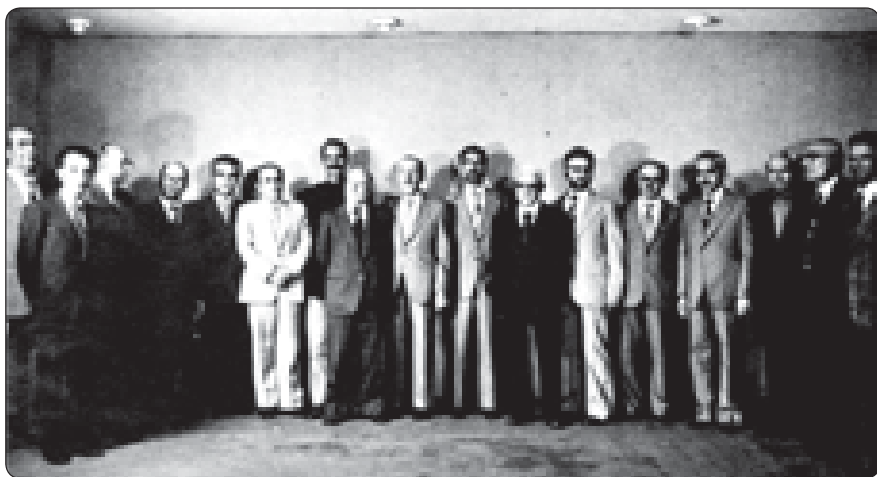
روزهای

استاد آیت الله شهید مطهری روحانی عالیقدر و محقق سرشناس که در راس شورای انقلاب نیز قرار داشت نیمه شب ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸ توسط گروهک منحرف فرقان ترور و به شهادت رسید. به دنبال شهادت آیت الله مطهری امام خمینی در پیام تسلیتی تاکید کردند: « تسلیت در شهادت شخصیتی که عمر شریف و ارزنده خود را در راه اهداف مقدس اسلام صرف کرد و با کج رویها و انحرافات مبارزه سرسختانه کرد، تسلیت در شهادت مردی که در اسلام شناسی و فنون مختلفه اسلام و قرآن کریم کم نظیر بود. من فرزند بسیار عزیزی را از دست دادم و در سوگ او نشستم که از شخصیتهایی بود که حاصل عمرم محسوب می شد.» امام خمینی در مراسم گرامیداشت شهید مطهری در مدرسه فیضیه به شدت متأثر شده و گریستند.

ابراهیم یزدی و عباس امیر انتظام دو تن از اطرافیان و همکاران بازرگان در دولت موقت بودند . اسفند ماه ۵۷ یعنی اندکی پس از پیروزی انقلاب جیم بیل معاون مرکز پژوهش های مربوط به خاورمیانه دانشگاه تگزاس در میزگردی که مجله تایم برای بررسی تحولات خاورمیانه و بخصوص ایران ترتیب داده بود از ۸ نفر از مشاوران نزدیک به امام خمینی نام برد که یا در آمریکا زندگی کرده اند و یا فرزندانشان در این کشور مشغول تحصیل هستند . وی ابراهیم یزدی و عباس امیرانتظام را از جمله این افراد دانست. بیل در مورد یزدی گفت : وی شخصیتی جدی، طرفدار آمریکا و دارای شخصیت نفوذ ناپذیری است . او در مورد عباس امیرانتظام نیز اظهار داشت : امیر انتظام در رشته مهندسی مقاومت مصالح از دانشگاه کالیفرنیا فارغ التحصیل شده است و هر چقدر که بخواهید آمریکایی است . « صحت این سخنان اندک زمانی بعد با دستگیری عباس امیر انتظام به جرم جاسوسی روشن شد .

فهرست مطالب

۲۳	مقدمه
۲۵	واژه‌نامه
۲۵	بخش یک: مخفف‌ها و علائم اختصاری
۳۵	بخش دوم: تعاریف
۴۵	فصل اول: کلیات
۴۶	عملیات روانی در زنجیره عملیاتی
۴۷	توانایی‌ها و محدودیت‌های عملیات روانی
۴۷	سیکل عملیات روانی
۴۹	خلاصه
۵۱	فصل دوم: توانایی‌ها و محدودیت‌ها
۵۱	وظیفه‌ها و مسئولیت‌ها
۵۲	دیگر کاربردهای عملیات روانی

فهرست مطالب

علائم

الف

امام خمینی اکثر صفحات

آلمان غربی ۵۳، ۱۵۳، ۱۵۹، ۲۷۰، ۲۸۶، ۳۲۳، ۳۶۱، ۴۰۵، ۴۲۰

اردلان علیقلی ۳۰، ۶۶، ۱۰۳، ۲۰۲،

اردلان اسماعیل ۱۰۸، ۱۲۰، ۱۹۱،

اردلان تیمسار ۳۴،

آذربایجان سیهید شاهپور ۳۵، ۳۶،

آذر خلیل ۳۸۲،

امینی افشار سیهید بیوک ۴۰،

اسپانیا ۴۸،

افغانستان ۵۳، ۱۶۵، ۲۰۰، ۲۰۲، ۲۵۶، ۳۹۰، ۴۱۸، ۴۳۷، ۴۴۷،

اورینانا فالاجی ۵۴،

اسماعیلیه ۵۹،

- آقاخان کریم ۵۹ ،
 آقاخان شاهزاده صدرالدین ۵۹ ،
 «ارتجاع سرخ و سیاه» مقاله ۶۰ ،
 اوپک ۶۴ ، ۱۲۶ ، ۴۴۳ ،
 آژانس یهود ۶۴ ،
 ابو ایاد ۶۴ ،
 اشیگل ۶۵ ،
 اصفهان ۶۵ ، ۸۲ ،
 آمریکای لاتین ۷۸ ،
 اندونزی ۷۸ ، ۳۶۵ ،
 الانبا ۸۳ ، ۳۰۷ ، ۳۸۸ ، ۳۹۳ ،
 اسلامی حسن ۸۵ ،
 اتحادیه میهنی کردستان عراق ۸۸ ،
 آبادان ۹۲، ۲۹۵ ، ۳۳۸ ، ۴۲۴ ،
 ابوظبی ۹۳ ، ۲۷۵ ،
 الاهرام ۹۴ ،
 انقلاب فرانسه ۹۴ ،
 ارون رود ۳۸۶ ، ۳۹۶ ،
 ابهری کاظم ۱۰۴ ،
 آلمان فدرال ۱۰۸ ، ۱۵۲ ،
 ایرانزاد عبدالحمید ۱۰۸ ،
 الهی سید محمد ۱۰۸ ،
 اهواز ۱۰۹ ، ۱۱۰ ، ۲۰۸ ، ۳۰۱ ، ۳۳۸ ، ۳۵۶ ، ۳۸۹ ، ۳۹۱ ، ۴۱۴ ، ۴۱۸ ،
 ایتالیا ۱۱۲ ، ۳۰۵ ،
 احتشامیه خیابان ۱۱۴ ،
 آیندگان روزنامه ۱۲۱ ، ۳۱۷ ، ۳۲۲ ، ۳۲۷ ،
 اسرائیل ۳۰ ، ۳۸ ، ۶۰ ، ۶۴ ، ۶۵ ، ۷۶ ، ۷۷ ، ۸۲ ، ۹۱ ، ۱۰۰ ، ۱۰۴ ، ۱۰۵ ، ۱۰۶ ، ۱۰۷ ، ۱۱۴

علائق

۲۱۰، ۲۱۱، ۲۰۳، ۱۹۰، ۱۸۳، ۱۷۹، ۱۶۹، ۱۵۹، ۱۵۳، ۱۴۷، ۱۴۶، ۱۳۸، ۱۳۷، ۱۳۵، ۱۲۶، ۱۲۱،
۳۰۷، ۲۹۴، ۲۹۳، ۲۸۷، ۲۷۰، ۲۶۴، ۲۶۳، ۲۵۱، ۲۴۵، ۲۳۱، ۲۲۸، ۲۲۷، ۲۱۴،
۳۵۸، ۳۵۵، ۳۴۵، ۳۴۱، ۳۳۹، ۳۳۴، ۳۲۶، ۳۲۰، ۳۲۴، ۳۱۵، ۳۱۴، ۳۱۱، ۳۱۰، ۳۰۸،
۴۱۰، ۴۰۹، ۴۰۵، ۴۰۳، ۳۹۷، ۳۷۹، ۳۷۶، ۳۷۲، ۳۷۲، ۳۶۹، ۳۶۵، ۳۶۱، ۳۶۰،
۴۳۲، ۴۰۶،

امیران نظام عباس ۲۴، ۳۱، ۳۵، ۳۶، ۶۷، ۷۷، ۷۸، ۸۷، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۴۶، ۱۷۵، ۱۸۰،
۲۰۲، ۲۷۰، ۲۸۳، ۲۸۸، ۲۹۴، ۳۱۲، ۴۰۸، ۴۲۰، ۴۴۰، ۴۴۵،

آمریکا ۱۳، ۱۷، ۲۹، ۴۱، ۴۷، ۴۸، ۵۲، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۷۵، ۷۷، ۷۹، ۸۲، ۸۴، ۸۵،

۱۳۷، ۱۳۶، ۱۳۵، ۱۳۴، ۱۳۳، ۱۳۲، ۱۲۶، ۱۲۶، ۱۲۱، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۲، ۸۹،
۱۷۳، ۱۶۸، ۱۶۵، ۱۶۵، ۱۶۱، ۱۶۰، ۱۶۰، ۱۵۹، ۱۵۸، ۱۵۸، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۳، ۱۳۹،
۱۹۵، ۱۹۳، ۱۹۰، ۱۸۷، ۱۸۴، ۱۸۳، ۱۸۱، ۱۸۰، ۱۷۹، ۱۷۶، ۱۷۵، ۱۷۴، ۱۷۳،
۲۳۷، ۲۴۰، ۲۳۶، ۲۳۳، ۲۳۱، ۲۲۹، ۲۲۷، ۲۲۵، ۲۲۳، ۲۱۷، ۲۱۶، ۲۱۰، ۲۰۰، ۱۹۹،
۲۷۹، ۲۷۸، ۲۷۳، ۲۷۲، ۲۶۳، ۲۶۲، ۲۶۰، ۲۵۹، ۲۵۳، ۲۵۱، ۲۴۸، ۲۴۶، ۲۴۵، ۲۴۴،
۳۰۶، ۳۰۱، ۲۹۸، ۲۹۵، ۲۹۴، ۲۹۳، ۲۹۱، ۲۹۰، ۲۸۹، ۲۸۴، ۲۸۳، ۲۸۱،
۳۴۶، ۳۴۱، ۳۳۹، ۳۳۷، ۳۳۶، ۳۳۵، ۳۳۴، ۳۳۳، ۳۳۲، ۳۲۳، ۳۱۹، ۳۱۵، ۳۱۰، ۳۰۹،
۳۷۱، ۳۷۰، ۳۶۷، ۳۶۵، ۳۶۴، ۳۶۳، ۳۶۱، ۳۶۰، ۳۵۷، ۳۵۶، ۳۵۴، ۳۵۰، ۳۴۷،
۴۲۷، ۴۲۲، ۴۱۶، ۴۱۵، ۴۰۹، ۴۰۶، ۴۰۴، ۴۰۳، ۴۰۰، ۳۹۳، ۳۸۸، ۳۸۶، ۳۷۶، ۳۷۳،
۴۵۰، ۴۴۶، ۴۴۳، ۴۳۶،

اسد حافظ ۳۷، ۲۲۸، ۲۳۰، ۳۵۴، ۳۹۷، ۴۳۶،

الجزایر ۳۷، ۱۱۱، ۱۲۵، ۲۵۱، ۲۵۱،

انگلیس ۴۸، ۷۶، ۸۴، ۹۱، ۱۰۹، ۱۵۳، ۱۶۱، ۱۶۵، ۱۶۹، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۴، ۱۸۴،
۱۸۷، ۲۳۰، ۲۳۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۸، ۲۵۴، ۳۱۴، ۳۲۱، ۳۲۶، ۳۳۹، ۳۹۳، ۴۰۰،

انقلاب سفید ۳۴،

ازهارى ۵۱، ۱۲۱، ۱۴۴، ۱۸۹، ۲۱۸، ۳۱۳،

امارات متحده عربی ۶۴، ۹۳، ۲۳۰، ۲۷۵، ۳۱۴، ۳۹۲، ۳۹۵، ۴۲۳،

اطلاعات روزنامه ۳۳، ۶۰، ۱۲۱، ۱۳۹، ۱۴۸، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۷۰، ۱۷۲، ۲۷۱، ۲۷۷،
۳۰۶، ۴۱۶، ۴۲۴،

امام موسی صدر ۲۹، ۱۰۵، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۴۳، ۱۶۳، ۲۷۶، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۵،
۳۰۷، ۳۱۱، ۳۴۸، ۴۱۳، ۴۱۷،

امیرعلایی شمس الدین ۲۹۱، ۳۰۹، ۳۱۰، ۴۲۰،

آفتاب روزنامه [اردو زبان] ۵۴،

الموتی نورالدین ۴۷،

آزمون منوچهر ۴۷،

ارزیلی سرتیپ ۴۲، ۴۳،

امین افشار پرویز ۷۳،

- امین افشار ایرج ۲۳۵ ،
 المجله ۱۱۸ ،
 اردن ۱۱۸ ،
 آمل ۱۲۰ ،
 آذربایجان غربی ۱۲۰، ۱۲۳، ۱۲۴، ۲۶۹، ۲۷۴، ۴۲۵ ،
 عبدالحمید ایرانی نژاد ۱۲۰ ،
 آموزگار ۱۲۱، ۴۲۴ ،
 ایلام ۱۲۴ ،
 ایمانیان اصغر ۱۲۴ ،
 آذر برزین سہید ۱۲۵ ،
 آذریون مہدی ۱۳۶ ،
 ان بی سی [شبکہ تلویزیونی] ۱۳۴، ۲۵۳ ،
 ای - بی - سی [شبکہ تلویزیونی] ۱۵۶، ۱۷۶ ،
 اورامانات ۱۳۱، ۴۱۴ ،
 آفریک آزی ۱۴۲ ،
 امینی علی ۱۴۴ ،
 احمد آباد ۱۴۵ ،
 آفریقای جنوبی ۱۰۷، ۱۴۶، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۹، ۲۹۳ ،
 آفریقا ۳۵۶، ۴۰۰ ،
 آقاجاری ۱۵۱ ،
 ابوظبی ۱۵۲، ۳۷۹ ،
 اتریش ۱۵۳، ۱۵۹، ۴۰۵ ،
 آیزنہاور ۱۵۸ ،
 استرالیا ۱۵۹ ،
 اشراقی آیت اللہ ۱۶۲ ،
 انواری آیت اللہ محی الدین ۱۶۴، ۳۲۸ ،
 آذربایجان [ایران] ۳۹، ۱۶۶، ۲۱۲، ۲۵۵، ۳۷۶، ۳۸۲ ،

- استالین ۱۷۰ ،
ام آی ۶ ۱۸۴ ،
آل شبیر خاقانی محمد طاهر ۱۷۳ ، ۲۰۸ ، ۲۷۵ ، ۲۸۵ ، ۲۸۶ ، ۳۳۳ ، ۳۳۸ ، ۳۸۹ ، ۴۰۴ ،
آگاه منوچهر ۱۵۷ ،
آگاه علی اصغر ۳۷۳ ، ۴۱۵ ،
اقیانوس هند ۱۵۹ ، ۴۴۶ ،
آهنچی دکتر ۱۶۴ ،
اصفیا صفی ۲۰۲ ،
اعتماد زاده محمود (به آذین) ۲۰۲ ،
استانسفیلد ترنر ۱۹۶ ،
استفن فون پول ۱۹۵ ،
اصلانی محمد رضا ۱۹۳ ،
اسلو ۲۱۴ ،
الانوار ۲۱۶ ،
اردبیل ۲۱۷ ،
آموزگار جمشید ۲۱۸ ، ۲۳۷ ،
آموزگار سیروس ۲۱۸ ،
اشپیگل ۲۲۷ ،
انتفاضه ۲۲۷ ،
اشرفی آذر ستوان ۳۰۰ ،
آلمان شرقی ۲۳۵ ،
منوچهر آزمون ۲۳۷ ،
اویسی ۲۴۱ ، ۳۲۵ ،
ایدی امین ۲۴۳ ،
اوگاندا ۲۴۳ ، ۲۸۰ ،
اتحادیه آفریقا ۲۴۳ ،
آسوشیتدپرس ۱۲ ، ۴۷ ، ۹۱ ، ۱۰۷ ، ۱۵۲ ، ۱۷۳ ، ۲۲۸ ، ۲۴۵ ، ۲۷۵ ، ۲۸۶ ، ۳۴۷ ، ۳۵۵ ، ۴۰۳ ،

- استانسفیلڈ ترنر ۲۴۷ ، ۲۴۸ ،
 اقیانوس ہند ۲۴۸ ،
 اتحادیہ عرب ۲۵۱ ،
 ابوموسیٰ ۲۶۰ ، ۳۸۳ ،
 آذربایجان شرقی ۳۷۶ ،
 آرام بہرام ۲۷۳ ،
 اروپا ۲۷۳ ،
 اصفہان ۲۷۳ ،
 ارومیہ ۲۷۹ ، ۲۸۰ ،
 اتریش ۲۸۰ ،
 ایالت شیریکی ۲۸۰ ،
 ایالت کاگرا ۲۴۳ ،
 اردوغان ۲۸۱ ،
 اریترہ ۲۸۷ ،
 اعلم جمشید ۲۹۴ ،
 آمریکای جنوبی ۲۹۵ ،
 آمریکای مرکزی ۲۳۱ ،
 اشنویہ ۲۹۷ ،
 آرمائو رابرت ۲۲۸ ، ۲۳۱ ،
 اسلام آباد ۲۳۰ ، ۳۱۱ ،
 افتخار منش سرہنگ امیر ۲۳۵ ،
 آزادلیق روزنامہ ۲۵۵ ،
 اجویت ۲۸۱ ،
 اعلامیہ حقوق بشر ۳۱۱ ، ۳۱۲ ،
 اصفہانیان حسین ۳۱۳ ،
 اسلامی ندوشن محمد علی ۲۹۲ ،
 انقلاب مشروطہ ۲۹۱ ،

اریک رولو ۳۱۹ ،

ایرلند ۳۲۰ ،

ایران حزب ۳۲۶ ،

آذری قمی آیت الله ۳۳۴ ، ۳۴۸ ،

آنکارا ۳۳۵ ،

السفیر روزنامه ۳۵۷ ، ۴۳۶ ،

القانیان حبیب ۳۲۰ ، ۳۲۵ ، ۳۳۹ ، ۳۶۹ ،

اسکندریہ ۳۶۸ ،

امیر رحیمی عزیز الله ۳۷۴

اندیشک ۳۹۶ ، ۴۱۴ ،

ب

بامداد روزنامه ۳۱۰ ، ۴۲۹ ،

بھارستان ۲۴ ،

برلن ۳۷ ،

البعث [روزنامه] ۳۷ ، ۴۲۳ ،

بعث [حزب] ۲۸۵ ،

یرزیل ۳۸ ،

بن ۳۸ ، ۲۷۰ ، ۳۲۲ ، ۳۶۱

بنابی عبد الحمید ۴۲ ، ۴۳ ،

برژنف ۷۷ ، ۲۳۰ ، ۳۷۵ ، ۴۴۶ ،

بگین مناخیم ۸۲ ، ۱۵۹ ، ۱۸۳ ، ۲۱۱ ، ۲۲۷ ، ۳۲۰ ،

بن پور مردخای ۸۲ ،

بازرگان مہدی ۱۶ ، ۱۷ ، ۱۸ ، ۲۴ ، ۲۶ ، ۲۹ ، ۳۱ ، ۳۲ ، ۳۳ ، ۳۵ ، ۳۶ ، ۳۹ ، ۴۰ ، ۴۵ ، ۵۱ ،
۵۲ ، ۵۳ ، ۵۴ ، ۵۵ ، ۶۷ ، ۷۲ ، ۸۱ ، ۸۳ ، ۸۴ ، ۸۵ ، ۸۶ ، ۹۰ ، ۹۲ ، ۹۳ ، ۹۷ ، ۱۰۰ ، ۱۰۴ ، ۱۰۶ ،
۱۰۸ ، ۱۱۰ ، ۱۱۶ ، ۱۲۶ ، ۱۳۵ ، ۱۵۱ ، ۱۵۷ ، ۱۶۸ ، ۱۷۱ ، ۱۸۰ ، ۱۸۵ ، ۲۰۷ ،
۲۱۱ ، ۲۲۱ ، ۲۲۴ ، ۲۲۹ ، ۲۳۱ ، ۲۳۴ ، ۲۳۹ ، ۲۴۴ ، ۲۵۰ ، ۲۵۳ ، ۲۵۹ ، ۲۶۰ ، ۲۷۱ ،
۲۷۴ ، ۲۷۸ ، ۲۷۹ ، ۲۹۶ ، ۲۹۷ ، ۳۰۳ ، ۳۰۴ ، ۳۰۵ ، ۳۱۳ ، ۳۲۳ ، ۳۴۸ ، ۳۴۹ ، ۳۵۷ ، ۳۶۱ ،
۳۶۶ ، ۳۷۲ ، ۳۷۳ ، ۳۷۸ ، ۳۸۹ ، ۴۰۲ ، ۴۰۷ ، ۴۱۵ ، ۴۳۴ ، ۴۴۲ ، ۴۴۴ ،

بی بی سی ۹۵ ، ۱۱۹ ، ۲۱۹ ، ۲۲۴ ، ۳۵۵ ،

بانه ۱۰۲، ۱۲۳، ۴۱۷،

براتعلی ترابعلی ۱۰۴،

بحرین ۱۰۴، ۴۳۱،

بهرامی حمید ۱۰۸، ۱۲۰،

بافت کرمان ۱۱۱،

بارنر مایکل ۱۱۵،

براون هارولد ۱۱۶،

بانک رفاه کارگران ۱۱۷،

بختیار شاپور ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۳، ۲۴، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۴۰، ۵۹، ۷۶، ۱۱۷، ۱۴۴،
۱۴۵، ۱۵۸، ۲۱۶، ۲۱۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۶، ۳۳۲، ۴۳۲، ۴۳۶، ۴۴۳،

بهشتی آیت الله محمد ۱۳، ۱۷، ۵۸، ۱۶۴، ۱۶۴، ۱۸۳، ۱۸۷، ۲۰۷، ۲۴۰، ۳۲۸، ۳۸۴،
۳۸۸،

بنی صدر ابوالحسن ۸۰، ۱۸۱، ۱۸۷، ۱۹۴، ۲۰۷، ۲۳۳، ۲۴۰، ۳۰۱، ۳۱۰، ۳۶۷،
۳۸۴، ۳۸۳، ۴۲۹،

بهشت زهرا ۱۴، ۱۵، ۵۶،

بیروت ۲۹، ۳۰، ۶۴، ۱۳۱، ۲۲۸، ۲۵۳، ۲۶۳، ۳۱۶، ۳۵۷، ۳۷۹، ۴۲۳، ۴۳۶،

بید آبادی سرلشکر احمد ۴۲، ۴۳، ۱۵۰،

باشگاه افسران ۲۳،

باهنر آیت الله محمد جواد ۵۸، ۷۴، ۱۱۱، ۱۶۴، ۳۲۸، ۳۷۵، ۳۸۵، ۳۸۸،

بیگلری محمد امین ۳۲،

باقری سرلشکر امیر بهمن ۳۴،

بیت المقدس ۴۹، ۶۰، ۱۰۴، ۱۱۰، ۱۱۴، ۱۷۹، ۲۲۵، ۳۱۴، ۳۲۴، ۳۴۵،

بدره ای سپهبد عبدالعلی ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۵۰،

بغداد ۱۱۸، ۲۱۴، ۲۲۸، ۴۳۵، ۴۴۰،

باشگاه ورزشی تاج ۲۹۲،

بلاغی سید صدرالدین ۱۲۰،

بانک مرکزی ۱۲۰، ۱۳۰،

بروکسل ۱۲۰،

علائق

- یریتیش پترولیوم ۱۲۹ ،
بارزانی ملا مصطفی ۱۳۱ ، ۱۴۰ ،
یرژینسکی ۱۴۳ ، ۱۴۴ ، ۲۳۷ ،
جرج بال ۱۴۴ ، ۱۷۳ ، ۱۸۷ ،
بلوچستان ۱۶۵ ، ۱۶۶ ، ۴۴۸ ،
بنیاد مستضعفان ۱۷۷ ، ۲۴۴ ،
بندرعباس ۲۱۶ ،
بلوریان غنی ۲۲۹ ،
یوتو ذوالفقار علی ۵۴ ، ۲۳۰ ،
یوتو بی نظیر ۲۳۰ ،
یوتو مرتضی ۲۳۰ ،
باهاما ۲۲۸ ، ۲۳۱ ، ۲۸۶، ۲۹۵ ، ۳۰۲ ، ۳۳۷ ، ۳۴۴ ، ۳۴۷ ، ۳۵۵ ، ۳۶۱ ، ۳۹۰ ، ۴۱۵ ، ۴۱۷ ، ۴۳۲ ،
یرنجیان سپهبد هاشم ۲۳۲ ،
بهادری ستوان بهادر ۲۳۵ ،
بار ریمون ۲۳۶ ،
بلالی سرپاسپان ۲۳۷ ،
بهبهان ۲۳۷ ،
بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ۲۳۸ ،
بیات حسینعلی ۲۴۱ ،
بهنود مسعود ۲۵۹ ، ۲۶۰ ،
باستانی پاریزی ابراهیم ۲۹۲ ،
بنیاد پهلوی ۳۲۳ ، ۳۸۸ ،
بنی اسدی محمد حسین ۳۳۷ ، ۳۳۸ ،
برن ۳۴۲ ، ۳۴۳ ،
بدیع زادگان علی اصغر ۳۶۵ ، ۳۶۶ ،
بصره ۳۹۶ ،
بوشهر ۴۱۱ ،

پ

- پارس خبرگزاری ۳۳، ۱۰۱، ۱۶۲، ۱۹۲، ۱۹۹، ۲۴۳، ۲۶۱، ۳۲۶، ۴۴۷،
 پاپ ژان پل دوم ۵۰،
 پهلوی محمد رضا اکثر صفحات
 پهلوی شمس ۳۶،
 پهلوی اشرف ۹۹، ۱۸۲، ۲۳۱، ۳۲۵،
 پهلوی غلامرضا ۳۲۵،
 پهلوی رضا ۱۹۵،
 پروادا روزنامه ۵۶، ۳۹۰،
 پان امریکن ۵۹،
 پولیساریو ۱۱۱،
 پیغام امروز روزنامه ۳۱۸، ۳۳۱،
 پادگان جمشیدیه ۲۲، ۱۲۱،
 پادگان عباس آباد ۲۲، ۲۳،
 پادگان عشرت آباد ۲۲،
 پادگان باغشاه ۲۲،
 پادگان لویزان ۱۷،
 پاکستان ۲۸، ۵۴، ۷۷، ۱۱۹، ۱۳۸، ۱۶۵، ۲۵۳، ۲۵۴، ۳۱۱، ۳۳۰، ۳۹۰، ۴۱۰،
 پرهام باقر ۵۳،
 پورجعفر بزرگ ۵۳،
 پیروز منوچهر ۱۲۱،
 پاوه ۱۲۲، ۱۳۱، ۱۳۲،
 پیرانشهر ۱۲۳،
 پیمان بغداد ۱۶۵،
 پیمان آتلانتیک ۱۶۵،
 پیمان سیتو ۱۶۵،
 پیمان آنزوس ۱۶۵،

علائق

پارس آباد مغان ۱۶۸ ،

پاکدامن ناصر ۱۸۱ ،

پاکروان حسن ۲۴۱ ،

پرز شیمون ۲۱۴ ،

پیکار سازمان ۲۱۵ ، ۳۶۶ ،

پاریس ۱۲ ، ۲۶ ، ۱۳ ، ۵۳ ، ۵۴ ، ۸۸ ، ۱۱۰ ، ۱۶۴ ، ۱۶۵ ، ۱۸۹ ، ۲۳۶ ، ۲۸۹ ، ۴۰۱ ، ۴۲۳ ،

پاسداران انقلاب ۷۸ ، ۱۱۱ ، ۱۴۶ ، ۲۴۷ ، ۲۵۲ ، ۲۶۴ ، ۲۶۵ ، ۳۲۷ ، ۳۴۰ ، ۴۴۳ ،

پاناما ۲۸۰ ،

پنتاگون ۲۸۹ ، ۴۰۳ ،

پالیزبان سپهبد ۳۱۴ ، ۳۱۵ ، ۳۲۵ ، ۴۲۱ ،

پوری کورنیلف ۳۰۲ ،

پژاک ۲۸۱ ،

آرماتو راب ۳۴۴ ،

پروین محمدعلی ۴۲۰

ت

تاس خبرگزاری ۳۰۲ ،

تهرانپارس ۲۶ ،

تونس ۶۴ ،

تل آویو ۶۵ ، ۳۷۶ ،

توکلی سرهنگ نصرالله ۷۸ ، ۷۹ ، ۸۷ ، ۹۴ ، ۱۶۴ ،

تجدد مصطفی ۱۱۴ ،

تقوایی مهدی ۱۱۵ ،

توده حزب ۳۲ ، ۴۷ ، ۶۶ ، ۸۶ ، ۱۰۶ ، ۱۳۶ ، ۱۶۹ ، ۱۸۳ ، ۱۸۴ ، ۱۹۱ ، ۱۹۵ ، ۳۰۵ ، ۳۱۱ ، ۳۹۳ ، ۴۲۷ ،

تهرانی سید جلال الدین ۱۱ ،

تهرانی محمد رضا عاملی ۱۵۷ ، ۳۱۳ ،

تهرانی شیخ علی ۲۴۵ ،

تبریز ۳۷ ، ۳۸ ، ۳۹ ، ۴۲ ، ۴۳ ، ۴۴ ، ۶۲ ، ۱۰۹ ، ۱۰۹ ، ۱۵۰ ، ۱۶۶ ، ۲۱۲ ، ۲۷۳ ، ۳۰۰ ، ۳۶۳ ،

، ۳۶۴ ،

ترکیه ۴۸ ، ۵۳ ، ۱۲۱ ، ۱۳۴ ، ۱۳۵ ، ۱۳۷ ، ۱۶۵ ، ۲۷۰ ، ۲۷۹ ، ۲۸۱ ، ۳۳۵ ، ۳۳۶ ، ۳۳۵ ، ۳۵۸ ، ۴۲۴ ، ۴۴۳ ،

تهران ۱۳ ، ۳۸ ، ۳۹ ، ۷۴ ، ۷۶ ، ۸۲ ، ۹۲ ، ۱۰۲ ، ۱۰۹ ، ۱۱۱ ، ۱۱۶ ، ۱۳۲ ، ۱۳۴ ، ۱۳۵ ، ۱۷۹ ، ۱۸۰ ، ۱۸۸ ، ۲۲۱ ، ۲۲۵ ، ۲۲۹ ، ۲۳۱ ، ۲۳۳ ، ۲۳۵ ، ۲۵۲ ، ۲۵۸ ، ۲۶۴ ، ۲۸۰ ، ۲۸۳ ، ۲۹۳ ، ۲۹۵ ، ۲۹۷ ، ۳۰۰ ، ۳۰۵ ، ۳۳۷ ، ۳۴۵ ، ۳۶۴ ، ۳۶۶ ، ۳۷۰ ، ۳۷۴ ، ۳۷۶ ، ۳۷۹ ، ۳۸۶ ، ۳۸۸ ، ۳۹۳ ، ۳۹۶ ، ۴۰۱ ، ۴۰۴ ، ۴۱۰ ، ۴۱۱ ، ۴۲۲ ، ۴۲۷ ، ۴۳۵ ، ۴۴۲ ، ۴۴۳ ، ۴۴۵ ، ۴۴۶ ،

تاہم ۱۷۵ ، ۲۵۳ ، ۲۹۵ ، ۳۰۹ ،

تنکابنی فریدون ۵۳ ،

تسلیمی دکتر ۱۲۱ ،

تربت حیدریہ ۱۴۲ ،

توانگر فریدون ۴۲۷

تارخ جهانگیر ۱۵۰ ،

توفیق فیروز ۱۵۷ ،

تنگہ مالاکا ۱۵۹ ،

ترہ کی نورمحمد ۲۰۲ ، ۲۵۶ ، ۴۱۸ ،

ترکمن صحرا ۲۸۱ ، ۲۱۹ ،

تکیہ حاج سید حسن قمی ۲۲۱ ،

ترکمنستان ۲۲۳ ،

تلویزیون فرانسه ۲۲۴ ،

تانزانیہ ۲۴۳ ،

تنب بزرگ ۲۶۰ ، ۳۸۳ ،

تنب کوچک ۲۶۰ ، ۳۸۳ ،

توسلی ۳۳۳ ،

تاچر مارگارت ۳۲۱ ،

تحبوب نروان ۴۴۱

ث

ثقفی سرتیپ ۳۶ ،

ثابتی پرویز ۲۷۰ ،

جمهوری خواه حزب ۳۷، ۲۰۱، ۲۴۹،

جعفری شعبان ۴۸، ۳۲۵،

جام جم ۲۵،

جعفریان محمود ۳۴، ۴۰، ۵۹، ۱۷۱، ۱۷۷،

جمهوری خلق کره ۵۳،

جمال عبدالناصر ۶۳، ۲۲۷، ۲۴۴،

جبهه ملی ۳۵، ۴۵، ۶۲، ۶۶، ۷۸، ۸۸، ۹۰، ۹۵، ۹۶، ۱۴۲، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۷، ۱۵۸،
۱۷۶، ۱۸۰، ۱۹۹، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۴۹، ۲۵۸، ۲۹۱، ۳۱۴، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۶۶، ۳۸۰،
۳۸۷، ۴۰۲، ۴۴۹، ۴۳۳، ۴۳۸، ۴۴۵،

جبهه خلق برای آزادی فلسطین ۳۹۶، ۳۹۸،

جبهه پایداری عرب ۲۵۰، ۲۵۱،

جعفری فضل الله ۲۷۰،

جمهوری اسلامی حزب ۵۸، ۱۰۶، ۱۶۶، ۱۸۳، ۲۹۷، ۳۲۸، ۳۶۴،

جمهوری اسلامی روزنامه ۴۲۰

جلود عبدالسلام ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۲۵۴، ۲۷۶، ۳۰۳، ۳۰۷، ۳۱۱، ۳۴۸،

جمکران مسجد ۳۰۸،

جزیره کیش ۱۱۹،

جولان ۱۴۷،

جبهه دموکراتیک ملی ۱۴۹، ۱۷۶، ۱۸۱، ۲۰۱، ۲۴۹، ۳۱۱، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۹۴، ۴۲۱،

جامعه سوسیالیست های نهضت ملی ایران ۱۵۷، ۱۵۸،

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ۳۹۴، ۴۰۰،

جامعه زنان انقلاب اسلامی ۲۵۰

الجاسم محمد ۴۱۰

جیم بیل ۱۷۵،

جهانبانی سپهبد نادر ۱۷۶،

جمعیت اتحاد برای آزادی ۲۰۱،

جمعیت آزادی و همبستگی اتحاد چپ ۲۰۱ ،

جایزه صلح نوبل ۲۱۴ ،

جابرانصاری همایون ۲۱۸ ،

جنبش امل ۲۲۸ ،

جزیره بهشت ۲۲۸ ، ۴۱۵ ،

جده ۲۴۳ ،

جوان محمد تقی ۲۷۰ ،

جنبش مسلمانان مبارز ۲۹۸ ،

جزایر سه گانه ۲۹۰ ، ۳۸۷ ، ۴۲۳ ، ۴۳۱ ، ۴۴۵ ،

جنبش عدم تعهدها ۳۳۷ ، ۳۷۵ ، ۴۱۰ ،

یاکوب جاویتس ۳۳۷ ، ۳۴۶ ، ۳۵۵ ، ۳۷۰ ، ۳۷۳ ، ۳۷۶ ،

جاما ۳۴۹ ،

الجزیره روزنامه ۳۹۸

جوانرود ۴۱۴ ،

ج

چمران مصطفی ۱۰۵ ، ۳۰۲ ،

چریک های فدایی خلق ۵۱ ، ۶۶ ، ۷۷ ، ۸۷ ، ۹۲ ، ۹۵ ، ۱۱۴ ، ۱۱۵ ، ۱۴۸ ، ۱۴۹ ، ۱۷۴ ،
۱۹۵ ، ۲۰۱ ، ۲۲۴ ، ۲۲۵ ، ۲۴۷ ، ۲۴۹ ، ۲۷۳ ، ۲۷۴ ، ۲۹۵ ، ۳۰۸ ، ۳۱۴ ، ۴۲۸ ، ۴۳۴ ،

چارلز بنت ۱۳۹ ،

چیس اکونومتریک ۱۷۹ ،

چیس مانهاتان بانک ۱۷۹ ، ۴۴۶ ،

چین ۲۵۴ ، ۴۰۰ ،

چکسلواکی ۲۸۰ ،

ح

حسن مراکشی ملک ۵۸ ، ۶۱ ، ۱۰۰ ، ۱۲۷ ، ۲۳۱ ،

حمیدی سرتیپ ۱۰۷ ،

حسین اردنی ملک ۱۱۸ ،

حسینی عزالدین ۷۲ ، ۱۰۲ ، ۱۱۶ ، ۱۸۶ ، ۱۸۷ ، ۱۹۱ ، ۲۱۵ ، ۲۳۹ ، ۲۴۰ ، ۲۴۹ ، ۲۷۰ ، ۲۸۴ ،

۴۳۳ ، ۴۱۷ ، ۳۹۳ ، ۳۴۶ ، ۳۴۵

حسین زاده رضا ۴۲۰

حسامیان ۴۲۱

حبیب اللهی کمال ۱۹

حوزه علمیه قم ۶۲ ، ۱۰۵ ، ۱۰۶ ، ۲۳۵ ، ۳۰۸ ، ۳۸۸

حوزه علمیه نجف ۴۲۲ ،

هوشنگ حاتم ۱۹ ، ۲۰

حرم حضرت معصومه (س) ۱۳۳ ، ۲۹۹ ،

حبیبی دکتر حسن ۲۹۲ ، ۴۴۱ ،

حاج سید جوادی علی اصغر ۱۷۰ ، ۱۸۱ ،

حسینیه ارشاد ۲۳۵ ،

حسن البکر ۲۴۱ ، ۲۴۲ ، ۲۵۴ ، ۴۳۶ ،

حمودی سعد قاسم ۲۶۱ ،

حیفا ۲۶۳ ،

حائری یزدی سید مهدی ۲۹۰ ،

محمد حنیف نژاد ۳۶۵ ، ۳۶۶

حقیقی سرهنگ محمد حسین ۳۸۹

حبش جرج ۳۹۶ ، ۴۲۱ ،

حاتمی یزدی آیت الله ۴۴۸ ،

حرمتی پور محمد ۴۲۹

خ

خمینی سید احمد ۴۹ ، ۵۵ ، ۶۳ ، ۶۵ ، ۱۵۱ ، ۱۵۶ ، ۲۵۷ ، ۲۶۰ ، ۲۷۵ ،

خمینی سید حسین ۲۸۸ ،

خواجه نوری عبدالله ۶۱ ، ۱۵۰ ،

خواجه نوری محسن ۲۰۲ ،

خواجه نوری علی ۲۳۷ ،

خزانه پارک ۳۶۳

خوبی آیت الله ۶۵، ۲۱۸، ۲۵۵، ۲۵۶،

خارطوم ۹۱، ۲۵۳،

خجسته رحیمی رضا ۲۸۲،

خالد شیخ حسن ۱۰۵،

خلیج فارس ۱۷، ۳۷، ۶۰، ۱۱۵، ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۵۸، ۱۶۹، ۱۷۹، ۱۹۳، ۲۴۸، ۳۰۰،
۳۴۹، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۹، ۳۸۷، ۴۰۳، ۴۱۱، ۴۱۶، ۴۲۳، ۴۴۵، ۴۴۶،

خزعل، شیخ راشد ۴۱۱،

خیابانی موسی ۲۸۱، ۲۸۲، ۳۰۶،

خلق مسلمان حزب ۴۳، ۴۴، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۲۰، ۱۶۶، ۱۷۸، ۲۱۴، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۷،
۴۲۲،

خاورمیانه ۲۹، ۳۸، ۹۰، ۹۱، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۴۷، ۱۵۳، ۱۵۸، ۱۶۹، ۱۷۳، ۱۷۵،
۱۷۹، ۱۸۳، ۲۹۴، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۴۳، ۳۵۴، ۳۵۷، ۳۶۵، ۳۷۲، ۳۸۱، ۳۵۸، ۴۰۳،
۴۱۲، ۴۱۵، ۴۴۶،

خامنه ای آیت الله العظمی سید علی ۵۸، ۲۱۶،

خوبی اسماعیل ۵۳،

خسروداد منوچهر ۳۳، ۳۴، ۴۱،

خلخالی آیت الله صادق ۳۴، ۴۳، ۹۴، ۲۳۴، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۷، ۳۲۵، ۳۲۸، ۳۳۴، ۳۴۶،
۳۵۰، ۳۵۳، ۳۵۶، ۳۶۱، ۳۶۹، ۳۷۵، ۳۷۹، ۳۸۷، ۳۹۱، ۳۹۴، ۴۰۱، ۴۰۵، ۴۳۲،

خسروشاهی سید هادی ۱۲۰، ۱۷۸، ۳۲۸،

خرم رحیم علی ۱۲۱، ۳۱۵،

خرمشهر ۱۲۳، ۲۵۱، ۲۸۵، ۲۸۶، ۳۲۹، ۳۳۲، ۳۳۶، ۳۳۸، ۳۴۰، ۳۴۳، ۳۷۲، ۳۷۴، ۳۷۵،
۳۸۱، ۳۸۶، ۳۸۹، ۳۹۶، ۴۰۲، ۴۰۴، ۴۱۱، ۴۲۱، ۴۲۸، ۴۴۰،

خارک ۱۲۸، ۱۵۱، ۴۴۵،

خوانساری آیت الله سید محمد باقر ۲۱۳،

خدام عبدالحلیم س ۱۵۸،

خلق عرب ۱۷۳، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۸۵، ۳۲۹، ۳۳۳، ۳۳۸، ۳۴۳، ۳۸۹، ۴۰۴،

خلق ترکمن ۲۴۲، ۲۴۲،

خراسان ۲۰۲، ۲۴۵، ۴۴۹،

خوزستان ۲۳۶، ۲۷۳، ۲۸۵، ۲۹۸، ۳۰۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۶، ۳۳۸، ۳۴۳، ۳۸۱، ۳۸۹، ۳۹۲،
۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۴، ۴۰۶، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۲۵، ۴۲۸، ۴۳۹، ۴۴۰،

علائق

خلعتیری عباسعلی ۲۴۱ ،

خان مقدم مصطفی ۲۹۴ ،

خودمختاری ۶۲ ، ۶۶ ، ۱۰۹ ، ۱۳۲ ، ۱۴۱ ، ۱۴۵ ، ۱۷۳ ، ۱۸۶ ، ۱۸۷ ، ۱۹۱ ، ۲۰۹ ، ۲۱۵ ، ۲۳۹ ، ۲۴۰ ، ۳۲۰ ، ۳۴۵ ، ۳۴۶ ،

خسرو آباد آبادان ۳۸۶

خبرگزاری فرانسه ۱۲ ، ۸۲ ، ۱۳۶ ، ۱۶۳ ، ۱۸۸ ، ۲۳۱ ، ۳۱۳ ، ۳۰۲ ، ۳۱۹ ، ۳۳۷ ، ۳۴۷ ، ۳۹۳ ،

۵

داورپناه ایرج ۴۰ ،

دانشگاه تبریز ۴۳ ، ۴۴،۶۶ ،

دانشگاه صنعتی شریف ۳۸۴ ،

دانشگاه جندی شاپور ۱۱۰

دبیرستان نظام ۲۲ ،

دانشکده افسری ۲۲ ، ۳۴ ،

دانشگاه تهران ۱۳ ، ۷۷ ، ۹۲ ، ۱۰۴ ، ۱۵۷ ، ۱۸۰ ، ۱۸۱ ، ۱۹۹ ، ۲۳۳ ، ۲۴۶ ، ۳۱۰ ، ۳۸۳ ، ۳۴۲ ،

دانشگاه کرمان ۱۲۵ ،

دانشگاه صنعتی تهران ۳۰۶ ،

دبیرستان البرز تهران ۱۶۰ ،

دانشگاه تگزاس ۱۷۵ ،

دانشگاه لندن ۲۴۶ ،

دیلی اکسپرس ۳۱۳ ، ۳۲۱ ،

دیوید اوتن ۷۶ ،

دیلی تلگراف ۹۱ ،

دارالسلام ۱۰۰ ،

دمشق ۳۷ ، ۲۱۱ ، ۳۳۴ ، ۴۳۲ ،

دانشور سیمین ۵۳ ،

دیولت روزنامه ۳۸ ،

دیده بان هوشنگ ۳۱ ،

دولت موقت ۱۵ ، ۱۶ ، ۲۶ ، ۲۷ ، ۳۲ ، ۳۵ ، ۴۵ ، ۴۸ ، ۵۱ ، ۵۵ ، ۶۴ ، ۶۶ ، ۹۷ ، ۱۰۱ ، ۱۰۵ ،

، ۱۰۸ ، ۱۲۱ ، ۱۲۸ ، ۱۳۰ ، ۱۳۵ ، ۱۴۵ ، ۱۴۷ ، ۱۴۸ ، ۱۵۲ ، ۱۵۶ ، ۱۶۰ ، ۱۶۱ ، ۱۶۹ ،
 ۱۷۵ ، ۱۷۹ ، ۱۸۵ ، ۱۹۱ ، ۲۰۲ ، ۲۱۳ ، ۲۲۰ ، ۲۲۴ ، ۲۳۱ ، ۲۳۴ ، ۲۴۴ ، ۲۴۶ ، ۲۴۸ ،
 ، ۲۵۰ ، ۲۷۸ ، ۲۷۹ ، ۲۸۹ ، ۲۹۳ ، ۳۰۵ ، ۳۱۰ ، ۳۱۹ ، ۳۲۴ ، ۳۲۹ ، ۳۳۸ ، ۳۴۶ ، ۳۴۸ ، ۳۴۹ ،
 ، ۳۷۵ ، ۳۸۱ ، ۳۹۷ ، ۴۰۲ ، ۴۱۵ ، ۴۳۱ ، ۴۳۸ ، ۴۴۴ ،

حزب دمکرات ۸۴ ، ۱۳۱ ، ۱۴۵ ، ۲۲۹ ، ۲۶۵ ، ۲۶۹ ، ۳۲۰ ،

دیلی اکسپرس ۱۲۷ ،

دی ولت ۱۵۳ ،

دریای عمان ۱۵۸ ، ۴۴۶ ،

دریای شمال ۲۴۴ ،

داکوتای شمالی ۱۷۴ ،

دانشی غلامحسین ۱۷۷ ،

دریابندری نجف ۱۸۱ ،

دوگل ۱۸۸ ،

دلآوری حمید ۱۹۶ ،

داریوش هژیر ۱۹۳ ،

دوبی ۲۱۶ ، ۳۱۳ ، ۲۷۵ ، ۳۷۵ ، ۳۷۹ ، ۳۸۳ ، ۴۰۱ ،

درینگ سیمون ۲۱۹ ،

دریاچه ژنو ۲۳۱ ،

دیبا فریده ۳۲۵ ،

دشت میشان ۳۳۸ ،

دادگاه انقلاب ۳۵۵ ، ۳۵۶ ، ۳۵۸ ، ۳۵۹ ، ۳۸۳ ،

دعایی سید محمود ۳۵۷ ،

دزارشیب ۳۶۳

دهقانی اشرف ۴۲۸ ، ۴۲۹ ،

دهش ۴۲۱

د

رضا شاه ۲۳ ، ۵۷ ، ۱۸۱ ، ۳۶۷ ،

رستاخیز [حزب] ۳۴ ، ۱۲۱ ، ۲۷۲ ، ۳۱۳ ، ۳۷۰ ، ۳۹۴ ،

- رشیدی مطلق احمد ۳۴، ۱۷۲،
رامسی کلارک ۴۱،
الرای العام ۶۰، ۷۶،
ربانی شیرازی آیت الله ۶۵، ۱۶۴، ۴۲۵،
ری شهری آیت الله ۶۵،
رضائیه ۷۲، ۱۰۹، ۱۲۳،
رشت ۳۸۷،
رضوانی آیت الله ۴۴۷،
رادیو کردستان آزاد ۷۲،
رادیو صدای آمریکا ۲۴۰،
رادیو لندن ۹۰،
رویترز ۹۱، ۱۷۷، ۳۴۷، ۳۶۹، ۳۸۷،
رادیو آلمان ۹۵،
رادیو اسرائیل ۹۵،
رادیو مونت کارلو ۱۱۱،
رجایی شهید محمد علی ۱۱۱،
روحانی شهریار ۱۱۵، ۲۵۳، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱،
رجوی مسعود ۹۷، ۱۴۹، ۲۷۳، ۲۸۱، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۸،
رابین اسحاق ۳۸، ۲۱۴، ۲۲۷،
رباط ۴۷، ۷۴، ۱۰۰، ۱۲۷، ۱۵۷، ۲۳۱،
رهنما مصطفی ۵۳،
ربیع امیر حسین ۱۹، ۶۱، ۲۳۲، ۲۳۷،
رحیمی سپهبد ۱۹، ۲۲، ۴۱، ۸۰،
رحیمی سرتیپ امیر ۳۹۱،
رسولی حسن ۱۲۱،
رحیمی رسول ۱۲۱،
روحانی آیت الله صادق ۲۱۳، ۳۴۸، ۳۹۵، ۴۳۱،

روحانی حسن ۳۹۹

رویال داچ شل ۱۶۵ ،

ریاضی عبدالله ۱۹۴ ، ۱۹۹ ، ۲۴۱ ،

راولپندی ۲۳۰ ،

راکفلر ۲۳۱ ، ۳۴۴ ،

روحانی منصور ۲۴۱ ،

رم ۳۰۵ ، ۴۲۱ ،

روحانیت مبارز ۲۸۲ ،

رضایی احمد ۳۶۶

روسیه ۳۸۳ ،

رفسنجان ۴۰۸ ،

ز

زاهدی اردشیر ۱۷ ، ۶۱ ، ۹۹ ، ۱۳۹ ، ۲۳۱ ، ۲۸۰ ، ۳۲۵ ، ۳۹۶ ، ۴۰۲ ،

زندان اوین ۲۲ ، ۱۸۶ ، ۳۶۶ ،

زندان قزلحصار کرج ۲۳ ،

زندان قصر ۲۳ ، ۱۶۷ ، ۱۷۱ ، ۱۹۴ ، ۱۹۹ ، ۲۳۴ ، ۲۵۸ ، ۲۷۳ ، ۳۴۷ ،

زندان جمشیدیه ۲۲ ، ۲۳ ،

زندکریمی سرلشکر ولی الله ۱۷۷ ،

زندان کمیته مشترک ۲۲ ،

زعفرانیه شمیران ۳۶ ،

زمانی سرهنگ ۱۵۰ ، ۱۶۴ ، ۱۶۷ ،

زنجانی آیت الله ۳۱۴ ،

زاهدان ۲۱۷ ، ۲۲۳ ،

زرسالاری کائین ۳۹۴ ،

زئیر ۲۸۰ ، ۴۰۰ ،

زلاندنو ۲۹۵ ،

زهراپی بابک ۳۸۳ ، ۳۸۴ ،

اعلان

ژ

ژاپن ۵۳، ۷۷،
ژنو ۶۴، ۸۲، ۳۴۳،
ژیان پناه سروان ۱۶۷،
ژاک شیراک ۱۸۹،
ژان فرانسوا ایونسه ۲۳۶،
ژیسکاردستن والرئ ۴۳۸

س

ساواک ۲۲، ۲۳، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۴۱، ۵۱، ۵۲، ۶۵، ۶۷، ۸۹، ۱۰۹، ۱۲۳،
۱۷۲، ۱۷۷، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۹۵، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۳۲، ۲۳۵، ۲۳۹، ۲۴۰،
۲۴۱، ۲۴۴، ۲۵۳، ۲۶۴، ۲۷۰، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۵، ۲۸۳، ۲۹۴، ۳۰۰، ۳۰۲، ۳۰۳،
۳۰۵، ۳۱۰، ۳۱۵، ۳۶۱، ۳۶۶، ۳۷۰، ۳۷۹، ۴۰۲، ۴۱۰، ۴۲۷، ۴۳۲، ۴۳۶،

سفارت انگلیس ۲۱، ۵۹، ۳۳۷،

سفارت فلسطین ۲۴۶،

سفارت آمریکا ۲۹، ۴۱، ۵۲، ۵۵، ۵۸،

سفارت اسرائیل ۱۳۵، ۱۳۷،

سینما امپایر ۲۷۴،

سازمان آزادی بخش فلسطین ۳۰، ۴۹، ۵۵، ۶۳، ۶۴، ۷۶، ۸۹، ۹۳، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۶۹، ۲۱۲،
۲۲۵، ۲۲۷، ۲۵۱، ۲۹۴، ۲۹۷، ۳۳۴، ۳۴۷، ۴۰۶، ۴۴۱،

سازمان انرژی اتمی ایران ۲۴۶،

سازمان اسلامی شورا [ساش] ۲۴۹،

سالز گیتز ۲۸۶،

سامی کاظم ۳۵،

سالارجاف ۵۱، ۶۱، ۱۲۲، ۱۵۰،

سردار جاف ۳۱۵،

ستاد امام خمینی ۵۹،

سازمان امنیت ترکیه ۷۲،

سودان ۹۱،

سقز ۱۰۲، ۲۲۲،

ساعده محمد ۱۱۴،

السياسه ۲۹۰، ۱۱۴، ۳۹۷،

سندج ۷۲، ۱۰۲، ۱۲۲، ۱۲۴، ۱۳۰، ۱۸۷، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۰۷، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۲، ۲۱۵، ۲۴۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۳۱۴، ۳۱۷، ۴۱۷،

سيا ۷۲، ۷۸، ۱۳۷، ۱۸۱، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۹۶، ۲۳۱، ۲۴۴، ۲۴۷، ۲۵۱، ۲۶۴، ۲۹۵، ۳۰۲، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۵۶، ۳۶۱، ۳۷۰،

سوئيس ۴۸، ۶۱، ۸۲، ۹۸، ۹۹، ۱۵۶، ۱۸۰، ۲۳۱، ۳۲۳، ۳۴۲، ۳۴۳، ۴۲۰،

سادات ۶۰، ۹۰، ۱۳۳، ۱۴۲، ۱۴۸، ۱۵۹، ۱۶۹، ۱۸۳، ۲۰۳، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۴، ۲۱۴، ۲۲۷، ۲۳۱، ۲۴۴، ۲۵۳، ۲۷۰، ۳۰۲، ۳۴۵، ۳۴۷، ۳۶۸، ۳۷۲، ۴۳۶،

سنجايي كريم ۳۵، ۳۶، ۶۲، ۶۶، ۹۶، ۱۰۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۸، ۱۸۰، ۲۳۹، ۲۵۰، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۷۱، ۲۸۹، ۲۹۱، ۳۰۱، ۳۲۷، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۷، ۴۴۴، ۴۴۵،

سلطنت آباد ۲۲، ۳۰،

سپاه پاسداران انقلاب اسلامي ۲۸۳، ۳۰۴، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۲۲، ۳۷۲، ۳۸۱، ۳۹۸، ۴۲۱،

سوريه ۲۸، ۱۵۸، ۲۰۳، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۳۰، ۲۵۱، ۲۵۱، ۲۵۹، ۲۸۱، ۳۳۴، ۳۳۶، ۳۵۴، ۳۹۷، ۴۳۶،

سريل ذهاب ۴۲۱

ساعدي غلامحسين ۵۳، ۱۸۱،

سپانلو محمد علي ۵۳،

سرفراز جلال ۵۳،

سوسياليست فرانسه حزب ۲۹،

سنائي تبريز مدرسه ۴۳،

سعيدى سيد غلامرضا ۱۲۰،

سعيدى آيت الله شهيد محمد رضا ۴۱۳،

ساربان ها قاسم ۱۲۱،

سردشت ۱۲۳، ۳۹۴، ۴۰۶، ۴۰۸،

سيلوه قريه ۱۲۳،

سيرين ۱۲۳،

سازمان ملل متحد ۱۴۷، ۱۵۹، ۱۷۹، ۲۳۴، ۲۳۶، ۴۰۱،

پيمان سنتو ۱۵۸، ۱۶۵، ۲۹۱، ۳۵۸،

- سویک بی ۱۵۸ ،
سفری محمد علی ۱۶۴ ،
سندیکای نویسندگان ۱۶۴ ،
سید قطب ۱۷۸ ،
سعدون حمادی ۱۹۲، ۱۹۳ ،
سعد حداد ۲۶۳، ۳۲۰ ،
سیستان و بلوچستان ۱۲۰، ۱۴۲، ۱۷۳، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۲۳ ،
سید رحمانقلی ۲۲۳ ،
سازمان فتح ۲۲۵ ،
سودان ۲۲۷ ،
ساف ۲۲۷ ،
سنموریتس ۲۳۱ ،
سایروس ونس ۲۵۹، ۳۷۶ ،
سلامتیان احمد ۲۵۹، ۲۷۸، ۲۸۹، ۲۹۰ ،
ساری ۲۷۳ ،
سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۷۷، ۴۳۴ ،
سراجی محمد امین ۲۲۹ ،
سحابی دکتر فریدون ۲۴۶ ،
سحابی یدالله ۲۴۶، ۲۹۶، ۳۱۹، ۴۳۱، ۴۴۰ ،
سیاه کلا حسین ۲۷۳ ،
سعید جواد ۲۴، ۵۹، ۳۱۳ ،
سومالی ۳۰۸ ،
سوسیال دمکرات حزب ۳۰۱، ۳۰۲ ،
سرکیس الیاس ۳۳۴ ،
سوسنگرد ۳۳۸ ،
سد دز ۳۹۶ ،
سرلانکا ۴۱۰ ،

سعادت‌نی محمدرضا ۴۳۴

سوئد ۴۲۰ ،

سینما رکس ۴۲۴

ش

شهر ری ۲۳ ،

شیرازی آیت الله ۲۶ ، ۲۱۳ ،

شریف امامی ۳۴ ، ۱۱۴ ، ۲۱۸ ، ۳۱۳ ، ۳۲۵ ، ۳۳۲ ، ۴۲۴

شفا شجاع الدین ۳۴ ،

شفیق شهریار ۴۸ ،

شمس آبادی آیت الله ۶۵ ،

شمس اردکانی علی ۴۰۹ ،

شهید جاوید ۶۵ ، ۲۵۷ ،

شرکت ملی نفت ایران ۷۵ ،

الشعب [روزنامه الجزایری] ۷۶ ،

شانمن رآلف ۷۸ ، ۷۹ ، ۸۷ ، ۱۶۴ ، ۱۸۵ ، ۱۸۶ ،

شیراز ۸۲ ، ۲۷۰ ،

شهرام تقی ۲۷۳ ، ۲۷۴ ، ۳۶۶ ،

شریعتمداری علی ۸۵ ،

شریعتمداری آیت الله سید کاظم ۲۶ ، ۶۲ ، ۱۰۱ ، ۱۰۸ ، ۱۰۹ ، ۱۱۹ ، ۱۳۵ ، ۱۳۸ ، ۱۳۹ ،

۱۵۱ ، ۱۶۶ ، ۱۷۸ ، ۲۰۱ ، ۲۲۱ ، ۲۲۹ ، ۲۳۵ ، ۲۵۵ ، ۲۷۱ ، ۲۷۲ ، ۲۷۷ ، ۳۲۰ ، ۳۲۶ ، ۳۸۲ ،

۳۹۱ ، ۳۹۵ ، ۴۱۲ ، ۴۲۰ ، ۴۲۲ ، ۴۲۳ ، ۴۴۱ ، ۴۴۶ ، ۴۴۹ ،

شریعتمداری حسین ۱۸۱ ،

شریعتمداری حسن ۱۷۸ ،

شیبانی حماد ۴۳۴

شیبانی جمشید ۴۲۱

شکوهی غلامحسین ۸۵ ، ۳۲۱ ،

شیخ زائد ۹۳ ، ۲۷۵ ،

شیخ راشد ۳۷۵ ،

علائق

شمیران ۹۳ ، ۴۴۳

شمس الدین شیخ محمد مهدی ۱۰۵ ، ۲۲۸ ،

شورای عالی شیعیان لبنان ۱۰۵ ، ۲۲۸ ،

شلزینگر ۱۱۵ ،

شورای انقلاب ۱۵ ، ۱۶ ، ۴۸ ، ۸۷ ، ۱۲۳ ، ۱۲۷ ، ۱۳۰ ، ۱۴۲ ، ۱۶۴ ، ۱۷۱ ، ۱۷۷ ، ۱۸۷ ،
۱۸۷ ، ۱۹۴ ، ۲۲۰ ، ۲۲۱ ، ۲۴۰ ، ۲۵۸ ، ۲۸۸ ، ۲۹۲ ، ۲۹۶ ، ۳۰۴ ، ۳۱۳ ، ۳۲۴ ، ۳۴۸ ،
۳۵۷ ، ۳۶۲ ، ۳۷۸ ، ۳۹۷ ، ۴۰۲ ، ۴۲۵ ، ۴۴۲ ، ۴۰۷ ، ۴۰۹ ، ۴۴۵ ،

شورای سلطنت ۱۱ ، ۱۴۴ ،

شوروی ۲۸ ، ۲۹ ، ۴۷ ، ۵۲ ، ۵۷ ، ۶۳ ، ۶۴ ، ۶۶ ، ۷۷ ، ۸۹ ، ۹۵ ، ۱۲۶ ، ۱۳۴ ، ۱۳۹ ،
۱۴۰ ، ۱۶۱ ، ۱۶۸ ، ۱۷۵ ، ۱۸۴ ، ۱۹۳ ، ۲۰۲ ، ۲۲۳ ، ۲۳۰ ، ۲۳۶ ، ۲۴۲ ، ۳۰۲ ، ۳۱۵ ،
۳۴۰ ، ۳۷۵ ، ۳۹۰ ، ۴۰۰ ، ۴۰۳ ، ۴۱۰ ، ۴۱۸ ، ۴۴۶ ، ۴۴۷ ، ۴۳۳ ، ۴۳۴ ،

شایگان علی ۸۸ ، ۹۸ ، ۱۰۷ ، ۱۰۸ ، ۱۱۲ ، ۱۱۳ ، ۱۳۵ ، ۱۵۱ ، ۱۵۲ ، ۱۹۹ ، ۳۱۴ ، ۳۳۵ ،

شریف واقفی مجید ۲۷۳ ، ۳۰۶ ، ۳۱۰ ، ۳۶۶ ،

شفقت جعفر ۱۹ ،

شاهدی مظفر ۳۴ ،

شیخ زادگان موسی ۱۲۰ ،

شبستری زاده هاشم ۱۲۰ ،

شیلی ۱۴۴ ، ۲۸۰ ، ۳۶۵ ،

شازلی سعد الدین ۱۴۸ ،

شاملو احمد ۱۵۰ ،

شفیق حبیب الله ۱۶۷ ،

شه کمان حسین ۱۷۷ ،

شورای امنیت ۱۷۹ ،

شمیرانی جمال ۱۷۹ ،

شورای ملی مقاومت ۱۸۱ ،

شعبانی محمد علی ۱۸۶ ،

شیردل کامران ۱۹۳ ،

شیخ خلیفه بن حمد آل ثانی ۲۳۰ ،

شیخ زائد بن سلطان آل نهبان ۲۳۰ ،

شیخ قابوس بن سعید ۲۳۰ ، ۳۷۶ ،

شوکران ویلیام ۲۳۱ ،

شریعتی محمد تقی ۲۳۵ ،

شریعتی علی ۲۵۷ ، ۳۰۳ ، ۳۴۲ ، ۳۶۶ ، ۴۴۵ ،

شیخ الاسلام حسین ۲۵۹ ،

شهریاری عباس ۲۷۰ ، ۴۲۷ ،

شهروند امروز ۲۸۲ ،

شاپور ریپورتر ۳۲۱ ،

شادگان ۳۳۸ ، ۳۹۶ ،

شلمچه ۳۹۶

ص

صیدا ۲۹ ، ۳۰ ، ۲۶۳ ،

صور ۳۰ ،

صباغیان مهندس هاشم ۳۱ ، ۳۵ ، ۱۲۸ ، ۴۰۲ ، ۴۴۴ ،

صلاح خلف [ابوایاد] ۶۳ ،

صالحی نجف آبادی آیت الله ۶۵ ،

صباغیان حسین ۱۰۴ ،

صدوقی شهید آیت الله ۱۱۱ ،

صدام ۱۱۸ ، ۱۸۱ ، ۱۹۳ ، ۱۹۴ ، ۲۰۳ ، صدام ۲۴۲ ، ۲۵۱ ، ۲۶۱ ، ۴۰۱ ، ۴۰۲ ، ۴۳۱ ،

صدر حاج سید جوادی احمد ۳۵ ، ۵۲ ، ۱۰۸ ، ۱۲۰ ، ۱۵۵ ، ۱۷۱ ، ۲۰۷ ، ۲۰۹ ، ۲۳۶ ،

۲۳۹ ، ۲۷۱ ، ۲۹۲ ، ۳۳۵ ، ۳۹۴ ، ۴۴۹ ، ۴۲۸ ، ۴۴۴ ،

صدقیانی رضا ۱۲۱ ،

صیادیان تیمسار ۱۲۳ ،

صدرعاملی رسول ۱۵۱ ،

صدری سپهبد ۱۶۶ ،

صفاری محمد علی ۲۰۲ ،

صفری سرگرد ۱۹۷ ،

علائق

صالحی مرتضی ۲۱۸ ،

صدری سرباز ۲۳۵ ،

صمدیه لباف مرتضی ۲۷۳ ،

صادق وزیری یحیی ۲۹۲ ،

صحرای سینا ۳۴۵ ، ۳۷۲

صادق ناصر ۳۶۵

صدر آیت الله شهید محمد باقر ۳۹۰ ، ۳۹۱ ، ۴۱۹ ، ۴۲۲ ، ۴۲۶ ، ۴۴۸ ،

صدیقی غلامحسین ۴۰۲ ،

صادقی تهرانی ۴۱۶

ض

ضیاء الحق ۵۴ ، ۱۶۵ ، ۲۳۰ ،

ضرابی جلیل ۲۸۹ ،

ط

طاهری قزوینی یوسف ۳۵ ،

طوفانیان ارشد حسن ۴۸ ، ۵۱ ، ۴۴۳ ،

طوفانیان هادی ۴۸ ، ۴۴۳

طالبانی جلال ۸۸ ، ۱۰۳ ، ۱۳۱ ، ۳۹۳ ،

طالقانی آیت الله ۳۶ ، ۴۸ ، ۵۶ ، ۱۱۰ ، ۱۱۱ ، ۱۱۳ ، ۱۴۰ ، ۱۴۱ ، ۱۴۶ ، ۱۴۹ ، ۱۶۲ ، ۱۷۰ ،
۱۸۷ ، ۱۸۹ ، ۱۹۰ ، ۱۹۱ ، ۲۰۷ ، ۲۰۹ ، ۲۱۰ ، ۲۱۲ ، ۲۲۱ ، ۲۲۹ ، ۲۳۵ ، ۲۴۰ ، ۲۴۲ ،
۲۴۶ ، ۲۴۷ ، ۲۴۹ ، ۲۵۰ ، ۲۵۲ ، ۲۵۵ ، ۲۵۶ ، ۲۵۷ ، ۲۵۸ ، ۲۶۰ ، ۲۶۱ ، ۲۶۴ ، ۲۶۵ ، ۲۷۳ ،
۲۷۵ ، ۲۷۸ ، ۲۸۴ ، ۲۹۴ ، ۳۱۴ ، ۳۱۹ ، ۳۲۶ ، ۳۲۷ ، ۳۵۷ ، ۳۵۹ ، ۳۶۰ ، ۳۶۵ ، ۳۶۸ ، ۳۸۶ ،

طالقانی ابوالحسن ۲۲۱ ، ۲۴۶ ،

طالقانی مجتبی ۲۴۶ ،

طالقانی اعظم ۲۵۰ ،

طلوع شریفی نیا رضا ۹۷ ،

طفیل محمد ۱۱۹ ،

طارق عزیز ۱۸۱ ،

طباطبایی صادق ۳۲۲ ، ۲۱۳ ، ۳۲۳ ، ۳۶۱ ، ۴۴۷ ، ۴۰۴ ، ۴۲۶

طرابلس ۲۵۳ ،

طہ معروف ۳۳۸ ،

طباطبایی قمی آیت اللہ ۳۴۸ ،

ظ

ظفار ۸۹، ۳۰۰ ،

ظلی منوچہر ۲۰۲ ،

ع

عارف عبدالسلام ۶۳ ،

عبدالله بن عبدالعزیز ۲۹۰ ،

عمان ۸۹ ، ۹۱ ، ۱۴۷ ، ۲۲۷ ، ۲۳۰ ، ۲۷۰ ، ۳۷۶ ،

عرفات یاسر ۲۶ ، ۴۹ ، ۵۰ ، ۵۵ ، ۶۳ ، ۷۵ ، ۷۶ ، ۸۳ ، ۹۳ ، ۱۰۵ ، ۱۱۰ ، ۱۳۵ ، ۱۶۹ ،
۱۸۳ ، ۲۱۴ ، ۲۲۷ ، ۲۸۶ ، ۲۹۴ ،

عراق ۶۳ ، ۷۷ ، ۱۱۸ ، ۱۲۳ ، ۱۶۵ ، ۱۸۱ ، ۱۹۲ ، ۱۹۳ ، ۲۰۳ ، ۲۲۶ ، ۲۴۱ ، ۲۴۲ ، ۲۵۱ ،

۲۵۶ ، ۲۶۱ ، ۲۷۹ ، ۲۸۶ ، ۳۰۰ ، ۳۳۸ ، ۳۵۷ ، ۳۸۶ ، ۳۹۰ ، ۳۹۱ ، ۳۹۲ ، ۳۹۴ ، ۳۹۷ ، ۳۹۸ ،
۴۰۲ ، ۴۰۶ ، ۴۰۸ ، ۴۱۰ ، ۴۱۴ ، ۴۱۹ ، ۴۲۲ ، ۴۲۳ ، ۴۲۶ ، ۴۲۸ ، ۴۳۰ ، ۴۳۲ ، ۴۳۴ ، ۴۳۵ ،
۴۳۶ ، ۴۳۹ ، ۴۴۰ ، ۴۴۵ ، ۴۴۷ ،

عربستان ۳۸ ، ۷۷ ، ۱۱۴ ، ۱۵۹ ، ۱۷۳ ، ۱۸۰ ، ۲۴۲ ، ۲۴۳ ، ۲۴۷ ، ۲۵۱ ، ۳۴۵ ، ۳۹۲ ،
۳۹۷ ، ۳۹۸ ، ۴۴۰ ،

علوی دبستان ۱۶ ، ۱۷ ، ۱۸ ، ۴۲ ،

عين الدوله [خیابان] ۱۶ ،

علیزادہ دکترا احمد ۱۲۰ ، ۴۲۲ ،

عاقلی دکترا ۱۲۱ ،

عشایری امیر ۱۲۳ ،

عراقی حاج مهدی ۱۵۱ ،

عسکر اولادی حبیب اللہ ۱۶۷ ،

علامہ زادہ رضا ۱۹۳ ،

عمادی ۲۱۹ ،

عشق آباد ۲۲۳ ،

علامہ وحیدی محمد علی ۲۴۱ ،

علائق

عالم محمد ۲۵۶ ،

عباسی مهدی ۲۶۹ ،

عظیمی زیدالله ۳۰۰ ،

علوی محمد رضا ۳۴۰ ، ۳۷۴ ،

عسکری زاده ۳۶۵

عطار کاشانی اکبر ۳۷۷ ،

العریش ۳۷۲ ،

غ

غفاری سرهنگ محمد جواد ۱۹۵ ،

غرضی مهندس سید محمد ۲۴۷ ،

ف

فرانسوا میتران ۲۹ ،

فدائیان خلق ۴۳ ، ۴۴ ، ۶۶ ، ۷۷ ، ۱۰۶ ، ۱۱۰ ، ۱۱۱ ، ۱۱۴ ، ۲۳۳ ،

فرانکفورت ۵۹ ،

فتح جنبش ۶۳ ،

فراماسونری ۸۱ ، ۱۱۴ ، ۳۷۰ ،

فاینانشل تایمز ۹۰ ،

فرانس پرس ۱۱۴ ،

فهد بن عبدالعزیز ۱۱۴ ، ۳۴۵ ،

فوح ۱۱۸ ، ۱۸۴ ، ۲۳۱ ، ۲۳۳ ، ۳۲۵ ، ۳۸۷ ، ۴۱۷ ، ۴۲۲ ،

فلسطین ۳۰ ، ۴۹ ، ۵۶ ، ۵۷ ، ۶۰ ، ۶۲ ، ۶۵ ، ۸۳ ، ۱۱۰ ، ۱۱۴ ، ۱۲۷ ، ۱۳۵ ، ۱۳۸ ، ۱۵۳ ، ۱۵۸ ،
۱۷۹ ، ۱۸۰ ، ۱۹۰ ، ۲۱۲ ، ۲۱۴ ، ۲۲۵ ، ۲۲۶ ، ۲۲۷ ، ۲۵۱ ، ۲۶۳ ، ۲۶۴ ، ۲۸۶ ، ۲۸۷ ، ۳۰۷ ،
۳۰۸ ، ۳۰۹ ، ۳۱۴ ، ۳۲۰ ، ۳۲۶ ، ۳۴۵ ، ۳۶۰ ، ۳۷۹ ، ۳۸۱ ، ۴۰۵ ، ۴۲۴ ،

فروهر داریوش ۳۵ ، ۶۶ ، ۹۳ ، ۹۶ ، ۱۰۱ ، ۱۰۲ ، ۱۳۲ ، ۱۵۸ ، ۴۳۸ ، ۴۴۹ ،

فرد اسفندیار ۵۳ ،

فریاد فریدون ۵۳ ،

فیادی ستوان ۳۴ ،

فیاض سروان ۳۴ ،

فاضل فولادی جعفر ۷۴،

فردوست سپهبد حسین ۱۹، ۲۰۲،

فردوس شهاب ۱۲۰،

فرانکلین انتشارات ۱۲۱،

فولادی حسین ۱۲۱،

فورد جرالد ۱۳۷،

فخر مدرس سرتیپ ۱۵۰،

فریزر ژنرال ۱۵۲،

فیلیپین ۱۵۸،

فرودگاه هیترو لندن ۱۶۱،

فرانسیس یم ۱۶۹،

فرزین حسین ۱۷۷،

فرید ناصر ۲۱۱، ۳۲۲، ۴۰۵، ۴۴۰،

فرمان آرا بهمن ۱۹۳،

فرمانیه ۲۳۷،

فرانسه ۴۸، ۵۳، ۸۴، ۱۰۶، ۱۵۹، ۱۸۱، ۱۸۴، ۱۸۸، ۲۳۶، ۲۴۶، ۲۶۳، ۲۹۱، ۳۰۹،
۳۲۹، ۳۶۹، ۳۷۷، ۴۲۰، ۴۳۸، ۴۴۴،

فیگارو ۴۴۴

فالانژیست ها ۳۱۶،

فردوس مکان حسین ۳۱۳،

فرقان گروه ۲۷۴، ۲۸۶، ۳۰۰، ۲۹۶، ۳۰۱، ۳۱۹، ۳۶۳، ۳۷۱، ۴۱۶، ۴۲۱،

فیلیپین ۲۸۷،

فخر آباد (خیابان) ۲۹۶،

فیلسوفی جهانگیر ۲۹۴،

فلسفی آیت الله علی ۴۱۳

فریور تهرانی غلامعلی ۴۲۰

ق

قاضی طباطبایی آیت الله ۳۷ ، ۳۹ ، ۴۲ ، ۴۳ ، ۴۴ ، ۱۰۸ ،

قاضی محمد ۵۳ ،

قاضی امیر ۲۲۹ ،

قاهره ۶۳ ، ۷۷ ، ۹۴ ، ۱۶۹ ، ۲۲۷ ، ۲۵۳ ، ۳۷۶ ، ۳۹۷ ، ۴۳۶ ،

قائدی جواد ۲۷۳ ،

قاسمی ابوالفضل ۳۲۶ ، ۴۳۶ ،

قادری ایرج ۴۲۰ ،

القبس ۴۱ ، ۱۳۷ ، ۱۴۳ ، ۴۱۰ ،

قهدریجان ۶۵ ،

قزوین ۷۳ ،

قذافی ۳۰ ، ۱۰۵ ، ۱۱۰ ، ۱۱۱ ، ۱۱۲ ، ۱۴۲ ، ۱۴۳ ، ۲۵۴ ، ۲۷۶ ، ۲۹۳ ، ۴۱۳ ،

قطب زاده صادق ۳۳ ، ۵۲ ، ۵۷ ، ۶۷ ، ۸۳ ، ۱۱۹ ، ۱۲۲ ، ۱۲۹ ، ۱۶۸ ، ۱۷۷ ، ۱۸۸ ، ۲۳۲ ،
۲۷۵ ، ۲۸۸ ، ۲۹۰ ، ۳۴۲ ، ۳۵۵ ، ۳۵۷ ،

قاسملو عبدالرحمان ۸۴ ، ۸۵ ، ۱۴۵ ، ۲۲۹ ، ۳۲۰ ، ۳۴۶ ،

قدس ۴۹ ، ۳۰۹ ،

قراملک ۳۹ ،

قم ۱۰۵ ، ۱۱۱ ، ۱۳۳ ، ۱۳۸ ، ۱۶۶ ، ۱۷۳ ، ۱۹۵ ، ۱۹۸ ، ۲۱۳ ، ۲۱۹ ، ۲۲۶ ، ۲۳۴ ، ۲۵۷ ،

۲۷۶ ، ۲۹۹ ، ۳۰۳ ، ۳۵۹ ، ۳۷۴ ، ۳۹۳ ،

قره باغی عباس ۱۹ ، ۲۰ ، ۲۴ ، ۲۶ ، ۳۳ ، ۴۳۲ ،

قره نبی سرلشگر شهید ولی الله ۳۲ ، ۳۵ ، ۳۹ ، ۵۰ ، ۵۱ ، ۵۷ ، ۷۳ ، ۷۹ ، ۸۹ ، ۱۰۸ ، ۱۴۷ ،
۲۱۱ ، ۲۷۴ ، ۲۷۷ ، ۲۸۶ ، ۲۹۵ ، ۳۰۰ ، ۳۰۵ ، ۳۷۱ ، ۳۷۴ ،

قهرمانشهر ۱۲۰ ، ۱۳۱ ،

قاسم عبدالکریم ۱۶۵ ،

قوامی سرگرد ناصر ۱۶۶ ،

قشقایی منوچهر ۱۷۷ ،

قطر ۲۳۰ ،

قرارداد الجزایر ۲۶۱ ،

قوام عباسعلی ۳۲۹ ،

قصر شیرین ۴۴۳

قشم ۴۴۵

ک

کاشانی آیت الله ۴۱۳ ،

کاخ نیاوران ۳۰ ،

کاخ مرمر ۳۴ ،

کتیرایی مصطفی ۳۵ ، ۲۹۶ ،

کاخ خیابان ۳۰ ، ۳۱ ، ۶۳ ،

الکفاح العربی ۶۳ ،

کامیاب ۶۶ ،

کاستاریکا ۳۸۷

کاتلر ۴۰۰ ،

کورتاز ۱۷ ، ۸۰ ،

کاسترو فیدل ۸۱ ، ۲۲۸ ، ۲۷۶ ،

کوبا ۸۱ ، ۲۷۶ ،

کارتو جیمی ۲۹ ، ۴۱ ، ۷۵ ، ۷۷ ، ۱۲۶ ، ۱۳۲ ، ۱۳۶ ، ۱۳۷ ، ۱۴۰ ، ۱۵۷ ، ۱۵۸ ، ۱۵۹ ،
۱۶۹ ، ۱۷۹ ، ۱۸۳ ، ۲۱۱ ، ۲۱۴ ، ۲۵۹ ، ۲۷۹ ، ۲۸۰ ، ۳۳۶ ، ۳۵۶ ، ۴۲۲ ، ۴۴۶ ،

کارتو هادینگ ۸۲ ، ۴۰۳ ،

کارتو والتر ۴۰۴ ،

کوهرنگی سرتیب ۱۰۷ ،

کرملین ۳۹۰ ،

کویت ۳۸ ، ۶۰ ، ۷۶ ، ۷۷ ، ۸۳ ، ۹۲ ، ۱۱۴ ، ۱۱۷ ، ۱۳۵ ، ۱۳۷ ، ۱۴۷ ، ۱۶۹ ، ۲۵۳ ،
۲۷۵ ، ۳۰۷ ، ۳۵۵ ، ۳۸۸ ، ۳۹۲ ، ۳۹۳ ، ۳۹۷ ، ۴۰۲ ، ۴۰۹ ، ۴۱۰ ، ۴۱۳ ، ۴۳۹ ،

کمیته انقلاب ۳۲ ، ۴۱ ، ۸۹ ، ۹۳ ، ۱۱۰ ، ۱۱۴ ، ۱۲۷ ، ۱۸۲ ، ۲۴۷ ، ۲۵۵ ، ۲۵۶ ، ۲۶۴ ، ۲۶۵ ،
۲۷۵ ،

کمیته امام ۲۳ ، ۳۱ ، ۳۶ ، ۹۲ ، ۹۶ ، ۱۳۰ ، ۱۳۱ ، ۱۳۶ ، ۲۵۲ ،

کیهان روزنامه ۱۸ ، ۱۹ ، ۵۱ ، ۵۵ ، ۵۷ ، ۵۹ ، ۶۰ ، ۷۱ ، ۱۲۱ ، ۱۸۱ ، ۲۴۷ ، ۳۳۰ ، ۳۳۱ ،
۴۱۹ ، ۴۲۹ ،

کسرایی سیاوش ۵۳ ،

کاخ مهر شهر ۳۶ ،

کوچه باغ تبریز ۳۹ ،

کاخ جوانان تبریز ۴۳ ،

کراچی ۱۱۹ ،

کرمان ۱۲۰ ، ۴۰۸ ،

کرمانشاهان ۱۲۰ ، ۱۲۴ ، ۴۳۰ ، ۴۴۳ ،

کانادا ۱۳۷ ، ۱۳۸ ، ۱۵۹ ،

کردستان عراق ۱۴۰ ،

کلولی امیر تیمور ۱۲۰ ،

کلبی ویلیام ۱۳۷ ،

کمونیست لنینیست ایران حزب ۱۳۶ ،

کانون وکلای دادگستری ۱۴۹ ، ۳۷۳ ، ۳۷۷ ، ۳۸۸ ،

کوئناواکا ۴۳۵

کاشان ۱۴۲ ،

کردستان ۶۶ ، ۷۲ ، ۹۲ ، ۱۰۱ ، ۱۰۲ ، ۱۰۳ ، ۱۰۹ ، ۱۱۰ ، ۱۱۵ ، ۱۱۶ ، ۱۲۲ ، ۱۲۳ ، ۱۳۱ ،
 ۱۴۱ ، ۱۴۲ ، ۱۴۵ ، ۱۷۳ ، ۱۸۶ ، ۱۸۷ ، ۱۹۶ ، ۱۹۷ ، ۱۹۸ ، ۲۰۷ ، ۲۱۰ ، ۲۱۲ ، ۲۱۵ ، ۲۲۲ ،
 ۲۲۳ ، ۲۲۵ ، ۲۲۹ ، ۲۴۹ ، ۲۵۰ ، ۲۵۵ ، ۲۷۴ ، ۳۲۰ ، ۳۴۵ ، ۳۴۶ ، ۴۱۷ ، ۴۲۵ ،

کرایسکی برونو ۱۵۳ ، ۲۸۰ ،

کمیته امداد ۱۶۷ ،

کروبی مهدی ۱۶۷ ، ۳۲۸ ،

کوچ اصفهانی میر احمد ۱۷۷ ،

کیانوری ۱۸۳ ، ۱۸۴ ،

کاگ ب ۱۸۴ ،

کمیته مشترک ۱۸۶ ،

کلباسی ۱۸۷ ، ۲۴۰ ،

کاخ سفید ۲۱۱ ،

کیمیایی مسعود ۱۹۳ ،

کیارستمی عباس ۱۹۳ ،

کمپ دیوید ۲۲۷ ، ۲۵۱ ،

الکسی کاسیگین ۲۳۰ ،

کالاہان ۲۳۰ ، ۳۲۱ ،

کیسنجر ۱۸۷ ، ۲۳۱ ، ۲۴۰ ، ۳۵۴ ، ۳۵۶ ، ۴۰۲ ، ۴۱۵ ، ۴۲۲ ،

کاشانی حجت ۲۴۱ ،

کیانپور غلامرضا ۲۵۳ ، ۳۱۲ ،

کنتادورا ۲۸۰ ،

کوه بارو ۲۸۰ ،

کارنلر ویلیام ۲۸۰ ،

کاپیتولاسیون ۲۹۱ ، ۳۲۴ ،

کشتکاران عباس ۲۹۲ ،

کن براون ۳۵۴ ،

کلارسفلد سرژ ۳۶۹ ،

کوشان محمد ۴۲۰

گ

گلسرخی خسرو ۶۶ ،

گلسرخی رضا ۱۲۰ ،

گراند لژیونر ۱۱۴ ،

گلشائیان عباسعلی ۱۱۴ ،

گارد جاویدان ۱۷ ، ۳۲ ، ۵۰ ، ۱۷۷ ،

گنبد کاووس ۲۰۹ ، ۲۱۲ ، ۲۱۵ ، ۲۱۶ ، ۲۱۷ ، ۲۱۹ ، ۲۲۱ ، ۲۲۲ ، ۲۲۴ ، ۲۲۵ ، ۲۲۶ ، ۲۴۲ ،

۲۴۵ ، ۲۴۷ ، ۲۵۵ ،

گارد شاهنشاهی ۵۰ ،

گرچی دکتر نصر الله ۱۲۰ ،

گرومیکو آندرہ ۱۲۶ ،

گچساران ۱۵۱ ،

گلپایگانی آیت الله محمد رضا ۲۱۳ ، ۲۲۱ ، ۲۹۹ ، ۳۹۱ ، ۴۴۱ ، ۴۴۸ ،

گرگان ۲۰۹ ، ۲۲۶ ،

علائق

گنجی منوچهر ۱۵۷ ،

گنجی اکبر ۱۶۲ ،

گلیایگان ۱۸۶ ،

گمرک بهرام آباد ۲۲۶ ،

گلستانه سرهنگ هادی ۲۳۵ ،

گورباچف ۲۴۲ ،

گیلمور سریال ۳۳۹ ،

ل

لهستان ۵۳ ،

لندن ۷۶ ، ۱۵۰ ، ۱۶۱ ، ۲۳۰ ، ۲۵۴ ، ۳۱۳ ، ۳۳۷ ، ۴۲۱ ، ۴۲۳ ، ۴۳۰ ،

لیبی ۲۸ ، ۳۰ ، ۶۳ ، ۱۰۵ ، ۱۱۱ ، ۱۱۲ ، ۱۴۲ ، ۱۵۲ ، ۲۴۳ ، ۲۵۱ ، ۲۵۳ ، ۲۵۴ ، ۲۷۶ ،
۲۸۷ ، ۲۹۳ ، ۳۰۲ ، ۳۰۳ ، ۳۰۵ ، ۳۰۷ ، ۳۱۱ ، ۳۴۸ ، ۴۱۲ ، ۴۱۶ ،

لبنان ۳۰ ، ۶۰ ، ۶۳ ، ۶۴ ، ۱۰۵ ، ۱۴۷ ، ۲۲۵ ، ۲۲۸ ، ۲۶۳ ، ۲۷۶ ، ۳۰۷ ، ۳۱۱ ، ۳۱۶ ،
۳۱۷ ، ۳۲۰ ، ۳۲۶ ، ۳۳۴ ، ۴۰۹ ، ۴۳۴ ،

لاشایی کورش ۴۷ ،

لاهوئی آیت الله ۱۴۶ ، ۱۶۴ ، ۲۷۳ ، ۴۲۱ ،

لاهیجی عبدالکریم ۱۸۱ ، ۲۹۲ ،

لوبوک تگزاس ۱۹۵ ،

لرستان ۲۳۸ ،

لوکزامبورگ ۳۱۴ ،

لانه جاسوسی ۲۶۳ ، ۲۸۱ ،

لوموند [روزنامه] ۳۱۹ ، ۳۴۹ ، ۴۴۴ ،

لیکود [حزب] ۳۳۹ ،

لیراسیون ۳۸۲

لس اسپن ۴۰۰

لوماتن روزنامه ۴۰۱

م

مدرسه رفاه ۲۳ ، ۳۴

- محلاتی آیت الله ۲۵ ،
 موریتانی ۲۸ ،
 معین فر علی اکبر ۳۵ ،
 مهدیون سپهبد ۳۵ ، ۳۶ ، ۱۲۵ ،
 مقدم سپهبد ایرج ۵۱ ،
 موسوی اردبیلی آیت الله سید عبدالکریم ۵۸ ، ۱۶۴ ،
 موسوی جزایری حجت الاسلام ۳۹۲ ،
 موشه دایان ۶۰ ، ۶۵ ، ۹۱ ، ۳۹۷ ،
 معتمدی سرتیپ ۶۱ ،
 معتمدی نعمت الله ۷۳ ،
 ملک سرتیپ ۶۱ ،
 معاریو ۶۵ ، ۹۱ ،
 مشکینی آیت الله علی ۶۵ ،
 مکرری محمد ۶۶ ، ۱۰۱ ، ۱۰۲ ، ۱۰۳ ، ۱۲۲ ، ۳۱۵ ، ۳۴۰ ، ۳۷۵ ، ۴۱۰ ، ۴۳۳ ، ۴۳۷ ،
 معزی خلبان ۷۴ ،
 مشهد ۷۵ ، ۱۵۰ ، ۲۱۹ ، ۲۴۵ ،
 مجللی ناصر الدین ۹۰ ، ۱۰۷ ،
 مبشری ۹۸ ، ۹۹ ، ۱۰۷ ، ۲۳۹ ، ۳۲۳ ،
 مهدوی کنی آیت الله محمد رضا ۲۴۷ ، ۲۷۳ ، ۳۲۸ ،
 مفتی زاده احمد ۱۰۲ ، ۱۳۰ ، ۱۹۷ ، ۲۶۱ ، ۲۶۲ ، ۴۱۷ ، ۴۲۵ ،
 ملکی محمد ۱۰۴ ، ۱۵۷ ،
 مصطفایی سرتیپ ۱۰۷ ،
 مقدم مراغه ای رحمت الله ۱۰۸ ، ۱۱۹ ، ۳۷۶ ، ۴۱۰ ، ۴۳۷ ،
 مقدم مراغه ای شجاع نظام ۱۰۸ ،
 مدنی آیت الله سید اسدالله ۱۰۸ ،
 مسجد جامع محمدی ۱۱۴ ،
 مسجد الرضای تهران ۳۴۲ ،

علائق

مسجد سلیمان ۳۳۳ ، ۳۴۰ ،

موحدی ساوجی ۱۱۴ ،

ملک دکتر سعید ۱۱۴ ،

مرتاضی ابوالفضل ۱۱۷ ،

مطهری آیت الله شهید مرتضی ۱۳، ۱۱۱ ، ۱۶۴ ، ۲۹۶ ، ۲۹۸ ، ۲۹۹ ، ۳۰۰ ، ۳۰۲ ، ۳۰۳ ،
۳۰۵ ، ۳۰۶ ، ۳۰۸ ، ۳۱۲ ، ۳۱۳ ، ۳۱۷ ، ۳۶۶ ، ۳۷۱ ، ۳۷۴ ، ۴۱۳ ، ۴۱۶ ، ۴۱۷ ،

مصر ۵۳ ، ۶۰ ، ۶۳ ، ۶۵ ، ۷۷ ، ۹۰ ، ۹۴ ، ۱۱۲ ، ۱۳۳ ، ۱۴۸ ، ۱۵۳ ، ۱۵۸ ، ۱۵۹ ، ۱۶۹ ،
۱۷۹ ، ۱۸۳ ، ۲۰۳ ، ۲۱۰ ، ۲۱۱ ، ۲۱۲ ، ۲۱۴ ، ۲۲۷ ، ۲۲۸ ، ۲۳۰ ، ۲۳۱ ، ۲۴۴ ، ۲۵۱ ،
۲۷۰ ، ۲۸۸ ، ۲۹۳ ، ۳۰۲ ، ۳۱۲ ، ۳۱۴ ، ۳۱۵ ، ۳۴۵ ، ۳۴۷ ، ۳۵۴ ، ۳۵۸ ، ۳۶۷ ، ۳۶۸ ، ۳۷۲ ،
۳۷۶ ، ۳۹۷ ، ۴۰۳ ، ۴۳۲ ، ۴۳۶ ،

مجاهدین خلق ۳۲ ، ۴۳ ، ۴۴ ، ۳۳ ، ۵۲ ، ۶۴ ، ۶۶ ، ۷۳ ، ۹۲ ، ۹۴ ، ۹۷ ، ۱۱۱ ، ۱۱۵ ،
۱۴۲ ، ۱۴۸ ، ۱۴۹ ، ۱۶۱ ، ۱۸۱ ، ۱۹۴ ، ۲۴۷ ، ۲۴۹ ، ۲۵۲ ، ۲۵۸ ، ۲۷۳ ، ۲۸۱ ، ۲۸۲ ، ۳۰۶ ،
۳۴۲ ، ۳۴۹ ، ۳۶۴ ، ۳۶۵ ، ۳۶۶ ، ۳۶۸ ، ۳۷۷ ، ۴۱۴ ،

میدان آزادی ۱۴ ، ۱۷۶ ،

میدان خراسان ۲۳۵ ،

مغرب ۴۷ ، ۸۲ ، ۱۰۰ ، ۱۰۰ ، ۱۱۷ ، ۱۱۸ ، ۱۲۷ ، ۱۵۷ ، ۲۱۶ ، ۳۴۷ ،

مراکش ۴۸ ، ۵۸ ، ۶۱ ، ۷۴ ، ۱۰۰ ، ۱۱۷ ، ۲۳۱ ،

مدنی احمد ۵۱ ، ۸۵ ، ۱۱۷ ، ۱۲۵ ، ۱۴۲ ، ۱۵۴ ، ۱۵۵ ، ۲۳۶ ، ۲۹۸ ، ۳۳۲ ، ۳۳۳ ، ۳۳۶ ،
۳۸۹ ، ۳۹۶ ، ۴۰۱ ، ۴۰۲ ، ۴۰۴ ، ۴۴۰ ،

مصدق دکتر محمد ۴۰ ، ۸۸ ، ۱۴۵ ، ۱۴۸ ، ۱۴۹ ، ۱۵۵ ، ۱۵۸ ، ۱۸۱ ، ۱۹۹ ، ۲۵۹ ، ۳۱۴ ،
۴۱۳ ، ۴۰۲ ، ۴۱۶ ، ۴۳۳ ،

منتظری آیت الله حسینعلی ۶۵ ، ۲۷۳ ، ۲۸۲ ، ۲۸۷ ، ۳۳۴ ، ۳۸۵ ،

منتظری شهید محمد ۴۱۷ ،

مریوان ۸۸ ، ۱۰۲ ، ۱۲۲ ،

مکارم شیرازی آیت الله ناصر ۳۰۶ ، ۳۹۱ ،

مسجد جمکران ۳۰۸ ،

مهاباد ۶۶ ، ۶۷ ، ۹۲ ، ۱۰۲ ، ۱۰۹ ، ۱۰۹ ، ۱۱۶ ، ۱۲۲ ، ۱۸۶ ، ۱۸۷ ، ۱۹۱ ، ۲۱۵ ، ۲۱۹ ،
۲۲۱ ، ۲۲۲ ، ۲۳۹ ، ۲۴۰ ، ۲۶۹ ، ۲۷۰ ، ۲۸۰ ، ۲۸۷ ، ۲۹۷ ، ۴۲۵ ، ۴۳۳ ،

میناچی ناصر ۸۵ ، ۱۶۷ ، ۱۹۲ ، ۳۲۸ ،

میناچی احمد ۲۴۲ ،

مساوات روزنامه ۵۴ ،

- میرصادقی جمال ۵۳ ،
 میرزاده آزرمت نعمت ۵۳ ،
 مختاری محمد ۵۳ ،
 محققى احمد علی ۱۹ ،
 مجابى جواد ۵۳ ،
 مدیترانه ۳۰۷ ،
 مارکسیسم لنینیسم ۳۴ ،
 ملک منوچهر ۷۳ ،
 مرعشى نجفی آیت الله ۲۶ ، ۴۴۱ ، ۴۴۸ ،
 مقدم سپهبد ناصر ۱۹ ، ۵۱ ، ۲۳۲ ، ۲۴۱ ،
 مهاجر علی اشرف ۱۲۰ ،
 معنوی اصغر ۱۲۰ ،
 مولوی محمد علی ۱۲۰ ، ۱۳۰ ،
 موسوی گرمارودی علی ۱۲۱ ،
 مجیدی دکتر ۱۲۱ ،
 مهدوی دکتر ۱۲۱ ،
 مدرسه فیضیه ۱۳۴ ، ۲۹۸ ، ۴۱۳ ،
 موسسه دارالسلام ۱۳۸ ،
 مائو تسه تونگ ۱۳۶ ،
 مودودی ابوالاعلیٰ ۱۳۸ ،
 متین دفتری هدایت الله ۱۴۹ ، ۱۵۸ ، ۱۸۱ ، ۳۷۸ ، ۳۹۴ ، ۴۲۱ ،
 متین دفتری احمد ۱۸۱ ،
 متین دفتری مریم ۱۸۱ ،
 مارون اهواز ۱۵۱ ،
 مقتدر مزدهی نصرالله ۱۵۷ ،
 معتضد باهری محمد ۱۵۷ ،
 مفیدی شمس الدین ۱۵۷ ،

علائق

- ملت ایران حزب ۱۵۸ ، ۴۳۸ ،
محتشمی پور علی اکبر ۱۶۰ ،
منصور حسنعلی ۱۸۴ ،
مسعودی سرگرد ۱۹۷ ،
مردم هفته نامه ۱۹۱ ، ۳۱۱ ،
مهرجویی داریوش ۱۹۳ ،
مانهاتان ۲۱۶ ، ۳۵۵ ،
معمدی کریم ۲۱۸ ،
مدنی ولی ۲۱۹ ،
میرفندرسکی احمد ۲۱۸ ،
مفتح آیت الله شهید محمد ۱۲ ، ۱۶۴ ، ۲۲۰ ، ۳۷۱ ، ۳۸۴ ،
مسجد چهار مردان قم ۲۲۱ ،
مسجد سادات اخوی ۲۲۱ ،
مهران ۲۲۶ ،
مسقط ۲۳۰ ،
میدان فردوسی ۲۳۳ ،
میدان امام حسین ۲۹۷ ،
مجیدی محمد تقی ۲۴۱ ،
مدرسه سپهسالار ۲۴۱ ،
ملیحی ۲۴۲ ،
میلتون اوبوته ۲۴۳ ،
میدان انقلاب ۳۱۳ ،
مولوی دکتر ۳۰۱ ،
متولا ۲۶۳ ،
موشه آرنز ۲۶۳ ،
مکزیک ۲۷۲ ، ۲۹۵ ، ۳۸۰ ، ۳۹۰ ، ۳۹۲ ، ۳۹۳ ، ۴۰۳ ، ۴۱۴ ، ۴۱۷ ، ۴۲۲ ، ۴۲۷ ، ۴۳۲ ، ۴۳۵ ، ۴۴۱ ،
منصوری ۲۷۳ ،

- مجارستان ۲۸۰ ،
 مسکو ۲۸۳، ۲۸۷ ،
 موتلفه اسلامی ۲۸۲ ،
 مهرآباد ۲۹۴ ، ۲۹۵ ،
 ممسنی ۳۲۱ ،
 ملیت روزنامه ۳۳۵ ، ۳۳۶ ،
 موشه نیسیم ۳۳۹ ،
 موساد ۳۴۷ ، ۳۶۱ ، ۳۶۹ ،
 مشکین قلم ۳۶۵
 محسن سعید ۳۶۶ ،
 مدرس شهید آیت الله ۳۶۷ ،
 ملت ایران حزب ۴۴۹ ،
 مکزیکوسیتی ۴۱۷
 مهدیان حاج حسین ۴۱۹
 مصباح زاده ۴۱۹
 منطقی امان الله ۴۲۰
 مسجد کوفه ۴۲۳
 ممکن دکتر مهدی ۴۲۴
 مدرس زاده احمد ۴۱۱
 مولوی طالقانی محمد جواد ۲۳۵ ،

ن

- نارمک ۲۶ ، ۲۳۵ ،
 نیکخواه پرویز ۳۴ ، ۴۷ ، ۱۷۱ ، ۱۷۲ ، ۱۷۷ ،
 نیویورک تایمز ۵۵ ، ۲۷۸ ، ۳۸۶ ،
 الندوه روزنامه ۶۱ ،
 نجف آباد ۶۵ ، ۲۳۵ ،
 نصرتی سرهنگ کیخسرو ۷۹ ، ۸۰ ،

نیوزویک ۸۵، ۱۱۷،

نیاوران ۹۳،

نوری علامه ۱۰۲،

نهضت آزادی ۳۵، ۷۸، ۱۶۰، ۱۶۱، ۲۷۳، ۳۱۶، ۳۶۶

ناجی سرلشکر رضا ۴۱،

نزیه حسن ۷۵، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۸، ۱۵۱، ۲۹۳، ۳۷۳، ۳۷۷، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۸، ۳۹۴، ۳۹۵،
۳۹۷، ۴۰۰، ۴۳۳، ۴۴۳،

النهار العربی ۳۱۶،

نوروزی سپهبد محمد علی ۳۲،

نقده ۲۶۵، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۴، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۴، ۲۸۷، ۲۹۷، ۳۲۰، ۴۲۵،

نصیری نعمت الله ۲۲، ۴۱، ۱۸۱،

نهایندی ۱۲۱، ۱۵۷، ۳۲۵،

نیلی آرام ۱۲۱،

نقابت دکتر رضا ۱۲۱،

نصر سیدحسین ۱۵۷،

نظر علی فرزانه ۱۶۲،

نوید محمد ۱۷۷،

نیرومند بهمن ۱۸،

ناطق هما ۱۸۱،

نیکسون ۱۸۷،

نجات اللهی کامران ۱۹۸،

نشاط علی ۲۴۱،

نجف اشرف ۲۱۸، ۳۹۱، ۴۱۹، ۴۴۷،

نوربخش احمد ۲۲۱، ۲۲۲

نیک بی غلامرضا ۲۳۲، ۲۴۱،

نیروگاه پوشهر ۲۴۶،

نراقی احسان ۲۵۳،

نیکاراگوئه ۲۸۰ ،

نیویورک ۳۲۰ ، ۳۵۵ ،

ناطق نوری علی اکبر ۳۲۸ ،

نیریز ۳۴۱ ، ۴۳۲ ،

نیویورک پست ۳۴۴ ،

نیک بین رودسری عبدالرضا ۳۶۶

نوول لیتر ۳۸۲

ناسائو ۳۸۷ ، ۴۱۵ ،

نادری پور بهمن ۴۲۷

و

واشینگتن ۲۹ ، ۸۲ ، ۱۱۵ ، ۱۴۰ ، ۱۷۳ ، ۱۸۳ ، ۲۱۱ ، ۲۲۵ ، ۲۳۱ ، ۲۵۹ ، ۲۸۱ ، ۲۸۹ ، ۳۰۵ ، ۳۳۴ ،
۳۸۸ ، ۴۰۳ ، ۴۳۹ ،

واشینگتن پست ۱۸۷ ،

الوطن ۳۸ ، ۵۶ ، ۱۱۰ ، ۱۱۷ ، ۱۴۷ ، ۱۶۹ ، ۳۰۲ ،

واتیکان ۵۰ ،

ولیان عبدالعظیم ۵۱ ،

ولنجک ۴۸ ،

وینوگراف ولادیمیر ۹۵ ،

وزارت امر به معروف و نهی از منکر ۱۵۵ ،

وحیدی آیت الله ۲۱۳ ،

ودیدی کاظم ۱۵۷ ،

ویلا خیابان ۱۶۱ ،

ولایتی علی اکبر ۱۶۴ ،

وثوقی ستوان یکم منوچهر ۱۷۷ ،

ویتنام ۲۲۳ ، ۳۶۵ ،

ویلیام سالیوان ۸۵ ، ۲۲۵ ، ۲۸۰ ، ۲۸۱ ،

وشمگیر ۲۲۶ ،

وايزمن ۲۶۳ ،

ويس كانسين ايالت ۴۰۰

وحدت نصرت الله ۴۲۰

وثوقی بهروز ۴۲۰

۵

هاشمی رفسنجانی آيت الله اكبر ۱۶ ، ۵۸ ، ۱۶۴ ، ۱۸۷ ، ۱۹۴ ، ۲۰۷ ، ۲۴۰ ، ۲۷۳ ، ۳۶۳ ، ۳۶۴ ، ۳۷۴ ، ۳۷۱ ، ۳۷۹

هاشمی رفسنجانی محمد ۲۵۹ ،

هاشمی سيد مهدي ۶۵ ،

هاشميان حجت الاسلام شيخ محمد ۴۰۸

هانی الحسن ۴۹ ، ۲۲۵ ، ۲۹۴ ، ۲۹۷ ، ۳۴۷ ، ۴۰۵

هاآرتص ۱۰۴ ،

هند ۵۳ ، ۳۲۱ ،

هواپیمایی اسرائیلی ال - هال ۶۴ ،

هدفی ها گروه ۶۵ ،

هزارخانی منوچهر ۵۳ ، ۱۸۱ ،

همدانیان حسين ۷۳ ،

همایون داریوش ۱۲۱ ،

هادوی مهدي ۱۲۸ ،

هارت گری ۱۲۶ ،

هایزر ژنرال ۱۵۴ ، ۲۷۰ ،

هتل ایترکتینانتال ۱۶۴ ،

هوستون آمریکا ۱۷۵ ،

هنری جکسون ۱۷۶ ،

هرات ۲۰۰ ،

هلمز ریچارد ۲۴۴ ،

هیلارین گابوچی ۲۲۵ ،

هویدا فریدون ۲۳۶ ، ۴۰۱ ،

ہویدا امیر عباس ۵۹، ۱۰۰، ۱۱۴، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۷۲، ۱۸۲، ۱۸۴، ۱۸۸، ۱۸۹، ۲۱۸، ۲۲۴،
۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۴۱، ۳۱۳، ۳۲۵، ۳۳۱، ۳۴۱، ۳۶۱، ۴۴۴

ہمدان ۲۷۳،

ہوارد بیکر ۲۷۸،

ہاوانا ۳۳۷،

ہفده شهریور میدان ۳۶۴،

ی

یافا ۶۳،

یونسی ابراہیم ۶۶، ۱۰۱،

یزدی ابراہیم ۳۱، ۳۵، ۴۹، ۵۵، ۶۳، ۸۱، ۱۰۰، ۱۱۹، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۶۰، ۱۷۵، ۱۹۹،
۲۰۰، ۲۲۱، ۲۳۹، ۲۵۹، ۲۷۱، ۲۷۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۳، ۳۰۹، ۳۲۳، ۳۲۵، ۳۳۷،
۳۵۰، ۳۵۹، ۳۶۹، ۳۸۸، ۴۰۰، ۴۰۶، ۴۱۶، ۴۳۳، ۴۳۷،

یمن جنوبی ۵۳، ۱۵۸، ۲۵۱، ۳۰۰، ۳۱۴،

یمن شمالی ۱۵۸، ۱۸۰،

یلفانی محسن ۵۳

یگانه ناصر ۴۰، ۲۰۲،

یرموک ۱۱۸،

یزدانی ہژبر ۱۲۱،

یزد ۱۴۲، ۳۲۱،

یزدجردی سرتیپ ۱۵۰،

یانگ میلٹون ۱۷۴،

یونایتد پرس ۱۷۷، ۱۹۵، ۳۴۷، ۴۰۴،

یزدی آیت الله محمد ۳۰۸،

یونان ۳۵۸،

یمانی شیخ زکی ۳۹۷،

یاسین عبدالملک ۴۳۵،

یسائی ۴۲۱

تاریخ انقلاب را بدانید، این انقلاب مثل خیلی از حرف‌های دیگری که در دنیا معقول است، صرف ادعا نیست، باک دانه و سبق از تجربه و عمل در مقابل آن است. این انقلاب آزموده است، تجربه شده است. این حرف‌ها حرف‌های است که در میان عمل، صفتی خود را ثابت کرده است. اگر اسم عزیز ما، به ما یاد می‌داد که به خدا شوکر کنید، اعتقاد کنید، حسن ظن داشته باشید، تلاش کنید، و هر گفتم اگر این کار را بکنید، پیروز خواهید شد، این اتفاق افتاده همچون که در صفت اسلام اتفاق افتاده که امیر المؤمنین (علیه‌السلام و آله) در هیچ ابلاغه فرمود: «فما رأی الله صدقة ازل بعشرا النکیت و ازل علينا التصرة» این صفت صفتی خود را نشان داد، راستگویی خود را نشان داد، وارد میدان شد و در میدان عمل، این فکر و این نتیجه و این مبنای نظری تجربه شد. این را باید شما در تاریخ انقلاب ببینید. ■

بیانات رهبر معظم انقلاب در دانشگاه امام حسین علیه السلام، ۹۳/۳/۶

تهران: میدان فروردین، آگوشه شماره ۴، پلاک ۲
 اداره: کسب همکاری: آقای حمیدی، پژوهشگر
 تلفن: ۸۸۹۱۳۲۷۸؛ فکس: ۸۸۹۱۳۲۷۹
 w: www.farsnews.ir
 e: publications@farsnews.ir